Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ
Κυριακή 12 Δεκεμβρίου 2010

www.kathimerini.com.cy

Έτος 3ο ■ *Αρ. φύλλου 111*

Κυπριακή Πολιτική και Οικονομική Εφημερίδα

€ 2,00 (ΒΑΣΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ) - € 3,50 (ΜΕ ΤΙΣ ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ)

Ο Στρος Καν στην «Κ»

Να δώσουμε χώρο στην Ελλάδα να αναπνεύσει

«Θα εργαστούμε με τους Ευρωπαίους εταίρους μας για μια λύση που θα δίνει στην Ελλάδα περισσότερο χώρο για να αναπνεύσει», επισημαίνει σε συνέντευξη στην «Κ» ο γενικός διευθυντής του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου, Ντομινίκ Στρος Καν. Ανοίγει μάλιστα ένα «παράθυρο» για αλλαγές στο Μνημόνιο και επαναλαμβάνει την ειλημμένη απόφαση του ΔΝΤ υπέρ της επιμήκυνσης της αποπληρωμής του δανείου προς την Ελλάδα. **Σελ. 16**

Οι πολιτικοί υπό πλήρη αμφισβήτηση

Απροβίβαστο παίρνουν οι θεσμοί, βαθύ ρήγμα μεταξύ απασχολούμενων σε ιδιωτικό και δημόσιο τομέα

Στην καρδιά της συζήτησης για τον προϋπολογισμό και το πακέτο μέτρων αντιμετώπισης της κρίσης. Το έκτακτο βαρόμετρο της «Κ» καταγράφει τις απόψεις των πολιτών για τα φλέγοντα ζητήματα της οικονομίας. Η σφυγμομέτρηση της κοινής γνώμης στέλνει σαφή μηνύματα στο πολιτικό σύστημα, εφόσον τα αποτελέσματα καταδεικνύουν έντονη την απαισιοδοξία και την αμφισβήτηση των πολιτών.

Ζοφερή καταγράφεται η σημερινή εικόνα της οικονομίας, όπως και η αισιοδοξία για το μέλλον της. Ο πρόεδρος, η κυβέρνηση, η Βουλή και οι κοινωνικοί εταίροι – με εξαίρεση την Κεντρική Τράπεζα – βαθμολογούνται από τους πολίτες με βαθμό κάτω από τη βάση για τον χειρισμό της κρίσης. Ακόμη, στην έρευνα αξιολογούνται τα πρόσωπα που πρωταγωνιστούν στον δημόσιο διάλογο για την οικονομία. Στο ερώτημα ποιο κόμμα έχεις τις πιο σωστές θέσεις στην οικονομία, το 40% επιλέγει κανένα! Οι πολίτες θεωρούν ότι από την κρίση επηρεάστηκαν περισσότερο οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις και οι ιδιωτικοί υπάλληλοι, παρά το γεγονός ότι αυτοί δεν αποτελούν μέρος της δημόσιας συζήτησης. Τοποθετούνται για τα μέτρα και ζητούν περιορισμό του κρατικού μισθολογίου και πάταξη της φοροδιαφυγής, την ώρα που σχηματίζεται έντονο πλειοψηφικό ρεύμα υπέρ της παγιοποίησης των αμοιβών των υψηλόμισθων δημοσίων υπαλλήλων και κρίνονται ως υπερβολικοί οι μισθοί και τα ωφελήματα στο Δημόσιο. Ανησυχητικά είναι τα μηνύματα για το κυπριακό νοικοκυριό, εφόσον το 64% δυσκολεύεται ή και δεν τα βγάζει πέρα στις υποχρεώσεις του, την ώρα που ο φόβος της ανεργίας κυριεύει το 33% των απασχολούμενων στον ιδιωτικό τομέα. **Σελ. 4**

Έρευνα για τις επιπτώσεις της κρίσης στην κυπριακή οικονομία, από την Symmetron Market Research για λογαριασμό της «Κ».

ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ

Οι θεσμοί

Με αφορμή την οικονομική κρίση και την αναποφασιστικότητα στη λήψη μέτρων, η «Κ» στο άρθρο της περασμένης Κυριακής αναφερόταν σε κρίση των θεσμών. Μια κρίση που είναι φανερή διά γυμνού οφθαλμού και που οι μόνοι που δεν την αντιλαμβάνονταν ή προσποιούνται ακόμη ότι δεν υπήρχε ήταν οι ίδιοι οι εκπρόσωποι των θεσμών. Οποιοδήποτε και να ισχύει, απλά επιβεβαιώνει την ύπαρξη της κρίσης. Διότι απλά σημαίνει ότι οι άνθρωποι που ετάχθησαν από τον πολίτη να υπηρετούν το δημόσιο συμφέρον αποτυγχάνουν να το πράξουν επαρκώς, επειδή έχασαν την επαφή με τον εντολοδόχο τους. Οι πολίτες, όπως δείχνει και η δημοσκόπηση της «Κ», σήμερα στη μεγάλη τους πλειοψηφία δυσκολεύονται να τα βγάλουν πέρα και γι' αυτό νιώθουν ανασφάλεια για το αύριο. Αναμφίβολα κάποια στιγμή θα επιβραβευτούν αυτοί που θα αναλάβουν την ευθύνη και όχι αυτοί που κρύβονται.

ΣΗΜΕΡΑ

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ

Συνεργασία και με ΔΗΣΥ

«Στις βουλευτικές πρέπει να ξεπεράσουμε το 15%, για να διατηρήσουμε τον ρυθμιστικό μας ρόλο», υπογραμμίζει ο βουλευτής του ΔΗΚΟ. **Σελ. 7**

ΣΤΑΥΡΟΣ ΖΕΝΙΟΣ

Το Κυπριακό δρα ως άλλοθι

«Οι θεσμοί εξουσίας στην Κύπρο είναι ιδιαίτερα συντηρητικοί», υποστηρίζει ο απερχόμενος πρύτανης του Πανεπιστημίου Κύπρου. **Σελ. 10**

ΜΟΔΑ

Ρομπέρτο Καβάλι, ο «βασιλιάς του λεοπάρ»

Άνιμαλ-πριντ, δέρματα και μοντέλα-γοργόνες στην ανοιξιάτικη συλλογή του Ιταλού σχεδιαστή. Εμπνέεται από μοτίβα και υφές που βρήκε στη φύση, δημιουργώντας επανάσταση. **Σελ. 31**

Νέα φτερά σε ΑΚΕΛ-ΔΗΚΟ έδωσαν τα μέτρα

Το πλέον κρίσιμο τεστ πέρασαν οι κυβερνώντες μετά τη συμφωνία ανάμεσα σε Προεδρικό-ΑΚΕΛ και ΔΗΚΟ για το πακέτο μέτρων στήριξης της οικονομίας. Ως διά μαγείας ανοίγει και ο κλειστός δρόμος του ανασχηματισμού, ενώ γίνονται και σκέψεις για επανάληψη και στις προσεχείς βουλευτικές της συμφωνίας ανάμεσα στα δύο κόμματα, η οποία οδήγησε τον Μάριο Καρογιάν στην προεδρία της Βουλής. **Σελ. 3**

Τα σχέδια ΔΗΣΥ εξυπηρετήθηκαν από τα «μέτρα»

Μέλη του επιτελείου Αναστασιάδη επισημαίνουν πως ενόψει βουλευτικών, οι στόχοι του κόμματος εξυπηρετούνται καλύτερα από τη μη διακοπή της συνεργασίας Χριστόφια-Καρογιάν. Όσον αφορά την κατάσταση ανάμεσα στα δύο μέρη, τονίζουν πως αυτή θα ξεκαθαρίσει το βράδυ που θα ανακοινωθούν τα αποτελέσματα των βουλευτικών. **Σελ. 5**

Κρίνεται το μέλλον της Ευρωζώνης

Καθοριστικές αποφάσεις στην επικείμενη Σύνοδο Κορυφής

Κρίσιμα τα επόμενα 24ωρα για το μέλλον της Ευρωζώνης. Ενόψει της Συνόδου Κορυφής της Ε.Ε., που θα πραγματοποιηθεί την Πέμπτη και την Παρασκευή και θα αποφασίσει τη σύσταση του μόνιμου μηχανισμού διάσωσης των ευρωπαϊκών οικονομιών, συμμαχίες συγκροτούνται, ισορροπίες ανατρέπονται, ενώ αμφισβητείται πλέον ευθέως η βούληση και η ικανότητα των Ευρωπαίων ηγετών να υπερασπιστούν αποτελεσματικά την οικονομική σταθερότητα της Ευρωζώνης. **Οικονομική, σελ. 9**

20 εκατ. ευρώ σε 20 ημέρες για παιχνίδια

Η αγορά του παιχνιδιού, η οποία καταγράφει ετήσιο τζίρο 40 εκατ. ευρώ, ζει για το πρώτο εικοσαήμερο των Χριστουγέννων. Αυτή την περίοδο σημειώνεται το 50% των ετήσιων πωλήσεων, γεγονός που μεταφράζεται σε ημερήσιο μέσο όρο πωλήσεων που φτάνουν το 1 εκατ. ευρώ. Παρά τη συνέχιση της πτωτικής τάσης που σημειώνει τα τελευταία χρόνια η συγκεκριμένη αγορά, η εποχή των Χριστουγέννων δείχνει, σύμφωνα με έρευνες της «Καθημερινής», να είναι ιδιαίτερα «ανθεκτική» στην κρίση. Κι αυτό, διότι, ενώ κατά τη διάρκεια του έτους παρατηρείται μείωση των δαπανών για παιχνίδια, το ίδιο δεν συμβαίνει κατά την περίοδο των εορτών, όταν οι γηραιότεροι προτιμούν να κάνουν εξοικονομήσεις από άλλες δαπάνες. **Οικονομική, σελ. 6**

Μαίνεται αμείωτος ο κυβερνοπόλεμος

Η σύλληψη του επικεφαλής της ιστοσελίδας WikiLeaks, Τζούλιαν Ασάντζ, δεν στάθηκε ικανή να αποτρέψει τη συνέχιση της δημοσίευσης απόρρητων αμερικανικών διπλωματικών εγγράφων στην αποκαλυπτική ιστοσελίδα. Η απόφαση πολυάριθμων εταιρειών να διακόψουν τους δεσμούς τους με τη WikiLeaks πυροδότησε κανονικό κυβερνοπόλεμο, συσπειρώνοντας χιλιάδες χάκερς σε ιντερνετικές επιθέσεις. **Σελ.22**

«Πάρτι τσαγιού» κατά της Μέρκελ

Φουντώνει στη Γερμανία η συζήτηση για τη διοργάνωση ενός «Πάρτι τσαγιού», στα πρότυπα του ομώνυμου αμερικανικού κινήματος, που τάσσεται κατά της κρατικής παρέμβασης στην οικονομία και κατά της υψηλής φορολογίας. Η δυσαρέσκεια των Γερμανών, που καλούνται να επωμισθούν το κόστος στήριξης των αδύναμων κρίκων της Ευρώπης, ενισχύει τον ευρωσκεπτικισμό στη Γερμανία. Συντηρητικοί πολίτες θεωρούν ότι η Μέρκελ έχει προδώσει τις θεμελιώδεις αξίες του κυβερνώντος Χριστιανοδημοκρατικού Κόμματος (CDU). **Σελ. 23**

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΣΗΜΕΡΑ ΣΤΟΝ «ΑΘΛΗΤΙΣΜΟ» ΤΗΣ «Κ»

ΟΜΟΝΟΙΑ

Το επιχειρηματικό πλάνο του «τριφυλλιού»

Δρομολογεί σταδιακή μείωση του μισθολογίου και επενδύει στους ευρωπαϊκούς ομίλους, για να ισοσκελίζει τα μπάτζετ. Πάνω από 4 εκατ. ευρώ η «τρύπα» που θα κληθεί να καλύψει ο Μ. Νεοφύτου.

ΑΝΟΡΘΩΣΗ

Οι τρεις έξοδοι από τον διοικητικό λαβύρινθο

Αν δεν επιστρέψει ο Ανδρέας Παντελή, η «Κυρία» θα πάει με μεταβατική, ενωτική λύση στους εορτασμούς για τα εκατοντάχρονα. Σοβαρό ενδεχόμενο ο Κ. Κούσιος να συνεχίσει μετά τη Γ.Σ.

ΔΙΑΙΤΗΣΙΑ

«Κόκκινη κάρτα» της FIFA στη Βουλή

Η «Κ» αποκαλύπτει τα έγγραφα που πιστοποιούν πως το Κοινοβούλιο δεν έχει καμιά αρμοδιότητα να ασχολείται με θέματα που αφορούν τη διαιτησία.

ΜΠΑΣΚΕΤ

Στέλνουν τον ΑΠΟΕΛ και τον Λι στην ΑΔΕΑ

Το Δ.Σ. της ΚΟΚ ακολούθησε πρόταση του πορίσματος του ερευνώντος λειτουργού και στέλνει τους πρωταγωνιστές του σκανδάλου στην αθλητική δικαιοσύνη.

kathimerini.com.cy/sport Κάθε μέρα, κάθε λεπτό ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

ΠΟΛΙΤΕΙΕΣ ΑΝΘΡΩΠΩΝ

Γράφει ο **ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΡΑΣΧΟΣ**

Το Κυπριακό είναι απύθμενο

Είχα να τον δω πολύ καιρό. Από το 2004. Κατ' ακρίβεια από την προηγουμένη του δημοψηφίσματος του 2004. Μερικές μέρες μετά, όλως αιφνιδίως, μάζεψε τα μπογαλάκια του κι έφυγε για την Αθήνα. Προχθές με πήρε τηλέφωνο και με πληροφόρησε ότι ήταν στην Κύπρο και ήθελε να πιούμε καφέ. Το πρώτο που πρόσεξα ήταν πως δεν έχασε το χιούμορ του: «Θα ερχόμουν με μαγιό, αλλά σκέφτηκα ότι πάει καιρός να κάμω αποτρίχωση και θα γινόμουν θέαμα», είπε, για να σχολιάσουμε το παρατεταμένο καλοκαίρι που βιώναμε ακόμα και αρχές Δεκεμβρίου. Τον ρώτησα πού χάθηκε και μου είπε πως αυτοτιμωρήθηκε για την επιλογή του να ψηφίσει «ναι» στο δημοψήφισμα και έτσι έμεινε για έξι ολόκληρα χρόνια στην Αθήνα. Δεν έχασε όμως καιρό και με ρώτησε πού πάει πλέον το Κυπριακό. «Βλέπεις λύση;», ήταν η απορία του. Αφού αστειευόμενος του είπα ότι η αυτοτιμωρία-αυτοεξορία του δεν του «έβαλε νου», του απάντησα πως το Κυπριακό πλέον έχει γίνει για τους πολιτικούς στην Κύπρο όπως το «αμερικάνικο όνειρο» για τους Αμερικανούς, που όλοι πιστεύουν πως μια μέρα θα γίνουν εκατομμυριούχοι. Έτσι και οι δικοί μας, ο καθένας για πάρτη του, πιστεύουν ότι μια μέρα θα τους δοθεί η ευκαιρία να το λύσουν. Αυτός, όπως οι ίδιοι οι πολιτικοί στην Κύπρο, Ελληνοκύπριοι και Τουρκοκύπριοι, ξέρουν καλά, είναι ο μόνος τρόπος να επιβιώνουν πολιτικά. Μέσω αυτής της επιβίωσης έρχονται τα υπόλοιπα. Δηλαδή το μικρό ή μεγάλο μερίδιο στην εξουσία, που κεφαλαιοποιείται στη συνέχεια και σε πραγματικό κεφάλαιο... Και η ιστορία του Κυπριακού συνεχίζεται, του είπα και του υποσχέθηκα πως θα του τα πω πιο αναλυτικά γραπτώς από αυτή τη στήλη.

Λοιπόν, φίλε, η ιστορία του Κυπριακού, η οποία στη σύγχρονή της εκδοχή ξεκινά κάπου στις αρχές του 1964 από τον ΟΗΕ, έχει μια συνταγή που θα μαγειρεύεται όσο υπάρχουν Ηνωμένα Έθνη και νοουμένου ότι οι πολιτικοί μας ταγοί θα συνεχίσουν να ανακυκλώνονται, όπως γίνεται μέχρι σήμερα. Την προσεχή Τρίτη θα έχουμε στα χέρια μας άλλο ένα ψήφισμα του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών για την Κύπρο. Θα είναι το 1280 ψήφισμα που υιοθετείται στα 46 χρόνια που ο ΟΗΕ ασχολείται επισταμένως με την Κύπρο. Στις 4 Μαρτίου 1964 το Σ.Α. εξέδωσε το υπ' αριθμόν 164 ψήφισμα, διά του οποίου «συστήνει τη δημιουργία, με τη συναίνεση της κυβέρνησης της Κύπρου, μιας ειρηνευτικής δύναμης των Ηνωμένων Εθνών στην Κύπρο. Ακόμα, το Σώμα "συστήνει όπως η Δύναμη σταθμεύσει για μια περίοδο τριών μηνών". Επίσης, συστήνει περαιτέρω όπως ο γ.γ. διορίσει έναν μεσολαβητή, ο οποίος θα καταβάλει μέγιστες προσπάθειες μαζί με τους εκπροσώπους των κοινοτήτων και επίσης μαζί με τις κυβερνήσεις Κύπρου, Ελλάδας, Τουρκίας και Βρετανίας για τον σκοπό της προώθησης ειρηνικής επίλυσης και συμφωνημένης διευθέτησης του προβλήματος. Ο μεσολαβητής θα δίνει περιοδικά αναφορά στον γ.γ. για τις προσπάθειές του». Έτσι έγινε η αρχή. Με την αντίληψη ότι η ειρηνευτική δύναμη θα χρειαζόταν στην Κύπρο μόνο για τρεις μήνες και πως ο μεσολαβητής θα κατόρθωνε να επιτύχει μια συμφωνημένη διευθέτηση προς όφελος της ευημερίας του λαού της Κύπρου. Ο ρόλος του μεσολαβητή ανατέθηκε τον Απρίλιο του 1964 στον Φιλανδό διπλωμάτη Σακάρι Τουομιόγια, ο οποίος όμως απεβίωσε αιφνιδίως τον Αύγουστο του ίδιου χρόνου, σε ηλικία 50 ετών και τη θέση του πήρε ο Γκάλο Πλάζα, πρώην πρόεδρος του Εκουαδόρ. Από τότε μεσολαβητές υπήρξαν πολλοί. Άλλοι εισηγήθηκαν σχέδια και άλλοι σχεδίασαν εισηγήσεις, όπως και να το πεις ταιριάζει. Οι γενικοί γραμματείς, ο ένας μετά τον άλλον, ασχολήθηκαν καθηκόντως με το Κυπριακό, χωρίς να μπορέσουν να το λύσουν, ενώ τα ψηφίσματα αρχειοθετούνται το ένα πάνω από το άλλο, καταγράφοντας με τον πιο επίσημο τρόπο την πορεία που ακολουθεί το Κυπριακό μέσα στον χρόνο. Αν κάποιος διαθέσει χρόνο και διαβάσει τα σχετικά ψηφίσματα, θα διαπιστώσει ότι από το 1975 και εντεύθεν, όσο περνά ο χρόνος, το Κυπριακό γίνεται πιο πολύπλοκο και σταδιακά εκφυλίζεται. Τώρα μάλιστα η πολυπλοκότητα και ο εκφυλισμός περνά σε ένα τρίτο στάδιο, αυτό της σαλαμοποίησης, το οποίο γίνεται αντιληπτό από κινήσεις επί του εδάφους, όπως το Περιουσιακό π.χ. που λύεται κομμάτι-κομμάτι στην επιτροπή αποζημιώσεων. Τον Ιανουάριο Χριστόφιας και Έρογλου θα συναντηθούν με τον Μπαν Κι Μουν στη Γενεύη, αλλά το «πρακτικό πακέτο», για να ξεπεραστούν οι διαφορές, δεν θα είναι έτοιμο. Και θα ξανασυναντηθούν και τον Μάρτη και θα έρθουν οι εκλογές στην Κύπρο και οι εκλογές στην Τουρκία και το άλλο πακέτο και η άλλη διεθνής διάσκεψη και ο άλλος γενικός γραμματέας και η ζωή θα συνεχίζεται.

Όχι πως δεν υπήρχαν ευκαιρίες επίλυσης του Κυπριακού. Υπήρχαν. Αλλά εκείνοι που δεν τις εκμεταλλεύτηκαν, δυστυχώς δεν αυτοεξορίστηκαν. Σε αυτόν τον τόπο αυτοτιμωρούνται και αυτοεξορίζονται οι λάθος άνθρωποι. Κράτα το χιούμορ σου και άσε το Κυπριακό σε εκείνους που ξέρουν πώς να ζήσουν από αυτό.

paraschosa@kathimerini.com.cy

Σχολιάστε στο www.kathimerini.com.cy

ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΟ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

Ένας πλούσιος, πρότυπο λιτότητας

Της **ΚΑΤΕΡΙΝΑΣ ΚΑΠΕΡΝΑΡΑΚΟΥ**

Στους χαλεπούς καιρούς μας, ο ιδρυτής της ΙΚΕΑ παραμένει παράδειγμα προς μίμηση για το πώς ένας άνθρωπος εξακολουθεί να επεκτείνεται σε περιόδους αναταραχής. Ο Ινγκβαρ Κάμπραντ είδε την περιουσία του να αυξάνεται κατά 3 δισ. ελβετικά φράγκα το 2010 και να ανέρχεται στα 38-39 δισ. ελβετικά φράγκα (38,5-39,5 δισ. δολάρια), βάσει της κατάταξης του ελβετικού επιχειρηματικού περιοδικού Bilanz. Διαφύλαξε έτσι την πρώτη θέση μεταξύ των πλουσιότερων ανθρώπων στην Ελβετία για 9η χρονιά στη σειρά. Κατά την εκτίμηση του περιοδικού Fortune, η περιουσία του Σουηδού επιχειρηματία είναι μικρότερη, στα 23 δισ. δολάρια.

Στους δύσκολους, οικονομικά, καιρούς που διανύουμε, ο ιδρυτής της ΙΚΕΑ, Ινγκβαρ Κάμπραντ είδε την περιουσία του να αυξάνεται κατά 3 δισεκατομμύρια ελβετικά φράγκα το 2010

Σε κάθε περίπτωση, παρά τα πλούτη του, δεν φαίνεται διατεθειμένος να αλλάξει το Βόλβο του, το οποίο κουβαλάει δεκαπέντε χρόνια στις ρόδες του. Ταξιδεύει πάντα στην οικονομική θέση, παζαρεύει τις τιμές ακόμη και στο σούπερ μάρκετ, τρώει με τη γυναίκα του σε φθηνά εστιατόρια και παρακινεί τους εργαζομένους του να χρησιμοποιούν και τις δύο πλευρές του χαρτιού. Ολα αυτά συντηρούν την εικόνα του λιτοδίαιτου επιχειρηματία απέναντι στους υπαλλήλους του, κι ας διατηρεί μία βίλα στην Ελβετία, μία μεγάλη αγροικία στη Σουηδία και έναν αμπελώνα στην Προβάνς της Γαλλίας.

Στα 1942 συμμετείχε σε φιλοναζιστικό κόμμα της Σουηδίας. Οταν το 1994 αποκαλύφθηκαν οι λεπτομέρειες, απευθύνθηκε προσωπικά στους υπαλλήλους του ζητώντας να τον συγχωρέσουν και αφιέρωσε δύο κεφάλαια στο βιβλίο του «Η ιστορία της ΙΚΕΑ». Αλκοολικός επί χρόνια, διατείνεται ότι πλέον στα 81 του μπορεί και συγκρατείται.

Σήμερα ελέγχει μόνο μικρό μέρος της εταιρείας του, έχοντας μεταφέρει τα κεφάλαιά του στο ίδρυμα Stichting INGKA Foundation, το πλουσιότερο φιλανθρωπικό ίδρυμα στον κόσμο, και στην εταιρεία συμμετοχών INGKA Holding. Πέραν της κοινωφελούς δράσης του πρώτου ιδρύματος, στόχος του κ. Κάμπραντ ήταν να διαμορφώσει ένα περίπλοκο προστατευτικό σχήμα, ώστε να περιορίσει τη φορολογία που πληρώνει και να παραμείνει ασαφής ο βαθμός στον οποίο ελέγχει τις δραστηριότητές του.

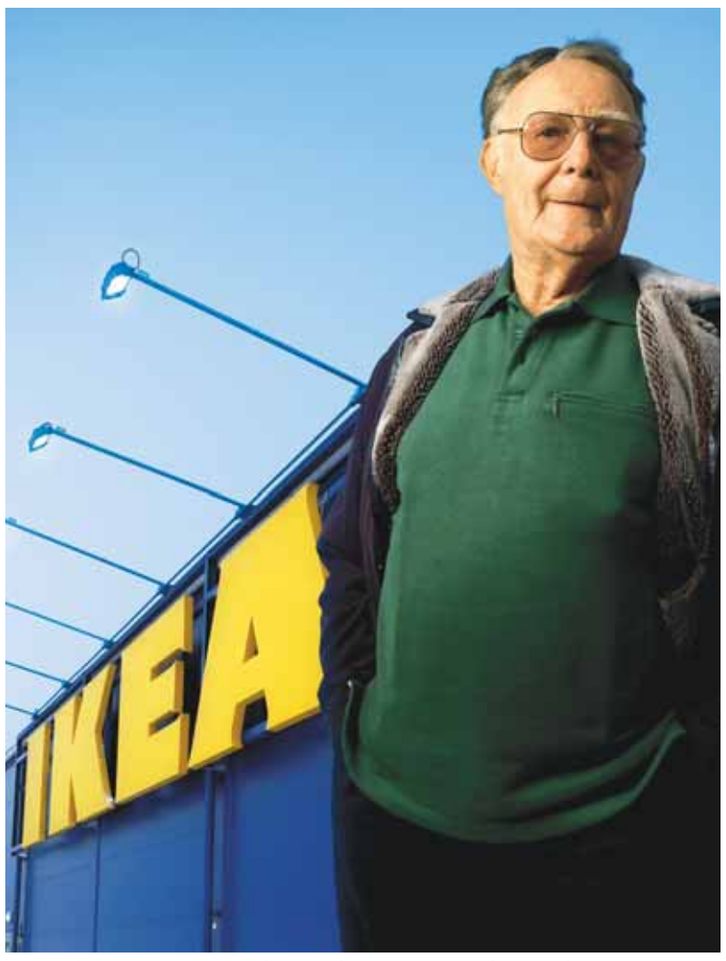

Ο Ινγκβαρ Κάμπραντ, παρά τα πλούτη του, συντηρεί την εικόνα του ολιγαρκούς επιχειρηματία. «Εάν αρχίζεις να αποκτάς πολυτελή πράγματα, θα παρακινήσεις κι άλλους να σε μιμηθούν. Είναι σημαντικό οι ηγέτες να λειτουργούν ως παράδειγμα», τονίζει. Οπως εξηγεί ο ιδρυτής της ΙΚΕΑ, «υπολογίζω πόσα χρήματα θα ξοδέψω για τον εαυτό μου και μετά διερωτώμαι, εάν και οι πελάτες της ΙΚΕΑ μπορούν να κάνουν το ίδιο».

Πώς ξεκίνησαν όλα

Ο Ινγκβαρ Κάμπραντ έχει τα χαρακτηριστικά του... Σκρουτζ. Εχει οικοδομήσει ένα μοντέλο επιχείρησης το οποίο αποδεικνύεται παντός καιρού. Τα φθηνά, καλαίσθητα, συναρμολογούμενα της εταιρείας του έχουν πάντα απήχηση. Η αλυσίδα της ΙΚΕΑ, δημοφιλές και οικείο όνομα σε όλο τον πλανήτη, πωλεί έπιπλα, είδη σπιτιού, αξεσουάρ, εξοπλισμό μπάνιου και κουζίνας και όλα τα προϊόντα οικοσκευής. Αριθμεί 301 καταστήματα σε 37 χώρες, ενώ τα περισσότερα από αυτά συγκεντρώνονται στη Γερμανία και τις Ηνωμένες Πολιτείες, όπου διατηρεί από 44 και 36 καταστήματα, αντίστοιχα.

Ο Ινγκβαρ Κάμπραντ, ο οποίος έχει πει πως «μόνον όσοι κοιμούνται δεν κάνουν λάθη», άρχισε να κυνηγά την τύχη του μικρός. Γεννημένος το 1926 από Γερμανούς μετανάστες στη Σουηδία, βρέθηκε να πουλάει διάφορα πράγματα στον δρόμο, από σπίρτα μέχρι μολύβια, χριστουγεννιάτικα στολίδια και σπόρους. Είχε, βέβαια, πολύ καλύτερη εξέλιξη από το «Κοριτσάκι με τα σπίρτα». Στα 17 του ο πατέρας του τον αντάμειψε με ένα χρηματικό δώρο για την αποφοίτησή του από το γυμνάσιο. Ηταν το αρχικό κεφάλαιο της ΙΚΕΑ.

Το όνομά της είναι ένα ακρωνύμιο και απαρτίζεται από τα αρχικά του ονόματος Ινγκβαρ Κάμπραντ, της οικογενειακής φάρμας Ελμταρίντ, όπου γεννήθηκε, και του κοντινού χωριού Αγκουναρίντ. Αρχικά οι δραστηριότητές του αφορούσαν είδη όπως πορτοφόλια, κοσμήματα, ρολόγια και γυναικείες κάλτσες. Διαμόρφωσε ένα αυτοσχέδιο σύστημα ταχυδρομικών παραγγελιών και με ένα δανεικό φορτηγάκι έκανε παραδόσεις. Θρυαλλίδα της επιχειρηματικής του εισόδου στον κλάδο των επίπλων το 1947 ήταν μια στιγμή δυσκολίας. Ο νεαρός Ινγκβαρ προσπαθούσε να χωρέσει ένα τραπέζι στο πορτμπαγκάζ του αυτοκινήτου του, όταν ένας φίλος τού πρότεινε να αποσυναρμολογήσει τα πόδια του τραπεζιού. Ετσι συνέλαβε την ιδέα των συναρμολογούμενων επίπλων. Στους μύθους της ΙΚΕΑ ανήκει κι αυτός που θέλει τον κατάλογό της να έχει περισσότερους αναγνώστες από τη Βίβλο, καθώς και το ότι ένα στα δέκα μωρά στην Ευρώπη συλλαμβάνεται σε κρεβάτι ΙΚΕΑ. Οταν ρωτούν τον Ινγκβαρ Κάμπραντ για τη λιτότητα που τον χαρακτηρίζει, παραδέχεται ότι μοιάζει λίγο με Σουηδοσκωτσέζο. Μάλιστα, μία φορά ήταν καλεσμένος σε δεξίωση για να παραλάβει το βραβείο του επιχειρηματία του μήνα και οι άνθρωποι της ασφάλειας του κτιρίου δεν του επέτρεψαν την είσοδο επειδή κατέβηκε από λεωφορείο.

«Εάν αρχίσεις να αποκτάς πολυτελή πράγματα, θα παρακινήσεις κι άλλους να σε μιμηθούν. Είναι σημαντικό οι ηγέτες να λειτουργούν ως παράδειγμα», τονίζει ο πατέρας της ΙΚΕΑ. «Υπολογίζω πόσα χρήματα θα ξοδέψω για τον εαυτό μου και μετά διερωτώμαι εάν και οι πελάτες της ΙΚΕΑ μπορούν να κάνουν το ίδιο. Από καιρού εις καιρόν μ' αρέσει να αγοράζω όμορφα πράγματα, μία γραβάτα, ένα πουκάμισο ή να τρώω αυγοτάραχο Σουηδίας».

Ο ΦΙΛΙΣΤΩΡ

Επιλογή: **ΜΙΧΑΛΗΣ Ν. ΚΑΤΣΙΓΕΡΑΣ**

49 χρόνια πρίν στην «Κ» *12.XII.1961*

ΕΣΣΔ-ΑΛΒΑΝΙΑ: Βιέννη, 11. – Τὸ ρῆγμα μεταξὺ Σοβιετικῆς Ρωσίας καὶ Ἀλβανίας ηὐρύνθη σήμερον διὰ τῆς διακοπῆς τῶν διπλωματικῶν σχέσεων τῶν δύο χωρῶν καὶ τῆς ἀνακλήσεως τῶν πρεσβευτῶν καὶ ἐμπορικῶν ἀντιπροσώπων τῶν δύο χωρῶν ἀπὸ τὰ Τίρανα καὶ τὴν Μόσχαν. Δικαιολογοῦσα τὴν πρωτοβουλίαν της, ἡ Σοβιετικὴ Ἕνωσις διὰ ρηματικῆς διακοινώσεώς της, ἡ ὁποία ἐπεδόθη εἰς τὸν ἐν Μόσχᾳ ἀναπληρωτὴν ἐπιτετραμμένον τῆς Ἀλβανίας ἐκ μέρους τοῦ ὑφυπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν κ. Φιριούμπιν, ἀναφέρει ὅτι τὸ προσωπικὸν τῆς σοβιετικῆς πρεσβείας εἰς Τίρανα ἀδυνατεῖ νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν ἀποστολήν του, κατόπιν τῆς πλήρους ἀπομονώσεώς του συνεπείᾳ τῶν ἐναντίον του ψευδῶν κατηγοριῶν ὅτι ἀναπτύσσει ἐχθρικὴν δραστηριότητα κατὰ τῆς Ἀλβανίας. Ταυτοχρόνως, ἀναφέρεται ὅτι ἡ ἀλβανικὴ Κυβέρνησις προέβη εἰς ἐνέργειαν ἄνευ προηγουμένου εἰς τὰς σχέσεις μεταξὺ τῶν σοσιαλιστικῶν χωρῶν, ζητήσασα χωρὶς οἱοδήποτε δικαιολογητικὸν τὴν μείωσιν, κατὰ τὸ ἕνα τρίτον, τοῦ προσωπικοῦ τῆς σοβιετικῆς πρεσβείας τῶν Τιράνων. Εἰς τὴν ἰδίαν διακοίνωσιν ἐτονίζετο ἰδιαιτέρως ὅτι αἱ ἀλβανικαὶ ἀρχαὶ ἐδημιούργησαν ἐσκεμμένως διὰ τὸν Σοβιετικὸν πρεσβευτὴν εἰς Τίρανα συνθήκας ὑπὸ τὰς ὁποίας τοῦ εἶναι ἀδύνατον νὰ ἐκπληρώσῃ τὰ διπλωματικά του καθήκοντα. Ἡ ἀλβανικὴ ἐφημερίς «Τζέρι ι Πόπουλι» ὄργανον τοῦ ἀλβανικοῦ κομμουνιστικοῦ κόμματος ἐχαρακτήρισε τὴν ἀπόφασιν τῆς Σοβιετικῆς Ἑνώσεως νὰ προβῇ εἰς τὸ κλείσιμον τῆς εἰς Τίρανα πρεσβείας της «ὡς μὴ φιλικὴν ἐνέργειαν ἄνευ προηγουμένου, ὡς ἀκατανόητον χειρονομίαν εἰς τὴν ἱστορίαν τῶν σχέσεων μεταξὺ σοσιαλιστικῶν χωρῶν καὶ ὡς λίαν σκληρὸν πλῆγμα κατὰ τῆς ἑνότητος τοῦ σοσιαλιστικοῦ στρατοπέδου καὶ τοῦ διεθνοῦς ἐργατικοῦ κινήματος».

Μία νέα πρόκληση από ελληνικό τραγούδι
ΟΙ ΔΙΣΚΟΙ
PHILIPS - FIDELITY
Παρουσιάζουν τα πρώτα τραγούδια του συνθέτη
ΝΙΚΟΥ ΜΑΜΑΓΚΑΚΗ
σε ατόφιες Ελληνικές ενορχήσεις
Α'—Τέσσερα τραγούδια με τον ΓΙΟΒΑΝΙΑ
1. Ο ΤΑΒΟΣ — Κ. Παλιεφή
2. ΠΙ' ΑΝ ΜΕ ΒΛΕΠΕ... ΤΕ ΠΟΥ ΚΑΛΙΟ — Μ. Ρεβελιώτου
3. ΜΑΝΤΙΝΑΔΕΣ — Ν. Μαρμαγκάκη
4. ΘΑΛΑΣΣΑΚΙ — Ν. Μαρμαγκάκη
Δίσκος ΦΙΝΤΕΛΙΤΥ No. 6913
Β'—
Δύο τραγούδια με τον ΓΙΑΝΝΗ ΒΟΓΛΑΤΖΗ
1. Ο ΜΙΧΑΛΙΟΣ — Κ. ΚΑΡΥΩΤΑΚΗ
2. ΦΑΣΤΕ, ΠΕΡΙ... ΜΕΝΩ — Κ. ΚΑΤΣΟΠΟΥΛΟΥ
Δίσκος ΦΙΛΙΠΣ No. 7766
Γ'—Τέσσερα λαϊκά τραγούδια με την καινούργια φωνή του λαϊκού τραγουδιού
ΜΑΝΟΛΗ ΚΑΝΑΡΙΩΗ
1. ΑΓΔΕΚΑ ΧΤΥΠΗΣΑΝ ΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ—Γ. Θεμέλη
2. ΕΙΝΑΙ ΜΙΑ ΠΕΤΡΑ ΣΤΗΝ ΚΑΡΔΙΑ—Γ. Θεμέλη
3. ΟΤΑΝ ΜΕΒΗΣ—Γ. Θεμέλη
4. ΑΛΑΡΓΙΝΟ ΚΑΡΑΒΙ — Κ. Καρκαντζάς
Δίσκος ΦΙΝΤΕΛΙΤΥ No. 6928
Οι συνθέσεις του ΝΙΚΟΥ ΜΑΜΑΓΚΑΚΗ
τραγουδιούνται
Κάτι κρυφοκέρατα — Κάτι δίλεπτα
ΣΤΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΔΙΕΘΝΩΝ ΦΗΜΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
PHILIPS - FIDELITY

7η ΗΜΕΡΑ

Με άριστα το 10

Γράφει **Ο ΣΠΟΝΔΟΦΟΡΟΣ**

1 Στον αντιαποικιακό αγώνα. Πήγαν οι αστυνομικοί των Βάσεων και ξήλωσαν λίγες παγίδες μέσα σε ακακίες και «θύμωσαν» οι οπλαρχηγοί με τις βράκες, βγήκαν και κατακεραύνωσαν τους Βρετανούς που αμέσως έτρεξαν και κρύφτηκαν στις παράγκες τους. Πετρόμπεης Περδίκης!

2 Στον φόρο των πούρων. Για ακόμη μια φορά το Προεδρικό έδειξε πως κρατά αποστάσεις από το κόμμα, υποσκάπτοντάς το μάλιστα. Δεν υπάρχει πιο ξεκάθαρο μήνυμα για πόλεμο του Προεδρικού κατά του ΑΚΕΛ από τη φορολόγηση των πούρων. Nicos, hasta la victoria siempre!

3 Στον Νικόλαο. Ο Νικόλαος, της γνωστής βασιλικής οικογένειας, με το ανάκτορο στο βασίλειο της Δευτεράς, αν δεν σηκώσει το λάβαρο της επανάστασης με τα μέτρα-μη μέτρα που πάνε να του πουλήσουν Καρογιάν-Χριστόφιας, θα χάσει το βασίλειό του, όπως ο Κωνσταντίνος στο Τατόι. Νικόλαε, σε κοροϊδεύουν, πλασάροντάς σου ξαναζεσταμένο κοτόπουλο. Ως γνωστό, αυτό δεν τρώγεται Νικόλαε. Ρώτα και τον Αβέρωφ.

4 Στις μονές συντάξεις. Μα είναι δυνατόν να προσπαθεί η κυβέρνηση να κόψει τις τριπλές συντάξεις από τα κουρασμένα παλικάρια του Δημοσίου; Μετά από αυτό, ποιος γενικός διευθυντής υπουργείου θα δεχτεί να γίνει υπουργός; Ποιος υπουργός θα δεχτεί να γίνει επίτροπος στην Ε.Ε.; Ποιος δικηγόρος θα δεχτεί να μπει στην ΕΔΥ; Άτιμη κοινωνία που τρως τα καλύτερα παιδιά σου.

5 Στον πρόεδρο Νίκο. Πρόεδρε, οφείλω να ομολογήσω πως σου πάνε οι στυλιστικές παρεμβάσεις του άρτι αφιχθέντος Γιάννη – πρωθυπουργοφάγου – Λούλλη. Και το λευκό υποκάμισο και η μονόχρωμη γραβάτα βγάζουν όλα ένα προεδριλίκι. Με το καλό να αφήσεις και καμιά τρίχα λευκή να ξεμυτίσει, αρέσουν στις γυναίκες πρόεδρε.

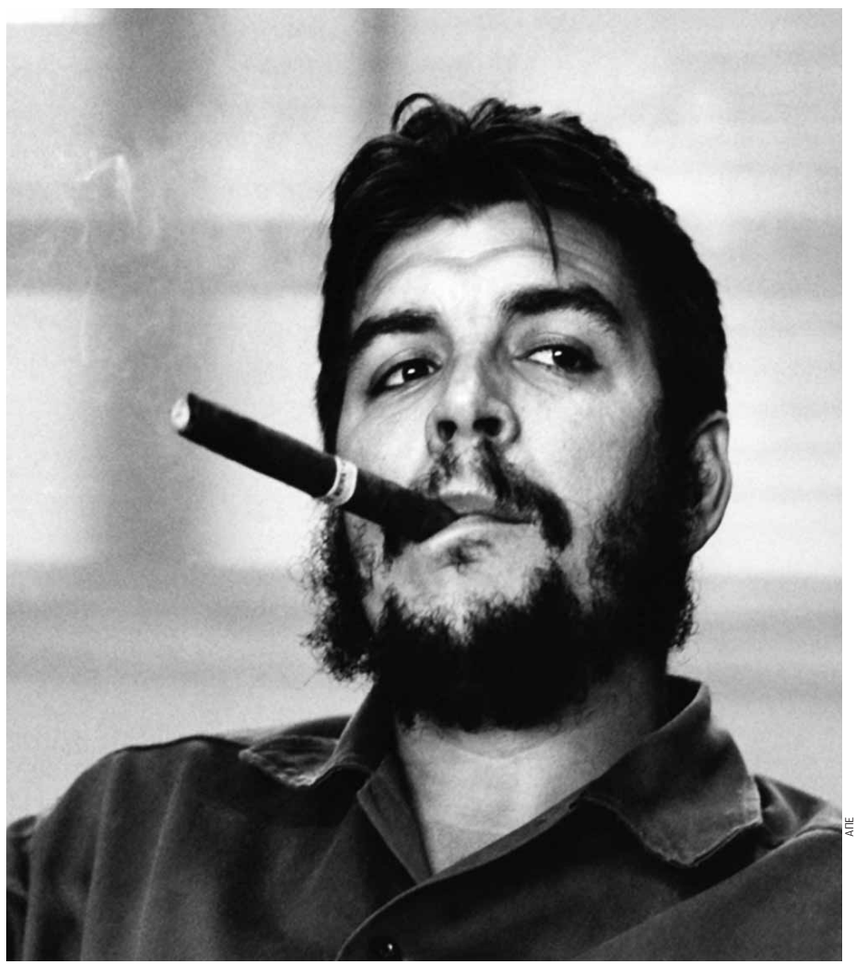

ΑΠΕ

Η οριστική ρήξη Προεδρικού-ΑΚΕΛ.

6 Στην ΠΑΣΥΔΥ. Άντε βρε! Με το καλό βρε! Κάντε έναν μήνα απεργία, να εξοικονομήσουμε 50 εκατομμύρια, να σωθεί και ο προϋπολογισμός. Τόσα δεν θα πληρωθούν οι δημόσιοι υπάλληλοι, αν κάτσουν έναν μήνα σπίτι τους; Το ξέρουν, Γλαύκο, πως όταν απεργούν δεν πληρώνονται; Αν δεν το γνωρίζουν, ενημέρωσε, γιατί θα σε τρέχουν στα Κατεχόμενα, όταν πιάσουν το τσεκ.

Πρόεδρος Χριστόφιας

ΕΙΠΕ

Ακολουθούμε νούσιμη πολιτική στην οικονομία.

ΗΘΕΛΕ ΝΑ ΠΕΙ

Πελλάρες τα μέτρα.

7 Στον Πρόεδρο Ομπάμα. Έμαθε ο έρμος πως ο Χριστόφιας αύξησε την τιμή των τσιγάρων και αποφάσισε να το κόψει, θέλοντας να δώσει το παράδειγμα αντίστασης στα μέτρα του Χαρίλαου. Αυτό κι αν είναι παρέμβαση των Αμερικανών στα εσωτερικά μας. Ο Περδίκης δεν κήρυξε ακόμη έναν αντιαποικιακό αγώνα;

8 Στα μοντέλα. Ο Πρόεδρος Νίκος τοποθετήθηκε εναντίον του μοντέλου του κυπριακού κράτους ως άδικου και αναποτελεσματικού. Πάντα τα μοντέλα είναι άδικα, πρόεδρε, διαλέγουν άλλους.

9 Στους Άγγλους φοιτητές. Αυτά που κορόιδευαν για τους Αθηναίους φοιτητές τώρα τα κάνουν στο κέντρο του Λονδίνου, ρίχνοντας μάλιστα αυγά στον πρίγκιπα Κάρολο (μεταφέρω τη συμπάθεια του πρίγκιπα Νικόλαου της Δευτεράς). Η Άγγλοι φοιτητές βγήκαν στους δρόμους, η ΠΑΣΥΔΥ σε απεργία. Τελικά υπάρχει ελπίδα!

10 Στον Χριστόφορο (τέως υποψήφιο για το Δ.Σ. της Κεντρικής) Πισσαρίδη. Respect.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ιδιοκτησία
«Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΚΔΟΣΗ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ»

Εκδίδεται σε συνεργασία και μετά από άδεια της εταιρείας «Η Καθημερινή» Α.Ε. - Έκδοση Εντύπων - Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης»

Πρόεδρος Δ.Σ.: ΚΩΣΤΑΣ ΙΟΡΔΑΝΙΔΗΣ ■ Γενικός Διευθυντής: ΧΡΙΣΤΗΣ ΛΟΤΤΙΔΗΣ ■ Διευθυντής: ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΡΑΣΧΟΣ ■ Αρχισυντάκτης: ΓΙΑΝΝΗΣ ΑΝΤΩΝΙΟΥ
Υπεύθυνος Οικονομικού: ΜΙΧΑΛΗΣ ΠΕΡΣΙΑΝΗΣ ■ Υπεύθυνος Καλλιτεχνικού: ΚΩΣΤΑΣ ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ ■ Υπεύθυνος Ατελιέ: ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ

Νίκου Κρανιδιώτη 7Ε, 3ος όροφος, 2411 Έγκωμη, Λευκωσία, Κύπρος
e-mail: info@kathimerini.com.cy Τηλ.: 22472500 Fax: Σύνταξη +357 22472540
Fax: Διαφημιστικό Τμήμα - Μικρές Αγγελίες +357 22472550

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, αναπαραγωγή, διασκευή ή απόδοση του περιεχομένου της εφημερίδας με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

Διευθυντής: ΑΛΕΞΗΣ ΠΑΠΑΧΕΛΑΣ ■ Διεύθυνση συντάξεως: ΝΙΚΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΡΑΣ - ΚΩΣΤΗΣ ΦΑΦΟΥΤΗΣ

Τα μέτρα τσιμέντωσαν τη συνεργασία

Προεδρικό - ΑΚΕΛ και ΔΗΚΟ έστρωσαν καινούργιο χαλί συμπόρευσης ενόψει και εκλογικών αναμετρήσεων

Του **ΝΙΚΟΥ ΠΡΟΚΟΜΜΕΝΟΥ**

Το απόλυτο τεστ αντοχής πέρασαν με επιτυχία Προεδρικό - ΑΚΕΛ και ΔΗΚΟ, μετά τη μεταξύ τους συμφωνία για τα μέτρα στήριξης της οικονομίας. Περνώντας μέσα από χίλια μύρια κύματα και συναντήσεις, η ολοκλήρωση των οποίων έγερνε την πλάστιγγα υπέρ του ναυαγίου, τα τρία μέρη κατάφεραν να βρουν την κοινή συνισταμένη και να «τσιμεντώσουν» επί της ουσίας τη συνεργασία τους. Παράλληλα, άνοιξαν και τον δρόμο για συνέχιση και ενίσχυση της συνεργασίας, τόσο σε ενδοκυβερνητικό επίπεδο, όσο και σε επίπεδο εκλογών.

Χαρακτηριστική για την πολιτική σημασία της συμφωνίας ήταν η επισήμανση στην «Κ» στενού συνεργάτη του Δημήτρη Χριστόφια πως, «από τη στιγμή που τα βρήκαμε σε ένα πολύ κρίσιμο θέμα όπως είναι η οικονομία, αυτό δίνει φιλί ζωής για συνέχιση της συγκυβέρνησης όπως τη γνωρίζουμε τώρα. Το ΔΗΚΟ δεν θα μπορούσε να μείνει στην κυβέρνηση χωρίς να στηρίξει τα μέτρα».

Σε πρώτη φάση, η επιτυχής κατάληξη του διαλόγου διανοίγει σχεδόν διά μαγείας τον μέχρι χθες ερμητικά κλειστό δρόμο προς τον ανασχηματισμό της κυβέρνησης Χριστόφια, αφού η συμφωνία στα μέτρα δημιούργησε μεγάλες προοπτικές.

Αν και στο πλαίσιο των συχνών επαφών για την οικονομία δεν τέθηκε καν το θέμα του ανασχηματισμού, το γεγονός πως ολόκληρη η ομάδα που βρίσκεται γύρω από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας χαρακτήριζε ως απαραίτητη προϋπόθεση τη συμφωνία στα μέτρα, διαδραμάτισε τον δικό του καθοριστικό ρόλο στη θετική κατάληξη. Υπενθυμίζεται πως ο ίδιος ο πρόεδρος του ΔΗΚΟ είχε κατ' επανάληψη τονίσει πως δεν θα έκανε πολιτικό πραξικόπημα, αφήνοντας μόνη την κυβέρνηση σε μία τόσο κρίσιμη περίοδο για τον τόπο.

Πληροφορίες μάλιστα από το Προεδρικό αναφέρουν πως τις προσεχείς ημέρες ο Δημήτρης Χριστόφιας θα ξεκινήσει τις διερευνητικές επαφές τόσο με το ΔΗΚΟ όσο και με το ΑΚΕΛ για να καταλήξει στον «οδικό χάρτη» του ανασχηματισμού, ο οποίος θα καλύπτει τόσο τον χρόνο της πραγματοποίησής του, όσο και τους υπουργούς που θα μετακινηθούν ή θα αντικατασταθούν. Σε σχέση με το εάν θα δοθεί ή όχι τέταρτο υπουργείο στο ΔΗΚΟ, όλες οι πληροφορίες που έρχονται από Προεδρικό και ΔΗΚΟ αναφέρουν ότι κάτι τέτοιο δεν αποτελεί επιθυμία στην παρούσα φάση καμίας εκ των δύο πλευρών, ώστε να μη σταλούν λανθασμένα μηνύματα στον κόσμο, λίγους μήνες πριν από τις βουλευτικές εκλογές. Θέλουν δηλαδή να αποκλείσουν εξ ολοκλήρου την πιθανότητα δημιουργίας συνειρμών συναλλαγής ανάμεσα στα εμπλεκόμενα μέρη, τους οποίους θα δημιουργούσε η παραχώρηση και τέταρτου υπουργείου στο ΔΗΚΟ.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΧΡΗΣΤΟΥ

Ως διά μαγείας ήρθησαν τα εμπόδια στην αναδόμηση του κυβερνητικού σχήματος και ο Πρόεδρος αναμένεται να ξεκινήσει τις επόμενες μέρες σχετικό διάλογο με ΑΚΕΛ και ΔΗΚΟ, το οποίο μάλλον δεν θα πάρει τέταρτο υπουργείο.

Προϋπόθεση για τους κυβερνώντες, το ΔΗΚΟ να σταθεί στο ύψος των αποφάσεων που συμφωνήθηκαν

Με το βλέμμα στον Μάιο

Η συμφωνία στην οποία κατέληξαν Προεδρικό - ΑΚΕΛ και ΔΗΚΟ για τα μέτρα στήριξης της οικονομίας επεκτείνεται και πέραν του ανασχηματισμού, αγγίζοντας και τις προσεχείς βουλευτικές εκλογές.

Εδώ και καιρό, όλες οι πλευρές διατύπωναν τη θέση πως εάν μέχρι τον Μάιο δεν «σπάσει» η συνεργασία στο κυβερνητικό στρατόπεδο, δεν θα υπάρχει κανένας λόγος να μην αποτελεί πρώτη προτεραιότητα και η συνέχιση της συνεννόησης που υπήρξε το 2008 και η οποία ανέδειξε ως πρόεδρο της Βουλής τον Μάριο Καρογιάν. Αν και αυτό που και πάλι τυγχάνει επικύρωσης από συνεργάτες του Δημήτρη Χριστόφια, του Άντρου Κυπριανού και του Μάριου Καρογιάν, είναι πως ούτε το συγκεκριμένο ζήτημα τέθηκε στο τραπέζι, όλοι παραδέχονται πως η επίτευξη της συμφωνίας για τα μέτρα στήριξης της οικονομίας δημιουργεί ακόμη πιο πρόσφορο έδαφος και αυξάνει κατά πολύ τις πιθανότητες να προκύψει και πάλι συμφωνία και για τις βουλευτικές.

Για να μπορέσουν όμως να δρέψουν τους καρπούς της συμφωνίας για τα μέτρα στις βουλευτικές, από πλευράς των κυβερνώντων τίθεται η προϋπόθεση να μην επιστρέψει το ΔΗΚΟ στη λογική του «να πυροβολούν κάποιοι το πακέτο εκ των έσω».

Σχετικό προβληματισμό, ας σημειωθεί, προκαλούν ήδη κάποιες πρώτες τροχιοδεικτικές από αξιωματούχους του ΔΗΚΟ, όπως από τον Νικόλα Παπαδόπουλο, ο οποίος λίγο μετά τη συμφωνία και την έγκρισή της από τα συλλογικά όργανα του ΔΗΚΟ είχε πει πως «το κόμμα του φταίει λιγότερο». Δήλωση που στα αφτιά του Προεδρικού και του ΑΚΕΛ φτάνει ως προσπάθεια δαιμονοποίησης του πακέτου και επίρριψης ευθυνών σε Προεδρικό και ΑΚΕΛ.

Το δε σχόλιο στην «Κ» που έγινε από τον συνεργάτη του Δημήτρη Χριστόφια καταδεικνύει και τη φιλοσοφία των απαιτήσεων από τούδε και εις το εξής: «Νομίζω ότι το ΑΚΕΛ και το ΔΗΚΟ, αλλά ειδικά το ΔΗΚΟ, που έχει πρόβλημα –το ΑΚΕΛ λίγο πολύ θα διατηρήσει τα ποσοστά του–, πρέπει να σταθούν στο πακέτο και να βοηθήσουν στην υλοποίησή του και στην κατανόησή του από τον κόσμο, που δικαιολογημένα θα αντιδράσει επί κάποιων πτυχών».

Πάντως, στο Προεδρικό προς το παρόν κρατούν «μικρό καλάθι» αναφορικά με τη συνεργασία με το ΔΗΚΟ, μέχρι να δουν και τα αποτελέσματα της κάλπης των βουλευτικών.

«Πολιτικά κάποιος θα μπορούσε να πει πως το ΔΗΚΟ σήμερα είναι μαζί μας αλλά αύριο μπορεί να πάει αλλού», είπε χαρακτηριστικά η ίδια πηγή.

Χωρίς σκιές και ψιθύρους

Οι προεκτάσεις της συμφωνίας ανάμεσα σε Προεδρικό - ΑΚΕΛ και ΔΗΚΟ αγγίζουν και τα όρια της πολιτικής επικοινωνίας και ξαλαφρώνουν τα εμπλεκόμενα κόμματα από τις σκιές που δημιουργούσε η μακρά συζήτηση και οι πληροφορίες –άλλοτε σωστές, άλλοτε παραπλανητικές– που έβλεπαν το φως της δημοσιότητας. «Μας δημιουργούσε έντονο προβληματισμό η εικόνα που εκπέμπαμε στον κόσμο με τις μακρές και ατέρμονες συζητήσεις», δήλωσε στην «Κ» άλλος συνεργάτης του Δημήτρη Χριστόφια, ο οποίος δεν έκρυψε την ικανοποίησή του από το γεγονός πως η επιτευχθείσα συμφωνία θα σταματήσει και την ψιθυρολογία που βρισκόταν σε εξέλιξη και που στην ουσία δεν αφορούσε τα μέτρα αλλά το αλισβερίσι για την εξουσία και τις καρέκλες.
Σύμφωνα πάντα με την ανάλυση που κάνει ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας και οι συνεργάτες του, η συμφωνία θα οδηγήσει και σε τερματισμό των κατηγοριών που δεχόταν η κυβέρνηση και οι οποίες είχαν να κάνουν με τη μη λήψη μέτρων, με αποτέλεσμα να καταρρέει η οικονομία. Παράλληλα, θα σταματήσει και η επίρριψη ευθυνών για χρονίζοντα προβλήματα, όπως αυτά του κόστους της δημόσιας υπηρεσίας και του συνταξιοδοτικού.
Πέραν τούτου, η χειραψία που έκαναν Προεδρικό και ΔΗΚΟ για το πακέτο, όπως εκτιμάται από πλευράς των κυβερνώντων, ανοίγει και τον δρόμο για την υλοποίηση του προϋπολογισμού, ο οποίος, όπως εκτιμούν, είναι «καλός και ισορροπημένος».

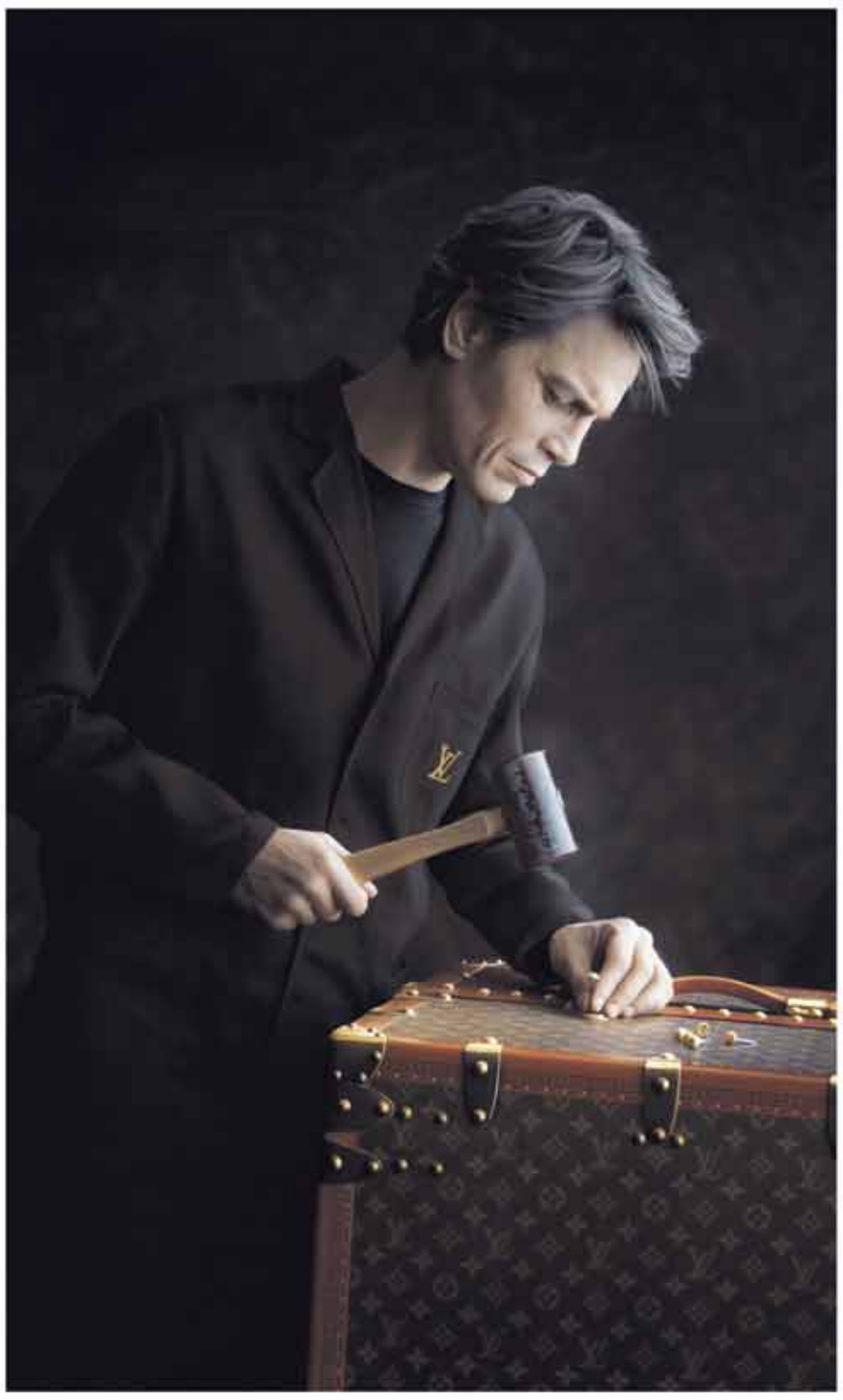

Ο ΤΕΧΝΙΤΗΣ ΤΟΥ ΜΠΑΟΥΛΟΥ ΚΑΙ Η ΚΛΕΙΔΑΡΙΑ "S"

Η ομορφιά που έχουν τα καρφιά όταν σφυρηλατούνται βαθιά σε τακτά χρονικά διαστήματα, από ένα χέρι ακριβές σαν χρονόμετρο. Η επιδέξια κοπή μιας περιμέτρου με το Μονόγραμμα που θα υποδεχτεί αρμούς και κλειδαριές. Οι κινήσεις που δημιουργούν ένα μπαούλο σήμερα είναι ίδιες με εκείνες του παρελθόντος. Θαυμάστε την μοναδικότητα αυτής της αποσκευής που μας ταξιδεύει σε τόπους και εποχές.

LOUIS VUITTON

Ψήφος διαμαρτυρίας και φόβος για ανεργία

Πρωτόγνωρη πτώση του βαθμού εμπιστοσύνης των πολιτών για την πορεία της οικονομίας καταγράφει η δημοσκόπηση της «Κ»

Την έντονη ανησυχία των πολιτών όσον αφορά την οικονομική κρίση και την πορεία της κυπριακής οικονομίας καταγράφει η έρευνα της «Κ» για την οικονομία, η οποία διεξήχθη την εβδομάδα που πέρασε, από την εταιρεία Symmetron Market Research. Στην έρευνα της «Κ» οι πολίτες εμφανίζονται δύσπιστοι όσον αφορά τους κυβερνητικούς χειρισμούς, ενώ είναι ιδιαίτερα αυστηροί στην κρίση τους απέναντι σε πρόσωπα και θεσμούς της κυπριακής οικονομίας.

Το οικονομικό κλίμα

Εννέα στους δέκα συμπολίτες μας, σύμφωνα με την έρευνα, τοποθετούνται αρνητικά ως προς τη σημερινή κατάσταση της κυπριακής οικονομίας, ένα ποσοστό το οποίο κρίνεται ως πρωτοφανές για τα ιστορικά δεδομένα της χώρας και που θα πρέπει να προβληματίσει τους πυλώνες της οικονομίας, με δεδομένη την επίδραση της ψυχολογίας στα πραγματικά μεγέθη της αγοράς. Το πλέον ανησυχητικό για την κυβέρνηση είναι η σημαντική απώλεια στήριξης και από τον ίδιο τον ψηφοφόρο του ΑΚΕΛ, αφού τρεις στους τέσσερεις από αυτούς τοποθετούνται αρνητικά στην κατάσταση της οικονομίας. Όσον αφορά το μέλλον, και πάλι οι ερωτηθέντες εκφράζουν μεγάλη δυσπιστία, αφού μόνο το 15% δηλώνει αισιόδοξο για την πορεία της οικονομίας τους επόμενους 12 μήνες, ενώ ένα εκκωφαντικό 83% (74% του ΑΚΕΛ) δηλώνει λίγο έως καθόλου αισιόδοξο.

Και ψηφοφόροι του ΑΚΕΛ επικρίνουν την οικονομική πολιτική της κυβέρνησης

Δεν τα βγάζουν πέρα

Στην ερώτηση με πόση ευκολία ανταποκρίνονται στις υποχρεώσεις του νοικοκυριού τους, μόνο το 36% των ερωτηθέντων δήλωσε πως τα καταφέρνει ή τα καταφέρνει με ευκολία. Οι μισοί περίπου (55%) δήλωσαν πως τα καταφέρνουν με δυσκολία, ενώ ένας στους δέκα περίπου (9%) δήλωσε πως δεν καταφέρνει να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις του. Όσον αφορά τη μελλοντική προσωπική τους κατάσταση σε ένα χρόνο, το 17% δηλώνει πως πιστεύει ότι θα είναι «κάπως» έως και «πολύ καλύτερη», ένας στους τρεις (33%) θεωρεί πως θα είναι η ίδια, ενώ το 46% των ερωτηθέντων αναμένει την οικονομική του κατάσταση να χειροτερέψει λίγο ή πολύ. Το τελευταίο στοιχείο θεωρείται πολύ σημαντικό, μιας και διαχρονικά στην Κύπρο συναντούσαμε στις έρευνες το «φαινόμενο του τρίτου προσώπου», δηλαδή την εξατομικευμένη στάση των πολιτών οι οποίοι, ενώ θεωρούσαν και παλαιότερα πως η οικονομία ή γενικά τα πράγματα δεν πήγαιναν καλά, ο ίδιοι παραδοσιακά απαντούσαν για τον εαυτό τους με αισιοδοξία για το μέλλον.

Ανασφάλεια στην εργασία

Τα αποτελέσματα της έρευνας της «Κ» γίνονται ακόμη πιο ανησυχητικά, όσον αφορά την ίδια την ψυχολογία των πολιτών, στην ερώτηση αν ανησυχούν μήπως χάσουν τη δουλειά τους στους επόμενους δώδεκα μήνες. Ένας στους τρεις (32%) εκφράζει την ανησυχία πως υπάρχει (λίγο ή πολύ) πιθανότητα να μείνει άνεργος, ενώ ένα επιπλέον 7% δηλώνουν ήδη άνεργοι. Μόνο ένας στους τρεις συμπολίτες μας δηλώνει σίγουρος για τη δουλειά του και από αυτούς μεγάλη μερίδα είναι δημόσιοι υπάλληλοι, οι οποίοι στο σύνολό τους (97%) δεν δείχνουν να ανησυχούν.

Την ίδια ώρα, ένας στους τρεις απασχολούμενους στον ιδιωτικό τομέα ανησυχεί πραγματικά (πολύ ή αρκετά) ότι θα χάσει τη δουλειά του μέσα στους επομένους δώδεκα μήνες.

Πρόεδρος και κυβέρνηση

Στην ερώτηση σχετικά με τον βαθμό ικανοποίησης από τις ενέργειες του Προέδρου Χριστόφια για την αντιμετώπιση της οικονομικής κρίσης, το 43% των ερωτηθέντων δήλωσε πως δεν είναι καθόλου ικανοποιημένο, ενώ ένα επιπλέον 29% δήλωσε μερική ικανοποίηση.

Ο Πρόεδρος παίρνει προβιβάσιμο βαθμό μόνον από το 25% του λαού (πολύ ικανοποιημένοι 5%, αρκετά 20%) και αυτό λόγω της στήριξης των ψηφοφόρων του ΑΚΕΛ (πολύ ικανοποιημένοι 13%, αρκετά 55%). Στοιχείο προβληματισμού για το Προεδρικό θα πρέπει να είναι η αρνητική τοποθέτηση απέναντι στους χειρισμούς του Προέδρου από το 30% του ΑΚΕΛ (6% καθόλου ικανοποιημένοι, 24% λίγο ικανοποιημένοι). Στα ίδια χαμηλά επίπεδα κυμαίνεται και η βαθμολογία της κυβέρνησης, η οποία, σε κλίμακα με άριστα το δέκα, έλαβε από τους ερωτηθέντες γενικό βαθμό ικανοποίησης 4,04. Όπως ήταν αναμενόμενο, την υψηλότερη βαθμολογία της η κυβέρνηση την εισπράττει από το ΑΚΕΛ με 6,13, ενώ αξιοσημείωτα χαμηλή είναι η βαθμολογία των ψηφοφόρων του ΔΗΚΟ με 3,82, αλλά και των ψηφοφόρων της ΕΔΕΚ με 2,93. Οι ψηφοφόροι του ΔΗΣΥ βαθμολογούν την κυβέρνηση με το πολύ χαμηλό 2,80.

Απροβίβαστος σε κόμματα

Από την κριτική διάθεση των πολιτών αλλά και το κλίμα δυσπιστίας απέναντι στους θεσμούς δεν ξεφεύγει η Βουλή, η οποία βαθμολογείται πολύ κάτω από τη βάση του πέντε, με 3,75, αισθητά χαμηλότερα από τη βαθμολογία της κυβέρνησης.

Αξιοσημείωτο είναι το ότι η Βουλή ως θεσμός δεν πιάνει βάση στη βαθμολόγηση των πολιτών σε καμιά επαρχία, καμιά ηλικιακή ομάδα, αλλά ούτε και από τους ψηφοφόρους οποιουδήποτε κόμματος. Στο ίδιο μήκος κύματος και σε πολύ χαμηλή εκτίμηση έχουν οι πολίτες τα κόμματα και τις θέσεις τους απέναντι στην κρίση. Στην ερώτηση ποιο κόμμα πιστεύουν πως έχει τις πιο σωστές θέσεις, τέσσερεις στους έξι δήλωσαν «κανένα», ενώ ΔΗΣΥ και ΑΚΕΛ σχεδόν ισοψηφούν με 18% και 16% αντίστοιχα.

Σε αντίθεση με τη Βουλή, η Κεντρική Τράπεζα βαθμολογείται με μέσο όρο άνω του πέντε (5,22), ενώ άξιο καταγραφής είναι το ότι οι ψηφοφόροι των δύο μεγάλων κομμάτων ΑΚΕΛ και ΔΗΣΥ συμφωνούν στη βαθμολογία της (5,34 και 5,33 αντίστοιχα). Σε αρνητικό πρόσημο είναι η μέση αξιολόγηση από τους πολίτες των εργοδοτικών οργανώσεων (ΚΕΒΕ, ΟΕΒ) με 4,08, αλλά και των συντεχνιών (ΠΕΟ, ΣΕΚ, ΔΕΟΚ) με 4,29. Άξια λόγου είναι η αξιολόγηση των πολιτών για την ΠΑΣΥΔΥ, η οποία είναι σε μέσο όρο 4,33.

Η ΠΑΣΥΔΥ απολαμβάνει τη στήριξη των μελών της σε βαθμό 7,15, αλλά και την αποδοκιμασία των ιδιωτικών υπαλλήλων με 3,51. Αρνητική βαθμολογία καταγράφουν και οι τράπεζες, με μέσο όρο βαθμολογίας 4,20 και υψηλότερο ποσοστό στους ψηφοφόρους του ΔΗΣΥ με 4,81.

Πρόσωπα της οικονομίας

Το γενικότερα αρνητικό κλίμα για την οικονομία πλήττει όπως είναι φυσικό και την εικόνα των άμεσα εμπλεκομένων με αυτήν προσώπων. Διασώζονται με μέσο όρο πάνω από τη βάση του πέντε μόνο ο διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας αλλά και οι βουλευτές Αβέρωφ Νεοφύτου και Νικόλας Παπαδόπουλος.

Συγκεκριμένα, ο υπουργός Οικονομικών λαμβάνει μη προβιβάσιμο μέσο όρο 4,14, κάτι το οποίο ήταν και αναμενόμενο. Το ανησυχητικό για τον κ. Χαρίλαο Σταυράκη είναι η παγίωση μιας έντονα αρνητικής εικόνας του ιδίου στο ένα τέταρτο του πληθυσμού, το οποίο τον βαθμολογεί με 1 (εξαιρετικά αρνητική γνώμη). Ιδιαίτερο πρόβλημα εικόνας εντοπίζεται στον υπουργό Οικονομικών στις τάξεις του ΔΗΣΥ, όπου τέσσερεις στους έξι (41%) τον βαθμολογούν με το κατώτατο 1 με άριστα το δέκα, ενώ το αντίστοιχο ποσοστό του στις τάξεις της ΕΔΕΚ είναι 36%.

Παρόμοια αρνητική εικόνα με τον υπουργό Οικονομικών παρουσιάζει και ο εκπρόσωπος Τύπου του ΑΚΕΛ, Σταύρος Ευαγόρου (4,11), αλλά και ο γ.γ. της ΠΑΣΥΔΥ, Γλαύκος Χατζηπέτρου (4,24).

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΡΕΥΝΑΣ

Ανάθεση: Η Καθημερινή, πολιτική και οικονομική εφημερίδα. **Εταιρεία:** Symmetron Market Research. **Ημερομηνία διεξαγωγής:** 8-9 Δεκεμβρίου 2010. **Αριθμός επιτυχημένων τηλεφωνημάτων:** 600. **Κάλυψη:** Παγκύπρια, αστικές και αγροτικές περιοχές, άντρες και γυναίκες άνω των 18 χρόνων. **Επιλογή Δείγματος:** πολυσταδιακή στρωματοποιημένη δειγματοληψία. **Συλλογή στοιχείων:** τηλεφωνικές συνεντεύξεις με τη χρήση δομημένου ερωτηματολογίου. **Απόκλιση:** +/-4%

ΚΡΙΣΗ ΤΩΝ ΘΕΣΜΩΝ

Βαθμολογία θεσμού

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Βαθμός ικανοποίησης από τις ενέργειες του Προέδρου Χριστόφια για την αντιμετώπιση της οικονομικής κρίσης

ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

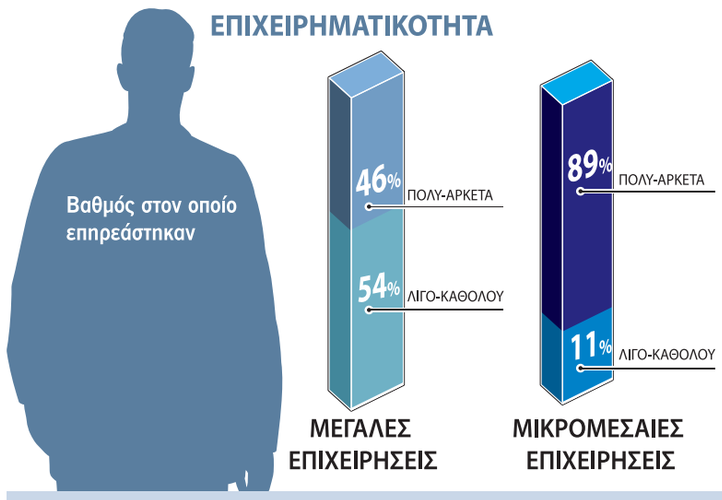

ΤΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΓΙΝΕΙ

Μέτρα στα οποία πρέπει να δώσει έμφαση η κυβέρνηση για την αντιμετώπιση της οικονομικής κρίσης

Σε σχέση με τους μισθούς των υπαλλήλων του ευρύτερου δημόσιου τομέα πρέπει...για τα επόμενα 3 χρόνια...

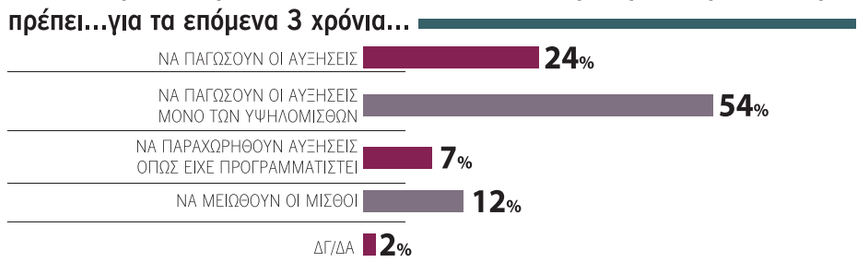

Οι μισθοί και τα ωφελήματα των υπαλλήλων του ευρύτερου δημοσίου τομέα είναι υπερβολικοί, δίκαιοι ή χαμηλοί σε σχέση με την εργασία που προσφέρουν;

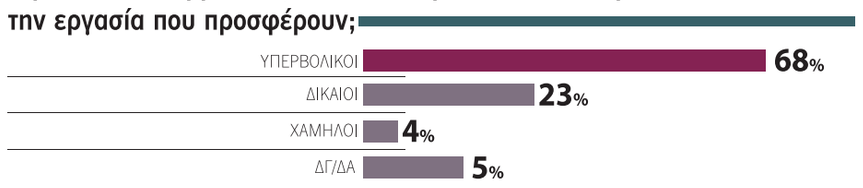

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΚΛΙΜΑ

Βαθμός ικανοποίησης από την πορεία της κυπριακής οικονομίας

Η δική σας προσωπική κατάσταση σε ένα χρόνο σε σχέση με σήμερα θεωρείτε ότι θα είναι...

ΒΑΘΜΟΣ ΠΟΥ ΕΠΗΡΕΑΣΤΗΚΑΝ

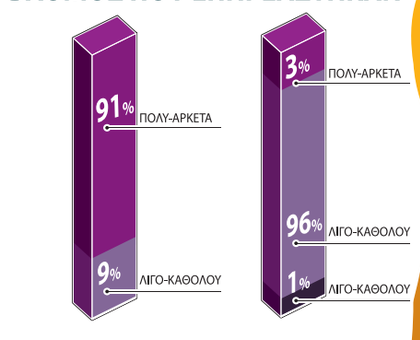

ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ

Βαθμός ανησυχίας για το ενδεχόμενο τους επόμενους 12 μήνες να χάσουν την εργασία τους

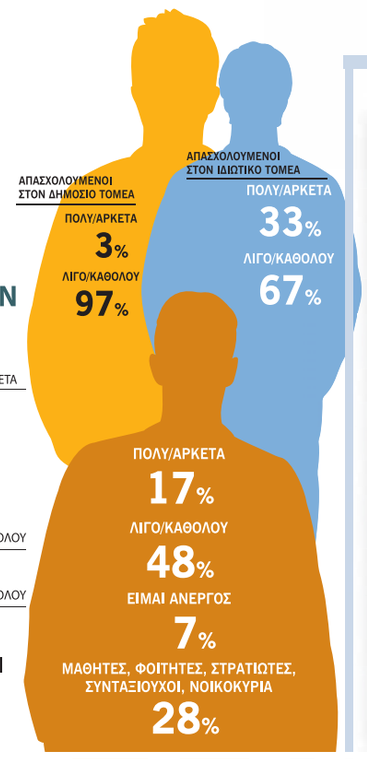

ΚΡΙΣΗ ΠΡΟΣΩΠΩΝ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Περιορισμός κρατικού μισθολογίου, πάταξη φοροδιαφυγής

Στην έρευνα, η οποία διενεργήθηκε σε μια περίοδο κορύφωσης του δημόσιου διαλόγου για τα απαιτούμενα μέτρα προς αντιμετώπιση της οικονομικής κρίσης, έξι στους δέκα πολίτες (57%) πιστεύουν πως η κυβέρνηση πρέπει να περιορίσει το κρατικό μισθολόγιο. Περισσότεροι από τους μισούς ψηφοφόρους του ΑΚΕΛ (55%) πιστεύουν σε αυτό το μέτρο, ενώ το αντίστοιχο ποσοστό σε ΔΗΣΥ και ΔΗΚΟ είναι 62% και 49%. Δεύτερο σε δημοφιλία προτεινόμενο μέτρο είναι η πάταξη της φοροδιαφυγής (40%), την οποία επιλέγει όμως μόνο το 27% των ιδιωτικών υπαλλήλων. Ένας στους τρεις πολίτες (34%) επιθυμεί τη φορολόγηση των τραπεζών, ποσοστό το οποίο μειώνεται αξιοσημείωτα (23%) στις τάξεις των δημοσίων υπαλλήλων.

Φορολόγηση τραπεζών και άλλα μέτρα προκρίνουν οι πολίτες

Όσον αφορά τους μισθούς των δημοσίων υπαλλήλων, καταγράφεται ένα κοινωνικό ρεύμα εναντίον της παραχώρησης των αυξήσεων όπως προβλέπουν οι υπάρχουσες συλλογικές συμβάσεις. Μάλιστα, ακόμα και στις τάξεις των δημοσίων υπαλλήλων, περισσότεροι από τους μισούς (52%) δεν στηρίζουν το υπάρχον status quo αυξήσεων. Στο σύνολο των πολιτών, το 54% ζητά το πάγωμα των αυξήσεων μόνο στους υψηλόμισθους, ενώ ένα 24% ζητά να παγώσουν όλες οι αυξήσεις. Ένας στους δέκα πολίτες ζητά μείωση των μισθών, ενώ μόνο το 7% των ερωτηθέντων ζητά να παραχωρηθούν οι αυξήσεις ως έχουν. Η λαϊκή απαίτηση για συμμάζεμα του κρατικού μισθολογίου μεταφράζεται και σε μια κοινωνική στάση εναντίον του, αφού το 68% των πολιτών πιστεύει πως οι μισθοί του ευρύτερου δημόσιου τομέα είναι υπερβολικοί, σε αντίθεση με 23% που πιστεύει πως είναι δίκαιοι.

Νέα αντιπαράθεση συγκυβερνώντων προβλέπει ο ΔΗΣΥ

«Φιλί της ζωής» χωρίς ελπίδα θεωρεί το κόμμα της αντιπολίτευσης τη συμφωνία Προεδρικού και ΑΚΕΛ με ΔΗΚΟ για την οικονομία

Του **ΝΙΚΟΥ ΠΡΟΚΟΜΜΕΝΟΥ**

Σε πορεία κορύφωσης της πολιτικής του ενόψει των βουλευτικών εκλογών, με στόχο την εξασφάλιση του καλύτερο δυνατού αποτελέσματος, εισέρχεται ο ΔΗΣΥ, ανεπηρέαστος από τη συμφωνία του ΔΗΚΟ με το Προεδρικό και το ΑΚΕΛ. Αν και επίσημα δεν τυγχάνει σχολιασμού η συμφωνία –ο ίδιος ο Νίκος Αναστασιάδης δήλωσε πως ο κόσμος θα την κρίνει–, οι πληροφορίες που έρχονται από τα άνω δώματα του κόμματος αναφέρουν πως στον ΔΗΣΥ δεν της δίνουν και τόσο μεγάλη σημασία, καθώς, όπως θεωρούν, έδωσε απλά φιλί ζωής σε μία «ψυχομαχούσα κατάσταση». Ως πρόωρο και χωρίς στοιχειοθέτηση μάλιστα χαρακτηρίζουν στον ΔΗΣΥ και το συμπέρασμα πως η συμφωνία Δημήτρη Χριστόφια, Μάριου Καρογιάν και Άντρου Κυπριανού ανοίγει τον δρόμο της συνέχισης της μεταξύ τους συνεργασίας στις βουλευτικές και μειώνει τις πιθανότητες του ΔΗΣΥ για να έχει καθοριστικό ρόλο στην εκλογή του επόμενου προέδρου της Βουλής. Ρόλος που παραμένει εκ των πρωταρχικών στόχων του κόμματος, καθώς, όπως εκτιμάται, θα καταστεί και βασική γέφυρα για τις συνεργασίες που θα χρειαστεί να συναφθούν στις προεδρικές εκλογές του 2013.

Η συγκεκριμένη συλλογιστική πάει μάλιστα και ένα βήμα παραπέρα, εστιάζοντας στη θέση ότι το απόλυτο τεστ αντοχής για ΑΚΕΛ και ΔΗΚΟ θα είναι η επόμενη ημέρα των βουλευτικών εκλογών και τα ποσοστά που θα εξασφαλίσει το ΔΗΚΟ, τα οποία, όπως εκτιμούν, θα αποτελέσουν και το βασικό κριτήριο των κινήσεων του Μάριου Καρογιάν. Εάν μάλιστα τα συνδυασμένα ποσοστά των δύο κομμάτων δεν εξασφαλίσουν την πλειοψηφία για την προεδρία της Βουλής, τότε ακυρώνεται αυτόματα και όλη η συζήτηση για ενδυνάμωση της συνεργασίας μέσα από τη συμφωνία για τα μέτρα, καθώς θα καταστεί εκ των ων ουκ άνευ η στροφή του ΔΗΚΟ σε άλλα στρατόπεδα. Έτσι κι αλλιώς, το επιτελείο Αναστασιάδη, αξιολογώντας τη διαμορφωθείσα κατάσταση στο κυβερνητικό στρατόπεδο, δεν προέβλεπε για τώρα διακοπή της συνεργασίας. Ενδεχόμενο που, αν προέκυπτε στην παρούσα φάση, ίσως και να μη βόλευε τον Νίκο Αναστασιάδη και τον ΔΗΣΥ σε σχέση με τους χειρισμούς τους για τις βουλευτικές. Όπως μάλιστα αποκάλυψε στην «Κ» μέλος του επιτελείου του ΔΗΣΥ, η συνέχιση της συνεργασίας με το σκηνικό της καθημερινής κόντρας που έχει τώρα, μόνο πολιτικά οφέλη προσφέρει στην Πινδάρου, αφού αποκαλύπτει «τις αδυναμίες και τα πραγματικά κριτήρια των κυβερνώντων με βάση τα οποία διαχειρίζονται και την εξουσία».

Άλλη πηγή της Πινδάρου, επίσης με ρόλο και λόγο στην ομάδα που καθορίζει την πολιτική ενόψει βουλευτικών, προσθέτοντας στα πιο πάνω, εκτιμά πως αυτός ο κύκλος θα κλείσει με τον ένα ή με τον άλλο τρόπο τη νύχτα που θα ανακοινωθούν τα αποτελέσματα των εκλογών. «Εκείνη τη στιγμή θα μπορούμε να αξιολογήσουμε με ποιους θα συνεργαστούμε και πώς θα επιτύχουμε καθοριστικό ρόλο στην εκλογή του νέου προέδρου της Βουλής», είπε χαρακτηριστικά για να προσθέσει πως «μέχρι τότε, κανένα κόμμα, πλην βεβαίως του ΑΚΕΛ, δεν μπορεί να τύχει αποκλεισμού για ενδεχόμενη συνεργασία».

Στοχεύουν σε ρόλο αξιόπιστης επιλογής

Ποια είναι όμως τα βασικά στοιχεία μέσα από τα οποία θα πορευθεί ο ΔΗΣΥ ενόψει βουλευτικών και προς διασφάλιση των μέγιστων επιθυμητών ποσοστών;

Θέσαμε το ερώτημα σε στενό συνεργάτη του Νίκου Αναστασιάδη που είναι σε θέση να γνωρίζει τόσο τις σκέψεις όσο και τους προγραμματισμούς του. Όπως επεσήμανε, «το διαμορφωθέν σκηνικό στο κυβερνητικό στρατόπεδο, με την ανακοίνωση συμφωνιών τη μία μέρα και την εκτόξευση αλληλοκατηγοριών την επομένη, επιβάλλει όπως ο ΔΗΣΥ περάσει στη συνείδηση του κόσμου ως η αξιόπιστη εναλλακτική επιλογή, αντί του ΑΚΕΛ». Επιλογή που ευελπιστούν πως θα εδραιωθεί μέσα από τα ίδια τα αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών. Ήδη, όπως πάντα πληροφορείται η «Κ», στο γραφείο του Νίκου Αναστασιάδη φτάνουν και οι πρώτες έρευνες που δείχνουν πως όχι μόνο θα είναι πρώτο κόμμα στις βουλευτικές ο ΔΗΣΥ, αλλά και πως στην κοινωνία έχουν δημιουργηθεί κατάλληλες συνθήκες για να ανοίξει καλά η ψαλίδα από τον μεγάλο αριστερό αντίπαλο.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΧΡΗΣΤΟΥ

«Ανάξια σχολιασμού είναι η συμφωνία Προεδρικού-ΑΚΕΛ και ΔΗΚΟ», δήλωσε στην «Κ» συνεργάτης του προέδρου του ΔΗΣΥ, κ. Νίκου Αναστασιάδη, ο οποίος τονίζει ότι πρώτιστη έγνοια της παράταξης είναι ο τόπος και όχι η εξουσία.

Αποτάσσεται το στίγμα του υποψήφιου προέδρου

Με ήπιο αλλά αρκούντως ξεκάθαρο τρόπο, ο Νίκος Αναστασιάδης θα επιχειρήσει τις προσεχείς εβδομάδες να διώξει από πάνω του και τον χαρακτηρισμό του ενδιαφερόμενου μόνο για τις προεδρικές εκλογές του 2013. Ένα πρώτο δείγμα των προθέσεών του έδειξε στη συνέντευξη Τύπου που έδωσε την Παρασκευή, όταν σε ερώτηση για τις προεδρικές εκλογές επεσήμανε πως «κύρια έγνοια του ΔΗΣΥ είναι το πώς αντιμετωπίζονται τα πολλαπλά προβλήματα του κόσμου και το Κυπριακό». Όπως εκτιμούν οι συνεργάτες του αλλά και ο ίδιος, η σχετική απαλλαγή από τις κατηγορίες ότι η στρατηγική του ΔΗΣΥ κινείται με το βλέμμα μόνο στις προεδρικές εκλογές, θα επέλθει από μόνη της και εκ των πραγμάτων μέσα από την αναμενόμενη τις προσεχείς ημέρες κορύφωση των διεργασιών για τις βουλευτικές και την παρουσίαση των σχετικών θέσεων του κόμματος. Από την άλλη, στην Πινδάρου δεν αναμένουν ότι θα σταματήσουν εντελώς οι αναφορές στις προεδρικές εκλογές του 2013, καθώς, όπως τονίζουν, είναι αυτονόητο πως ένα κόμμα με την εμβέλεια και την ιστορία του ΔΗΣΥ θα έχει πάντα ενδιαφέρον για όλες τις εκλογικές διαδικασίες, πόσο μάλλον για τις προεδρικές. Προς τούτο συνηγορεί και η παρουσίαση εκ μέρους του κόμματος και του δεκαετούς σχεδίου δράσης για βελτίωση τόσο της κρατικής μηχανής, αλλά και της ζωής των πολιτών γενικότερα.

Διαβάστε στο www.kathimerini.com.cy Χάκερς-ακτιβιστές δηλώνουν ότι ο «πόλεμος» υπέρ του WikiLeaks θα συνεχισθεί.

Φρένο στα σχέδια Μπαν Κι Μουν για χρονοδιάγραμμα

Το παρασκήνιο του ψηφίσματος για την ανανέωση της θητείας της Ειρηνευτικής Δύναμης

ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ
Ανάλυση του **ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΖΟΥΠΑΝΙΩΤΗ**

Έπειτα από ένα σκληρό παζάρι το οποίο ξεκίνησε αμέσως μετά την υποβολή της έκθεσης καλών υπηρεσιών του γενικού γραμματέα (στις 24 Νοεμβρίου) και επεκτάθηκε «επί χάρτου» μετά την παρουσίαση του πρώτου σχεδίου ψηφίσματος από τη Βρετανία, την 1η Δεκεμβρίου, τα πέντε μόνιμα μέλη κατέληξαν την Τετάρτη στο σχέδιο ψηφίσματος το οποίο θα κληθεί να υιοθετήσει το Συμβούλιο Ασφαλείας (Σ.Α.) στις 14 Δεκεμβρίου, στη διάρκεια ανοιχτής συνεδρίασης.

Η έντονη αντίδραση της Ρωσίας στις κινήσεις της Βρετανίας και η σιωπηρή υποστήριξη της Λευκωσίας από Κίνα και Γαλλία

Το κείμενο που προέκυψε είναι προϊόν ενός συμβιβασμού όλων των εμπλεκομένων, οι οποίοι αισθάνονται ότι ικανοποιούνται μερικώς οι απαιτήσεις τους.

Όπως γράψαμε με αφορμή την «πρωτόγνωρη» και «πρωτοφανή» έκθεση των καλών του υπηρεσιών, πρόθεση του γενικού γραμματέα ήταν να χτυπήσει το «καμπανάκι» στο Συμβούλιο Ασφαλείας για τη διαδικασία του Κυπριακού και να τους προειδοποιήσει πως νιώθει απογοητευμένος από την επ' αόριστον παράταση της διαδικασίας και το επαπειλούμενο αδιέξοδο. Ωστόσο, ήταν φανερό πως με δεδομένους τους συσχετισμούς δυνάμεων στο Σ.Α., δεν μπορούσαν να υιοθετηθούν από τα μέλη του κάποιες μαξιμαλιστικές εισηγήσεις της έκθεσης. Όπως το σχεδόν χρονοδιάγραμμα του πρώτου τριμήνου του 2011 για συμφωνία επί όλων των κεφαλαίων και οι απειλές μέσω της αναδιάρθρωσης της ειρηνευτικής δύναμης (ΟΥΝΦΙΚΥΠ). Μάλιστα, κατά την ενημέρωση των μελών του Σ.Α. από τον κ. Ντάουνερ, στις 30 Νοεμβρίου, ο Ρώσος πρέσβης αντέδρασε έντονα, επισημαίνοντας ότι ο γενικός γραμματέας υπερβαίνει τους όρους εντολής του, οι οποίοι καθορίζονται από το Σ.Α.

Έτσι, σε ό,τι αφορά την ΟΥΝΦΙΚΥΠ, ο εκβιασμός του γενικού γραμματέα απέτυχε, ενώ σε σχέση με τις υπόλοιπες παρατηρήσεις/εισηγήσεις του δεν κατόρθωσε να εξασφαλίσει τη συγκηδεμόνευσή τους από το Σ.Α. Κάποια από τα σημεία απλώς «σημειώνονται» από το Σ.Α., ενώ αναφορές που μπορούσαν να παραπέμψουν σε χρονοδιαγράμματα (π.χ. η αναφορά του πρώτου σχεδίου ψηφίσματος σε παράθυρο ευκαιρίας που κλείνει τάχιστα) τώρα μιλούν απλά για «ευκαιρία να υπάρξει σύντομα αποφασιστική πρόοδος».

Ο γενικός γραμματέας, ωστόσο, πέτυχε τον στόχο να αποσπάσει την προσοχή του Σ.Α., το οποίο στο σχέδιο αναφέρει ότι οι παρατηρήσεις του γενικού γραμματέα σημειώνονται. Σε δύο επίσης από τα ζητήματα που επιδίωξε να περάσει ο γενικός γραμματέας, τη στήριξη του ειδικού του συμβούλου και τη «δυναμική απάντηση» μέσω του συμβουλίου στους επικριτές των Ηνωμένων Εθνών, ο στόχος του εκπληρώθηκε μερικώς. Αντί της «πλήρους υποστήριξης» στις συνεχιζόμενες προσπάθειες του ειδικού του συμβούλου, Αλεξάντερ Ντάουνερ, υπάρχει ένα «χλιαρότερο» «καλωσόρισμα» αυτών των προσπαθειών, ενώ «η συμφωνία με την άποψη του γενικού γραμματέα ότι προσπάθειες για υπονόμευση της αξιοπιστίας των Ηνωμένων Εθνών υπονομεύουν άμεσα την ίδια την ειρηνευτική διαδικασία» απλώς «λαμβάνεται υπόψη».

ΕΡΑ

Η θέση του κ. Μπαν Κι Μουν για την ανάγκη επίτευξης συμφωνίας επί όλων των κεφαλαίων κατά το πρώτο τρίμηνο του 2011 ενόχλησε τη Ρωσία, η οποία ήγειρε θέμα υπέρβασης των όρων εντολής του γενικού γραμματέα.

Τα κέρδη για την ε/κ πλευρά και το θέμα Ντάουνερ

Η κυπριακή κυβέρνηση μπορεί να δηλώνει ικανοποιημένη γιατί βγαίνει από τη διαδικασία κατάρτισης του ψηφίσματος με ελάχιστες απώλειες. Στα θετικά συμπεριλαμβάνονται:

- Η επανάληψη της επαναβεβαίωσης όλων των προηγούμενων ψηφισμάτων του Σ.Α., συμπεριλαμβανομένου του 1251, το οποίο προσδιορίζει τη βάση της επιδιωκόμενης ομοσπονδιακής λύσης.
- Η συμπερίληψη στο τελικό προσχέδιο αναφοράς ότι «το στάτους κβο δεν μπορεί να διατηρηθεί».
- Η επανάληψη της πρόσκλησης προς τις τουρκικές δυνάμεις να αποκαταστήσουν το προ της 30ής/6/2000 στρατιωτικό στάτους κβο στα Στροβίλια.
- Απέφυγε τον εκβιασμό με την ΟΥΝΦΙΚΥΠ.
- Έδειξε πολιτικά πως κρατά άρρηκτο το υπέρ της μέτωπο στα μόνιμα μέλη του Συμβουλίου Ασφαλείας.

Διπλωματικές πηγές επισημαίνουν ότι τα πράγματα θα μπορούσαν να πάνε ακόμη καλύτερα για την ελληνοκυπριακή πλευρά, ιδίως στα περί «υπονομεύσεων της αξιοπιστίας του ΟΗΕ» και στις αναφορές περί Ντάουνερ, αν είχαν προσεγγιστεί νωρίτερα οι Αμερικανοί. Δυστυχώς, οι ελληνοκυπριακές θέσεις για τα ζητήματα αυτά (παρότι για τα υπόλοιπα θέματα της έκθεσης εστάλη πλήρες υπόμνημα στον γενικό γραμματέα, το οποίο μοιράστηκε και στους «5») έγιναν γνωστές στα πολιτικά κλιμάκια της αμερικανικής διπλωματίας μόλις την τελευταία στιγμή και το μόνο που πέτυχαν ήταν να απαλύνουν το κείμενο που προωθούσαν οι Βρετανοί με την πλήρη υποστήριξη του Αμερικανού πρέσβη Φρανκ Ούρμπανσικ. Σύμφωνα με καλά ενημερωμένη πηγή, ο Αμερικανός πρέσβης επέμενε στη συμπερίληψη των αναφορών αυτών, τονίζοντας ότι οι επιθέσεις εναντίον του κ. Ντάουνερ θέτουν σε κίνδυνο την όλη διαδικασία. Μάλιστα, επισημαίνεται ότι εδώ και περισσότερο από ένα χρόνο, σε όλες τις αμερικανικές ανακοινώσεις, υπάρχει ειδική μνεία στον Αλεξάντερ Ντάουνερ.

Η Βρετανία έμεινε μόνη

Το Λονδίνο, που παραδοσιακά κινεί τα νήματα του Κυπριακού στους «5», παρουσίασε ένα σχέδιο ψηφίσματος έχοντας πρόθεση να δημιουργήσει ένα καινούργιο στάτους κβο, πάνω στο οποίο θα στηριζόταν η αλλαγή της βάσης των μελλοντικών ψηφισμάτων. Πέραν του «ατού» που της πρόσφεραν οι σχετικές αναφορές της έκθεσης του γενικού γραμματέα, μέχρι και την Τρίτη είχε εξασφαλισμένη την υποστήριξη της αμερικανικής διπλωματίας. Η Κύπρος είχε με το μέρος της τη Ρωσία και τη σιωπηρή υποστήριξη της Γαλλίας και της Κίνας. Η Ρωσία το μεσημέρι της Δευτέρας παρουσίασε συμβιβαστική πρόταση, η οποία «έκοβε» τους εκβιασμούς για την ΟΥΝΦΙΚΥΠ και περνούσε το μεγαλύτερο μέρος των επισημάνσεων του γενικού γραμματέα στο προοίμιο του σχεδίου. Ωστόσο, όλα έδειχναν πως οι διαπραγματεύσεις στους «5» θα συνεχίζονταν μέχρι και το τέλος της εβδομάδας. Το απόγευμα της Τρίτης έγιναν πολιτικές παρεμβάσεις προς την αμερικανική πλευρά, οι οποίες απέδωσαν. Μόλις η Βρετανία αντιλήφθηκε πως παραμένει μόνη της στους «5», συναίνεσε στο σχέδιο, το οποίο τελικά μοιράστηκε και στα υπόλοιπα μέλη.

Κάθε φορά και δυσκολότερα

Βετεράνος διπλωμάτης έλεγε στην «Καθημερινή» πως ενώ το σχέδιο ψηφίσματος δεν δημιουργεί προβλήματα στην πλευρά μας, μία σύγκριση των ψηφισμάτων της τελευταίας 20ετίας δείχνει, μέσω της διαδικασίας υιοθέτησης των ψηφισμάτων του Συμβουλίου Ασφαλείας, ότι η ελληνοκυπριακή πλευρά κάθε φορά αντιμετωπίζει δυσκολότερη κατάσταση. «Είναι προφανές ότι τα επιχειρήματα περί κοπώσεως της διεθνούς κοινότητας συναντούν κάθε φορά περισσότερα ευήκοα ώτα. Η τάση της σπουδής για λύση έχει γίνει εντονότερη μετά το 2004 και οι γενικές προσκλήσεις για ανάγκη επίδειξης πολιτικής βούλησης και θάρρους από τους δύο ηγέτες έχουν γίνει το κυρίαρχο στοιχείο των εκθέσεων του γενικού γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών και των ψηφισμάτων του Συμβουλίου Ασφαλείας», μας είπε.

Πλήρες διαβουλεύσεων το δίμηνο

Η ειδική αντιπρόσωπος του γενικού γραμματέα, Λίζα Μπάτενχαϊμ, που ενημέρωσε την Τετάρτη το Σ.Α., θα παραμείνει στη Νέα Υόρκη μέχρι και το τέλος της εβδομάδας, καθώς τις συνομιλίες στη Λευκωσία θα τις διεξαγάγει ο ίδιος ο Αλεξάντερ Ντάουνερ. Μόλις φτάσει στην Κύπρο η κ. Μπάτενχαϊμ, θα αναχωρήσει για την πατρίδα του ο ειδικός σύμβουλος, για να επιστρέψει μετά το νέο έτος, όταν οι επαφές ενόψει της συνάντησης της Γενεύης θα μπουν στην τελική ευθεία. Η τουρκική πλευρά δεν δείχνει ιδιαίτερη σπουδή στις συνομιλίες και η εκτίμηση διπλωματικών κύκλων είναι ότι θα ροκανίσει τον χρόνο μέχρι τη Γενεύη, ελπίζοντας εκεί να θέσει με μεγαλύτερη επιτακτικότητα το ζήτημα της «πολυμερούς». Πάντως, σύμφωνα με μία ενδιαφέρουσα άποψη την οποία μας ανέπτυξε διπλωμάτης στην έδρα του ΟΗΕ, ακόμη και στη διεθνή διάσκεψη, δύσκολα η τουρκική πλευρά θα άλλαζε τις γνωστές της θέσεις. «Μάλλον ποντάρουν στην αποτυχία ακόμη και μιας διεθνούς διάσκεψης, για να μπορέσουν να επαναφέρουν ως μόνη εναλλακτική επιλογή την επιδιαιτησία».

Ανησυχεί η Άγκυρα από τις αποκαλύψεις

Του **ΝΙΚΟΥ ΣΤΕΛΓΙΑ**

Μια εβδομάδα μετά από τις πρώτες διαρροές των εγγράφων της αμερικανικής διπλωματίας από τον ιστότοπο WikiLeaks, οι Τούρκοι αξιωματούχοι και πολιτικοί δεν κρύβουν την αγωνία τους για τις επιπτώσεις που ενδέχεται να έχουν οι αποκαλύψεις στο πεδίο της εξωτερικής πολιτικής και συγκεκριμένα σε μείζονα ζητήματα, όπως οι σχέσεις της χώρας με τους γείτονές της, στη Μέση Ανατολή.

Οι κυβερνητικοί κύκλοι επιμένουν ότι πίσω από τις αποκαλύψεις κρύβεται το Τελ Αβίβ και οι νεοσυντηρητικοί κύκλοι της Ουάσινγκτον. Την προηγούμενη εβδομάδα ο συγκεκριμένος ισχυρισμός δημοσιοποιήθηκε διά στόματος του στενού συνεργάτη και συμβούλου του Πρωθυπουργού Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν, καθηγητή Γιαλτσίν Άκτογαν. Την ίδια άποψη φαίνεται να συμμερίζεται και ο αντιπρόεδρος του κυβερνώντος κόμματος Δικαιοσύνης και Ανάπτυξης (ΑΚΡ), Ομέρ Τσελίκ, ο οποίος συμμετέχει σε ειδική επιτροπή του κόμματος που έχει ως στόχο τη μελέτη των αποκαλύψεων του WikiLeaks. Στην εν λόγω επιτροπή συμμετέχουν ακόμη ο αντιπρόεδρος της κυβέρνησης Τζεμίλ Τσιτσέκ, ο υπουργός Δικαιοσύνης Σαντουλάχ Εργκίν και ο αρχηγός της νεολαίας του κόμματος και στενός συνεργάτης του κ. Ερντογάν, Φατίχ Σαχίν.

Το Κυπριακό

Την προηγούμενη εβδομάδα τα έγγραφα του WikiLeaks που αφορούν το Κυπριακό δημοσιεύθηκαν στα πρωτοσέλιδα των τουρκικών εφημερίδων. Οι τουρκικές εφημερίδες και ιστοσελίδες αναφέρθηκαν σε δημοσιεύματα του ελληνοκυπριακού και ξένου Τύπου και υπογράμμισαν το αμερικανικό ενδιαφέρον για τα ενεργειακά αποθέματα της Κύπρου. Παράλληλα, τα εν λόγω τουρκικά δημοσιεύματα χαρακτηρίστηκαν από έντονο τόνο ανησυχίας σχετικά με τις μελλοντικές αποκαλύψεις του WikiLeaks. Σύμφωνα με τα τουρκικά ΜΜΕ, οι μελλοντικές αποκαλύψεις ενδέχεται να βλάψουν την τουρκική εξωτερική πολιτική, καθώς και τη θέση της τουρκικής κυβέρνησης, κατηγορώντας την για εμπλοκή σε υποθέσεις διαφθοράς και παρασκηνιακών οικονομικών συνδιαλλαγών. Άλλωστε, αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι τα φιλοκυβερνητικά ΜΜΕ επιχειρούν να αποσιωπήσουν την εμπλοκή του αδελφού του Τούρκου Πρωθυπουργού, Μουσταφά Ερντογάν, καθώς και των τουρκικών επιχειρήσεων και τραπεζών σε μυστικές ενεργειακές και οικονομικές συνδιαλλαγές με το Ιράν.

Ειδική επιτροπή θα μελετήσει τα έγγραφα του WikiLeaks

Οι αναλυτές που παρακολουθούν από κοντά τις εξελίξεις στην Άγκυρα τονίζουν ότι τα τελευταία εικοσιτετράωρα η Τουρκία προσπαθεί να διατηρήσει τις μέχρι τώρα ομαλές της σχέσεις τόσο με τις ΗΠΑ όσο και με το δυτικό μπλοκ γενικότερα. Συγκεκριμένα, διαχωρίζοντας τη θέση της Προεδρίας Ομπάμα από την υποτιθέμενη συμμαχία του Ισραήλ και των νεοσυντηρητικών, μέσα στο πλαίσιο των προσπαθειών του υπουργού Εξωτερικών, Αχμέτ Νταβούτογλου και των υψηλόβαθμων διπλωματών της, η Άγκυρα επιχειρεί να εκπέμψει μηνύματα συνεργασίας στην άλλη όχθη του Ατλαντικού.

Η προσοχή στρέφεται στην Αμμόχωστο

Χωρίς ιδιαίτερες εκπλήξεις το πρώτο κείμενο αξιολόγησης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου

Του **ΑΝΤΩΝΗ ΠΟΛΥΔΩΡΟΥ**

Ως ισορροπημένο και χωρίς ιδιαίτερες εκπλήξεις μπορεί να χαρακτηριστεί το πρώτο κείμενο της έκθεσης αξιολόγησης της ενταξιακής πορείας της Τουρκίας, η συζήτηση του οποίου άρχισε την Πέμπτη στην Επιτροπή Εξωτερικών Υποθέσεων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (Ε.Κ.). Στο προσχέδιο, του οποίου εισηγήτρια είναι η Ολλανδή ευρωβουλευτής του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος (ΕΛΚ) Ria Oomen-Ruijten, διατηρούνται αρκετά από τα θετικά σημεία που είχαν συμπεριληφθεί σε προηγούμενες εκθέσεις αξιολόγησης, όπως η άμεση αποχώρηση των τουρκικών στρατευμάτων και η προτροπή προς την Τουρκία να εφαρμόσει άμεσα το πρόσθετο Πρωτόκολλο. Την ίδια όμως στιγμή, απουσιάζει οποιαδήποτε αναφορά σε επιστροφή της πόλης της Αμμοχώστου στους νόμιμους κατοίκους της (αναφορά που υπήρχε στην περσινή έκθεση), ενώ καλείται εκ νέου το Συμβούλιο να προχωρήσει, χωρίς περαιτέρω καθυστέρηση, στο άνοιγμα του κεφαλαίου για την ενέργεια, το οποίο μπλοκάρει η Κύπρος. Η συζήτηση στην Επιτροπή Εξωτερικών Υποθέσεων του Ε.Κ. θα συνεχιστεί με την κατάθεση τροπολογιών, οι οποίες μπορούν να κατατεθούν μέχρι τις 18 Ιανουαρίου. Θα ακολουθήσει νέα συζήτηση και ψηφοφορία στη συγκεκριμένη Επιτροπή πιθανότατα στις 10 Φεβρουαρίου και παραπομπή του τελικού κειμένου ενώπιον της ολομέλειας του Ε.Κ. τον Μάρτιο για τελική έγκριση.

Το σχέδιο της έκθεσης προόδου και πιο συγκεκριμένα η παράγραφος της έκθεσης που αφορά την Κύπρο «καλεί την τουρκική κυβέρνηση να υποστηρίξει ενεργά την υφιστάμενη διαδικασία των συνομιλιών, να συμβάλει ουσιαστικά προς την επίτευξη συνολικής λύσης του Κυπριακού και να διευκολύνει τη δημιουργία κατάλληλου κλίματος προχωρώντας στην άμεση απόσυρση των δυνάμεών της από την Κύπρο». Την ίδια στιγμή, προτρέπει τις δύο κοινότητες όπως «εργαστούν εντατικά προς την κεφαλαιοποίηση της προόδου που έχει ήδη επιτευχθεί στις συνομιλίες, με σκοπό την επίτευξη βιώσιμης λύσης, η οποία θα είναι σύμφωνη με τα σχετικά ψηφίσματα του Συμβουλίου Ασφαλείας και με τις αρχές επί των οποίων είναι θεμελιωμένη η Ε.Ε.».

Ιδιαίτερα σημαντικές είναι και τρεις αναφορές που δεν βρίσκονται στη συγκεκριμένη παράγραφο, αλλά που επίσης αφορούν στην Κύπρο:

1. Σημειώνεται η απογοήτευση του Ε.Κ. για το γεγονός ότι η Τουρκία δεν έχει εφαρμόσει το πρόσθετο Πρωτόκολλο, κάτι που συνεχίζει να επηρεάζει την ενταξιακή της διαδικασία, και ως εκ τούτου την καλεί να το εφαρμόσει πλήρως.

AP

Το κείμενο αξιολόγησης της Τουρκίας ζητά την άμεση αποχώρηση των τουρκικών στρατευμάτων από την Κύπρο και την πλήρη εφαρμογή του πρόσθετου Πρωτοκόλλου της Άγκυρας.

2. Παρ' όλο που τονίζεται η εποικοδομητική της στήριξη στις προσπάθειες των εταίρων της στη Βορειοατλαντική Συμμαχία στο Αφγανιστάν και τα Βαλκάνια, εκφράζεται η λύπη του Ε.Κ. για το γεγονός ότι η Τουρκία μπλοκάρει τις σχέσεις του οργανισμού με την Ε.Ε., που αφορούν ζητήματα πέραν του «Berlin Plus».

3. Ενθαρρύνεται η Τουρκία να εντείνει τη στήριξή της προς την Επιτροπή για τη διακρίβωση της τύχης των αγνοουμένων και να διευκολύνει την πρόσβαση στις στρατιωτικές περιοχές στον Βορρά.

«Δεν συγκρίνεται»

Από το υφιστάμενο κείμενο απουσιάζει οποιαδήποτε αναφορά σε επιστροφή της Αμμοχώστου στους νόμιμους κατοίκους της. Αναφορά όμως που απουσίαζε και από το πρώτο αντίστοιχο περσινό προσχέδιο και συμπεριλήφθηκε μετά από ενέργειες των Κυπρίων ευρωβουλευτών και του δημάρχου Αμμοχώστου και πρωτοβουλία αριθμού ξένων ευρωβουλευτών. Διπλωματική πηγή σημείωνε ότι κάτι παρόμοιο αναμένεται να γίνει και φέτος. Ο ευρωβουλευτής του ΕΛΚ, Ιωάννης Κασουλίδης, μιλώντας στην «Κ», χαρακτήρισε ως αρκετά ικανοποιητική την έκθεση, υποδεικνύοντας ότι το σχέδιο που βρίσκεται ενώπιον της Επιτροπής Εξωτερικών Υποθέσεων του Ε.Κ. είναι η αρχική εισήγηση. «Δεν μπορεί να γίνει σύγκριση αυτού του σχεδίου με το τελικό περσινό», σημείωσε. «Αν θα γίνει σύγκριση, αυτή θα πρέπει να γίνει με το αντίστοιχο περσινό. Και σε σύγκριση με το πρώτο περσινό κείμενο, μπορώ να πω ότι το φετινό σε καμιά περίπτωση δεν είναι χειρότερο». Τόνισε, επίσης, ότι η Τουρκία θα πρέπει να εφαρμόσει το Πρωτόκολλο της Άγκυρας, λέγοντας ότι άνοιγμα οποιουδήποτε ενταξιακού κεφαλαίου, χωρίς πρώτα η Τουρκία να εκπληρώσει τις δεσμεύσεις που ανέλαβε, θα δώσει λάθος μηνύματα και θα επηρεάσει αρνητικά τις εν εξελίξει συνομιλίες για λύση του Κυπριακού. Πέραν του ζητήματος της Αμμοχώστου, ο ευρωβουλευτής της ομάδας της Ευρωπαϊκής Ενωτικής Αριστεράς, Τάκης Χατζηγεωργίου, αναφέρθηκε στην ανάγκη συμπερίληψης στην έκθεση μιας ξεκάθαρης στήριξης σε λύση δικοινοτικής ομοσπονδίας, στην ανάγκη επιστροφής της Αμμοχώστου στους νόμιμους κατοίκους της, καθώς και στην ανάγκη άμεσης άρσης της απαγόρευσης για χρήση του εναέριου χώρου της Τουρκίας από την Κυπριακή Δημοκρατία. Την ανάγκη η Τουρκία να σεβαστεί πλήρως τις κοινές ευρωπαϊκές αξίες υπέδειξε η ευρωβουλευτής Αντιγόνη Παπαδοπούλου.

Άνοιγμα κεφαλαίου για την ενέργεια

Στο κείμενο σημειώνεται η πρόοδος που έχει επιτευχθεί από μέρους της Τουρκίας στο κεφάλαιο της ενέργειας και καλεί το Συμβούλιο να προχωρήσει στο άνοιγμα του εν λόγω κεφαλαίου, χωρίς περαιτέρω καθυστέρηση. Επί του κεφαλαίου αυτού υπάρχει βέτο από την κυπριακή κυβέρνηση, λόγω των παρενοχλήσεων από τουρκικά πολεμικά πλοία που δέχονται ερευνητικά σκάφη στην Αποκλειστική Οικονομική Ζώνη της Κύπρου, στην προσπάθειά τους να εξετάσουν τους τρόπους εκμετάλλευσης φυσικού αερίου και πετρελαίου. Αναφορικά με το θέμα αυτό, ο ευρωβουλευτής του Ευρωπαϊκού Σοσιαλιστικού Κόμματος, Κούλλης Μαυρονικόλας, υπέδειξε ότι θα πρέπει να καταψηφιστεί οποιοδήποτε άνοιγμα κεφαλαίου, «από τη στιγμή που η Τουρκία δεν συμβάλλει θετικά στις συνομιλίες και δεν έχει δώσει οποιαδήποτε δείγματα γραφής για τη λύση του κυπριακού προβλήματος».

Η συνεργασία για τις προεδρικές να ξεκινήσει από τις δημοτικές

Άγγελος Βότσης: Στις βουλευτικές πρέπει να ξεπεράσουμε το 15% για να διατηρήσουμε τον ρυθμιστικό μας ρόλο

Συνέντευξη στον **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΚΑΠΑΡΗ**

Τολμηρές εισηγήσεις για τις προεδρικές εκλογές καταθέτει στην «Κ» ο βουλευτής του ΔΗΚΟ Άγγελος Βότσης. Αφήνει ανοικτό το ενδεχόμενο συνεργασίας με τον ΔΗΣΥ, χωρίς να αποκλείει τη συνεργασία με το ΑΚΕΛ. Προτείνει η συνεργασία για τις προεδρικές, με τις δυνάμεις που θα συναποφασίσουν, να ξεκινήσει από τις δημοτικές εκλογές. Ο Άγγελος Βότσης ανακοινώνει ότι ο Μάριος Καρογιάν θα επαναδιεκδικήσει την προεδρία της Βουλής, ενώ δεν αποκλείει ο πρόεδρος του ΔΗΚΟ να υπερψηφιστεί από σχεδόν όλες τις πολιτικές δυνάμεις. Ο βουλευτής του ΔΗΚΟ προτείνει μελέτη όχι μόνο Σχεδίου Β΄ αλλά και Σχεδίου Γ΄ στο Κυπριακό, αν υπάρξουν αρνητικές εξελίξεις.

-Τι αναμένετε από τη συνάντηση της Γενεύης; Ενδεχομένως ένα προσχέδιο συμφωνίας ή μια κατάληξη για τις συνομιλίες ή ακόμη γεγονότα τα οποία θα είναι μη αναστρέψιμα για το ΔΗΚΟ;

-Θέλω να πιστεύω ότι δεν θα μπούμε σε μια διαδικασία η οποία θα οδηγήσει σε αυτή την πορεία. Ο γενικός γραμματέας αναμένει ότι οι δύο πλευρές θα τοποθετηθούν επί όλων των θεμάτων. Μέχρι σήμερα η Τουρκία δεν τοποθετείται.

-Δεν αναμένετε κάτι συγκεκριμένο;

-Θα ανέμενα ο γενικός γραμματέας να καταδείξει την πλευρά η οποία δεν τοποθετείται σε βασικά κεφάλαια των συνομιλιών.

-Δεν υπάρχει το ενδεχόμενο να πάει η τουρκική πλευρά στη Γενεύη με συγκεκριμένες προτάσεις και να έχουμε εκπλήξεις;

-Δεν περιμένω οποιαδήποτε έκπληξη. Αυτή την έκπληξη την περιμένουμε για πολλά χρόνια, αλλά μέχρι σήμερα η Τουρκία, όχι μόνο δεν κάνει εκπλήξεις, αλλά προχωρεί από το κακό στο χειρότερο. Αντιθέτως, η δική μας πλευρά έχει προβεί σε θαρραλέες ή γενναίες προσφορές, σύμφωνα με τον Πρόεδρο Χριστόφια. Αποτέλεσμα είναι να συνεχίζεται η διαδικασία χωρίς κανένα χειροπιαστό αποτέλεσμα.

-Δεν υπάρχουν κίνδυνοι;

-Υπάρχει ο κίνδυνος στη συνάντηση της Γενεύης κάποιοι να προωθήσουν επιδιαιτησία ή κάποια χρονοδιαγράμματα. Ωστόσο, μένω στη θέση του Προέδρου ότι δεν πρόκειται να δεχθεί επιδιαιτησία και ασφυκτικά χρονοδιαγράμματα. Στηρίζουμε τον Πρόεδρο σε αυτή τη θέση.

-Τι γίνεται αν η δική μας πλευρά βρεθεί αντιμέτωπη με αρνητικές συνέπειες, σε επίπεδο Ηνωμένων Εθνών;

> *Χρειαζόμαστε και σχέδιο Β΄ αλλά και σχέδιο Γ΄ για την πορεία που θα ακολουθήσουμε στο Κυπριακό*

-Αν ο γενικός γραμματέας θελήσει να επιρρίψει ευθύνες, γιατί δεν είμαστε διατεθειμένοι να ξεφύγουμε από τα τελευταία όρια που μας έχουν απομείνει, τότε και εμείς θα πρέπει να αναδιαμορφώσουμε τη δική μας στρατηγική. Να μελετήσουμε ένα Σχέδιο Β΄ ή και ένα Σχέδιο Γ΄. Να δούμε αν στα Ηνωμένα Έθνη, στα οποία έχουμε εναποθέσει τις ελπίδες μας, μπορούμε να βρούμε κάποιο από το δίκιο μας, γιατί όλο το δίκιο μας δεν μπορούμε να το βρούμε. Να δούμε αν και οι εταίροι μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση θα συνεχίσουν να στρουθοκαμηλίζουν και να μη βλέπουν τις ευθύνες της Τουρκίας.

-Τι θα περιλαμβάνουν τα σχέδια;

-Το Σχέδιο Β΄ να προβλέπει πώς θα αντιδράσουμε σε περίπτωση κατά την οποία δεν θα προχωρήσουν οι συνομιλίες. Και το Σχέδιο Γ΄ να προβλέπει την αντίδρασή μας σε περίπτωση κατά την οποία ο γενικός γραμματέας θελήσει να μας υποχρεώσει να δεχθούμε πράγματα που δεν είμαστε διατεθειμένοι να δεχθούμε.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΧΡΗΣΤΟΥ

Παρά τα σκαμπανεβάσματα και την άσχημη εικόνα που προβάλλει κατά τη λήψη δύσκολων αποφάσεων, το ΔΗΚΟ θα διατηρήσει τις δυνάμεις του, εκτιμά ο βουλευτής του κόμματος κ. Άγγελος Βότσης.

-Υπάρχει δυνατότητα να στραφούμε κατά των Ηνωμένων Εθνών;

-Αν τα Ηνωμένα Έθνη θελήσουν να επιβάλουν κάτι, όπως έπραξαν το 2004, θα πρέπει άραγε να είμαστε η χώρα που θα αντιμετωπίζει τον διεθνή οργανισμό με αυτή την ευγένεια; Ή θα πρέπει να πούμε τα σύκα σύκα και τη σκάφη σκάφη; Να δούμε τι δυνάμεις μπορούμε να ανασυντάξουμε. Έχουμε το μεγάλο όπλο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και την ενταξιακή πορεία της Τουρκίας. Ίσως θα πρέπει να δούμε και κάποια άλλα πράγματα, αν μας αναγκάσουν. Ωστόσο, όλα αυτά, προς το παρόν, είναι σενάρια.

-Η επόμενη μεγάλη δοκιμασία για το ΔΗΚΟ είναι οι βουλευτικές εκλογές. Τι αναμένετε;

-Σωστά το επισημαίνετε. Αναμένω ότι θα διατηρήσουμε τα ποσοστά μας, για να διατηρήσουμε τον ρυθμιστικό μας ρόλο. Το ΔΗΚΟ, παρά τα σκαμπανεβάσματα, παρά την εικόνα που προβάλλουμε κατά τη λήψη δύσκολων αποφάσεων, θα διατηρήσει τις δυνάμεις του. Μπορούμε να πείσουμε ότι ως ρυθμιστές διαμορφώνουμε τις εξελίξεις.

-Δεν υπάρχει πάντα επιτυχία.

-Μπορεί να μην το πετύχαμε στον βαθμό που επιθυμούμε, αλλά με τη δική μας παρουσία και συνεισφορά οι άλλες πολιτικές δυνάμεις κινούνται σε θέσεις που εμείς προωθούμε. Το γεγονός ότι δεν έχουμε απόλυτη επιτυχία δημιουργεί κάποιες δυσαρέσκειες, σε κόσμο που θα ήθελε συνεργασία, είτε με τον ΔΗΣΥ, είτε χωρίς άλλες δυνάμεις, δηλαδή με μόνο τις δυνάμεις μας.

-Λέγεται και γράφεται ότι στο ΔΗΚΟ υπάρχουν δύο στρατόπεδα, δύο σχολές σκέψεις. Αυτό δεν θα επηρεάσει τα ποσοστά του ΔΗΚΟ;

-Δεν υπάρχουν διαφορετικές φιλοσοφίες στο ΔΗΚΟ. Υπήρχε τριβή στο ερώτημα αν η συμμετοχή μας στην κυβέρνηση συμβάλλει στο Κυπριακό ή αν θα έπρεπε να αποχωρήσουμε. Ωστόσο, υπάρχει ομοφωνία σε θέσεις αρχών, όπως στο περιουσιακό. Αλλά και στην οικονομία, με μια φωνή στηρίζουμε τα μέτρα που λήφθηκαν. Όλοι μαζί ενωμένοι, θα δώσουμε μια πολύ καλή μάχη στις βουλευτικές.

-Αποκλείετε το ενδεχόμενο ενός «εμφυλίου» στο ΔΗΚΟ;

-Σε καμία περίπτωση. Όλοι ενωμένοι, χέρι με χέρι, θα δώσουμε τη μάχη. Ο καθένας θα αναπτύξει τη δική του επιχειρηματολογία. Όμως η γραμμή του κόμματος είναι μία.

-Ποιο ποσοστό αναμένετε να λάβετε;

-Πρέπει να ξεπεράσουμε το 15% για να διατηρήσουμε τον ρυθμιστικό μας ρόλο. Τα μηνύματα είναι πολύ αισιόδοξα, παρά τα κατά καιρούς μουρμουρητά. Πάντα στην εκκίνηση της εκστρατείας είχαμε κάποια προβλήματα, αλλά στη συνέχεια το κόμμα ανέβαινε.

Η προεδρία της Βουλής

-Το ΔΗΚΟ θα επαναδιεκδικήσει την προεδρία της Βουλής;

-Σίγουρα. Με ένα καλό ποσοστό στις εκλογές, αλλά και με τη δουλειά που επιτελεί ο Μάριος Καρογιάν και χαίρει της εκτίμησης των άλλων πολιτικών δυνάμεων.

-Με τις ψήφους και του ΑΚΕΛ;

-Μπορεί να υπάρξει ευρύτερη συναίνεση. Να υποστηριχτεί ο πρόεδρος του ΔΗΚΟ και από άλλες δυνάμεις.

-Από την ΕΔΕΚ;

-Γιατί όχι και από τον Δημοκρατικό Συναγερμό. Δεν αποκλείουμε τίποτα.

-Δεν αποκλείετε καμία συνεργασία;

Συνεργαζόμαστε με το ΑΚΕΛ, αλλά δεν έχουμε κανένα ενδοιασμό, καμιά προκατάληψη, να συζητήσουμε και να συμφωνήσουμε με θέσεις ακόμη και του ΔΗΣΥ. Ας μην ξεχνάμε ότι στο παρελθόν συνεργαστήκαμε με τον ΔΗΣΥ στις προεδρικές εκλογές, με υποψήφιο τον Γλαύκο Κληρίδη, όταν πολλοί Δηκοϊκοί έλεγαν «να μας κοπεί το χέρι αν ψηφίσουμε Κληρίδη». Ωστόσο λήφθηκε μια απόφαση, την οποία τα μέλη του ΔΗΚΟ, ως πειθαρχημένοι στρατιώτες, την υιοθέτησαν. Τρέξαμε και εκλέξαμε τον Γλαύκο Κληρίδη. Το ίδιο κάναμε και για την εκλογή Χριστόφια.

Είμαστε έτοιμοι για διαβούλευση

-Το αποτέλεσμα των βουλευτικών θα αποτελέσει πρόκριμα για τις προεδρικές εκλογές; Θα δούμε υποψήφιο από το ΔΗΚΟ;

-Αφού τελειώσουν οι βουλευτικές, με ένα καλό αποτέλεσμα, θα συζητήσουμε το θέμα των προεδρικών. Ωστόσο προηγούνται οι δημοτικές εκλογές. Πιστεύω ότι η πορεία που θα ακολουθήσει το ΔΗΚΟ στις προεδρικές θα πρέπει να εκφραστεί πρώτα μέσα από τις δημοτικές εκλογές. Αυτή είναι η δική μου προσέγγιση και θα προσπαθήσω να πείσω το κόμμα μου.

-Αν είναι υποψήφιος από το ΔΗΚΟ, η συνεργασία θα αρχίσει από τις δημοτικές;

-Δεν μιλώ μόνο για υποψήφιο του ΔΗΚΟ. Στο τραπέζι θα κατατεθούν ονόματα και θα πρέπει να υπάρξει διαβούλευση. Και σίγουρα η προσπάθεια όλων των κομμάτων είναι να προωθήσουν τον δικό τους υποψήφιο. Είμαστε έτοιμοι για διαβούλευση και σίγουρα δεν διεκδικούμε το αλάθητο.

Η οργή του λαού

Σύντροφε Χριστόφια, η στήλη έλαβε το παρακάτω διά του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και το αναδημοσιεύει ως έχει, καθότι απευθύνεται σε σας ονομαστικώς: «Ο πρόεδρος Χριστόφιας δηλώνει ικανοποιημένος για τη συμφωνία που επήλθε στα μέτρα δημοσιονομικής εξυγίανσης. Αυτό που πραγματικά είναι απορίας άξιον είναι για ποια συγκεκριμένα μέτρα εκφράζει την ικανοποίησή του. Για την αύξηση του ΦΠΑ στα τρόφιμα και φάρμακα; Για την αύξηση στη διατίμηση του νερού; Για τη φορολόγηση των καπνικών προϊόντων; Για το γεγονός ότι υποσχέθηκε μηδέν νέους φόρους και το καταπάτησε; Για το ότι 60% των προϋπολογιζόμενων εσόδων φορτώνονται στις πλάτες των λιγότερο προνομιούχων; Για την ανικανότητα πάταξης της φοροδιαφυγής; Για την απόσυρση του μέτρου φορολόγησης της μεγάλης ακίνητης ιδιοκτησίας; Σύντροφε, εγώ στη θέση σου, αντί να δηλώνω ικανοποιημένος, θα σιωπούσα λόγω ντροπής. Ειδικότερα αν απολάμβανα τον χαρακτηρισμό "ιστορικό στέλεχος του ΑΚΕΛ"... Ένας σύντροφος από τον καιρό του ιστορικού ΑΚΕΛ».

Η πολιτική της οικονομίας

Για να είμαστε δίκαιοι, «ιστορικέ σύντροφε», την αύξηση του ΦΠΑ στα τρόφιμα και στα φάρμακα, αλλά και στο νερό, ο κ. Χριστόφιας δεν μπορούσε άλλο να τα αναστείλει. Αν το έκανε, θα μας πήγαιναν οι Βρυξέλλες στο δικαστήριο και θα τα επέβαλλαν σε ένα εξάμηνο ενώ θα πληρώναμε και πρόστιμο. Όσο για την απόσυρση του μέτρου φορολόγησης της μεγάλης ακίνητης ιδιοκτησίας, δεν ευθύνεται ο Χριστόφιας, όπως μας λέει πηγή που ξέρει το παρασκήνιο των διαβουλεύσεων μεταξύ Χριστόφια, ΑΚΕΛ και ΔΗΚΟ. Σύμφωνα λοιπόν με το παρασκήνιο, ιδιοκτήτες μεγάλης ακίνητης περιουσίας τυχάνει να είναι ψηφοφόροι και χρηματοδότες του ΔΗΚΟ, πράγμα που έκανε τον Μάριο Καρογιάν ανένδοτο, ενόψει μάλιστα και του γεγονότος ότι βαίνουμε προς εκλογές.

Να τα και η ΑΤΑ

Η σκληρή είδηση που προκύπτει από τη συμφωνία Χριστόφια-Κυπριανού-Καρογιάν και είναι εξαιρετικής σημασίας είναι αυτή για συζήτηση της Αυτόματης Τιμαριθμικής Αναπροσαρμογής (ΑΤΑ) επί διακυβέρνησης Δημήτρη Χριστόφια. Το κόμμα που είχε ως ένα από τα βασικά του συνθήματα το «Κάτω τα χέρια από την ΑΤΑ», το ΑΚΕΛ, δέχθηκε να ανοίξει το συγκεκριμένο κεφάλαιο. Μια πιθανή λογική εξήγηση πίσω από τις σκέψεις Προεδρικού και ΑΚΕΛ είναι, «αφού θα ανοίξει που θα ανοίξει το ζήτημα, καλύτερα να το συζητήσουμε τώρα που είμαστε εμείς στην εξουσία. Τουλάχιστον οι όποιες αλλαγές δεν θα αφήσουμε να επιβαρύνουν τα χαμηλά αμειβόμενα στρώματα».

Εκλογολόγος προέδρων

Μια και μιλήσαμε για χρηματοδότες κομμάτων και εκλογές, να σας πούμε ότι μαζεύονται ήδη τα χρήματα για την προεκλογική, όπως μαζεύονται και οι ειδήμονες περί εκλογών από Ελλάδα και Κύπρο. Στο πλαίσιο αυτό έκανε την εμφάνισή του στα παλιά του λημέρια και ο γνωστός εξ Ελλάδος και με πολλές διασυνδέσεις και δουλειές στην Κύπρο εκλογολόγος Γιάννης Λούλης. Και όταν λέμε παλιά του λημέρια εννοούμε την Πινδάρου. Ο κ. Λούλης, όπως μαθαίνουμε, δεν θα έχει ως πελάτη το ΔΗΣΥ, αλλά τον πρόεδρο του κόμματος, Νίκο Αναστασιάδη. Για όσους δυνατόν να έχουν λησμονήσει, ο κ. Λούλης ήταν ο εκλογολόγος του Δημήτρη Χριστόφια στις προεδρικές εκλογές του 2008, ενώ υπήρξε και εκλογολόγος του πρώην προέδρου Γλαύκου Κληρίδη.

Μας πήρανε μέτρα και πάνε διακοπές!

ΕΠΑ

Μας κόψατε το τσιγάρο, μας φορέσατε καπέλο στα τρόφιμα, τα φάρμακα και το νερό, αλλά δεν μας δώσατε κι εμάς επίδομα για έξοδα παραστάσεων, όπως έχετε εσείς. Τώρα θα «τσακωθείτε» ενώπιον των τηλεοράσεων για την τιμή των όπλων στους προϋπολογισμούς και θα πάτε διακοπές για ένα μήνα. Κι ύστερα διερωτάστε γιατί ο κόσμος θεωρεί τη Βουλή τον πλέον αναξιόπιστο θεσμό...

Τανγκό αντί εκλογών

Με αφορμή το πιο πάνω, να σας πω ότι τον δάκτυλο επί τον τύπον των ήλων για την αιτία της παρακμής που ζει ο τόπος αγγίζει, στη συνέντευξή του σήμερα στην «Κ», ο απερχόμενος πρύτανης του Πανεπιστημίου Κύπρου, Σταύρος Ζένιος, όταν τονίζει τη μονομανή προσήλωση των πολιτικών στο άλυτο εθνικό ζήτημα, το οποίο «χρησιμοποιείται ως άλλοθι για να αποσιωπούμε άλλα, εξίσου κρίσιμα προβλήματα», και εξηγεί πως «η ανεπάρκεια αυτή διαιωνίζει τα κοινωνικά και οικονομικά προβλήματα της χώρας μας». Ίσως γι' αυτό τον λόγο ο κ. Ζένιος απέρριψε την πρόταση που είχε για μια θέση αριστίνδην στο ΔΗΣΥ ενόψει βουλευτικών κι έκοψε εισιτήριο για την Αργεντινή, όπου και μετακομίζει για έξι μήνες για σαββατική άδεια. Η στήλη μαθαίνει ότι ο φίλτατος Σταύρος σκοπεύει να εκμεταλλευτεί και καλλιτεχνικά την παραμονή του στη χώρα του τανγκό, γι' αυτό παίρνει μαζί του και τα χορευτικά του παπούτσια!

Θετική παρέμβαση

Γράφαμε την περασμένη εβδομάδα για την «αμέλεια» της νέας προέδρου της Επιτροπής Εξωτερικών Υποθέσεων της αμερικανικής Βουλής, Ιλιάνα Ρος-Λέτινεν, να εγείρει το Κυπριακό στη συνομιλία της με τον Αχμέτ Νταβούτογλου. Φαίνεται ότι την «αμέλεια» αυτή παρατήρησαν και παράγοντες της Ελληνοαμερικανικής Κοινότητας, οι οποίοι στηρίζουν τη σημαντική αυτή φίλη της Ελλάδας και της Κύπρου. Της έστειλαν επιστολές, τονίζοντας το «άτοπο» της ενέργειάς της, οι οποίες φαίνεται ότι έπιασαν τόπο. Την Τετάρτη το γραφείο της κ. Λέτινεν εξέδωσε ανακοίνωση στην οποία τονίζεται ότι νωρίτερα την ίδια μέρα συναντήθηκε με τον Τούρκο πρέσβη στην Ουάσινγκτον, Ναμίκ Ταν, με τον οποίο είχαν μία ειλικρινή συζήτηση για ορισμένες ενοχλητικές πολιτικές της Τουρκίας. «Όπως είπα στον πρέσβη, είμαι βαθιά ανήσυχη για την τουρκική θέση στο πρόβλημα της Κύπρου, η οποία είναι για σχεδόν τέσσερεις δεκαετίες μία διηρημένη χώρα. Η Τουρκία πρέπει να υποστηρίξει πλήρως μία κυπριακή λύση για επανένωση της νήσου και να αποσύρει άμεσα τα στρατεύματά της από τη βόρεια Κύπρο». Αναφέρεται επίσης και στα εμπόδια που προκαλεί η Άγκυρα στο Οικουμενικό Πατριαρχείο και καταλήγει: «Αυτά τα προβλήματα θα πρέπει να αντιμετωπιστούν σύντομα, αν πρόκειται να αποφύγουμε μόνιμη ζημιά στις σχέσεις μας». Θετικές οι θέσεις της κ. Λέτινεν, ακόμη πιο θετική η παρέμβαση των ομογενών. Ακόμη κι οι φίλοι μας στο Κογκρέσο πρέπει να ξέρουν ότι η στάση τους είναι υπό συνεχή επιτήρηση.

Απτόητος ο Μενέντεζ

Πολλές φορές αναρωτιέμαι αν υπάρχουν όρια στο τι μπορεί να κάνει για την Κύπρο ο φιλέλληνας δημοκρατικός γερουσιαστής Νέας Ιερσέης, Ρόμπερτ Μενέντεζ. Δεν θα σας γράψω λεπτομέρειες, όμως η παρέμβασή του στις διεργασίες για τη σύνταξή του ψηφίσματος του Συμβουλίου Ασφαλείας ήταν καθοριστική. Φανταστείτε τι «δίδυμο» θα μπορούσαν να κάνουν στη Γερουσία με τον Γιαννούλια, αν ο νεαρός Ελληνοαμερικανός είχε κατορθώσει να εκλεγεί!

WikiLeaks και φαντασία

Ομολογώ ότι δεν γνωρίζω τι περιέχουν τα τηλεγραφήματα της αμερικανικής πρεσβείας στη Λευκωσία, που έπεσαν στα χέρια της ΟΥΝΦΙΚΥΠ και επικρέμανται ως δαμόκλειος σπάθη πάνω από τα κεφάλια των συντακτών τους και του Στέιτ Ντιπάρτμεντ. Απλά σκέφτομαι αυτό που μου έλεγε κάποιος έμπειρος παράγοντας του λόμπι μας στις Ηνωμένες Πολιτείες: «Φαντάζεσαι να υπάρχουν στα τηλεγραφήματα επικρίσεις σε βάρος Αμερικανών πολιτών, ή και πολιτικών, για τη στάση που τηρούν στο Κυπριακό; Ούτε ο Νιαγάρας δεν θα μπορέσει να ξεπλύνει τους συντάκτες τους». Το φαντάζεστε;

Τι είπε ο Ανάν προχθές

Είθισται στην Αμερική κι αλλού, στα φιλολογικά μνημόσυνα, οι ομιλίες να είναι αρκετά «λάιτ», με ανέκδοτες στιγμές αυτών που έφυγαν και αυτοσαρκασμό εκείνων που μιλούν γι' αυτούς. Την περασμένη εβδομάδα, πραγματοποιήθηκε το φιλολογικό μνημόσυνο του Τεντ Σόρενσεν, συντάκτη των ομιλιών και συμβούλου του προέδρου Κένεντι και άλλων Αμερικανών προέδρων. Μεταξύ αυτών που μίλησαν ήταν και ο τέως γενικός γραμματέας του ΟΗΕ, Κόφι Ανάν, καθώς και η Τζίλιαν Σόρενσεν, χήρα του Τεντ, που ήταν σύμβουλός του. Αστειευόμενος, λοιπόν, ο Κόφι Ανάν είπε πως, όταν ανέλαβε γενικός γραμματέας, στόχος του ήταν να κάνει στροφή στην πορεία του οργανισμού. «Το κατόρθωσα», είπε, «μόνο που η στροφή ήταν 360 μοιρών». Σε άλλο σημείο έλεγε πως αποφάσισε να κάνει βήματα προς τα εμπρός. Το έκανε, λέει, αλλά μπροστά του ήταν ο γκρεμός. Δεν μου είπε ο άνθρωπός μου, που παρακολούθησε την εκδήλωση, αλλά δεν αποκλείεται να εννοούσε τις προσπάθειές του στο Κυπριακό.

Περαστικά και ήρεμα

Ένα από τα γνωστά και πολύ πετυχημένα του πάρτι έδωσε του Αγίου Νικολάου ο αντιπρόεδρος του ΔΗΣΥ, Νίκος Τορναρίτης, στο οποίο έσπευσαν εκατοντάδες φίλοι του (και μη) να του ευχηθούν τα χρόνια πολλά. Κάποιος όμως εξ εκείνων που δεν ήταν ειλικρινής στις ευχές του μάτιασε ως φαίνεται τον Νίκο, ο οποίος την επόμενη μέρα μεταφέρθηκε εσπευσμένως στα επείγοντα του Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας με φρικτούς πόνους στη μέση και την πλάτη. Ο κ. Τορναρίτης εισήχθη στο νοσοκομείο κανονικά και για δύο μέρες τον πέρασαν από σειρά εξετάσεων. Πηγή μας στο νοσοκομείο μάς είπε ότι εντοπίστηκε το πρόβλημα και τέθηκε υπό παρακολούθηση. Πολιτικός φίλος του Νίκου μάς είπε όμως ότι τον αντιπρόεδρο του ΔΗΣΥ τον τρώει το άγχος και θα πρέπει να πάρει τα πράγματα πιο ήρεμα, διότι «την πολιτική δεν την τρως, ενώ εκείνη σε τρώει». Εξάλλου, έχει φάει πολλούς. Γι' αυτό, φίλτατε Νίκο, περαστικά και ήρεμα!

Από πάρτι σε πάρτι

Κι από το πάρτι του Νίκου στη δεξίωση του Γιαννάκη Ομήρου την Τετάρτη που πέρασε και όπου είχε πολύ ενδιαφέρον η συζήτηση για τα μέτρα αλλά και για τις βουλευτικές εκλογές. Ωστόσο, όσο κι αν ακούγεται παράξενο, την τιμητική του είχε εκείνο το βράδυ ο Σπύρος Κυπριανού, καθώς οι παλαιότεροι των δημοσιογράφων ανακάλεσαν στη μνήμη εξαιρετικά επεισόδια από τη δράση του αείμνηστου πρώην προέδρου. Καθώς όμως η κουβέντα εξελισσόταν, στην τηλεόραση απέναντι εμφανίστηκαν οι γνωστές πίτες των δημοσκοπήσεων. Ένας των παρισταμένων ρώτησε τι είναι κι ένας δεύτερος πολύ επιτυχημένα απάντησε: «Είναι το Λουκόμετρο!». Να σας ενημερώσω ότι δεξιώσεις-συνάξεις με δημοσιογράφους θα έχουν, ενόψει των γιορτών και εντός της εβδομάδας, ο διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας, Αθανάσιος Ορφανίδης, ο πρόεδρος του ΕΥΡΩΚΟ, Δημήτρης Συλλούρης, και ο κυβερνητικός εκπρόσωπος, Στέφανος Στεφάνου. Άιντε στην υγειά μας ρε παιδιά!

Γράφει **Ο ΙΑΝΟΣ**

Ο ΗΡΩΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ

Κατάφερε να τσιμεντώσει τη συνεργασία μεταξύ ΑΚΕΛ και ΔΗΚΟ μέσω της συζήτησης των μέτρων για εξυγίανση της οικονομίας. Κατάφερε στο πακέτο των μέτρων να εντάξει το καυτό δίδυμο «συνταξιοδοτικό-ΑΤΑ», παραπέμποντάς το ταυτόχρονα σε ικανό βάθος χρόνου που ίσως αγγίζει και τις επόμενες προεδρικές εκλογές. Και γενικά κέρδισε χρόνο, που στην πολιτική σημαίνει και πολλά!

ΒΟΛΕΣ ΑΠΟ ΤΗ ΒΟΥΛΗ

ΜΑΡΙΑ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

Οι τηλεαπατεώνες και οι σούπερ σούπες

Του **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΚΑΠΑΡΗ**

Άλλα λένε, άλλα κάνουν και άλλα εννοούν οι μεγαλόσχημοι αυτού του τόπου. Η καλή γενική ελέγκτρια αποκάλυψε τους απατεώνες που χρωστούν εξωφρενικά ποσά στον φόρο εισοδήματος και όμως οι αρμόδιοι δεν μπορούν να τους εντοπίσουν, για να τους επιδώσουν εντάλματα. Η Χρυστάλλα Γιωρκάτζη προχώρησε και κατήγγειλε ότι οι «μεγαλόσχημοι» κλέφτες εμφανίζονται σε κοσμικές εκδηλώσεις και στα παράθυρα των τηλεοράσεων και υπερασπίζονται τάχα τα «δίκια» τους.

Η αποκάλυψη έρχεται ως συνέχεια της καταγγελίας του γενικού γραμματέα της ΠΑΣΥΔΥ, Γλαύκου Χατζηπέτρου, ότι εκδότες και καλαναρχες, οι οποίοι χρωστούν τεράστια ποσά στον φόρο εισοδήματος, στρέφουν την κοινή γνώμη εναντίον των δημοσίων υπαλλήλων. Και το κερασάκι στην τούρτα, η αποκάλυψη ότι τα διαπιστωμένα χρωστούμενα στον φόρο εισοδήματος ανέρχονται στα 1,1 δισ. ευρώ, από τα οποία το 60% μπορεί να εισπραχθεί. Με απλά λόγια, αν εισέπρατταν τα 600-700 εκατ. ευρώ, δεν θα υπήρχε η ανάγκη να κοπούν μισθοί δημοσίων υπαλλήλων, να επιβληθούν νέοι φόροι και να κοπούν θέσεις στην κρατική μηχανή, την ώρα που η ανεργία διαλύει κυρίως τους νέους.

Στην Επιτροπή Ελέγχου της Βουλής ο πρόεδρος της επιτροπής μετέτρεψε σε μπακάλικο το Κοινοβούλιο. Ο Γιώργος Γεωργίου, αγανακτισμένος από το ραχάτι των αρμοδίων των Υπουργείων Εμπορίου και Υγείας, μετέφερε στο Κοινοβούλιο τέσσερεις σακούλες από ακατάλληλα τρόφιμα, σύμφωνα με τον νόμο. Μάζεψε σε μια ώρα συσκευασίες δημητριακών, καφέδων και άλλων προϊόντων, στις οποίες δεν υπήρχαν οδηγίες στα Ελληνικά. Και όλα αυτά την ώρα που 90 λειτουργοί του Δημοσίου που ελέγχουν τις τιμές στις υπεραγορές δεν μπορούν να εντοπίσουν τα «λάθη» στις ετικέτες των προϊόντων. Αλήθεια, είναι τόσο δύσκολο αυτοί οι άνθρωποι να ρίχνουν και μια ματιά και στις ετικέτες.

Ωραίος και ο οικολόγος βουλευτής Γιώργος Περδίκης, ο οποίος εντόπισε «σούπερ σούπες», όπου οι οδηγίες ήταν διαφορετικές στα Ελληνικά και διαφορετικές στα Αγγλικά. Δηλαδή οι ελληνόφωνοι έπρεπε να χύσουν τη σκόνη σούπας σε ζεστό νερό και οι αγγλόφωνοι σε κρύο. Τώρα ποιος από τους δύο θα απολάμβανε τη «σούπερ σούπα» είναι μια άλλη υπόθεση. Και αν στις σούπες οι συνέπειες είναι ασήμαντες, τι γίνεται αν υπάρχουν ανάλογα λάθη στα φάρμακα ή στις παιδικές τροφές; Κανείς δεν θέλει να το σκέφτεται.

Η λύση στις τραγελαφικές αυτές καταστάσεις είναι απλή και την εφάρμοσαν πρώτοι οι αρχαίοι Έλληνες και ακολούθως όλα τα σοβαρά κράτη. Οι πρόγονοί μας καλούσαν τους πλούσιους να χορηγήσουν δημόσια έργα. Αν αρνούνταν να πληρώσουν, ήταν υποχρεωμένοι να υποδείξουν κάποιον πιο πλούσιο, για να ανταλλάξουν τις περιουσίες τους. Στη συνέχεια, ο πιο πλούσιος αναλάμβανε να καταβάλει τα απαραίτητα ποσά για τα δημόσια έργα. Όπως ήταν φυσικό, κανείς δεν ήθελε να ανταλλάξει την περιουσία του και έτσι όλοι πλήρωναν. Στις πολιτικά προηγμένες χώρες, αν οι «κλέφτες» είναι πολιτικοί, παραιτούνται και μόνο με την υποψία πριν οδηγηθούν στη Δικαιοσύνη. Και αν είναι επιχειρηματίες, οδηγούνται στη φυλακή, χωρίς δεύτερη σκέψη. Κοινή συνισταμένη για όλους η διαφάνεια, η οποία είναι ισχυρότερη, στο τέλος της ημέρας, από όλα τα δικαστήρια.

Στην Κύπρο φαίνεται ότι αποτελεί μαγκιά να κλέβεις το Δημόσιο και συναρπαστική περιπέτεια να σε κυνηγά το κράτος για διαπιστωμένες απατεωνιές. Και όλα αυτά ενώ εσύ εμφανίζεσαι στις τηλεοράσεις και οι αρμόδιοι να μην μπορούν – για χρόνια – να σε εντοπίσουν. Το μόνο που μένει είναι να φιλοσοφήσεις την κατάσταση, να πιστέψεις στη ρήση ότι όλα εδώ πληρώνονται και να ησυχάσεις. Σε διαφορετική περίπτωση, θα πρέπει να αναζητήσεις ψυχίατρο για να σου δώσει ψυχοφάρμακα.

Περισσότερη ασφάλεια.
Περισσότερες direct προσφορές.

«Περισσότερη ασφάλεια, χαμηλότερα ασφάλιστρα». Αυτή είναι η φιλοσοφία μας στην **Gan Direct**. Γι' αυτό, κάθε νέος, αλλά και υφιστάμενος πελάτης μας μπορεί να **απολαμβάνει επιπλέον προνόμια** που αφορούν και τις 4 κατηγορίες προϊόντων της Gan Direct.
Επικοινωνήστε μαζί μας σήμερα και επωφεληθείτε!

Μέχρι και 10% επιπλέον έκπτωση
Για ανανέωση ή αγορά συμβολαίου μέσω διαδικτύου, στην ιστοσελίδα μας www.gandirect.com

Ευρωπεριεκτική Ασφάλιση Οικίας
Επωφεληθείτε με 50% ΕΚΠΤΩΣΗ* περιεχομένου στην ασφάλιση οικίας

Αναβαθμίστε
την Ασφάλεια Αυτοκινήτου σας σε EuroComp με ΜΟΝΟ 16 σεντ ή €60
την ημέρα τον χρόνο

Ιατροφαρμακευτική Ασφάλιση
Κάντε νέο συμβόλαιο Ιατροφαρμακευτικής Ασφάλισης Direct Care και απολαύστε 30 μέρες ΔΩΡΕΑΝ κάλυψη**

Οικογένεια & Φίλοι
Συστήστε την Gan Direct στην οικογένεια και τους φίλους σας και επωφεληθείτε με μέχρι και 10% έκπτωση

Διπλό κέρδος
Αγοράστε μια δεύτερη Περιεκτική Ασφάλεια Αυτοκινήτου ή Οικίας και επωφεληθείτε με μέχρι 10% επιπλέον έκπτωση

Αποκλειστικά για γυναίκες
Κάντε ασφάλεια αυτοκινήτου και απολαύστε μέχρι 5% επιπλέον έκπτωση

24 ΩΡΕΣ - HOURS ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΒΟΗΘΕΙΑΣ ASSISTANCE SERVICES 800 5 10 15
ΔΩΡΕΑΝ
24ωρη Υπηρεσία Βοήθειας για όλα μας τα προϊόντα

Οι πιο πάνω προσφορές δεν συνδυάζονται και ισχύουν μέχρι τις 31.12.2010.
Προϋποθέσεις: *Απαραίτητη η κάλυψη κτηρίου και καμία υποβολή απαίτησης τα τελευταία 5 χρόνια
**Απαραίτητη η προσκόμιση του υφιστάμενου Ασφαλιστικού Πίνακα. Καμία υποβολή απαίτησης τα τελευταία 5 χρόνια.

800 5 10 15
www.GanDirect.com
Gan Direct INSURANCE
Η ασφάλεια που σε κοιτάει στα μάτια!

gnomi
Εκτιμήσεις Ρύπων (CO2) MT 171/auto 195 gr/kph, Κατανάλωση: 6.5/7.4 lit/100 kph.
Νεο Honda CR-V
Αυτόματο Diesel.
Είναι εδώ!
Ο καθένας έχει τις δικές του ανάγκες και προτιμήσεις
όταν αγοράζει ένα αυτοκίνητο. Γι' αυτό και η Honda,
ανταποκρινόμενη στις δικές σας απαιτήσεις,
συστήνει το CR-V αυτόματο και Diesel.
Με βραβευμένη μηχανή 2.2i DTEC 150 ίππων,
σας παρέχει δύναμη, αξιοπιστία και ασφάλεια.
Οικονομικό, αθόρυβο και άνετο, ήρθε για
να διευρύνει τις επιλογές σας.
από
€34.400
7 χρόνια εγγύηση
HONDA
The Power of Dreams
Demstar Automotive Ltd:
Λευκωσία: 22661064
Λεμεσός, Sams Motors: 25714010
Λάρνακα: 24657517
Παραλίμνι: 23829538
Πάφος: 26932464

Οφείλουμε να λειτουργούμε ως «ταραχοποιοί» της κοινωνίας

Σταύρος Ζένιος: Το άλυτο Κυπριακό δρα ως άλλοθι για να αποσιωπούνται τα κοινωνικά προβλήματα

Συνεντευξη στη **ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΒΩΝΙΑΤΗ**

Ο ρόλος ενός πανεπιστημιακού ιδρύματος δεν είναι να λειτουργεί ως πειθήνιο όργανο της εκάστοτε κρατικής εξουσίας, αλλά να προάγει την κριτική σκέψη, να προβληματίζει και να αποδομεί τις «μισές αλήθειες και τις κοινώς παραδεδεγμένες απόψεις που συμπαρασύρουν» την κοινή γνώμη, δηλώνει στην «Κ» ο απερχόμενος πρύτανης του Πανεπιστημίου Κύπρου, καθηγητής Σταύρος Ζένιος. Στηλιτεύει τη μονομανή προσήλωση των πολιτικών στο άλυτο εθνικό ζήτημα, το οποίο «χρησιμοποιείται ως άλλοθι για να αποσιωπούμε άλλα, εξίσου κρίσιμα προβλήματα», εξηγώντας πως η ανεπάρκεια αυτή διαιωνίζει τα κοινωνικά και οικονομικά προβλήματα της χώρας μας.

«Οι θεσμοί εξουσίας στην Κύπρο είναι ιδιαίτερα συντηρητικοί», υποστηρίζει ο απερχόμενος πρύτανης του Πανεπιστημίου Κύπρου, καθηγητής Σταύρος Ζένιος.

-Κάνοντας έναν πρόχειρο απολογισμό της οκταετούς σας θητείας στην πρυτανεία του Πανεπιστημίου Κύπρου, θα λέγατε πως είστε ικανοποιημένος από τη μέχρι τώρα προσφορά σας;

- Πιστεύω πως το Πανεπιστήμιο, τα τελευταία οκτώ χρόνια, έχει επιτύχει πολλά. Πιο σημαντικά, έχει καταφέρει να κάνει ένα άλμα και να γίνει ένα ευρωπαϊκών προδιαγραφών πανεπιστήμιο, ένα καινοτόμο και πρωτοποριακό ίδρυμα. Αναφέρω ενδεικτικά πως, ενώ το 2003 ήμασταν στην κατηγορία των διδακτικών πανεπιστημίων, σήμερα -με βάση διεθνείς δείκτες- καταφέραμε να είμαστε ερευνητικό πανεπιστήμιο. Κι ενώ μέχρι πριν από λίγα χρόνια δεν εμφανιζόμασταν καν στις διεθνείς κατατάξεις, το 2007 βρεθήκαμε στη θέση 2.100, ενώ το 2010 πλησιάσαμε την πρώτη χιλιάδα, που αποτελεί την κορυφή (5%) των πανεπιστημίων παγκοσμίως. Παραδίδουμε δηλαδή ένα πανεπιστήμιο με ισχυρή δυναμική για το μέλλον. Την περίοδο αυτή λειτούργησε επίσης η πολυτεχνική σχολή, δημιουργήθηκε ιατρική σχολή, τμήμα νομικής, τμήμα αρχιτεκτονικής, τμήμα βιολογικών επιστημών. Επίσης η πανεπιστημιούπολη έχει αναπτυχθεί σημαντικά, με τις εγκαταστάσεις της να τετραπλασιάζονται.

-Νιώθετε ωστόσο πως αυτή η «ισχυρή δυναμική» που αναφέρετε αντανακλάται και στην κουλτούρα των φοιτητών; Σας ρωτώ επειδή υπάρχει διάχυτη η αίσθηση πως συχνά οι φοιτητές μας προσέρχονται στο πανεπιστήμιο με νοοτροπία μαθητή του λυκείου.

- Αυτό πιστεύω έχει αλλάξει τα τελευταία χρόνια κι αυτό έχει να κάνει με τη δημιουργία παράδοσης. Δηλαδή, έχω ζήσει για παράδειγμα τους φοιτητικούς ομίλους, οι οποίοι τα πρώτα χρόνια λειτουργίας του πανεπιστημίου ήταν πολύ ερασιτεχνικοί. Κι όμως έχει ανέβει σημαντικά το επίπεδο δραστηριότητας και της συμμετοχής των φοιτητών. Κάτι άλλο που δείχνει σημαντική δυναμική, είναι ότι οι φοιτητικές οργανώσεις σιγά-σιγά ανεξαρτητοποιούνται σε μεγάλο βαθμό από τα κόμματα από τα οποία προέρχονται. Τα τελευταία χρόνια σημειώστε πως εκλέγονται και ανεξάρτητοι εκπρόσωποι των φοιτητών. Αυτά είναι βήματα δημιουργίας φοιτητικής κουλτούρας στην Κύπρο. Βεβαίως έχουμε ακόμη πολύ δρόμο μπροστά μας. Κι αυτό έχει να κάνει με το γεγονός ότι, στην πανεπιστημιούπολη για παράδειγμα, μέχρι την προηγούμενη βδομάδα, υπήρχαν μόνο αίθουσες διδασκαλίας, εργαστήρια και γραφεία των καθηγητών. Δεν υπήρχαν χώροι κοινωνικοποίησης των φοιτητών. Το κτήριο κοινωνικών δραστηριοτήτων που δημιουργήθηκε τώρα θα κάνει μεγάλη διαφορά, άρχισε να κτίζεται μια «πόλη», που έχει τη δική της δυναμική. Άλλη μεγάλη διαφορά θα κάνει και η βιβλιοθήκη.

-Όμως η φοιτητική κουλτούρα έχει να κάνει μόνο με τις κτηριακές εγκαταστάσεις;

- Όχι, αλλά αυτές δημιουργούν την ευκαιρία για τους φοιτητές να αναπτύξουν κοινωνική ζωή και να δημιουργήσουν φοιτητική κουλτούρα. Όταν οι φοιτητές έρχονται στο πανεπιστήμιο μόνο για να πάνε στο μάθημα και μετά να επιστρέψουν πίσω στα σπίτια τους, δεν δημιουργείται φοιτητική κουλτούρα. Σαφώς, δεν είναι τα κτήρια που κάνουν τη φοιτητική κουλτούρα, αλλά η δημιουργία της πανεπιστημιούπολης είναι κάτι που δημιουργεί έστω μια δυναμική. Κάτι άλλο στο οποίο υστερούμε είναι το πρόγραμμα ανταλλαγής των φοιτητών ERASMUS. Εμείς θέλουμε οι φοιτητές μας να πηγαίνουν σε πανεπιστήμια του εξωτερικού, να κάνουν ένα διάστημα των σπουδών τους εκεί, ακριβώς για να αποκτήσουν εμπειρίες. Εδώ υπάρχει μια δυστοκία που είναι κοινωνικής υφής, τα παιδιά δυσκολεύονται να φύγουν από τις οικογένειές τους.

-Ποιος είναι ο απώτερος σκοπός ενός ανώτατου εκπαιδευτικού ιδρύματος; Η επιστημονική κατάρτιση αυτή καθ' αυτή ή μήπως η ευρύτερη πνευματική καλλιέργεια;

- Πρώτιστος στόχος είναι η δημιουργία ολοκληρωμένων προσωπικοτήτων με κριτική σκέψη. Αυτή ήταν και η ρητορική που χρησιμοποιούσα τα τελευταία χρόνια, μια ρητορική η οποία εκφράζει, πιστεύω, την ακαδημαϊκή κοινότητα. Από την άλλη ως κοινωνία, έχουμε μια τάση χρησιμοθηρίας. Τα παιδιά επιλέγουν να σπουδάσουν κάτι απλά και μόνο για να βρουν μετά δουλειά και όχι για την πνευματική τους αυτοδιάπλαση.

> *Ανησυχώ πολύ όταν ακούω ότι «το πανεπιστήμιο πρέπει να έχει καλές σχέσεις με την πολιτεία». Αυτό ως επιχειρηματολογία, μεταφράζεται ως εξής: ότι το πανεπιστήμιο πρέπει να καθυποταχθεί στους θεσμούς της εξουσίας*

-Πώς μπορούμε να ανατρέψουμε αυτή τη συμβατική, στείρα αντίληψη της μόρφωσης;

- Προσπαθούμε να το καταφέρουμε μέσω της δόμησης του προγράμματος σπουδών. Με το ότι οι φοιτητές πλέον παρακολουθούν μαθήματα από διάφορες σχολές. Έχουμε επίσης εισαγάγει και μαθήματα αθλητισμού στο πρόγραμμα σπουδών. Όλα αυτά τα πράγματα στοχεύουν στη διεύρυνση των οριζόντων των φοιτητών.

-Ο φιλόσοφος Νίκος Πουλαντζάς έλεγε ότι η εκπαίδευση συχνά λειτουργεί ως ο κατεξοχήν ιδεολογικός μηχανισμός του κράτους. Σε ποιες περιπτώσεις η εκπαίδευση υποτάσσεται στις υφιστάμενες δομές εξουσίας και σε ποιες περιπτώσεις μπορεί να τις αμφισβητήσει;

- Ξέρετε, ανησυχώ πολύ όταν ακούω τη φράση ότι «το πανεπιστήμιο πρέπει να αφουγκράζεται την κοινωνία», ή πως «το πανεπιστήμιο πρέπει να έχει καλές σχέσεις με την πολιτεία». Αυτά, ως ρητορική και ως επιχειρηματολογία, μεταφράζονται ως εξής: ότι το πανεπιστήμιο πρέπει να καθυποταχθεί στους θεσμούς της εξουσίας. Αυτό ανατρέπει τον ουσιαστικό ρόλο του πανεπιστημίου, που είναι να λειτουργεί ως η αλογόμυγα της κοινωνίας. Το πανεπιστήμιο πρέπει να προκαλεί και να προβληματίζει, να εισάγει καινά δαιμόνια. Το πανεπιστήμιο δημιουργείται από την ίδια την κοινωνία και ο ρόλος του είναι ως troublemaker, ως ταραχοποιός, δηλαδή να προκαλεί και να κεντρίζει. Από την άλλη, όποτε πούμε κάτι που δεν αρέσει, δεχόμαστε επιθέσεις. Οι θεσμοί εξουσίας στην Κύπρο είναι ιδιαίτερα συντηρητικοί.

Εμπαθής επίθεση

-Έστω, νομιμοποιούνται όμως οι διανοούμενοι να σιωπούν μπροστά στα όποια φλέγοντα κοινωνικά ζητήματα; Θα θυμάστε βέβαια την επίθεση που εξαπέλυσε πριν από λίγους μήνες συγκεκριμένος βουλευτής εναντίον των ομοφυλοφίλων, αλλά και επιθέσεις άλλων βουλευτών κατά κοινωνικά ευάλωτων ομάδων.

- Ο βουλευτής στον οποίο αναφέρεστε, είναι ο ίδιος βουλευτής που κάνει συστηματικά επίθεση κατά του πανεπιστημίου. Δεν είναι τυχαίο αυτό. Είναι ακριβώς αυτά τα συντηρητικά στοιχεία της κυπριακής κοινωνίας, τα οποία κατά τα τελευταία χρόνια έχουν κάνει μια έντονη κι εμπαθή επίθεση κατά του πανεπιστημίου. Τέτοια συντηρητικά στοιχεία πάντοτε αντιδρούν στην προοπτική της αλλαγής, της κοινωνικής προόδου. Σε ό,τι αφορά το πρώτο σκέλος της ερώτησής σας, δεν συμφωνώ. Δεν σιωπούν οι ακαδημαϊκοί μας, αντίθετα. Τον τελευταίο καιρό ιδιαίτερα έχουν βγει αξιόλογα και κριτικά βιβλία συναδέρφων. Αναφέρω ενδεικτικά το βιβλίο του Σταύρου Τομπάζου, που αποτελεί ουσιαστικά έναν αντίλογο στη διεθνή οικονομική κρίση. Είχαμε επίσης το βιβλίο του Γιάννη Ιωάννου, που πραγματεύεται τον πολιτικό πολιτισμό στην Κύπρο. Το περιοδικό του Πανεπιστημίου «Ενδείκτης», σε πολλές εκδόσεις του επίσης αγγίζει θέματα της κυπριακής κοινωνίας μ' έναν λόγο εναλλακτικό. Από την άλλη, το πανεπιστήμιο δεν είναι από μηχανής θεός, χρειάζεται στις όποιες μάχες εκσυγχρονισμού να συμβάλλει κι η κοινωνία ευρύτερα. Ως κοινωνία δεν έχουμε δημιουργήσει ακόμη τους θεσμούς που να επηρεάζουν την πολιτική. Το πανεπιστήμιο για παράδειγμα είχε καταθέσει πρόταση για τη δημιουργία δεξαμενών σκέψης αλλά δεν έχει υιοθετηθεί.

> *Ενώ μέχρι πριν από λίγα χρόνια δεν εμφανιζόμασταν καν στις διεθνείς κατατάξεις, το 2007 βρεθήκαμε στη θέση 2.100, ενώ το 2010 πλησιάσαμε την πρώτη χιλιάδα, που αποτελεί την κορυφή (5%) των πανεπιστημίων παγκοσμίως*

-Ποιος πιστεύετε είναι ο ρόλος του διανοούμενου σήμερα, στην κυπριακή κοινωνία;

- Ο σημαντικότερος ρόλος είναι αυτός που περιέγραψε ο Παλαιστίνιος στοχαστής Edward Said, ότι ο διανοούμενος οφείλει να είναι σε κατάσταση συνεχούς επιφυλακής, για να μην επιτραπεί στις μισές αλήθειες και τις κοινώς παραδεδεγμένες απόψεις να συμπαρασύρουν τους ανθρώπους. Αυτή είναι η πρόκληση των διανοουμένων σήμερα και αυτό είναι που κάνει και το πανεπιστήμιο τα τελευταία χρόνια. Έχει προκαλέσει και έχει αντιμετωπίσει μια σειρά συγκρούσεων ως αποτέλεσμα των θέσεών του. Είδαμε μερικές φορές τους θεσμούς της εξουσίας να συμφωνούν μαζί μας στο τέλος, όπως με τα ποιοτικά κριτήρια εισδοχής στην πολυτεχνική σχολή.

Η αντίδραση εναντίον μας μετατράπηκε σε υποστήριξη. Ή είχαμε κι άλλες περιπτώσεις όπου υιοθετούσαν τις θέσεις μας, αλλά δεν τις εφάρμοσαν φοβούμενοι το πολιτικό κόστος, όπως σε ό,τι αφορά τα διεθνή κριτήρια εισδοχής στα πανεπιστήμια.

Κρίσιμα ζητήματα δεν βρίσκονται καν στην ατζέντα

-Θα λέγατε πως πρέπει να υπάρχει μια διαλεκτική σχέση ανάμεσα στον στοχασμό και την πράξη, μεταξύ της «βιβλιοθήκης» και του «δρόμου»;

- Βεβαίως. Για να φτάσεις μακριά, πρέπει να έχεις το κεφάλι σου στα σύννεφα και τα πόδια σου στη γη. Ο «δρόμος», όπως το έχετε αποκαλέσει, είναι το εργαστήριο μέσα από το οποίο αντλείς πληροφορίες, κάνεις παρατηρήσεις κι αν έχεις την επιστημονική προπαίδεια να τα συνθέσεις, επιστρέφεις πίσω στην κοινωνία αυτό που χρειάζεται. Αυτό δε μπορεί να γίνει αφηρημένα ή αφ' υψηλού. Από την άλλη, ο ακτιβισμός χωρίς τον στοχασμό δεν θα έχει σημαντικό αντίκτυπο. Όμως το κάθε τι έχει τον ρόλο του. Δηλαδή ο ακτιβιστής που δένεται πάνω στο δέντρο ντυμένος ως φράουλα για να μην κοπεί το δέντρο, αυτός προκαλεί αφύπνιση συνειδήσεων. Αυτή η ακτιβιστική δράση από μόνη της προκαλεί αφύπνιση. Επομένως ναι, ο δρόμος διδάσκει πολλά. Οι στοχαστές πρέπει να είναι εκεί, στις επάλξεις των κοινωνικών αγώνων, στις εκδηλώσεις, στο καφενείο, στις πλατείες. Και οι ακτιβιστές, από την άλλη, πρέπει να στοχάζονται. Όσο πιο πολύ η κάθε ομάδα διευρύνει τους ορίζοντές της, τόσο πιο πολύ θα μπορέσει μια κοινωνία να προχωρήσει μπροστά.

-Νιώθετε ότι μπορεί η κοινωνία μας να προχωρήσει μπροστά με άλυτο το Κυπριακό;

- Πιστεύω ότι το Κυπριακό δρα για ορισμένους και ως άλλοθι, προκειμένου να μείνουν κρυμμένα κάτω από το χαλί προβλήματα εξίσου δύσκολα και πολύπλοκα. Δεν μπορεί μια κοινωνία να έχει μια μονομανή προσήλωση σ' ένα πρόβλημα. Ήμουν στις ΗΠΑ όταν βρισκόμασταν στην κορύφωση του Ψυχρού Πολέμου, τις παραμονές της κατάρρευσης της Σοβιετικής Ένωσης. Δεν ασχολούνταν η χώρα μόνο με αυτό το θέμα όμως. Ήταν μήπως λιγότερο το πρόβλημα εκείνης της σύγκρουσης για τις ΗΠΑ, απ' ό,τι είναι για εμάς το Κυπριακό; Δεν υποτιμούμε βέβαια τη σημασία του εθνικού θέματος, αλλά πολλά άλλα θέματα κρίσιμα δεν βρίσκονται καν στην ατζέντα των θεσμών εξουσίας. Το εθνικό θέμα δεν πρέπει να χρησιμοποιείται ως άλλοθι για να αποσιωπούμε άλλα, εξίσου κρίσιμα προβλήματα της κοινωνίας.

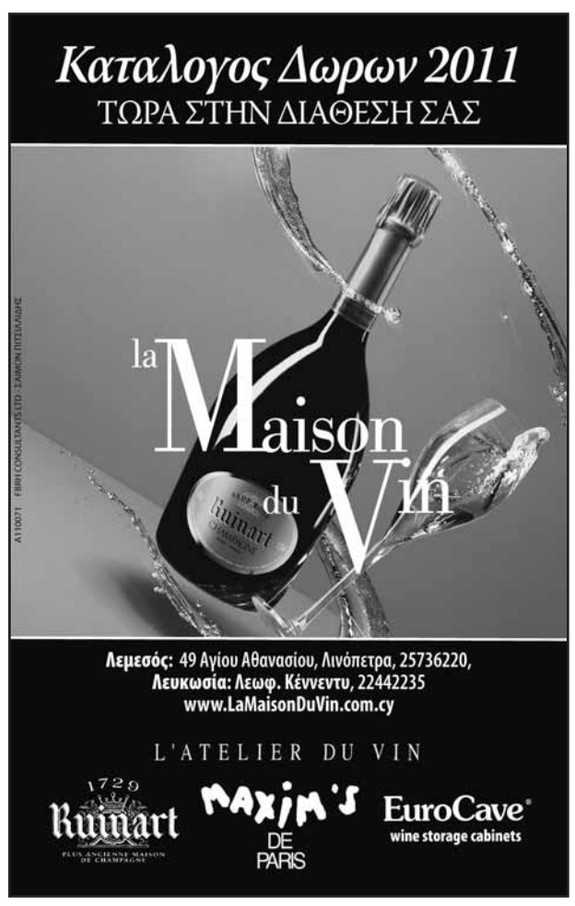

Οι καλύτερες ευχές γίνονται με δώρα

Μεγάλος διαγωνισμός και εκδηλώσεις στα Cytashop

Επειδή γιορτές χωρίς δώρα δεν γίνονται, τα Cytashop σάς κάνουν φανταστικά δώρα.
Ελάτε στα Cytashop, κάντε τις αγορές σας ή πληρώστε τους λογαριασμούς σας
και συμπληρώστε το κουπόνι του διαγωνισμού για να κερδίσετε:

> 12 Scooters Lifan αξίας €1.500

> 12 Smartphones Dell Streak

> Κινητά και σταθερά τηλέφωνα

Πρόγραμμα Εκδηλώσεων
(Μουσική και δώρα για τα παιδιά από τον Άγιο Βασίλη)
Παρασκευή 17/12, 16:00 - 17:30, Ζήνωνος Πιερίδη 7, Λάρνακα
Σάββατο 18/12, 11:30 - 13:30, Αθηνών 89, Λεμεσός
Κυριακή 19/12, 11:30 - 13:30, Ονασαγόρου 26 & 28, Λευκωσία

Για περισσότερες πληροφορίες αναφορικά με το διαγωνισμό και τις εκδηλώσεις απευθυνθείτε στα Cytashop

MARKETWAY / PUBLICIS

www.cyta.com.cy

cyta

Νιώσε κοντά, φτάσε μακριά

Σύγχυση

Του **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ Α. ΛΑΜΠΙΤΣΗ**

Κάθισαν στο διπλανό τραπέζι. Ήταν φανερό πως είχαν καιρό να συναντηθούν. Οι ηλικίες τους μεταξύ πενήντα και εξήντα. Τα λεγόμενά τους έδειχναν ανθρώπους με μόρφωση. Αφού είπαν τα γνωστά τυπικά, τα προσωπικά τους και τα των οικογενειών τους, τα επαγγελματικά τους και διάφορα άλλα, καταπιάστηκαν και με το μονίμως απασχολούν το μυαλό όλων των Κυπρίων εθνικό ζήτημα.

Ο πρώτος είπε: Φτάνει που έχουμε το κράτος μας. Αυτό είναι η προστασία μας. Γιατί βιαζόμαστε να κλείσουμε το Κυπριακό; Το πρόβλημα θα λυθεί, όταν θα το θέλουν οι Μεγάλοι. Δεν ανησυχώ. Το κράτος μας είναι η ασπίδα μας. Η ομοσπονδιακή λύση, όποιας μορφής, δεν μας συμφέρει. Η οικονομία μας θα δεχτεί σοβαρό πλήγμα, όπως εξάλλου θα συνέβαινε αν δεχόμασταν το Σχέδιο Αναν. Θα κάνουμε την Τουρκία συμμέτοχη στο κράτος μας. Όσο περισσότερο διατηρήσουμε το ανεξάρτητο κράτος μας τόσο το καλύτερο. Μόνο έτσι μπορούμε να ελπίζουμε σε καλύτερες μέρες. Εξάλλου, είμαστε στην Ευρώπη, δεν μπορεί να μας συμβεί τίποτε χειρότερο από αυτό που έχουμε σήμερα. Αυτό που πρέπει να κοιτάξουμε είναι την οικονομία μας και όλα θα πάνε καλά.

Ο δεύτερος είπε: Νομίζω πως στο τέλος η μόνη λύση είναι η διχοτόμηση. Εκείνοι στον Βορρά και εμείς στον Νότο. Να τελειώνουμε, επιτέλους. Προσωπικά δεν πιστεύω πως υπάρχει καλύτερη λύση από αυτήν. Το πρόβλημά μας είναι ότι δεν υπάρχει ηγέτης να αναλάβει το κόστος της διχοτόμησης. Αφού, ούτως ή άλλως, στο τέλος μόνο αυτή θα μας μείνει, γιατί να μην τη διαπραγματευτούμε; Αν το κάναμε προ καιρού, θα είχαμε κερδίσει πολύ περισσότερα από όσα μπορούμε να κερδίσουμε αυτή τη στιγμή. Στο μέλλον θα είναι χειρότερα. Θα αυξηθούν οι έποικοι και οι διαπραγματεύσεις θα είναι πολύ σκληρές. Όσο πιο γρήγορα τόσο το καλύτερο. Φανταστήκατε αυτό να το κάναμε αμέσως μετά την ανακήρυξη του ψευδοκράτους από τον Ντενκτάς, όταν οι απέναντι ψοφούσαν για αναγνώριση; Θα παίρναμε πίσω το μεγαλύτερο ποσοστό εδάφους από οποιαδήποτε άλλη περίπτωση.

Ο τρίτος είπε: Αυτές δεν είναι λύσεις. Αν παραμείνουμε έτσι, νομίζοντας πως το κράτος μας εξασφαλίζει από μόνο του τη διαιώνισή του, στο τέλος όντως θα οδηγηθούμε στη διχοτόμηση. Και τότε ποιον θα αιτιόμαστε; Σε ποιον θα φορτώσουμε την ευθύνη; Η επανένωση της πατρίδας μας είναι η μόνη λύση. Είναι ο μόνος τρόπος να αλλάξει η ζωή μας. Είναι ο μόνος τρόπος να αρχίσουμε να σκεφτόμαστε σοβαρά το μέλλον, να αφήσουμε πίσω το παρελθόν και να οικοδομήσουμε μια καινούργια αρχή. Ο δυναμισμός του κυπριακού ελληνισμού μπορεί να σηκώσει το πρώτο οικονομικό βάρος, μέχρι που να δημιουργηθούν στέρεες δομές. Εξάλλου, οι Τουρκοκύπριοι δεν είναι έποικοι. Αν με την έναρξη της ζωής του το ανεξάρτητο κυπριακό κράτος επένδυε στη φιλοσοφία της διατήρησής του και όχι της μετεξέλιξής του σε κάτι άλλο, μέχρι σήμερα θα είχαν δημιουργηθεί οι προϋποθέσεις για ένα ισχυρό, ενωμένο και ευημερούν κράτος, μέσα σε συνθήκες μόνιμης ειρήνης. Τώρα φαίνεται να είναι πλέον αργά για κάτι τέτοιο, αλλά το ίδιο φαινόταν και χθες και προχθές. Το ίδιο φαινόταν να είναι και κατά τη δεκαετία του '60, όταν νομίζαμε πως επειδή είχαμε το κράτος μας, διεθνώς αναγνωρισμένο, τίποτε κακό δεν θα μας συνέβαινε. Τα πράγματα, όμως, ήρθαν διαφορετικά. Εξέλιπε, δυστυχώς, το όραμα.

Τους άκουγα να συζητούν και αναρωτήθηκα μέχρι πότε θα συζητούμε αυτά τα θέματα. Μέχρι πότε θα βρισκόμαστε σε σύγχυση για το πού πάμε. Ως πότε θα νομίζουμε πως χωρίς πυξίδα μπορούμε να έχουμε ελπίδα. Από την άλλη, διερωτόμουν πόσο συμφέρουσα είναι σε μερικούς η σύγχυση, στην οποία βρισκόμαστε οι Έλληνες της Κύπρου. Στην ίδια σύγχυση βρίσκονται προφανώς και οι Τουρκοκύπριοι. Το κακό είναι πως όταν επικρατεί η σύγχυση, δημιουργείται πρόσφορο έδαφος για κάθε είδους επικίνδυνες καταστάσεις. Το χειρότερο είναι πως κάποια στιγμή, αν δεν έχει ήδη έρθει αυτή η στιγμή, η σύγχυσή μας για το μέλλον μας θα έχει γίνει και σύγχυση ταυτότητας. Σε μια τέτοια περίπτωση θα είμαστε ακόμα πιο ευάλωτοι στη λύση του εθνικού μας προβλήματος. Οπότε, τι μας μένει; Να συνεχίσουμε να επενδύουμε στα εφήμερα, νομιζόμενοι πως με την καλοπέρασή μας ξεπερνούμε τα αδιέξοδά μας.

Η συνήθεια έχει μεγάλη δύναμη. Ακόμα και η συνήθεια στη σύγχυση. Η οποία, στο τέλος, φοβούμαι πως μόνο αυτή θα φέρει τη λύση στο εθνικό μας πρόβλημα. Ως τότε θα διαιωνίζεται η κυπριακή θυμοσοφία του «κρύψε να περάσουμε». Είναι και αυτή μέρος της σύγχυσής μας.

Φιλόλογος-Διοίκηση Επιχειρήσεων (MBA)
lampitsis.p@cytanet.com.cy

Το Σχέδιο Β αποτρέπει τους διχοτομικούς εκβιασμούς

Του **ΠΕΤΡΟΥ ΖΑΡΟΥΝΑ**

Η τοποθέτηση του προέδρου της Βουλής και προέδρου του Δημοκρατικού Κόμματος για την ανάγκη ενός Σχεδίου Β έχει προκαλέσει την επικριτική αντίδραση του γ.γ. του ΑΚΕΛ. Ο τελευταίος υποστήριξε ότι κάτι τέτοιο είναι πρόωρο να συζητείται και ότι θα πρέπει να επικεντρωθούμε στο Σχέδιο Α. Κατ' αρχάς να διευκρινίσουμε ότι το Σχέδιο Α στην περίπτωση της Κύπρου έχει να κάνει με την επιδίωξη μίας διζωνικής, δικοινοτικής ομοσπονδίας, σύμφωνης με τις αρχές και τις αξίες της Ε.Ε., μέσα από την εν εξελίξει διαδικασία των απευθείας συνομιλιών κυπριακής ιδιοκτησίας. Ο πρόεδρος του ΔΗΚΟ με τη δήλωσή του δεν έθεσε θέμα εγκατάλειψης του Σχεδίου Α. Εκείνο το οποίο έκανε ήταν να επαναλάβει την ανάγκη να είμαστε έτοιμοι να αντιμετωπίσουμε το ενδεχόμενο η παρούσα διαδικασία να καταρρεύσει. Κινδυνολόγησε; Όχι. Αυτή είναι η αίσθηση της πλειοψηφίας του κυπριακού λαού. Πέραν τούτου, σε αυτόν τον κίνδυνο αναφέρθηκε, εκτενώς μάλιστα, ο γ.γ. του ΟΗΕ στην πρόσφατη έκθεσή του. Επιπρόσθετα, σε αυτό το ενδεχόμενο αναφέρονται και δημοσιεύματα και αναρτήσεις στα γραπτά και ηλεκτρονικά ΜΜΕ της Κύπρου και του εξωτερικού.

ΕΡΑ

Η ετοιμασία σχεδίων για την αντιμετώπιση απρόοπτων εξελίξεων (contingency plans) είναι διεθνής πρακτική που χρησιμοποιείται τόσο από κράτη (π.χ. για πυρηνικό πόλεμο, τρομοκρατικές επιθέσεις κ.λπ.) και δημόσιες υπηρεσίες (π.χ. για σεισμούς, πλημμύρες κ.λπ.) όσο και από επιχειρήσεις. Η ετοιμασία τους δεν σημαίνει κατά κανέναν τρόπο ότι υπάρχει επιθυμία τα πράγματα να πάνε στραβά. Τα σχέδια αυτά ετοιμάζονται με την ευχή και την προσδοκία να παραμείνουν αχρείαστα και αχρησιμοποίητα. Όπως και ο υπουργός Εξωτερικών, κ. Μ. Κυπριανού, επεσήμανε, οι υπόλοιποι εμπλεκόμενοι στο Κυπριακό, των Τούρκων συμπεριλαμβανόμενων, έχουν έτοιμα τέτοια σχέδια. Φυσικά το επιχείρημα ότι κάτι τέτοιο είναι πρόωρο είναι από μόνο του αντιφατικό, αφού τα σχέδια αυτά από τη φύση τους προηγούνται κατά πολύ των δυσάρεστων εξελίξεων. Έγινε επίσης αναφορά στο ότι η ετοιμασία ενός Σχεδίου Β είναι δυνατόν να μας αποσπάσει την προσοχή από το Σχέδιο Α. Να μου επιτραπεί να διαφωνήσω με μία τέτοια προσέγγιση.

Η ετοιμασία ενός σχεδίου δεν έχει να κάνει με την πολιτική ηγεσία, που απλά θα δίνει τις οδηγίες και τις γενικές κατευθύνσεις για το ποια ενδεχόμενα θα πρέπει να είμαστε έτοιμοι να αντιμετωπίσουμε. Ο λεπτομερής σχεδιασμός είναι δουλειά μίας μικτής επιτελικής ομάδας στρατηγικού σχεδιασμού. Στην περίπτωσή μας η ύπαρξη τέτοιων σχεδίων θα ενισχύσει τη διαπραγματευτική προσπάθεια του Προέδρου Χριστόφια. Θα τον κάνει πιο ανθεκτικό στις πιέσεις, ενώ δεν επιτρέπει την άσκηση διχοτομικών εκβιασμών τύπου Τζακ Στρο. Εξάλλου, ως Κυπριακή Δημοκρατία έχουμε καταρτίσει ένα ανάλογο σχέδιο για το πώς θα ασκήσουμε την προεδρία της Ε.Ε. το 2012, στην περίπτωση που προηγηθεί η λύση του Κυπριακού. Η ετοιμασία του, μάλιστα, αποτελεί και πρόσθετο επιχείρημα ότι η σύντομη λύση του Κυπριακού είναι και παραμένει η πρώτη μας προτεραιότητα. Κατά συνέπεια, η ετοιμασία ενός ανάλογου σχεδίου, στην περίπτωση που δυστυχώς η παρούσα διαδικασία οδηγηθεί με τουρκική υπαιτιότητα σε αδιέξοδο, δεν σημαίνει με κανέναν τρόπο ότι αυτό επιθυμούμε ή για αυτό εργαζόμαστε. Τίποτε από όλα όσα κάνει ο Πρόεδρος Χριστόφιας δεν οδηγεί σε αυτό το συμπέρασμα. Εξάλλου και ο ίδιος ο Πρόεδρος, στο πλαίσιο της προετοιμασίας του για την πρόσφατη συνάντηση της Ν. Υόρκης, διαμόρφωσε τρόπους αντίδρασης για όλα τα πιθανά ενδεχόμενα. Μήπως αυτό σήμαινε ότι επειδή ήταν έτοιμος να αντιμετωπίσει προσπάθειες για επιδιαιτησία, αυτό θα έκανε την επιδιαιτησία πιο πιθανή; Ακριβώς το αντίθετο. Έστειλε το μήνυμα ότι δεν θα αποδεχθεί κάτι τέτοιο. Να θυμίσω επίσης πως πέρσι, τέτοιο καιρό, δηλώναμε έτοιμοι να αντιμετωπίσουμε όλα τα πιθανά ενδεχόμενα κατά τις διαβουλεύσεις στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο σε ό,τι αφορά την τουρκική ενταξιακή πορεία. Άρα είχαμε ετοιμάσει Σχέδια Α, Β, Γ κ.λπ.

Την ίδια όμως στιγμή, θα ήθελα να παρατηρήσω πως κατά καιρούς έχουν παρουσιαστεί και δημόσια διάφορες ιδέες και προτάσεις που θα μπορούσαν να ενσωματωθούν σε ένα Σχέδιο Β. Οι πιο σημαντικές και αξιόλογες δεν είναι άλλες από το τρίπτυχο του Προέδρου Χριστόφια και ο οδικός χάρτης του Έλληνα υπουργού Εξωτερικών, Δ. Δρούτσα. Να συμφωνήσω φυσικά με τον Κύπριο υπουργό Εξωτερικών, Μ. Κυπριανού, ότι το περιεχόμενο ενός τέτοιου σχεδίου δεν μπορεί και δεν πρέπει να συζητείται δημόσια, αφού αποκαλύπτει στον αντίπαλο τους δικούς μας σχεδιασμούς. Θέλω να ελπίζω πως ο Πρόεδρος Χριστόφιας έχει ήδη ετοιμάσει όχι μόνο ένα Σχέδιο Β, αλλά και όλα όσα χρειάζονται για να αντιμετωπίσει τα όποια ανεπιθύμητα, αλλά δυστυχώς πιθανά, ενδεχόμενα. Η ύπαρξη ενός τέτοιου Σχεδίου Β δεν πρέπει να μας φοβίζει. Η ύπαρξή του ενδυναμώνει το Σχέδιο Α, γιατί στέλλει το μήνυμα στην άλλη πλευρά πως είμαστε έτοιμοι για όλα τα ενδεχόμενα.

Ο κ. Πέτρος Ζαρούνας
είναι διεθνολόγος και κοινοβουλευτικός συνεργάτης του προέδρου του ΔΗΚΟ.

Στην Μπανανία του Αμαζονίου

Του **ΝΙΚΟΥ ΧΡ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ**

Μερικές αντιδράσεις που προκάλεσε η έκθεση του γ.γ. του ΟΗΕ στο Συμβούλιο Ασφαλείας, για την προσφορά των καλών του υπηρεσιών, αξίζουν μιας ιδιαίτερης μελέτης. Αρθρογράφος μιας εφημερίδας εξοργίστηκε γιατί ο γ.γ. του ΟΗΕ «υποβίβασε το κυπριακό κράτος σε οντότητα φυλής του Αμαζονίου». Ένας άλλος αρθρογράφος της ίδιας εφημερίδας κακίζει τον Πρόεδρο Χριστόφια γιατί δεν μιλά με το ύφος και το στυλ του Νταβούτογλου. Και υποδεικνύει ότι «τον Τούρκο, τον αντιμετωπίζεις με πολιτική, οικονομική και στρατιωτική δύναμη. Αυτά καταλαβαίνει». Στράφηκε η οργή κατά του γ.γ. του ΟΗΕ, κυρίως γιατί, στην προσπάθειά του να υποδηλώσει την ισοτιμία των δύο κοινοτήτων στις συνομιλίες, έκανε την άστοχη αναφορά σε εκλογές στον «Νότο». Η αναφορά υπήρξε άστοχη, γιατί ενώ στις συνομιλίες μετέχουν οι δυο κοινότητες και ως εκ τούτου δικαιολογείται οποιαδήποτε παράλειψη μνείας της Κυπριακής Δημοκρατίας, οι εκλογές, που θα διεξαχθούν, θα διεξαχθούν στην Κυπριακή Δημοκρατία. Μεγαλοποιήσαμε το θέμα και παραβλέψαμε άλλα μέρη της έκθεσης που προσφέρουν πολύτιμη τροφή για προβληματισμό.

Οι αντιδράσεις επαναβεβαίωσαν ακόμα μια φορά ότι υποφέρουμε, στην πλειονότητά μας, από το σύνδρομο της «ιδιαιτερότητας» (exceptionalism). Θεωρούμε ότι η χώρα μας είναι περίπου το «κέντρο του κόσμου», ότι όλος ο κόσμος περιστρέφεται ή οφείλει να περιστρέφεται γύρω από εμάς. Είμαστε ο «ομφαλός της γης». Αγνοούμε το διεθνές πολιτικό περιβάλλον και τον βασικό κανόνα ότι ο καθορισμός μιας πολιτικής καθορίζεται από τις δυνατότητες που προσφέρονται από τις διεθνείς συνθήκες μιας δεδομένης στιγμής. Δεν πτοούμαστε από τους δυνατούς, γιατί είμαστε ο νέος «περιούσιος» λαός. Μας προστατεύει ο Θεός της Ελλάδας. Το σύνδρομο αυτό μας εμποδίζει να προσαρμοζόμαστε στις σύγχρονες πραγματικότητες και μας οδηγεί σε «κρίση ταυτότητας». Δεν είναι ο Μπαν Κι Μουν που μας θεωρεί φυλή του Αμαζονίου. Εμείς οι ίδιοι, πάσχοντες από το σύνδρομο της ιδιαιτερότητας, συμπεριφερόμαστε ως μια τέτοια φυλή. Ως το κράτος της Μπανανίας, που βρίσκεται κάπου στον Αμαζόνιο. Αυτό το σύνδρομο το καλλιεργεί στην Κύπρο μεγάλη μερίδα πολιτικών και δημοσιογράφων. Στην Μπανανία του Αμαζονίου ευδοκιμεί πολύ το επάγγελμα του πατριώτη!

Εναποθέτουμε τις ελπίδες μας στους «φίλους» μας στο Συμβούλιο Ασφαλείας, κυρίως στη Ρωσία. Μόνο που εδώ θα πρέπει, όπως ορθά παρατηρεί ο Αντρέας Παράσχος στο άρθρο του «Ανόητοι και νοήμονες», στις 28.11.2010, «οι νοήμονες να λαμβάνουν υπ' όψιν και τους συσχετισμούς, που συχνά αλλάζουν. Και όχι στη βάση αρχών, αλλά στη βάση γεωπολιτικών συμφερόντων. Ποιος θα το έλεγε ότι η Ρωσία μια μέρα θα συμμετείχε στην αντιπυραυλική ασπίδα του ΝΑΤΟ…». Η Ρωσία έχει τρομακτικά οικονομικά και άλλα συμφέροντα με την Τουρκία και δεν θα διακινδυνεύσει τις σχέσεις μαζί της για χάρη της Κύπρου. Οι φραστικές συμπαραστάσεις δεν θα μας λύσουν το ζήτημα.

Στη διεθνή πολιτική σκακιέρα το διεθνές δίκαιο έχει προ πολλού παραμεριστεί. Τραγικό παράδειγμα η αντιμετώπιση της Τούρκικης Εισβολής στην Κύπρο. Το ίδιο συνέβηκε και στο Ιράκ και στην πρώην Γιουγκοσλαβία. Υπάρχουν μόνο τα συμφέροντα. Η ιστορία αποκαλύπτει ότι οι εδαφικές διεκδικήσεις της Ελλάδας ικανοποιούνταν πάντα στον βαθμό που τα συμφέροντα των Μεγάλων Δυνάμεων συνέπιπταν με τα ελληνικά. Αντίθετα, όταν τα σχέδια των Μεγάλων Δυνάμεων δεν επέτρεπαν την ικανοποίηση των ελληνικών διεκδικήσεων, ούτε και αυτές ακόμη οι στρατιωτικές επιτυχίες των Ελλήνων συμμάχων τους δεν στάθηκαν ικανές να τα ανατρέψουν. Τραντχτό παράδειγμα είναι η εκκένωση της Βορείου Ηπείρου από τα ελληνικά στρατεύματα του 1914, μετά από κοινή διακοίνωση των Μεγάλων Δυνάμεων. Επίσης, όσες φορές η ηγεσία της Ελλάδας αποδείχθηκε ανίκανη να σταθμίσει τον συσχετισμό και την αλληλεπίδραση των συμφερόντων αυτών, το αποτέλεσμα ήταν καταστροφικό. Παράδειγμα η Μικρασιατική Καταστροφή.

Με αυτά που γράφω δεν έχω πρόθεση να εκπέμψω μηνύματα μοιρολατρίας και ηττοπάθειας. Εκείνο που θέλω να πω είναι ότι θα πρέπει να πάψουμε να γκρινιάζουμε. Καιρός είναι να επιδοθούμε σε μια επιθετική διπλωματία. Αυτή η επιθετική διπλωματία δεν διεξάγεται με φωνασκίες και συνθήματα, αλλά με την προώθηση κοινών συμφερόντων με εταίρους μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση (Ε.Ε.), αξιοποιώντας τη γεωστρατηγική θέση της Κύπρου, αφού πρώτα εμπνεύσουμε την εμπιστοσύνη τους, πείθοντάς τους ότι συμπορευόμαστε στον αγώνα για την πραγμάτωση του κοινού οράματος της ευρωπαϊκής ενοποίησης – που αντιμετωπίζει τώρα τεράστια εμπόδια – και ότι δεν εισήλθαμε στην Ε.Ε. μόνο και μόνο για να μας λύσει το πρόβλημά μας. Προχωρώ και λέγω ότι με βάση αυτή τη γεωστρατηγική θέση της Κύπρου, θα πρέπει να επανεξεταστεί η σχέση της Κύπρου με το ΝΑΤΟ και μάλιστα τώρα που συζητείται το ακανθώδες ζήτημα των σχέσεων ΝΑΤΟ-Ε.Ε. Μέσα στο πλαίσιο αυτής της επιθετικής διπλωματίας, όπως την αντιλαμβάνομαι, εντάσσεται και η αναθεώρηση της βάσης των ατέρμονων ενδοκυπριακών διαπραγματεύσεων, η οποία κάθε άλλο παρά κοινή είναι και δεν οδηγεί σε βιώσιμη λύση, αλλά στη λύση της «μη λύσης». Αρκεί ένας να διαβάσει την ομιλία του Ντερβίς Έρογλου στο εκλογικό συνέδριο του Κόμματος Εθνικής Ενότητας, στην οποία επανέλαβε ότι πιθανή λύση είναι αυτή που θα διασφαλίζει την ύπαρξη δυο κυρίαρχων λαών με δυο κράτη, για να διαπιστώσει του λόγου το αληθές. Αναγνωρίζω, βέβαια, ότι τέτοιες θέσεις, με τον σημερινό Πρόεδρο, φαντάζουν ουτοπικές.

Ο κ. Νίκος Χρ. Χαραλάμπους είναι νομικός, πρώην επίτροπος Διοικήσεως και πρώην βοηθός γενικός εισαγγελέας.

Έξι χρόνια ένταξης

Του **ΣΩΤΗΡΗ ΔΡΑΚΟΥ**

Συμπληρώθηκαν έξι χρόνια από την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Το γεγονός αυτό είναι τροφή για περισσότερο προβληματισμό για το πού πάει η πατρίδα μας, πώς λειτουργεί μέσα στο ευρωπαϊκό γίγνεσθαι.

Η παράταση του αδιεξόδου στο Κυπριακό είναι το πρώτο μεγάλο ζήτημα που καλούμαστε να αντιμετωπίσουμε. Έχω την άποψη ότι το πλεονέκτημα της ένταξής μας στην Ε.Ε. –μια κατάκτηση που φέρει τη σφραγίδα του Γλαύκου Κληρίδη– παραμένει αναξιοποίητο. Δυστυχώς η ουσία του Κυπριακού έφυγε από το ευρωπαϊκό τραπέζι της Τουρκίας. Οι επιλογές της κυβέρνησης Χριστόφια στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και το Συμβούλιο Υπουργών υπήρξαν αναποτελεσματικές.

Ο ΔΗΣΥ προτείνει να ανακοπεί αυτή η αδιέξοδη πορεία και να προταχθεί η ουσία του Κυπριακού, ως κριτήριο για την πρόοδο των διαπραγματεύσεων ένταξης της Τουρκίας. Να εμπλακεί η ίδια η Ε.Ε. στη διαδικασία των διαπραγματεύσεων.

Ως εκ τούτου πρέπει να προβάλλουμε συνεχώς την:

(α) Απόσυρση του Αττίλα με βάση συγκεκριμένα χρονοδιαγράμματα.

(β) Συνολική λύση στη βάση των προτάσεων του ΟΗΕ και των αρχών πάνω στις οποίες εδράζεται η Ε.Ε.

(γ) Ενεργότερη ανάμιξη της Ε.Ε. στις διαδικασίες επίλυσης του Κυπριακού μαζί με τον ΟΗΕ, ώστε η Ευρώπη να είναι ο καταλύτης της λύσης.

Είναι ευθύνη της κυβέρνησης να βγει από το φαύλο κύκλο της αδράνειας που έως τώρα το μόνο που απέδωσε είναι η ενίσχυση της Τουρκίας και η αναβάθμιση του ψευδοκράτους, ενώ στο τραπέζι παραμένει το απευθείας εμπόριο.

Είναι θέση μου πώς μέσα στο χώρο της Ε.Ε. καλούμαστε να λειτουργήσουμε σφαιρικά και να πάρουμε αποφάσεις. Δυστυχώς έξι χρόνια μετά την ένταξή μας, δεν γνωρίζουμε τελικά με ποιους και ποια Ευρώπη επιδιώκουμε. Στο εσωτερικό, ο κυβερνητικός συνασπισμός είναι αντιφατικός πάνω σε καίρια ζητήματα της ευρωπαϊκής ενοποίησης. Η απουσία ανοιχτού εθνικού διαλόγου για την Ευρώπη, είναι πηγή αντίδρασης στην Ε.Ε. και τις πολιτικές της, και δεν επιτρέπει την ουσιαστική συμμετοχή των πολιτών και των οργανωμένων φορέων σε μια δημιουργική διαδικασία. Έχουμε την εικόνα ενός κλειστοφοβικού κράτους, που δεν αντιλαμβάνεται ότι είναι μέρος ενός ευρύτερου συνόλου, της μεγάλης ευρωπαϊκής οικογένειας.

Το γεγονός αυτό δημιουργεί αναστολές και η πατρίδα μας μένει καθηλωμένη. Είμαστε ουραγοί στην έρευνα και την καινοτομία, την εφαρμογή εναλλακτικών μορφών ενέργειας. Η δημόσια διοίκηση είναι στηριγμένη σε πεπαλαιωμένα συστήματα που εμβαθύνουν την γραφειοκρατία και την αναξιοκρατία. Έξι χρόνια μετά την ένταξη, η Ε.Ε. διαπιστώνει έλλειψη πολιτικής βούλησης για υγιή ανταγωνισμό προς όφελος των καταναλωτών. Οι διαρθρωτικές αλλαγές και οι μεταρρυθμίσεις βρίσκονται υπό διαρκή αναστολή.

Μπορούμε να βαδίσουμε διαφορετικά. Μπορούμε να δώσουμε ξανά νέους, ευρωπαϊκούς ρυθμούς στην κυπριακή κοινωνία. Μπορούμε να πετύχουμε γιατί το μέλλον ανήκει στη νέα εποχή της Ενωμένης Ευρώπης.

Ο κ. Σωτήρης Δράκος είναι Επαρχιακός Γραμματέας του ΔΗΣΥ Λευκωσίας.

Η σταθερή και υπεύθυνη πολιτική του Κ.Σ. ΕΔΕΚ

Του **ΓΙΩΡΓΟΥ ΒΑΡΝΑΒΑ**

Την ίδρυσή του, το Σοσιαλιστικό Κίνημα της Κύπρου τη στήριξε πάνω σε αρχές, αξίες και σταθερές θέσεις για όλα τα προβλήματα τα οποία αντιμετωπίζει ο τόπος μας. Ιδιαίτερα μετά το 1974, η ΕΔΕΚ σταθερή στη θέση της ότι το κυπριακό είναι πρόβλημα εισβολής-κατοχής, ύπαρξης 40 χιλιάδων κατοχικών στρατευμάτων, έλευσης 200 χιλιάδων και πλέον παράνομων Τούρκων εποίκων στα κατεχόμενα, όπως επίσης και καταπάτησης των βασικών ανθρώπινων δικαιωμάτων και ελευθεριών, συνεχίζει τον αγώνα μέχρι τη δικαίωση. Η άποψη κάποιων ότι η δική μας πλευρά θα πρέπει να εφαρμόσει την πολιτική του καλού παιδιού έχει αποδειχθεί ότι έχει αποτύχει. Αυτό επιβεβαιώνει τη σταθερή και πάγια θέση της ΕΔΕΚ ότι χρειάζεται μια διεθνής εκστρατεία, μια επιθετική πολιτική, ξεσκεπάζοντας τους πραγματικούς στόχους τους οποίους προσπαθεί να υλοποιήσει η Τουρκία. Παράλληλα, η συνέχιση του αγώνα για διεκδίκηση των αναφαίρετων δικαιωμάτων όλων των πολιτών αυτού του κράτους θα πρέπει να συνεχιστεί.

Ως Σοσιαλιστικό Κίνημα, στοχοπροσυλωμένο στην ανθρώπινη ύπαρξη και έχοντας ως βασική του θέση την αλληλεγγύη, τη στήριξη των φτωχών, των απλών εργατών και γενικά της μεσαίας και χαμηλής εισοδηματικής τάξης του λαού μας, όπως και των ευπαθών ομάδων του πληθυσμού μας, αγωνίζεται για ένα καλύτερο αύριο.

Η ΕΔΕΚ είναι η πολιτική δύναμη που θα μπορούσε να αγκαλιαστεί από την πλειοψηφία του λαού. Δυστυχώς όμως ο διπολισμός, τα ισχυρά άκρα, της άκρας δεξιάς και της άκρας αριστεράς, συγκρατούν τις μάζες για να μπορούν να δικαιολογήσουν την ύπαρξή τους.

Η ιστορία του Κ.Σ. ΕΔΕΚ μέσα από την οποία αντικατοπτρίζεται η αντίσταση, ο συνεχής αγώνας για απαλλαγή από τα κατοχικά στρατεύματα, οι εργατικοί αγώνες για μια πιο δίκαιη κοινωνία, οι αγώνες για κοινωνική αλληλεγγύη στα ασθενέστερα στρώματα του λαού, του δίνουν το δικαίωμα να απευθυνθεί στον κυπριακό λαό και μέσα από τις θέσεις του, τις αρχές και τις αξίες του να διεκδικήσει ενίσχυσή του, που αυτό σημαίνει παράλληλα και ενίσχυση της ίδιας της Κύπρου.

Έχουμε ενώπιόν μας την πρόκληση των επικείμενων βουλευτικών εκλογών. Κάποιοι όπως πάντα, άρχισαν την τεχνητή πόλωση για να μπορέσουν να πάρουν τα ποσοστά τους, όπως επίσης έχουν επικεντρώσει την προσπάθειά τους στο ποιος θα πάρει το χρυσό μετάλλιο και ποιος θα τερματίσει πρώτος.

Για μας, αδιάφορο το ποιος θα πάρει την πρωτιά. Για μας έγνοια μας είναι το μέλλον του τόπου μας. Εμείς απευθυνόμαστε στον λαό έχοντας στο οπλοστάσιό μας τη σταθερή πάγια πολιτική μας στο εθνικό θέμα, όπως επίσης τη σταθερή πολιτική μας στα κοινωνικοοικονομικά δρώμενα του τόπου και απευθυνόμαστε στο λαό με καθαρή τη συνείδησή, δηλώνοντας ότι ένα πιο ισχυρό σοσιαλιστικό κίνημα σημαίνει εγγύηση για μια πιο δίκαιη λύση στο κυπριακό πρόβλημα και μια πιο ισχυρή κοινωνία της αλληλεγγύης.

Έχουμε πίστη στο λαό, τον εμπιστευόμαστε και είμαστε βέβαιοι ότι αυτή τη φορά η μικροπολιτική των μεγάλων δεν θα βρει την ανάλογη ανταπόκριση.

Είμαστε η πολιτική δύναμη που αποδείξαμε ότι η έγνοια μας και η αγωνία μας για το μέλλον της πατρίδας μας είναι υπεράνω της οποιασδήποτε παρουσίας μας στην κυβέρνηση.

Είμαστε η πολιτική δύναμη που τολμήσαμε να διαφωνήσουμε με πάγιες απαράδεκτες θέσεις που έχουν σχέση με την επίλυση του εθνικού μας προβλήματος, που στο τέλος υιοθετήθηκαν από την πλειοψηφία του λαού, και ας ήμασταν μόνοι μας στην αρχή. Είμαστε η πολιτική δύναμη που αφουγκραζόμαστε τον λαό, γι' αυτό και οι προγραμματικές μας θέσεις για τις επικείμενες βουλευτικές εκλογές βγαίνουν μέσα από τον λαό, υπερασπιζόμενες τα συμφέροντά του.

Καλούμε τον λαό αυτή τη φορά να δώσει ένα ηχηρό μήνυμα σ' αυτούς που για ολόκληρα χρόνια στηρίζουν την ύπαρξή τους απλά και μόνο στη διαφοροποίηση των θέσεών τους αναλόγως των συμφερόντων τους.

Η στήριξη του Κ.Σ. ΕΔΕΚ και η ενίσχυσή του σημαίνει ενίσχυση της φωνής του ίδιου του λαού. Εμπρός λοιπόν για ένα ισχυρό σοσιαλιστικό κίνημα, το οποίο έχει μεγάλη ανάγκη ο τόπος μας.

Ο κ. Γιώργος Βαρνάβα
είναι βουλευτής του Κ.Σ. ΕΔΕΚ.

Τάσσος Παπαδόπουλος

Του **ΓΙΩΡΓΟΥ ΗΛΙΑΔΗ**

Σαν σήμερα, πριν δύο χρόνια, ο χάρος κτύπησε τον Τάσσο Παπαδόπουλο. Πέθανε στις 13:05 της 12ης Δεκεμβρίου.

Και μαζί του πέθανε και ένα κομμάτι από τον καθένα μας.

Τον Τάσσο Παπαδόπουλο ως αγωνιστή της ΕΟΚΑ, ως ένα από τους αρχιτέκτονες της Κυπριακής Δημοκρατίας και ως ηγέτη, ήδη τον έκρινε και τον καταξίωσε η Ιστορία, αλλά και ο ίδιος ο λαός που του έστησε αχειροποίητο μνημείο αγάπης και σεβασμού στην ψυχή και στην καρδιά του.

Είναι δύσκολο να διαγραφεί η πολυσύνθετη, πολυδιάστατη και φωτεινή προσωπικότητα του Τάσσου Παπαδόπουλου και να προβληθεί ο άνθρωπος Τάσσος, μέσα στις περιορισμένες γραμμές αυτού του άρθρου ή να ενταχθεί η προσωπικότητα του ηγέτη μέσα σε κοινότυπες ταξινομήσεις και λογικά σχήματα.

Τον έζησα 40 χρόνια. Και τον έζησα σε όλες τις φάσεις της πολυτάραχης ζωής του. Και τον θαύμασα. Για την άνεση και την αξιοπρέπεια με την οποία εκινείτο και μιλούσε. Και κυρίως με την αποφασιστικότητα που ενεργούσε.

Ο Τάσσος Παπαδόπουλος ήταν ένα κράμα περηφάνιας και απλότητας. Ιδεολόγος και αγωνιστής, άτεγκτος και αλύγιστος σε θέματα που θεωρούσε βασικά για τη σωτηρία της Κύπρου, με βαθιά επίγνωση της ευθύνης που του φόρτωσε η Ελληνική Ιστορία και το αγωνιστικό του παρελθόν.

Όταν έπρεπε, ήξερε πώς να συγκεντρώσει την υποστήριξη του 76% του λαού και όμως ουδέποτε επιχείρησε να το κεφαλαιοποιήσει προς όφελός του και να χρησιμοποιήσει την παντοδυναμία που του έδινε αυτό το 76% για να συντρίψει, όπως θα μπορούσε να το κάνει, τη μειοψηφία που από εμπάθεια ή άγνοια ή προσωπικό συμφέρον, αυτόβουλα ή υποβολιμαία απεργάζοντο συνεχώς την πολιτική φθορά του και τον εξαφανισμό του από την πολιτική σκηνή.

Ο Τάσσος Παπαδόπουλος ήταν ταυτόχρονα οραματιστής, αλλά και μεγάλος ρεαλιστής. Με καθαρότητα μυαλού και νέες ιδέες αντιμετώπιζε τα περίπλοκα θέματα της δημόσιας ζωής, είτε αυτά ήταν διοικητικά, οικονομικά, εσωτερικά ή διεθνή. Γι' αυτό δεν θα επιχειρήσω μέσα σε αυτές τις λίγες γραμμές αναφορά στο συνολικό έργο και στην προσωπικότητα του Τάσσου Παπαδόπουλου.

Έχει, όμως, λεχθεί ότι ο Τάσσος ήταν αυταρχικός, διοικούσε με ετσιθελισμό και φρόντιζε να έχει γύρω του πειθήνια όργανα που να εκτελούν τις δικές του αποφάσεις.

Αυτός είναι ένα μύθος. Αν η άποψη του Τάσσου συχνά επικρατούσε, αυτό ήταν αποτέλεσμα επικρατέστερων επιχειρημάτων και υπερίσχυση της υπέρτατης λογικής και αφαιρετικής ικανότητας που τον διέκρινε. Ήξερε τόσα πολλά και τα ήξερε καλά! Ήταν καλλιεργημένος, μορφωμένος... Μπορούσε να συζητά εξειδικευμένα θέματα, επί ίσοις όροις, με ειδικούς.

Πόσα ψεύδη και πόσες αβάσιμες εκδοχές δεν έχουμε ακούσει, που μόνο σκοπό και επιδίωξη έχουν τον διασυρμό του νεκρού Τάσσου, για να δικαιώσουν κάποιων τις αφελείς και επιζήμιες για τον τόπο επιλογές; Από τη μια μας έλεγαν πως δεν ήθελε λύση, τώρα μας λένε ότι αυτός δέχτηκε την εκ περιτροπής προεδρία και την παραμονή 50 χιλιάδων εποίκων. Μας λένε για «λάθη» που διέπραξε στο Μπούργκενστοκ, πως απομόνωσε την Κύπρο και συνεχώς «ανακαλύπτουν» και άλλα... «λάθη»!

Η πραγματικότητα είναι ότι ένα ήταν το λάθος του Τάσσου. Που πίστωσε τον Χριστόφια και την ηγεσία του ΑΚΕΛ, έστω και με ίχνη στοιχειώδους πολιτικής εντιμότητας και πολιτικής κρίσης.

Δύο χρόνια μετά τον θάνατό του, αισθανόμαστε την έλλειψη της καθοδήγησης και της πολιτικής σοφίας του. Και ενώ είναι φυσικό και ανθρώπινο το πέρασμα του χρόνου να απαλύνει την οδύνη και να απαμβλύνει τον πόνο της απώλειας, τώρα, δύο χρόνια μετά τον θάνατό του, εμείς που πρέπει να θεωρούμε τους εαυτούς μας προνομιούχους που τον γνωρίσαμε ως άνθρωπο και ως ηγέτη, αισθανόμαστε πιο έντονη την απουσία του και το κενό που άφησε. Είναι κι αυτό ένα άλλο μέτρο της μεγαλοσύνης του.

Το πέρασμά του από τα χώματα της Κύπρου χάραξε την πορεία και έδειξε τον δρόμο που πρέπει να ακολουθήσουμε για την εθνική και φυσική επιβίωση του ελληνισμού της Κύπρου.

Και αυτόν τον δρόμο οφείλουμε να ακολουθήσουμε, αν δεν θέλουμε να έχουμε το θλιβερό προνόμιο να είμαστε η τελευταία γενιά του ελληνισμού στην Κύπρο, όπως έλεγε και ο Τάσσος Παπαδόπουλος.

geeliades@gmail.com

Το κάρο και το άλογο στην Ε.Ε.

Του **ΕΥΤΥΧΗ ΒΑΡΔΟΥΛΑΚΗ**

Δυστυχώς στην Ε.Ε. μερικές φορές το κάρο μοιάζει να έχει μπει μπροστά από το άλογο. Σημαντικές αποφάσεις φαίνεται να έχουν ληφθεί χωρίς να έχει υπάρξει η κατάλληλη προετοιμασία, ούτε σε επίπεδο δομών, ούτε φυσικά σε επίπεδο προετοιμασίας της κοινής γνώμης. Το άδοξο τέλος του «Ευρωσυντάγματος» είναι ενδεικτικό του πώς μια διαδικασία ελλιπώς προετοιμασμένη υπονόμευσε ένα κορυφαίο εγχείρημα.

Σε κάποιο βαθμό, βέβαια, αυτό είναι λογικό, καθώς όλο το δημιούργημα της Ε.Ε. έχει δομηθεί από πάνω προς τα κάτω και όχι αντίστροφα, όπως κατά κύριο λόγο συνέβη με τα εθνικά κράτη, όπου οι βασικές κοινές καταβολές προϋπήρχαν της κρατικής ολοκλήρωσης. Όμως, όπως συνήθως συμβαίνει όταν ο σχεδιασμός γίνεται κεντρικά, οι εξελίξεις δεν είναι εύκολα προβλέψιμες. Και γι' αυτό η Ευρώπη μοιάζει σήμερα απροετοίμαστη να χειριστεί μια πρωτοφανή οικονομική κρίση, η οποία απειλεί όχι μόνο την ευημερία, αλλά και την ίδια τη συνοχή της. Η Ευρώπη προσπαθεί να δημιουργήσει μηχανισμούς άμυνας εκ των υστέρων. Ουσιαστικά τρέχει πίσω από τις εξελίξεις και πίσω από τις αγορές, οι οποίες έχουν πολύ μεγαλύτερη ταχύτητα και ευελιξία.

Σε ένα περιβάλλον όπου λόγω του κοινού νομίσματος και της ενιαίας αγοράς οι ασθένειες εξαπλώνονται ευκολότερα, η Ευρώπη αναζητά το κοινό φάρμακο, το οποίο όμως δεν έχει βρεθεί και δεν είναι και εύκολο να βρεθεί. Οι υπεραπλουστεύσεις – ειδικά στα καφενεία του Ελληνισμού... – ευδοκιμούν και λατρεύονται, αλλά η πραγματικότητα είναι πιο σύνθετη.

Τα προβλήματα της Ε.Ε. δεν είναι μονοδιάστατα, οπότε το φάρμακο πρέπει να έχει πολλές λειτουργίες. Ορισμένοι π.χ. λένε ότι φταίει το ίδιο το ευρώ, το οποίο ως νόμισμα δεν είναι «φιλικό» στις αγορές. Κάποιοι λένε ότι το σκληρό ευρώ πλήττει τις πιο αδύναμες χώρες. Άλλοι επισημαίνουν τα αντικειμενικά προβλήματα ορισμένων ευρωπαϊκών οικονομιών, όπως η ελληνική και τα υπόλοιπα... «γουρουνάκια» (PIGS) του Νότου.

Και στο τοπίο αυτό, ο κάθε εταίρος, προτάσσοντας το εθνικό του συμφέρον, αναδεικνύει το πρόβλημα που τον βολεύει. Για τους μεν φταίει η έλλειψη αλληλεγγύης, για τους δε οι «ανεύθυνοι» του Νότου που αρνούνται να νοικοκυρευτούν και απειλούν να τους πάρουν όλους στον λαιμό τους.

Το τελευταίο που χρειάζεται σήμερα η Ε.Ε. είναι μια εσωτερική διελκυστίνδα για την επιβολή της μίας ή της άλλης άποψης. Αυτό θα ήταν ίσως εύκολο, αν ο «κακός» της υπόθεσης ήταν δεδομένος, οπότε η λύση θα ήταν ευκολότερη. Όμως όλοι έχουν και τα δίκια και τα άδικά τους.

Γι' αυτό και η λύση, παρά τις όποιες αναπόφευκτες – έστω και για καθαρά διαπραγματευτικούς λόγους – εσωτερικές συγκρούσεις, θα πρέπει να ληφθεί προτάσσοντας το κοινό συμφέρον όλων, την ενίσχυση δηλαδή της Ευρωζώνης.

Και αυτό προϋποθέτει μικρότερη ανευθυνότητα από τους ισχυρούς και μεγαλύτερη αυτογνωσία από τους πιο αδύναμους. Οι πρώτοι να αναλάβουν το βάρος που τους αναλογεί, οι δεύτεροι να σταματήσουν να κάνουν σαν «κακομαθημένα» παιδάκια που μεταθέτουν σε άλλους τα δικά τους λάθη.

Σε κάθε περίπτωση, πάντως, από τη στιγμή που το πρόβλημα είναι κοινό, και η λύση θα πρέπει να είναι ανάλογη. Η κοινή νομισματική πολιτική προϋποθέτει κοινή οικονομική και δημοσιονομική πολιτική, που έως σήμερα δεν υπήρξε. Σημαίνει ευρωομόλογα, αλλά σημαίνει και έλεγχο των εθνικών προϋπολογισμών από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το ECOFIN. Αυτό που σίγουρα δεν σημαίνει είναι να είμαστε Ευρωπαίοι στη διανομή των κερδών και εθνικά κράτη στον επιμερισμό του κόστους.

Αυτή η πολιτική θα πρέπει να ενισχυθεί από τις εθνικές ηγεσίες και επί της ουσίας και επικοινωνιακά. Γιατί μια συνήθης πρακτική των κρατικών κυβερνήσεων είναι να μεταφέρουν το κόστος των δύσκολων αποφάσεων στις Βρυξέλλες. Μπορεί αυτό βραχυπρόθεσμα να διευκολύνει κάποιες καταστάσεις, μακροπρόθεσμα όμως πλήττει την ίδια την Ε.Ε. και δημιουργεί πολιτικό χώρο δράσης σε ανεύθυνα ευρωσκεπτικιστικά κομματικά μορφώματα, της Δεξιάς και της Αριστεράς.

Παρά τις όποιες αδυναμίες της, η Ε.Ε. είναι το πιο συναρπαστικό και πετυχημένο υπερεθνικό δημιούργημα του περασμένου αιώνα. Μια πραγματική ελπίδα ελευθερίας, δημοκρατίας και ευημερίας. Η πορεία δεν πρέπει να υπονομευτεί. Το άλογο πρέπει να μπει μπροστά από το κάρο. Η Ευρώπη να αποκτήσει δομές και μηχανισμούς που θα της επιτρέπουν να αντιμετωπίζει έγκαιρα και αποτελεσματικά τις εξελίξεις και όχι να τρέχει ασθμαίνοντας και αλληλοσπαρασσόμενη να σβήνει τις φωτιές. Στο σημερινό περιβάλλον, κάτι τέτοιο αποτελεί όρο επιβίωσης και συνοχής.

Σύμβουλος στρατηγικής και επικοινωνίας
vardoulakis@stratego.gr

We are angry

Του **ΜΙΧΑΛΗ ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ**

«**We will** keep going until we stop being angry. We are Anonymous. We are Legion. We do not forgive. We do not forget. We will be heard. Expect us» (Μετάφραση: Θα συνεχίσουμε μέχρι να πάψουμε να είμαστε θυμωμένοι. Είμαστε ανώνυμοι. Είμαστε πλήθος. Δεν συγχωρούμε. Δεν ξεχνούμε. Θα ακουστούμε. Να μας περιμένετε).

Η πολεμική ιαχή δεν ανήκει σε επαναστατική οργάνωση του Μεσαίωνα ή σε αντιεξουσιαστικά κινήματα. Δεν ανήκει καν σε ανθρώπους που έχουν έντονες ιδεολογικές αναζητήσεις ή ιδιαίτερα πιστεύω, όπως θα άρμοζε σε «κινηματίες». Αντιθέτως, αποτελεί «υπογραφή» των δεκάδων χιλιάδων νεαρών που ανέλαβαν να κτυπήσουν τις ιστοσελίδες της Visa, της Mastercard, του Amazon και του Paypal, με αφορμή ενέργειες εναντίον του WikiLeaks. Και λέω με αφορμή, γιατί οι συζητήσεις των συγκεκριμένων ανθρώπων υποδηλώνουν ότι ο ηλεκτρονικός τους ανταρτοπόλεμος δεν αφορά και πολύ τη διπλωματία και τις πρόσφατες αποκαλύψεις, αλλά κυρίως την ελεύθερη ανταλλαγή απόψεων, στοιχείων και ιδεών στο Διαδίκτυο.

Αυτή ακριβώς είναι η άλλη διάσταση της υπόθεσης WikiLeaks, που μπορεί να εξελιχθεί σε πιο σημαντική και ενδιαφέρουσα, ακόμη, από τις αναφορές των διπλωματών που αποκαλύπτονται. Εφόσον ο κίνδυνος είναι να γίνει αυτή η ιστορία αφορμή για προσπάθεια πλήρους ελέγχου του Διαδικτύου, εις βάρος κάθε μορφής ιδιωτικότητας και ελευθερίας, όπως σήμερα συμβαίνει στις αερομεταφορές και στις επικοινωνίες, με αφορμή την 11η Σεπτεμβρίου.

Οι νέοι σήμερα και ανά το παγκόσμιο, αλλά και στην Κύπρο είναι θυμωμένοι και έχουν κάθε λόγο να αισθάνονται έτσι. Οι προοπτικές δημιουργίας και επαγγελματικής επιτυχίας φαντάζουν μηδαμινές μέσα στην οικονομική κρίση. Η παιδεία δείχνει κατευθυνόμενη προς συγκεκριμένες κατευθύνσεις, που αντί να ανοίγει ορίζοντες, μάλλον τους περιορίζει. Η πολιτική ως διεργασία φαίνεται τόσο αποξενωμένη, ασχολούμενη με ζητήματα που δεν αφορούν και πολύ τις νέες γενιές, όπως και στην Κύπρο, όπου το Κυπριακό οφείλει μεν να είναι το κυρίαρχο, αλλά δεν μπορεί να παραμένει το πέπλο που κρύβει τις ανησυχίες και τις προκλήσεις που οι νεότεροι αντιμετωπίζουν.

Οι νέοι στον δυτικό κόσμο δεν βλέπουν κατακτητές μέσα στον δρόμο να επιβάλλουν κέρφιου και να απαγορεύουν ένα σωρό δραστηριότητες. Βιώνουν, όμως, μια άλλη μορφή καταπίεσης κάθε στιγμή της ημέρας. Την καταπίεση από την απόγνωση για το μέλλον, την καταπίεση από την αίσθηση της παρακολούθησης σε κάθε δημόσια ή ηλεκτρονική δραστηριότητα και τέλος την καταπίεση που προκύπτει από την πλήρη έλλειψη της αίσθησης του δικαίου. Καμιά «τυφλή δικαιοσύνη», άλλωστε, δεν νοείται να φυλακίζει αυτόν που δημοσιογραφικά αποκάλυψε τα έγγραφα των ΗΠΑ, επειδή έκανε έρωτα με γυναίκα που ναι μεν τον ήθελε, αλλά αυτός δεν έβαλε προφυλακτικό...

Αναμφίβολα οι αποκαλύψεις του WikiLeaks προκαλούν τεράστια ζημιά στις ΗΠΑ και στις εξωτερικές σχέσεις της χώρας. Την ευθύνη όμως την έχουν οι ίδιες οι ΗΠΑ που απέτυχαν να διαφυλάξουν τα αρχεία τους και όχι ο αγγελιοφόρος που τα αποκαλύπτει, όπως στο παρελθόν θα έκαναν οι παραδοσιακές εφημερίδες. Και εδώ χρειάζεται προσοχή. Γιατί ο τυφλός έλεγχος και η λογοκρισία στο Διαδίκτυο τον 21ο αιώνα είναι αντίστοιχη πράξη με το κλείσιμο εφημερίδων που επιβαλλόταν από τις δικτατορίες σε φασιστικά ή κομμουνιστικά καθεστώτα στον 20ό.

Η επόμενη μέρα της ιστορίας του WikiLeaks θα βρει αναμφίβολα έναν κόσμο διαφορετικό από αυτόν που ζούμε σήμερα, έστω και αν αυτό δεν είναι αντιληπτό στην παραδοσιακή καθημερινότητα. Η παγκοσμιοποίηση και η επανάσταση της πληροφορίας επέτρεψαν σε όλο τον κόσμο να επικοινωνεί, να πληροφορείται και να ανταλλάσσει απόψεις σε χρόνο μηδέν. Αν επιχειρηθεί να λογοκριθεί τυφλά αυτή η δυνατότητα, η αντίδραση θα είναι αντίστοιχη με εκείνες των νέων ανθρώπων που επαναστατούσαν εναντίον σωρείας ολοκληρωτικών καθεστώτων. Απλά αυτή τη φορά, αντί όπλων και κρησφύγετων, θα έχουμε φόρουμς και ηλεκτρονικό πόλεμο.

Η διεθνής πολιτική σκηνή έχει επιλογή. Να αντιληφθεί τι συμβαίνει και να κατοχυρώσει τα ηλεκτρονικά δικαιώματα του ατόμου, μέσα από έναν αναθεωρημένο χάρτη ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Τότε ίσως θα έχει ανταποκριθεί στην ανάγκη των νέων ανθρώπων να νιώσουν για πρώτη φορά ψήγματα του αισθήματος της ελευθερίας, για το οποίο πολύ περηφανεύονται όλες οι παλαιές γενιές, αλλά ελάχιστα επιθυμούν να το προσφέρουν στις επόμενες, αδυνατώντας να αντιληφθούν ότι και οι νέες γενιές θυμώνουν.

www.sophocleous.info

Σχολιάστε στο www.kathimerini.com.cy

Ο γ.γ. των Ηνωμένων Εθνών δεν χαμογελά πια...

Του **ΝΙΚΟΥ ΡΟΛΑΝΔΗ**

Στις αρχές Δεκεμβρίου 1983 συναντήθηκα στο ξενοδοχείο Des Bergues της Γενεύης με τον τότε ειδικό αντιπρόσωπο του γενικού γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών Ούγκο Γκόμπι. Ήταν λίγο μετά την απόρριψη των «Δεικτών», της πολύ θετικής για μας πρωτοβουλίας του Περέζ ντε Κουεγιάρ. Εγώ είχα ήδη παραιτηθεί από τη θέση του υπουργού των Εξωτερικών, ενώ η ατμόσφαιρα στην Κύπρο εδονείτο ακόμα από τις διαμαρτυρίες του ΔΗΣΥ και του ΑΚΕΛ για την απόρριψη.

Ο Γκόμπι ήταν πολύ απογοητευμένος. Είχαν παρέλθει ήδη 9 χρόνια από την τουρκική κατοχή και οι διαπιστώσεις του ήταν πως δεν υπήρχε η αναγκαία πολιτική βούληση για ρεαλιστική λύση. Ετοίμαζε ήδη τις βαλίτσες του για τη δική του έξοδο από την Κύπρο. Στο τέλος της συνάντησής μας, μου είπε: «Kyprianou and Denktash deserve each other» (σε ελεύθερη μετάφραση: «Ο Κυπριανού και ο Ντενκτάς είναι ο ένας χειρότερος από τον άλλο»). Έφυγε λοιπόν και ο Γκόμπι από την Κύπρο και από τότε πέρασαν από το προσκήνιο του Κυπριακού δεκάδες ανώτατοι λειτουργοί του Διεθνούς Οργανισμού, της Ευρωπαϊκής Ένωσης και πολλών κυβερνήσεων που προσπάθησαν να οδηγήσουν το πρόβλημα σε λύση. Αποτέλεσμα μηδέν και η κακόγουστη «θεατρική παράσταση» συνεχίζεται.

Εμείς ζούμε στον δικό μας κόσμο. Αναμένουμε τον Ρομπέν των Δασών να μας λυτρώσει, ενώ το έδαφος υποχωρεί συνεχώς κάτω από τα πόδια μας. Παραμένουμε κυνηγοί του ονείρου. Απορρίπταμε στο παρελθόν το «καλό», επιδιώκοντας το «καλύτερο». Σήμερα δεν υπάρχει πια το «καλό», υπάρχει μόνο το «μέτριο» ή το «ανεκτό». Και εμείς μεταβληθήκαμε σε Δον Κιχώτες του 21ου αιώνα, γυρεύοντας το ανέφικτο. Ο Δον Κιχώτης τουλάχιστον ήταν ένα παραμύθι. Εμείς όμως «παίζουμε» με την πατρίδα και το μέλλον των παιδιών μας.

Το τραγικό είναι πως οι ίδιοι άνθρωποι που απέρριπταν κατά συρροή όλες τις καλές και θετικές ευκαιρίες του παρελθόντος για λύση, έχουν το θράσος σήμερα που φτάσαμε στη διχοτόμηση να κατηγορούν το ΑΚΕΛ και τον ΔΗΣΥ γι' αυτό. Ξεχνούν πως είναι οι ίδιοι που με την απορριπτική τακτική τους οδήγησαν στη σημερινή καταστροφική κατάσταση.

Ο γενικός γραμματέας λοιπόν δεν χαμογελά πια. Ούτε οι προκάτοχοί του χαμογελούσαν... Οι πέντε γενικοί γραμματείς των Ηνωμένων Εθνών μετά την εισβολή του 1974 ήταν όλοι τους για μας άχρηστοι και μας πρόδωσαν:

- Κουρτ Βάλντχαϊμ (1972-81): «Πουλημένος στους Αγγλοαμερικανούς».
- Περέζ ντε Κουεγιάρ (1982-1991): «Είχε προσωπικές αδυναμίες» - τις οποίες εμείς επινοήσαμε (ρήση Τάσσου Παπαδόπουλου).
- Μπούτρος Μπούτρος Γκάλι (1992-1996): «Τρίτος Αττίλας» (ρήση Τάσσου Παπαδόπουλου)
- Κόφι Ανάν (1997-2006): «Ο αράπης που μας πούλησε»
- Μπαν Κι Μουν (2006-): «Μας εκβιάζει και μας απειλεί»

Παρόμοια με τα πιο πάνω ήταν η τύχη και όλων των ειδικών αντιπροσώπων και άλλων αξιωματούχων των Ηνωμένων Εθνών, όπως και των λειτουργών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και μερικών κυβερνήσεων. Από τον Γκαλίντο Πολ (1978) μέχρι τον Αλεξάντερ Ντάουνερ (2010). Ήταν σχεδόν όλοι τους εχθροί του λαού.

Το μόνο που δεν σκεφτήκαμε είναι μήπως δεν είναι έτσι τα πράγματα, μήπως δεν ήταν τόσο στραβοί όλοι αυτοί οι άνθρωποι. Μήπως ήταν και είναι στρεβλωμένες οι δικές μας σκέψεις και αντιλήψεις; Μήπως δηλαδή ο γιαλός δεν είναι στραβός, αλλά εμείς στραβά αρμενίζουμε;

> *Μήπως λοιπόν κάποιοι ισχυροί που μας βαρέθηκαν θα αφήσουν να δημιουργηθούν συνθήκες που θα φέρουν το «δράμα» με τη φυγή της Ειρηνευτικής Δύναμης από την Κύπρο και έτσι θα οδηγήσουν σε «λύση»;*

Άλλωστε οι ξένοι αξιωματούχοι υποτίθεται πως δεν πρέπει να εκφράζουν τις δικές μας θέσεις. Εκφράζουν εκείνο που θεωρούν αντικειμενικά ορθό, με το οποίο είτε εμείς είτε οι Τουρκοκύπριοι μπορεί να διαφωνούμε. Αυτός όμως δεν είναι λόγος για να τους υβρίζουμε.

Αν λοιπόν σχεδόν όλοι, και Κύπριοι και ξένοι έχουν φτάσει στα όριά τους σε σχέση με το Κυπριακό, αν ένα ποσοστό πέραν του 70% των Κυπρίων, με βάση δημοσκοπήσεις, είτε κουράστηκαν είτε βαρέθηκαν είτε δεν πιστεύουν πια στη λύση του προβλήματός μας, γιατί άραγε αναμένουμε πως ο κατ' εξοχήν αρμόδιος και εντεταλμένος για τη λύση του, ο γενικός γραμματέας των Ηνωμένων Εθνών, δεν θα εξέφραζε ανησυχία και προβληματισμό;

Τι το τόσο επιλήψιμο περιλαμβάνεται στην Έκθεση του γενικού γραμματέα της 24ης Νοεμβρίου 2010, που να δικαιολογεί τις χυδαίες φραστικές επιθέσεις εναντίον του; Εκτός αν αναμέναμε πως η Έκθεσή του θα ήταν απόλυτα κομμένη και ραμμένη στα δικά μας μέτρα μόνο.

1. Στην παράγραφο 28 της Έκθεσης, ο γενικός γραμματέας τονίζει πως «οι συνομιλίες δεν μπορεί να αποτελούν μια διαδικασία χωρίς τέλος». Τι το ορθότερον από τη διαπίστωση αυτή; Υπάρχει οποιοδήποτε εγχείρημα ή έργο στον πολιτικό, τον οικονομικό, τον εμπορικό, τον κοινωνικό, τον πολιτιστικό ή σε άλλο τομέα, που εκτελείται χωρίς προγραμματισμό και χωρίς χρονοδιάγραμμα; Δεκάδες φορές σε άρθρα μου τα τελευταία πέντε χρόνια, έχω και εγώ επικρίνει έντονα τη στάση μας στο θέμα αυτό, που δημιουργεί επίσης εύλογα ερωτήματα στη διεθνή κοινότητα για την πραγματική επιθυμία μας για λύση.

2. Στην παράγραφο 29 καυτηριάζει το γεγονός πως «η διαδικασία χαρακτηρίζεται από περιόδους κωλυσιεργίας». Σωστή η παρατήρηση. Ιδίως τα πολύ σημαντικά δυο πρώτα χρόνια της προεδρίας Χριστόφια (όταν ο Ταλάτ ήταν συνομιλητής του) χάθηκε αδικαιολόγητα πολυτιμότατος χρόνος που δεν αναπληρώνεται πια. Ίσως να χάθηκε το τρένο της λύσης.

3. Στην παράγραφο 30 αναφέρεται στον αυξανόμενο σκεπτικισμό που εκφράζεται σχετικά με την πιθανότητα επιτυχίας των συνομιλιών. Μα αυτό αντανακλάται σε όλες τις κυπριακές δημοσκοπήσεις. Ο γενικός γραμματέας πρέπει να το διαγράψει;

4. Στην παράγραφο 31 αναφέρεται στις πολλές δημόσιες δηλώσεις και τα ξεσπάσματα των πολιτικών εναντίον της άλλης πλευράς που δεν ωφελούν. Ο ημερήσιος Τύπος στην Κύπρο και οι οθόνες των τηλεοράσεων είναι κατάμεστα καθημερινά με τέτοιες κατηγορίες. Μας έφταιξε ο Μπαν Κι Μουν;

5. Στις παραγράφους 32 και 33 γίνεται αναφορά σε επιλεκτικές διαρροές προς τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης και εκφράζει απογοήτευση για τις ψευδείς και πολύ αρνητικές παρατηρήσεις για τα Ηνωμένα Έθνη. Στον τομέα αυτό υπάρχουν ανεπίτρεπτες υπερβολές και στρεβλώσεις για τον ρόλο των Ηνωμένων Εθνών και των λειτουργών τους. As μην ξεχνάμε άλλωστε πως είμαστε η χώρα όπου εφευρέθηκε το 2004, τον καιρό του Δημοψηφίσματος, η διαβόητη «περιρρέουσα ατμόσφαιρα», για ύπουλη λασπολογία κατά πολιτικών αντιπάλων.

6. Στην παράγραφο 35 γίνεται αναφορά στο ότι άλλα ανέμενε η διεθνής κοινότητα για την Κύπρο και άλλη είναι η πραγματικότητα. Υπάρχει άραγε οποιοσδήποτε αντικειμενικός παρατηρητής που είναι ικανοποιημένος με τη στάση των Ελληνοκυπρίων και των Τουρκοκυπρίων τα τελευταία 50 χρόνια; Ενεργήσαμε μήπως ποτέ σαν έντιμοι άνθρωποι, παραδέχτηκε τις αμαρτίες της η κάθε πλευρά και προσπαθήσαμε να βρούμε μια ισορροπημένη λύση;

7. Τέλος, στις παραγράφους 39 και 44, ο γενικός γραμματέας μας δίνει το μήνυμα πως πρέπει να προετοιμαστούμε για τη συνάντηση του Ιανουαρίου και πως στους μήνες που θα ακολουθήσουν θα προβεί σε ευρύτερη εκτίμηση για την παρουσία των Ηνωμένων Εθνών στην Κύπρο. Αυτή είναι μια σοβαρή προειδοποίηση που πρέπει να προσεχθεί ιδιαίτερα. Ήδη με το άρθρο μου της 19ης Ιουλίου 2008 με τίτλο «Ψήφισμα Συμβουλίου Ασφαλείας 430 (1978) - με γεύση γκρέιπφρουτ», προειδοποιώ πως από το 1978 μέλη του Συμβουλίου Ασφαλείας μας έδωσαν το μήνυμα πως η παρουσία της Ειρηνευτικής Δύναμης στην Κύπρο, (που ιδρύθηκε πριν 46 χρόνια) δεν θα είναι για πάντα. Σκεφτήκαμε τι μπορεί να συμβεί στην Κύπρο με άλυτο το πρόβλημά της και με τις κατά καιρούς εντάσεις, αν αποσυρθούν τα Ηνωμένα Έθνη, τα οποία συνεχώς καθυβρίζουμε; Ποιος θα σβήσει την οποιαδήποτε μικρή σπίθα προτού εξελιχθεί σε πυρκαγιά που θα κατακάψει τους πάντες και τα πάντα;

Ο Ούγκο Γκόμπι, στον οποίο αναφέρομαι πιο πάνω, είχε πει κάποτε πως «the drama of Cyprus is that there is no drama» («το δράμα της Κύπρου έγκειται στο ότι δεν υπάρχει δράμα»). Εννοούσε πως, αντίθετα με άλλες περιοχές, η έλλειψη θερμών επεισοδίων στην Κύπρο οδήγησε όλα αυτά τα χρόνια στην καλοζωή, στην ευμάρεια και στην αδιαφορία για λύση. Μήπως λοιπόν κάποιοι ισχυροί που μας βαρέθηκαν θα αφήσουν να δημιουργηθούν συνθήκες που θα φέρουν το «δράμα» με τη φυγή της Ειρηνευτικής Δύναμης από την Κύπρο και έτσι θα οδηγήσουν σε «λύση»;

Δεν γνωρίζω αν θα υπάρξει τελικά μια τέτοια τραγική κατάληξη για τον κυπριακό λαό. Το μόνο που γνωρίζω είναι πως ο γενικός γραμματέας δεν χαμογελά πια. Ούτε και αστειεύεται. Φαίνεται πως είτε όλοι μας στην Κύπρο θα σοβαρευτούμε, θα αφήσουμε τα «ασφυκτικά χρονοδιαγράμματα» και τα διάφορα τερτίπια και ανοησίες που μας οδήγησαν στην απόρριψη και των 15 πρωτοβουλιών που μας προσφέρθηκαν στα 50 χρόνια που πέρασαν, είτε τα Ηνωμένα Έθνη κάποια μέρα θα τα βροντήξουν και θα φύγουν. Εάν οποιοδήποτε από τα πέντε Μόνιμα Μέλη του Συμβουλίου Ασφαλείας (έστω και ένα) εναντιωθεί στην ανανέωση της εντολής για την Ειρηνευτική Δύναμη, η εντολή δεν ανανεώνεται (λόγω βέτο). Θα μείνουμε τότε μόνοι με τον Θεό, τον Αλλάχ και τη μοίρα μας.

Ο κ. Νίκος Ρολάνδης είναι πρώην υπουργός.

Μια ιστορική ομιλία

Του **ΑΛΕΞΗ ΠΑΠΑΧΕΛΑ**

Ο πρωθυπουργός θα ζητήσει συναίνεση από τα κόμματα της αντιπολίτευσης. Και πράγματι, χωρίς στοιχειώδη συναίνεση θα είναι δύσκολο να γίνουν πράξη όλες οι μεταρρυθμίσεις και αλλαγές που απαιτούνται και από το Μνημόνιο αλλά και -το κυριότερο- την κοινή λογική. Ο κ. Σαμαράς θα κάνει τους υπολογισμούς του και θα αποφασίσει ποια γραμμή θα ακολουθήσει. Οι σοβαροί άνθρωποι ελπίζουν, ακόμη, ότι δεν θα υιοθετήσει τη γραμμή εκείνων που θέλουν να κρεμάσουν έξω από τη Ρηγίλλης ένα τεράστιο πανό που θα γράφει «IMF GO HOME», και θα στηρίξει κρίσιμες δυσάρεστες μεταρρυθμίσεις.

Ο κ. Παπανδρέου θα μπορούσε να γίνει πολύ πιο πειστικός όταν θα προτείνει συναίνεση, αν κάνει με τρόπο ηχηρό και εμφανή την αυτοκριτική του και για τα προπατορικά αμαρτήματα της παράταξής του και για τα δικά του ατοπήματα ως αρχηγός της αξιωματικής αντιπολίτευσης. Ακούγεται τραβηγμένο και είμαι σίγουρος ότι θα έχουν ήδη σηκωθεί οι τρίχες των μαλλιών των συμβούλων του, αν εκ παραδρομής διαβάζουν αυτές τις γραμμές. Θα γύριζε όμως πραγματικά σελίδα στο επίπεδο του δημοσίου διαλόγου.

Σκεφθείτε, λοιπόν, τον κ. Παπανδρέου να σηκώνεται στο βήμα της Βουλής και να μιλάει σταράτα: «Κύριε Σαμαρά, ξέρω πόσο δύσκολο είναι για εσάς να πάτε κόντρα στους κομματικούς σας παράγοντες, τους παραταξιακούς συνδικαλιστές κ. λπ., να στηρίξετε επώδυνες τομές και αλλαγές και να κατεβάσετε την αντιμνημονιακή σημαία. Δυστυχώς κι εγώ, όταν βρισκόμουν στη δική σας θέση, έκανα ακριβώς τα ίδια λάθη. Πρότεινα στους βουλευτές μου να περικυκλώσουμε το Ελληνικό αν ήταν να κτισθεί έστω κι ένα στρέμμα, κατέβηκα στους δρόμους για το σχέδιο αναδιοργάνωσης του ΟΣΕ και αντιστάθηκα στην αλλαγή των κανονισμών εργασίας στις ΔΕΚΟ. Ηταν λάθος μου και δυστυχώς τυφλώθηκα κι εγώ από τον φόβο του πολιτικού κόστους, τις πιέσεις των δικών μας συντεχνιών, με αποκορύφωμα την αντίθεσή μου στην αλλαγή του άρθρου του Συντάγματος για τα ιδιωτικά ή μη κερδοσκοπικά πανεπιστήμια. Είναι, συνεπώς, δύσκολο να σας ζητήσω τώρα να κάνετε ό,τι δεν έκανα εγώ στη θέση σας. Η χώρα, όμως, βρίσκεται στο χείλος της χρεοκοπίας και δεν αντέχει να την κυβερνάει ο φόβος του πολιτικού κόστους και οι συντεχνίες. Και εγώ αναγκάζομαι να πάρω δύσκολες και δυσάρεστες αποφάσεις που θα μου ήταν αδιανόητες πριν από δύο χρόνια. Πρέπει να αλλάξουμε, και θα βοηθήσει πολύ αν η μείζων, τουλάχιστον, αντιπολίτευση εγκαταλείψει το μοντέλο που κι εγώ ακολούθησα. Χρειάζεται η δυναμική αντιπολίτευση, αλλά απαιτείται πρώτον συναίνεση σε μερικές μίνιμουμ μεταρρυθμίσεις και δεύτερον να προετοιμάζεται σοβαρά για την ανάληψη της εξουσίας, με νούμερα, σχέδια, επαγγελματίες συμβούλους».

Σκεφθείτε ο κ. Παπανδρέου να κατέληγε και με μια ιστορική αυτοκριτική, να έλεγε δηλαδή: «Σας έχω επανειλημμένα πει ότι η ευθύνη του Κώστα Καραμανλή είναι τεράστια, και επιμένω. Ταυτόχρονα, όμως, πρέπει να παραδεχθώ ότι όλοι μας φταίξαμε· δεν φτάσαμε έως εδώ μόνο λόγω των κυβερνήσεων Καραμανλή. Και η δική μας παράταξη λαΐκισε, εξέθρεψε ένα πελατειακό σύστημα, επέτρεψε στις συντεχνίες να συνδιοικούν τις ΔΕΚΟ, ανέχθηκε τη διαφθορά και έμπλεξε το κόμμα με τη διοίκηση. Εχουμε, λοιπόν, το δικό μας μερίδιο ευθύνης και γι' αυτό πιστεύω ότι ο κόσμος μάς τιμώρησε το 2004 και ζήτησε κάτι καινούργιο, το οποίο ο κ. Καραμανλής εξέφρασε αρχικώς, αλλά ουδέποτε τόλμησε στην πράξη. Εχουμε, λοιπόν, όλοι ευθύνες αλλά σημασία έχει τώρα να σωθεί η χώρα».

> *Ο κ. Παπανδρέου θα μπορούσε να γίνει πολύ πιο πειστικός, όταν θα προτείνει συναίνεση, αν κάνει με τρόπο ηχηρό και εμφανή την αυτοκριτική του*

Ξέρω ότι μια τέτοια ομιλία θα καθιστούσε πολύ πιο πειστική κάθε πρόταση συναίνεσης. Ξέρω, όμως, επίσης πολύ καλά ότι προσωπικοί και κομματικοί εγωισμοί καθιστούν μάλλον απίθανο να την ακούσουμε ποτέ...

Ο ολετήρας του ΠΑΣΟΚ

Του **ΚΩΣΤΑ ΙΟΡΔΑΝΙΔΗ**

Η ελληνική πολιτική σκέψη υπήρξε πάντα εμβρυώδης ή εντελώς ανύπαρκτη. Η αβασάνιστη εισαγωγή ιδεών και οι πλημμελέστατες απόπειρες εφαρμογής τους υπήρξαν ο κοινός τόπος της πρακτικής που εφάρμοζαν διάφορες κυβερνήσεις. Συχνότατα το αποτέλεσμα ήταν ο διχασμός, ενίοτε δραματικός και βίαιος, και σήμερα εστιάζεται γύρω από το Μνημόνιο.

Αλλά το Μνημόνιο είναι πλέον νόμος του κράτους. Δεσμεύει την Ελλάδα έναντι των δανειστών της και έγινε δεκτό, δίχως διαπραγμάτευση, από την κυβέρνηση του κ. Γιώργου Παπανδρέου. Εχει κατά συνέπεια υποχρέωση η κυβέρνηση να το εφαρμόσει μόνη, δίχως πολιτική υποστήριξη, διότι μόνη το συνομολόγησε με τρόπο ερασιτεχνικό, σε μία κατάσταση πανικού, αφού επί επτάμηνο περίπου κατάφερε να υπονομεύσει την αξιοπιστία της χώρας.

Στόχος των πρώτων μηνών της κυβερνήσεως του ΠΑΣΟΚ ήταν ο διασυρμός της προηγούμενης διοικήσεως της Νέας Δημοκρατίας, του τέως πρωθυπουργού κ. Κώστα Καραμανλή και των συνεργατών του, στο εσωτερικό και διεθνώς.

Ο πρόεδρος της Ν. Δ. κ. Αντώνης Σαμαράς καταψήφισε μεν στη Βουλή το Μνημόνιο, αλλά η αξιωματική αντιπολίτευση στηρίζει την πλειοψηφία των διαρθρωτικών μέτρων που εισάγει η κυβέρνηση στη Βουλή. Δεν προβάλλει πρακτικώς κανένα πρόβλημα στην εφαρμογή της κυβερνητικής πολιτικής, όπως έκανε το ΠΑΣΟΚ στην πενταετία των κυβερνήσεων του κ. Καραμανλή, μετατρέποντας την Αθήνα σε κόλαση, όταν η Ν. Δ. αποπειράτο να εισαγάγει κάποιες ανώδυνες μεταρρυθμίσεις σε σύγκριση με τον αρμαγεδδώνα των σημερινών μέτρων.

Αφού λοιπόν για μία εικοσαετία το ΠΑΣΟΚ με τις διαδοχικές του κυβερνήσεις θεσμοθέτησε τη σπατάλη του δημοσίου χρήματος, αφού ως αντιπολίτευση για μία πενταετία υπονόμευσε με κάθε τρόπο τις όποιες μεταρρυθμίσεις επιχειρούσε να εισαγάγει η κυβέρνηση του κ. Καραμανλή και αφού επί έξι μήνες κινήθηκε στο εσωτερικό και διεθνώς με εγκληματική ανευθυνότητα, ευρέθη ενώπιον του χάους που εν πολλοίς δημιούργησε. Αυτό δεν αναιρεί βεβαίως ότι υπήρξαν σοβαρά σφάλματα και από την πλευρά της Ν. Δ.

Το πρόβλημα της κυβερνήσεως του κ. Παπανδρέου δεν είναι ότι η Ν. Δ. αρνείται την πολιτική στήριξη σε ό, τι συνομολόγησε η τρόικα με τον υπουργό Οικονομικών κ. Παπακωνσταντίνου, αφού ούτως ή άλλως η αξιωματική αντιπολίτευση δεν δημιουργεί πρακτικά κωλύματα στην προώθηση της κυβερνητικής πολιτικής. Ο εφιάλτης της κυβερνήσεως είναι ότι η πολιτική που εφαρμόζει δεν είναι διόλου βέβαιο ότι οδηγεί στην έξοδο από την κρίση. Η αναδιάρθρωση του χρέους -όχι η επιμήκυνση απλώς της αποπληρωμής των δανείων της τρόικας- αρχίζει πλέον να θεωρείται πιθανή, και αυτό σημαίνει χρεοκοπία.

Κάποιοι υποστηρίζουν ότι ο κ. Γιώργος Παπανδρέου δεν θα γίνει ένας νέος Χαρίλαος Τρικούπης και δεν θα επαναλάβει το «δυστυχώς επτωχεύσαμεν», που είναι αμφίβολο εάν το είπε όντως αυτός ο περιώνυμος πολιτικός της νεωτέρας Ελλάδος. Γι' αυτό, το φάσμα των εκλογών θα εξακολουθεί να πλανάται στην πολιτική ζωή της χώρας, ώστε οι ευθύνες να περιέλθουν στη Ν. Δ.

Ο κ. Παπανδρέου ως υπουργός των Εξωτερικών ανέστρεψε πλήρως την πολιτική του πατέρα του, στα ελληνοτουρκικά. Το επέτυχε δίχως να υπάρξει αντίδραση στο ΠΑΣΟΚ. Σήμερα έχει αναλάβει να καταστρέψει εκ βάθρων το «σύστημα ΠΑΣΟΚ». Θα παρακολουθήσουμε με ενδιαφέρον το εγχείρημά του.

Ελλάδα και Ιρλανδία: Με τα φτερά του Ικαρου

Του **ΝΙΚΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΡΑ**

Η Ελλάδα και η Ιρλανδία, δύο μικρές χώρες στα αντίθετα άκρα της Ευρώπης, είναι και τα πρώτα μέλη της Ευρωζώνης που υποχρεώθηκαν να ζητήσουν τη βοήθεια των εταίρων τους και του ΔΝΤ ώστε να μη βουλιάξουν από τα χρέη. Σίγουρα δεν θα είναι και οι τελευταίες. Η σύγκριση των δύο χωρών ίσως μας επιτρέψει να βγάλουμε κάποια συμπεράσματα όσον αφορά τη ρίζα του γενικότερου προβλήματος - και ίσως μας επιτρέψει να σκεφτούμε τρόπους αντιμετώπισής του.

Η Ελλάδα και η Ιρλανδία έχουν και οι δύο προικισμένους λαούς τους οποίους η χώρα τους δεν μπορεί να συντηρήσει επαρκώς, με αποτέλεσμα κατά καιρούς πολλοί νέοι να οδηγούνται στη μετανάστευση. Η ιστορία και η λογοτεχνία των δύο λαών παρουσιάζουν πλούσιο παρελθόν, προϊόν ενός αιωνίως φτωχού παρόντος, και περιγράφουν την ανθρώπινη περιπέτεια μέσα στις συμπληγάδες της οικονομικής δυσχέρειας και της πολιτικής σύγκρουσης (είτε με ξένους κατακτητές είτε σε εμφύλιες συρράξεις). Ως μέλη της Ευρωζώνης, και οι δύο χώρες έζησαν το όνειρο του γρήγορου και εύκολου πλουτισμού - οι Ελληνες με υπέρμετρο δανεισμό, οι Ιρλανδοί με υπερβολικές παροχές και τη δημιουργία τεράστιας φούσκας στην αγορά των ακινήτων. Τώρα και οι δύο παραπαίουν κάτω από αβάσταχτα χρέη, εξαρτώνται από τη στήριξη των πιστωτών τους και, σε αντάλλαγμα, παραχωρούν σημαντικό μέρος της εθνικής τους κυριαρχίας. Πήγαν από τη σκληρή αλλά οικεία πραγματικότητα στον δανεικό παράδεισο.

Η κοινή πτώση, όμως, δεν πρέπει να μας τυφλώνει όσον αφορά τις διαφορές ανάμεσα στις πορείες των δύο χωρών. Αν είναι να σηκωθούμε πάλι, πρέπει να γνωρίζουμε τι κάναμε σωστά και πού πήγαμε στραβά. Για χρόνια οι Ελληνες θαύμαζαν την Ιρλανδία που πετύχαινε αξιοθαύμαστες επιδόσεις στην οικονομία - ανεβαίνοντας από τις τελευταίες θέσεις στις πρώτες της Ε. Ε. Θα ήταν λάθος να αφήσουμε την αποτυχία να εξαφανίσει τα επιτεύγματά της, επειδή η άνοδος και η πτώση της Ιρλανδίας περιέχουν χρήσιμα μαθήματα, για το τι πρέπει να κρατήσουμε και τι να αποφύγουμε.

Στη δεκαετία του '80 η Ιρλανδία βρέθηκε σε οικονομική κρίση από την οποία εξήλθε χάρη στις μεγάλες θυσίες του λαού της - και τη στήριξη από την Ε. Ε. Η άνοδος άρχισε στη δεκαετία του '90, όταν με τη χαμηλότερη φορολογική κλίμακα στην Ε. Ε. (12,5 %) πέτυχε να προσελκύσει πρωτοφανή ποσά σε ξένες άμεσες επενδύσεις και να γίνει η έδρα πολλών πολυεθνικών επιχειρήσεων.

> *Ο πειρασμός και η αλαζονεία οικονομικών και πολιτικών παραγόντων οδήγησαν στην πτώση*

Σημαντικότατος παράγοντας γι' αυτήν την επιτυχία, επίσης, ήταν η σταθερότητα που προσέφερε η συναίνεση ανάμεσα στην κυβέρνηση, τους εργοδότες και τα συνδικάτα. Οι επενδυτές είχαν ένα περιβάλλον χωρίς εκπλήξεις και αστάθμητους παράγοντες - χωρίς αλλαγές στη φορολόγηση, χωρίς απεργίες.

Πού πήγε στραβά, λοιπόν, η Ιρλανδία; Μιλώντας στη Βουλή την περασμένη Τετάρτη, ο πρωθυπουργός Μπράιαν Κόουεν έδωσε τη δική του ερμηνεία. «Σαν κοινωνία, γίναμε υπερβολικά αισιόδοξοι χάρη στις πρόσφατες, φαινομενικά εντυπωσιακές οικονομικές επιτυχίες μας - και αστοχήσαμε άσχημα» είπε, παρουσιάζοντας έναν προϋπολογισμό με τις σκληρότερες περικοπές στην ιστορία της χώρας. «Οι πολίτες δεν άντεχαν να είναι εγκρατείς», προσέθεσε. «Πιστεύαμε ότι μπορούσαμε να αυξάνουμε τα έξοδά μας χωρίς να αυξάνουμε τους φόρους, σαν να μην έπρεπε να παίρνουμε σκληρές αποφάσεις».

Αυτό που έδωσε το τελικό χτύπημα στην Ιρλανδία ήταν η παράφρων πολιτική των τραπεζών της, οι οποίες, βασιζόμενες στον φθηνό δανεισμό που προσέφερε το κοινό ευρωπαϊκό νόμισμα, συμμετείχαν στη δημιουργία τεράστιας φούσκας στην αγορά των ακινήτων, με την κυβέρνηση να παραμένει αδιάφορη. Οταν (λόγω της διεθνούς χρηματοπιστωτικής κρίσης του 2008) άρχισε να πέφτει η αξία των ακινήτων, οι υπερχρεωμένες πλέον τράπεζες παρέσυραν τη χώρα στην καταστροφή - με το φετινό έλλειμμα να φτάνει στο 32% του ΑΕΠ. Αλλά και χωρίς τις τράπεζες, όπως σημείωσε ο πρωθυπουργός τους, οι Ιρλανδοί είχαν συνηθίσει να ξοδεύουν περισσότερα από όσα παρήγαν.

Οπως βλέπουμε, η ίδια έλλειψη ελέγχου σε επίπεδο κυβέρνησης και ευρωπαϊκών μηχανισμών επέτρεψε και στην Ελλάδα και στην Ιρλανδία να φθάσουν στο χείλος της καταστροφής. Και στις δύο περιπτώσεις, ο πειρασμός και η αλαζονεία οικονομικών και πολιτικών παραγόντων οδήγησαν στην πτώση.

Σαν να διαισθανόταν κάτι από αυτήν τη συγγένεια ο Τζέιμς Τζόις, όταν -πριν από σχεδόν 100 χρόνια- έδωσε στον πρωταγωνιστή του ημιαυτοβιογραφικού «Πορτρέτου του Καλλιτέχνη» το όνομα Στίβεν Δαίδαλος.

ΕΠΙΦΥΛΛΙΔΑ

«Ποιος θα βρεθεί να μας δικάσει;»

Του **ΧΡΗΣΤΟΥ ΓΙΑΝΝΑΡΑ**

Στην «Κ» της περασμένης Κυριακής, 5/12/2010, ο κ. Ευθ.-Φοίβος Παναγιωτίδης, επίκουρος καθηγητής Γλωσσολογίας στο Πανεπιστήμιο Κύπρου, τόλμησε να θέσει το ερώτημα: «Ξέρει ο πρωθυπουργός (Γ. Α. Παπανδρέου) ελληνικά;». Αφορμή για το δημοσίευμά του αποτέλεσε κείμενο του Στάθη της «Ελευθεροτυπίας» και, συγκεκριμένα, η φράση: «Ο εντολοδόχος της τρόικας πρωθυπουργός Παπανδρέου άρχισε να κλίνει τη λέξη "πατριώτης" σε όλες τις πτώσεις – τις δύο που γνωρίζει».

Ο κ. Ε.-Φ.Π. δικαιολογεί το ενδιαφέρον του για το θέμα με το σκεπτικό ότι: «Αν η γλώσσα που παράγουμε είναι ενδεικτική της νόησής μας... αν ο εκφραστικός πλούτος υποδηλώνει, ανεξαιρέτως, βάθος σκέψης και ικανότητα για συνθετική συλλογιστική, ποιος θέλει στο τιμόνι (της χώρας) κάποιον που γνωρίζει μόνο δύο πτώσεις;».

Αποκρούει ο κ. Ε.-Φ.Π. τον «ισχυρισμό κάποιων» ότι «οι γλωσσικές δυσκολίες του πρωθυπουργού πηγάζουν από το γεγονός ότι τα ελληνικά δεν είναι μητρική του γλώσσα». Βέβαια η μητέρα του είναι Αμερικανίδα, αλλά ο πατέρας του, κατά τον αρθρογράφο, αποκλείεται να απευθυνόταν στο παιδί του αποκλειστικώς στα αγγλικά, «δεδομένου και των αγγλικών του Ανδρέα». Επιπλέον (το κυριότερο) και τα αγγλικά ο σημερινός πρωθυπουργός δεν τα μιλάει καθόλου με την άνεση μητρικής γλώσσας, «επαναλαμβάνει συλλαβές, κομπιάζει, κάνει σαρδάμ».

Ο γλωσσολόγος του Πανεπιστημίου Κύπρου δεν καταλήγει σε συμπέρασμα. Δηλώνει απλώς τι «υποψιάζεται»: Οτι η δυσγλωσσία του Γ. Α. Παπανδρέου οφείλεται σε «γενικότερη δυσκολία στη γλωσσική πραγμάτωση», που διαφέρει από τη «γλωσσική ικανότητα». Αλλο η γλωσσική ικανότητα, άλλο η πραγμάτωση της γλωσσικής ικανότητας. Με αυτή τη διάκριση ο κ. Ε.-Φ.Π. κατορθώνει να θέσει ευπρεπέστατα το οξύτατο και δραματικό σήμερα για τον Ελληνισμό πρόβλημα επάρκειας του τιμονιέρη, χωρίς να διακινδυνεύει υπεύθυνη άποψη. Δεν είναι ο πρώτος. Κανένας ώς τώρα από τους έγκυρους και επιφανείς ομοτέχνους του ή και ψυχολόγους, ψυχαναλυτές, κοινωνικούς ανθρωπολόγους,

AP

> *Τα ελληνικά του εκάστοτε πρωθυπουργού μας είναι διαχείριση πανανθρώπινου κεφαλαίου*

αλλά και οποιοσδήποτε σεβαστός για τη δημόσια εικόνα του πολίτη, δεν έχει τολμήσει να ψελλίσει αναφορά στο εξόφθαλμο πρόβλημα.

Σίγουρα η ανεπάρκεια γλωσσικής εκφραστικής δεν ταυτίζεται υποχρεωτικά με νοητική υστέρηση και πολιτική ανικανότητα. Ο Κωνσταντίνος Καραμανλής δεν διακρίθηκε ως ρήτορας και η δυσκολία του με τις ξένες γλώσσες έμεινε παροιμιώδης. Ομως ο λόγος του ήταν στέρεος, λογικά τετράγωνος, συχνά οι αφορισμοί του είχαν ενεργότερο αποτέλεσμα από αγορεύσεις συναρπαστικών ρητόρων. Κάτι ανάλογο έλεγαν οι παλαιότεροι και για τον σοφό της πολιτικής Θεμιστοκλή Σοφούλη. Αντίθετα, ο εκπληκτικός σε ωριμότητα και σε ουσιαστικό περιεχόμενο ελληνοκεντρικός λόγος του Αντώνη Τρίτση ή του Κύπριου Ανδρέα Χριστοφίδη συνοδευόταν από μια παραλυτική πολιτική ανεπιτηδειότητα που ξάφνιαζε.

Το πρόβλημα που τίθεται στην περίπτωση του σημερινού πρωθυπουργού δεν είναι ούτε θετικά ούτε αντιθετικά ανάλογο. Δεν έχει καν σχέση με το ευρύτερο (κυρίαρχο σήμερα) φαινόμενο υποκατάστασης του πολιτικού λόγου από μιαν επιδέξια κενολογία, που εντυπωσιάζει ως ροή λέξεων χωρίς να συνιστά και ροή νοημάτων. Ο ευφυέστατος μάστορας αυτού του είδους είναι ο κ. Ευάγγελος Βενιζέλος και ολιγονοϊκή απομίμησή του ο λόγος της κ. Ντόρας Μητσοτάκη. Οι μετερχόμενοι το είδος μιλούν ακατάσχετα, με εντυπωσιακό λεξιλόγιο, πληθωρική εκφραστική, φυσιογνωμική ή χειρονομιών, διατυπώνοντας ασήμαντες κοινοτοπίες, ακροβατικές επιδείξεις σοβαροφανών εφέ.

Η περίπτωση του πρωθυπουργού είναι κάτι άλλο. Ανακαλεί αμέσως, στον κάποιας καλλιέργειας ακροατή, το σοφό απόσταγμα της εμπειρίας ότι «άνθρωπος χωρίς γλώσσα είναι άνθρωπος χωρίς σκέψη». Σίγουρα σκεπτόμαστε με τη γλώσσα, η γλώσσα «σημαίνει» την πραγματικότητα: όχι μόνο παραπέμπει στο σημαινόμενο, αλλά το καθιστά «νόημα», το ορίζει και ορίζοντάς το το φανερώνει – είναι «αποφαντική» της πραγματικότητας η λειτουργία της γλώσσας. Και στον σημερινό πρωθυπουργό μας αυτή η σχέση γλώσσας και νόησης, γλώσσας και πραγματικότητας, μοιάζει εξαιρετικά υποτονική, ωσάν η ικανότητα της σκέψης να μην επαρκεί για την ανταπόκριση στην πραγματικότητα. Τα ακραία παραδείγματα φωτίζουν τη συνολική εικόνα: Δεν καταλαβαίνει ότι φράσεις όπως «είμαι πολύ συγκινημένος», είναι κωμικό να τις διαβάζει από το χαρτί που του έχουν ετοιμάσει. Ή ότι μόνο οι αφελείς αστοιχείωτοι σπεύδουν να χρησιμοποιήσουν, για επίδειξη «μόρφωσης», εκφράσεις που δεν ελέγχουν τη σημασία τους (: «μηδέν εις το πηλίκον», «εξ απαλών ονύχων» κ.λπ.).

Καθρέφτης της νοητικής επάρκειας είναι, συνήθως, το βλέμμα, η φυσιογνωμική έκφραση. Το άγλωσσο βλέμμα, σχεδόν βλέμμα πτηνού, το χαμόγελο που είναι μόνο σύσπαση και καθόλου φωτισμός του προσώπου, ακυρώνουν ακόμα και την πιθανή οξύνοια, το τάνυσμα των ευγενέστερων προθέσεων. Και όταν από αυτή τη φυσική μειονεξία απαιτούν οι συντάκτες των προεδρικών ρητορευμάτων την ηγεμονική χρήση πρώτου ενικού προσώπου («δεν θα επιτρέψω», «θα κάνω, «θα δείξω»), το αποτέλεσμα είναι, κυριολεκτικά, ευτράπελο.

Ομως εμείς σήμερα, οι ελληνώνυμοι κάτοικοι του βαλκανικού νότου, δίχως την παραμικρή πια ικανότητα αξιολόγησης ποιοτήτων και συνείδησης ευθυνών, αναθέτουμε στον πρώτο τυχόντα (χωρίς υπερβολή) φορέα φανταχτερού ονόματος να διαχειριστεί, όχι απλώς την οικονομική μας επιβίωση, την ελευθερία ή την υποδούλωσή μας, αλλά και θησαυρίσματα παναθρώπινης σημασίας και σπουδαιότητας: Αν θα επιβιώσει ζωντανή η γλώσσα (το βιωματικό φορτίο των λέξεων και η συντακτική ευγλωττία) του Ηράκλειτου, του Αριστοτέλη, του Μελωδού Ρωμανού, αν θα σωθεί ως μέτρο και στόχος της ανθρώπινης συνύπαρξης η αθηναϊκή δημοκρατία και η ελληνορωμαϊκή οικουμένη, αν η θάλασσα και το αρχιπέλαγος του Αιγαίου, που κάποτε γέννησαν την κριτική σκέψη και την αποκαλυπτική Τέχνη, θα παραδοθούν ή όχι στον βιασμό και στην ασέλγεια του αλητοτουρισμού και της άντλησης πετρελαίων.

Αλλοίμονο, είναι αδύνατο να υπάρξει Δικαστήριο Εγκλημάτων κατά της Ανθρωπότητας για να δικάσει τους ελλαδίτες πρωθυπουργούς που απεμπόλησαν το Αιγαίο, επέβαλαν τη μονοτονική γραφή της γλώσσας, τον οικιστικό εκβαρβαρισμό της χώρας, παζαρεύουν για ψήφους τη Θράκη, έστησαν στη σκιά του Παρθενώνα τη νεοπλουτίστικη γυφτιά του κ. Τσουμί.

Και σκοτώνουν κάθε μέρα το τελευταίο απομεινάρι ελληνικότητας: τη γλώσσα.

Η ευθύνη των επιχειρήσεων

Του **ΠΑΣΧΟΥ ΜΑΝΔΡΑΒΕΛΗ**

Ο μεγάλος κυνικός του 19ου αιώνα Αμπρός Μπιερς συνόψισε τη μεγάλη συζήτηση του καιρού του –που αφορούσε την υπόσταση των νομικών προσώπων– με τον εξής αφορισμό: «επιχείρηση είναι ένας μεγαλοφυής μηχανισμός για να αποκτάς ατομικά κέρδη χωρίς ατομική ευθύνη». Αν ζούσε στην Ελλάδα, θα πρόσθετε το «και χωρίς κοινωνική ευθύνη».

Ο θεσμός της επιχείρησης ήταν ένας μεγαλοφυής και εξαιρετικά παραγωγικός μηχανισμός. Δημιουργήθηκε για να κινητροδοτήσει τις επενδύσεις, αφαιρώντας την πλήρη ατομική ευθύνη στην αποτυχία, πέρα από την αρχική συμβολή των μετόχων στο εταιρικό κεφάλαιο. Ξεχώρισαν από τα φυσικά πρόσωπα στα πάντα. Εχουν δικό τους όνομα και δική τους νομική υπόσταση. Εξ ορισμού «έχουν δικαιώματα, προνόμια, ευθύνες, υποχρεώσεις απέναντι στον νόμο, όπως ακριβώς και τα φυσικά πρόσωπα».

Αυτό είναι λογικό. Για παράδειγμα, μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να προσφεύγει στη Δικαιοσύνη για να λύνει τις διαφορές της με άλλα νομικά ή φυσικά πρόσωπα. Συνεπώς, πρέπει να πληρώνει και το κόστος λειτουργίας της Δικαιοσύνης. Τα αυτοκίνητα που ανήκουν σε κάποιο νομικό πρόσωπο κυκλοφορούν στους ίδιους δρόμους που πληρώνουν οι φορολογούμενοι· δεν υπερίπτανται αυτών. Τα γραφεία μιας επιχείρησης δεν φρουρούνται με εθελοντικές περιπολίες των μετόχων· προστατεύονται από την Ελληνική Αστυνομία.

Επομένως, ένα νομικό πρόσωπο δεν πρέπει να συγχέεται με τα φυσικά πρόσωπα. Ούτε ως προς τις απολαβές, αλλά ούτε ως προς τις υποχρεώσεις. Οπως θα ήταν παράλογο να μην προστατεύονται από την Αστυνομία τα γραφεία μιας εταιρείας, επειδή προστατεύονται οι μέτοχοί της, εξίσου παράλογο είναι να μη φορολογούνται τα εισοδήματα των μετόχων, επειδή φορολογούνται τα κέρδη των εταιρειών. Δεν μπορεί να υπάρχουν διαφορετικά μέτρα στα δικαιώματα και άλλα σταθμά στις υποχρεώσεις.

> *Δεν μπορούν να υπάρχουν διαφορετικά μέτρα στα δικαιώματα και άλλα σταθμά στις υποχρεώσεις*

Τώρα, όμως, την ώρα της μεγάλης κρίσης, τώρα που όλοι πρέπει να συμβάλουν για να διορθωθούν τα χάλια της ελληνικής οικονομίας, διάφοροι παραγωγικοί και μη φορείς ανερυθρίαστα πιέζουν για μείωση της φορολογίας των διανεμόμενων κερδών. Η επιχειρηματολογία τους βασίζεται στις ίδιες υποσχέσεις που δόθηκαν στο πρόσφατο παρελθόν και δεν τηρήθηκαν. (Την εποχή των παχιών αγελάδων οι ελληνικές επιχειρήσεις απήλαυσαν σημαντικές φοροαπαλλαγές και στα διανεμόμενα κέρδη. Οι ιδιωτικές επενδύσεις μειώθηκαν).

Πιο εξοργιστικό δεν είναι το γεγονός ότι υπάρχουν Ελληνες επιχειρηματίες που εκβιάζουν μια χώρα εν κινδύνω. Είναι οι σοφιστείες που χρησιμοποιούνται περί διπλής φορολόγησης των επιχειρήσεων. Θολώνουν τα αδιανέμητα κέρδη με τα προσωπικά εισοδήματα, προσπαθώντας να αποφύγουν τη φορολόγηση των δεύτερων.

Εντυπωσιακό είναι επίσης το γεγονός πόσο κοντόφθαλμη πολιτικά είναι η αστική τάξη, αυτή που, τέλος πάντων, έχουμε. Σε μια εποχή κατακλυσμιαίων αλλαγών στη χώρα, τώρα που πρέπει να οικοδομηθεί ένα πλαίσιο ελευθερίας για την επιχειρηματικότητα, απαλλαγμένο από τις αριστερές δεισιδαιμονίες, αυτό που οι Ελληνες επιχειρηματίες σκέφτονται είναι το βραχυπρόθεσμο κέρδος ή έστω η χαμηλότερη φορολόγησή του. Σε ένα πλοίο που κινδυνεύει να βουλιάξει διαγκωνίζεται για το ψητό στον μπουφέ. Σε μια κοινωνία που προτείνει να προστεθεί το αλάτι της αδικίας στις πληγές. Κι αυτό είναι χειρότερο από έγκλημα. Είναι λάθος.

pmandravelis@kathimerini.gr

Πρωτοβουλίες με φόντο τη Σύνοδο

Αποσαφηνίζεται η δυνατότητα εφαρμογής του Μνημονίου και η προοπτική σύγκλισης με τη Ν.Δ.

Του **Κ. Π. ΠΑΠΑΔΙΟΧΟΥ**

Περίοδος πολυεπίπεδης δοκιμασίας και στοιχημάτων είναι η τρέχουσα για τον πρωθυπουργό κ. Γιώργο Παπανδρέου και την κυβέρνηση.

Το επόμενο δεκαήμερο θα αποσαφηνιστούν εν πολλοίς:

• Η δυνατότητα αποτελεσματικής εφαρμογής του Μνημονίου, καθώς θα διαφανεί το εύρος των πολιτικών και κυρίως συνδικαλιστικών αντιδράσεων στις μεγάλες ανατροπές που επιφέρει στις εργασιακές σχέσεις στον ιδιωτικό τομέα και στις αμοιβές στις ΔΕΚΟ το πολυνομοσχέδιο του υπουργείου Οικονομικών, το οποίο ψηφίζεται με τη διαδικασία του κατεπείγοντος την προσεχή Τρίτη.

• Η προοπτική συγκλίσεων με τα κόμματα της αντιπολίτευσης και κυρίως με τη Ν. Δ., μέσω των συναντήσεων που έχει δρομολογήσει με τους πολιτικούς αρχηγούς ο πρωθυπουργός, επίσης για την Τρίτη.

• Η πιθανότητα να μεταπεισθεί εάν όχι στην επικείμενη σύνοδο κορυφής της Ευρωπαϊκής Ενωσης, έστω αργότερα, η καγκελάριος της Γερμανίας κ. Αγκελα Μέρκελ, ώστε να εγκαταλείψει τη σημερινή αδιάλλακτη στάση της και να συναινέσει σε πρωτοβουλίες, όπως η έκδοση ευρωομολόγου, που θα συνέβαλαν στην αντιμετώπιση της κρίσης χρέους που πλέον δεν αντιμετωπίζει μόνο η Ελλάδα.

> *Η «σκληρή γραμμή» που ακολουθεί ο κ. Γ. Παπανδρέου δεν είναι άσχετη με την πίεση που ασκείται ολοένα και πιο έντονα από την τρόικα*

Σύμφωνα με πληροφορίες, ο κ. Παπανδρέου θεωρεί πως το «παιχνίδι» στους κόλπους της Ευρωπαϊκής Ενωσης δεν έχει λήξει οριστικά υπέρ των θέσεων της κ. Μέρκελ και εκτιμά πως η επερχόμενη σύνοδος κορυφής την προσεχή Πέμπη και Παρασκευή στις Βρυξέλλες είναι απλώς ένα ενδιάμεσο στάδιο σκληρής διαπραγμάτευσης στην οποία σε κάποια φάση είναι πιθανόν να εμπλακεί και η Ουάσιγκτον. Θεωρεί, δε, πως εάν υπάρξει «συνδιαλλαγή» με τη Γερμανία η Ελλάδα θα έχει κερδίσει οριστικά το στοίχημα της εξόδου από την τρέχουσα κρίση, έστω και μετά μια ιδιαίτερα δύσκολη διετία.

Ετσι, είναι εύλογο ότι ο κ. Παπανδρέου αποφάσισε να μεταβεί στη σύνοδο κορυφής έχοντας αποστείλει νωρίτερα ένα σαφές μήνυμα ότι η Αθήνα, από την πλευρά της, θα εκπληρώσει στο ακέραιο ολες τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το Μνημόνιο.

Στη συγκεκριμένη κατεύθυνση ο πρωθυπουργός έδωσε εντολή να ενσωματωθούν στο πολυνομοσχέδιο του υπουργείου Οικονομικών τα εργασιακά και οι ΔΕΚΟ, ενώ «γραμμή» της κυβέρνησης είναι να μην υποχωρήσει από τον πυρήνα των προωθούμενων αλλαγών, ακόμη και εάν υπάρξουν ισχυρότατες συντεχνιακές αντιδράσεις από τους κόλπους του ιδιου του ΠΑΣΟΚ. Μάλιστα, ήδη από το Μέγαρο Μαξίμου, με φόντο τις εξαγγελθείσες απεργιακές κινητοποιήσεις στα Μέσα Μαζικής Μεταφοράς υπενθυμίζεται ότι η κυβέρνηση δεν δίστασε να προχωρήσει στη λύση της επιστράτευσης, όποτε υπήρξαν απεργίες με μεγάλο κοινωνικό κόστος, όπως εκείνες των οδηγών φορτηγών δημοσίας χρήσης και των ναυτεργατών.

Η «σκληρή γραμμή» που ακολουθεί ο κ. Γ. Παπανδρέου δεν είναι άσχετη και με την πίεση που ασκείται ολοένα και πιο έντονα από την τρόικα, προκειμένου να δοθεί χωρίς προσκόμματα η τέταρτη δόση του δανείου από την Ε. Ε. και το ΔΝΤ, στις αρχές Μαρτίου. Εξ άλλου τη «χαλάρωση» στην προώθηση του κυβερνητικού έργου δεν την επισημαίνουν μόνον οι έξωθεν «επιτηρητές» της ελληνικής οικονομίας, αλλά και τα ίδα τα κυβερνητικά στελέχη, που κάνουν λόγο για φαινόμενα προσωπικών στρατηγικών, αλλά και για την ανάγκη καλύτερου συντονισμού του κυβερνητικού έργου, με αφορμή και στις δύο περιπτώσεις τις «περιπετειώδεις» διαπραγματεύσεις της κ. Λούκας Κατσέλη με την τρόικα.

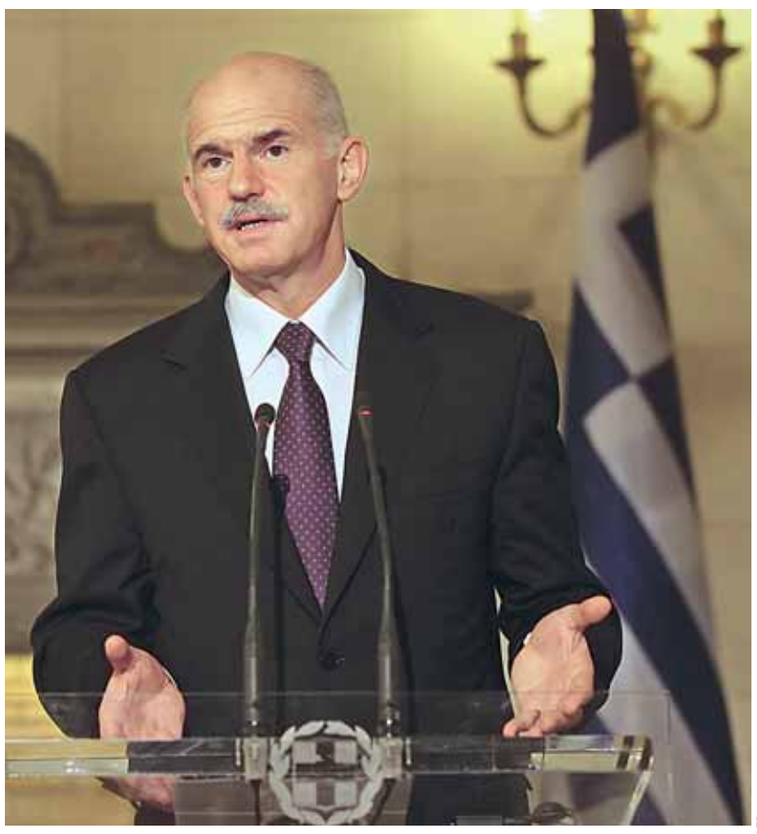

ΑΠΕ

Περίοδος δοκιμασίας θα είναι το επόμενο διάστημα για τον πρωθυπουργό Γιώργο Παπανδρέου, αφού έχει όλα τα «μέτωπα» σε Ελλάδα και Ευρώπη ανοικτά. «Γραμμή» της κυβέρνησης είναι να μην υποχωρήσει από τον πυρήνα των προωθούμενων αλλαγών.

Το Μνημόνιο πρέπει να επανέλθει εντός χρονοδιαγραμμάτων

REUTERS

Η μη εποικοδομητική στάση της αξιωματικής αντιπολίτευσης αυξάνει τις πιθανότητες αποτυχίας του προγράμματος, κατά τον κ. Τόμσεν.

Του **ΒΑΣΙΛΗ ΖΗΡΑ**

Ενα σαφές μήνυμα, ότι πρέπει να ανασυνταχθεί για να επαναφέρει εντός τροχιάς την υλοποίηση του Μνημονίου, κόμισαν στην κυβέρνηση ο γενικός διευθυντής του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου Ντομινίκ Στρος-Καν και ο επίτροπος για τις Οικονομικές και Νομισματικές Υποθέσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κ. Ολι Ρεν που επισκέφθηκαν την Αθήνα.

Η ανησυχία αυτή αποτυπώθηκε και στις δηλώσεις τους, αλλά κυρίως στην έκθεση αξιολόγησης της Κομισιόν για την εκταμίευση της τρίτης δόσης του δανείου, όπου αναφέρεται ευθαρσώς ότι η ορμή που επέδειξε η κυβέρνηση στην αρχή, ατόνησε γρήγορα. Το γεγονός ότι χρειάστηκε το υπουργικό συμβούλιο να εγκρίνει άρον άρον την περασμένη Πέμπτη μια σειρά κρίσιμων διαρθρωτικών μέτρων που προβλέπονται στο Μνημόνιο, αλλά και το ότι το υπουργείο Εργασίας μέχρι την τελευταία στιγμή προσπαθούσε να «ξηλώσει» μέρος των συμφωνηθέντων για τις εργασιακές σχέσεις, θεωρούνται ενδείξεις πρώτον, της κόπωσης και έλλειψης συντονισμού και δεύτερον, του γεγονότος ότι οι αφοσιωμένοι στην υπόθεση του προγράμματος εντός της κυβέρνησης εξακολουθούν να είναι λίγοι. Αυτά τα φαινόμενα, όπως σημειώνουν αρμόδιοι κοινοτικοί παράγοντες, δεν μπορούν να συνεχιστούν για δύο βασικούς λόγους:

Πρώτον, το δεύτερο κύμα των δημοσιονομικών μέτρων είναι από πολιτικής, αλλά και τεχνικής άποψης πολύ πιο δύσκολο να εφαρμοστεί. Στην πρώτη φάση, το 2010, η οριζόντια μείωση μισθών και συντάξεων είχε μεν πολιτικό κόστος, αλλά ήταν εύκολη στην υλοποίησή της. Οι νέες παρεμβάσεις, που έχουν προγραμματισθεί για το 2011, απαιτούν και πολιτική βούληση, αφού θα οδηγήσουν σε σύγκρουση με ισχυρές συντεχνίες στον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα (ΔΕΚΟ, δικηγόρους, μηχανικούς κ.λπ.), και καλύτερο συντονισμό μεταξύ των συναρμόδιων υπουργείων. Προϋποθέτουν, επιπλέον, καλή επεξεργασία και πιστή εφαρμογή. Για παράδειγμα, σημειώνουν οι ίδιοι κοινοτικοί παράγοντες, για να επιτύχει η μεταρρύθμιση στις ΔΕΚΟ δεν αρκεί η περικοπή μισθών, αλλά και η κατάρτιση και υλοποίηση επιχειρησιακών σχεδίων σε κάθε μια από αυτές. «Ο πόλεμος δεν διεξάγεται πλέον με ναπάλμ, αλλά με έξυπνες βόμβες», λένε χαρακτηριστικά.

Δεύτερον, κάποια στιγμή εντός του πρώτου τρίμηνου του 2011, ίσως και τον Ιανουάριο, εκτιμάται ότι τα κράτη-μέλη της Ευρωζώνης θα προχωρήσουν σε μια μεγάλη αύξηση των κεφαλαίων του ευρωπαϊκού μηχανισμού διάσωσης, με στόχο να «πείσουν» τις αγορές για την αποφασιστικότητά τους να στηρίξουν το ευρώ. Λογικά, αυτή η κίνηση θα σηματοδοτήσει τη σταδιακή αποκλιμάκωση των πιέσεων στις αγορές ομολόγων. Εάν το Μνημόνιο δεν υλοποιείται σωστά και τα ελληνικά spreads δεν ακολουθήσουν αυτά των άλλων κρατών του ευρωπαϊκού Νότου ούτε με εκείνη την ευκαιρία, τότε θεωρείται βέβαιο ότι η Ελλάδα (όχι μόνο το Δημόσιο, αλλά και οι τράπεζές της) θα αργήσει πολύ να επιστρέψει στις αγορές.

Μια άλλη επιπλοκή, εξίσου σημαντική, είναι ότι αποκλίσεις, καθυστερήσεις και ολιγωρίες δυσκολεύουν τις κυβερνήσεις -και δη της Γερμανίας- να πείσουν τα Κοινοβούλια και την κοινή γνώμη τους για την επιμήκυνση της περιόδου αποπληρωμής του δανείου. «Η Ελλάδα θα έπρεπε αυτήν την περίοδο να είναι με τους "σκληρούς" της Ευρωζώνης σε ό,τι αφορά τους δημοσιονομικούς κανόνες. Θα διευκόλυνε πολύ κυρίως την ίδια», υποστηρίζουν.

Ενας τελευταίος παράγοντας που εντείνει την ανησυχία της τρόικας για τον πολιτικό κίνδυνο στην Ελλάδα είναι η έλλειψη συναίνεσης. «Η μη εποικοδομητική στάση της αξιωματικής αντιπολίτευσης αυξάνει τις πιθανότητες αποτυχίας του προγράμματος», λένε. Η εκτίμηση αυτή εξηγεί τις δηλώσεις του κ. Στρος-Καν και του κ. Τόμσεν τις τελευταίες ημέρες. Και μπορεί οι κοινοτικοί να αποφεύγουν οποιαδήποτε παρέμβαση στα εσωτερικά πολιτικά πράγματα των κρατών-μελών, στο παρασκήνιο είναι γνωστό πως συμφωνούν απόλυτα με τους συναδέλφους τους του ΔΝΤ.

Σε σταυροδρόμι η εξυγίανση

■ Ντομινίκ Στρος - Καν: Χρειάζονται ριζικές διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις ■ Ιδέες για αλλαγές στο πρόγραμμα πρέπει πρωτίστως και κυρίως να συζητηθούν με την κυβέρνηση ■ Η κατάσταση στην Ευρώπη είναι σοβαρή, αλλά δεν απειλεί το ευρώ

Συνέντευξη στον **ΑΘΑΝΑΣΙΟ ΕΛΛΙΣ**

Το πρόγραμμα εξυγίανσης της ελληνικής οικονομίας βρίσκεται σε ένα κρίσιμο «σταυροδρόμι», καθώς τους επόμενους μήνες πρέπει να προχωρήσει απρόσκοπτα σωρεία ριζικών διαρθρωτικών αλλαγών, τονίζει σε συνέντευξή του στην «Κ» ο γενικός διευθυντής του ΔΝΤ, Ντομινίκ Στρος - Καν, ο οποίος εκτιμά πως «εάν η Ελλάδα μπορέσει να διατηρήσει τη δυναμική των μεταρρυθμίσεων οι επενδυτές θα δείξουν και πάλι εμπιστοσύνη» και μέσα από τη σταδιακή ανάκτηση της ανταγωνιστικότητας θα ακολουθήσει η ανάπτυξη.

Ο κ. Στρος - Καν υπογραμμίζει την ανάγκη συναίνεσης των πολιτικών δυνάμεων και στο πλαίσιο αυτό ανοίγει ένα «παράθυρο» για όποιες αλλαγές στο Μνημόνιο, σημειώνοντας πως «ιδέες για αλλαγές πρέπει πρωτίστως και κυρίως να συζητηθούν με την κυβέρνηση». Στο ίδιο πνεύμα της ανάγκης για συναίνεση σημειώνει ότι «το να παίζει κανείς το παιγνίδι της επίρριψης ευθυνών δεν βοηθά» και καλεί τις πολιτικές δυνάμεις «να κοιτάξουν μπροστά, αντί για πίσω».

Επαναλαμβάνει την ειλημμένη απόφαση του ΔΝΤ υπέρ της επιμήκυνσης της αποπληρωμής του δανείου προς την Ελλάδα, σημειώνοντας ότι «θα εργασθούμε με τους Ευρωπαίους εταίρους μας για μια λύση που θα δίνει στην Ελλάδα περισσότερο χώρο για να αναπνεύσει». Εκτιμά ότι δεν κινδυνεύει το ευρώ, αλλά χαρακτηρίζει την κατάσταση στην Ευρώπη «σοβαρή» και υπογραμμίζει την ανάγκη «συνολικής ευρωπαϊκής» αντιμετώπισης του προβλήματος αφήνοντας εμμέσως αιχμές κατά της Γερμανίας η οποία, όπως και τον περασμένο Μάιο στην περίπτωση του δανεισμού της Ελλάδας, εμφανίζεται διστακτική σε ό, τι αφορά την επιμήκυνση και αρνητική έναντι της έκδοσης ευρωομολόγου.

Τέλος, αναφέρεται στις «άριστες» σχέσεις του με τον πρωθυπουργό Γ. Παπανδρέου και τον υπ. Οικονομικών Γ. Παπακωνσταντίνου και τονίζει ότι η κυβέρνηση αντιμετώπισε έγκαιρα την επερχόμενη κρίση, ενώ χαρακτηρίζει «μέρος κάθε υγιούς δημοκρατίας» τις διαδηλώσεις που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια της επίσκεψής του στην Αθήνα. Εκφράζει, δε, κατανόηση για τη δυσαρέσκεια των πολιτών που υπομένουν τα επώδυνα μέτρα, σημειώνει ότι «οι απλοί εργάτες και οι συνταξιούχοι έκαναν αυτό που τους αναλογούσε» και επισημαίνει την ανάγκη να συνεισφέρουν και οι υψηλόμισθοι αυτό που τους αναλογεί.

– Ποια συγκεκριμένα μέτρα χρειάζονται τους επόμενους μήνες έτσι ώστε να μην κινδυνεύσει η εκταμίευση της τέταρτης δόσης του δανείου τον Μάρτιο;

– Οπως κατέστη σαφές στην πρόσφατη αποτίμηση της Ευρ. Επιτροπής, της ΕΚΤ και του ΔΝΤ, σε γενικές γραμμές το πρόγραμμα βρίσκεται στον σωστό δρόμο. Εχει σημειωθεί καλή πρόοδος σε σειρά σημαντικών τομέων, κυρίως σε ό, τι αφορά τη μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος και την ολοκλήρωση μιας ιστορικής μεταρρύθμισης του συνταξιοδοτικού συστήματος. Τώρα, το πρόγραμμα βρίσκεται σε σημαντικό σταυροδρόμι. Το ζήτημα που προέχει είναι να υπάρξει και πάλι ανάπτυξη, και οι θέσεις εργασίας που έρχονται με αυτή. Για να επιτευχθεί αυτό χρειάζονται ριζικές διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις. Για παράδειγμα, το άνοιγμα των υπηρεσιών, του εμπορίου και των επαγγελμάτων, ο ορθολογισμός των δημόσιων οργανισμών, η βελτίωση του κλίματος για τις επιχειρήσεις και τις επενδύσεις. Εν ολίγοις, να απελευθερωθούν οι δυνατότητες της ελληνικής βιομηχανίας και του ελληνικού λαού. Αυτό δεν θα γίνει εύκολα, αλλά εάν η Ελλάδα μπορέσει να διατηρήσει τη δυναμική των μεταρρυθμίσεων, οι επενδυτές θα συνειδητοποιήσουν τη δέσμευση της χώρας σας να αλλάξει και θα αυξηθεί η εμπιστοσύνη. Είμαι αισιόδοξος ότι η Ελλάδα μπορεί να το κάνει.

> *Ώρα για άνοιγμα των υπηρεσιών, του εμπορίου και των επαγγελμάτων, ορθολογισμό των ΔΕΚΟ, βελτίωση του κλίματος για τις επιχειρήσεις και τις επενδύσεις.*

«Η κατάσταση στην Ευρώπη είναι σοβαρή, η οικονομική ανάκαμψη αναιμική και δεν υπάρχει μαγική λύση για να τη διορθώσει σε μια μέρα. Αυτό που χρειάζεται η Ευρωζώνη είναι μια συνολική λύση», τονίζει ο γενικός διευθυντής του ΔΝΤ, Ντομινίκ Στρος - Καν.

> *Το να παίζει κανείς το παιχνίδι της επίρριψης ευθυνών δεν βοηθά. Αυτό που έχει σημασία είναι πώς θα βγείτε από την κρίση. Ας κοιτάξουμε μπροστά...*

– Το ΔΝΤ έχει επανειλημμένα επισημάνει την ανάγκη πολιτικής συναίνεσης. Ο αρχηγός της αξιωματικής αντιπολίτευσης, που καταψήφισε το Μνημόνιο, έχει δηλώσει πως είναι διατεθειμένος να επιδείξει αλληλεγγύη, υπό την προϋπόθεση ότι θα υπάρξουν αλλαγές στο πρόγραμμα. Θα εξετάζατε ένα τέτοιο ενδεχόμενο;

– Συναντήθηκα με την ηγεσία της αντιπολίτευσης. Νομίζω συμφωνήσαμε πως η Ελλάδα βρίσκεται σε μια καθοριστική στιγμή της ιστορίας της και ότι η χώρα μπορεί να πετύχει μόνο εάν υπάρξει η ευρύτερη δυνατή υποστήριξη στις αλλαγές που απαιτούνται. Εχοντας πει αυτό, δεν εναπόκειται στους Ευρωπαίους εταίρους ή στο ΔΝΤ να πάρουν αποφάσεις ή να αλλάξουν πολιτικές. Αυτό είναι θέμα της κυβέρνησης. Ετσι, ιδέες για αλλαγές πρέπει πρωτίστως και κυρίως να συζητηθούν με την κυβέρνηση. Αυτό που κάνει το ΔΝΤ είναι να συμβουλεύει για επιλογές πολιτικής και πόσο εφικτές είναι αυτές με βάση την παγκόσμια εμπειρία μας.

– Είναι η σημερινή κρίση της Ελλάδας αποκλειστική ευθύνη της προηγούμενης κυβέρνησης ή έχουν ευθύνες και άλλοι, με δεδομένο το γεγονός ότι τα spread εκτοξεύθηκαν κατά τους πρώτους έξι μήνες της κυβέρνησης Παπανδρέου;

– Το να παίζει κανείς το παιχνίδι της επίρριψης ευθυνών δεν βοηθά. Αυτό που έχει σημασία είναι πώς θα βγείτε από την κρίση. Προς αυτή την κατεύθυνση η κυβέρνηση υλοποιεί ένα φιλόδοξο πρόγραμμα που στοχεύει στη μεταρρύθμιση μεγάλου μέρους της οικονομίας ώστε να την καταστήσει περισσότερο ανταγωνιστική, να δημιουργήσει θέσεις εργασίας και να τη θέσει σε μια τροχιά βιώσιμης ανάπτυξης. Ταυτόχρονα, η κυβέρνηση προσπαθεί να το κάνει αυτό με τρόπο δίκαιο, κοινωνικά ισορροπημένο, που να προστατεύει τις πιο ευάλωτες κοινωνικές ομάδες. Ας κοιτάξουμε, λοιπόν, μπροστά αντί για πίσω. Αυτό έχει σημασία τώρα. Να υποστηρίξουμε τη μεταρρυθμιστική προσπάθεια και να αναδείξουμε τις πραγματικές δυνατότητες της χώρας.

– Σε αυτό το πλαίσιο, μήπως ο κ. Παπανδρέου άργησε να ζητήσει βοήθεια από την Ε. Ε. και το ΔΝΤ;

– Πέρυσι, όταν η κρίση άρχισε να βαθαίνει, η κυβέρνηση προέβη στα αναγκαία βήματα, διαβουλεύθηκε με τους εταίρους της και ζήτησε βοήθεια. Μην ξεχνάτε επίσης ότι η κυβέρνηση είχε ήδη αρχίσει να εφαρμόζει ουσιαστικά μέτρα για τη μείωση του ελλείμματος και τη σταθεροποίηση της κατάστασης πολύ πριν εμφανιστούν οι Ευρωπαίοι ή το ΔΝΤ. Οταν οι πιέσεις έφθασαν σε υπερβολικά επίπεδα και η κατάσταση δεν ήταν πλέον βιώσιμη (unsustainable levels), η κυβέρνηση έπραξε το σωστό και αναζήτησε βοήθεια.

Επιμήκυνση της αποπληρωμής

– Το γεγονός ότι το ΔΝΤ και η Ε. Ε. θα βοηθήσουν την Ιρλανδία λειτουργεί υποβοηθητικά ή παρεμποδίζει την προσπάθεια της Ελλάδας, και πώς;

– Ελλάδα και Ιρλανδία είναι δύο πολύ διαφορετικές περιπτώσεις. Ενώ η Ελλάδα επηρεάσθηκε κυρίως από ένα αυξανόμενο χρέος σε μια μη ανταγωνιστική και σχετικά κλειστή οικονομία, η Ιρλανδία, η οποία έχει μια πολύ ανοικτή και δυναμική οικονομία, αντιμετώπισε κυρίως μια κρίση του τραπεζικού της συστήματος που εξελίχθηκε σε τεράστιο βάρος για τα δημοσιονομικά του κράτους. Αυτές οι διαφορές σημαίνουν ότι τα οικονομικά προγράμματα που υποστηρίζονται από τους Ευρωπαίους εταίρους και το Ταμείο χρειάζεται να σχεδιαστούν έτσι ώστε να απαντούν στις συγκεκριμένες συνθήκες της κάθε χώρας.

– Θα ταυτισθούν οι περίοδοι αποπληρωμής των δανείων των δύο χωρών;

– Σε ό, τι αφορά την περίοδο αποπληρωμής για την Ελλάδα, όπως γνωρίζετε, υποστηρίζουμε την επιμήκυνσή της και θα εργαστούμε με τους Ευρωπαίους εταίρους μας για μια λύση που θα δίνει στην Ελλάδα λίγο περισσότερο χώρο να αναπνεύσει.

– Πρέπει η Πορτογαλία ή ακόμη και η Ισπανία να επιλέξουν τον μηχανισμό στήριξης στο εγγύς μέλλον;

– Καμία από αυτές τις δυο χώρες δεν έχει ζητήσει βοήθεια από το ΔΝΤ και δεν υπάρχει λόγος να προβαίνει κανείς σε εικασίες για υποθετικά σενάρια.

– Βρίσκετε την ιδέα της έκδοσης ευρωομολόγου υποβοηθητική ή ακόμη και αναγκαία σε αυτή τη φάση, και μπορεί να υλοποιηθεί με δεδομένη την αντίθεση της Γερμανίας που φέρνει στη μνήμη το πόσο καθυστέρησε την άνοιξη να συμφωνήσει στον μηχανισμό για την Ελλάδα;

> *Θα εργασθούμε με τους Ευρωπαίους για λύση που θα δίνει στην Ελλάδα περισσότερο χώρο για να αναπνεύσει.*

– Η κατάσταση στην Ευρώπη είναι σοβαρή, η οικονομική ανάκαμψη αναιμική και δεν υπάρχει μαγική λύση για να τη διορθώσει σε μια μέρα. Αυτό που χρειάζεται η Ευρωζώνη είναι μια συνολική λύση. Οπως η επίλυση της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης πριν από δύο χρόνια απαίτησε μια παγκόσμια προσέγγιση, τώρα χρειάζεται μια ευρωπαϊκή προσέγγιση για να επιλυθεί το πρόβλημα της χαμηλής ανάπτυξης στην Ευρωζώνη.

– Πώς βλέπετε το ενδεχόμενο τα μέλη της Ευρωζώνης να επιστρέψουν στα εθνικά τους νομίσματα ή τη δημιουργία μιας Ευρώπης δύο ταχυτήτων με ένα ισχυρότερο ευρώ για τον Βορρά και ένα πιο αδύναμο για τις χώρες του Νότου;

– Η κατάσταση στην Ευρώπη είναι σοβαρή, αλλά δεν απειλεί το ευρώ. Το σύστημα και οι θεσμοί της Ευρωζώνης λειτούργησαν καλά στη διάρκεια της «καλής εποχής» της περασμένης δεκαετίας. Τώρα χρειάζεται να ενδυναμωθούν έτσι ώστε να δύνανται να αντιμετωπίσουν καλύτερα τις κρίσεις. Είμαι πεπεισμένος ότι αυτό θα γίνει.

Από πού θα έρθει η ανάπτυξη

– Σε συνέντευξη Τύπου κατά την ετήσια σύνοδο του ΔΝΤ τον Οκτώβριο στην Ουάσιγκτον, σας είχα ρωτήσει για τη δυσκολία που αντιμετωπίζει η Ελλάδα να επιτύχει ανάπτυξη στο σημερινό παγκόσμιο οικονομικό περιβάλλον. Θα ήθελα να σας ρωτήσω και πάλι από πού θα προέλθει η ανάπτυξη στην Ελλάδα;

– Μεταξύ των τομέων που προσφέρουν ισχυρή προοπτική ανάπτυξης είναι ο τουρισμός, η ενέργεια και οι μεταφορές, και είμαι επίσης πεπεισμένος ότι η απελευθέρωση των κλειστών επαγγελμάτων θα ενισχύσει το λιανικό εμπόριο και τις υπηρεσίες. Το κλειδί βρίσκεται στην επανάκτηση της ανταγωνιστικότητας εντός της Ευρώπης, αλλά και εκτός αυτής. Εάν η Ελλάδα μπορέσει να υλοποιήσει τις μεταρρυθμίσεις του προγράμματος, προβλέπουμε επιστροφή σε ανάπτυξη στο δεύτερο μισό του 2011 ή τις αρχές του 2012. Αυτό εξαρτάται, φυσικά, από την ύπαρξη θετικού περιβάλλοντος στην υπόλοιπη Ευρώπη και στην παγκόσμια οικονομία, καθώς υπάρχει πλέον διασύνδεση όλων.

> *Η απελευθέρωση κλειστών επαγγελμάτων θα ενισχύσει υπηρεσίες και λιανικό εμπόριο. Ώθηση από τουρισμό, ενέργεια και μεταφορές.*

– Ανησυχείτε για τον κίνδυνο επέκτασης της κρίσης από τη νότια Ευρώπη σε ολόκληρη την ήπειρο και το ενδεχόμενο να επηρεάσει αρνητικά την ανάπτυξη;

– Σαφώς η κακή κατάσταση στην οποία βρίσκονται μερικές ευρωπαϊκές χώρες επηρεάζει την ανάπτυξη γειτονικών χωρών και όλης της περιοχής. Ολες οι χώρες της Ευρώπης πρέπει να ανησυχούν για τους αργούς ρυθμούς ανάπτυξης. Κοιτώντας την ευρύτερη εικόνα, η Ευρώπη κινδυνεύει να μείνει πίσω σε σχέση με άλλες περιοχές του κόσμου και πρέπει να γίνει πιο ανταγωνιστική με περισσότερη καινοτομία. Το έχει πετύχει στο παρελθόν και μπορεί να το κάνει και πάλι. Φυσικά, μια αναπτυσσόμενη και δυναμική Ευρώπη είναι καλή και για τον υπόλοιπο κόσμο.

– Η παγκόσμια κρίση απαιτεί παγκόσμια συντονισμένη απάντηση, αλλά πόσο βοηθά το γεγονός ότι, για παράδειγμα, η Γερμανία ακολουθεί μια σφιχτή πολιτική, ενώ η κυβέρνηση Ομπάμα έχει επιλέξει τον επεκτατισμό;

– Οι συνθήκες που επικρατούν σε κάθε χώρα είναι διαφορετικές και η απάντηση χρειάζεται να σχεδιασθεί ανάλογα. Αυτό που έχει σημασία είναι οι εθνικές πολιτικές να μη δημιουργούν ούτε να επιδεινώνουν παγκόσμιες ανισορροπίες. Γι' αυτό προβάλλουμε, στο πλαίσιο του G20, τη Διαδικασία Κοινής Αποτίμησης (Mutual Assessment Process) ώστε να βοηθήσουμε χώρες να ελέγχουν και να συντονίζουν τις πολιτικές με τις οποίες αντιδρούν και οι οποίες εκ των πραγμάτων επηρεάζουν τα γειτονικά κράτη, άλλες περιοχές και τον κόσμο. Χωρίς αμφιβολία ο κόσμος μπορεί να αντιδράσει καλύτερα σε αυτό το ζήτημα, αλλά προχωρούμε προς τα εκεί βήμα βήμα.

Αριστες οι σχέσεις με Γ. Παπανδρέου – Υγιής δημοκρατία οι διαδηλώσεις

– Πώς θα περιγράφατε τις προσωπικές σας σχέσεις με τον πρωθυπουργό Γ. Παπανδρέου και τον υπουργό Οικονομικών Γ. Παπακωνσταντίνου;

- Είναι άριστες. Ο πρωθυπουργός Γ. Παπανδρέου, ο υπ. Οικονομικών Γ. Παπακωνσταντίνου, όπως και άλλοι αξιωματούχοι της ελληνικής κυβέρνησης επιδεικνύουν μεγάλη αποφασιστικότητα για την επαναφορά της χώρας στον σωστό δρόμο κάτω από πολύ δύσκολες συνθήκες. Η πολιτική βούληση και η ηγεσία είναι απαραίτητα στοιχεία για την επιτυχία κάθε οικονομικού προγράμματος.

– Διαπιστώνετε έλλειψη συντονισμού μεταξύ υπουργών, ώστε να χρειασθεί η προσωπική εμπλοκή του πρωθυπουργού;

- Η κυβέρνηση είναι αποφασισμένη και πλήρως ενεργοποιημένη. Αν δεν συνέβαινε αυτό, δεν θα πήγαινε πουθενά ένα φιλόδοξο πρόγραμμα όπως αυτό.

– Τέλος, πώς αισθανθήκατε, τόσο σε προσωπικό επίπεδο όσο και ως επικεφαλής του ΔΝΤ, για τις διαδηλώσεις εναντίον σας;

- Οι διαδηλώσεις είναι μέρος κάθε υγιούς δημοκρατίας. Είναι φυσικό κάποιοι να είναι δυσαρεστημένοι με τις αλλαγές που πρέπει να γίνουν. Το κατανοώ αυτό. Είναι μια πολύ δύσκολη κατάσταση για τον ελληνικό λαό και δεν υποτιμώ τις προσπάθειες που καταβάλλει. Αντιθέτως, τον επαινώ γι' αυτές τις προσπάθειες, όπως πιστεύω αρχίζει να κάνει και ο υπόλοιπος κόσμος. Θα σημείωνα μόνο ότι όταν πρέπει να πάρεις επώδυνες αποφάσεις και να λάβεις δύσκολα μέτρα, αυτό πρέπει να γίνεται με έναν κοινωνικά δίκαιο τρόπο. Από την αρχή εμείς, και η κυβέρνηση, υπογραμμίσαμε το ζήτημα της δικαιοσύνης. Οι απλοί εργάτες και οι συνταξιούχοι έκαναν αυτό που τους αναλογούσε. Τώρα, πρέπει να το πράξουν και άλλοι στην ελληνική κοινωνία, συμπεριλαμβανομένων των υψηλόμισθων. Γι' αυτό είναι τόσο σημαντικό να ενδυναμωθεί ο φοροεισπρακτικός μηχανισμός και να ταχθεί με αυστηρότητα η φοροδιαφυγή. Θα βοηθήσει στην αναγκαία αύξηση των εσόδων, αλλά πέρα από αυτό θα συμβάλει και στην προώθηση της δικαιοσύνης. Πιστεύω ότι στο τέλος ο κόσμος θα υποστηρίξει τις μεταρρυθμίσεις, ακόμη και τις δύσκολες, εάν αισθανθεί ότι είναι προς όφελος της χώρας του και πως όλοι συνεισφέρουν το μέρος που τους αναλογεί.

ΠΟΛΙΤΙΚΗ | ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ | ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ | SHOWBIZ | ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ | ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ | ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟ | ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ | ΓΕΥΣΗ

Κάθε μέρα κάθε λεπτό
ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ONLINE

kathimerini.com.cy

Τι συζήτησε ο κ. Σαμαράς με Στρος-Καν και Ολι Ρεν

Κλίμα καχυποψίας μεταξύ των δύο πλευρών που εκκινούν από διαφορετική αφετηρία

Των **ΕΛΛΗΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ - ΓΙΩΡΓΟΥ Π. ΤΕΡΖΗ**

Η εκατέρωθεν καχυποψία μεταξύ της Νέας Δημοκρατίας και των εκπροσώπων των δανειστών της Ελλάδας παραμένει, παρά τις διεξοδικές συζητήσεις του επιτελείου της Ρηγίλλης υπό τον κ. Αντώνη Σαμαρά με τον επικεφαλής του ΔΝΤ κ. Ντομινίκ Στρος-Καν και τον Ευρωπαίο επίτροπο Οικονομίας κ. Ολι Ρεν. Ούτε ο κ. Σαμαράς έφυγε πιο αισιόδοξος για τη δυνατότητα της χώρας να εξέλθει από τη δίνη της κρίσης, ούτε οι δύο κορυφαίοι παράγοντες ήραν την επιφύλαξη με την οποία αντιμετωπίζουν την αξιωματική αντιπολίτευση, αν και αναγνώρισαν την ουσία των δύο στρατηγικών ζητημάτων που θέτει η Ρηγίλλης: την προφανή αδυναμία της χώρας να αποπληρώσει το δάνειο στα αρχικά χρονοδιαγράμματα και το υπερβολικά υψηλό επιτόκιο δανεισμού.

Οι δύο επισκέπτες αναγνώρισαν την αδυναμία της χώρας να αποπληρώσει το δάνειο εντός του χρονοδιαγράμματος

Αυτήκοες μάρτυρες, μάλιστα, μεταφέρουν κλίμα αμηχανίας εκ μέρους των δύο, όταν ετέθη το συγκεκριμένο ζήτημα. Ο κ. Στρος-Καν, κατά τους παρισταμένους, παραδέχθηκε εμμέσως πλην σαφώς ότι ήταν φανερό εξ αρχής πως δεν θα μπορέσει η Ελλάδα να είναι συνεπής στην αποπληρωμή του δανείου μέσα στα όρια που της έχουν τεθεί. Οσο για τον Ευρωπαίο επίτροπο, στη σχετική παρατήρηση αρκέστηκε σε μια γερή γουλιά κόκκινου κρασιού!

Πέραν αυτού, όμως, κατά τη διάρκεια των δύο συναντήσεων, οι επιτελείς της Ρηγίλλης διαπίστωσαν τον μακρύ δρόμο που έχει να διανύσει η Νέα Δημοκρατία προκειμένου αφενός να καταστήσει σαφείς τις θέσεις της στο εξωτερικό, αφετέρου δε να αυξήσει τους διεθνείς συνομιλητές της. Η φράση του κ. Σαμαρά «είμαι πρόεδρος του κατ' εξοχήν φιλελεύθερου και φιλοευρωπαϊκού κόμματος της Ελλάδας» ακούστηκε και στις δύο συναντήσεις. Λογικό, καθώς -λιγότερο ή περισσότεροι κ. Στρος-Καν και Ρεν δεν είχαν σαφή εικόνα για το τι πρεσβεύει η Ν.Δ.

EUROKINISSI

Ο κ. Σαμαράς και το επιτελείο του μοιάζουν να έχουν εδραία πεποίθηση για τα τεκταινόμενα, εντάσσοντας τις οικονομικές εξελίξεις και σε γεωπολιτικές παραμέτρους.

Διαφωνίες

Εξ αρχής ήταν σαφές ότι δεν θα μπορούσε να υπάρξει σύγκλιση. Το επιτελείο του κ. Σαμαρά μοιάζει να έχει εδραία πεποίθηση και γνώμη για τα τεκταινόμενα, εντάσσοντας τις οικονομικές εξελίξεις και σε γεωπολιτικές παραμέτρους. Στον αντίποδα, οι εκπρόσωποι Ε.Ε. και ΔΝΤ προσέρχονται και αυτοί με τις συγκεκριμένες θέσεις τους για το δέον γενέσθαι. Διόλου τυχαία, τόσο ο κ. Στρος-Καν όσο και ο κ. Ρεν, άκουσαν με ενδιαφέρον τις επισημάνσεις της Ν.Δ. για τις αποκρατικοποιήσεις και την αξιοποίηση της ακίνητης περιουσίας. Ομως, αν και αναγνώρισαν αστοχίες, δεν συμμερίστηκαν τις βασικές γαλάζιες θέσεις για το Μνημόνιο.

Ο κ. Δήμας

Εκ των βασικών επιδιώξεων της Ρηγίλλης ήταν να πείσει ότι δεν είναι... ΚΚΕ. Το είπε, διπλωματικά, ο κ. Δήμας στον Ολι Ρεν. Εάν η Ν.Δ. είχε επιλέξει να κρατήσει λιγότερο υπεύθυνη στάση, θα είχε μεγαλύτερα οφέλη και η ήδη μικρή διαφορά από το ΠΑΣΟΚ θα ήταν σήμερα πολύ μικρότερη, φέρεται να σημείωσε ο αντιπρόεδρος του κόμματος, υπενθυμίζοντας ουσιαστικά στον συνομιλητή του ότι η Ν.Δ. θα πρέπει να αντιμετωπίζεται ως εν δυνάμει κυβέρνηση της Ελλάδας. Η συστημική λογική λειτούργησε και αντίστροφα, αναγκάζοντας τη Ρηγίλλης να... μαζέψει τον «εκνευρισμό» που αρχικά μετέδιδε έναντι του κ. Στρος-Καν. «Δεν μπορούμε να κλείνουμε πόρτες» σημείωνε στέλεχος του κόμματος, βλέποντας τα δημοσιεύματα για «βαρύ κλίμα». Ετσι, τα βέλη στράφηκαν προς τον εκπρόσωπο του ΔΝΤ στην τρόικα Πολ Τόμσεν, που συμμετείχε στη συζήτηση. Στον Δανό επιθεωρητή του ΔΝΤ «χρεώθηκε» η άγνοια του κ. Στρος-Καν για τις γαλάζιες θέσεις και, κυρίως, ότι συμμετείχε μη παραγωγικά στη συζήτηση. «Γιατί δεν τα έκαναν αυτά όσο ήταν κυβέρνηση;» φέρεται να είπε κάποια στιγμή στο αυτί του κ. Στρος-Καν, προκαλώντας την οργή του γαλάζιου επιτελείου...

Γιατί παρεμβαίνει τώρα το περιβάλλον του κ. Καραμανλή

Η «αιδήμων σιωπή» του κ. Κώστα Καραμανλή αποδεικνύεται εξαιρετικά ομιλούσα. Την ώρα που ο ίδιος παραμένει αμετακίνητος στην απόφασή του να μην παρεμβαίνει στη δημόσια συζήτηση, σε αντίθεση με τον προκάτοχό του, η προσπάθεια «δικαίωσης» των πεπραγμένων του είναι ορατή είτε μέσω διαρροών, όπως έγινε προ μηνός με τους εμπόρους, είτε μέσω δηλώσεων από στενούς του συνεργάτες και στελέχη των κυβερνήσεών του.

Μόλις την περασμένη εβδομάδα, οι Γιάννης Παπαθανασίου και Προκόπης Παυλόπουλος τοποθετήθηκαν δημοσίως επί δύο εκ των πλέον «αρνητικών», όπως κατεγράφησαν, πτυχών της διακυβέρνησής του. Ο κ. Παπαθανασίου απάντησε στα περί της οικονομίας, ισχυριζόμενος ότι αν υλοποιούνταν όσα είχε πει ο κ. Καραμανλής, η χώρα δεν θα βρισκόταν στο σημερινό αδιέξοδο, ενώ ο κ. Παυλόπουλος επέμεινε στο ορθό της διαχείρισης των «Δεκεμβριανών» (σ.σ. δολοφονία Γρηγορόπουλου) αφήνοντας υπαινιγμούς για δάκτυλο πίσω από τα πρωτοφανή γεγονότα.

Αίσθηση προκάλεσε η δημόσια παραδοχή του κ. Παπαθανασίου, ότι το βιβλίο του για την οικονομία έτυχε της έγκρισης του τέως πρωθυπουργού, ο οποίος -όπως είπε- «το βρήκε πολύ καλό». Παράλληλα, επεσήμανε ότι δεν είναι δυνατόν να φταίει για όλα ο Καραμανλής, αφού αντίστοιχα προβλήματα παρουσιάζονται και σε άλλες χώρες όπως η Ιρλανδία, η Πορτογαλία, η Ισπανία, το Ντουμπάι.

Η προσπάθεια σταδιακής δικαίωσης του κ. Καραμανλή περνά και μέσω του... WikiLeaks. Διόλου τυχαία, την επομένη της δημοσιοποίησης του διπλωματικού τηλεγραφήματος που εκτιμούσε ότι μόνον μία ισχυρότερη συντηρητική κυβέρνηση ή μία κυβέρνηση σοσιαλιστών θα μπορούσε να διαχειριστεί με ουσιαστικό τρόπο το ζήτημα της ονομασίας των Σκοπίων, δεν ήταν λίγοι όσοι κατά τις συζητήσεις τους συσχέτιζαν την πτώση του κ. Καραμανλή να οφείλεται στο «βέτο» του Βουκουρεστίου, κάτι άλλωστε που έχει ακουστεί και από επίσημα χείλη το προηγούμενο διάστημα.

Η κινητικότητα των καραμανλικών προκαλεί, την ίδια ώρα, εκνευρισμό στη Ρηγίλλης, στελέχη της οποίας επιμένουν να ομιλούν για εύλογες προσπάθειες επιβίωσης κάποιων στελεχών που συνδέθηκαν με τον τέως πρωθυπουργό. Η εκατέρωθεν καχυποψία δεν απουσιάζει, για παράδειγμα σχολιάστηκε το κοινό ταξίδι των Ευ. Αντώναρου και Α. Σπηλιωτόπουλου στην Ουάσιγκτον στο πλαίσιο, πάντοτε, κομματικής αποστολής, ενώ δεν είναι λίγοι οι βουλευτές που αποδίδουν την μη αξιοποίησή τους από τη νέα ηγεσία στα... καραμανλικά τους αισθήματα.

Σε τι αποσκοπούν οι δηλώσεις Παπαθανασίου και Παυλόπουλου τις τελευταίες ημέρες

Πέραν, ωστόσο, των επιδιώξεων ενός εκάστου, όταν η συζήτηση έρχεται στον ίδιο τον κ. Κώστα Καραμανλή, οι περισσότεροι επιμένουν ότι η θέση του παραμένει καθαρή. Δεν επιδιώκει εμπλοκή με τα εσωκομματικά, πιθανότατα δεν ενδιαφέρεται και για την ανανέωση της βουλευτικής του θητείας, όποτε κι αν γίνουν εκλογές. «Θα μείνει στο γραφείο του» έλεγε προ ημερών εις εκ των συνομιλητών του, προσθέτοντας ότι «επ' ουδενί ενδιαφέρεται για την ηγεσία της Ν.Δ. και το έχει αποδείξει». Φεύγοντας, ωστόσο, πρόσθεσε «τώρα γι' αυτά που λέγονται περί επαναφοράς τι να σου πω... μπορεί η Ιστορία να τον καλέσει, μπορεί και όχι...».

Γ. Π. ΤΕΡΖΗΣ

www.porsche.com.cy

Νέα μοντέλα Porsche Cayenne σε... Avant Première!

Ετοιμαστείτε για μια Avant Première που τα έχει όλα!
Δυνατές συγκινήσεις, εντυπωσιακές πρώτες εμφανίσεις, "μουσική" από...μηχανές **Turbo Diesel, V6 Petrol, Hybrid S, V8S** και **V8 Turbo**. Ναι, όταν πρωταγωνιστεί η Porsche η παράσταση δεν θα θέλετε να τελειώσει ποτέ. Γι αυτό οδηγήστε τα χωρίς διάλειμμα.
Turbo Diesel: με λιγότερο βάρος και λιγότερη κατανάλωση, το μοντέλο Diesel καλύπτει αποστάσεις μέχρι και 1300 χιλιόμετρα με ένα μόνο γέμισμα!
Cayenne Hybrid S: με καινοτόμο σχεδιασμό, περιβαλλοντική φιλοσοφία, περισσότερη δύναμη, λιγότερα καύσιμα, χαμηλότερες εκπομπές ρύπων είναι μερικά από τα κύρια χαρακτηριστικά.
V8 Turbo: για όσους επιθυμούν turbo αποδόσεις μπορούν να αισθάνονται ακόμη πιο άνετα χάρη στα νέα ενισχυμένα όσο ποτέ επίπεδα ασφάλειας.
Η παράσταση αρχίζει. Απολαύστε την!

PORSCHE INTELLIGENT PERFORMANCE

BUYBACK SCHEME PORSCHE

PORSCHE
A.I.MOTOKINISI GROUP

PORSCHE CENTRE CYPRUS
ΕΠΙΣΗΜΗ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑ PORSCHE

Λευκωσία:
Μεγάρων 15, Τ.Κ. 12773, CY 2032 Στρόβολος
Τηλ.: 7777 1 911, Φαξ: 7777 2 911
E-mail: info@porsche.com.cy

Λεμεσός:
Λεωφ. Αγίου Αθανασίου 58, CY 4201
Τηλ.: 25828911, Φαξ: 25828910
E-mail: info@porsche.com.cy

Πωλήσεις • Συνεργείο • Ανταλλακτικά • Αξεσουάρ • Tequipment • Travel Club

Εκπομπές Ρύπων (συνδυασμένος κύκλος οδήγησης Tiptronic S): 195 g/km. Κατανάλωση Καυσίμου (συνδυασμένος κύκλος οδήγησης Tiptronic S): 7.4 l/Km

Ζούσατε πέραν των δυνατοτήτων σας

■ *Ολι Ρεν: Ηταν πραγματική αποκάλυψη το μέγεθος του δημοσιονομικού ελλείμματος* ■ *Είναι σημαντικό να γίνει ο ιδιωτικός τομέας ανταγωνιστικός* ■ *Το σύστημα υγείας είναι ένα από τα σημεία που πρέπει να βρεθούν στο επίκεντρο*

Συνέντευξη στον **ΑΛΕΞΗ ΠΑΠΑΧΕΛΑ**

Ο κ. Ολι Ρεν είναι εμφανώς αγχωμένος για το μέλλον του ευρώ και την πολυφωνία, ή μάλλον κακοφωνία, που επικρατεί στην Ε.Ε. γύρω από την οικονομική πολιτική. Εξαιρετικά ήρεμος, τεχνοκράτης με φωνή επίπεδη που δεν δείχνει ποτέ εκνευρισμό ή ένταση, ο κ. Ρεν είχε περάσει όλη την ημέρα του σε συναντήσεις με Ελληνες πολιτικούς. Στη συνέντευξή του στην «Κ» απαντάει στο γιατί η Ε.Ε. καθυστέρησε τόσο πολύ να προειδοποιήσει δημόσια την Ελλάδα για τα δημοσιονομικά της προβλήματα, για το τι τον εξέπληξε περισσότερο όλους αυτούς τους μήνες που ασχολείται με την Ελλάδα και επίσης για το αν πιστεύει ότι θα είναι δύσκολη η έγκριση της επόμενης δόσης του δανείου της τρόικας. Ο κ. Ρεν επέμενε, πάντως, περισσότερο σε μια φράση: «Εχετε ζήσει πάρα πολύ καιρό πολύ πέραν των δυνατοτήτων σας» ενώ εμφανίσθηκε αισιόδοξος και για την επιστροφή στην ανάπτυξη.

– Γνωρίζω ότι είπατε πως δώσατε μεγάλη προσοχή στην Ελλάδα τελευταία. Η ερώτησή μου είναι τι σας εξέπληξε ευχάριστα ή δυσάρεστα στην Ελλάδα αυτές τις ημέρες;

– Με εξέπληξε θετικά η πολιτική βούληση για αναμόρφωση της οικονομίας. Ήταν πολύ ισχυρότερη απ' ό,τι περίμενα. Ωστόσο, είναι σημαντικό να διατηρηθεί αυτή η δυναμική και να μη διολισθήσει σε καμιάς μορφής επανάπαυση.

– Μου έχει προκαλέσει κατάπληξη το ότι προτού κλιμακωθεί η κρίση, η Κομισιόν και η ΕΚΤ είχαν εκφράσει ελάχιστη ανησυχία. Γιατί έτσι;

– Η λυπηρή κατάσταση των ελληνικών στατιστικών στοιχείων άρχισε να αποκαλύπτεται μόλις στα τέλη του περασμένου έτους. Αλλά ακόμη και τότε αποδείχθηκε ότι οι προβλέψεις δεν ήταν τόσο απαισιόδοξες όσο η πραγματικότητα του δημοσιονομικού ελλείμματος για το 2009. Πήγε από το 5,7% στο 15%, αποτελώντας πραγματική αποκάλυψη. Υπήρξαν προειδοποιήσεις νωρίτερα, δεν χρειάζεται να επεκταθώ σε τόσο παλιές ιστορίες, αλλά για την πρόσφατη περίοδο αυτή ήταν η πιο κρίσιμη ανακάλυψη, που εξώθησε στη λήψη μέτρων.

– Πιστεύετε υπό οποιαδήποτε έννοια πως η ελληνική κυβέρνηση ή η Κομισιόν ολιγώρησαν σε ό,τι αφορά τις αγορές, καθυστερώντας πάρα πολύ να αναλάβουν δράση;

– Αναλάβαμε δράση μόλις λάβαμε γνώση της κατάστασης και θυμάμαι πως τον Ιανουάριο αφιέρωνα μεγάλο μέρος του χρόνου μου ασχολούμενος με το ελληνικό ζήτημα. Οταν ανέλαβα τα καθήκοντά μου στις 9 Φεβρουαρίου, η πρώτη νομοθετικής φύσεως πρόταση της νέας Κομισιόν ήταν να δοθούν ελεγκτικές εξουσίες στη Eurostat. Το καλοκαίρι η πρόταση πήρε τον δρόμο της νομοθετικής διαδικασίας και τώρα διαθέτουμε ελεγκτικές εξουσίες. Η δεύτερη σημαντική δράση μας ήταν να συμμετάσχουμε στη συνάντηση που είχε το Eurogroup στις 10 Φεβρουαρίου, που προλείανε το έδαφος για περαιτέρω αποφάσεις για την Ελλάδα. Επομένως, η αντίδρασή μας ήταν όσο γρήγορη και όσο αποτελεσματική μπορεί να είναι στο πολιτικό περιβάλλον στο οποίο ζούμε.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΠΑΡΑΟΠΟΥΛΟΣ

«Κανείς δεν πρέπει να υποτιμά την ικανότητα της Ελλάδας να διατηρεί την κεκτημένη ταχύτητα των μεταρρυθμίσεων. Δεν το αμφισβητώ αυτό», τονίζει ο επίτροπος Οικονομικών και Νομισματικών Υποθέσεων της Ε.Ε. κ. Ολι Ρεν στην «Κ».

– Σε ό,τι αφορά τα ελληνικά στατιστικά στοιχεία στα οποία αναφερθήκατε, είστε ικανοποιημένος από αυτά, είναι ασφαλή για την περίοδο 2009 - 2010 κ.λπ.;

– Τα στοιχεία για το 2009 είναι σίγουρα, η υπόθεση έχει κλείσει. Αλλωστε, για να έχουμε μια διαυγή εικόνα αναβάλαμε την επικύρωση των ελληνικών στοιχείων για το χρέος και το έλλειμμα από τον Οκτώβριο στα μέσα Νοεμβρίου και κλείσαμε τα βιβλία του 2009. Η εικόνα είναι πλέον καθαρή και χαίρομαι που μπορώ να πω ότι η Eurostat, ένας ανεξάρτητος θεσμός, επικύρωσε τα στοιχεία για πρώτη φορά χωρίς επιφυλάξεις. Πρόκειται για σημαντική πρόοδο και έχει σημασία ότι το σχέδιο δράσης για την αναμόρφωση της ελληνικής στατιστικής υπηρεσίας θα ολοκληρωθεί και θα εφαρμοστεί πλήρως καθώς είναι ουσιαστικό ζήτημα όχι μόνο για την Ευρωπαϊκή Ενωση αλλά και για τη δημοκρατική λήψη αποφάσεων στην Ελλάδα.

> *Είναι κρίσιμο να επιλέξουν η κυβέρνηση και το Κοινοβούλιο ένα σύστημα που θα διευκολύνει έναν αποτελεσματικό καθορισμό ευέλικτων μισθών στον ιδιωτικό τομέα.*

– Κάποιοι πιστεύουν πως αν και πάρθηκαν επώδυνες αποφάσεις, το μεγάλο πρόβλημα στην Ελλάδα είναι η εφαρμογή. Εσείς το θεωρείτε πρόβλημα σε ό,τι αφορά τη διοίκηση νοσοκομείων ή τον φοροεισπρακτικό μηχανισμό και πώς το αντιμετωπίζετε;

– Είναι πράγματι, αλλά η κυβέρνηση προωθεί αυτό το είδος των μεταρρυθμίσεων που θα καταστήσουν δυνατό ένα πιο ανταγωνιστικό σύστημα υγείας. Απαιτείται δουλειά σε όλους αυτούς τους καθοριστικούς τομείς και θα έλεγα πως το σύστημα υγείας είναι ένα από τα σημεία που πρέπει να βρεθούν στο επίκεντρο. Είναι σημαντικό να αναμορφώσουμε το σύστημα, ώστε να αυξηθεί η αποτελεσματικότητά του ως προς το κόστος του και να μειωθεί η επιβάρυνση που συνεπάγεται για τους φορολογουμένους.

– Είναι, όμως, σαφές πως η κυβέρνηση έχει μείνει πίσω στην είσπραξη εσόδων. Νομίζετε πως έχει κάνει αρκετά ή πρέπει να κάνει περισσότερα και γρηγορότερα;

– Η κυβέρνηση έχει μείνει πίσω στην είσπραξη των φορολογικών εσόδων και βλέπουμε πως πρέπει να γίνει πιο αποτελεσματική. Βλέπουμε, ωστόσο, πως έχει ενταθεί η μάχη κατά της φοροδιαφυγής προς όφελος των δημόσιων οικονομικών και για χάρη της κοινωνικής δικαιοσύνης, της πολιτικής κ.λπ.

– Ο τρόπος που εμείς βλέπουμε τους στόχους του προγράμματος είναι πως επιδιώκει μια εσωτερική υποτίμηση, ώστε να γίνει η Ελλάδα πιο ανταγωνιστική. Από τη δική σας οπτική γωνία είναι ζήτημα ουσίας να μειωθούν και οι μισθοί στον ιδιωτικό τομέα, έχετε επιμείνει στο θέμα αυτό ή δεν αποτελεί προτεραιότητα για σας;

– Είναι σημαντικό να διαμορφωθούν έτσι οι μισθοί του ιδιωτικού τομέα ώστε να αποκατασταθεί η ανταγωνιστικότητα των τιμών και του κόστους στην ελληνική οικονομία. Ο ιδιωτικός τομέας κινείται ή έχει ήδη κινηθεί προς τη σωστή κατεύθυνση μετά την απόφαση για μείωση των μισθών του δημόσιου τομέα. Εκείνο που είναι σημαντικό είναι να γίνει ο ιδιωτικός τομέας ανταγωνιστικός, ώστε να μπορέσει η Ελλάδα να επανέλθει σε οικονομική ανάπτυξη.

– Αυτό συνεπάγεται πως οι μισθοί πρέπει να μειωθούν στον ιδιωτικό τομέα;

– Εκείνο που είναι ουσίας είναι να γίνει πιο ανταγωνιστικός ο ιδιωτικός τομέας. Η μείωση του κόστους του σχετίζεται φυσικά κυρίως με τους μισθούς, αλλά και με τις μεταρρυθμίσεις στη βάση του συστήματος –που στις ημέρες μας είναι ουτοπικό στην Ελλάδα– μέσω του νομοσχεδίου για τη μεταρρύθμιση της αγοράς εργασίας. Και από αυτήν την άποψη είναι κρίσιμο να επιλέξει η κυβέρνηση και το Κοινοβούλιο ένα σύστημα που θα διευκολύνει έναν αποτελεσματικό καθορισμό ευέλικτων μισθών, προκειμένου να διασφαλίσουν ότι αντανακλάται η παραγωγικότητα και η ανταγωνιστικότητα στα επίπεδα των αποδοχών.

– Οπως γνωρίζετε, η ανεργία έχει αυξηθεί σημαντικά. Τι απαντάτε σε αυτούς τους ανθρώπους που χάνουν τη θέση εργασίας τους, στα καταστήματα που κλείνουν κ.λπ.;

– Η Ελλάδα απλώς ζούσε για καιρό πάνω από τις δυνατότητές της. Την άνοιξη, έφθασε πολύ κοντά στο αδιέξοδο και στράφηκε στην Ε.Ε. και το ΔΝΤ για τα πακέτα δανείων. Στο πλαίσιο αυτό, δεν υπήρχε άλλος τρόπος από την επιβολή αυστηρών μέτρων για να αρχίσει να αποκαθίσταται η εμπιστοσύνη. Και μέρος αυτών ήταν στην ουσία η μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος, που συνεπαγόταν π.χ. μείωση του μισθολογικού κόστους του Δημοσίου.

Είναι για την Ελλάδα θέμα αξιοπιστίας

– Εγινε πολύς λόγος για την «επέμβαση» στο Δημόσιο, αν θα είναι αρκετή απλώς η μείωση των μισθών, των μπόνους κ. ο. κ. και κάποιες εσωτερικές μετατάξεις, ή αν θα υπάρξουν απαραίτητες απολύσεις κάποια στιγμή.

– Στο πλαίσιο του μεταρρυθμιστικού προγράμματος η κυβέρνηση είναι σημαντικό να επιδιώξει κάποιο βαθμό ιδιωτικοποιήσεων στις κρατικές επιχειρήσεις, δίνοντας έτσι έσοδα στο κράτος. Είναι ακόμα πιο σημαντικό γιατί οι επιχειρήσεις αυτές πρέπει να γίνουν πιο ανταγωνιστικές και το κράτος πρέπει να πάψει να παρέχει επιδοτήσεις σε αυτές.

– Πολλοί πιστεύουν ότι η επόμενη αξιολόγηση, τον Φεβρουάριο, είναι κρίσιμη και επίσης πως η κυβέρνηση έχει ελάχιστο χρονικό περιθώριο να κατορθώσει κατά βάση να κάνει ό, τι χρειάζεται για να επιτύχει. Ποια είναι η δική σας εκτίμηση;

– Κανείς δεν πρέπει να υποτιμά την ικανότητα της Ελλάδας να διατηρεί την κεκτημένη ταχύτητα των μεταρρυθμίσεων. Δεν το αμφισβητώ αυτό.

– Δεν βλέπετε μια κάποια κόπωση στην κοινή γνώμη;

– Γνωρίζω ότι υπάρχει κάποια αντίδραση στις μεταρρυθμίσεις, κάτι φυσιολογικό για κάθε χώρα που έζησε τόσο πολύ πάνω από τις δυνατότητές της και οφείλει να λάβει τολμηρά μέτρα για να διορθώσει το κόστος της δημοσιονομικής κατεύθυνσης, καθώς και της διαρθρωτικής ανταγωνιστικότητας.

– Κάποια μέλη της κυβέρνησης και προσωπικότητες πιστεύουν ότι η Ελλάδα είναι πολύ μεγάλη για να πτωχεύσει, με την έννοια ότι έχετε δώσει πολλά χρήματα, διακυβεύονται πολλά, επομένως δεν μπορείτε να σταματήσετε ποτέ να πληρώνετε τις δόσεις ή να είστε πιο αυστηροί. Πώς απαντάτε σ' αυτό;

– Θεωρώ απλούστατα πως είναι προς το συμφέρον της Ελλάδας να εφαρμόσει το πρόγραμμα βάσει της συμφωνίας που κάναμε, είναι θέμα αξιοπιστίας για την Ελλάδα και τις αποφάσεις οικονομικής πολιτικής που λαμβάνει, δεν έχω λοιπόν λόγο να αμφισβητώ την ικανότητα και την προθυμία της ελληνικής κυβέρνησης να εφαρμόσει το πρόγραμμα βάσει του Μνημονίου.

Ανάπτυξη, τέλη του 2011

– Είστε ικανοποιημένος με το επίπεδο πολιτικής συναίνεσης τόσο στην κυβέρνηση όσο και στο ευρύτερο πολιτικό σύστημα;

– Οπως είπα, η ελληνική κυβέρνηση και το Κοινοβούλιο κατόρθωσαν να εφαρμόσουν ένα πολύ σημαντικό μεταρρυθμιστικό πρόγραμμα, που αν μη τι άλλο αιφνιδίασε θετικά. Βέβαια, θα ήταν προτιμότερο να υπάρχει ευνοϊκή προς το πρόγραμμα πολιτική συναίνεση, γιατί πρέπει πάντα να ζητούμε κάτι τέτοιο.

– Θα το ζητήσετε αργότερα, όταν δείτε τον κ. Σαμαρά;

– Θα το ζητήσω, ναι. Ταυτόχρονα, όμως, θέλω να έχω ταυτόχρονη επαφή τόσο με την κυβέρνηση όσο και με την αντιπολίτευση. Ο ηγέτης της αντιπολίτευσης παίζει σημαντικό ρόλο.

– Κάποιοι υπουργοί, πάλι, φαίνονται να κάνουν τη δική τους πολιτική έναντι του Μνημονίου. Πώς αντιμετωπίζετε το θέμα αυτό;

– Είναι αρμοδιότητα της ελληνικής κυβέρνησης και του πρωθυπουργού να φροντίσουν ώστε η κυβέρνηση και οι υπουργοί της να εφαρμόζουν το πρόγραμμα οικονομικών μεταρρυθμίσεων και να σέβονται τη δέσμευση της Ελλάδας ως προς το Μνημόνιο. Δεν έχω λόγο να αμφισβητώ οποιαδήποτε δέσμευση οποιουδήποτε υπουργού αυτής της κυβέρνησης.

– Είπατε πως η Ελλάδα θα μπορέσει να δανειστεί στα μέσα του 2012.

– Η Ελλάδα θα μπορούσε εν μέρει και σταδιακά να επιστρέψει στις αγορές από τον Μάιο του 2012 μέχρι τον Μάιο του 2013. Βέβαια το μακροοικονομικό μας σενάριο και το ελληνικό πρόγραμμα βασίζονται στην υπόθεση πως θα επανέλθει η ανάπτυξη. Οσο θα επανέρχεται η ανάπτυξη, τόσο θα ενισχύεται η εμπιστοσύνη και θα είναι δυνατό να επιστρέψει η Ελλάδα στις αγορές.

– Υπάρχει η αίσθηση ότι οι αριθμοί είναι τεράστιοι, ότι το χρέος είναι πελώριο σε σχέση με το ΑΕΠ και όλα αυτά. Και πως σ' ένα βαθμό θα είναι απαραίτητο κάποιο «κούρεμα» ή αναδιάρθρωση.

– Τόσο, βέβαια, η ελληνική κυβέρνηση όσο και οι Ε.Ε. - ΔΝΤ στήριξαν αυτό το πρόγραμμα σε πολύ ρεαλιστικές μακροοικονομικές υποθέσεις και επίσης σε μια πολύ ρεαλιστική υπόθεση περί αναπτυξιακής δυναμικής και βιωσιμότητας του χρέους. Θα χρειαστούν όχι μόνο σημαντικές διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις προκειμένου να επανέλθει η χώρα στην ανάπτυξη, αλλά και εμμονή στους δημοσιονομικούς στόχους, για να μειώσει το δημόσιο έλλειμμα. Θα χρειαστεί επίσης επιμήκυνση των δανείων πέρα από το 2014, το 2015. Η Ελλάδα μπορεί να ξεπεράσει τη δυσκολότερη περίοδο και ν' αρχίσει να μειώνει το χρέος της, ώστε να επιστρέψει στον δρόμο της βιωσιμότητας.

> *Η Ελλάδα θα μπορούσε εν μέρει και σταδιακά να επιστρέψει στις αγορές από τον Μάιο του 2012 μέχρι τον Μάιο του 2013... Θα χρειαστεί επίσης επιμήκυνση των δανείων πέρα από το 2014, το 2015.*

– Βλέπετε να υπάρχει κίνδυνος να επιτύχει η εγχείρηση αλλά να πεθάνει ο ασθενής με την επιδείνωση της ύφεσης;

– Οχι. Η αλήθεια είναι πως, παρότι η ύφεση συνεχίζεται, βλέπουμε φως στην άκρη του τούνελ. Αυτή είναι η δική μας πρόβλεψη και εκείνη του ΔΝΤ και αμφότεροι φροντίζουμε πολύ να σχεδιάζουμε με μεγάλη προσοχή μακροοικονομικά σενάρια. Το σενάριό μας είναι πως η Ελλάδα θα επανέλθει σε ρυθμούς θετικής ανάπτυξης μέσα στο ερχόμενο έτος, ας πούμε περί τα μέσα ή το δεύτερο εξάμηνο του ερχόμενου έτους και στη συνέχεια, τα επόμενα χρόνια από το 2012 και μετά, θα είναι χρόνια ακόμα ισχυρότερης οικονομικής ανάπτυξης, κάτι που βέβαια είναι ουσιαστικό για την απασχόληση και τη δημιουργία θέσεων εργασίας.

Ολοι είμαστε στο ίδιο καράβι

– Σε πιο διεθνή ζητήματα, γίνεται κριτική για κακοφωνίες ηγετών στην Ε.Ε. Ο καθένας, ουσιαστικά, έχει δική του γνώμη. Δημιουργεί αυτό πρόβλημα στη δουλειά σας; Και πώς το λύνετε;

– Πρώτα απ' όλα, αυτό το τελευταίο σκέλος της χρηματοοικονομικής κρίσης έγινε εκ φύσεως όλο και πιο συστημικό, που σημαίνει ότι απαιτεί συνεκτική και συστημική απάντηση από την Ε.Ε. και κυρίως από την Ευρωζώνη. Αυτό έχει δρομολογηθεί και η Επιτροπή συνεργάζεται με τα κράτη-μέλη για να το επιτύχει. Υπάρχει ελευθερία λόγου στην Ευρώπη και ισχύει και σε ό,τι αφορά τους πολιτικούς ηγέτες. Κατά την άποψή μου, είναι πολύ σημαντικό να ενισχύσουμε την πειθαρχία στο τι λέμε στην Ευρώπη σε ό,τι αφορά τη χάραξη οικονομικής πολιτικής και αυτό μπορεί να συμβεί μόνο με οξυδερκή ηγεσία και συνεκτική διαβούλευση όλων των βασικών παικτών.

– Πιστεύετε πως η ιδέα του ευρωομολόγου είναι κακή;

– Οχι. Τη βρίσκω πνευματικά ελκυστική και επιπλέον, τον Μάιο υπέγραψα πρόταση στην Επιτροπή, η οποία έγινε πρότασή της στις 9 Μαΐου, για τη δημιουργία ενός ευρωπαϊκού μηχανισμού χρηματοοικονομικής σταθερότητας, βασισμένου στην Ενωση. Η πρόταση της Επιτροπής απερρίφθη στη συνέχεια κατά το δεύτερο σκέλος της κυρίως γιατί σε κάποια κράτη-μέλη θύμισε υπερβολικά τα ευρωομόλογα... Είμαστε έτοιμοι να εξετάσουμε όλες τις ιδέες των κρατών-μελών και στο πλαίσιο αυτό πρέπει να εξετάσουμε κάθε εναλλακτική λύση, ώστε να ενισχύσουμε τη συστημική απάντηση στη συστημική κρίση.

– Δεν σας ανησυχεί που διεξάγεται μια μεγάλη μάχη εξουσίας στις αγορές και που η Ευρώπη είναι ενίοτε πολύ μικρή και ενίοτε πολύ μεγάλη για να αντιδράσει;

– Πιστεύω πρώτα απ' όλα, πως ο συστημικός χαρακτήρας του τωρινού επεισοδίου της χρηματοοικονομικής κρίσης είναι ζήτημα τόσο δημοσιονομικών μεγεθών κάποιων κρατών-μελών όσο και συστημικών επιθέσεων. Επομένως, αν υφίσταται αυτού του είδους η διττότητα, τα κράτη-μέλη πρέπει να λάβουν πολύ συγκεκριμένα μέτρα για να διασφαλίσουν δημοσιονομική σταθερότητα και χρηματοοικονομική βιωσιμότητα. Αυτό κάνει η Ισπανία και ιδιαίτερα η Πορτογαλία, αυτή τη στιγμή.

> *Βρίσκω την ιδέα του ευρωομολόγου πνευματικά ελκυστική... Ομως, η ιδέα του συστήματος των δύο ευρώ θα πρέπει να «σκοτωθεί» προτού δει το φως της ημέρας. Δεν θα ωφελήσει κανέναν...*

– Και δεν θεωρείτε ότι η γερμανική κοινή γνώμη χάνει την υπομονή της με εμάς στον Νότο, ότι δεν υποστηρίζει αυτό το είδος του μηχανισμού, ότι μπορεί ακόμη και να προσανατολίζεται σε ένα σύστημα δύο ευρώ;

– Κατά τη γνώμη μου, η ιδέα των δύο ευρώ θα πρέπει να σκοτωθεί προτού δει το φως της ημέρας. Δεν θα ωφελήσει κανέναν, θα είναι καταστροφική τόσο για τις χώρες με τα πλεονάσματα όσο και για εκείνες με τα ελλείμματα, πέρα από τις καταστροφικές της συνέπειες για την ίδια την ιδέα της ευρωπαϊκής ενότητας. Εχουμε πολύ καλύτερες εναλλακτικές, ενισχύοντας μια ολοκληρωμένη και συστηματική απάντηση. Είμαι σίγουρος ότι η γερμανική κοινή γνώμη μπορεί να πεισθεί για την αναγκαιότητα να ληφθεί η απαραίτητη δράση, αρκεί να έχουμε πολιτικές και να τις υποστηρίζουμε πειστικά. Πρόκειται για ζήτημα διασφάλισης της χρηματοοικονομικής σταθερότητας. Στην Ευρωζώνη βρισκόμαστε στο ίδιο καράβι.

– Φοβάστε ότι η επικείμενη σύνοδος κορυφής θα καταλήξει σε χάος;

– Οχι, έχω πλήρη εμπιστοσύνη στην αίσθηση υπευθυνότητας των ηγετών των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ενωσης.

Οι προκηρύξεις, ο καφές και το μπλόκο στα διόδια Αφιδνών

Υπό παρακολούθηση ύποπτοι για συμμετοχή στη «νέα» τρομοκρατία

Του **ΓΙΑΝΝΗ ΣΟΥΛΙΩΤΗ**

Πρωτόλεια κείμενα, τα οποία στην τελική τους μορφή πιθανολογείται ότι έχουν αποτελέσει αποσπάσματα προκηρύξεων τρομοκρατικών οργανώσεων, έχουν βρεθεί στην κατοχή ενός εκ των έξι συλληφθέντων. Συγκεκριμένα, πηγές της «Κ» αναφέρουν ότι ερευνούν κείμενα που βρέθηκαν στον ηλεκτρονικό υπολογιστή κατηγορούμενου και τα οποία παραπέμπουν στο περιεχόμενο προκηρύξεων, όχι της «Συνωμοσίας Πυρήνων της Φωτιάς» ή της «Σέχτας Επαναστατών», αλλά ενδεχομένως του «Επαναστατικού Αγώνα». Το συγκεκριμένο άτομο, άλλωστε, είχε τις τελευταίες ημέρες πριν τη σύλληψή του επαφές σε καφετέρια των Εξαρχείων με πρόσωπα που φέρονται, σύμφωνα με την Αντιτρομοκρατική, να συνδέονται με τη δράση της οργάνωσης «Σέχτα Επαναστατών» και παλαιότερα του «Επαναστατικού Αγώνα». Η ανάλυση των συγκεκριμένων ευρημάτων δεν έχει ολοκληρωθεί, ωστόσο, από τα μέχρι στιγμής δεδομένα προκύπτουν ενδείξεις οριζόντιας διασύνδεσης μεταξύ των οργανώσεων της «νέας» τρομοκρατίας.

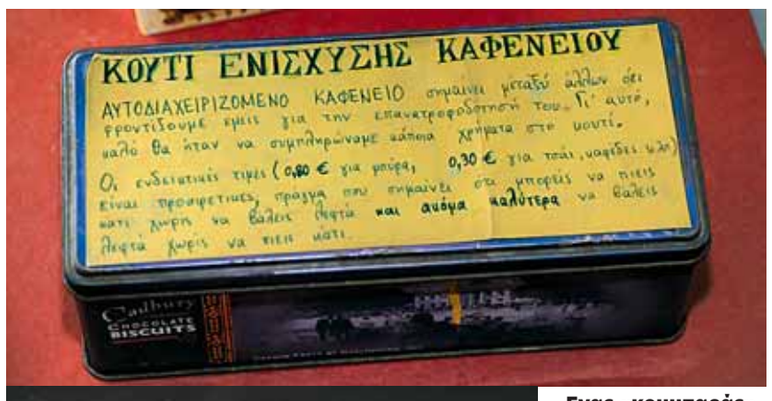

Ενας «κουμπαράς» για την ενίσχυση του «αυτοδιαχειριζόμενου καφενείου» της οδού Πλάτωνος και ένα καλάθι με τσιγάρα, σπίρτα, σημειώματα και μία... χειροβομβίδα κατέσχεσαν, μεταξύ άλλων, οι αστυνομικοί από το σπίτι όπου διέμεναν οι συλληφθέντες Στέλλα Αντωνίου και Κώστας Σακκάς, στην Καλλιθέα.

Μέσα σε θήκες μουσικών οργάνων και σε βαλίτσες με ρούχα έκρυβαν οι συλληφθέντες τον οπλισμό, που βρέθηκε στο μικρό υπόγειο της οδού Καισαρείας στη Ν. Σμύρνη. Τον χώρο είχε μισθώσει ο Γιώργος Καραγιαννίδης ή «Ανέστης», παρουσιαζόμενος στην ιδιοκτήτρια ως μουσικός.

Σε κλοιό

Ο εντοπισμός ενός κύκλου υπόπτων για τρομοκρατική δράση αποτελεί τις τελευταίες ώρες υπ' αριθμόν 1 προτεραιότητα της αστυνομίας. Ανώτατα στελέχη του υπουργείου Προστασίας του Πολίτη σημειώνουν ότι «μεγάλος αριθμός ατόμων και σπιτιών τελούν σε κλοιό» προσθέτοντας ότι «η πρώτη φάση της αστυνομικής επιχείρησης δεν έχει ακόμα ολοκληρωθεί».

Σημαντικά στοιχεία ανέδειξε έρευνα στο σπίτι του Κωνσταντίνου Σακκά στη Θεσσαλονίκη, ενώ μια άγνωστη πτυχή της συγκεκριμένης υπόθεσης φέρνει σήμερα στο φως η «Κ». Ο 26χρονος, που είναι φοιτητής στη Θεολογική Σχολή του ΑΠΘ, διατηρούσε διαμέρισμα στην οδό Βασ. Ολγας, το οποίο ερευνήθηκε από τους αστυνομικούς την περασμένη Τρίτη, οπότε ο Σακκάς και ο 21χρονος Αλέξανδρος Μητρούσιας κρίθηκαν προφυλακιστέοι.

Στα διόδια

Σύμφωνα με πληροφορίες της «Κ», την ίδια ημέρα, αστυνομικοί της Αντιτρομοκρατικής ακινητοποίησαν στα διόδια των Αφιδνών, μετά παρακολούθηση, τους επιβάτες ενός Ι.Χ. που νωρίτερα είχαν μεταβεί στο σπίτι του 26χρονου προκειμένου να αφαιρέσουν από το εσωτερικό του αντικείμενα που κατά τις αρχές έχουν ιδιαίτερη βαρύτητα για την περαιτέρω πορεία των ερευνών. Οι κινήσεις τους παρακολουθούνταν από κλιμάκια αστυνομικών της Αντιτρομοκρατικής, με συνέπεια, κατά την επιστροφή τους στην Αθήνα να ακινητοποιηθούν στα διόδια των Αφιδνών. Στα ευρήματα συγκαταλέγονται ηλεκτρονικοί υπολογιστές, φορητοί ψηφιακοί δίσκοι, φωτογραφίες και έντυπο υλικό που πλέον αξιολογούνται από την Αντιτρομοκρατική υπηρεσία. Πηγές της «Κ» σημειώνουν ότι στο επίμαχο υλικό περιλαμβάνονται προκηρύξεις του «Επαναστατικού Αγώνα» σε έντυπη μορφή, για τις οποίες δεν έχει ακόμα προσδιοριστεί εάν έχουν εκτυπωθεί από το Διαδίκτυο ή βρέθηκαν με διαφορετικό τρόπο στην κατοχή του 26χρονου.

Από τα ευρήματα στις γιάφκες εκτιμάται ότι θα φωτισθούν παλαιότερες υποθέσεις χτυπημάτων

Στο USB

Οι ίδιες πηγές χαρακτηρίζουν σημαντικά και αρχεία αποθηκευμένα στο USB που έγινε προσπάθεια να αφαιρεθεί από το διαμέρισμα του Σακκά. Στα ευρήματα από τις έρευνες σε Θεσσαλονίκη και Αφίδνες συγκαταλέγεται και φάκελος με ακροφύσια μπαταριών, που παραπέμπουν στους παγιδευμένους φακέλους που ταχυδρόμησε την 1η Νοεμβρίου η «Συνωμοσία Πυρήνων της Φωτιάς».

Φάκελος

Ο φάκελος είχε αρχικά ταχυδρομηθεί μέσω εταιρείας ταχυμεταφορών από τη Θεσσαλονίκη στην Αθήνα (πληροφορίες αναφέρουν ότι παραλήπτης ήταν η Στέλλα Αντωνίου) και «επεστράφη» στη Θεσσαλονίκη, όπου αρκετοί από τους συλληφθέντες επρόκειτο να μεταβούν στη διάρκεια των εορτών. Στελέχη του υπουργείου Προστασίας του Πολίτη αφήνουν να εννοηθεί ότι στην κατοχή των αρχών βρίσκονται και στοιχεία ικανά να συνδέσουν τους έξι κατηγορούμενους με τρομοκρατικό χτύπημα που επρόκειτο να πραγματοποιήσουν το αμέσως επόμενο διάστημα. Πληροφορίες της «Κ» κάνουν λόγο για την ύπαρξη, μεταξύ των κατασχεθέντων πειστηρίων, σχεδιαγραμμάτων που αναπαριστούν σχεδιαζόμενη τρομοκρατική επίθεση. Από αυτά προκύπτει η πρόθεσή τους να πλήξουν ανθρώπινο στόχο.

THE ALL-NEW
SPORTAGE
ΚΛΕΒΕΙ ΤΗΝ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ!
Το ολοκαίνουργιο **KIA Sportage** εντυπωσιάζει με την πρώτη ματιά: απίστευτος εξωτερικός σχεδιασμός, ευρωπαϊκή ανώτερη τεχνολογία, κατασκευαστική υπεροχή και άνεση που τη νιώθεις σε κάθε χιλιόμετρο. Μαζί με **7 ολόκληρα χρόνια εργοστασιακής εγγύησης**, το **Sportage** είναι το νέο supermodel που θα κλέψει την καρδιά σας.
Sportage 1.6: Εκπομπές CO² (g/km): 158, κατανάλωση καυσίμου (Lt/100km): 6.8
ΑΠΟ €16.900
7 YEAR KIA WARRANTY
KIA MOTORS Major Sponsor
EURO NCAP FOR SAFER CARS www.euroncap.com
KIA
info@loutsiosgroup.com | www.kia.com
LOUTSIOS GROUP
ΛΕΜΕΣΟΣ: Λεωφ. Ομονοίας 90, Τ: 25 576576 | **ΛΕΥΚΩΣΙΑ:** Αχαιών 13, Έγκωμη, Τ: 22 464834
ΛΑΡΝΑΚΑ: Σπύρου Κυπριανού 10, Τ: 24 635125 | **ΠΑΦΟΣ:** Shikkis Motors, Τ: 26 945700

AFP

Για πρώτη φορά, νεαροί Νοτιοκορεάτες έγιναν μάρτυρες μιας πολεμικής ενέργειας στο έδαφός τους, όταν η Βόρεια Κορέα βομβάρδισε τη νήσο Γεονπιεόνγκ, στις 23 Νοεμβρίου, και σκοτώθηκαν δύο ναύτες και δύο πολίτες.

AP

Ο πρόεδρος της Νότιας Κορέας Λι Μιουνγκ Μπακ κατηγορείται από την αντιπολίτευση ότι δεν απάντησε πιο δυναμικά μετά τη βύθιση του πλοίου Cheonan, τον Μάρτιο, και τις βολές που δέχθηκε η χώρα του από την Πιονγιάνγκ πριν από λίγες ημέρες.

Από τη διάθεση για ειρήνη στην ένταση

Οι συντηρητικοί της Νότιας Κορέας επιχειρηματολογούν υπέρ μιας δυναμικής απάντησης εναντίον της επιθετικότητας των Βορείων

Ακόμη και όταν η κυβέρνηση του προέδρου Λι Μιουνγκ Μπακ ανακοίνωσε ότι η Βόρεια Κορέα βύθισε το νοτιοκορεατικό πλοίο Cheonan, τον Μάρτιο, με αποτέλεσμα να χάσουν τη ζωή τους 46 ναύτες, τουλάχιστον το ένα τρίτο της χώρας το αμφισβήτησε.

Ωστόσο, τα πράγματα επιδεινώθηκαν, όταν η Βόρεια Κορέα βομβάρδισε τη νήσο Γεονπιεόνγκ, στις 23 Νοεμβρίου, και σκοτώθηκαν δύο Νοτιοκορεάτες ναύτες και δύο πολίτες. Για πρώτη φορά, νεαροί Νοτιοκορεάτες έγιναν μάρτυρες μιας πολεμικής ενέργειας στο έδαφός τους. Νέοι, οι οποίοι εναντιώνονταν στην υποχρεωτική στράτευση έγιναν πιο πρόθυμοι μετά τη βύθιση του Cheonan. Το Δημοκρατικό Κόμμα της αντιπολίτευσης, το οποίο είχε επικρίνει τον πρόεδρο Λι επειδή έβαλε τέλος στην «πλιόλουστη πολιτική» των συνομιλιών με τη Βόρεια Κορέα, τώρα τον κατηγορεί γιατί δεν απάντησε πιο δυναμικά. Το συντηρητικό GNP έχει επίσης σκληρύνει τη γλώσσα του.

Πολλοί στον Νότο έχουν συγκλονιστεί από το γεγονός ότι η χώρα τους απάντησε με μόνο 80 βολές εναντίον του Βορρά, στις 170 που δέχθηκε. Κάποιοι φθάνουν μέχρις του σημείου να επιχειρηματολογούν υπέρ μιας ανάπτυξης πυρηνικών όπλων από τις ΗΠΑ, που διατηρούν 28.500 στρατιώτες στη χώρα τους, ώστε να λειτουργούν αποτρεπτικά σε τέτοιου είδους βορειοκορεατικές ενέργειες.

Ο πρόεδρος Λι, το υψηλό ποσοστό δημοτικότητας του οποίου μειώθηκε μετά την επίθεση, έχει ανακάμψει. Εχει διορίσει νέο υπουργό Αμύνης, τον Κιμ Κουάν Τζιν, βετεράνο στρατιωτικό διοικητή. Ο κ. Κιμ έχει κατηγορήσει τις ένοπλες δυνάμεις για «γραφειοκρατική» μακαριότητα και άφησε ανοιχτό το ενδεχόμενο αεροπορικών επιδρομών σε απάντηση μελλοντικής επίθεσης του βορειοκορεατικού πυροβολικού. Οι νοτιοκορεατικές και αμερικανικές στρατιωτικές δυνάμεις θεωρείται ότι συζητούν τους κανόνες μιας τέτοιας εμπλοκής. Αυτή την εβδομάδα, παρά τις απειλές της Βόρειας Κορέας, το νοτιοκορεατικό ναυτικό πραγματοποίησε στρατιωτικά γυμνάσια με πραγματικά πυρά γύρω από τη χερσόνησο – αν και αποφεύγοντας το Γεονπιεόνγκ.

Πολλοί στην κυβέρνηση πιστεύουν ότι ο Κιμ Γιονγκ Ιλ θέλει να μετατρέψει τον γιο και διάδοχό του, Κιμ Γιονγκ Ουν, σε ήρωα και να αποσπάσει την προσοχή από την οικονομική δυσπραγία του καθεστώτος. Το ελπιδοφόρο είναι ότι η οικογένεια Κιμ δεν είναι τόσο απελπισμένη, ώστε να διακινδυνεύσει έναν ολομέτωπο πόλεμο.

Η Κίνα

Αν και η διεθνής πίεση παραμένει το καλύτερο μέσο επαναφοράς της Πιονγιάνγκ στην τάξη, η Κίνα, ο κυριότερος υποστηρικτής του καθεστώτος και καταλληλότερη να την ασκήσει, είναι απρόθυμη να το κάνει. Υποστηρίζει ότι η πίεση θα κάνει τα πράγματα χειρότερα. Αλλά η Αμερική και οι σύμμαχοί της πιστεύουν ότι η επίδειξη αλληλεγγύης εναντίον της Βόρειας Κορέας είναι κρίσιμης σημασίας. Στις 6 Δεκεμβρίου, κορυφαίοι διπλωμάτες από την Αμερική, την Ιαπωνία και τη Νότια Κορέα συναντήθηκαν στην Ουάσιγκτον και επέδειξαν την «ενιαία στάση» τους έναντι του Βορρά. Οι σύμμαχοι απέρριψαν τις επανειλημμένες εκκλήσεις της Κίνας για τη διεξαγωγή εξαμερών συνομιλιών για την εκτόνωση της έντασης. Η πρόταση της Κίνας αποδυναμώθηκε όχι μόνο από την επίθεση, αλλά και από την αποκάλυψη της Βόρειας Κορέας ότι έχει κατασκευάσει εργοστάσιο εμπλουτισμού ουρανίου, παρά τις κυρώσεις του ΟΗΕ.

Αποτελεί ειρωνεία ότι η επίδειξη δύναμης από τον Βορρά συνέβη ενώ κέρδιζε έδαφος η άποψη για επαναφορά της Πιονγιάνγκ στη διεθνή κοινότητα. Τώρα δεν υπάρχει διάθεση για διάλογο. Οι ειδικοί λένε ότι ο πρόεδρος Λι θα δεχθεί πιέσεις να σκληρύνει τη στάση του στο υπόλοιπο της θητείας του.

Μέχρι στιγμής έχει εξασφαλίσει υποστήριξη της πολιτικής του, χωρίς να κλιμακώσει την ένταση. Αλλά αν υπάρξει νέα επίθεση και δεν απαντήσει βίαια, ακόμη και υποστηρικτές του δεν θα του το συγχωρήσουν. Η εκδικητικότητα των Νοτίων θα μπορούσε να κάνει τη χερσόνησο ακόμη πιο επικίνδυνο μέρος.

Πλήγμα για τη Μ. Ανατολή

Σταματούν οι απευθείας συνομιλίες Ισραηλινών και Παλαιστινίων

Ποτέ μην πεις ποτέ, όταν πρόκειται για την προοπτική ειρήνευσης στη Μέση Ανατολή. Ωστόσο, ακόμη και οι πλέον αισιόδοξοι μάλλον διερωτώνται εάν Ισραηλινοί και Παλαιστίνιοι θα συμφωνήσουν ποτέ να ζήσουν πλάι πλάι σε δύο ασφαλή και κυρίαρχα κράτη. Την εβδομάδα που πέρασε, οι Αμερικανοί ανακοίνωσαν ότι οι πρόσφατες απευθείας συνομιλίες, που είχαν σταματήσει από τον Σεπτέμβριο, δεν θα επαναληφθούν.

Το πλήγμα είναι σκληρό για όλους. Για τον Μπαράκ Ομπάμα η αποτυχία είναι πικρή. Για τους Παλαιστινίους η προοπτική ενός κανονικού κράτους μοιάζει σήμερα πιο θολή παρά ποτέ. Οι Ισραηλινοί διακατέχονται από πιο ανάμεικτα συναισθήματα. Οι ιέρακες πιστεύουν ότι το Ισραήλ είναι σήμερα αρκετά ισχυρό, άρα οι παραχωρήσεις περιττεύουν. Οι περιστερές πιστεύουν ότι το ισραηλινό κράτος δεν θα είναι ποτέ ασφαλές, εάν οι Παλαιστίνιοι δεν αποκτήσουν δικό τους κράτος.

Ευθύνες

Ηδη στο Ισραήλ και σε αμερικανικούς κύκλους, ιδιαίτερα στους ρεπουμπλικανικούς, η ευθύνη για την αποτυχία επιρρίπτεται στον κ. Ομπάμα. Λέγεται ότι φέρθηκε ανόητα όταν συνέδεσε τις συνομιλίες με το πάγωμα των εποικισμών στη Δυτική Οχθη, την καρδιά ενός μελλοντικού παλαιστινιακού κράτους. Η κατηγορία είναι άδικη. Ο κ. Ομπάμα και η κ. Κλίντον ορθώς έθεσαν διαχωριστική γραμμή. Οποιο ειρηνευτικό σχέδιο και αν υπάρξει, θα περιέχει το αίτημα της απομάκρυνσης των εποικισμών από το μελλοντικό παλαιστινιακό κράτος. Πέραν αυτού, οι εποικισμοί είναι απολύτως παράνομοι βάσει της διεθνούς νομοθεσίας. Η σωστή ανταπόκριση εκ μέρους του Ισραήλ θα ήταν η ελάχιστη ένδειξη καλής θέλησης. Προτίμησε την άρνηση και τώρα κυρίως υπαίτιος για το αδιέξοδο είναι ο Μπέντζαμιν Νετανιάχου.

Οι Ισραηλινοί πρέπει να το ξανασκεφτούν. Κυρίως ο αινιγματικός κ. Νετανιάχου, που μπορεί να εκπλήξει τους πάντες αλλάζοντας από λαϊκιστής ιέραξ σε περιστέρι με ρεαλισμό. Σε αντάλλαγμα για τα αμερικανικά μαχητικά αεροσκάφη και τις διπλωματικές εγγυήσεις φάνηκε διατεθειμένος να σταματήσει τους εποικισμούς για τουλάχιστον τρεις μήνες, διατρέχοντας τον κίνδυνο να εξοργίσει τους εποίκους, να επιφέρει την κατάρρευση της δεξιόστροφης και θρησκόληπτης κυβέρνησής του και να επαναφέρει την προερχόμενη από το προσανατολισμένο προς την ειρήνη Κέντρο, αντίπαλό του Τζίπι Λίβνι. Φαίνεται, όμως, ότι υπερίσχυσαν τα γεραρκίσια του ένστικτα. Κατά τη Δεξιά, το Ισραήλ δεν απειλείται άμεσα, με εξαίρεση το Ιράν. Οι Παλαιστίνιοι είναι αδύναμοι και διαιρεμένοι. Οι Αραβες γαβγίζουν, αλλά δεν δαγκώνουν. Το Ισραήλ είναι ένα οχυρό χωρίς ρωγμές. Οι περιστερές έχουν δίκιο, μοναδική εγγύηση της ασφάλειας και της εθνικής ταυτότητας του Ισραήλ είναι η δημιουργία μιας πραγματικής παλαιστινιακής πατρίδας στη Δ. Οχθη. Ο κ. Ομπάμα δεν πρέπει να υποχωρήσει. Για να ξαναρχίσουν οι συνομιλίες πρέπει να αναζητήσει συναίνεση στο θέμα του αναπροσδιορισμού των συνόρων του 1967, είτε με απευθείας είτε με έμμεσες συνομιλίες. Ετσι, ο κύριος όγκος των εποίκων θα ενταχθεί σε έναν νεοσχεδιασμένο χάρτη του Ισραήλ, ενώ οι Παλαιστίνιοι θα αποκτήσουν νέα εδάφη μέσω της ανταλλαγής γαιών. Και ο κ. Ομπάμα θα έπρεπε να πάει στην Ιερουσαλήμ για να παρουσιάσει το σχέδιό του.

Ενδιαμέσως, το Ισραήλ πρέπει να μάθει ότι η υποστήριξη άνευ όρων δεν διαρκεί αιώνια. Το ψήφισμα του ΟΗΕ για την αναγνώριση ενός αυτοανακηρυχθέντος παλαιστινιακού κράτους κατά μήκος των συνόρων του 1967 κερδίζει έδαφος, ακόμη και σε χώρες φιλικές προς το Ισραήλ. Καταπώς έχουν τα πράγματα, η Αμερική θα εμποδίσει το ψήφισμα. Ομως, μετά την εβδομάδα που πέρασε, το Ισραήλ είναι πιο απομονωμένο παρά ποτέ.

REUTERS

Ο πρωθυπουργός του Ισραήλ Μπέντζαμιν Νετανιάχου αρνήθηκε τις συνομιλίες και τώρα εμφανίζεται ως ο κύριος υπαίτιος για το αδιέξοδο στο Παλαιστινιακό.

Το ψήφισμα του ΟΗΕ για την αναγνώριση ενός αυτοανακηρυχθέντος παλαιστινιακού κράτους κατά μήκος των συνόρων του 1967 κερδίζει έδαφος

Δημοκρατικοί κατά Ομπάμα

Για τη συμφωνία με τους Ρεπουμπλικανούς στο φορολογικό

Πριν και μετά τη νίκη τους στις επαναληπτικές εκλογές του περασμένου μήνα, οι ηγέτες των Ρεπουμπλικανών δεσμεύονταν ότι θα θέσουν τροχοπέδη στην άμετρη σπατάλη της ομοσπονδιακής κυβέρνησης. Την ίδια στιγμή, οι Δημοκρατικοί, στο όνομα της δημοσιονομικής εξυγίανσης και αυτοί, υπόσχονταν να αυξήσουν τη φορολογία των πλουσίων, όπως άλλωστε είχε δεσμευθεί και ο πρόεδρος Ομπάμα πριν από την εκλογή του στον Λευκό Οίκο.

Οσοι είχαν διαβλέψει την ικανότητα των δύο πλευρών να επιτύχουν συμβιβασμό, επιβεβαιώθηκαν, αλλά όχι όπως ήλπιζαν. Σύμφωνα με τις παραδόσεις της Ουάσιγκτον, ο πρόεδρος και οι Ρεπουμπλικανοί συμβιβάστηκαν και ανέβαλαν την επίλυση του προβλήματος στις ελληνικές καλένδες. Ο κ. Ομπάμα συμφώνησε να μη φορολογήσει επιπλέον τους πλούσιους μέσα στα ερχόμενα δύο χρόνια, ενώ από τη μεριά τους οι Ρεπουμπλικανοί συμφώνησαν στη χρονική επέκταση των επιδομάτων σε ανέργους και σε ορισμένες στοχευμένες φοροαπαλλαγές σε χαμηλόμισθους και φοιτητές.

Αντιδράσεις

Παρά, όμως, το υποτιθέμενο άγχος των δύο πλευρών για τη δημοσιονομική κατάσταση των ΗΠΑ, καμία νύξη δεν έγινε για τον περιορισμό του αμερικανικού ελλείμματος, που έφθασε πέρυσι το 8,9% του ΑΕΠ. Η συμφωνία ικανοποίησε πάντως τους συνήθεις αισιόδοξους, όπως την επενδυτική JP Morgan, που αύξησε την πρόβλεψή της για την αμερικανική ανάπτυξη το ερχόμενο τρίμηνο, από 3% στο 3,5%. Τα αισιόδοξα αυτά στοιχεία μπορεί να προμηνύουν και υποχώρηση της ανεργίας, που έφθασε το 9,8% τον Νοέμβριο.

Οι Ρεπουμπλικανοί εμφανίζονται τώρα να θριαμβολογούν, εκτιμώντας ότι η υποχώρηση του προέδρου Ομπάμα στο φορολογικό αποτελεί άτακτη φυγή του ιδεολογικού εχθρού. Πολλοί Δημοκρατικοί επιμένουν, όμως, ότι ο πρόεδρος θα μπορούσε να έχει επικρατήσει στην αντιπαράθεση αυτή, αν παρέμενε αμετακίνητος στις θέσεις του. Οι Δημοκρατικοί αυτοί επισημαίνουν δημοσκοπήσεις, που δείχνουν την πλειοψηφία των Αμερικανών να στηρίζει την αύξηση της φορολογίας των πλουσίων. Πολλοί Δημοκρατικοί στο Κογκρέσο απειλούν τώρα με καταψήφιση της συμφωνίας, αν και η στήριξη των Ρεπουμπλικανών σημαίνει ότι αυτή θα περάσει χωρίς πρόβλημα από τη Βουλή.

Ο κ. Ομπάμα, σε μία σπάνια επίδειξη πικρίας και θυμού, κατακεραύνωσε τους διστακτικούς Δημοκρατικούς χαρακτηρίζοντάς τους υποκριτές. Αν πάλι οι δαπάνες αυτές βοηθήσουν την οικονομία και περιορίσουν την ανεργία, η επανεκλογή του κ. Ομπάμα το 2012 θα καταστεί λίγο ευκολότερη. Την ίδια ώρα, οι αυξημένες δαπάνες, τις οποίες ενέκριναν οι Ρεπουμπλικανοί, αναμένεται να προκαλέσουν εσωκομματικό ρήγμα στην αντιπολίτευση.

Ο Μπαράκ Ομπάμα πέτυχε να εμφανιστεί «προεδρικός» στην αντιπαράθεση αυτή, αγνοώντας τους ζηλωτές του κόμματός του για να ασπαστεί μία συμβιβαστική λύση. Στο μεταξύ, συνέχισε τις συμβιβαστικές κινήσεις αυτή την εβδομάδα, επιβάλλοντας πάγωμα μισθών στον δημόσιο τομέα, παρά τις έντονες διαφωνίες των συνδικάτων τους, που στήριξαν τον σημερινό πρόεδρο στην προεκλογική του εκστρατεία. Η σύναψη συμφωνίας ελεύθερου εμπορίου με τη Νότια Κορέα αποτελεί μία ακόμη ένδειξη της μετακίνησής του προς το πολιτικό κέντρο.

Ακόμη, όμως, και αν η φορολογική συμφωνία δεν αποδειχθεί ήττα για τον κ. Ομπάμα, όπως μοιάζει σήμερα, αποτελεί ανησυχητικό οιωνό για τα δημοσιονομικά πράγματα της χώρας. Οι αποδόσεις των ομολόγων εκτινάχθηκαν κατά ένα τρίτο της μονάδας αμέσως μετά την ανακοίνωση της συμφωνίας. Οπως όλα δείχνουν, οι προσωρινές φοροαπαλλαγές στις ΗΠΑ τείνουν να γίνουν μόνιμες.

REUTERS

Ο πρόεδρος Ομπάμα συμφώνησε με τους Ρεπουμπλικανούς, την περασμένη Τετάρτη, να μη φορολογήσει επιπλέον τους πλούσιους τα ερχόμενα δύο χρόνια.

Ο κ. Ομπάμα πάγωσε τους μισθούς στον δημόσιο τομέα, παρά τις έντονες διαφωνίες των συνδικάτων που τον στήριξαν

Το Χριστουγεννιάτικο σας φέτος λέγεται ΔΩΡΟ

RoboMop®

Με αγορές **€140.00** και άνω σε μια απόδειξη σε κρεοπωλείο ή/και σε αλκοολούχα ποτά ή/και σε σοκολάτες **ΔΩΡΟ** ένα Robomop, μια πανέξυπνη αυτοκίνητη σκούπα που κινείται και καθαρίζει μόνη της.

1 δώρο ανά πελάτη ανά επίσκεψη

Το κουτί περιλαμβάνει 5 πανάκια καθαρισμού

Μειώνει τη ποσότητα σκόνης: Η 1η πηγή για το άσθμα και αλλεργίες είναι η σκόνη. Το Robomop βοηθάει σε αυτή την καταπολέμηση και στην αφαίρεση ελαφρών λεκέδων

Εύκολη πρόσβαση: Η 8.5 εκ. χαμηλή σκούπα καθαρίζει σε μέρη που εσείς είναι δύσκολο να καθαρίσετε όπως κάτω από καναπέδες, κρεβάτια και ντουλάπες.

Απόδοση καθαριότητας: Το Robomop καλύπτει 60m2/ώρα επιφάνειας με 98% ακρίβεια σε 1 ώρα.

Εύκολο στη χρήση: Απλώς αφήστε τη σκούπα στο πάτωμα. Το Robomop δεν χρειάζεται παρακολούθηση. Δεν κολλά πουθενά.

Ξεφορτώνει τη σκόνη μια για πάντα: Η σκόνη εύκολα εξαφανίζεται και δεν αφήνει πηγή εξάπλωσης βακτηριδίων και μικρόβιων

Είναι αθόρυβο: Το Robomop δουλεύει αθόρυβα σε σχέση με άλλα ρομποτικά καθαριστικά μηχανήματα.

Δεν μαγκώνει: Το Robomop διαπερνά με ευκολία τις μοκέτες και δεν μπερδεύεται με καλώδια και άλλα τέτοια είδη.

Μαλακό με τα έπιπλα: Το Robomop με το μαλακό τελάρο καθαρισμού κάνει το χτύπημα στα έπιπλα όσο πιο μαλακό γίνεται.

Μειώνει τη στροβιλισμένη σκόνη: Το Robomop γενικά σκοπεύει και μαζεύει τη σκόνη του περιβάλλοντος και δεν την απλώνει ψηλά επάνω στα έπιπλα, τραπέζια κλπ

Ηλεκτροστατικά πανιά: Το Robomop VoltaWeb πανί καθαρισμού δημιουργεί ηλεκτροστατική ενέργεια. Η ενέργεια παράγεται από την τριβή με την επιφάνεια του πατώματος και απορροφά την σκόνη σαν μαγνήτης.

11/12 - 31/12/10
ή μέχρι εξαντλήσεως

ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΑ
αλφαμεγα

Νίκη της WikiLeaks, ήττα του Τζούλιαν Ασάντζ

Η ιστοσελίδα δημοσίευσε τα στοιχεία, ο ιδρυτής της όμως οδηγήθηκε στη φυλακή

Η επίθεση, που ξεκίνησε τις τελευταίες ημέρες του Νοεμβρίου, ήταν διμέτωπη. Την ίδια στιγμή που η ιστοσελίδα WikiLeaks προσέκρουε σε απανωτές απαγορεύσεις και μετακόμιζε από server σε server προκειμένου να συνεχίσει να δημοσιεύει τα αμερικανικά διπλωματικά έγγραφα, η Interpol ανακοίνωνε ότι καταζητεί τον δημιουργό της ιστοσελίδας, Τζούλιαν Ασάντζ, για σεξουαλικά αδικήματα.

Στις 7 Δεκεμβρίου, ο πρώτος γύρος είχε λήξει με νίκη της WikiLeaks στη μάχη της ιντερνετικής επιβίωσης και με ήττα του Ασάντζ, που τελεί υπό κράτηση σε φυλακή του Λονδίνου, αναμένοντας την απόφαση για την έκδοσή του στη Σουηδία. Εκατοντάδες «καθρέφτες» της WikiLeaks ξεπήδησαν στο Ιντερνετ αποδεικνύοντας την αλήθεια των ισχυρισμών του Ασάντζ, ότι η ιστοσελίδα του είναι αδύνατο να λογοκριθεί – και η αμερικανική κυβέρνηση προσέφυγε στην... ιδιωτικοποίηση της λογοκρισίας, απαγορεύοντας σε κυβερνητικούς υπαλλήλους, αλλά και σε φοιτητές που προσβλέπουν σε διπλωματική καριέρα, να διαβάζουν τα αναρτημένα σε κοινή θέα διπλωματικά έγγραφα. Παράλληλα, όμως, ο 39χρονος πρύτανης των ανά τον κόσμο χάκερ, που ήδη στα 16 του χρόνια είχε διεισδύσει από το σπίτι του στην Αυστραλία στους υπολογιστές του Πενταγώνου, κατέληξε μόνος σε ένα κελί, μακριά από πληκτρολόγια και οθόνες. Ήταν η αρχή του δεύτερου γύρου. Από τις αρχές της εβδομάδας, χιλιάδες «hacktivists» (χάκερ-ακτιβιστές) εξαπέλυσαν ιντερνετικές επιθέσεις εναντίον των εταιρειών που επιχείρησαν να κατεβάσουν από το Ιντερνετ τη WikiLeaks ή να τη «στραγγαλίσουν» οικονομικά και να την αποκόψουν από τις δωρεές. Η Mastercard, η Visa, η Paypal δέχθηκαν ηλεκτρονικές επιθέσεις τύπου DDOS, (χιλιάδες υπολογιστές προσπαθούν να συνδεθούν ταυτόχρονα στην ίδια σελίδα, υπερφορτώνοντάς την και θέτοντάς την εκτός λειτουργίας). Το ίδιο συνέβη και με την ιστοσελίδα του ελβετικού ταχυδρομικού ταμιευτηρίου, που είχε κλείσει τον λογαριασμό του Ασάντζ, αλλά και με τις ιστοσελίδες της σουηδικής κυβέρνησης, της σουηδικής εισαγγελίας και του Σουηδού δικηγόρου των γυναικών που κατηγορούν τον Ασάντζ.

Οι επιθέσεις δεν λειτούργησαν μόνο ως πυροτεχνήματα διαμαρτυρίας, αλλά είχαν και ως αποτέλεσμα να δεχθεί η Paypal να αποδώσει στη WikiLeaks τα χρήματα των δωρητών που είχαν «παγώσει» μέσα στο σύστημά της. Οι «Anonymous», η ομάδα που οργάνωσε τις διαδικτυακές επιθέσεις, διατείνονται ότι δεν έχουν σχέση με τη WikiLeaks («δεν τους βρίσκεις. Ο μόνος από τη WikiLeaks με τον οποίο μπορούσαμε να επικοινωνήσουμε ήταν ο Τζούλιαν, αλλά πλέον δεν είναι διαθέσιμος», δήλωσε ένας από τους «Anonymous», τηρώντας, φυσικά, την ανωνυμία του). Στο δικαστήριο υπέρ του Ασάντζ μίλησαν όμως και επώνυμοι, όπως ο δημοσιογράφος και συγγραφέας Τζον Πίλτζερ και ο βραβευμένος σκηνοθέτης Κεν Λόουτς, ενώ η κυβέρνηση της Αυστραλίας, την οποία ο Ασάντζ είχε κατηγορήσει ως υπάλληλο των ΗΠΑ, εξέφρασε επίσης τη στήριξή της. Ταυτόχρονα, στο facebook, σε διάστημα μιας εβδομάδας οι «φίλοι» της ιστοσελίδας WikiLeaks τριπλασιάστηκαν ξεπερνώντας το ένα εκατομμύριο. «Το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης εναντίον του Τζούλιαν Ασάντζ είναι ευρωπαϊκή υπόθεση και δεν έχει καμία σχέση με εμάς», δήλωσε Αμερικανός αξιωματούχος, αποσυνδέοντας τελείως τις κατηγορίες εναντίον του ιδρυτή της WikiLeaks από τη δημοσίευση των διπλωματικών εγγράφων που έχει ενοχλήσει σφόδρα τις ΗΠΑ. Ομως, είναι πολλοί εκείνοι που δυσπιστούν.

Ισως πρόκειται για τους ίδιους ανθρώπους που διαβάζουν με προσοχή τα έγγραφα της WikiLeaks και ανακαλύπτουν ότι οι αμερικανικές πρεσβείες του Βερολίνου και της Μαδρίτης έχουν στο πρόσφατο παρελθόν υποδείξει στις αντίστοιχες κυβερνήσεις πώς να χειριστούν δικαστικές υποθέσεις που άπτονται των αμερικανικών συμφερόντων.

ΕΥΡΥΔΙΚΗ ΜΠΕΡΣΗ

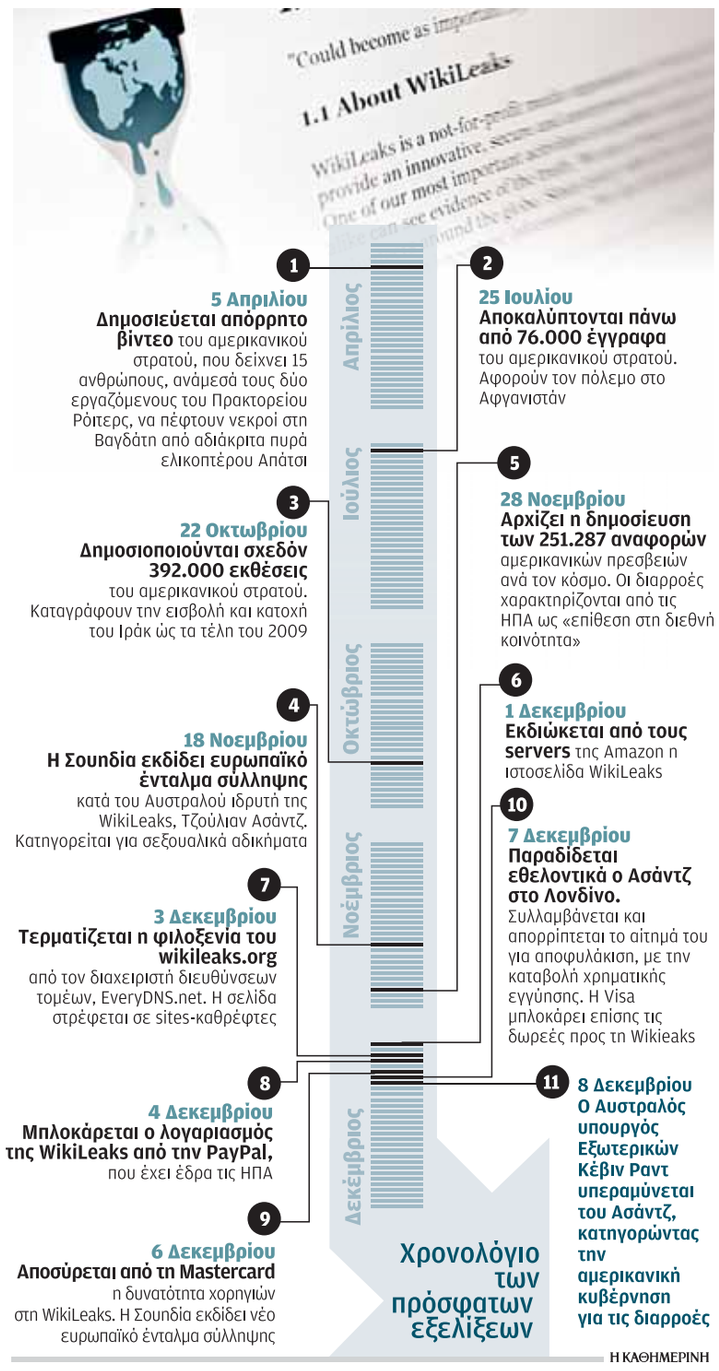

Το νομικό θέμα

Τυπικά ο Τζούλιαν Ασάντζ δεν χαρακτηρίζεται κατηγορούμενος, αλλά η σουηδική δικαιοσύνη ζητάει την έκδοσή του για να τον ανακρίνει σε σχέση με την καταγγελία για βιασμό (ήπια μορφή, η οποία επισύρει ποινή φυλάκισης έως τέσσερα χρόνια) καθώς και για τρεις λιγότερο σοβαρές καταγγελίες σεξουαλικής παρενόχλησης. Ο συνήγορος του Ασάντζ κάνει λόγο για «διαμάχη περί συναινετικού σεξ άνευ προφυλάξεων», ενώ ο συνήγορος των δύο γυναικών δηλώνει ότι η υπόθεση δεν έχει πολιτικές προεκτάσεις και ότι οι πελάτισσές του υποφέρουν από ιντερνετικές επιθέσεις φίλων του WikiLeaks. Οι δύο γυναίκες, που είχαν σχέσεις με τον Ασάντζ σε διαφορετικές ημέρες στη Σουηδία, το καλοκαίρι, παρουσιάστηκαν από κοινού σε αστυνομικό τμήμα της Στοκχόλμης. Η εισαγγελέας υπηρεσίας περιέγραψε το σοβαρότερο αδίκημα ως βιασμό, ενώ η προϊσταμένη της διαφώνησε, με αποτέλεσμα να αποσύρει το αίτημα για σύλληψη και ανάκριση του Ασάντζ. Εν συνεχεία, οι δύο γυναίκες μετέβησαν στο Γκέτεμποργκ, που απέχει περίπου 500 χιλιόμετρα και υπέβαλαν εκεί εκ νέου τη μήνυση σε άλλη εισαγγελέα. Ο Ασάντζ έφυγε από τη Σουηδία με την άδεια της σουηδικής δικαιοσύνης, η οποία εν συνεχεία ζήτησε την έκδοσή του πίσω στη Σουηδία. Το παρελθόν δείχνει ότι από τη Σουηδία είναι πιο εύκολη η έκδοση υπόπτων στις ΗΠΑ – οι οποίες όμως δεν έχουν αποφασίσει ακόμη με βάση ποιο νόμο να τον κατηγορήσουν.

Λεπτομέρειες που δεν προκαλούν σοκ

Αναιδείς και είρωνες, ναι. Αλλά, από την άλλη πλευρά, είναι δύσκολο να δαιμονοποιήσει κανείς τους Αμερικανούς διπλωμάτες, από τα μερικές εκατοντάδες τηλεγραφήματα που έχει φέρει μέχρι στιγμής στο φως της δημοσιότητας η ιστοσελίδα WikiLeaks. Ούτε είναι εύκολο να υποστηριχθεί η άποψη ότι οι διαρροές μέχρι στιγμής προκάλεσαν συντριπτικό πλήγμα στα αμερικανικά συμφέροντα. Η πλέον αμφιλεγόμενη αποκάλυψη των τελευταίων ημερών ήταν πιθανότατα η μακρά λίστα με τις εγκαταστάσεις που θεωρούνται κρίσιμες για την εθνική ασφάλεια των Ηνωμένων Πολιτειών. Η λίστα περιλάμβανε τα σημεία όπου έχουν βυθιστεί υποθαλάσσια καλώδια, τα ονόματα των εταιρειών που παρασκευάζουν πολύτιμα εμβόλια και μεγάλα λιμάνια. Τίποτε από όλα αυτά δεν ήταν μυστικό. Αν οι ίδιες τοποθεσίες δημοσιεύονταν στην ιστοσελίδα του Πενταγώνου κανείς δεν θα το πρόσεχε.

Το ίδιο ισχύει και για τις αποκαλύψεις σχετικά με τα νέα σχέδια του ΝΑΤΟ για την προστασία της Πολωνίας και των Βαλτικών Κρατών Από τα τηλεγραφήματα που διέρρευσαν μάθαμε τον κωδικό των σχεδίων (Eagle Guardian), καθώς και μερικές λεπτομέρειες για τις σχετικές συζητήσεις που έλαβαν χώρα προς το τέλος του 2009, συμπεριλαμβανομένης και της απροθυμίας της Πολωνίας να συνδέσει την ασφάλειά της με εκείνη των γειτονικών της κρατών. Είναι μάλλον απίθανο να εξεπλάγη το Κρεμλίνο με οτιδήποτε από όσα διάβασε στις διαρροές.

Μεγαλύτερη ζημιά μπορούν να κάνουν οι αναφορές διπλωματών από τη Βόρεια Αφρική, οι οποίες φέρνουν στο φως πράγματα που μέχρι τώρα ακούγονταν ως άγριο κουτσομπολιό. Ενας πρώην Αμερικανός πρέσβης στο Μαρόκο καταφέρεται εναντίον «της σιχαμερής λαιμαργίας όσων βρίσκονται στο περιβάλλον του βασιλιά Μοχάμεντ VI». Μία εταιρεία που ανήκει στη βασιλική οικογένεια, μία γραμματέας και ένας αρχηγός κόμματος περιγράφονται με όρους που θα επέσειαν τον κίνδυνο μήνυσης για λιβελογράφημα, εάν ο συγγραφέας του σημειώματος ήταν, για παράδειγμα, δημοσιογράφος. Τα τηλεγραφήματα επίσης επισημαίνουν ότι οι ένοπλες δυνάμεις του Μαρόκου είναι πλήρως διεφθαρμένες «ιδιαίτερα στα ανώτερα κλιμάκιά τους».

Τηλεγραφήματα από την Τυνησία, έναν άλλο στενό σύμμαχο των ΗΠΑ στην περιοχή, δίνουν την εικόνα ενός αρτηριοσκληρωτικού αστυνομικού κράτους, το οποίο ταλανίζεται από τον νεποτισμό. «Η διαφθορά στο περιβάλλον του προέδρου μεγαλώνει», σημειώνεται σε ένα τηλεγράφημα, όπου λίγο παρακάτω γράφει: «Οι Τυνήσιοι απεχθάνονται όλο και περισσότερο, αν όχι μισούν, την πρώτη κυρία και την οικογένειά της». Σε μία φλύαρη περιγραφή ενός λουκούλειου γεύματος στην παραθαλάσσια βίλα του γαμπρού του προέδρου, ο Αμερικανός πρέσβης εμφανίζεται εντυπωσιασμένος από το πλήθος των υπηρετών και τον εξημερωμένο τίγρη που τρώει τέσσερα κοτόπουλα την ημέρα. Ο οικοδεσπότης θα διάβασε στο Wikileaks ότι αν και προσπάθησε να ευχαριστήσει τον προσκεκλημένο του, εκείνος τον βρήκε «απαιτητικό, υπερφίαλο και δύσκολο χαρακτήρα», με «περιορισμένη γνώση και ενδιαφέρον για τα διεθνή θέματα».

Τζούλιαν Ασάντζ ο πρύτανης των χάκερ. Μετά τις δημοσιεύσεις κατέληξε μόνος σε κελί, μακριά από πληκτρολόγια και οθόνες.

Σε ανάλογο ύφος, ένας Αμερικανός αξιωματούχος στη Σαουδική Αραβία περιγράφει το κάθε άλλο παρά ισλαμικό μυστικό πάρτι που οργάνωσε ένας πρίγκιπας επ' ευκαιρία της γιορτής των Αγίων Πάντων. Οι 150 και πλέον Σαουδάραβες προσκεκλημένοι απήλαυσαν άφθονο αλκοόλ και την παρέα ιερόδουλων. Η κοινωνική θέση του οικοδεσπότη ήταν ικανή να κρατήσει μακριά τη φοβερή και τρομερή θρησκευτική αστυνομία. Τέτοιου είδους πάρτι, συμπέρανε ο συγγραφέας του τηλεγραφήματος, γίνονται όλο και πιο συχνά στο βασίλειο.

Σε μερικές περιπτώσεις, τα τηλεγραφήματα μάς πληροφορούν και για ενδιαφέροντα ζητήματα, όπως ότι η στρατιωτική χούντα της Μιανμάρ ήθελε να αγοράσει τη Μάντσεστερ Γιουνάιτεντ ή ότι σχεδιαζόταν ειρηνικό πραξικόπημα στη Ζιμπάμπουε από εξορίστους, υπό την αιγίδα του ΟΗΕ και με την υποστήριξη των ΗΠΑ. Τις περισσότερες φορές, όμως, οι λεπτομέρειες δεν προκαλούν κανένα σοκ. Ας θυμηθούμε τις τελευταίες αποκαλύψεις: ότι οι Συντηρητικοί στη Βρετανία είναι πιο φιλοαμερικανοί, ότι ο ηγέτης της Λιβύης Μουαμάρ Καντάφι είναι αλητήριος και παρανοϊκός, ότι η Κίνα χρηματοδοτεί τον κυβερνοπόλεμο και το κυβερνοέγκλημα, ότι το Ιράν βρίσκεται ένα βήμα μπροστά από την Αμερική στο θέμα του Ιράκ και ότι η Σαουδική Αραβία είναι η πηγή των περισσότερων κεφαλαίων που διοχετεύονται στους εξτρεμιστές τρομοκράτες. Ολα αυτά τα γνωρίζαμε ήδη.

«Πάρτι Τσαγιού» και στη Γερμανία

Το ακροδεξιό κίνημα, στα πρότυπα του αμερικανικού, κατηγορεί την κυβέρνηση των Χριστιανοδημοκρατών για «αριστερή στροφή»

Της **ΞΕΝΙΑΣ ΚΟΥΝΑΛΑΚΗ**

Ανήμερα τη γιορτή του έρωτα, του Αγίου Βαλεντίνου, ιδρύθηκε φέτος ένα κίνημα (μίσους;) στο εσωτερικό των Γερμανών Χριστιανοδημοκρατών (CDU). Το όνομά του: «Δράση - σταματήστε την αριστερή στροφή». Στόχος του, η επιστροφή του κυβερνώντος κόμματος στις θεμελιώδεις συντηρητικές αξίες: την υπεράσπιση της πατρίδας, τη θωράκιση της μεσαίας τάξης, την προστασία της ζωής και την επακόλουθη αντίθεση στις αμβλώσεις. Πάνω απ' όλα όμως, το μανιφέστο του κινήματος, που έχει ως πρότυπο το αμερικανικό «Πάρτι Τσαγιού», τάσσεται κατά της υψηλής φορολογίας, της αύξησης των δημοσίων δαπανών και συλλήβδην του κοινωνικού κράτους.

Ανησυχία και προβληματισμός από τον κίνδυνο δημιουργίας ενός ευρωσκεπτικιστικού κόμματος

Το CDU απομακρύνεται από τους παραδοσιακούς ψηφοφόρους του, διαπιστώνεται στην ιδρυτική διακήρυξη. «Υπό τη σημερινή ηγεσία του, το κόμμα συνεχίζει την πορεία προς το καταχρεωμένο κράτος, την αριστερή κοινωνική πολιτική, όπως ο γάμος ομοφυλοφίλων, και την αποτυχημένη πολυπολιτισμική πολιτική ενσωμάτωσης των μεταναστών, που εισήγαγαν οι κοκκινοπράσινες κυβερνήσεις. Θεσπίζει αριστερή εκπαιδευτική πολιτική στα κρατίδια και διστάζει να αντιταχθεί στον κίνδυνο της ισλαμοποίησης», αναφέρεται στο κείμενο. Το υπογράφουν πρώην βουλευτές των Χριστιανοδημοκρατών, απλά μέλη του κόμματος καθώς και ο δισεγγονός του Οτο φον Μπίσμαρκ.

Ευρωσκεπτικισμός

«Η τελευταία μάχη: πώς η Ευρώπη καταστρέφει το νόμισμά της», είναι ο τίτλος του περιοδικού Der Spiegel. Στο τελευταίο τεύχος της, η επιθεώρηση καταλήγει σε εξαιρετικά απαισιόδοξα συμπεράσματα, αφήνοντας όλα τα ενδεχόμενα ανοιχτά: από τη δημιουργία ενός ισχυρού γερμανικού ευρωσκεπτικιστικού «Πάρτι Τσαγιού» μέχρι την έξοδο της Γερμανίας από το ευρώ. Τη σχετική συζήτηση περί γερμανικού «Πάρτι Τσαγιού» άνοιξε η δήλωση του επικεφαλής οικονομολόγου της Deutsche Bank, Τόμας Μάγιερ, ο οποίος δεν απέκλεισε στο περιοδικό τη δημιουργία ενός κινήματος για την έξοδο της Γερμανίας από την ΟΝΕ. Σε ερώτηση της «Κ», ο Μάγιερ σπεύδει, ωστόσο, να διευκρινίσει ότι ένα τέτοιο κόμμα, ακροδεξιό και ευρωσκεπτικιστικό, «δεν βρίσκεται προς το παρόν στον ορίζοντα». «Αυτό που ήθελα να πω είναι πως μια γερμανική εκδοχή tea party θα μπορούσε να προκύψει αν οι Γερμανοί αισθανθούν ότι επιβαρύνονται από την ΟΝΕ», διευκρινίζει στην «Κ» ο Γερμανός οικονομολόγος.

«Δεν μπορώ να φανταστώ ότι έχει ελπίδες επιβίωσης στη Γερμανία ένα γνήσια ευρωσκεπτικιστικό κόμμα», εκτιμά από την πλευρά του ανώτατο στέλεχος του γερμανικού υπουργείου Εξωτερικών, που επιθυμεί να διατηρήσει την ανωνυμία του. «Πιθανότερη είναι η συγκρότηση ενός κόμματος διαμαρτυρίας: εναντίον της Ευρώπης, των μεταναστών, του Ισλάμ κ.λπ. Τα νεοναζιστικά κόμματα στις δεξιές παρυφές του κομματικού συστήματος υιοθετούν τέτοιου είδους ρητορική με ελάχιστη επιτυχία.

Ωστόσο, τα μεγάλα κόμματα απορροφούν παρόμοια ιδεολογικά ρεύματα. Μπορεί να γίνονται πιο εθνικιστικά και πιο επιφυλακτικά απέναντι στην Ευρώπη, συνολικά όμως η Γερμανία δεν θα απομακρυνθεί από την Ευρώπη. Αυτήν τη στιγμή, η οικονομική θέση της Γερμανίας είναι καλύτερη σε σχέση με πέρυσι. Αυτό βοηθάει. Κανένα επιχειρηματικό ή κομματικό στέλεχος δεν είναι εναντίον της Ευρώπης», λέει στην «Κ».

Δεδομένο θεωρεί με δήλωσή της στην «Κ» τον κίνδυνο ανόδου ενός ευρωσκεπτικιστικού κόμματος στη Γερμανία η βουλευτίνα των Πρασίνων, Βιόλα φον Κράμον, η οποία είναι αρμόδια για τις εξωτερικές σχέσεις με χώρες της Ε.Ε. Πηγές του γερμανικού υπουργείου Οικονομικών δηλώνουν, πάντως, ότι εκπλήσσονται με όλα αυτά τα σενάρια. «Είναι η πρώτη φορά που ακούω κάτι τέτοιο. Στη Γερμανία δεν υπάρχουν σοβαρά ευρωσκεπτικιστικά ρεύματα», σχολιάζει αξιωματούχος του υπουργείου, στην «Κ».

ΑΡ

Φακελάκια τσαγιού με σκίτσα της καγκελαρίου Αγκελα Μέρκελ και του σοσιαλδημοκράτη ηγέτη Φρανκ Βάλτερ Σταϊνμάγιερ πωλούνται σε βιβλιοπωλεία του Βερολίνου.

AFP

Ο κ. Τόμας Μάγιερ, επικεφαλής οικονομολόγος της Deutsche Bank, με δηλώσεις του στο περιοδικό Der Spiegel άφησε ανοιχτό το ενδεχόμενο της δημιουργίας ενός κινήματος για την έξοδο της Γερμανίας από την ΟΝΕ.

«Ελληνικά χρέη; Οχι ευχαριστώ»

Υπό τους ήχους του τραγουδιού «Ελληνικό κρασί» του Ούντο Γιούργκενς έξω από την ελληνική πρεσβεία στο Βερολίνο, στην οδό Γιέγκερμαϊστερ, εκδηλώθηκαν την άνοιξη τα πρώτα σκιρτήματα του γερμανικού Πάρτι Τσαγιού. Σαράντα άτομα συμμετείχαν στη διαδήλωση διαμαρτυρίας. Με την ολοκλήρωσή της οι συμμετέχοντες βάδισαν ώς το γερμανικό υπουργείο Εξωτερικών κι έριξαν στον δρόμο ελληνικό κρασί κι ελιές, όπως παλιότερα οι Αμερικανοί ιδρυτές του Tea Party έριχναν αγγλικό τσάι στο λιμάνι της Βοστώνης.

Εναυσμα για την αναζωπύρωση της συζήτησης περί δημιουργίας γερμανικού Πάρτι Τσαγιού αποτέλεσε η οικονομική κρίση στην Ελλάδα. Οι Γερμανοί φορολογούμενοι αρνούνται να συνδράμουν τις προσπάθειες ανάκαμψης της ελληνικής οικονομίας: «Ελληνικό κρασί; Ναι ευχαριστώ. Ελληνικά χρέη; Οχι ευχαριστώ» είναι το σύνθημά τους. Αυτή τη δυσφορία εκμεταλλεύονται οι εμπνευστές του γερμανικού Tea Party, που εζήλωσαν τη δόξα των Αμερικανών ομοϊδεατών τους. Ελπίζουν ότι από τη βάση θα διατυπωθεί το αίτημα για τη συγκρότηση μαζικού κινήματος που θα διεμβολίσει το CDU και θα το επαναφέρει στις παραδοσιακές του θέσεις. Προς το παρόν η προσπάθεια βρίσκεται στα σπάργανα κι ελάχιστη απήχηση έχει. Επηρεάζει όμως τα κεντροδεξιά κόμματα, με αποτέλεσμα τόσο οι Χριστιανοδημοκράτες όσο και οι Ελεύθεροι Δημοκράτες (FDP) να φλερτάρουν με τις βασικές αρχές του κινήματος για ψηφοθηρικούς λόγους. Σύμφωνα με τις τελευταίες δημοσκοπήσεις το FDP χαροπαλεύει με το εκλογικό όριο του 5% και χρειάζεται μερικές αντιδραστικές (ακροδεξιές;) ψήφους για να εξασφαλίσει την είσοδό του στην επόμενη ομοσπονδιακή Βουλή. Ούτως ή άλλως, η αντίθεσή του στη φορομπηχτική πολιτική του Βερολίνου και ο περιορισμός του κοινωνικού κράτους συνιστούν προνομιακό ιδεολογικό πεδίο του κόμματος. Από την άλλη η καγκελάριος Αγκελα Μέρκελ βλέπει ότι η «αριστερή στάση» της σε θέματα κοινωνικής πολιτικής απειλεί να της στοιχίσει το δεξιό εκλογικό της ακροατήριο. Η δημιουργία ενός δεξιότερου χριστιανικού, ισλαμοφοβικού κι ευρωσκεπτικιστικού κόμματος θα μπορούσε να κερδίσει έως και 20% στις επόμενες εκλογές, όπως εκτιμούν Γερμανοί εκλογολόγοι. Γι' αυτό αναδιπλώνεται και υιοθετεί και η ίδια συντηρητικότερες απόψεις σε πολλούς τομείς.

Εκμεταλλεύονται τη δυσφορία των φορολογουμένων να συνδράμουν στην ανάκαμψη της ελληνικής οικονομίας

Τους επόμενους μήνες η ρετσίνα, το Jameson και το πόρτο θα εξαφανιστούν από τα γερμανικά τραπέζια. Μια παγωμένη, οικεία Lager αναμένεται να πάρει τη θέση τους.

Ξ.Κ.

Για άλλους, η βροχή μοιάζει με καταιγίδα και για άλλους με ψιχάλα. Αν βοηθήσουμε όλοι, δεν θα αργήσουμε να δούμε όλοι μαζί τις αποχρώσεις του ουράνιου τόξου.

Μόνο η γνώση διώχνει τον φόβο

Τα παιδιά εξοικειώνονται και αντιμετωπίζουν ισορροπημένα την αναπηρία

Της **ΣΑΝΤΥΣ ΤΣΑΝΤΑΚΗ**

«Γεια σας, παιδιά. Μια τέτοια μέρα, έχω να σας πω πόσο χαίρομαι που υπάρχετε. Εχω τους λόγους μου που το λέω. Ο κυριότερος είναι ότι δεν οδηγείτε αυτοκίνητα και μηχανές. Ετσι δεν τα παρκάρετε στα πεζοδρόμια και στις θέσεις που είναι για τους αναπήρους. Δεν κλείνετε τις ράμπες πρόσβασης των διαβάσεων. Εσείς οδηγείτε τα ποδήλατά σας και προσέχετε τον εαυτό σας και τους άλλους πεζούς. Βοηθάτε πρόθυμα, όποιον έχει πρόβλημα και ζητάει τη βοήθεια σας. Αν ξεχαστείτε και ενοχλήσετε, ζητάτε συγνώμη και κάνετε χώρο για να περάσει κάποιος. Το καλύτερο απ' όλα, αυτό που ζεσταίνει την καρδιά, είναι ότι θυμίζετε στους μεγάλους να σέβονται το αναπηρικό σήμα όπου το δουν. Δεν με κοιτάτε με περιέργεια και οίκτο όταν με βλέπετε να περνώ με το αναπηρικό αμαξίδιο, τις πατερίτσες μου ή το λευκό μου μπαστούνι. Δεν με κοροϊδεύετε, όταν συνεννοούμαι στη νοηματική γλώσσα, γιατί δεν μπορώ να μιλήσω. Με αντιμετωπίζετε σα να είμαι ένας από σας. Ετσι πρέπει. Δεν είμαι εξωγήινος. Είμαι απλά ένας ανάπηρος άνθρωπος. Μόνο, που δεν μπορούν να το καταλάβουν οι μεγάλοι. Γι' αυτό απευθύνομαι σε εσάς.»

Το κείμενο υπογράφει η Λίλα Πατρόκλου, συγγραφέας παιδικών βιβλίων, μια γυναίκα που αποπνέει τη χαρά της ζωής. Η Λίλα Πατρόκλου γράφει βιβλία όπως «Η Χρυσούλα» και τα «Αταχτα Πλοκάμια» (και τα δύο εκδ. Κάστωρ), το δεύτερο, «μια σουρρεαλιστική, χιουμοριστική ιστορία για τη σχέση με το σώμα μας», έχει δημιουργήσει παιδική λέσχη ανάγνωσης, κάνει σεμινάρια σε νηπιαγωγούς και δασκάλους με θέμα «η εξοικείωση των παιδιών με την εικόνα και την ιδέα της αναπηρίας».

Πρώτα έρχεται η εικόνα και μετά η ιδέα της αναπηρίας. Μοιάζει περισσότερο με «σταυροφορία» παρά με καμπάνια ενημέρωσης. Η αλλαγή νοοτροπίας είναι το ζητούμενο. Κανείς δεν θέλει να μιλάει για «ρατσισμό», αλλά για «προκατάληψη». Η γνώση διώχνει τον φόβο. Η ψυχραιμία, ο σεβασμός, η θετική σκέψη, η ισορροπημένη συμπεριφορά προς τους ανθρώπους με αναπηρία θεωρούνται αυτονόητα για ορισμένους, στην πράξη όμως η πραγματικότητα είναι τελείως διαφορετική.

Η ψυχραιμία, ο σεβασμός, η θετική σκέψη, η ισορροπημένη συμπεριφορά προς ανθρώπους με αναπηρία θεωρούνται αυτονόητα, όμως η πραγματικότητα είναι διαφορετική

Το ξέρετε ότι υπάρχουν 68 τίτλοι με παιδικά και εφηβικά βιβλία (ελληνικά και ξένα) που αναφέρονται άμεσα ή έμμεσα στην αναπηρία; «Γουτού Γουπατού», (για παιδιά με νοητική υστέρηση), «Ενας για όλους και όλοι για έναν» (για παιδιά με σωματική αναπηρία), «Θέλω μόνο να παίξω μαζί σου» (παιδικό σύνδρομο Ντάουν), «Ο Ευτύχης και το ουράνιο τόξο» (παιδιά με καρκίνο), «Ο αυτός» (παιδιά με αυτισμό), «Η μάγισσα Αμπουλίνα» (παιδιά με κινητικά προβλήματα), «Πιάσε το αστέρι που πέφτει» (παιδιά με ψυχική διαταραχή), «Σαν ζάχαρη άχνη» (παιδικός διαβήτης)...

Τα διαβάζω, τα ξεφυλλίζω στα γρήγορα, κρατάω λέξεις και εικόνες. Μοιάζουμε διαφορετικοί αλλά είμαστε ίδιοι. Παραμέρισε τα εμπόδια. Δύναμη που ξεπερνά τον άνεμο. Δεν πειράζει να είσαι διαφορετικός. Κανείς δεν είναι τέλειος. Ούτε καλύτερος, ούτε χειρότερος... απλά διαφορετικός.

Θυμηθείτε τα παραδοσιακά παιχνίδια. Ορισμένα «μιλούν» για προβλήματα αναπηρίας. Για τύφλωση, η τυφλόμυγα. Για καρκίνο, καταιγίδα που στο τέλος βγαίνει το ουράνιο τόξο. Για προκαταλήψεις, χαλασμένο τηλέφωνο. Για Αλτσχάιμερ, η κολοκυθιά. Για κινητική αναπηρία, οι τσουβαλοδρομίες... Δοκιμάστε να τα παίξετε. Γιατί τίποτα στη ζωή δεν είναι δεδομένο.

Σύννεφα καπνού μέσα από το αυτοκίνητο...

Οταν ο οδηγός καπνίζει, η ρύπανση είναι μεγαλύτερη και από αυτή των μπαρ

Της **ΓΑΛΗΝΗΣ ΦΟΥΡΑ**

Σε θάλαμο αερίων μετατρέπεται το αυτοκίνητο όταν καπνίζει ο οδηγός -και για να μην ξεγελιόμαστε- ακόμα και όταν το παράθυρό του είναι ορθάνοιχτο! Οι συγκεντρώσεις των μικροσωματιδίων του καπνού PM 2.5 σε ορισμένες περιπτώσεις είναι 100 φορές μεγαλύτερες από εκείνες που μετριούνται στα μπαρ (προ... αντικαπνιστικού νόμου) που αποτελούσαν χώρους με ιδιαίτερα υψηλή έκθεση στο παθητικό κάπνισμα.

Επιστημονική μελέτη αποκάλυψε ότι ο κίνδυνος από το κάπνισμα μέσα στο αυτοκίνητο είναι πολύ μεγαλύτερος απ' ό,τι φανταζόμαστε. Για παράδειγμα, όταν ο οδηγός που καπνίζει με τελείως ανοιχτό το παράθυρό του σταματάει στο φανάρι, η συγκέντρωση των σωματιδίων του καπνού στον χώρο του αυτοκινήτου φτάνει τα 22.000 μg/m3. Στα μπαρ η μέση τιμή έκθεσης είναι 200 μg/m3 και η υψηλότερη τιμή που έχει μετρηθεί στην Ελλάδα είναι 3.000 μg/m3.

Επίπεδα παθητικού καπνίσματος στο αυτοκίνητο σε PM 2,5 με τελείως ανοιχτό παράθυρο οδηγού

ΤΑΧΥΤΗΤΑ (σε χιλιόμετρα)	ΜΙΚΡΟΣΩΜΑΤΙΔΙΑ PM 2,5 (μg/m³)
0	22.000
40	6.500
60	1.000
100	600

Τα PM 2,5 είναι αιωρούμενα σωματίδια εξαιρετικά επικίνδυνα για την υγεία.
Τα ανοιχτά παράθυρα ακόμη και σε πολύ υψηλές ταχύτητες δεν εξαφανίζουν τα σωματίδια στο χώρο του αυτοκινήτου.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Η έρευνα

Οι μετρήσεις έγιναν σε ελληνικούς δρόμους στο πλαίσιο μιας πρωτότυπης μελέτης που διενήργησε το πανεπιστήμιο Harvard σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Κρήτης, δείχνοντας ότι όσο μικρότερη είναι η ταχύτητα του αυτοκινήτου, τόσο περισσότερο επιβαρύνεται η ατμόσφαιρα στον εσωτερικό του χώρο. Αλλά και σε πολύ μεγάλες ταχύτητες, η ατμοσφαιρική ρύπανση δεν εκμηδενίζεται, αντίθετα παραμένει συγκριτικά υψηλή. Ακόμη και όταν ο οδηγός που καπνίζει τρέχει με 100 km/h και ανοιχτό παράθυρο, η συγκέντρωση των σωματιδίων φτάνει και τα 600 μg/m3! Υπό τις ίδιες συνθήκες, οδηγώντας στην πόλη με ταχύτητα 60 km/h η ρύπανση είναι 1.000 μg/m3. Στην κίνηση, όταν η ταχύτητα μειώνεται ακόμα περισσότερο, στα 40 km/h, η συγκέντρωση των PM 2.5 αυξάνεται σε 6.500 μg/m3.

«Αποφάσισα να κάνω την έρευνα όταν ένα πρωί έξω από σχολείο, είδα μια μητέρα να κατεβάζει από το αυτοκίνητο τα παιδιά της μέσα από ένα σύννεφο καπνού», λέει στην «Κ» ο ερευνητής του Harvard, επιστημονικός συνεργάτης του Πανεπιστημίου Κρήτης, Κωνσταντίνος Βαρδαβάς, που διενήργησε την έρευνα. «Αυτό σε άλλες χώρες θεωρείται μια μορφή κακοποίησης, να εκθέτεις δηλαδή ως γονιός τα παιδιά σου σε μια τόσο σοβαρή βλάβη». Ο κ. Βαρδαβάς επισημαίνει ότι ο χώρος ενός αυτοκινήτου, ακόμη και ενός μεγάλου τζιπ, είναι πολύ μικρός και γι' αυτό το κάπνισμα και ενός μόνο τσιγάρου προκαλεί υψηλότατες συγκεντρώσεις καρκινογόνων ουσιών.

«Υπάρχει πολύ μεγάλη μεταβολή των συγκεντρώσεων εάν τα παράθυρα είναι κλειστά ή ανοιχτά. Αλλά και με ανοιχτά παράθυρα και απαγορευτικές ταχύτητες 120 km/h, (επειδή ο αέρας είναι πολύ δυνατός μέσα στο αυτοκίνητο), συνεχίζουν να υπάρχουν επίπεδα παθητικού καπνίσματος. Μόνο που η έκθεση είναι πολύ μικρότερη σε διάρκεια. Αυτό δεν σημαίνει όμως ότι είναι ακίνδυνη. Η μεγάλη δόση παθητικού καπνίσματος σε μικρό χρονικό διάστημα μπορεί να προκαλέσει, όπως έδειξαν μελέτες, οξύ στεφανιαίο σύνδρομο και "αναπνευστικό σοκ"».

Εγκυες

Σε πολλές χώρες του κόσμου έχουν απαγορεύσει το κάπνισμα στο αυτοκίνητο όταν επιβαίνουν παιδιά και πρόσφατα στην Ελλάδα αποφασίστηκε η επιβολή τσουχτερών προστίμων. «Το να ψηφίσουμε ένα νόμο και να τον έχουμε στα χαρτιά ή να επιβάλουμε μερικά πρόστιμα δεν αλλάζει τα πάντα», υπογραμμίζει ο κ. Βαρδαβάς. «Αυτό που χρειάζεται είναι να ενημερωθεί ο Ελληνας πόσο βλαβερό είναι το κάπνισμα για τον ίδιο και για τα παιδιά του. Μελέτη σε εγκυμονούσες, μη καπνίστριες γυναίκες στην Κρήτη, έδειξε ότι σε όσες είχαν εκτεθεί σε παθητικό κάπνισμα στο αυτοκίνητο, βρέθηκαν μιάμιση φορά περισσότερες καρκινογόνες νιτροζαμίνες από τις υπόλοιπες παθητικές καπνίστριες. Τα συγκεκριμένα καρκινογόνα περνούν τον πλακούντα και μπαίνουν στην κυκλοφορία του εμβρύου».

ΟΠΑΠ ΚΥΠΡΟΥ
στον Κύκλο της Ζωής μας

ΘΕΑΤΡΟ • ΜΟΥΣΙΚΗ • ΧΟΡΟΣ • ΒΙΒΛΙΟ • ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ • ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ • ΜΟΔΑ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
ΤΕΧΝΕΣ
ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΚΥΡΙΑΚΗ 12 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2010

Aladdin On Ice με τέρατα, θησαυρούς, ιπτάμενα χαλιά και ακροβατικά.

«Ο Καρυοθραύστης» ζωντανεύει στο Μέγαρο με τα αστέρια του Θεάτρου Μπολσόι.

Σκούμπι Ντου, ο σκύλος-γκαφατζής σε μια παράσταση που μιλάει ελληνικά.

Ονειρική ατμόσφαιρα Χριστουγέννων

Υπερπαραγωγές, θεάματα στον πάγο, χριστουγεννιάτικα χωριά, αόρατο τσίρκο και video games στην Αθήνα για παιδιά όλων των ηλικιών

Της **ΣΑΝΤΥΣ ΤΣΑΝΤΑΚΗ**

Είναι ίσως τα πρώτα Χριστούγεννα που υπάρχουν τόσες διαφορετικές επιλογές στην κατηγορία family entertainment: από υπερπαραγωγές και θεάματα στον πάγο μέχρι χριστουγεννιάτικα χωριά, αόρατα τσίρκο και συνάντηση με video games για παιδιά όλων των ηλικιών. Και τιμές; Από ελεύθερη είσοδο μέχρι μειωμένα εισιτήρια κατά 50% για παιδιά και εφήβους. Και δεν εννοούμε μόνο χριστουγεννιάτικα μπαζάρ με σπιτικές λιχουδιές, μεταχειρισμένα βιβλία και παιχνίδια, καλάθια με σοκολατάκια και λαχνούς, στα οποία, πολλές φορές δεν βρίσκεις τίποτα να αγοράσεις. Ούτε για παιδικά προγράμματα μουσείων που άλλωστε ανακαλύπτει ο καθένας για τον εαυτό του, ανάλογα με τον τρόπο αφήγησης που προτιμά. Φτιάξε το στολίδι του δέντρου σου, γιαγιάδες και εγγόνια στο μουσείο, εργαστήρια χειροτεχνίας και κατασκευών, καλικάντζαροι, κουραμπιέδες, χωρίς καρύδια και γαρίφαλα, με ζάχαρη, φρουκτόζη, ζαχαρίνη. Για τους ενδιαφερόμενους, καλό θα είναι να ξέρουν ότι για παραστάσεις του τύπου, «Αλαντίν στον πάγο», έχουν ήδη προπωληθεί 30.000 εισιτήρια. Αν πάλι, θέλετε να γίνετε εσείς ο Αλαντίν στον... πάγο, υπάρχουν και παγοπίστες χωρίς καμία απολύτως χρέωση.

Χορός. Πρόκειται για μια ιδιαίτερη ιστορία, τόσο ιδιαίτερη που δεν βαριέσαι όσες φορές κι αν την παρακολουθήσεις στο θέατρο ή σε χορευτική εκδοχή ή διαβάζοντάς την σε μια νέα έκδοση βιβλίου. Αυτή τη φορά «Ο Καρυοθραύστης» ζωντανεύει στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών σαν μπαλέτο σε δύο πράξεις με τα αστέρια του Θεάτρου Μπολσόι της Ρωσίας, μαζί με τους χορευτές της Ακαδημίας του Μπαλέτου Μπολσόι να μαγειρεύουν σε μουσική Τσαϊκόφσκι. Η χορογραφία είναι του Βασίλι Βαϊνόνεν. Ενα παραμύθι με ονειρική ατμόσφαιρα Χριστουγέννων, με φόντο το στολισμένο σπίτι της Κλάρας και του Φριτς, εμπνευσμένο από το σατυρικό παραμύθι του Γερμανού ρομαντικού συγγραφέα Ε.Τ.Α. Χόφμαν, «Ο καρυοθραύστης και ο βασιλιάς των ποντικών» από το 1816.

Για τους φίλους του κλασικού χορού, θα ζωντανέψει και μία ακόμη κλασική χορογραφία, δύο αιώνες μετά, η «Κακοφυλαγμένη κόρη», στο πλαίσιο της σειράς, «Χριστούγεννα στο Μέγαρο», από τα πρώτα μπαλέτα που εντάχθηκαν στο κλασικό ρεπερτόριο. Αν και έχει γνωρίσει διάφορες χορογραφικές εκδοχές, στην Αθήνα η «Κακοφυλαγμένη κόρη» παρουσιάζεται σε χορογραφία του πολυβραβευμένου «τσάρου» του Μπολσόι, Γιούρι Γκριγκορόβιτς. Η μουσική είναι του Πέτερ Λούντβιχ Χέρτελ. Και ευτυχώς η δίπρακτη ιστορία αγάπης έχει αίσιο τέλος γιατί δεν είμαστε για άλλα δάκρυα.

Η ταινία του Ρόμπερτ Ζεμέκις, με την υπογραφή της Disney, «Χριστουγεννιάτικη ιστορία» και με τον Τζιμ Κάρεϊ αγνώριστο.

Ο Καρυοθραύστης. Μέγαρο Μουσικής Αθηνών, αίθουσα Αλεξάνδρα Τριάντη. Από
τις 15 μέχρι τις 29/12. Οι τιμές των εισιτηρίων έχουν καθοριστεί από 25 μέχρι 75 ευρώ,
ενώ τα παιδικά και φοιτητικά εισιτήρια θα έχουν φέτος έκπτωση 50% επί της τιμής της κάθε ζώνης.

Υπάρχει όμως και «ένα ατμοσφαιρικό χορευτικό παραμύθι, σχεδόν μαγικό». Αν δεν πάμε με τα παιδιά στο θέατρο Ολύμπια, στην Εθνική Λυρική Σκηνή να δούμε τη «Βασίλισσα του Χιονιού», το μπαλέτο σε πρόλογο, δύο πράξεις και δεκαπέντε σκηνές, που βασίζεται στο διάσημο παραμύθι του Χανς Κρίστιαν Αντερσεν, σε χορογραφία Ρέυ Μπάρρα με μουσικά αποσπάσματα ή ολόκληρα μέρη από συνθέσεις του Αλεξάντρ Γκλαζουνόφ, τότε δεν θα έχουμε τη δική μας ετυμηγορία. Ραντεβού, λοιπό, με την Γκέρντα, τον Κάυ, το Τριαντάφυλλο και τον Σατανά.
Η Βασίλισσα του Χιονιού. Θέατρο Ολύμπια. 12, 17, 18, 24, 26, 31 Δεκεμβρίου. 5 Ιανουαρίου 2011. Τιμές εισιτηρίων από 20 μέχρι 50 ευρώ.

Τσίρκο. Αυτό είναι κάτι που πραγματικά περιμένουμε. Τα παιδιά, ήδη από το σχολείο, έχουν μάθει να μην πηγαίνουν σε τσίρκο όπου βασανίζουν ζώα. Εμείς, σε άλλες εποχές, πηγαίναμε και διασκεδάζαμε. Τώρα που έρχεται «Το αόρατο τσίρκο», με την Victoria Chaplin και τον J.B. Thierree μπορούμε να δούμε υπερθέαμα και ποίηση στη συσκευασία του ενός. Η καθημερινότητα διανθίζεται με μαγεία και οι καλύτερες στιγμές 40 χρόνων περιοδείας συρρικνώνονται στη Στέγη Γραμμάτων & Τεχνών.
Το Αόρατο Τσίρκο. Στέγη Γραμμάτων & Τεχνών, Ιδρυμα Ωνάση, Κεντρική Σκηνή. Από τις 28 μέχρι τις 30/12 και από την 1 - 2 Ιανουαρίου του 2011. Εισιτήρια από 10 - 20 ευρώ.

Κινηματογράφος. Οσοι από εμάς έχουμε διαβάσει το βιβλίο παιδιά (δηλαδή μάλλον όλοι) και έχουμε δει την πρώτη κινηματογραφική απόπειρα της ιστορίας, αποκλείεται να μη θέλουμε να δούμε τη νέα βερσιόν σε μια αγαπημένη εκδοχή. «Τα ταξίδια του Γκιούλιβερ» μπορεί να μην είναι μια ταινία που έχει σχέση με το Πνεύμα των Χριστουγέννων, αλλά αυτό δεν είναι και απαραίτητο. Ο Ρόμπερτ Λέτερμαν από το «Τέρατα κι Εξωγήινοι» σκηνοθετεί τον Τζακ Μπλακ, ιδανικό για τον ρόλο του Λέμουελ Γκάλιβερ και την Εμιλι Μπλαντ σε μια σεναριακή διασκευή του Τζόε Στίλμαν και του Νικολας Στάλερ. Δέστε τον.
Τα Ταξίδια του Γκιούλιβερ. Από 23/12/.

Εκδηλώσεις. Ενας μαραθώνιος με παιχνίδια... Ηλεκτρονικά παιχνίδια ή Game on 2.0. Στην Τεχνόπολη του Δήμου Αθηναίων, η μεγαλύτερη έκθεση γύρω από τα video games στον κόσμο έρχεται στην Ελλάδα. Νεαροί και μεγαλύτεροι επισκέπτες θα έχουν τη δυνατότητα να παίξουν σε 150 παιχνίδια της έκθεσης δωρεάν. Μια έκθεση που σίγουρα θα χρειαστεί να πάμε ξανά και ξανά.
Game on 2.0. Τεχνόπολη Δήμου Αθηναίων, Αίθουσα Νίκος Γκάτσος. Από τις 16 Δεκεμβρίου μέχρι τις 31 Ιανουαρίου του 2011. Ελεύθερη είσοδος.

Θεάματα. Μπορεί να μην τρελαινόμαστε με την ιδέα να δούμε τον Αλαντίν με το μαγικό του χαλί να δοκιμάζει κλασικές φιγούρες στον πάγο και μάλιστα με την Σαρίντα (και όχι Γιασμίν), τον κακό Βεζίρη (και όχι Τζαφάρ) και το υπόλοιπο καστ της ιστορίας (30 συνολικά χορευτές στην παγοπίστα 800 τ.μ.), και επιπλέον ντουμπλαρισμένους, αλλά τα παιδιά κάτι παθαίνουν με οτιδήποτε έχει να κάνει με πάγο. Αλλιώς πώς δικαιολογούνται όλες οι πίστες για πατινάζ που στήνονται εδώ και δύο χρόνια στην Αθήνα τουλάχιστον, στην Πειραιώς, στην Κηφισίας, στη Συγγρού, φέτος και με ελεύθερη είσοδο στην πλατεία Κοτζιά; Το υπερθέαμα πάντως Aladdin On Ice θα βρίσκεται για λίγες παραστάσεις στο Κλειστό Γυμναστήριο Φαλήρου Tae Kwon Do από το Holiday on Ice. Μια πρόταση που απευθύνεται μάλλον σε παιδιά μικρότερης ηλικίας ή τουλάχιστον παρθένα σε αυτού του είδους τα θεάματα. Γιατί το καλλιτεχνικό πατινάζ δεν είναι για όλους... Ειδικά αν έχεις ήδη δει τον Πίτερ Παν και τον BugsBunny, μαζί με όλα τα αντίστοιχα της κατηγορίας. Εδώ όμως υπάρχουν τουλάχιστον τα υλικά–συστατικά που αρέσουν στα μικρά παιδιά: τέρατα, θησαυροί, μαγικές φόρμουλες, ιπτάμενα χαλιά, ακροβατικά. Και αφηγήτρια, η Σεχραζάντ.
Aladdin on Ice. Κλειστό Γυμναστήριο Φαλήρου Tae Kwon Do. Μέχρι τις 19/12. Εισιτήρια από 8 μέχρι 38 ευρώ.

Ερχεται όμως και ο Σκούμπι Ντου. Σε μια παράσταση που μιλάει ελληνικά, διαρκεί 90 λεπτά, με πρωταγωνιστή τον σκύλο–γκαφατζή, τον Σάγκι, την Βέλμα, τη Δάφνη και τον Φρεντ, μια συμμορία νέων ντετέκτιβ που βρίσκεται σε ένα τροπικό νησί. Τα παιδιά θα συναντήσουν τη Βασίλισσα των Πειρατών και το πλήρωμα–φάντασμα, μαζί με μαγικά εφέ και χορευτική μουσική, ενώ μαθαίνουμε ότι από το κάστινγκ στο οποίο συμμετείχαν 200 Ελληνες υποψήφιοι, η Warner Bros διάλεξε 8 βασικούς ηθοποιούς για τις φωνές.
Scooby Doo. Από τις 20 του μηνός μέχρι τις 2 Ιανουαρίου. Εισιτήρια από 7 μέχρι 25 ευρώ. Στο θέατρο Badminton.

Dvd. Αν δεν θέλουμε να πάμε στον κινηματογράφο (πάλι), υπάρχει πάντα η λύση της προβολής μιας ταινίας που έχει σημαδέψει αυτές τις ημέρες. Η ταινία του Ρόμπερτ Ζεμέκις με την υπογραφή της Disney, «Χριστουγεννιάτικη ιστορία» και τον Τζιμ Κάρεϊ αγνώριστο, αποδεικνύει τη διαχρονική αξία του Κάρολου Ντίκενς, σε ένα παραμύθι που μόνο ευκολοχώνευτο δεν είναι. Με την αγορά κάθε dvd, 1 ευρώ θα διατίθεται στην Ενωση «Μαζί για το Παιδί», που ιδρύθηκε το 1996 στην Ελλάδα, με σκοπό να ενώσει τις δυνάμεις 10 Σωματείων για παιδιά σε ανάγκη.

Χριστουγεννιάτικο χωριό. Μιλούν για το πρώτο σκεπαστό χριστουγεννιάτικο χωριό στην Αθήνα. Δηλαδή; Σε μια στεγασμένη έκταση 6.000 τ.μ., μπορεί να βρείτε από χειροποίητα, υπερμεγέθη σκηνικά από οικεία παραμύθια, από την Σταχτοπούτα και την Χιονάτη μέχρι τον Πινόκιο και το εργαστήρι του Τζεπέτο, μέχρι παγοπίστα (White Fantasy Ice Ring) με μαθήματα πατινάζ, χριστουγεννιάτικη αγορά, εργαστήρια χειροτεχνίας, ζαχαροπλαστικής, θεατρικών δρώμενων, μαριονέτας, συναυλίες, πάρτι με ντιτζέι αλλά και το χωριό του Αη Βασίλη, ξωτικά, συγκρουόμενα (με ζώα αντί για αυτοκίνητα), καρουζέλ, μια χιονισμένη παραμυθούπολη με ταχυδρομείο «Αθήνα - Βόρειος Πόλος Express». Η Κοκκινοσκουφίτσα ζει στο καμένο δάσος, σε μια νέα βερσιόν του παραμυθιού, καθώς ο λύκος δεν είναι μόνο κακός αλλά και ένα ζώο υπό εξαφάνιση. Για τους αισιόδοξους της παρέας, θα υπάρχει και το Πηγάδι των Ευχών για να ευχηθείτε ό,τι θέλετε για το νέο χρόνο.
Christmas Fairytale. Στον προαύλιο χώρο του Badminton. Τιμή εισιτηρίου 4 ευρώ (δωρεάν είσοδος σε όλα τα δρώμενα και μια βόλτα με το καρουζέλ). Μέχρι τις 9 Ιανουαρίου.

ΕΠΙΣΗΣ / *Του* **ΚΩΣΤΑ ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΥ**

Καράβια και βαρκούλες

Δεν λέω, παρηγοριά μεγάλη το να ασχολείσαι κυρίως με την τέχνη. Η ομορφιά είναι σταθερή συντεταγμένη κι ας υπάρχουν τόσες διαφορετικές προσεγγίσεις της. Οι εκφάνσεις της και η απίστευτη ποικιλία τους αποτελούν άλλωστε επιπλέον αιτία για ενδιαφέρον και απόλαυση. Αλλά όταν συμβαίνουν στην ανθρωπότητα γεγονότα που αλλάζουν τη ροή της ιστορίας της και η τέχνη δεν ασχολείται μαζί τους, παρά σε ελάχιστες περιπτώσεις, αναρωτιέμαι αν η νιρβάνα που τη διακατέχει οφείλεται στην άρνηση των δημιουργών της να αντιληφθούν το τι πραγματικά συμβαίνει γύρω τους. Μοιάζει σαν φοβισμένο παιδί που κάθεται τρέμοντας στη γωνία του δρόμου, πίσω από τα σκυβαλοδοχεία, ενώ στον απέναντι τοίχο μεγαλώνει η σκιά του αγνώστου τέρατος που περπατάει στον δρόμο και όλο πλησιάζει. Είναι αλήθεια βαρύ φορτίο για τον προβληματιζόμενο άνθρωπο η έλλειψη συνολικού εναλλακτικού πολιτικού οράματος που να προβάλλει έστω και ως ψευδαίσθηση στον ορίζοντα των κοινωνιών. Είναι επίσης αλήθεια ότι η τρελή σύγχυση γύρω από τις τρέχουσες οικονομικές εξελίξεις αφήνουν συνεχώς απορημένο όποιον δεν διαθέτει χρόνο για μελέτη, προκειμένου να κατανοήσει τις λεπτομέρειες του τρόπου με τον οποίο λειτουργεί ο αφηνιασμένος καπιταλισμός των αγορών. Είναι ακόμα αλήθεια ότι η μέχρι τώρα συμμετοχή των καταξιωμένων καλλιτεχνών στις καταναλωτικές ανέσεις – που φόρτιζε και τους νεότερους με τη σχετική προσδοκία της επιτυχίας – απονευρώνει την ετοιμότητα για δημιουργικούς προβληματισμούς και προτάσεις προς την κοινωνία. Μια κοινωνία που παραπαίει, ζαλισμένη από τον ξαφνικό μπάτσο στο πρόσωπό της και το στραπατσάρισμα της βιτρίνας που επί τόσες δεκαετίες με τα απανωτά λίφτινγκ προσπαθούσε να κρατήσει ενδιαφέρουσα, αποκρύπτοντας την παρακμιακή απληστία της και την αμετάκλητη παράδοσή της στην άγνοια για το μέλλον που απεργάζονταν κάποιοι πολιτικοί και οικονομικοί πάτρωνές της. Δεν πήρε πρέφα τι παιζόταν, όχι στο παρασκήνιο, αλλά μπροστά της κι επί σκηνής. Γιατί προτιμούσε ως σύνολο την άγνοια από τη γνώση. Προτιμούσε να βαυκαλίζεται με το να ενσωματώνει τους «αντιφρονούντες» για να τους σιωπήσει, από το να στήσει αφτί στις φωνές των φοιτητών του Μάη του '68 και όσων προηγήθηκαν και ακολούθησαν ως «μειοψηφίες και τάγματα ξυπόλητα που σκαρφάλωναν – ολομόναχοι – σε σκοτάδια απόλυτα».
Ε λοιπόν, τώρα πια δεν υπάρχει δικαιολογία για την άγνοια. Ούτε για τους δημιουργούς ούτε για τους πολίτες που τους αποθαυμάζουν. Ξεφωνίζει η ζωή: «Μάθετε και πάρετε θέση απέναντι σε αυτά που γίνονται και σε αυτά που έρχονται και θα συμβούν». Δεν είναι δυνατόν ένας Μίκης Θεοδωράκης σε ηλικία ογδόντα πέντε ετών να σηκώνει λάβαρα αντίστασης με ό,τι γνώσεις μπορεί να διαθέτει για τις πραγματικές αιτίες και συνισταμένες του παιχνιδιού που παίζεται στην Ελλάδα και στην Ευρώπη ολόκληρη, και τόσες εκατοντάδες διανοουμένων και καλλιτεχνών να παρακολουθούν εμβρόντητοι όσα διαδραματίζονται, ψελλίζοντας απόψεις μόνο για την ανεργία στον επαγγελματικό τους χώρο και τις απώλειες των εισοδημάτων τους. Αντί να στήσουνε ομάδες σκέψης που θα γεννήσουν απόψεις και οράματα για την αναγέννηση και το μέλλον της κοινωνίας που τους έθρεψε τόσα χρόνια, αντί να αποκτήσουνε την πολύτιμη γνώση και να τη μοιραστούνε με τον απλό παγιδευμένο κοσμάκη για να γίνει επιτέλους κατανοητό το παιχνίδι στο οποίο παίζει και τον παίζουνε, αντί να στοχεύσουνε στην αναζήτηση των τρόπων που η τέχνη μπορεί να βοηθήσει τους γύρω τους, ψάχνουν την προσωπική τους έξοδο από το βυθιζόμενο καράβι. Πολύ θα ήθελα να μάθω πώς σκοπεύουν να φύγουν και για πού κινούνε. Πάντως, για να ξηγιόμαστε και προς άρση όποιας πιθανής παρεξήγησης, η Κύπρος ούτε υπερωκεάνιο, ούτε καράβι είναι, μάλλον καΐκι μοιάζει και προς το παρόν κάμποσα νερά κι αυτή τα μπάζει. Το κύμα όμως από τις βυθίσεις των άλλων θα το πληρώσουμε κι εμείς πολύ ακριβά. Πώς προετοιμαζόμαστε να μην μπατάρουμε; Και τι εναλλακτικό όραμα τρόπου ζωής, δηλαδή πολιτισμού, προτείνουμε για μας; Προς το παρόν, δυστυχώς κι εδώ στον τόπο μας ισχύει ακόμα το: «Καράβια χάνονται... βαρκούλες αρμενίζουν...».

Εκδηλώσεις - Κύπρος

Κυριακή 12.12
ΠΑΙΔΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ

Ρουμπελστίλτσκιν

Κλείνει την αυλαία της η Παιδική Σκηνή του ΘΟΚ με το έργο Ρουμπελστίλτσκιν. Τα ξωτικά, ο βασιλιάς, ο μυλωνάς και η παρέα τους ζωντανεύουν επί σκηνής για τελευταία φορά, ταξιδεύοντάς μας στον μαγικό κόσμο του παραμυθιού. Ώρα 10.30 π.μ. στο Δημοτικό Θέατρο Λατσιών. Πληρ. 77772717.

ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ

Ηρώ Κασκάνη

Νέα συλλογή κοσμημάτων τέχνης, με τίτλο «Why not?», από την Ηρώ Κασκάνη στον εκθεσιακό της χώρο στην οδό Κατσώνη 4 στη Λευκωσία. Εγκαίνια στις 5.00 μ.μ.

Δευτέρα 13.12
ΜΟΥΣΙΚΗ

«Ρωσικά Όνειρα»

Η Συμφωνική Ορχήστρα Νέων Κύπρου, υπό την καλλιτεχνική διεύθυνση του Άγι Ιωαννίδη, θα δώσει δύο συναυλίες με πρόγραμμα που περιλαμβάνει το κοντσέρτο για τρομπόνι και την ορχήστρα του Ρίμσκι-Κόρσακοφ, με σολίστ τον Σωτήρη Χρυσοστόμου, καθώς και έργα των Τσαϊκόφσκι, Μπορουντίν και άλλων. Ώρα 8.00 μ.μ. στο Θέατρο Παλλάς, Λευκωσία και στις 22/1/2011 στο Μαρκίδειο Θέατρο Πάφου. Είσοδος ελεύθερη. Πληρ. 22463144.

ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ

Hidden Cities

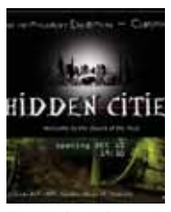

Ο Χρίστος Παναγιώτου, απόφοιτος του Τμήματος Ψυχολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών, φωτογραφίζει και ζωγραφίζει, λαμβάνοντας υπ' όψιν τα χρονικά μιας προαναγγελθείσας παρακμής. Στο Point Place-Act & Art, Λευκωσία. Πληρ. 99740773 και 99588103.

ΘΕΑΤΡΟ

Θεατρικό αναλόγιο

Έξι νέα θεατρικά έργα από Κυπρίους, τα οποία προέκυψαν από τα «Σεμινάρια Θεατρικής Γραφής» της ηθοποιού, θεατρικής συγγραφέως και εκπαιδεύτριας θεατρικής γραφής Χρύσας Σπηλιώτη. Σε κάθε παρουσίαση θα παρουσιάζονται δύο έργα και βιντεογραφημένα αποσπάσματα από όλα τα επόμενα ή προηγούμενα έργα, για να έχουν την ευκαιρία όλοι να δουν όλα τα έργα, σε αποσπασματική έστω μορφή. 13/12: «Ποιαν αλήθεια;» (Μαρία Παύλου), «Η κόκκινη Μαζεράτι» (Γιάννης Αγησιλάου). 14/12: «Μετρώντας τ' άστρα» (Νεόφυτος Παπαλαζάρου), «23» (Λούης Πατσαλίδης). 15/12: «Η κραυγή της σιωπής» (Αλεξία Παπαλαζάρου), «Ο διακόπτης» (Αργυρώ Τουμάζου). Είσοδος ελεύθερη. Ώρα 8.30 μ.μ. στο Ανοιχτό Θέατρο, Παλιά Λευκωσία. Πληρ. 99441006.

«Isolation»

Οι ομάδες Point to και Pagliaccio παρουσιάζουν ένα έργο που απομονώνει χαρακτηριστικές στιγμές της ζωής και χωρίς να τις σχολιάσει, τονίζει τη μοναξιά και την απομόνωση μέσα από τις ανθρώπινες σχέσεις ή και μέσα από την ίδια την κοινωνική δραστηριότητα. Η μοναξιά έχει παρέα τη μοναξιά. Παραστάσεις και 14 και 15 Δεκεμβρίου, ώρα 8.30 μ.μ., στον καλλιτεχνικό χώρο «Λευκή Αθηνά» στη Μέσα Γειτονιά, Λεμεσός. Πληρ. 99745640

Τρίτη 14.12
ΜΟΥΣΙΚΗ

Για το τέλος της χρονιάς

Ο θρυλικός τσελίστας Ροχάν Ντε Σάραμ θα ενώσει τις δυνάμεις του με τον διεθνούς φήμης βιολονίστα Μόβσες Πογκοσιάν για ένα μοναδικό πρότζεκτ από το Ίδρυμα Τεχνών Φάρος: Συναυλία και ηχογράφηση ενός ψηφιακού δίσκου, ο οποίος θα διατίθεται αποκλειστικά από την ιστοσελίδα του Ιδρύματος Φάρος. Ώρα 8.30 μ.μ. στο The Shoe Factory, Παλιά Λευκωσία. Πληρ. 22663871.

ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ

Πασχάλης Αναστάση

Φευγαλέες εικόνες ανθρώπων και τόπων, η βιασύνη και η φασαρία της αγγλικής πόλης και η ήρεμη, ειρηνική ζωή της κυπριακής υπαίθρου μένουν ανεξίτηλα εντυπωμένα στα έργα του Πασχάλη Αναστάση, που εκθέτει τα έργα του στην γκαλερί Διαχρονική, στην Παλιά Λευκωσία μέχρι τις 17/12. Πληρ. 22680145.

Τετάρτη 15.12
ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ

Ekaterina Getzova

Στον γυάλινο κόσμο της Κάτιας το γυαλί τη σαγηνεύει, αλλά δεν την αιχμαλωτίζει. Προσπαθεί να το δαμάσει και όχι να το ακολουθήσει. Το ίδιο συμβαίνει και με τις ιδέες της. Παραδοσιακές φόρμες, μοτίβα, αντικείμενα και πρότυπα δεν της αρκούν. Επιθυμεί να ξεπεράσει το σύνηθες, να σπάσει τους φραγμούς, να βρει νέους τρόπους χρήσης και εφαρμογής του. Γκαλερί Αμοργός, Αγλαντζιά. Πληρ. 22332249.

Πέμπτη 16.12
ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ

Stay in Touch

Έργα των Michelle Phellan και Katy Howkins, με θέμα τους ανθρώπους, την επικοινωνία, τη γλώσσα, αλλά και το περιβάλλον στο οποίο ζούμε, εκτίθενται στον κάτω χώρο του Πολιτιστικού Κέντρου Βλαδίμηρος Καυκαρίδης στην Αγλαντζιά. Μέχρι τις 31/12. Πληρ. 99440254.

Παρασκευή 17.12
ΕΚΘΕΣΗ

World Press Photo

Η Παγκόσμια Έκθεση Φωτογραφίας Τύπου, η οποία διοργανώνεται κάθε χρόνο από τον ανεξάρτητο και μη κερδοσκοπικό οργανισμό Παγκόσμιας Φωτογραφίας Τύπου (World Press Photo- WPPh), θα μεταφερθεί φέτος και στην Κύπρο, με συνδιοργανωτές την Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου και την Ένωση Συντακτών Κύπρου και υποστηρικτές την Πρεσβεία της Ολλανδίας και το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού. Στο ισόγειο του κτηρίου των Κεντρικών Γραφείων της ΑΗΚ στη Λευκωσία. Ανοικτή καθημερινά (εκτός αργιών) από τις 9 π.μ. έως τις 9 μ.μ., μέχρι τις 9 Ιανουαρίου 2011.

ΜΟΥΣΙΚΗ

Σωκράτης Μάλαμας

Ένας από τους πιο δυνατούς τραγουδοποιούς της γενιάς του, με εντελώς προσωπικό στίγμα και αναγνωρίσιμο μουσικό ύφος με τ' αφηγηματικά τραγούδια του. Ηλεκτρισμένοι ροκ δρόμοι, μπολιασμένοι με τα δωρικά χαρακτηριστικά του λαϊκού, αλλά και την εσωτερικότητα της μπαλάντας. Ώρα 8.30 μ.μ., θέατρο Ριάλτο, Λεμεσός. Πληρ. 77777745. Και 19/12 στη μουσική σκηνή Αυλαία, Λευκωσία. Πληρ. 22675638.

ΕΚΔΗΛΩΣΗ

Sonic Arts 5.0 Cyprus

Ο Πολιτιστικός Οργανισμός Πάνθεον γιορτάζει την έκδοση και κυκλοφορία του δίσκου «Sonic Arts 5.0 Cyprus», ο οποίος παρουσιάζει συνθέσεις από Κύπριους καλλιτέχνες των ηχητικών τεχνών. Η εκδήλωση θα περιλαμβάνει ζωντανές παραστάσεις, ηχητικές εγκαταστάσεις, προβολές βίντεο αρτ κ.ά. Ο δίσκος θα δίνεται στην είσοδο δωρεάν. Ώρα 9.00 μ.μ. στον Πολιτιστικό Οργανισμό Πάνθεον, Λευκωσία. Ελεύθερη είσοδος. Πληρ. 22670843.

ΒΙΒΛΙΟ

«Το κόστος της ζωής»

Παρουσίαση του νέου βιβλίου της Αντιγόνης Μοδέστου από την Αντριανή Ηλιοφώτου, με αναγνώσεις από τη Λένια Σορόκου και τον Σπύρο Σταυρινίδη. Θα τραγουδήσει η Ρένα Κυριακίδη, σε μουσική του Γιώργου Κλεάνθους. Ώρα 7.30 μ.μ. στο κτήριο διοίκησης της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος (Κύπρου) Λευκωσία. Πληρ. 22707095.

Σάββατο 18.12
ΜΟΥΣΙΚΗ

Μουσικοί διάλογοι νέων

Την περίοδο μεταξύ 15 και 20 Δεκεμβρίου δύο νεανικά μουσικά σύνολα, η 65μελής Χορωδία Νέων της Επιλογής και η 15μελής Γερμανική Φιλαρμονική Ορχήστρα Εγχόρδων Deutsche Streicherphilharmonie μαζί με Κύπριους μουσικούς θα συναντηθούν για πέντε μέρες και μέσω κοινών δοκιμών, ηχογραφήσεων, εργαστηρίων και γεγονότων θα δημιουργήσουν ένα κοινό μουσικό πρόγραμμα που θα παρουσιάσουν σε δύο συναυλίες. Ώρα 8.30 μ.μ. 18/12 Θέατρο ΠΑΣΥΔΥ, Λευκωσία και 19/12 θέατρο Ριάλτο, Λεμεσός. Είσοδος ελεύθερη. Πληρ. 25580650.

art@kathimerini.com.cy

Μη χάσετε

Αντίσταση και πολιτικό τραγούδι

Το Μουσικό Σχολείο Λευκωσίας και το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού διοργανώνουν τη μουσική εκδήλωση «Οι μαχητές της Αντίστασης και το πολιτικό τραγούδι της Κύπρου» με την ορχήστρα του Μουσικού Σχολείου. Θα τιμηθούν αντιστασιακοί του 1974 και οι συνθέτες Γιώργος Κοτσώνης, Νάσος Παναγιώτου, Μιχάλης Χριστοδουλίδης και Μάριος Τόκας. Στις 15/12 και ώρα 7.30 μ.μ. στην αίθουσα εκδηλώσεων του Παγκυπρίου Γυμνασίου, Λευκωσία. Πληρ. 22343518.

Ιταλικό Οπερατικό Γκαλά

Η Συμφωνική Ορχήστρα Κύπρου φιλοξενεί τη σοπράνο Daria Masiero, τη μέτζο-σοπράνο Renata Lamanda, τον τενόρο Danilo Formaggia και τον βαρύτονο Roberto Accurso, υπό τη μουσική διεύθυνση του Ιταλού μαέστρου Marco Balderi, σε μια παν-δαισία από ιταλική οπερατική μουσική από αριστουργήματα των Βέρντι, Πουτσίνι, Ροσίνι και άλλων. Στις 15/12 στο Δημοτικό Θέατρο Λάρνακας (24665795), στις 16/12 στο θέατρο Ριάλτο, Λεμεσός (7777745) και 17/12 στο Δημοτικό Θέατρο Στροβόλου (22313010). Όλες οι παραστάσεις αρχίζουν στις 8.30 μ.μ. Πληρ. 22463144 και www.cyso.org.cy.

Εκδηλώσεις - Ελλάδα

Κυριακή 12.12
ΜΟΥΣΙΚΗ

Το σινεμά του Νίνο Ρότα

Η εποχή του ιταλικού κινηματογράφου μέσα από τα τραγούδια και τη μουσική του Νίνο Ρότα θα ζωντανέψουν στο Μέγαρο Μουσικής στις δύο συναυλίες (12.30 το μεσημέρι και 8 το βράδυ) που θα διευθύνει ο ανιψιός του διάσημου συνθέτη, Μαρτσέλλο Ρότα. Συμμετέχουν οι Ιταλίδες σοπράνο «DIVS4S» (Denise, Isabella, Vittoria, Sofia). Αίθουσα Χρήστος Λαμπράκης. Βασ. Σοφίας & Κόκκαλη

Τρίτη 14.12
ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ

Εφήμερα μνημεία καθημερινότητας

Η έκθεση «Εφήμερα μνημεία» του Παναγιώτη Κουλουρά παρουσιάζεται έως τις 22 Ιανουαρίου στην γκαλερί «Siakos Hanappe House of Art». Μια σειρά επιζωγραφισμένων θραυσμάτων μαρμάρου με θέματα που επιλέγονται από φωτογραφίες καθημερινών εφημερίδων. Πολιτικοί ηγέτες, ποπ τραγουδιστές, θύτες και θύματα κάθε είδους βίας. Μαραγκού 16, Γλυφάδα

Τετάρτη 15.12
ΜΟΥΣΙΚΗ

Έργα πιάνου για τέσσερις σολίστ

Τέσσερις σπουδαίοι σολίστ πιάνου, ο Γιάννης Βακαρέλης, ο Κυπριανός Κατσαρής, ο Ντέιβιντ Λάιβλι και ο Αλεξάντερ Γκίντιν ενώνουν τις δυνάμεις τους στη μουσική παράσταση «Η μαγεία του πιάνου επί 4» στο Μέγαρο Μουσικής. Με έργα Βάγκνερ, Τσέρνυ, Μιγιώ και Ραβέλ. Ώρα έναρξης 8.30 μ. μ. Βασ. Σοφίας & Κόκκαλη

Πέμπτη 16.12
ΘΕΑΤΡΟ

«Ο Επιστάτης» στο Απλό Θέατρο

Η μαύρη κωμωδία του Χ. Πίντερ «Ο Επιστάτης» έχει πρεμιέρα στο «Απλό Θέατρο» σε σκηνοθεσία Αντ. Αντύπα με τον Δ. Καταλειφό στον ομώνυμο ρόλο. Πρόκειται για το έργο που έκανε διάσημο τον Πίντερ σε ολόκληρο τον κόσμο. Η μουσικήείναι της Ελένης Καραΐνδρου. Χαρ. Τρικούπη 4, Καλλιθέα

ΕΚΘΕΣΗ

Εντυπη αντίσταση στη Δικτατορία

Η έκθεση ντοκουμέντων «Δικτατορία 1967-1974: Η έντυπη αντίσταση» που παρουσιάστηκε για πρώτη φορά στη Θεσσαλονίκη (υπό την αιγίδα του Μορφωτικού Ιδρύματος Εθνικής Τραπέζης και του Μορφωτικού Ιδρύματος της Ενωσης Συντακτών Ημερήσιων Εφημερίδων Μακεδονίας-Θράκης) εγκαινιάζεται στην Αθήνα στο Μέγαρο Εϋνάρδου. Αγίου Κωνσταντίνου 20

Παρασκευή 17.12
ΘΕΑΤΡΟ

Πρεμιέρα με Ντε Μπερζεράκ

Πρεμιέρα στην Κεντρική Σκηνή του Εθνικού Θεάτρου για την κωμωδία του Εντμόν Ροστάν «Συρανό ντε Μπερζεράκ» με σκηνοθέτη και πρωταγωνιστή τον Ν. Καραθάνο. Μια έμμετρη «ηρωική κωμωδία», από τις σημαντικότερες του παγκόσμιου δραματολογίου, ένα έργο για τον άνθρωπο «διαφορετικό», εξεγερμένο απέναντι σε μια κοινωνία απαξιωτική. Τα σκηνικά και κοστούμια είναι της Ελλης Παπαγεωργακοπούλου, η μουσική του Κορνήλιου Σελαμσή. Παίζουν οι Λένα Κιτσοπούλου, Χρ. Λούλης, Γ. Κότσιφας, Αγγ. Παπαδημητρίου, κ. ά. Αγ. Κωνσταντίνου 22-24

ΜΟΥΣΙΚΗ

Ηχοι πανκ σε μπόσα νόβα

Μετά την περυσινή επιτυχία της συναυλίας της στην Αθήνα, η γνωστή παριζιάνικη μπάντα «Nouvelle Vague» επιστρέφει στο Fuzz για μια βραδιά με μπόσα νόβα, διασκευές κλασικών new wave και punk κομματιών. Μαζί τους η νέα Γαλλίδα τραγουδίστρια Mareva Galanter. Συμμετέχουν οι Smokey Bandits. Ώρα έναρξης 9 μ. μ. Πειραιώς 209 & Πατριάρχου Ιωακείμ 1, Ταύρος

Επιμέλεια:
ΝΕΛΛΗ ΑΜΠΡΑΒΑΝΕΛ
abravanel@kathimerini.gr

Ματιές στον κόσμο

ΒΙΕΝΝΗ
ΕΚΘΕΣΗ
Albertina Museum
www.albertina.at

«Μιχαήλ Αγγελος: Σχέδια μιας μεγαλοφυΐας». Η έκθεση παρουσιάζει ένα σύνολο εκατό περίπου σχεδίων του Μιχαήλ Αγγέλου (1475-1564), με έμφαση στις σπουδές ανθρώπινων μορφών (εδώ η «Παναγία Βρεφοκρατούσα», 1525). Στόχος της είναι να αναδείξει το δημιουργικό δυναμικό και την επιρροή του ιδιοφυούς γλύπτη, ζωγράφου και αρχιτέκτονα σε μια περίοδο μεγάλων πολιτισμικών αλλαγών. Παρουσιάζονται έργα από τα νεανικά του χρόνια, όπως τα σχέδια για τη «Μάχη της Κασίνα», σπουδές για τις φημισμένες τοιχογραφίες της Καπέλα Σιστίνα, καθώς και σχέδια για την σκηνή της Σταύρωσης, από την τελευταία περίοδο της καλλιτεχνικής του διαδρομής, όταν πλησίαζε τα 80 του χρόνια. Η έκθεση συμπληρώνεται από γύψινα προπλάσματα αγαλμάτων του καθώς και πίνακες καλλιτεχνών που εμπνεύστηκαν από τα σχέδιά του. Εως τις 9 Ιανουαρίου.

ΛΟΝΔΙΝΟ
ΕΚΘΕΣΗ
The National Gallery
www.nationalgallery.org.uk
«Canaletto and his Rivals». Η έκθεση φιλοξενεί πίνακες του δημοφιλούς Βενετσιάνου ζωγράφου του 18ου αιώνα Τζοβάνι Αντόνιο Κανάλ, γνωστού ως Καναλέτο (1697-1768), μαζί με έργα ανταγωνιστών του όπως ο Μπερνάρντο Μπελότο (που ήταν ανιψιός του), ο Μικέλε Μαριέσκι, ο Λούκα Καρλεβάρις και ο

Φραντσέσκο Γκουάρντι, ο πιο αξιόλογος αυτής της ομάδας. Τα έργα ζωγραφικής που απεικόνιζαν τοπία της Βενετίας ήταν περιζήτητα στους επισκέπτες της πόλης, και οι καλλιτέχνες ανταγωνίζονταν για τις παραγγελίες. Στην έκθεση παρουσιάζονται 50 πίνακες με αξιοθέατα, σκηνές από την καθημερινή ζωή της πόλης, τις γιορτές και τα καρναβάλια της (εδώ ο πίνακας του Καναλέτο «Το Μπουτσιντόρο σαλπάρει την ημέρα της Αναλήψεως», 1740). Εως τις 16 Ιανουαρίου.

ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ
ΘΕΑΤΡΟ
Cort Theater
www.timestandsstillonbroadway.com
«Time Stands Still». Η Σάρα και ο Τζέιμς είναι δύο δημοσιογράφοι που πασχίζουν να αντιμετωπίσουν τα σωματικά και τα ψυχικά τραύματα που υπέστησαν από την «κάλυψη» του πολέμου στο Ιράκ. Σκληραγωγημένοι κυνηγοί της περιπέτειας, ανταγωνίζονται ποιος θα αφηγηθεί την πιο σκληρή ιστορία, όταν όμως βρίσκονται μπροστά στην προοπτική μιας πιο συμβατικής ζωής η κρίση στη σχέση τους βαθαίνει. «Ευφυές και βαθιά συγκινητικό» χαρακτηρίζει το δράμα του Ντόναλντ Μάργκουλις ο κριτικός των «Νιου Γιορκ Τάιμς», επαινώντας επίσης θερμά τη σκηνοθεσία του Ντάνιελ Σάλιβαν, την εξαιρετική επίδοση των δύο πρωταγωνιστών, της Λόρας Λίνεϊ και του Μπράιαν ντ' Αρσι Τζέιμς.

John Golden Theater
Τηλ.: 001-212-239-6200
«Driving Miss Daisy». Δύο «ιερά τέρατα» του θεάτρου και του κινηματογράφου, η Βανέσα Ρεντγκρέιβ και ο Τζέιμς Ερλ Τζόουνς, πρωταγωνιστούν στη νέα αυτή παραγωγή του έργου του Alfred Uhry «Ο σοφέρ της μις Ντέιζι», που η κινηματογραφική του διασκευή (με πρωταγωνιστές την Τζέσικα Τάντι και τον Μόργκαν Φρίμαν) βραβεύθηκε με τέσσερα όσκαρ το 1989. Ο ρόλος της γηραιάς, ακραία συντηρητικής μις Ντέιζι δεν φαίνεται να φόβισε την μεγάλη Αγγλίδα ηθοποιό, η οποία δίνει, όπως πάντα, μια εξαιρετική ερμηνεία. Η παράσταση, σκηνοθετημένη από τον Ντέιβιντ Εσμπορνσον, έχει κερδίσει ευνοϊκά σχόλια από τους κριτικούς.

ΕΚΘΕΣΗ
Museum of Modern Art
www.moma.org
«Abstract Expressionist New York: The Big Picture». Η έκθεση κάνει μια μεγάλη αναδρομή στο κίνημα του αφηρημένου εξπρεσιονισμού, όπως αναπτύχθηκε τα μεταπολεμικά χρόνια στη Νέα Υόρκη, για να αναδειχθεί στο πρώτο διεθνούς απήχησης καλλιτεχνικό ρεύμα με αφετηρία τις ΗΠΑ. Παρουσιάζονται 100 περίπου πίνακες, καθώς επίσης γλυπτά, σχέδια, χαρακτικά και φωτογραφίες, όλα από την τεράστια συλλογή του Μουσείου Μοντέρνας Τέχνης. Οι επισκέπτες μπορούν να δουν έργα του Μαρκ Ρόθκο, του Τζάκσον Πόλοκ, του Μπάρνετ Νιούμαν, της Λι Κράσνερ, του Γουίλεμ ντε Κούνινγκ, του Ντέιβιντ Σμιθ, του φωτογράφου Ααρον Σίσκιντ και πολλών άλλων. Παράλληλα, το μουσείο παρουσιάζει δύο μικρότερες εκθέσεις («Πέτρα, χαρτί, ψαλίδι» και «Ιδέες, όχι θεωρίες») οι οποίες εστιάζουν σε επιμέρους πλευρές του κινήματος, καθώς αναπτυσσόταν σε διαφορετικά πεδία και μέσα, ολοκληρώνοντας την ιστορική επισκόπηση της εποχής και δίνοντας μια αίσθηση του βάθους και της πολυπλοκότητάς της. Εως τις 9 Ιανουαρίου.

Μοιραίες γυναίκες

Από την Ωραία Ελένη έως την Κλεοπάτρα, από τη Σαλώμη έως τη Μεσσαλίνα και τη Λαίδη Μάκβεθ, οι «μοιραίες» γυναίκες της ιστορίας και των μύθων ασκούσαν μεγάλη έλξη στον Γκυστάβ Μορώ. Πρωτοπόρος του συμβολισμού, ο ιδιόρρυθμος Γάλλος καλλιτέχνης του 19ου αιώνα είχε φαντασία κινηματογραφικών διαστάσεων. Η τέχνη του εστίαζε στο θέαμα και την εντυπωσιακή αφήγηση, με βασικά συστατικά το όνειρο, τον αισθησιασμό, τον χρωματικό πλούτο και την μορφοπλαστική τόλμη (εδώ ο πίνακας «Δίας και Σεμέλη», 1894). Αν ζούσε τον 20ό αιώνα, ίσως να είχε διαπρέψει σκηνοθετώντας ερωτικά θρίλερ ή φαντασμαγορικές περιπέτειες. Η έκθεση «Ο Γκυστάβ Μορώ και το αιώνιο θηλυκό», στην National Gallery of Victoria της Μελβούρνης (έως 30/4), παρουσιάζει πάνω από 100 έργα του με θέμα γυναικείες μορφές, προσφέροντας μια συναρπαστική περιήγηση στον κόσμο του καλλιτέχνη.

ΠΑΡΙΣΙ
ΕΚΘΕΣΗ
Musee du Louvre
www.louvre.fr
«L' antiquite revee - Innovations et resistances au XVIIIe siecle». Η έκθεση «Ονειρεμένη αρχαιότητα, καινοτομίες και αντιστάσεις τον 18ο αιώνα» εστιάζει στο ενδιαφέρον για την κλασική τέχνη που αναπτύχθηκε κατά τον 18ο αιώνα στην Ευρώπη, οδηγώντας σε διαφορετικούς καλλιτεχνικούς πειραματισμούς που κορυφώθηκαν στο κίνημα του νεοκλασικισμού από το 1770 έως τις αρχές του 19ου αιώνα. Παρακολουθεί την προοδευτική μετάβαση από την ελαφράδα του ροκοκό

στην μεγαλοπρέπεια και τη δραματική ένταση του κλασικού στυλ. Τα 150 εκθέματα καλύπτουν ευρύτατο πεδίο καλλιτεχνικής έκφρασης – από ζωγραφική και γλυπτική μέχρι αρχιτεκτονική και διακοσμητικές τέχνες. Αντιπροσωπεύεται μια πλειάδα καλλιτεχνών, ανάμεσά τους ο Ζαν-Μπατίστ Γκρεζ, ο Εντμέ Μπουσαρντόν, ο Τζοβάνι Μπατίστα Πιρανέζι, η Αγγέλικα Κάουφμαν, ο Ετιέν Φαλκονέ, ο Ζαν-Ονορέ Φραγκονάρ, ο Χένρι Φουζέλι, ο Ζακ-Λουί Νταβίντ (εδώ ο πίνακας «Επιστροφή των παιδιών του Βρούτου», 1789). Εως τις 14 Φεβρουαρίου.

ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΙΑ
ΕΚΘΕΣΗ
Philadelphia Museum of Art

www.philamuseum.org
«Michelangelo Pistoletto: From One to Many». Η έκθεση παρουσιάζει πάνω από 100 έργα του Ιταλού καλλιτέχνη, που αντανακλούν τη σχέση του με κινήματα της σύγχρονης τέχνης όπως η Ποπ Αρτ, ο μινιμαλισμός, η Αρτε Πόβερα και η εννοιολογική τέχνη. Τολμηρός και επινοητικός, ο Πιστολέτο ανήκει στους καλλιτέχνες εκείνους που πρώτοι έθεσαν ερωτήματα για την κοινωνική λειτουργία της τέχνης, την εμπορική της αξία και τη σχέση του καλλιτέχνη με το κοινό, πειραματιζόμενος με διαφορετικά μέσα έκφρασης, από τη ζωγραφική και τη γλυπτική μέχρι την performance art (εδώ η «Αφροδίτη των κουρελιών», 1967). Παρακολουθώντας τη διαδρομή του 77χρονου καλλιτέχνη, η έκθεση παρουσιάζει ένα ευρύ φάσμα έργων –αυτοπροσωπογραφίες με καθρέφτες, γλυπτά, εγκαταστάσεις, έργα φτιαγμένα από σκουπίδια, έργα ομαδικής κατασκευής. Εως τις 17 Ιανουαρίου.

Επιμέλεια: **ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΣΤΟΥΠΑΚΗ**

Αν υπάρχουν ακόμη παρέες ας κάνουν κάτι

Ο Διονύσης Σαββόπουλος, στην εποχή του Μνημονίου και της τρόικας, μας θυμίζει ξανά τη γοητεία των ποιητών και των παραμυθιών

Της **ΓΙΩΤΑΣ ΣΥΚΚΑ**

«Τι να τα κάνω τα τραγούδια σας/ ποτέ δε λένε την αλήθεια/ ο κόσμος υποφέρει και πονά/ και 'σεις τα ίδια παραμύθια./ Τι να τα κάνω τα τραγούδια σας/ είναι πολύ ζαχαρωμένα/ ταιριάζουν για σοκολατόπαιδα/ μα δεν ταιριάζουνε για μένα».

Στα αυτιά μου ηχούν ακόμη οι αυστηροί στίχοι του Ντίνου Χριστιανόπουλου απέναντι στον εφησυχασμό. Οχι, όμως, από τα «Δέκα χρόνια κομμάτια» του μακρινού 1975, όπου ο Διονύσης Σαββόπουλος τα τραγουδούσε με τη Δόμνα Σαμίου, αλλά από το Μέγαρο της Μουσικής, την περασμένη εβδομάδα όπου με περισσότερα χρόνια στη πλάτη και κατάλευκα μαλλιά, με πολύχρωμα μπαλόνια και λαμπερά χαρτάκια να αιωρούνται, τραγουδούσε ανάμεσα σε δεκάδες πιτσιρίκια. Τα περισσότερα άκουγαν για πρώτη φορά αυτούς τους στίχους. Οι γονείς τους, αντίθετα, ξέρανε απ' έξω και ανακατωτά και αυτό και τ' άλλα του τραγούδια, όπως φαινόταν από τα χαμόγελα, τη γλύκα στα μάτια, τη νοσταλγία και το πόδι που κρατούσε τον ρυθμό.

Αγάπησε τον Τζακ της φασολιάς, τον Χοκ Φιν, τον πρίγκιπα Μίσκιν. Αντικατέστησε τον Τζακ με τον Φελίνι και τον Χοκ Φιν με τον Τσε Γκεβάρα. Ο πρίγκιπας Μίσκιν μένει ακόμη στην καρδιά του

Ομως, οι στίχοι είναι στίχοι και νομιμοποιούν κάποιον να πει ότι ο αυστηρότερος κριτής του Σαββόπουλου είναι ο ίδιος ο νεανικός του εαυτός. Τι δουλειά έχει ο αμφισβητίας τεσσάρων δεκαετιών να μας λέει παραμύθια για τη γέννηση του χρόνου έτσι όπως τη φαντάζονταν την εποχή του Ησίοδου, τη στιγμή ακριβώς που το Μνημόνιο έχει κάνει άνω κάτω τη ζωή μας ποδοπατώντας το ηθικό μας; Αν κι εκείνοι που στέκονταν πάντοτε αδέσμευτοι απέναντι στην εξουσία, τώρα μας καλούν με τα παιδιά μας να μας μιλήσουν για το Χάος και τη Νύχτα από το οποίο ξεπήδησε ο έρως με χρυσά φτερά, ποιος θα μας παρηγορήσει που οι οικονομικοί τιτάνες της Ευρώπης τρώνε την ψυχή μας μέχρι να πτωχεύσουμε ή να σωθούμε;

Η αλήθεια είναι ότι ο Σαββόπουλος έχει ακούσει και σκληρότερη κριτική κατά καιρούς. Οταν το 1989 ξυρίστηκε και τόλμησε να υποστηρίξει μια λύση Μητσοτάκη απέναντι στους «τσιφτετέλληνες», βρέθηκε στο περιθώριο από το ίδιο το πιστό κοινό του. Ομως, ο χρόνος για τους μεγάλους καλλιτέχνες είναι σύμμαχος. Πολλοί απόρησαν όταν ο Μάνος Χατζιδάκις μελοποιούσε ερωτικά ποιήματα της Σαπφούς και της Μυρτιώτισσας, το 1972, μες στην άγρια χούντα. Αλλά σήμερα ξεθώριασε η απορία και μας έχει μείνει ο «Μεγάλος Ερωτικός», από τα σημαντικότερα έργα της ελληνικής δισκογραφίας.

Εκείνο το βράδυ στο Μέγαρο της Μουσικής, ο πιο γοητευτικός παραμυθάς του ελληνικού τραγουδιού δεν δίστασε να μας θυμίσει ο ίδιος τους στίχους του Χριστιανόπουλου. Γιατί γνωρίζει πολύ καλά, ότι χάρη σε ανεξάρτητους και φωτισμένους καλλιτέχνες σαν εκείνον και σαν εκείνους που δίδαξαν κι εκείνον, μπορούμε να τα περιέχουμε όλα. Στιγμές για την αμφισβήτηση, τη διεκδίκηση, τη διαμαρτυρία, αλλά και ανάγκη για συνάντηση με τον διπλανό, για την παρήγορη καταφυγή στον κοινό μύθο, για μια οικογενειακή αγκαλιά.

Στα 66 του ο Σαββόπουλος, που είχε γενέθλια μία μέρα πριν ξεκινήσει ο πρώτος κύκλος των παραστάσεων: «Για να γίνει ο χρόνος καινούριος» με υπότιτλο «Παρα - μυθία», βρήκε μέσω της «Θεογονίας» του Ησίοδου τρόπο να μιλήσει στα εγγόνια του, τον Διονύση και τον Ανδρέα, προπονήθηκε δίπλα τους ως αφηγητής πριν καλέσει τα πιτσιρίκια στο Μέγαρο. Και σίγουρα, αν τους καλούσε, θα ανέβαιναν και οι γονείς. Εκείνα το καταδιασκέδασαν. Η «Συννεφούλα», «Ο καραγκιόζης», «Η άνοιξη», το «Λαύριο» ήταν οι δικές τους αγαπημένες μελωδίες από τον κόσμο των μεγάλων, ήταν όμως και η δική μας εφηβεία. Η ακριβή συλλογική μνήμη, εκείνη που τροφοδοτεί την ελπίδα για ένα αύριο όπου δεν θα ακούμε μόνο λογιστές, αλλά θα θυμόμαστε πώς μιλούν κι οι ποιητές.

Ο Διονύσης Σαββόπουλος, ο πιο γοητευτικός παραμυθάς του ελληνικού τραγουδιού, έχει στήσει στο Μέγαρο Μουσικής μια σειρά παραστάσεων με τίτλο: «Για να γίνει ο χρόνος καινούριος» με υπότιτλο «Παρα - μυθία» και μέσω της «Θεογονίας» του Ησίοδου βρήκε τρόπο να μιλήσει στα παιδιά αλλά και στους γονείς. Φωτ. ΠΑΠΠΑΣ

Ν' αλλάξουν όλα, και το Σύνταγμα

– Στην παράσταση ενσωματώνετε στον μύθο του Προμηθέα την παραλλαγή που αγαπούσε ο Πλάτωνας. Οτι η μητέρα των ανθρώπων ήταν η γη της Αττικής. Τι άλλαξε και σήμερα οι ξένοι πιστεύουν ότι η γη της Αττικής είναι μητέρα σπατάλης και χρεών;

– Στην εποχή του Πλάτωνα αγαπούσαν κι έναν άλλο μύθο, τον μύθο της Νέμεσης. Σύμφωνα με τον μύθο, είχε προηγηθεί μια εποχή ξεσαλώματος του Διονύσου και ήρθε μετά η εποχή της Νέμεσης ως τιμωρία. Μετά, λέει ο μύθος, ήρθε μια εποχή όπου ανέλαβε ο Ερμής, που ήταν θεός των ταξιδιωτών, του εμπορίου και της κτηνοτροφίας, που εφηύρε και τη μουσική κι έστρωσαν σιγά σιγά τα πράγματα.

– Σε μια χώρα τόσο έντονα πολιτικοποιημένη, μια τόσο μεγάλη αποχή όπως των τελευταίων εκλογών θα φαινόταν παλαιότερα αδιανόητη. Τι πιστεύετε ότι χρειάζεται για να βρει έκφραση κι ελπίδα;

– Για μένα η απίστευτη όντως αποχή σημαίνει δύο πράγματα. Το ένα είναι ότι πριονίζεται σιγά σιγά η νομιμοποίηση του παρόντος πολιτικού συστήματος. Το άλλο είναι ότι ενθαρρύνονται άνθρωποι έξω απ' το επάγγελμα του πολιτικού να αναλάβουν δράση επιτέλους. Δεν ξέρω από πολιτική, αλλά σαν τραγουδοποιός που εδώ και πολλά χρόνια απευθύνεται στις παρέες, ένα έχω να πω: αν υπάρχουν ακόμη, αυτές οι παρέες, ας κάνουν κάτι. Ολα πρέπει να αλλάξουν, πρέπει να αλλάξει το Σύνταγμα, διότι το Σύνταγμα το έφτιαξαν για τον εαυτό τους οι πολιτικοί, ενώ εμείς χρειαζόμαστε επειγόντως ένα Σύνταγμα που να βάζει πάνω απ' όλα τα δικαιώματα του πολίτη.

Ο φόβος... απέναντι

– Πόσο διαφορετικό είναι να λέτε παραμύθια στα εγγόνια σας από το να τα αφηγείστε σε όλους μας;

– Για μένα είναι το ίδιο. Ο δικός μου φόβος είναι μη βαρεθεί ο απέναντι, είτε είναι ενήλικος είτε είναι παιδί, γι' αυτό είμαι πάντα στην τσίλια όταν παρουσιάζω κάτι. Και μάλιστα με τα παιδάκια είναι χειρότερα· δεν τηρούν καν τους τύπους. Σηκώνονται και πάνε στα παιχνίδια τους.

– Τι διαφορές βρίσκετε ανάμεσα στους ηλεκτρονικούς ήρωες και στους ήρωες των παραδοσιακών παραμυθιών;

– Στο παραμύθι αναπτύσσεται μια βαθύτερη σχέση ανάμεσα στον αφηγητή και τον ακροατή, γιατί δουλεύουν μαζί, ώστε να δώσουν στα πράγματα μιαν αξία που ίσως πριν δεν είχαν. Ενα δέντρο είναι ένα δέντρο, αλλά στο παραμύθι το δέντρο ήταν ένα βασιλόπουλο που δεντρώθηκε και το βουνό ένας δράκος που τον καταράστηκε ο μάγος. Ετσι τα πράγματα αποκτούν πάλι την αληθινή τους αξία, ότι δηλαδή είναι θαυμάσια, αλλά το είχαμε ξεχάσει. Στα ηλεκτρονικά, αυτά μπορεί να γίνονται με το πάτημα ενός κουμπιού. Είναι διασκεδαστικό, δεν λέω, αλλά πού είναι η σχέση; Οταν παρουσιάζω κάτι, θέλω να προκαλέσω τον θαυμασμό, όχι για μένα αλλά γι' αυτά που παρουσιάζω, να τα κάνω πάλι σπουδαία και μέσα απ' αυτό παλεύω να αποκτήσω μια βαθύτερη φιλία με τον άλλον είτε είναι εγγόνι μου είτε συνομήλικός μου.

– Ποιοι ήταν οι δικοί σας αγαπημένοι ήρωες παραμυθιών και ποιοι έπαιρναν τη θέση τους όσο μεγαλώνατε;

– Οταν ήμουν εννιά χρόνων, αγάπησα τον Τζακ της φασολιάς. Στα δεκατρία μου, τον Χοκ Φιν του Μαρκ Τουέν και στα δεκάξι μου τον πρίγκιπα Μίσκιν απ' τον «Ηλίθιο» του Ντοστογιέφσκι. Στα 19 μου, αντικατέστησα τον Τζακ με τον Φελίνι. Στα 23 μου, τη θέση του Φιν πήρε ο Τσε Γκεβάρα. Κανείς όμως δεν πήρε τη θέση του πρίγκιπα Μίσκιν στην καρδιά μου ακόμα.

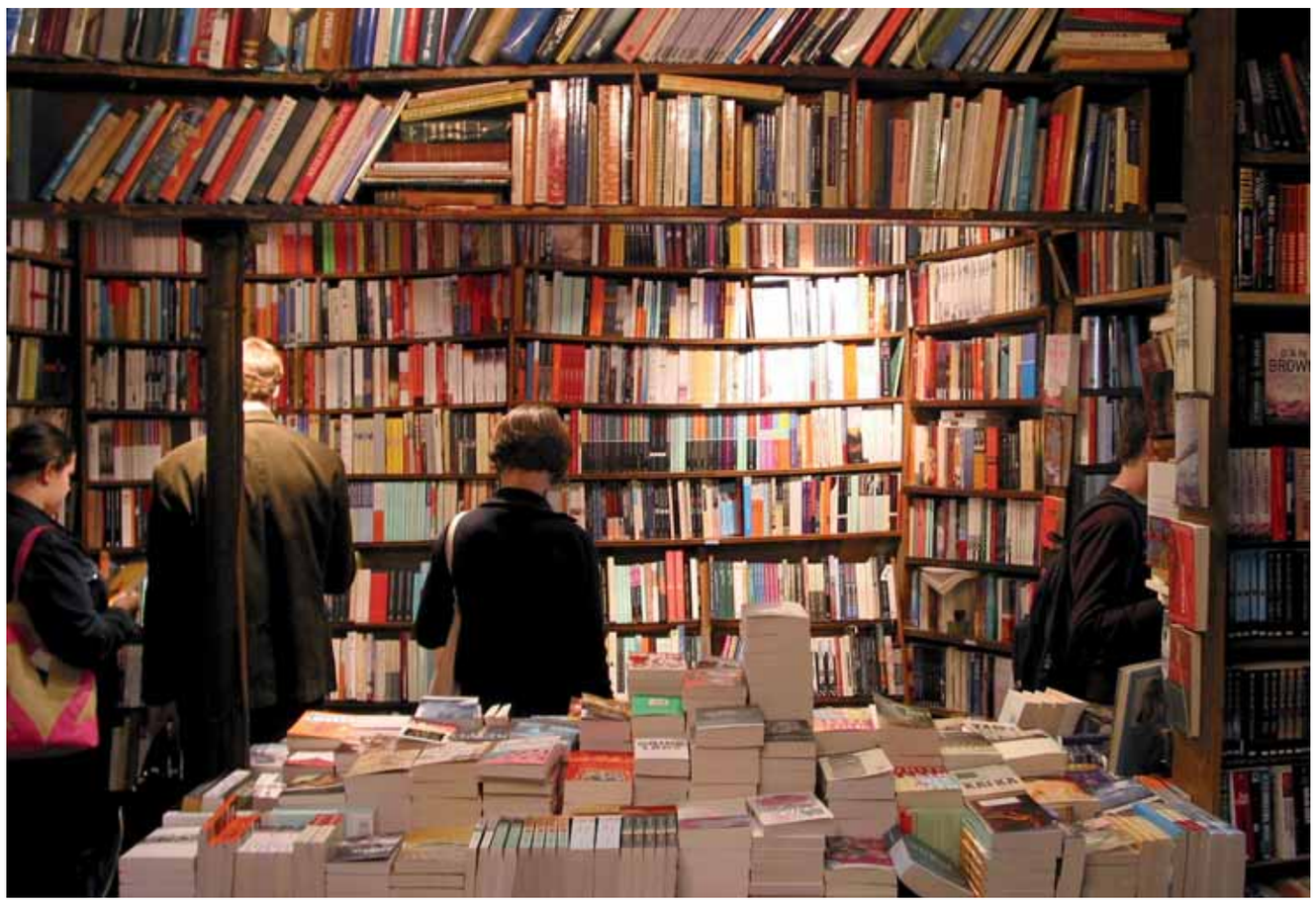

Τις πιο ολοκληρωμένες κινήσεις έχουν κάνει οι εκδόσεις Ψυχογιός και Καστανιώτης.

Η ψηφιακή ανάγνωση α λα ελληνικά

Οι εκδοτικοί οίκοι κινούνται με συγκρατημένα βήματα προς τη νέα εποχή

Της **ΟΛΓΑΣ ΣΕΛΛΑ**

Σε μια πρόσφατη παρουσίαση βιβλίου των εκδόσεων Καστανιώτη, μια αναγνώστρια πλησίασε το τραπέζι με τα βιβλία του τιμώμενου συγγραφέα, κρατώντας στο χέρι το κινητό της και είπε: «Το σπίτι μου έχει γεμίσει βιβλία. Μπορείτε να με βοηθήσετε να το αγοράσω ψηφιακά;». Ο Αργύρης Καστανιώτης, που έχει την ευθύνη για την ψηφιοποίηση των τίτλων του εκδοτικού οίκου, της έδειξε με ποιον τρόπο θα κατεβάσει ένα από τα 29, μέχρι στιγμής, ψηφιοποιημένα βιβλία των εκδόσεων Καστανιώτη.

Οι ελληνικοί εκδοτικοί οίκοι κινούνται με πολύ αργά βήματα προς τον δρόμο της ψηφιοποίησης. Τις πιο ολοκληρωμένες κινήσεις έχουν κάνει οι εκδόσεις Ψυχογιός και Καστανιώτης, αφού τα βιβλία τους παρέχονται στους αναγνώστες σε μορφή e-pub. Κάποιοι άλλοι εκδότες (Πατάκης, Μίνωας, Λιβάνης, Μεταίχμιο) ψηφιοποιούν μέχρι στιγμής κυρίως σχολικά βοηθήματα, αλλά σε μορφή pdf.

Παρά τις πρώτες ολοκληρωμένες κινήσεις ψηφιακών εκδόσεων και στην Ελλάδα, το ψηφιακό βιβλίο μετράει μόλις το 1% στο μερίδιο της αγοράς. Είναι ελάχιστο, αλλά στο εξωτερικό, που ήδη το ψηφιακό βιβλίο υπάρχει εδώ και 5 - 6 χρόνια, ο συνολικός τζίρος των εκδοτών σε ψηφιακό βιβλίο δεν ξεπερνά το 10-12%. Η ψηφιακή έκδοση στοιχίζει λιγότερο από την έντυπη. Θα είναι άραγε αυτός ο κύριος λόγος της ταχύτερης διάδοσης των μηχανών ανάγνωσης; «Η οικονομική κρίση επηρεάζει τους αναγνώστες που θα αγόραζαν ηλεκτρονικές συσκευές. Πιστεύω ότι δεν θα τις αγοράσουν. Αν έρθει το i-pad, νομίζω ότι θα δημιουργήσει αγορά. Όμως οι πωλήσεις τους δεν θα είναι τόσες, όσες αν δεν υπήρχε η κρίση», λέει ο Χάρης Ψυχογιός. Οι εκδόσεις Ψυχογιός διαθέτουν τους τίτλους τους μέσω του i-phone της Apple από το i-bookstore. «Έχουν εγκρίνει δέκα τίτλους μας και διαρκώς ανανεώνονται. Ήταν δύσκολο να τους προσεγγίσουμε», λέει. Οι εκδόσεις Ψυχογιός δεν ψηφιοποιούν αμέσως τις καινούργιες εκδόσεις. «Σεβόμαστε τα βιβλιοπωλεία και θέλουμε το κάθε βιβλίο να κάνει τον κύκλο του στα βιβλιοπωλεία», λέει ο Χάρης Ψυχογιός.

Τα e-books εκπροσωπούν το 1% της αγοράς βιβλίου.

Η τιμή των e-books σε σχέση με το έντυπο βιβλίο και ο φόβος της πειρατείας απασχολούν τους εκδότες

Για τον ίδιο λόγο οι τιμές των ψηφιακών εκδόσεων του Ψυχογιού είναι 20-25% χαμηλότερες από τις έντυπες. Οι εκδόσεις Καστανιώτης δεν ακολουθούν την ίδια πολιτική. Μέχρι στιγμής έχουν ψηφιοποιήσει 29 βιβλία - ανάμεσά τους και πρόσφατες εκδόσεις (Ν. Παπανδρέου, Ιω. Καρυστιάνη κ.ά.).

Οι νέες εκδόσεις, μικρού μεγέθους, στην ψηφιακή μορφή πωλούνται 5,90 ευρώ και οι πιο ογκώδεις 9,90 ευρώ. «Αυτή τη στιγμή στο site είναι μέλη 1.950, που ή έχουν αγοράσει ή έχουν κατεβάσει ένα από τα οκτώ δωρεάν ψηφιακά βιβλία. «Μέχρι στιγμής ψηφιοποιούνται περίπου δύο βιβλία τον μήνα. Όμως, η στιγμή που κάθε βιβλίο θα κυκλοφορεί ταυτόχρονα σε έντυπη και ψηφιακή μορφή, δεν θ' αργήσει», λέει ο Αργύρης Καστανιώτης.

Κι αν ένας από τους φόβους των εκδοτών είναι να μην την πάθουν όπως η μουσική βιομηχανία, ο Αργ. Καστανιώτης είναι σαφής και ξεκάθαρος: «Κάθε εταιρεία με μηχανές ανάγνωσης έχει προσπαθήσει να φτιάξει ένα κλειστό περιβάλλον, για να δεσμεύει τον αγοραστή στο "δικό του κατάστημα" και για να αποτρέψει την πειρατεία. Όμως, αυτό είναι ένα παιχνίδι που δεν πρόκειται να κερδίσει ποτέ κανένας. Ο,τι κλειδώνει στο Διαδίκτυο, ξεκλειδώνει». Αντίθετη άποψη έχει ο Χάρης Ψυχογιός, που δεν πιστεύει ότι στο βιβλίο θα συμβεί το ίδιο με τη μουσική, γιατί υπάρχουν τρόποι να ανιχνευθεί από τους κατόχους των δικαιωμάτων. «Ήδη στην Ελλάδα, προς έκπληξη όλων, έχουν τιμωρηθεί πολλοί παραβάτες»!

Οι δύο νέοι εκδότες, γόνοι παλαιών εκδοτών, δεν φοβούνται το ψηφιακό βιβλίο. Πιστεύουν ότι κάποια στιγμή θα επικρατήσει, αλλά δεν θα αντικαταστήσει το έντυπο. «Ο δρόμος είναι μακρύς γιατί είναι καινούργιος», λέει χαρακτηριστικά ο Χάρης Ψυχογιός.

Πρώτα σε πωλήσεις

Αυτήν την εβδομάδα — Μελέτες, λευκώματα, βιογραφίες

		Εβδομάδες στη λίστα
1.	**Το δόγμα του σοκ, της Ναόμι Κλάιν, μετ. Αγγελος Φιλιππάτος (Λιβάνης).** Η παρουσίαση της νεοφιλελεύθερης οικονομικής θεωρίας μ' έναν διαφορετικό τρόπο.	8
2.	**Μια νέα εξωτερική πολιτική για την Ελλάδα, του Βασιλείου Μαρκεζίνη (Λιβάνης).** Σκέψεις και προτάσεις για μια ρεαλιστική εξωτερική πολιτική σε υγιείς βάσεις.	7
3.	**Φαντάσματα του Εμφυλίου, Πλάκα Αργολίδας 1943-44, του Στέλιου Περράκη (Επίκεντρο).** Μια προσωπική μαρτυρία για τα πάθη του Εμφυλίου, χωρίς εμπάθειες και κορώνες.	2
4.	**Επί σκηνής, χωρίς πρόβα, του Δημήτρη Μπουραντά (Πατάκης).** Πώς θα προετοιμαστούμε για ν' αντιμετωπίσουμε τα καθημερινά απρόοπτα βγαίνοντας στη σκηνή «χωρίς πρόβα»;	3
5.	**Υπό το μηδέν, συλλογικό (Ωκεανίδα).** Ερμηνείες για τις αιτίες που οδήγησαν στην κρίση της κοινωνίας και της οικονομίας.	1
6.	**Μίκης Θεοδωράκης, 85 χρόνια άξιος εστί, του Γ. Π. Μαλούχου (Π. Κυριακίδης).** Το μυθιστόρημα της ζωής του μεγάλου συνθέτη.	1
7.	**Η έβδομη αίσθηση, του Μίμη Ανδρουλάκη (Καστανιώτης).** Το παράδοξο της ανθρώπινης κατάστασης σε δύσκολους καιρούς.	2
8.	**Προχωρώντας και αναθεωρώντας, του Νίκου Μπίστη (Πόλις).** Οδοιπορικό στους δρόμους και τους παράδρομους της Αριστεράς, από έναν άνθρωπο που μετείχε ενεργά στις διαδρομές της.	1
9.	**Δημόσιος κίνδυνος, των Ουελμπέκ - Ανρί (Εστία).** Οι διαδικτυακές συνομιλίες των δύο Γάλλων διανοουμένων, για την τέχνη και την εποχή μας.	2
10.	**Κατά κεφαλήν καλλιέργεια, του Χρήστου Γιανναρά (Ιανός).** Μερικές διαπιστώσεις για τα φαινόμενα σήψης της ελληνικής κοινωνίας και τη διέξοδό της.	13

Μερικές σκέψεις για το μεγαλείο και την οδύνη του έρωτα.

Τέσσερις απόψεις για τα αίτια και τις ερμηνείες της κρίσης.

Αυτήν την εβδομάδα — Λογοτεχνία

		Εβδομάδες στη λίστα
1.	**Τα σακιά, της Ιωάννας Καρυστιάνη (Καστανιώτης).** Τα βάρη των ανθρώπων της διπλανής πόρτας.	4
2.	**Η συμφωνία των ονείρων, του Νίκου Θέμελη (Μεταίχμιο).** Το νέο μυθιστόρημα του δημοφιλούς συγγραφέα είναι μία οικογενειακή σάγκα στα Γιάννενα του 1947.	7
3.	**Ληξιπρόθεσμα δάνεια, του Πέτρου Μάρκαρη (Γαβριηλίδης).** Στην εποχή της κρίσης, τα θύματα είναι οι τραπεζίτες.	9
4.	**Ο ιδιωτικός βίος του Μάξουελ Σιμ, του Τζόναθαν Κόου, μετ. Μαργαρίτα Ζαχαριάδου (Πόλις).** Μια ρεαλιστική εικόνα της σύγχρονης Αγγλίας, μια πραγματεία για τη ζωή και την επιβίωση στον 21ο αιώνα.	5
5.	**Δεν μπορεί, θα στρώσει, της Λένας Μαντά (Ψυχογιός).** Ιστορίες για τη γλυκόπικρη γεύση της ζωής. (Τα έσοδα του βιβλίου θα πάνε στη «Διάβαση»)	1
6.	**Το χαστούκι, του Χρήστου Τσιόλκα (Ωκεανίδα).** Με ακρίβεια χειρουργού, το πορτρέτο της σύγχρονης μεσαίας τάξης.	2
7.	**Δεσποινίς Πελαγία, του Γιάννη Ξανθούλη (Τόπος).** Ο σιωπηλός πρωισμός μιας γυναίκας που αδικήθηκε από τη Φύση, και βρήκε διέξοδο στη φαντασία της.	1
8.	**Ανεκπλήρωτος έρωτας, του Ράινερ Μ. Ρίλκε (Ολκός).** Μια γοητευτική ανθολόγηση κειμένων και επιστολών του μεγάλου συγγραφέα με θέμα τον έρωτα.	1
9.	**Σπανιόλικα παπούτσια, της Αλκης Ζέη (Καστανιώτης).** Αφηγήματα για την Κατοχή και τον Εμφύλιο, με «πρωταγωνιστές» αγαπημένους δημιουργούς, που έχουν ήδη φύγει.	5
10.	**Το δίκιο είναι ζόρικο πολύ, της Μάρως Δούκα (Πατάκης).** Γιατί η γερμανική κατοχή παρατάθηκε στα Χανιά κατά δύο μήνες; Η ιστορία και οι ερμηνείες της.	8

Αυτή τη φορά η Λένα Μαντά γράφει διηγήματα. Για καλό σκοπό!

Το τελευταίο μυθιστόρημα του δημοφιλούς συγγραφέα.

Η «Κ» προτείνει

Τι κρύβει η ιστορία για τα στερεότυπα που σχηματίστηκαν στο σύγχρονο ελληνικό κράτος;

«Μακάριοι οι κατέχοντες την γην». Γαιοκτητικοί σχεδιασμοί προς απαλλοτρίωση συνειδήσεων στη Μακεδονία 1880-1909, του Σπύρου Καράβα (Βιβλιόραμα). Ο ιστορικός ξαναθυμίζει τι ακριβώς είχε συμβεί με τα τουρκικά τσιφλίκια στα τέλη του 19ου αιώνα και την προσπάθεια εξελληνισμού της Μακεδονίας, και κωδικοποιεί μαρτυρίες που σκιαγραφούν και ιστορικοποιούν ρητορικούς τόπους, στερεότυπα και αντιφάσεις της ελληνικής εθνικιστικής ιδεολογίας και της τακτικής που υιοθετείται για ν' αρχίσει να καλλιεργείται η Μεγάλη Ιδέα.

Τα στοιχεία αυτή την εβδομάδα έδωσαν τα βιβλιοπωλεία:
Αναγνώστης (Πυρσινέλλα 11, Ιωάννινα), **Ελευθερουδάκης** (αλυσίδα), **Εστία** (Σόλωνος 60, Αθήνα), **Ευριπίδης** (Ανδρέα Παπανδρέου 11, Χαλάνδρι), **Ιανός** (Αθήνα, Θεσσαλονίκη), **Μικρός Κοραής** (Παπάγου 7 και Αριστοφάνους, Χαλάνδρι), **Metropolis** (αλυσίδα), **Οιωνός** (Κολοκοτρώνη 11, Λαμία), **Παπασωτηρίου** (αλυσίδα), **Πάπυρος** (Απλωταριάς 42-44, Χίος), **Πολιτεία** (Ασκληπιού 1-3, Αθήνα), **Πρωτοπορία** (Γεροκωστοπούλου 31-33, Πάτρα), **Τσιοπελάκος** (Ασκληπιού 15, Τρίκαλα).

• Τα συνεργαζόμενα βιβλιοπωλεία δίνουν αριθμό των αντιτύπων που πουλήθηκαν στη διάρκεια της περασμένης εβδομάδας.

Επιμέλεια: **ΟΛΓΑ ΣΕΛΛΑ**

Της ζωής τα γυρίσματα της Λώρης Κέζα
εικόνες: Ακης Μελάχρης
εκδ. Αγκυρα

Ο Νίκος και ο Κάρολος, δύο αγόρια και ο τρόπος που έχουν μάθει να ικανοποιούν τις επιθυμίες τους. Όμως, η χαρά και η ευτυχία έχουν σχέση με τις υλικές χαρές;

Ακης και Δωροθέα του Κυριάκου Ντελόπουλου
εκδ. Καστανιώτης

Ο Ακης και η Δωροθέα στα χρόνια της Απελευθέρωσης. Δύσκολα αλλά γοητευτικά χρόνια, που ο συγγραφέας καταγράφει τρυφερά, διεισδυτικά, αφοπλιστικά.

Νέες εκδόσεις

ΞΕΝΗ ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ

ΑΜΟΣ ΟΖ
Το μαύρο κουτί
μετ. Ιακώβ Σιμπή
εκδ. Καστανιώτη **σελ.** 304

Ο γάμος της Ιλάνα και του Αλεξ καταλήγει σε ένα οδυνηρό διαζύγιο. Επειτα από επτά χρόνια σιωπής, η Ιλάνα αποφασίζει να γράψει στον πρώην άντρα της για να τον ενημερώσει σχετικά με την προβληματική συμπεριφορά του γιου τους Μπόαζ και να ζητήσει τη βοήθειά του. Ο Ισραηλινός Αμος Οζ αφηγείται την ιστορία μιας μεγάλης αλλά χαμένης αγάπης μέσα από μια σειρά σοβαρών και ειρωνικών κωμικοτραγικών και απεγνωσμένων, τυπικών αλλά και βαθιά ερωτικών επιστολών που απεικονίζουν ταυτόχρονα την πραγματικότητα της ισραηλινής κοινωνίας, λίγα χρόνια μετά τον πόλεμο του Γιομ Κιπούρ.

MAURICE ATTIA
Παρίσι μπλουζ
μετ. Ρίτα Κολαΐτη
εκδ. Πόλις, **σελ.** 536

Δύο γεγονότα φαινομενικά ασύνδετα μεταξύ τους, μια δολοφονία στο Πανεπιστήμιο της Βενσέν και η έξαρση της δράσης της Προλεταριακής Αριστεράς θα οδηγήσουν τον Πάκο Μαρτίνεθ να διεισδύσει, παριστάνοντας τον φοιτητή, στους αριστερίστικους κύκλους της Βενσέν και να αναζητήσει απαντήσεις στον σκοτεινό βυθό του μαοϊκού κινήματος. Η Βενσέν, ένα πειραματικό πανεπιστημιακό εργαστήριο ανοιχτό σε όλους, οι κινηματογραφικές αίθουσες με τις παθιασμένες συζητήσεις των σινεφίλ, τα sex shops, οι δρόμοι του Παρισιού είναι οι τόποι όπου διαδραματίζεται το τρίτο μέρος της νουάρ τριλογίας του Αττιά, σε μια ατμόσφαιρα την οποία υπογραμμίζουν οι ρυθμοί και το πάθος της μουσικής μπλουζ.

ΣΤΟΥΑΡΤ ΝΕΒΙΛ
Τα φαντάσματα του Μπέλφαστ
μετ. Βάσια Τζανακάρη
εκδ. Μεταίχμιο
σελ. 464

Σύγχρονη Ιρλανδία 2005. Ο Τζέρι Φέγκαν είναι ένας εκτελεστής του IRA που έχει διαπράξει πολλούς φόνους. Στα σαράντα πέντε του είναι ένας αλκοολικός και μάλλον ψυχικά διαταραγμένος. Δώδεκα φαντάσματα παλαιών θυμάτων του τον κυνηγούν. Για να λυτρωθεί, ο Τζέρι θα προχωρήσει στον αφανισμό όσων διέταξαν ή ήταν οι ηθικοί αυτουργοί των συγκεκριμένων δολοφονιών. Η εκδίκηση που παίρνει για κάθε ένα από τα θύματα ισούται με την απομάκρυνση ενός φαντάσματος. Οι φόνοι απειλούν να τινάξουν στον αέρα τις ειρηνευτικές διαπραγματεύσεις.

ΙΣΤΟΡΙΑ

ΣΠΥΡΟΣ ΚΑΡΑΒΑΣ
«Μακάριοι οι κατέχοντες την γην»
Γαιοκτητικοί σχεδιασμοί προς απαλλοτρίωση συνειδήσεων στη Μακεδονία 1880-1909
εκδ. Βιβλιόραμα **σελ.** 318

Με σημείο έναρξης το «Εργον του Ελληνισμού εν Μακεδονία» του Αθανάσιου Ευταξία (1880) και κατάληξη, στις παραμονές των Βαλκανικών Πολέμων, την προξενική έκθεση του Αντώνιου Σακτούρη, κωδικοποιήθηκαν όσες συναφείς μαρτυρίες επιτρέπουν να χαρτογραφηθούν κατά κάποιον τρόπο οι ρητορικοί τόποι, τα στερεότυπα και οι αντιφάσεις της ελληνικής εθνικιστικής ιδεολογίας, αφενός, και αφετέρου, η συγκεκριμένη τακτική που υιοθετείται και οι εξορθολογιζόμενοι γεωπολιτικοί σχεδιασμοί με τα οποία επιχειρείται να εργαλειοποιηθεί η Μεγάλη Ιδέα.

ΜΕΛΕΤΗ

TIMOTHY TAYLOR
Η προϊστορία του σεξ
4.000.000 χρόνια ανθρώπινης σεξουαλικότητας
μετ. Δημήτρης Ραπτόπουλος
εκδ. Αιώρα **σελ.** 352

Τι έχει αλλάξει και τι παραμένει το ίδιο στη σεξουαλικότητα του ανθρώπου τα τελευταία τέσσερα εκατομμύρια χρόνια; Πώς συνδέθηκαν με το σεξ οι έννοιες του ερωτισμού, της έκστασης, της αθανασίας και της ομορφιάς; Ο συγγραφέας - αρχαιολόγος Timothy Taylor διερευνά τα ερωτήματα και εξηγεί πώς η σεξουαλική μας συμπεριφορά σε ζητήματα φύλου, γένους, εξουσίας, ελέγχου και εκμετάλλευσης είναι βαθιά ριζωμένη στην προϊστορία μας. Βασισμένος σε συμπεράσματα από σύγχρονες αρχαιολογικές ανακαλύψεις και ακολουθώντας μια ρηξικέλευθη διαδρομή, ανιχνεύει επίσης πρακτικές όπως η αντισύλληψη, η ομοφυλοφιλία, η πορνεία, ο σαδομαζοχισμός και η κτηνοβασία από καταβολής κόσμου μέχρι τις μέρες μας.

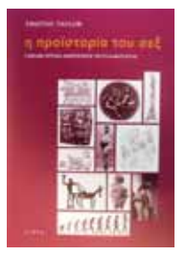

ΜΑΡΤΥΡΙΕΣ

ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ ΖΙΑΖΟΠΟΥΛΟΥ - ΖΑΧΟΥ
Η δική μου Σοφία
Βιβλιοπωλείον της Εστίας
σελ. 205

Η Σοφία είναι ένα κορίτσι που γεννήθηκε το 1967 σε μια αστική οικογένεια της Αθήνας. Περνάει ανέμελα παιδικά και εφηβικά χρόνια σε διάφορες ελληνικές πόλεις. Γνωρίζει τον μεγάλο έρωτά της και κάνει τη δική της οικογένεια. Ζώντας όμως μέσα σε ένα περιβάλλον ανυπόφορης θρησκευτικότητας, καλλιεργούνται μέσα της αναστολές, φοβίες και ενοχές που την οδηγούν σε αδιέξοδο. Ετσι, στα τριάντα πέντε της χρόνια αρχίζει έναν αγώνα να ανακαλύψει τη δική της αληθινή Σοφία.

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΑΔΑ

ΖΑΝ ΜΑΛΥ
Αλέξανδρος
Η πραγματική ιστορία
εκδ. Ενάλιος
σελ. 432

Υπήρχε η πίστη ότι τον έστειλαν οι Θεοί. Ηθελε να δημιουργήσει μια παγκόσμια κυβέρνηση που θα διοικούσε ολόκληρο τον κόσμο. Ο Μέγας Αλέξανδρος γεννήθηκε το 356 π.Χ. στην Πέλλα. Στα τριάντα του χρόνια κατέκτησε όλον τον τότε γνωστό κόσμο. Από το φιλμ του Ρομπέρ Ροσέν στη δεκαετία του '50, ο παγκόσμιος κινηματογράφος δεν έπαψε να ενδιαφέρεται για την προσωπικότητά του, με αποτέλεσμα πολλές εκδοχές του βίου του όπως η πρόσφατη του Ολιβερ Στόουν. Τον Αλέξανδρο όμως μπορεί να τον γνωρίσει κανείς μέσα από τους συγγραφείς της εποχής του και όχι μέσα από χολιγουντιανές παραγωγές.

Επιμέλεια: **Ζ.Π.Χ.**

Συνταξιούχοι, εξαιρετικά επικίνδυνοι

Σκληροί ήρωες, σαν κι αυτούς που κυριάρχησαν στα '80s, ξανάρχονται σε ένα χάρτινο και εξαιρετικά ασταθές σύμπαν

Του **ΔΗΜΗΤΡΗ ΜΠΟΥΡΑ**

Ο τίτλος, «RED», της τελευταίας περιπέτειας του Μπρους Γουίλις είναι παραπλανητικός. Ταυτοχρόνως, είναι σαν μια γόμωση ειρωνείας και χιούμορ στην κεφαλή μιας ταινίας-ρουκέτας με στόχο ολόκληρη την οικογένεια. Για τους εφήβους που μεγάλωσαν καταναλώνοντας εικόνες καταιγιστικής δράσης και τους μπαμπάδες που στήριξαν στο παρελθόν τη δημοφιλία ηρώων όπως ο Ράμπο. Φροντίδα, για να μην κοιμηθούν στη διάρκεια της προβολής, υπάρχει και για τις μαμάδες, οι οποίες εύκολα ταυτίζονται με την ηρωίδα που απάγεται από τον παντοδύναμο φύλακα άγγελό της και διασώζεται από μια ζωή βαλτωμένη. Στο RED δεν υπονοείται η παλιά «κόκκινη απειλή», που στήριξε την ύπαρξη και του Ράμπο, αλλά η πρόθεση της κινηματογραφικής βιομηχανίας να αντλήσει ό, τι μπορεί από το έμψυχο απόθεμά της.

Ο τίτλος είναι με κεφαλαία και προέρχεται από τα αρχικά των λέξεων retired extremely dangerous. Συνταξιούχοι, αλλά εξαιρετικά επικίνδυνοι... Για το πρώτο δεν τίθεται αμφιβολία, αρκεί να υπολογιστεί ο μέσος όρος ηλικίας των πρωταγωνιστών. Για το δεύτερο όμως χωράει πολλή κουβέντα, μιας και το σύμπαν που πρόκειται να κατεδαφίσει η ετερόκλητη ομάδα βετεράνων πρακτόρων του «RED» είναι ούτως ή άλλως χάρτινο και εξαιρετικά ασταθές.

Τρεις πρώην πράκτορες της CIA (Μπρους Γουίλις, Τζον Μάλκοβιτς) και της MI6 (Ελεν Μίρεν), πέφτουν σε παγίδα και αποδεικνύονται πολύ σκληροί για να πεθάνουν.

Geriaction

Στάζει δηλητήριο το περιοδικό «Time» χαρακτηρίζοντας την ταινία «geriaction picture». Το geriaction, που δεν αποδίδεται ακριβώς στα ελληνικά, είναι μια σύντμηση των λέξεων geriatrics (γηριατρική) και action (δράση). Με αυτόν τον νεολογισμό περιγράφονται τα ευρήματα από την αξονική του «RED». Είναι αλήθεια πως πρόκειται για έναν άθλο των συνταξιούχων ηρώων της ταινίας. Κάνουν άλματα σαν νεοσύλλεκτοι καταδρομείς και σηκώνουν σαν πούπουλο βαρύ οπλισμό που θα γονάτιζε ακόμη και μάτσο τύπους των ειδικών δυνάμεων.

Ακόμη και η σύγκρουση του καλού με το κακό χρησιμοποιείται σήμερα σαν πρόσχημα για καταιγιστική δράση

Ο Φρανκ Μόουζες είναι ένας πρώην σούπερ πράκτορας της CIA που έχει παγιδευτεί σε μια ζωή χωρίς κανένα ενδιαφέρον. Ο μοναδικός άνθρωπος με τον οποίο έχει μια υποτυπώδη επικοινωνία είναι μια μοναχική υπάλληλος στο ταμείο συντάξεως, η σαραντάρα και κάτι Σάρα που ονειροπολεί διαβάζοντας περιπετειώδη μυθιστορήματα. Ενα βράδυ, ο Φρανκ δέχεται την επίθεση μιας ομάδας ενόπλων. Κάποιοι κύκλοι του Λευκού Οίκου θέλουν να σβηστούν όλα τα ίχνη μιας επέμβασης των ΗΠΑ σε μια μπανανία το 1981.

Μάτσο από τα παλιά

Ο πολύ σκληρός, αλλά χάρτινος, Μπρους Γουίλις του «RED» προσπαθεί να δώσει όγκο σε μια ταινία χωρίς έρμα, που χρησιμοποιεί το χιούμορ σαν άλλοθι. Σκιά του παλιού του εαυτού. Κάτι παρόμοιο συνέβη κατακαλόκαιρο με τους «Αναλώσιμους» και τον Σιλβέστερ Σταλόνε, που συνεχίζει να παίρνει πολύ στα σοβαρά τον ήρωα στον οποίο οφείλει τη φήμη του.

Στις αρχές της δεκαετίας του '80 ο Σταλόνε πρόσθεσε τον Ράμπο στους ήρωες του Χόλιγουντ, ευθυγραμμιζόμενος με την πολιτική του Ρέιγκαν. Μια νέα σελίδα στο μεγάλο κεφάλαιο της περιπέτειας, καθώς η εποχή της αμφισβήτησης γινόταν μακρινό παρελθόν και το κοινωνικό σινεμά της δεκαετίας του '70 περνούσε στο περιθώριο. Ο Ράμπο, αλλά και ο Ρόκι, ήταν σαν μια ιδεολογική αναδίπλωση του Χόλιγουντ σε ό, τι αφορούσε το τραύμα του Βιετνάμ. Ξανάφτιαχναν στερεότυπα για να τονώσουν το ηθικό της μάζας, καθώς ο Ρέιγκαν οδηγούσε την Αμερική στο τελευταίο μέτωπο του Ψυχρού Πολέμου.

Οι αντίπαλοι του Ρέιγκαν αποδείχτηκαν σαθροί. Δεν έγινε το ίδιο όμως με τον αντίπαλο του Σταλόνε στο μποξ όφις, τον σημερινό κυβερνήτη της Καλιφόρνιας Αρνολντ Σβαρτσενέγκερ, που τότε αναζητούσε την ταυτότητά του ανάμεσα στον «Εξολοθρευτή» και στον «Κόναν τον βάρβαρο». Στα τέλη της ίδιας δεκαετίας, ο Μπρους Γουίλις ολοκλήρωσε την ανανέωση της χολιγουντιανής μυθολογίας με το «Πολύ σκληρός για να πεθάνει», μεταλλάσσοντας τον σκληρό ήρωα της ρεαλιστικής αστυνομικής περιπέτειας σε μπάτσο-κομάντο.

Στα χρόνια του '90 το προφίλ του ήρωα έμεινε το ίδιο. Αλλαξε όμως η περιπέτεια και έγινε χάρτινη, ακολουθώντας ένα μοντέλο παραγωγής που υπαγορευόταν από την ψηφιακή τεχνολογία, αλλά και από τις ανάγκες των μούλτιπλεξ για ταινίες ποπ κορν. Κάπως έτσι φτάσαμε στη δεκαετία του «Χάρι Πότερ» και του «Λυκόφωτος».

Σήμερα, οι ιστορίες στις οποίες εμπλέκονται η CIA ή παράγοντες του Λευκού Οίκου με λερωμένη τη φωλιά, αποτελούν απλώς ένα πρόσχημα για την επιστράτευση των σκληρών βετεράνων. Η σύγκρουση του καλού με το κακό είναι και αυτή σαν ένα πρόσχημα για καταιγιστική δράση.

Δείτε

RED (2010)
Παραμονές Χριστουγέννων ένας συνταξιούχος πράκτορας της CIA, ο Φρανκ Μόουζες, γίνεται στόχος μιας ομάδας κομάντο, που γαζώνουν κυριολεκτικά το σπίτι του. Ο Φρανκ, ο οποίος διατηρεί άριστη τη φυσική του κατάσταση και συνεχίζει να 'χει τέλεια αντανακλαστικά, αναχαιτίζει την επίθεση και κατόπιν σπεύδει να... απαγάγει μια υπάλληλο στο ταμείο που του χορηγεί τη σύνταξη, τη Σάρα. Πιστεύει πως οι συχνές τηλεφωνικές συνομιλίες τους την έχουν στοχοποιήσει. Στη συνέχεια, ανακαλύπτει ότι το όνομά του είναι μαζί με άλλα ονόματα πρώην πρακτόρων σε λίστα προγραφών της παλιάς υπηρεσίας του. Οι συνταξιούχοι της CIA θα αντιδράσουν εκρηκτικά. Στο πλευρό τους θα σταθούν μια Βρετανίδα, πρώην κατάσκοπος MI6, και ένας επίσης συνταξιούχος της KGB. Το «RED», που θυμίζει λίγο τη «Συμμορία των 11», βασίζεται στο ομότιτλο κόμικ του Ουόρεν Ελις. Η σκηνοθεσία είναι του Ρόμπερτ Σβέντκε («Σχέδιο πτήσης»). Παίζουν: Μπρους Γουίλις, Μέρι Λουίζ Πάρκερ, Τζον Μάλκοβιτς, Ελεν Μίρεν, Μόργκαν Φρίμαν, Μπράιαν Κοξ, Ρίτσαρντ Ντρέιφους, Ερνεστ Μποργκνάιν. (Προβάλλεται στις αίθουσες)

Οι αναλώσιμοι (The Expendables, 2010)
Πασαρέλα σταρ, πρωτοκλασάτων και δευτεροκλασάτων, που διέπρεψαν σε ταινίες δράσης κατά τις τρεις τελευταίες δεκαετίες. Μια ομάδα μισθοφόρων προσλαμβάνεται από έναν μυστηριώδη άντρα για να ανατρέψει ένα δικτάτορα κάπου στη Νότιο Αμερική. Πρόκειται για ένα b movie γυρισμένο από τον Σιλβέστερ Σταλόνε. Παίζει ο ίδιος δίπλα στους Τζέισον Στέιθαμ, Τζετ Λι, Ντολφ Λούντγκρεν, Μίκι Ρουρκ, Ερικ Ρόμπερτς, Αρνολντ Σβαρτσενέγκερ, Μπρους Γουίλις. (Αναμένεται σε dvd)

Από τη Γη στον Αρη σε 39 ημέρες

Επανδρωμένη πτήση σε χρόνο-ρεκόρ στον Κόκκινο Πλανήτη σχεδιάζει η αμερικανική Ad Astra

Του **ΚΩΣΤΑ ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗ**

Ενα βήμα πιο κοντά στην πραγματοποίηση επανδρωμένων πτήσεων στον πλανήτη Αρη, σε χρόνο-ρεκόρ που δεν θα ξεπερνά τις 39 ημέρες. Αυτό υποστηρίζει ότι πραγματοποίησε η αμερικανική Ad Astra, ολοκληρώνοντας με επιτυχία πριν από λίγες ημέρες τα επίγεια πειράματα του Vasimr (Variable Specific Impulse Magnetoplasma Rocket, Κινητήρα Μαγνητοπλάσματος Μεταβλητής Ειδικής Ώσης), του «υπερκινητήρα» που αναπτύσσει εδώ και πέντε χρόνια και ο οποίος εξασφαλίζει τουλάχιστον τετραπλάσιες ταχύτητες από τους πυραύλους χημικών καυσίμων. Πειράματα τα οποία απέδειξαν πως ο κινητήρας λειτουργεί βάσει των προδιαγραφών που προβλέπουν ανεξάρτητες αρχές, όπως η NASA, με συνέπεια η εταιρεία να ξεκινήσει σε λίγους μήνες να κατασκευάζει το πρώτο μοντέλο που από το 2014 θα δοκιμάσει σε πραγματικές συνθήκες στο Διάστημα.

Η εταιρεία θα ξεκινήσει σε λίγους μήνες να κατασκευάζει το πρώτο μοντέλο που από το 2014 θα δοκιμάσει στο Διάστημα

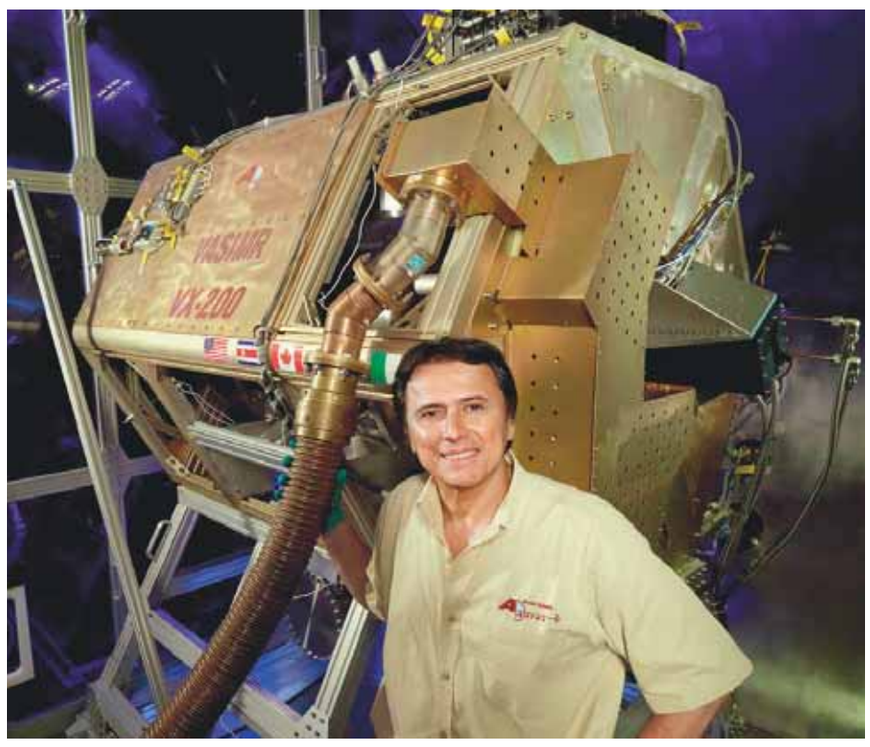

Ο ιδρυτής της Ad Astra και εφευρέτης του υπερκινητήρα Franklin Chang Diaz το 1980 έγινε δεκτός ως αστροναύτης από τη NASA και συμμετείχε σε επτά επανδρωμένες αποστολές.

Σύμφωνα με την Ad Astra, άλλωστε, ο Vasimr συνιστά μία από τις λίγες εφικτές επιλογές που διαθέτει σήμερα ο άνθρωπος για να εξερευνήσει τον Κόκκινο Πλανήτη, αφού θα μειώσει δραστικά τον χρόνο που θα διαρκέσει ένα τέτοιο ταξίδι - τη στιγμή που μία επανδρωμένη αποστολή με ένα σκάφος με συμβατικούς πυραύλους θα χρειαζόταν περίπου 260 ημέρες για να φτάσει στον Αρη. Ετσι, οι αστροναύτες δεν θα έχουν να αντιμετωπίσουν τις βιολογικές παρενέργειες που συνεπάγεται η πολυήμερη παραμονή στο Διάστημα, όπως τη μυϊκή ατροφία που προκαλεί η έλλειψη βαρύτητας, ή τις βλάβες από την έκθεση στη γαλαξιακή ακτινοβολία. Αλλά και την ψυχολογική πίεση από τον εννεάμηνο εγκλεισμό τους στο σκάφος.

Το μεγάλο πλεονέκτημα του «υπερκινητήρα» είναι ότι προσδίδει μικρή αλλά σταθερή επιτάχυνση η οποία, σε συνθήκες απόλυτου κενού, σημαίνει πως ένα διαστημόπλοιο θα κερδίζει διαρκώς ταχύτητα, αγγίζοντας έως και τα 200.000 χλμ. /ώρα. Βέβαια, οποιοδήποτε σκάφος με την τεχνολογία της Ad Astra δεν θα μπορούσε ποτέ να απογειωθεί από το έδαφος - για να βρεθεί έξω από τη γήινη ατμόσφαιρα, θα χρειαζόταν να χρησιμοποιηθούν συμβατικοί εκτοξευτήρες. Θέτοντας όμως σε λειτουργία τον Vasimr στο Διάστημα, ο κινητήρας θα θερμαίνει μέσω ραδιοκυμάτων το καύσιμό του (συνήθως αέριο αργό ή υδρογόνο) σε θερμοκρασίες αρκετών εκατομμυρίων βαθμών Κελσίου, ώστε να το μετατρέψει σε πλάσμα - σε ένα μείγμα δηλαδή όπου οι πυρήνες του αερίου και τα ηλεκτρόνιά του θα βρίσκονται πλέον σε ελεύθερη μορφή. Ετσι, ώστε, στη συνέχεια, πανίσχυροι ηλεκτρομαγνητικές να εκτινάσσουν το πλάσμα από το ουραίο τμήμα του διαστημοπλοίου, ωθώντας το σκάφος προς τα εμπρός.

Εκτός από τις απαραίτητες δοκιμές, ο πρώτος Vasimr που θα βρεθεί στο Διάστημα θα έχει και πρακτική χρησιμότητα, αφού θα ενσωματωθεί στον Διεθνή Διαστημικό Σταθμό για να διορθώνει το ύψος της τροχιάς του, το οποίο μειώνεται λόγω της ατμοσφαιρικής τριβής. Αν δεν υπάρξει κάποιο απρόοπτο, η αμερικανική εταιρεία σχεδιάζει έπειτα να συνεργαστεί με δημόσιους φορείς και ιδιωτικές επιχειρήσεις για τη δημιουργία ρομποτικών σκαφών τα οποία θα αναλαμβάνουν την επιδιόρθωση δορυφόρων ή την απομάκρυνση των «διαστημικών σκουπιδιών» που κατακλύζουν την περιοχή έξω από την ατμόσφαιρα του πλανήτη μας. Επίσης, η NASA έχει ζητήσει από την αμερικανική εταιρεία να εκπονήσει μελέτη για την κατασκευή μιας μη επανδρωμένης φορτηγίδας με τον Vasimr, που θα μπορεί να μεταφέρει εξοπλισμό και εφόδια στη Σελήνη.

Ανεξάρτητα από το αν γίνουν πραγματικότητα όλα ή μερικά από τα παραπάνω σενάρια, η εταιρεία παραδέχεται πως θα πρέπει πρώτα να χρησιμοποιήσει τον Vasimr σε κάποιες λιγότερο απαιτητικές αποστολές, πριν κατασκευάσει ένα διαστημόπλοιο που θα μεταφέρει αστροναύτες στον Αρη. Και ο λόγος δεν είναι μόνο ότι χρειάζεται να αποκτήσει την απαραίτητη τεχνογνωσία: για τη... μικρή απόσταση μιας πτήσης ακόμη και στη Σελήνη, ο Vasimr θα καλύπτει τις ενεργειακές του ανάγκες από το ηλεκτρικό ρεύμα που παράγουν ηλιακές κυψέλες. Για μακρινότερο ταξίδια, αντίθετα, θα χρειαστεί πολύ περισσότερη ενέργεια, την οποία μόνον ένας μικρός πυρηνικός αντιδραστήρας μπορεί να παράσχει.

Το γεγονός όμως ότι ελάχιστες φορές έχουν χρησιμοποιηθεί πυρηνικοί αντιδραστήρες στο Διάστημα -η NASA εκτόξευσε το πρώτο και μοναδικό ανάλογο σκάφος το 1965- σημαίνει πως η Ad Astra ίσως βρεθεί στην πορεία αντιμέτωπη με αρκετά τεχνικά προβλήματα. Ετσι, αποφεύγει να δεσμευτεί για το πότε θα μπορούσε να είναι έτοιμο το πρώτο σκάφος για τον Κόκκινο Πλανήτη, διαβεβαιώνοντας πάντως πως ο αντιδραστήρας δεν θα μπορεί να προκαλέσει ραδιενεργό μόλυνση ακόμη και σε περίπτωση ατυχήματος.

Η επιβίωση εξαρτάται από την ταχύτητα του διαστημοπλοίου

Η ταχύτητα του διαστημοπλοίου θα φθάνει έως και τα 200.000 χλμ./ώρα.

Παρόλο που η Ad Astra μετρά μία πενταετία ζωής, στην πραγματικότητα ο ιδρυτής της Franklin Chang Diaz ασχολείται με την ιδέα του «υπερκινητήρα» πλάσματος ήδη από το 1977, όταν ολοκλήρωνε το διδακτορικό του στο Τεχνολογικό Ινστιτούτο της Μασαχουσέτης, στην τεχνολογία της ελεγχόμενης πυρηνικής σύντηξης. Αλλωστε, τα επόμενα χρόνια ο Diaz γνώρισε από πρώτο χέρι τις κακουχίες τις οποίες υφίσταται ο άνθρωπος στο Διάστημα, αφού το 1980 έγινε δεκτός ως αστροναύτης από τη NASA και συμμετείχε σε επτά επανδρωμένες αποστολές έως ότου, το 2005, να αποσυρθεί από την ενεργό δράση. Οπως δήλωνε σε συνέντευξή του στο περιοδικό Technology Review πριν από λίγο καιρό, η καριέρα του τον έπεισε ότι όσο πιο μεγάλες είναι οι ταχύτητες που αναπτύσσει ένα διαστημόπλοιο, τόσο περισσότερες είναι και οι πιθανότητες επιβίωσης του πληρώματός του.
Αρχικά πάντως η υποστήριξη της NASA στην Ad Astra ήταν μάλλον μικρή, καθώς η αμερικανική διαστημική υπηρεσία ήταν επικεντρωμένη στην κατασκευή των πυραύλων και των διαστημικών σκαφών με τα οποία, στο πλαίσιο του προγράμματος Αστερισμός, ο άνθρωπος θα επέστρεφε στη Σελήνη μέχρι το 2020. Η ακύρωση ωστόσο του προγράμματος και το δόγμα του νέου προέδρου Ομπάμα, το οποίο προβλέπει την αποστολή αστροναυτών στον Αρη μέχρι τα μέσα της δεκαετίας του 2030, έχει στρέψει το ενδιαφέρον (και ένα μέρος της χρηματοδότησης) σε κινητήρες προώθησης όπως ο Vasimr, που θα μπορούσαν να κάνουν πιο εύκολη την εξερεύνηση του Διαστήματος. Εξάλλου, ο νέος διευθυντής της NASA Charles Bolden έχει αναφερθεί αρκετές φορές στην τεχνολογία της Ad Astra, υποστηρίζοντας πως τέτοιες επαναστατικές πτητικές τεχνολογίες είναι απαραίτητες για να γίνει πραγματικότητα η ιδέα των διαπλανητικών ταξιδιών.

Το μεγαλεπήβολο ενεργειακό σχέδιο της Σαχάρας

Αν οι Ιάπωνες και οι Αλγερινοί επιστήμονες καταφέρουν όντως να κάνουν πραγματικότητα το μεγαλεπήβολο σχέδιό τους, τότε -ούτε λίγο ούτε πολύ- μέσα σε τέσσερις δεκαετίες η ανθρωπότητα θα έχει λύσει σε μεγάλο βαθμό το ενεργειακό της πρόβλημα, αφού η μισή παγκόσμια ζήτηση σε ρεύμα θα καλύπτεται από την ηλεκτρική ενέργεια που θα παράγεται στην έρημο της Σαχάρας. Στο σχέδιο αυτό, που ονομάζεται Sahara Solar Breeder Project και θα ξεκινήσει να υλοποιείται μέσα στο 2011, συμμετέχουν μεταξύ άλλων ειδικοί από το Πανεπιστήμιο του Τόκιο και το Πανεπιστήμιο του Οράν στη Συρία, ενώ εκπονείται υπό την αιγίδα του ιαπωνικού υπουργείου Επιστήμης & Τεχνολογίας. Το εν λόγω σχέδιο έχει ουσιαστικά σκοπό να αξιοποιήσει πρώτα την άφθονη ηλιακή ενέργεια της ερήμου για να δημιουργήσει εκεί τις απαραίτητες υποδομές, με διαδοχικά βήματα, έτσι ώστε από τη στιγμή που οι υποδομές φτάσουν την απαιτούμενη δυναμικότητα, να μπορούν να ηλεκτροδοτήσουν πολλές χώρες του πλανήτη.

Γι' αυτό και, σε αρχική φάση, τα έργα θα ακολουθήσουν μια λογική ενεργειακής αυτοσυντήρησης: πρώτα θα δημιουργηθεί μια «πρώτη γενιά» από εργοστάσια που θα κατασκευάζουν φωτοβολταϊκά πάνελ από την (επίσης άφθονη) άμμο της Σαχάρας - πάνελ τα οποία θα χρησιμοποιηθούν για την εγκατάσταση ηλιακών πάρκων στην ίδια περιοχή. Το ρεύμα που θα παράγουν αυτά τα πάρκα θα αξιοποιηθεί για τη δημιουργία μιας «δεύτερης γενιάς» εργοστασίων που θα κατασκευάζουν καινούργια φωτοβολταϊκά για ακόμη περισσότερα πάρκα ώστε, με τη σειρά τους, τα πάρκα να εξασφαλίζουν πλέον την ενέργεια για μια «τρίτη γενιά» από εργοστάσια, και ούτω καθ' εξής. Με συνέπεια, όταν ολοκληρωθεί η δημιουργία και της τελευταίας «γενιάς» εργοστασίων που χρειάζονται, οι μονάδες να κατασκευάζουν κάθε χρόνο φωτοβολταϊκά πάνελ συνολικής ισχύος 50 GW και η ποσότητα του παραγόμενου ρεύματος να αυξάνεται με γεωμετρικό ρυθμό. Με ορίζοντα το 2050, όπως εκτιμούν, το ρεύμα αυτό θα αντιστοιχεί στο 50% της κατανάλωσης όλου του πλανήτη.

Οπως είναι φυσικό, θα πρέπει στο μεταξύ να ξεπεραστούν αρκετές τεχνικές δυσκολίες, όπως για παράδειγμα θα χρειαστεί να αναπτυχθεί μια μέθοδος κατασκευής φωτοβολταϊκών υψηλής απόδοσης με πρώτη ύλη την άμμο της ερήμου. Επίσης, για τη διοχέτευση της ηλεκτρικής ενέργειας μακριά από τη Σαχάρα με όσο το δυνατόν μικρότερες απώλειες, θα πρέπει να κατασκευασθεί ένα εκτεταμένο υπόγειο δίκτυο από υπεραγωγούς, οι οποίοι μάλιστα θα ψύχονται με υγρό άζωτο για να ελαχιστοποιείται η αντίστασή τους.

Ετσι, το πλάνο των επιστημόνων για την επόμενη πενταετία περιλαμβάνει κυρίως έρευνες για την επίλυση αυτών των προβλημάτων - κάτι για το οποίο, όπως υπολογίζουν, θα χρειαστούν 10 εκατ. δολάρια. Από εκεί και πέρα, οι επιστήμονες προσβλέπουν σε μια ευρεία διεθνή συνεργασία (και χρηματοδότηση) με πανεπιστημιακά ιδρύματα και οικονομικούς οργανισμούς από όλο τον κόσμο για τη συνέχιση του project. Ηδη από τώρα, πάντως, οι υπεύθυνοι του προγράμματος θέλουν να εκπαιδεύσουν επιστήμονες και μηχανικούς και από άλλες χώρες -κυρίως αφρικανικές- σε όλες τις τεχνολογίες αιχμής που θα μελετήσουν.

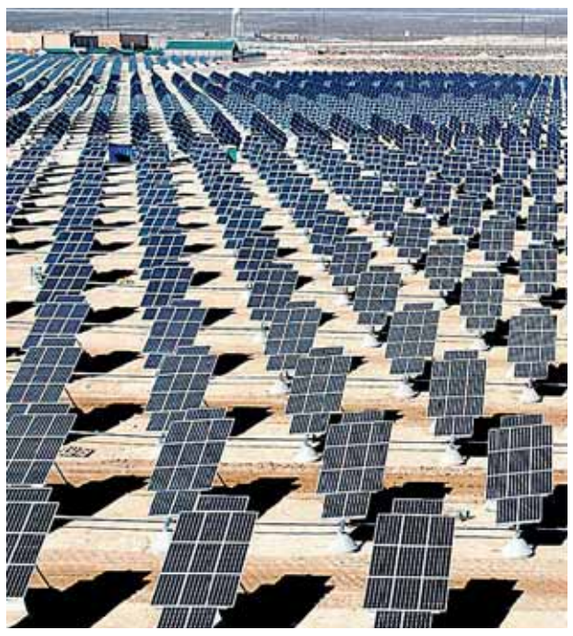

ΜΑΤΙΕΣ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

ΓΕΡΜΑΝΙΑ: Ενας ευρωπαϊκός κόκκινος σκίουρος σκαρφαλώνει σε δέντρο στα περίχωρα της Δρέσδης. Ο πληθυσμός του μειώνεται τα τελευταία χρόνια λόγω της ραγδαίας εξάπλωσης του εξ Αμερικής ορμώμενου ανταγωνιστή του, του γκρίζου.

ΝΕΠΑΛ: Μια μικρή μαϊμού απολαμβάνει τις λιχουδιές που άφησαν οι πιστοί στο Κατμαντού, στο πλαίσιο του ετήσιου βουδιστικού φεστιβάλ Pancha Dan. Οι προσφορές που γίνονται στα ερείπια ναών περιλαμβάνουν συνήθως φρούτα, σπόρους σιταριού και ρυζιού, αλάτι κ.ά. Στην πρωτεύουσα της φτωχής αυτής χώρας, τα πάντα ταλαντεύονται μεταξύ παρόντος και παρελθόντος, ενώ μια απίστευτη για τα δεδομένα της Δύσης χαλαρότητα χαρακτηρίζει τους πάντες: ανθρώπους αλλά και ζώα.

AFP / OLIVIER MORIN

Ο Καβάλι εμπνέεται από μοτίβα και υφές που βρήκε στη Φύση, δημιουργώντας επανάσταση στον τρόπο που φοριούνται τα άνιμαλ-πριντ.

AFP / OLIVIER MORIN

AFP / OLIVIER MORIN

Ωδή στην άγρια Φύση

Σαράντα χρόνια μετά, ο Ρομπέρτο Καβάλι είναι ακόμη ο «βασιλιάς του λεοπάρ»

Της **SUZY MENKES**

ΜΙΛΑΝΟ. Ενα κοινό από θαυμαστές και εραστές της ιταλικής μπραβούρας περπάτησε μέσα από την λευκή Αψίδα της Ειρήνης του Μιλάνου και μέσα από μια διάφανη τέντα με σκηνικό από γλυπτά φοινικόδεντρα. Γιατί φορούσαν τόσοι θεατές σε αυτή την επίδειξη μόδας άνιμαλ-πριντ; Τα μοτίβα αποτελούσαν φόρο τιμής στον Ρομπέρτο Καβάλι, τον «βασιλιά του λεοπάρ», που γιόρτασε 40 χρόνια στη μόδα τον Σεπτέμβριο με μιαν ανοιξιάτικη συλλογή από απαράμιλλη τεχνοτροπία. «Μια ωδή στη Φλωρεντία», είπε, αναφερόμενος στις καλλιτεχνικές ρίζες, εκεί όπου γεννήθηκε η εκλεπτυσμένη μείξη από δέρματα ζώων και φυσικά αποτυπώματα.

Αλλά αντί για ζωηρά χρώματα και άγριες αναφορές σε διαφορετικές επιφάνειες για τις οποίες έγινε γνωστός ο σχεδιαστής, αυτή η συλλογή Ρομπέρτο Καβάλι ήταν τόσο ήπια σαν μια τροπική θάλασσα, δουλεμένη κυρίως με ασήμι, όπως στα φορέματα γοργόνας με κρόσσια και στο ροζ της αυγής που έβαφε το σκηνικό.

Μια εβδομάδα νωρίτερα, ο κ. Καβάλι είχε ακολουθήσει διαφορετική οδό με τη σειρά Just Cavalli, εκεί όπου παρουσίασε παραλλαγές από το ξεβαμμένο και «πολύ σέξι» ντένιμ για το οποίο έγινε γνωστός. Λεοπάρ μοτίβα είχαν την τιμητική τους εδώ, ενώ στη συλλογή Ρομπέρτο Καβάλι, έμφαση δόθηκε σε ένα λεπιδωτό φίδι και άλλα δέρματα, τα οποία ο σχεδιαστής έκανε να μοιάζουν τόσο εύπλαστα, σαν ρούχο. «Νιώθω φανταστικά – ειδικά όταν όλα μοιάζουν σαν χθες», είπε ο κ. Καβάλι στη διάρκεια συνέντευξης στο διαμέρισμά του στο Μιλάνο, εκεί όπου μοτίβα από ζέβρα αποσπούν την προσοχή με δικές του φωτογραφίες, που τράβηξε στη ζούγκλα.

Η Ιταλίδα ηθοποιός Ελιζαμπέτα Κανάλις

Ανιμαλ-πριντ, δέρματα και μοντέλα - γοργόνες στην ανοιξιάτικη συλλογή του Ιταλού σχεδιαστή.

καθόταν στην πρώτη σειρά και η Λετίσια Κάστα περπάτησε στην πασαρέλα – δύο από τα πολλά δημόσια πρόσωπα, τα οποία ο κ. Καβάλι έχει ντύσει με σύνολα που είναι και κολακευτικά και εντυπωσιακά.

Εντυσε τον Μάικλ Τζάκσον με κεντημένο τζάκετ για τα Βραβεία Παγκόσμιας Μουσικής, το 2006, και την Σάρον Στόουν από πάνω μέχρι κάτω με εφαρμοστά, λεοπάρ μοτίβα στο δείπνο του 2008 για το American Foundation for Aids Research στο Φεστιβάλ Κινηματογράφου των Καννών. Είπε ότι η αγαπημένη του ήταν η Μπιγιονσέ, ντυμένη με ένα λευκό φόρεμα θεάς, την περασμένη χρονιά.

Αλλά η μοναδική γυναίκα που είναι πάντα στο πλευρό του και που υποκλίθηκε με τα μοντέλα γοργόνες στο σόου είναι η σύζυγος του κ. Καβάλι, Εύα, την οποία γνώρισε το 1977 όταν ήταν Μις Αυστρία και εκείνος ήταν κριτής στον διαγωνισμό. Η κ. Καβάλι είναι η καλλιτεχνική διευθύντρια της εταιρείας και το ζευγάρι έχει συνεργαστεί σε πολλά πρότζεκτ. Οπως τα δημοφιλή σημεία συνάντησης της μόδας: το καφέ Just Cavalli στο Μιλάνο και τα κλαμπ Καβάλι στη Φλωρεντία και το Ντουμπάι.

Είδος υπό εξαφάνιση όσοι γνωρίζουν την τέχνη των φτερών

Του **NAZANIN LANKARANI**

ΠΑΡΙΣΙ. Σε στούντιο πρώην καλλιτέχνη, εδώ στο 14ο διαμέρισμα, την καρδιά ενός παλιού μποέμικου τετραγώνου, που ήταν κάποτε η γειτονιά του Πικάσο και του Μοντιλιάνι, η Νέλι Σονιέ δοκιμάζει τη δική της τέχνη σε μια φωλιά από φτερά. Η κ. Σονιέ, αυθεντία στο είδος, είναι μία από τις λίγες εναπομείνασες σχεδιάστριες φτερών στη Γαλλία, η οποία εξασκεί μια εξαιρετική τεχνική που κινδυνεύει με εξαφάνιση. «Η τέχνη της δημιουργίας φτερών ήταν στο αποκορύφωμά της το 1920 με σχεδόν 500 ατελιέ στο Παρίσι και ολόκληρη βιομηχανία που οργανώθηκε γύρω από αυτό το επάγγελμα», είπε η κ. Σονιέ. «Υπήρχε μια εποχή όπου οι κυρίες της κοινωνίας φορούσαν εξωτικά στολίδια με φτερά που ταίριαζαν με καθένα από τα περίπλοκα σύνολα που άλλαζαν αρκετές φορές την ημέρα». Στον 18ο και 19ο αιώνα στο Παρίσι, υπήρχαν περισσότεροι από 800 δημιουργούς φτερών, απασχολώντας τουλάχιστον 6.000 υπαλλήλους. Σήμερα, μετρούνται στα δάχτυλα των χεριών αυτοί που εξασκούν το επάγγελμα στη Γαλλία.

PATRICK JAFRATE

Η Νέλι Σονιέ χρησιμοποιεί παλιές τεχνικές για τις δημιουργίες της με φτερά.

Η κ. Σονιέ, 46 χρόνων, είναι πολύπειρη σχεδιάστρια αξεσουάρ με φτερά, δημιουργώντας εξαιρετικά κομμάτια για ορισμένους από τους πιο γνωστούς οίκους κουτύρ, ενδυματολόγους, σχεδιαστές κοσμημάτων και διακοσμητών στο Παρίσι. Την περασμένη χρονιά, βραβεύτηκε με το βραβείο Liliane Bettencourt για την «L'Intelligence de la main», που απονέμεται κάθε χρόνο σε μία ή περισσότερες εξαιρετικές τεχνίτριες που εργάζονται στη Γαλλία. Ενα χρόνο πριν, απέσπασε τον τίτλο Maitre d'Art από τον Γάλλο υπουργό Πολιτισμού, τιμή για τη συνολική προσφορά της, τίτλος που έχει δοθεί σε λιγότερους από 100 επαγγελματίες τεχνίτες.

Οι νόμοι που προστατεύουν τα πουλιά που απειλούνται με εξαφάνιση, συνδυασμένοι με τις τάσεις της μόδας, έχουν κάνει τα αξεσουάρ με φτερά λιγότερο διαδεδομένα και, σήμερα, οι δημιουργοί φτερών επιτρέπεται να χρησιμοποιούν τα φτερά μόνο των πουλιών που έχουν μεγαλώσει σε φάρμα. Κι όμως, οι τεχνικές έχουν αλλάξει. «Οι σχεδιαστές μόδας φαντάζονται το εφέ που επιθυμούν, αλλά μόνο ο δημιουργός φτερών ξέρει πώς να στήσει τα φτερά έτσι ώστε να ζωντανεύουν», είπε η κ. Σονιέ. «Αυτή η τέχνη απαιτεί πολύ περισσότερη υπομονή και αντοχή. Το να τη διδάσκεις είναι ένας τρόπος να ανοίξεις νέες πόρτες και ίσως ορισμένα παράθυρα για να αφήσεις τα φτερά να πετάξουν».

LAURENT SEROUSSI

Σήμερα, ιδιαίτερα λίγοι καλλιτέχνες πειραματίζονται με την τέχνη των φτερών.

Ενθύμια ενός άρχοντα που εγκατέλειψε τον θρόνο του για χάρη του έρωτα

Της **CLAUDIA BARBIERI**

ΛΟΝΔΙΝΟ. Οταν ο πρίγκιπας Γουίλιαμ της Βρετανίας ανακοίνωσε ότι σκεφτόταν να παντρευτεί την εδώ και καιρό φίλη του Κέιτ Μίντλετον, ο κόσμος έδειξε την ανακούφιση, μαζί με τη χαρά του. Και όταν ο πατέρας του, πρίγκιπας Κάρολος, παντρεύτηκε μια διαζευγμένη πριν από πέντε χρόνια, ο κόσμος με δυσκολία σήκωσε το βλέμμα του.

Τρεις γενιές πίσω, όταν ο βασιλιάς Εδουάρδος ο 8ος ανακοίνωσε τα σχέδιά του να παντρευτεί την Αμερικανίδα διαζευγμένη Γουόλις Σίμπσον, η απόφαση του κόστισε τον θρόνο του και τον οδήγησε στην αυτοεξορία στη Γαλλία. Για πολλούς από τους επικριτές του βασιλιά, η επιλογή της ευτυχίας αντί του καθήκοντος αποτελούσε συνώνυμο της αμέλειας.

Κι όμως, παρά τη δημόσια αντιπαράθεση και την πικρία της παραίτησης από τον θρόνο, κανείς δεν εξέτασε ποτέ την πραγματικότητα της βαθιάς αγάπης που ο Εδουάρδος, ή Δαβίδ όπως ήταν γνωστός, ένιωσε για τη Σίμπσον, ή τη Δούκισσα του Γουίνδσορ, όπως ονομάστηκε μετά τον γάμο.

Ενα κόσμημα-δώρο σφράγιζε κάθε σημαντική στιγμή στη ζωή των Γουίνδσορ.

Ορισμένες από τις αποδείξεις αυτής της αγάπης –δώρα που αντάλλαξαν ο Εδουάρδος και η Γουόλις– φιλοξενήθηκαν σε δημοπρασία στο Sotheby's στο Λονδίνο, στις 30 Νοεμβρίου, μοναδικά κοσμήματα και πολύτιμα αντικείμενα που ήταν παλαιότερα στην κατοχή της Δούκισσας του Γουίνδσορ.

Οι Γουίνδσορ που αγαπούσαν τα κοσμήματα, τα χρησιμοποιούσαν για να σημαδεύουν τις σημαντικές ημερομηνίες στην κοινή τους ζωή. Στη δημοπρασία ξεχώρισαν ένα διαμαντένιο μπρασελέ Cartier, στολισμένο με ενέα πλατινένιους σταυρούς, δεμένο με διαμάντια, ζαφείρια, σμαράγδια, αμέθυστους, κοσμήματα χαραγμένα με αναμνηστικές ρήσεις: «God save the King for Wallis» λέει ένα, με ημερομηνία 1936, «Ο σταυρός του γάμου μας», γράφει ένα άλλο, με ημερομηνία 1937.

Ενα χρυσό οβάλ ρολόι Cartier αποκαλύπτει ένα χειρόγραφο κείμενο: «Καμία δικαιολογία όταν πηγαίνεις προς λάθος κατεύθυνση. Πάσχα 1939». Δεν είναι ξεκάθαρη ποια κατεύθυνση μπορεί να υπονοούσε, αλλά την επόμενη χρονιά, καθώς ο γερμανικός στρατός εισέβαλε στη Γαλλία, οι Γουίνδσορ πέταξαν στο Παρίσι – πρώτα στο Μπιάριτζ, μετά στην Ισπανία, ύστερα στην Πορτογαλία και τελικά στις Μπαχάμες. Αλλά, αν ψάχνετε για ένα δώρο για τις γιορτές με μια σπάνια ρομαντική ιστορία, αυτό θα μπορούσε να είναι ένα καλό μέρος να κοιτάξετε. «Αυτά τα κομμάτια είναι πολύ αντιπροσωπευτικά της συλλογής των Γουίνδσορ», είπε ο Ντέιβιντ Μπενέτ των Sotheby's. Και υπάρχει κάτι για κάθε βαλάντιο. Ενα κομψό και σπάνιο πλατινένιο ρολόι τσέπης με φάσεις της σελήνης, φτιαγμένο από τον ωρολογοποιό της Γενεύης Haas Neveux, το 1925, είχε τιμή εκκίνησης τις 2.000 λίρες. Ενα εντυπωσιακό μπρασελέ με διαμάντια και όνυχα με πάνθηρα και πράσινα σμαραγδένια μάτια, ξεκίνησε από 1 εκατ. λίρες. Αλλά μην παρασύρεστε. Η δημοπρασία του 1987 ανέβασε έξι φορές την αρχική τιμή εκκίνησης. Και με το Λονδίνο να ψάχνει να γιορτάσει μια νέα, πιο ευτυχισμένη περίοδο για τη βασιλεία της Αγγλίας, η πλειοδοσία ήταν σκληρή.

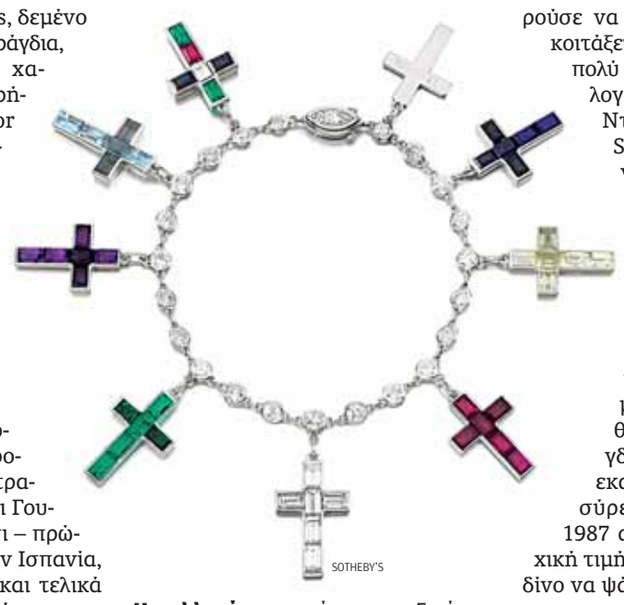

SOTHEBY'S

Η συλλογή με κοσμήματα των Γουίνδσορ δημοπρατήθηκε από τον οίκο Sotheby's.

SOTHEBY'S

Ρολόι τσέπης από πλατίνα, ένα από τα κοσμήματα - ενθύμια του ζεύγους Γουίνδσορ.

International Herald Tribune
THE GLOBAL EDITION OF THE NEW YORK TIMES

gnomi

C-Class. For the thrill of it.

από €31.500 C180 K, 1.6 lt, με 156bhp αυτόματο

Η προσφορά ισχύει μέχρι εξαντλήσεως των αποθεμάτων

C180K BE κατανάλωση καυσίμων 9.3/5.2/6.71/100 km, εκπομπές CO_2 155-162 g/km. Ο εξοπλισμός του βασικού μοντέλου μπορεί να διαφέρει από αυτόν της φωτογραφίας.

Mercedes-Benz

Υποστήριξη με διάρκεια

Cyprus Import Corporation Ltd - General Distributors of Daimler AG for Mercedes-Benz Cars for Cyprus

Για περισσότερες πληροφορίες, επικοινωνήστε με τους εκθεσιακούς χώρους της Κυπριακής Εταιρείας Εισαγωγών στα τηλέφωνα: 22474747, 24818400, 25879222, 26943900, www.mercedes-benz.com.cy

Φέτος,
τα δώρα είναι διπλά!

MARFIN LAIKI BANK
Πάντα εδώ, πάντα για σένα

Διπλοί και οι βαθμοί για όλες σας τις αγορές.

Χρησιμοποιήστε τις πιστωτικές κάρτες της Marfin Laiki Bank, από 20 μέχρι 24 Δεκεμβρίου, και κερδίστε διπλούς βαθμούς για όλες τις Χριστουγεννιάτικες σας αγορές.

Ισχύει για τα σχέδια πιστότητας:

sure cash WOMAN'S CARD Card & Fly

ΤΗΛΕΤΡΑΠΕΖΑ 8000 2000, www.marfinlaiki.com.cy

Pokka Coffee

ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ
Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
www.kathimerini.com.cy/sport
ΚΥΡΙΑΚΗ 12 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2010

Pokka Coffee

ΑΝΟΡΘΩΣΗ

Οι τρεις έξοδοι από τον διοικητικό λαβύρινθο

Η πιθανότητα επιστροφής του Ανδρέα Παντελή, οι προτεινόμενες μεταβατικές (μέχρι τα εκατοντάχρονα) λύσεις, η περίπτωση Αλέξη Γαλανού και το ενδεχόμενο παραμονής του κ. Κούσιου, ενόψει της Γ.Σ. της 17ης Δεκεμβρίου. Επιστρέφουν στην α΄ ομάδα Λίσιο - Φροντίνι. **Σελ. 35**

ΑΠΟΕΛ

Η προοπτική των γαλαζοκίτρινων ακαδημιών

Έστω ερασιτεχνικά, ασχολούνται πλέον με τα παραμελημένα μέχρι πριν τρία χρόνια τμήματα υποδομής, επενδύοντας σε 350 παιδιά. Η ανέγερση του προπονητικού κέντρου στην Κοκκινοτριμιθιά (το θέμα «κολλάει» στην Πολεοδομία) θα αμβλύνει το γηπεδικό πρόβλημα. **Σελ. 38**

ΜΠΑΣΚΕΤ

Στέλνουν τον ΑΠΟΕΛ και τον Λι στην ΑΔΕΑ

Το Διοικητικό Συμβούλιο της ΚΟΚ ακολούθησε την πρόταση του πορίσματος του ερευνώντος λειτουργού και στέλνει τους πρωταγωνιστές του σκανδάλου στην αθλητική δικαιοσύνη. Δύσκολα θα αποδοθούν ευθύνες, αφού για να γίνει αυτό πρέπει να υπάρξει παραδοχή. **Σελ. 42**

Ο προϋπολογισμός της Ομόνοιας για τη σεζόν 2010-11*

(Τιμές σε εκατ. ευρώ)

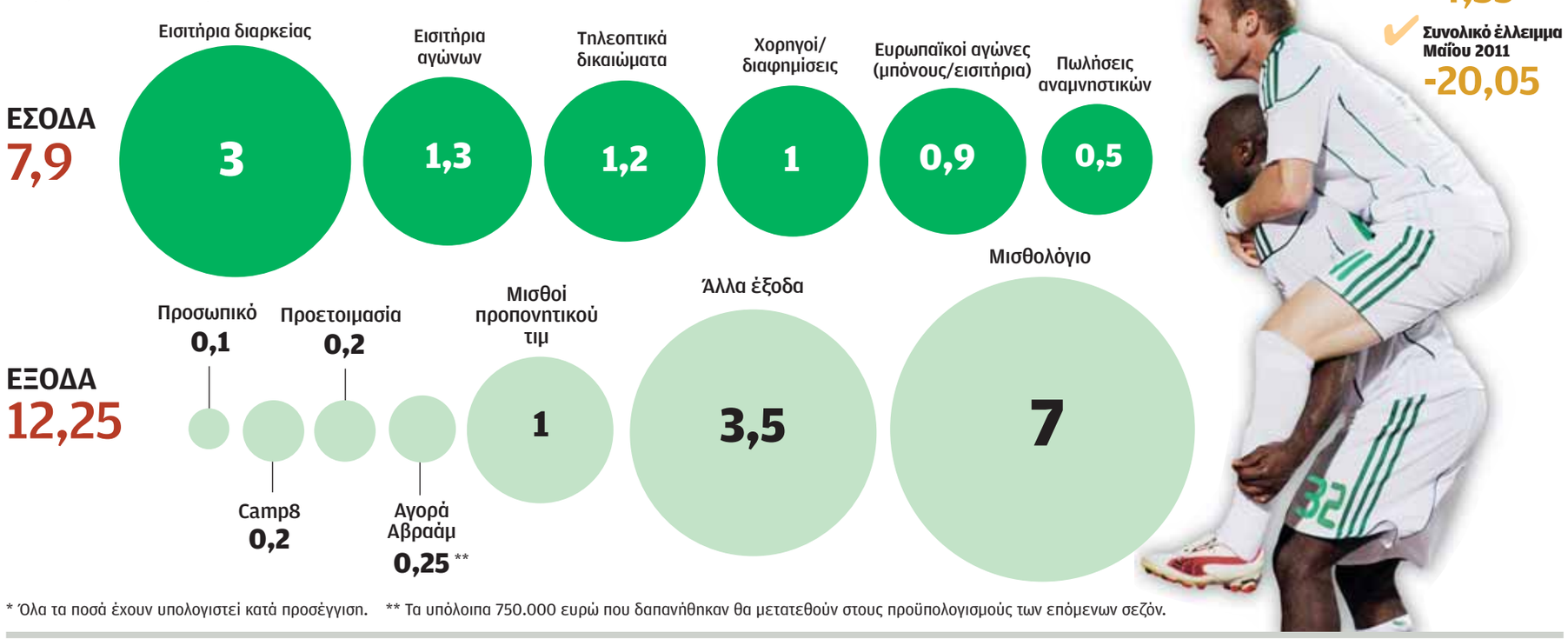

Λογιστικό έλλειμμα 2010-11
-4,35

Συνολικό έλλειμμα Μαΐου 2011
-20,05

* Όλα τα ποσά έχουν υπολογιστεί κατά προσέγγιση. ** Τα υπόλοιπα 750.000 ευρώ που δαπανήθηκαν θα μετατεθούν στους προϋπολογισμούς των επόμενων σεζόν.

Το νέο επιχειρηματικό πλάνο

Σταδιακή μείωση του μισθολογίου και επένδυση στους ευρωπαϊκούς ομίλους για να ισοσκελίζονται τα μπάτζετ

Του **ΗΡΟΔΟΤΟΥ ΜΙΛΤΙΑΔΟΥΣ**

Με βάση τους αριθμούς που διέρρευσαν από τη Γενική Συνέλευση της Ομόνοιας τον Ιούνιο, πρόσφατες δηλώσεις του Κώστα Κουτσοκούμνη για έλλειμμα 20 εκατ. ευρώ από δύο μόνο ομάδες, αλλά και τον φετινό προϋπολογισμό των πρασίνων, αναμένεται πως τον Μάιο του 2011 το «τριφύλλι» θα παρουσιάσει λογιστικό έλλειμμα γύρω στα 20 εκατ. ευρώ. Το γεγονός αυτό κινητοποίησε ήδη τη διοίκηση των πρωταθλητών, που ψάχνουν για τρόπους περιορισμού της χασούρας στο άμεσο μέλλον.

Στάσιμα τα έσοδα

«Το κυπριακό ποδόσφαιρο αποφέρει στις ομάδες έσοδα 35 εκατ. ευρώ, ένα εξαιρετικά ψηλό νούμερο αναλογικά με τον πληθυσμό. Όμως αυτό σημαίνει πως το άθλημα στο νησί μας σηκώνει πλέον ελάχιστη αύξηση εσόδων», είπε στην «Κ» ο Νικ Νικολάου, εκπρόσωπος των πρασίνων στην ΚΟΠ και επικεφαλής της Επιτροπής Κριτηρίων.

Με την Ομόνοια να έχει τη φετινή σεζόν έσοδα κοντά στα 8 εκατ. ευρώ (βλ. σχετικό πίνακα), στις επόμενες χρονιές δεν αναμένεται να υπάρξει κάποια θεαματική αύξηση. Περισσότερα έσοδα θα έρθουν μόνο από ενδεχόμενη είσοδο σε ομίλους του Τσάμπιονς ή Γιουρόπα Λιγκ ή από το νέο τηλεοπτικό συμβόλαιο για την περίοδο 2013-16, το οποίο μπορεί να αποφέρει ίσως και διπλάσια από τα σημερινά χρήματα της συμφωνίας με την LTV. Έτσι, ουσιαστικά, ο μόνος τρόπος για να ξεκινήσει άμεσα η μείωση του ελλείμματος είναι με περικοπές εξόδων.

Στόχος το μισθολόγιο

«Για να μπορεί να λειτουργεί βιώσιμα μια ομάδα, πρέπει να ξοδεύει για το μισθολόγιο όχι περισσότερο από το 60-65% των προϋπολογιζομένων της εξόδων», λέει στην «Κ» ο Νικ Νικολάου.

Μπορεί φαινομενικά το μισθολόγιο της Ομόνοιας να είναι γύρω στην πιο πάνω «ζώνη ασφαλείας», όμως από το «τριφύλλι» λένε πως πρέπει να «χαμηλώσουμε σταδιακά το payroll αφού είναι ο μόνος τρόπος για να ρίξουμε τα έξοδα της ομάδας». Με τον άμεσο ανταγωνιστή για τον τίτλο, τον ΑΠΟΕΛ, να διατηρεί ετήσιο μισθολόγιο για παίκτες, προπονητές και προσωπικό κοντά στα 5,3 εκατ. ευρώ («Καθημερινή», 05/09), γίνεται αντιληπτό ότι υπάρχει ανάγκη αλλά και περιθώριο το μισθολόγιο των 8 εκατ. ευρώ που εμφανίζεται στην Ομόνοια να μειωθεί.

«Έχουμε μακροχρόνιο πλάνο για μείωση του ελλείμματος αφού η κατάσταση δεν είναι ευχάριστη», λέει στην «Κ» άτομο που παρακολουθεί από κοντά τις εξελίξεις στην Ομόνοια και συνεχίζει: «Έγινε ένα μεγάλο άνοιγμα τα τελευταία χρόνια με στόχο να φτάσει η ομάδα γρήγορα σε υψηλό ανταγωνιστικό επίπεδο. Το πετύχαμε αλλά εδώ που φτάσαμε και με τα λεφτά που ξοδεύουμε ο μόνος τρόπος να καλύπτεται το μπάτζετ είναι να μπαίνει η ομάδα σε Ομίλους. Με την Ομόνοια να έχει πια ένα ποιοτικό και νεανικό ρόστερ, θα χαμηλώνουμε σταδιακά τον προϋπολογισμό και δεν θα κάνουμε μεταγραφές παικτών όπως αυτές των τελευταίων χρόνων».

SAVIDES PHOTO

Ο φετινός ευρωπαϊκός αποκλεισμός στοίχισε στην Ομόνοια, αφού το καλοκαίρι προγραμματίστηκαν με στόχο τους Ομίλους.

Δεν μπορεί να αποκλειστεί η προσπάθεια άμεσου περιορισμού του μισθολογίου με μείωση απολαβών και μάλιστα, σύμφωνα με πληροφορίες, έχουν ήδη γίνει βολιδοσκοπήσεις σε παίκτες, κάτι που δεν επιβεβαιώνεται από την επίσημη Ομόνοια

Στην Ομόνοια τονίζουν ότι με τον τρόπο που στήθηκε η ομάδα δεν υπάρχει πλέον η ανάγκη για πολλές αλλαγές στο έμψυχο δυναμικό. «Όπως δουλεύουν τα μεγάλα ευρωπαϊκά κλαμπ, το καλοκαίρι θα αποκτούμε 1-2 ποδοσφαιριστές απλά για να κλείνουμε τρύπες. Έτσι σταδιακά θα μειώνεται το μισθολόγιο και δεν θα ξοδεύουμε μεγάλα ποσά για αγορές παικτών», το σχόλιο από άτομο που γνωρίζει καταστάσεις στην ομάδα. Η συνεργασία με το Camp 8, το τμήμα σκάουτινγκ και οι εγκαταστάσεις της ομάδας θα βοηθήσουν παράλληλα στην προσέλκυση παικτών.

Πάντως, δεν μπορεί να αποκλειστεί το ενδεχόμενο να γίνουν προσπάθειες άμεσων περιορισμών του μισθολογίου, αφού η αγωνιστική προσφορά αρκετών ποδοσφαιριστών κρίνεται δυσανάλογη των απολαβών τους. Τέτοια πρόθεση, σύμφωνα με πληροφορίες, εκφράστηκε πριν μερικούς μήνες και μάλιστα έγιναν βολιδοσκοπήσεις σε παίκτες, αν και σύμφωνα με την επίσημη ενημέρωση δεν έγινε καμία μείωση απολαβών.

Επιπλέον, ένας από τους λόγους επιλογής του Ντούσαν Μπάγεβιτς είναι το γεγονός ότι ο Σερβοέλληνας δεν αρέσκεται σε δαπανηρές μεταγραφές, αλλά προτιμά να δουλεύει με εξελίξιμους ποδοσφαιριστές και να φέρνει παίκτες που γνωρίζει ο ίδιος και δεν απαιτούνται πολλά μηδενικά για την υπογραφή τους.

Μέταλιστ και Σάλτσμπουργκ

Τα μεγάλα ανοίγματα των τελευταίων χρόνων έγιναν για να δημιουργηθεί μια ανταγωνιστική ομάδα, όμως αυτά έφεραν και σημαντικά ελλείμματα. Όπως ειπώθηκε στην τελευταία Γ.Σ., ο Μιλτιάδης Νεοφύτου είναι αυτός που κάλυψε προσωπικά τις τρύπες. Λογιστικά η Ομόνοια φαινόταν τον περασμένο Μάιο να οφείλει περίπου 15 εκατ. ευρώ στον πρόεδρό της, ο οποίος έχει δεσμευτεί πως όσα χρήματα έβαλε και βάζει στο «τριφύλλι» δεν πρόκειται ποτέ να τα διεκδικήσει, ούτε πρόκειται να αφήσει «μαύρη τρύπα» όταν αποχωρήσει. Το σίγουρο είναι ότι, χωρίς τον κ. Νεοφύτου, η Ομόνοια δύσκολα θα διατηρεί μελλοντικά ανάλογα ψηλό προϋπολογισμό. Γι' αυτό και ξεκίνησε η προσπάθεια συμμαζέματος των εξόδων, που περιλαμβάνει μεταξύ άλλων περιορισμό του μισθολογίου και επένδυση σε είσοδο σε ευρωπαϊκούς ομίλους. Με το έλλειμμα της σεζόν 2010-11 να ανέρχεται κοντά στα 4,35 εκατ. ευρώ, ο αποκλεισμός από Σάλτσμπουργκ και Μέταλιστ προκάλεσε σημαντική ζημιά. «Κρίναμε ότι μπορούσαμε να χτυπήσουμε Ομίλους και επενδύσαμε σε μια καλή ευρωπαϊκή πορεία», είπε στην «Κ» άτομο που είναι κοντά στην Ομόνοια. Τελικά το «τριφύλλι» αποκόμισε φέτος από μπόνους και εισιτήρια αγώνων περίπου 900.000 ευρώ. Σε περίπτωση που οι πράσινοι εισέρχονταν σε όμιλο του Γιουρόπα Λιγκ, τα έσοδα θα ήταν επιπλέον 1 εκατ. ευρώ ως μπόνους και άλλο 1 εκατ. από τα τρία πιθανά sold out. Αυτό χωρίς να υπολογίζονται τα μπόνους από νίκες (140.000 ευρώ) και ισοπαλίες (70.000).

Το οικονομικό fair play και η Ομόνοια

Η ανάγκη να ισοσκελίζεται ο προϋπολογισμός της Ομόνοιας είναι πλέον επιτακτική, αφού σιγά-σιγά μπαίνει σε εφαρμογή το οικονομικό fair play της UEFA. Σκοπός του συγκεκριμένου σχεδιασμού είναι να σταματήσει η αλόγιστη δαπάνη των συλλόγων και να πάψουν οι πλούσιοι ευεργέτες να στέλνουν στα ύψη τις αμοιβές. Οι σύλλογοι θα πρέπει μέσω του οικονομικού fair play να διασφαλίζουν ότι τα έξοδά τους δεν θα είναι περισσότερα από τα έσοδα. Από τη σεζόν 2014-15 όποιος σύλλογος δεν παρουσιάζει κέρδη στον ισολογισμό του, θα χάνει το δικαίωμα συμμετοχής στις ευρωπαϊκές διοργανώσεις.
Ασφαλώς θα υπάρχει περίοδος εναρμονισμού, κάτι που θα δώσει την ευκαιρία στην Ομόνοια να προχωρήσει σε συμμάζεμα των εξόδων. Για την επόμενη τριετία οι ομάδες θα δικαιούνται απώλειες μέχρι 5 εκατ. ευρώ, ενώ θα υπάρχει περιθώριο δωρεάς (και όχι δανείου) μέχρι και 45 εκατ. ευρώ για το συγκεκριμένο διάστημα.

ΣΧΟΛΙΟ

Του **ΝΤΙΝΟΥ ΦΟΙΝΙΚΑΡΙΔΗ**

Παράλληλοι βίοι FIFA και ΔΟΕ

Η απόφαση της FIFA να αναθέσει το Μουντιάλ του 2018 στη Ρωσία και το Μουντιάλ του 2022 στο Κατάρ ήταν αναμενόμενη στους παροικούντες στη διεθνή ομοσπονδία του ποδοσφαίρου. Η FIFA ακολούθησε τον ίδιο δρόμο που ακολούθησε η Διεθνής Ολυμπιακή Επιτροπή με την ανάθεση των Ολυμπιακών Αγώνων. Οι μεγαλύτερες αθλητικές διοργανώσεις πάνε στις αναδυόμενες αγορές, στις αναπτυσσόμενες οικονομίες.

Θυμίζουμε ότι οι προηγούμενοι Ολυμπιακοί Αγώνες δόθηκαν ήδη στην Κίνα και μετά το Λονδίνο το 2012, θα ακολουθήσει το 2016 η Βραζιλία. Η FIFA ήταν πιο αποφασιστική στην πολιτική της «αποκέντρωσης». Μετά τη φετινή διοργάνωση της Νοτίου Αφρικής ακολουθούν το 2014 η Βραζιλία, το 2018 η Ρωσία και το 2022 το Κατάρ. Τέσσερεις συνεχόμενες διοργανώσεις σε καινούργιους προορισμούς. Όλες όμως σε χώρες οι οποίες έχουν μία άκρως αναπτυσσόμενη οικονομία και παρουσιάζονται ως αναδυόμενες δυνάμεις στον παγκόσμιο χάρτη.

Τα προηγούμενα χρόνια, όποια χώρα ή πόλη διεκδικούσε μεγάλη αθλητική διοργάνωση, έπρεπε να παρουσιαστεί στις πλείστες των περιπτώσεων σε προχωρημένο στάδιο ετοιμότητας. Η υποδομή σε αθλητικές εγκαταστάσεις, η ετοιμότητα να φιλοξενήσει χιλιάδες οπαδούς, το οδικό δίκτυο και οι δημόσιες μεταφορές, όλα έπρεπε ή να ήταν έτοιμα από πριν ή να ήταν σε προχωρημένο στάδιο. Η έγνοια για σωστή διοργάνωση των αγώνων έδινε προβάδισμα στις ανεπτυγμένες χώρες, οι οποίες είχαν τη δυνατότητα να κάνουν τη διοργάνωση με όσο το δυνατόν λιγότερα προβλήματα.

Η παγκοσμιοποίηση όμως άλλαξε άρδην αυτά τα δεδομένα. Η συνεργασία της FIFA και της ΔΟΕ με μεγάλες πολυεθνικές εταιρείες δημιούργησε αμφίδρομο όφελος, μεταξύ των κολοσσών της παγκόσμιας οικονομίας και των διαχειριστών του παγκόσμιου αθλητικού θεάματος. Από τη μία οι πολυεθνικές εταιρείες είχαν την ευκαιρία να διεισδύσουν σε τεράστιες αγορές με εκατομμύρια κόσμο. Από την άλλη η FIFA και η ΔΟΕ έχουν πλέον αποκτήσει και μπορούν να μεταφέρουν, μέσω των χορηγών τους, τεχνογνωσία από διοργάνωση σε διοργάνωση. Τεχνογνωσία η οποία, βέβαια, κοστίζει πολύ ακριβά.

Πλέον, το να έχει μία χώρα έτοιμες τις αθλητικές εγκαταστάσεις, ίσως και να είναι μειονέκτημα στη διεκδίκηση αθλητικής διοργάνωσης. Η ανάγκη να κτιστούν στάδια, δρόμοι, αεροδρόμια, σε τεράστια κλίμακα και σε χώρες όπου υπάρχουν φτηνά εργατικά χέρια είναι μάννα εξ ουρανού για πολυεθνικές εταιρείες που συνεργάζονται και χορηγούν αθλητικούς οργανισμούς.

Η τεχνογνωσία που προσφέρουν όμως η FIFA και οι συνεργάτες της επεκτείνεται και σε άλλους τομείς. Έχει να κάνει με την τηλεοπτική κάλυψη, την ασφάλεια και τις μετακινήσεις. Η διοργανώτρια χώρα δεν αποφασίζει η ίδια για τον τρόπο που θα καλύψει αυτές τις ανάγκες, αλλά ακολουθεί το πρωτόκολλο που επιβάλλεται από τη FIFA και τη ΔΟΕ. Χώρες που έχουν ανάγκη να αγοράσουν αυτές τις υπηρεσίες έχουν περισσότερες πιθανότητες να πάρουν τη διοργάνωση από ό,τι χώρες οι οποίες έχουν την αυτονομία να τις προσφέρουν από μόνες τους.

Τα πάντα λοιπόν κρίνονται πλέον με αυστηρά οικονομικούς όρους. Αν ρίξουμε και μία ματιά στις υποψηφιότητες θα δούμε κιόλας ότι η τελευταία απόφαση της FIFA ήταν λίγο πολύ αναμενόμενη. Οι ευρωπαϊκές υποψηφιότητες (Αγγλία, Ισπανία/Πορτογαλία και Ολλανδία/Βέλγιο) υπονομεύθηκαν από την οικονομική κρίση και την προοπτική που παρουσιάζουν οι χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι Ηνωμένες Πολιτείες, η Ιαπωνία και η Νότιος Κορέα διοργάνωσαν πολύ πρόσφατα το Παγκόσμιο Κύπελλο. Έχουν την τεχνογνωσία και τις υποδομές και δεν χρειάζεται να σπαταλήσουν δισεκατομμύρια για να παρουσιαστούν έτοιμες για τη διοργάνωση. Τα ίδια ισχύουν και για την Αυστραλία, μία χώρα με μεγάλη αθλητική παράδοση, η οποία διοργάνωσε δύο φορές τους Ολυμπιακούς Αγώνες.

Τι απέμενε λοιπόν; Η Ρωσία, μία τεράστια χώρα και αγορά, με εγκαταστάσεις που χρειάζονται ανακαινίσεις, η οποία μετά τη διάλυση της Σοβιετικής Ένωσης διεκδικεί και πάλι ηγεμονικό ρόλο στο παγκόσμιο πολιτικό παιγνίδι. Και το Κατάρ, με απεριόριστη οικονομική δύναμη λόγω κυρίως του φυσικού αερίου, αλλά και του πετρελαίου. Μία χώρα με τη δυνατότητα και τη διάθεση να φτιάξει καινούργια γήπεδα από την αρχή, προικισμένα με την τελευταία λέξη της τεχνολογίας. Ήδη κάποιοι θεωρούν πολύ πιθανόν το επόμενο Παγκόσμιο Κύπελλο να πάει στην Κίνα, ενώ η Ινδία ετοιμάζεται να διεκδικήσει Ολυμπιακούς Αγώνες. Ο αθλητισμός αποτελεί πλέον δίαυλο για εξάπλωση του καπιταλισμού στην οικονομική περιφέρεια του πλανήτη.

sports@kathimerini.com.cy

Σχολιάστε στο www.kathimerini.com.cy

Η ΑΤΖΕΝΤΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

ΚΥΠΡΟΣ – Α΄ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ			
12.12	17:00	ΕΝΩΣΗ – ΑΠΟΠ/ΚΙΝΥΡΑΣ	CytaVision1
	18:00	ΕΡΜΗΣ – ΑΠΟΕΛ	LTV SportsHD
	18:00	ΟΜΟΝΟΙΑ – ΑΕΚ	LTV
13.12	19:00	ΑΕΛ – ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ	LTV Sports1
ΕΛΛΑΔΑ – ΣΟΥΠΕΡ ΛΙΓΚΑ			
12.12	15:00	ΕΡΓΟΤΕΛΗΣ – ΚΕΡΚΥΡΑ	
	15:00	ΠΑΝΣΕΡΡΑΪΚΟΣ – ΠΑΝΙΩΝΙΟΣ	novasports3
	15:00	ΞΑΝΘΗ – ΚΑΒΑΛΑ	LTV Sports1
	17:15	ΑΕΚ – ΛΑΡΙΣΑ	novasports2
	17:15	ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ Π. – ΑΤΡΟΜΗΤΟΣ	ALFA
	19:30	ΑΣΤΕΡΑΣ – ΠΑΝΑΘΗΝΑΪΚΟΣ	novasports2
ΑΓΓΛΙΑ – ΠΡΕΜΙΕΡ ΛΙΓΚ			
12.12	18:00	ΤΟΤΕΝΑΜ – ΤΣΕΛΣΙ	LTV Sports1
13.12	22:00	ΜΑΝΤΣΕΣΤΕΡ Γ. – ΑΡΣΕΝΑΛ	ALFA
ΙΤΑΛΙΑ – ΣΕΡΙΕ Α			
12.12	21:45	ΓΙΟΥΒΕΝΤΟΥΣ – ΛΑΤΣΙΟ	
ΓΙΟΥΡΟΠΑ ΛΙΓΚ			
15.12	20:00	ΝΤΙΝΑΜΟ – ΠΑΟΚ	CytaVision1
16.12	20:00	ΑΡΗΣ – ΡΟΖΕΝΜΠΟΡΓΚ	CytaVision1
	22:05	ΑΕΚ – ΖΕΝΙΤ	PIK2
EUROCHALLENGE			
14.12	19:00	CYTAVISION ΑΠΟΕΛ – ΖΑΝΤΑΡ	CytaVision1
	20:30	ΚΑΡΣΙΓΙΑΚΑ – INTERCOLLEGE/ΕΘΑ	

ΠΙΣΩ ΑΠΟ ΤΙΣ ΚΑΜΕΡΕΣ

Σχολιάστε στο www.kathimerini.com.cy

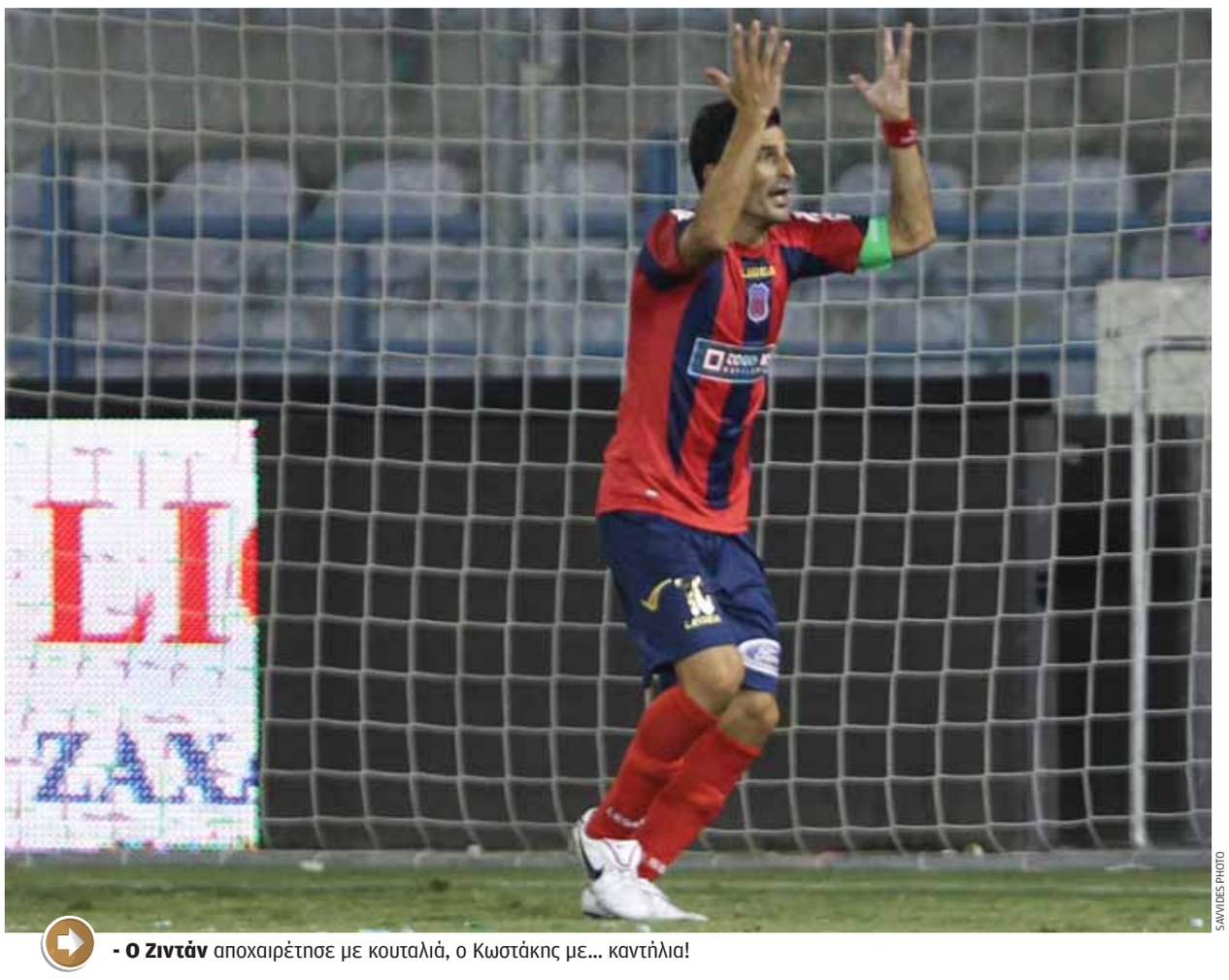

SAVVIDES PHOTO

- Ο Ζιντάν αποχαιρέτησε με κουταλιά, ο Κωστάκης με... καντήλια!

Εντυπωσιάστηκε απ' το «Ηλίας Πούλλος»

Εντυπωσιασμένος δηλώνει ο Ντούσαν Μπάγεβιτς με την ποιότητα των εγκαταστάσεων στο «Ηλίας Πούλλος». Ο Σερβοέλληνας προπονητής, ο οποίος δούλεψε στους Θρακομακεδόνες, το παλαιό προπονητικό κέντρο της ΑΕΚ, το οποίο δεν βρισκόταν και στην καλύτερη κατάσταση, είναι ιδιαίτερα ικανοποιημένος με τις εγκαταστάσεις στο Γέρι. «Δεν είμαι συνηθισμένος να περπατώ σε τέτοιο χορτάρι», είπε ο «Ντούσκο», όταν επισκέφτηκε για πρώτη φορά το «Ηλίας Πούλλος».

Ακολουθεί και ο Ταλ;

Βουίζει η επαρχία από τη φημολογούμενη μετακίνηση του Γκόρα Ταλ από τον ΑΠΟΠ/Κινύρα στην Πάφο. Το πουλέν του Γιώργου Πολυβίου λέγεται πως θα τον ακολουθήσει στη νέα του ομάδα τον Γενάρη, ενώ πηγές (που δεν επιβεβαιώνονται από την Πέγεια) ισχυρίζονται πως δεν είναι δύσκολο να μείνει ελεύθερος, καθώς έχει οφειλόμενα από πέρσι. Ακούγεται, μάλιστα, πως προκειμένου να πάρει από τώρα την ελευθέρας (ούτως ή άλλως το συμβόλαιο λήγει το καλοκαίρι), θα χαρίσει αρκετά δεδουλευμένα.

Τιμωρημένος μεν, διεθνής δε

Μπορεί να υποβιβάστηκε στη β΄ κατηγορία για πειθαρχικό παράπτωμα (διαρροή βαθμολογιών), ωστόσο ο πολύπειρος παρατηρητής Χριστάκης Σκαπούλλης επιλέχθηκε από την UEFA για τον επερχόμενο αγώνα της Σεβίλλης με την Ντόρτμουντ, για το Europa League. Το φρούτο με τους τιμωρημένους διεθνείς ευδοκιμεί στην Κύπρο, καθώς πέρσι ο Μάριος Σταμάτης σφύριζε στο εξωτερικό, κατά το διάστημα που του είχε απαγορευτεί να κάνει ματς α΄ κατηγορίας.

Μαγαζί... γωνία

Αλλάζουν τα στάνταρ της ποδοσφαιρικής μπουτίκ ο ΑΠΟΕΛ και η Puma, με το κατάστημα που άνοιξαν σε πάροδο της Κένεντι. Ένα μαγαζί... γωνία (κυριολεκτικά και μεταφορικά), σχεδιασμένο εσωτερικά στο στυλ της Puma, ίσως καλύτερο κι απ' αυτά των ελληνικών ομάδων, που αναμένεται να κάνει «χρυσές δουλειές» ενόψει και των γιορτών.

Πλάκα με Μπόατενγκ

Ευφυέστατη και η απάντηση του Γιοβάνοβιτς στην ερώτηση για τον Μπόατενγκ της Χετάφε. «Βεβαίως θα τον ήθελα, αύριο κιόλας, αλλά μας λείπουν μερικά εκατομμύρια». Ξεκάθαρος, έδωσε μία απάντηση που θα ταίριαζε και σε ερώτηση για το αν ήθελε τον Μέσι. Κι όμως, κάποιοι είπαν ότι έτσι επιβεβαίωσε το ενδιαφέρον του ΑΠΟΕΛ για τον Γκανέζο.

ΑΝΤΙΘΕΤΗ ΛΗΨΗ

- Κάπου 800.000 ευρώ ετησίως, για την περίοδο 2010-13, λέγεται πως κόστισε στην LTV η «χρυσή τομή» με την ΑΕΛ, για τα τηλεοπτικά δικαιώματα της ποδοσφαιρικής ομάδας. Αν ισχύει η πληροφορία, σημαίνει πως η ομάδα της Λεμεσού ξεπερνάει την Ανόρθωση.
- Στα κλειστά του μπάσκετ μπαίνει η PrimeTel, που απέκτησε τα δικαιώματα του Pizza Express Απόλλωνα. Το κανάλι έχει και το ποδοσφαιρικό τμήμα του συλλόγου.
- Αν μη τι άλλο τολμηρή η απόφαση της PrimeTel – που είχε την πρώτη επιλογή της Τρίτης – να διαλέξει το Γιουνάιτεντ-Βαλένθια παρά το Κοπεγχάγη-Παναθηναϊκός, μεσοβδόμαδα, για το Τσάμπιονς Λιγκ. Μαγκιά τους.
- Τη δημιουργία αμιγώς αθλητικής εκπομπής μελετάει το Plus TV, με συζητήσεις και ανάλυση επίμαχων φάσεων. Θα τοποθετηθεί αργά το βράδυ της Κυριακής, απέναντι από το τέρας αυτής της ζώνης, το Replay του Μάριου Αβρααμίδη.
- Μέχρι τα χαράματα περίμεναν οι τηλεθεατές του Sigma για να δουν τα γκολ των αναπληρωματικών της Μπαρτσελόνα, στα στιγμιότυπα της Τρίτης. Πότε είπαμε ότι τελειώνει το Big Brother;

«Μια ανάσα από τη Σπόρτινγκ»

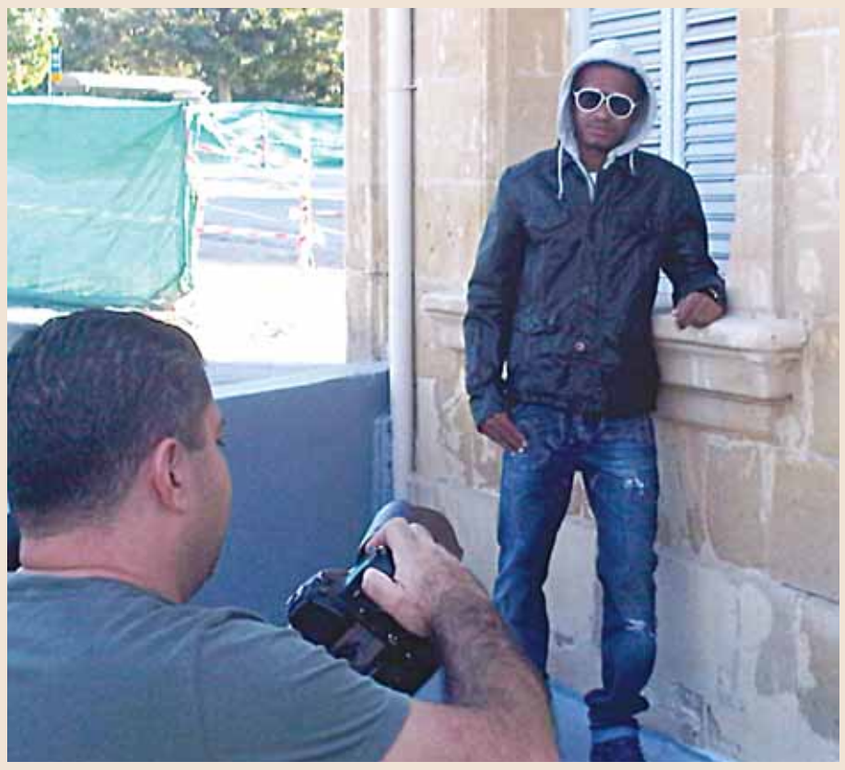

Το έντονο ενδιαφέρον της Σπόρτινγκ να τον εντάξει στο ρόστερ της πριν από δυο χρόνια αποκάλυψε ο Μαρσίνιο, σε συνέντευξη στο ΜΑΝ που κυκλοφορεί. Ο Βραζιλιάνος λέει πως είχαν συμφωνηθεί τα πάντα, όμως δεν τον έδωσε ο πρόεδρος της Μαρίτιμο – σύμφωνα με πληροφορίες, ο σύλλογος της Λισαβόνας τον θέλει ακόμα. Πέρα από τη συνέντευξη, ο Μαρσίνιο, που είναι τόσο χαμηλών τόνων, που αν δεν ήξερες ότι είναι ποδοσφαιριστής, θα τον πέρναγες για μετανάστη, πόζαρε στον φακό του Νέαρχου Παναγιώτου για τις ανάγκες της (ομολογουμένως εξαιρετικής) φωτογράφισης.

Παραλίγο και ο Σωτήρης

Με τον Κώστα Καϊάφα να δέχεται ποινή αποκλεισμού έξι μηνών, ένας άλλος Καϊάφας, ο Σωτήρης, παραλίγο να αποτελέσει τον λόγο να παραπεμφθεί η Ομόνοια στη Δικαστική. Ο παλαίμαχος του «τριφυλλιού» βρισκόταν σε πρόσφατο ματς στον χώρο έξω από τα αποδυτήρια στο ΓΣΠ, χωρίς να φοράει καρτέλα, κάτι που δεν διέφυγε του παρατηρητή, ο οποίος είχε πρόθεση να στείλει τους πράσινους στη Δικαστική. Όμως αυτό τελικά δεν έγινε, αφού ο Σωτήρης Καϊάφας δεν είναι πλέον στέλεχος της Ομόνοιας.

Ο ΚΟΤ στο Championnat

Το γαλλικό Championnat είναι το τρίτο ευρωπαϊκό πρωτάθλημα όπου προβάλλεται το visitcyprus.com, μετά την Premier League και την Primera Division. Ο ΚΟΤ ολοκληρώνει τη στροφή στο ποδόσφαιρο, παραμένοντας πιστός στη στρατηγική που τον θέλει να «κτυπάει» φθηνές έδρες, όπως της ουραγού Αρλ/Αβινιόν.

Τέσσερεις προπονητές!

Τέσσερεις προπονητές άλλαξε ο Ερμής σ' έναν μόλις γύρο πρωταθλήματος. Δεν ξέρουμε αν αποτελεί ρεκόρ, αλλά οι ποδοσφαιριστές θα πρέπει να τελούν υπό σύγχυση. Τι να προλάβουν να διδαχθούν και να εφαρμόσουν; Για να δούμε αν η τέταρτη επιλογή πιάσει τόπο στον σημερινό αγώνα με τον ΑΠΟΕΛ.

Είχε δίκαιο ο «αετομάτης»

Αετομάτη χαρακτήρισε τον βοηθό που έδωσε το πέναλτι στην Ομόνοια ο Ανδρέας Μιχαηλίδης, ο οποίος με μία μόλις λέξη είπε όσα άλλοι θα ήθελαν πολύ χρόνο για να εκφράσουν. Βέβαια ο αετομάτης είχε δίκαιο και έβγαλε από τη δύσκολη θέση και τον διαιτητή, που έπρεπε να πάρει τη φάση πάνω του.

Το πιστεύει η ΕΘΑ

Την ερχόμενη Τετάρτη θα εξεταστεί από τη Δικαστική της ΚΟΚ η ένσταση της Intercollege/ΕΘΑ κατά του κύρους του αγώνα με την Proteas DaNoi ΑΕΛ, που διεξήχθη στις 26 Νοεμβρίου. Ο λόγος της ένστασης η συμμετοχή του Έιβις Γουίατ με την ΑΕΛ, με το προσωρινό δελτίο υγείας του Αμερικανού να λήγει μία μέρα πριν από το ματς στο «Ελευθερία». Στην ομάδα της Έγκωμης δεν το λένε δημόσια, αλλά νιώθουν ότι θα πάρουν το ματς στα χαρτιά.

ΚΑΤΣΕ ΚΑΛΑ

Με τον **ΜΙΚΑΕΛΟ ΠΑΠΑΔΑΚΗ**

Περιμέναμε πιο τολμηρούς τους βουλευτές

Σε έξι πολυσέλιδους, χρωματιστούς φακέλους για ισάριθμους ύποπτους αγώνες του πρωταθλήματος α΄ κατηγορίας η UEFA εσωκλείει στοιχεία ή έστω ενδείξεις για την ύπαρξη διεφθαρμένων αγώνων στην Κύπρο. Την ώρα που σε χώρες όπως η Ελλάδα συστήνονται εξεταστικές επιτροπές, ανοίγονται λογαριασμοί και προκύπτουν πορίσματα, η κυπριακή Βουλή ψάχνει γενικά και αόριστα. Το ότι εκατοντάδες σελίδες με τα πειστήρια της διαφθοράς παραμένουν αναξιοποίητα εδώ και οκτώ μήνες, αφήνει παγερά αδιάφορους τους βουλευτές.

Στο παρελθόν η «Κ» σκιαγράφησε συνεννόηση για ανταλλαγή βαθμών, δέχθηκε αγωγή λιβέλλου για άρθρο σχετικά με ύποπτο αγώνα, συντάκτης απειλήθηκε (η Αστυνομία γνωρίζει), πολιτικός παρενέβη προληπτικά υπέρ ποδοσφαιροπαράγοντα, με αφορμή δημοσιογραφική έρευνα. Λόγω της ασυλίας που τους καλύπτει και της αστυνομικής προστασίας, αναμέναμε από βουλευτές να προχωρήσουν ένα βήμα παρακάτω, καταθέτοντας στοιχεία και ονόματα.

Κρύβουν το πρόβλημα πίσω από τη διαιτησία

Αντ' αυτού, καταφεύγουν σε γενικόλογες δηλώσεις για κόμματα, βαθιά κράτη, ομάδες «δικές μας και δικές τους», που μπορεί να «γράφουν» καλά στην τηλεόραση, αλλά δεν διαφέρουν σε τίποτα με αστήρικτες ιστορίες που ακούγονται στις καφετέριες. Σε μια εποχή που πολιτικοί, παράγοντες, μάνατζερ και το στοίχημα ρίχνουν το πιο πολύ νερό στον μύλο της διαφθοράς (όπως λέει και η UEFA), η Βουλή κρύβεται πίσω από τα προβλήματα της διαιτησίας, η οποία στις χειρότερες εκφάνσεις της αποτελεί πιόνι στα χέρια των ισχυρών του παρασκηνίου. Το κακό, όμως, δεν είναι εκεί.

Ακούσαμε για προθυμία της ΑΔΕΑ να δικάζει αυτεπάγγελτα. Αν είναι να το κάνει όπως πέρσι – αποφάσισε πέντε μήνες μετά την τέλεση αγώνα β΄ κατηγορίας, έτσι η 4η ομάδα των μπαράζ ανόδου κρίθηκε στη δικαστική αίθουσα – ας μην το κάνει καλύτερα. Ακούσαμε τον κ. Βότση να μιλά για 500 αστυνομικούς σε κάθε ντέρμπι και να τον διαψεύδει ο κ. Καρεκλάς (υπ. Δικαιοσύνης), λέγοντας πως τα ματς υψηλού κινδύνου καλύπτονται με 250 αστυνομικούς. Η κ. Κυριακίδου διερωτήθηκε πώς η ΚΟΠ διενεργεί τα τεστ φυσικής κατάστασης των διαιτητών. Με την ίδια λογική, αφού δεν πρέπει τα τεστ να κάνει η διοργανώτρια αρχή, τα τεστ για τους διαιτητές του Μουντιάλ θα έπρεπε αντί της FIFA να τα διενεργεί ο... ΟΗΕ!

Ελπίζουμε τον Γενάρη οι βουλευτές να προσέλθουν καλύτερα προετοιμασμένοι και πιο έτοιμοι να συζητήσουν ζητήματα διαφθοράς, διαψεύδοντας όσους υποστηρίζουν πως τώρα που έρχονται εκλογές είπαν ν' ασχοληθούν με ένα θέμα που πουλάει.

papadakism@kathimerini.com.cy

ΤΙ ΛΕΣ ΤΩΡΑ

Με τον **ΗΡΟΔΟΤΟ ΜΙΛΤΙΑΔΟΥΣ**

Καλά να μας κάμουν

Ο γράφων μίλησε με τρεις νομικούς σχετικά με την κατάληξη της φερόμενης πλαστογραφίας στο ταχυδρομικό register των επτά παικτών του ΑΠΟΕΛ. Αυτό που μας ειπώθηκε είναι πως για να βρεθεί ο ένοχος και να πέσουν τιμωρίες, πρέπει να υπάρξει ξεκάθαρη παραδοχή από τον πλαστογράφο, με τον ίδιο να κατονομάζει αυτόν που του ζήτησε να αλλάξει τη σφραγίδα. Με άλλα λόγια, όλοι θα τη βγάλουν καθαρή.

Όπως καθαρή θα τη βγάλει και ο διαιτητής του μπάσκετ που φέρεται να αγόρασε αυτοκίνητο σε τιμή ευκαιρίας, ως αντάλλαγμα για κάποια «βολικά» σφυρίγματα. Διαβάσαμε το πόρισμα της ΚΟΚ για το θέμα και μας δημιουργήθηκαν περισσότερες απορίες. Δεν απαντούσαν, λέει, τα τηλέφωνα οι εμπλεκόμενοι, έτσι οι καταγγελίες εναντίον του διαιτητή είναι ανυπόστατες. Δηλαδή αν κάνω έγκλημα και μετά δεν απαντώ στις κλήσεις του αστυνομικού, θα με αφήσουν ήσυχο και θα με βγάλουν και αθώο κι από πάνω; Το θέμα, δυστυχώς, είναι πολύ σοβαρό και πρέπει άμεσα να επέμβει η αστυνομία, αφού μιλάμε για ποινικό αδίκημα.

Αλλά τι σπαταλάμε μελάνι γράφοντας για όλα αυτά; Εδώ χρέωσε το Δημόσιο με 17.000 ευρώ για δέκα οδοντικά εμφυτεύματα ο βοηθός γενικός εισαγγελέας, Άκης Παπασάββας, και εδώ και εβδομάδες δεν ακούσαμε (και ούτε θα ακούσουμε) κάποιον να αναλαμβάνει τουλάχιστον την ευθύνη και να απολογείται προς όλους όσοι μετράνε και το τελευταίο ευρώ για να βγάλουν τον μήνα.

Και να 'ταν μόνο αυτό; Πριν ένα μήνα διέκοψε τη λειτουργία της η Eurocypria, όμως κανείς δεν είχε την ευθιξία από το κράτος να πει ότι «κάναμε λάθος» όταν εννιά μήνες νωρίτερα έριξαν 35 εκατ. ευρώ για την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας. Ας μην ξεχνάμε και τις προκλητικές διπλές και τριπλές συντάξεις για τις οποίες διαβάζουμε στον Τύπο κάθε μέρα εδώ και λίγο καιρό.

Αυτά είναι μερικά απ' όσα έγιναν γνωστά. Διότι αρκετά άλλα προκλητικά είναι που περνούν απαρατήρητα. Πρόσφατα λέχθηκε στον γράφοντα από πηγή ότι, σε πάρτι υψηλά ιστάμενων πολιτειακών αξιωματούχων, οι συγκεκριμένοι χρέωσαν στο Δημόσιο τα αλκοολούχα ποτά που κατανάλωσαν. Αλήθεια ή ψέματα, η ουσία είναι ότι στην Κύπρο κυριαρχούν οι μέτριοι και οι πονηροί. Και μετά περιμένουμε να τιμωρηθεί ο ρεφ και ο πλαστογράφος του ταχυδρομείου...

miltiadouse@kathimerini.com.cy

ΤΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

sports@kathimerini.com.cy

Με τον **ΝΤΙΝΟ ΦΟΙΝΙΚΑΡΙΔΗ**

Η βαθμολογία του α΄ γύρου αποτυπώνει πλήρως την εικόνα που έχουν παρουσιάσει οι ομάδες και εντός του αγωνιστικού χώρου. Αναμφίβολα η ομάδα που ξεχώρισε ήταν ο ΑΠΟΕΛ, εξού και ο αέρας των πέντε βαθμών στην κορυφή. Οι γαλαζοκίτρινοι έκαναν μουδιασμένο ξεκίνημα, όμως στη συνέχεια οι οκτώ συνεχείς νίκες τούς έδωσαν τη δυνατότητα να ξεφύγουν. Από αγωνιστικής πλευράς, ο ΑΠΟΕΛ έδειξε πολλές αρετές, όμως είχε και κάποιες μεταπτώσεις στην απόδοσή του. Το γεγονός ότι ο Ιβάν Γιοβάνοβιτς έκτισε φέτος ουσιαστικά μία καινούργια ομάδα, δικαιολογεί αυτές τις μεταπτώσεις, οι πλείστες των οποίων πέρασαν ανώδυνα για τους πρωτοπόρους του πρωταθλήματος. Και αυτό γιατί οι φετινές προσθήκες ανέβασαν κατά πολύ την ποιότητα του ΑΠΟΕΛ, ο οποίος μπορεί να βρίσκει λύσεις σε αρκετές περιπτώσεις και χωρίς να έχει εντυπωσιακή απόδοση. Υπήρχαν βέβαια και τα εντυπωσιακά αποτελέσματα, με τα πέντε εκτός έδρας γκολ απέναντι στον Απόλλωνα και στον ΑΠΟΠ/Κινύρα και τη νίκη με 3-0 επί της Ομόνοιας. Ο αέρας των πέντε βαθμών αποτελεί μία καλή βάση, αν η ομάδα του Γιοβάνοβιτς παραμείνει στα ίδια επίπεδα με τον α΄ γύρο.

Η Ομόνοια πέρασε από μία κρίση μεταξύ 5ης και 8ης αγωνιστικής, η οποία την άφησε πίσω στη βαθμολογία και της έδωσε ρόλο κυνηγού στο πρωτάθλημα. Η κρίση έφερε επίσης αλλαγή στην τεχνική ηγεσία, με τον Ντούσαν Μπάγεβιτς να προσπαθεί σιγά-σιγά να περάσει τα δικά του στοιχεία στην ομάδα και να προσπαθεί παράλληλα να κερδίζει τους αγώνες, για να παραμένει σε τροχιά τίτλου. Η Ομόνοια δεν έχει την πολυτέλεια για απώλειες και οι επόμενες αγωνιστικές μέχρι το ντέρμπι με τον ΑΠΟΕΛ είναι πολύ σημαντικές στην προσπάθειά της για διατήρηση του τίτλου της.

Η ευχάριστη έκπληξη του πρώτου γύρου ήταν η ΑΕΚ Λάρνακας. Μία ομάδα με αρκετούς ποιοτικούς ποδοσφαιριστές, με επιθετική φιλοσοφία, που έπαιξε καλό ποδόσφαιρο και δίκαια βρίσκεται στα ψηλά. Πολλοί θέτουν το ερώτημα αν θα αντέξει να διεκδικήσει τίτλο μέχρι το τέλος, όμως η ΑΕΚ δεν ξεκίνησε το πρωτάθλημα με αυτόν τον στόχο. Ήδη έχει κάνει μία πορεία που ξεπέρασε τις προσδοκίες των ίδιων των ανθρώπων της ομάδας και όσο και αν τρώγοντας έρχεται η όρεξη, θα είναι πολύ μεγάλη επιτυχία για την ΑΕΚ να τερματίσει στην πρώτη τετράδα. Το δικαιούται, εξάλλου, με τα όσα μας έχει δείξει στον α΄ γύρο, φτάνει να συνεχίσει στον ίδιο ρυθμό.

Η Ανόρθωση και ο Απόλλωνας αποτελούν τις αρνητικές παρουσίες στο πρωτάθλημα. Αμφότεροι με διοικητικά προβλήματα, με αλλαγές προπονητών, με κακό σχεδιασμό από το καλοκαίρι, ακολούθησαν αντίστροφη αγωνιστική πορεία στον α΄ γύρο. Η Ανόρθωση ξεκίνησε καλά, ήταν μάλιστα στην πρώτη θέση για κάποιες αγωνιστικές και κατέρρευσε στα μισά της διαδρομής, ενώ ο Απόλλωνας βρέθηκε στην τελευταία θέση και συνήλθε κάπως μετά την πρόσληψη του Ανδρέα Μιχαηλίδη. Η απόστασή τους από την κορυφή δεν τους επιτρέπει να κάνουν όνειρα πρωταθλητισμού. Στόχος τους πλέον είναι να μπουν στην τετράδα και κυρίως να λύσουν τα εξωαγωνιστικά τους προβλήματα.

Άσχημο ξεκίνημα και αλλαγή προπονητή είχε και η ΑΕΛ, η οποία επίσης δείχνει να συνέρχεται στις τελευταίες αγωνιστικές. Η σημερινή της θέση της επιτρέπει να έχει βλέψεις για την τετράδα, την οποία θα κυνηγήσει, αν σταθεροποιήσει την απόδοσή της.

Από τις υπόλοιπες ομάδες ξεχώρισαν για την οργάνωση και τη μαχητικότητά τους ο Ολυμπιακός και η Δόξα, ενώ κάνει εντύπωση το γεγονός ότι η Πάφος δεν έχασε από κανέναν πρωτοπόρο και είναι στην τελευταία θέση. Αυτό που είναι εντυπωσιακό είναι ότι μετά τη 13η αγωνιστική, τέσσερεις μόλις βαθμοί χώριζαν εννέα συνολικά ομάδες, από την έκτη θέση μέχρι την τελευταία! Αυτό είναι πρωτόγνωρο για το κυπριακό πρωτάθλημα, αφού πάντα κάποια ή κάποιες ομάδες ξέκοβαν στον πυθμένα τα προηγούμενα χρόνια. Είναι σίγουρα ένα θετικό στοιχείο εν όψει του β΄ γύρου, ο οποίος με αυτά τα δεδομένα παρουσιάζει τεράστιο ενδιαφέρον.

Οι τρεις έξοδοι από τον διοικητικό λαβύρινθο

Η πιθανότητα επιστροφής του Ανδρέα Παντελή, οι μεταβατικές λύσεις και το ενδεχόμενο παραμονής του Κυριάκου Κούσιου

Του **ΣΙΜΟΥ ΠΑΦΙΤΗ**

Έντονες διαβουλεύσεις μεταξύ προσώπων και οργιώδες παρασκήνιο που αναμένεται να παίξει σημαντικό ρόλο στην τελική απόφαση αρκετών, συνθέτουν το σκηνικό ανάμεσα στους εξωδιοικητικούς παράγοντες της Ανόρθωσης, λίγες μέρες πριν τη Γενική Συνέλευση της 17ης Δεκεμβρίου. Εντός των επόμενων 48 ωρών θα ξεκαθαρίσει σε μεγάλο βαθμό το σκηνικό όσον αφορά τα διοικητικά της «Κυρίας», καθώς την ερχόμενη Τρίτη εκπνέει η προθεσμία υποβολής υποψηφιοτήτων.

Στο κάλεσμα της διοίκησης για συνάντηση την περασμένη Τρίτη, δεν υπήρξε ανταπόκριση, αφού έδωσε παρών μόνο ο εκπρόσωπος του δι-

Ο Αλέξης Γαλανός θα ήταν μια ενωτική λύση για τους εορτασμούς των 100χρονων

κηγόρου Γιαννάκη Ιωάννου. Κάτι όμως που δεν μεταφράζεται σε αδιαφορία και έλλειψη ενδιαφέροντος, καθώς, σύμφωνα με πληροφορίες, εντείνονται οι ενέργειες επιφανών Ανορθωσιατών για να κατεβάσουν συνδυασμό. Η οικονομική και αγωνιστική κατάσταση στην οποία βρίσκεται η ομάδα κρατά κάποιους «κουμπωμένους» και αυτό που προσπαθούν να επιδιώξουν άπαντες είναι την αποφυγή εκλογικής μάχης στην επικείμενη Γ.Σ.

Οι διαβουλεύσεις γίνονται με στόχο την εξεύρεση μιας λύσης που δεν θα αναζωπυρώσει τη διχόνοια, αλλά θα γίνει ομόφωνα αποδεκτή από τα μέλη και τους οπαδούς. Αν δεν παρουσιαστεί κοινά αποδεκτή λύση, δεν αποκλείεται η Γ.Σ. να δώσει παράταση στον Κυριάκο Κούσιο, ορίζοντας νέα εκλογική συνέλευση μετέπειτα. Και αυτό γιατί, αν η πλειοψηφία των μελών του σωματείου δεν ταχθεί υπέρ ενός συνδυασμού με ποσοστό που να ξεπερνά το 50% της απαρτίας, απορρίπτεται.

Κάτι «ψήνει» ο Παντελή

Για πρώτη φορά μετά τη Γ.Σ. του Γενάρη του 2009 πέφτει στο τραπέζι το όνομα του Ανδρέα Παντελή. Ο πρώην πρόεδρος το σκέφτεται να επιστρέψει διεκδικώντας την προεδρία, ωστόσο αυτό θα γίνει μόνο αν στηριχθεί καθολικά ή έστω έχει αυξημένη αποδοχή, που μεταφράζεται σε στήριξη από τον Αντώνη Δημητρίου, με τον οποίο «κονταροχτυπήθηκε» στο παρελθόν. Ο Παντελή βρίσκεται στην Κύπρο την τελευταία βδομάδα (παρά τις επαγγελματικές υποχρεώσεις που έχει στο εξωτερικό) και είχε επικοινωνία με τον Δημητρίου. Πάντως, η επιστροφή του Παντελή θεωρείται δύσκολη, καθώς έχει μεν τη στήριξη της μεγαλύτερης μερίδας των φιλάθλων – τον συνδέουν άμεσα και με επιστροφή του Τιμούρ Κετσπάγια – ωστόσο αυτό δεν ισχύει μεταξύ των μελών που έχουν δικαίωμα ψήφου, καθώς εκεί δεν συγκεντρώνει πλειοψηφία. Το ενδεχόμενο επιστροφής του Παντελή εξαρτάται άμεσα από τις επαφές του με τον Δημητρίου και τις προθέσεις που θα έχει ο τελευταίος, αφού αν δεν ξεκαθαρίσει το σκηνικό με τον προκάτοχο του κ. Κούσιου και δεν λάβει τη συγκατάθεσή του, πολύ δύσκολα θα αναμιχθεί.

SAVVIDES PHOTO

Η Γενική Συνέλευση της ερχόμενης Παρασκευής καλείται να αναδείξει τον συνδυασμό που θα σηκώσει το λάβαρο του συλλόγου στην εκδήλωση για τα εκατό χρόνια ζωής.

Μεταβατικές λύσεις ενότητας

Ο μοναδικός που εξέφρασε ξεκάθαρη πρόθεση να υποβάλει υποψηφιότητα είναι ο δικηγόρος Γιαννάκης Ιωάννου, ο οποίος εντός των ημερών αναμένεται να καταθέσει τον συνδυασμό του. Ιδιαίτερα αν δεν ευδοκιμήσει η περίπτωση του Ανδρέα Παντελή, ο κ. Ιωάννου θα προχωρήσει με την εισήγηση για σύσταση εταιρείας λαϊκής βάσης. Το όνομα του Αντώνη Καρά ήταν και στο παρελθόν ανάμεσα στα υποψήφια για την προεδρία της Ανόρθωσης. Ο ίδιος το σκέφτεται και κινείται προς αυτή την κατεύθυνση, όμως δεν αποκλείεται να υποστηρίξει κάποιο άλλο συνδυασμό. Αποτρεπτικό στοιχείο για τον κ. Καρά είναι το αυξανόμενο έλλειμμα και οι άμεσες υποχρεώσεις εκατοντάδων χιλιάδων ευρώ. Επειδή η Ανόρθωση στις 31 Ιανουαρίου κλείνει εκατό χρόνια ιστορίας, στόχος επιβάλλεται να είναι η εξεύρεση μιας διοικητικής λύσης που θα ενώσει τον κόσμο και θα δώσει τις καλύτερες προϋποθέσεις για τους εορτασμούς. Ως τέτοια εμφανίζεται να είναι ο δήμαρχος Αμμοχώστου, Αλέξης Γαλανός, ο οποίος βρίσκεται ψηλά στις εκτιμήσεις των φίλων της Ανόρθωσης.

Παραμονή Κούσιου

Ενώ ο Κυριάκος Κούσιος παραιτήθηκε, αναλαμβάνοντας την ευθύνη για την άσχημη πορεία της ομάδας, που οφείλεται στον κακό προγραμματισμό του καλοκαιριού, στις λανθασμένες επιλογές και στην αποτυχία στο όραμα της ενότητας, σήμερα διαμηνύει πως το έπραξε μόνο για να ταρακουνήσει τον κόσμο του συλλόγου. Ο κ. Κούσιος, όχι μόνο δεν φαίνεται έτοιμος να αποχωρήσει, αλλά αναμένει διακριτικά και επιθυμεί να παραμείνει στον προεδρικό θώκο. Το πώς είναι ξεκάθαρο: με τη μη κατάθεση υποψηφιοτήτων ή και την απόρριψη τυχόν συνδυασμού από τα μέλη του σωματείου, που θα έχει ως αποτέλεσμα τον ορισμό νέας, έκτακτης εκλογικής συνέλευσης. Πάντως, ο κ. Κούσιος δεν πρόκειται να καταθέσει συνδυασμό, ωστόσο, όπως και αυτός, έτσι και τα πλείστα μέλη της διοίκησής του επιθυμούν να συνεχίσουν.

Επιστρέφουν Λίσιο και Φροντίνι

Ούτε να ακούσει για το ενδεχόμενο να συνεχίσει τη συνεργασία του με τους Φροντίνι και Λίσιο δεν ήθελε ο Μπόμπαν Κρισμάρεβιτς, έτσι οι διοικούντες, λίγο μετά που ανακοίνωσαν την επιστροφή τους στην α΄ ομάδα, αναγκάστηκαν να την πάρουν πίσω. Συζήτηση για διακοπή συμβολαίου δεν έγινε, καθώς αυτό το ενδεχόμενο θα συντελούσε σε οικονομική αιμορραγία του προϋπολογισμού. Το συμβούλιο της «Κυρίας», αν και επιδίωξε να δώσει τέλος στην αντιπαράθεση, έβαλε τελικά νερό στο κρασί του, μέχρι να εκτονωθεί η ένταση. Οι δύο Αργεντινοί θεωρούνται οι πιο επιτυχημένες από τις δεκατρείς μεταγραφές του καλοκαιριού και κατά τη διάρκεια της βδομάδας θα επανέλθουν στην πρώτη ομάδα. Πληροφορίες λένε πως ο Κρισμάρεβιτς θα τους δεχτεί στην προπόνηση της Δευτέρας. Πιο εύκολα ήταν τα δεδομένα για τους Κονσίστρε και Μεντίνα, για τους οποίους η Ανόρθωση διατηρούσε το δικαίωμα μονομερούς διακοπής. Οι συγκεκριμένοι ποδοσφαιριστές δύσκολα θα έπαιζαν σε οποιαδήποτε ομάδα του κυπριακού πρωταθλήματος, ενώ η εικόνα του Κονσίστρε μάλλον ανακούφισε τους παράγοντες του ΑΠΟΠ/Κινύρα που τον είχαν κλειστό για 60.000 ευρώ ετησίως, προτού καταλήξει στην Ανόρθωση, με δέκα χιλιάδες παραπάνω. Προβληματισμός υπάρχει για τον Νάτσο Γκαρσία και δεν αποκλείεται το καλοκαίρι ο Κρισμάρεβιτς να δείξει την πόρτα εξόδου σε όλους τους παίκτες που έφερε ο Όγιος, με εξαίρεση τον Αργουέγιο. Βέβαιος για ποιοτική ενίσχυση τον Ιανουάριο, με τις επιλογές ποδοσφαιριστών που θα κάνει, θέλει να είναι ο Μπόμπαν Κρισμάρεβιτς, καθώς διαπίστωσε από πρώτο χέρι τις τεράστιες αδυναμίες που υπάρχουν στο ρόστερ, ενώ η διοίκηση θα ανταποκριθεί οικονομικά, μέσα όμως σε λογικά πλαίσια για την ενίσχυση της ομάδας.

Η σημειολογία των σφυριγμάτων

Ορισμένοι περνάνε αναίμακτα κακές διαιτησίες, άλλοι όμως μπαίνουν στον «πάγο»

Του **ΜΙΚΑΕΛΟ ΠΑΠΑΔΑΚΗ**

Τις διαιτησίες των Τσαγγάρη και Σταμάτη στα ματς του ΑΠΟΕΛ με Αλκή και ΑΠΟΠ/Κινύρα αντίστοιχα, αλλά και την καθολική απαίτηση των οπαδών για δυναμική αντίδραση πλήρωσε ο Μάριος Παναγή, που καταγγέλθηκε από τον σύλλογο της Λευκωσίας στο Τμήμα Διαιτησίας της ΚΟΠ (κάθε καταγγελία κοστίζει 2.500 ευρώ). Σύμφωνα με διασταυρωμένες πληροφορίες, οι διοικούντες τους γαλαζοκίτρινους δεν είχαν σκοπό να καταγγείλουν τον διεθνή ρεφ, αναγνωρίζοντας αφενός άλλες τρεις καλές διαιτησίες που τους είχε κάνει φέτος – στα παιχνίδια με Ερμή, Ομόνοια και Εθνικό Άχνας – και αφετέρου πως το λάθος στο Τσίρειο έγινε κυρίως εξαιτίας της ψυχολογικής πίεσης που ασκείται στους διαιτητές, λόγω των διαμαρτυριών της ΑΕΛ και της Ομόνοιας. Μια πληροφορία λέει πως ο Παναγή απολογήθηκε στη διοίκηση του ΑΠΟΕΛ αμέσως μετά τον αγώνα.

Κοινό μυστικό

Τελευταία, η Επιτροπή Διαιτησίας άφηνε εκτεθειμένο τον 30χρονο ρεφ, επιμένοντας να τον ορίζει σε αγώνες του ΑΠΟΕΛ και της ΑΕΚ, παρά τα λάθη που είχε κάνει υπέρ των δύο ομάδων, κυρίως στα ματς τους με Ομόνοια και Απόλλωνα αντίστοιχα. Ο Παναγή έκανε φέτος επτά ματς: Τέσσερα των γαλαζοκιτρίνων και τρία της ομάδας της Λάρνακας, με απολογισμό έξι νίκες και μια ισοπαλία για τους δυο. Με δεδομένο πως υπάρχουν 22 διαθέσιμοι διαιτητές α΄ κατηγορίας, στατιστικά, κάποιος δεν θα έπρεπε να κάνει πάνω από δυο παιχνίδια μιας ομάδας τον χρόνο. Όμως, ο διευθυντής του Τμήματος Διαιτησίας και υπεύθυνος για τους ορισμούς, Κώστας Κωνσταντίνου, μάλλον συνεχίζει να διαπραγματεύεται με προέδρους, ώστε να ορίζει διαιτητές της αρεσκείας τους (π.χ. ο Τράττος δεν παίρνει αγώνες της ΑΕΛ). Αυτό δεικνύει και η διαρροή των ονομάτων των διαιτητών δυο ή τρεις μέρες πριν τα ματς, ενώ κατά τ' άλλα οι ορισμοί είναι μυστικοί.

Καμπάνες...

Την Ομόνοια παίζει κάθε ματς άλλος διαιτητής, με εξαίρεση τον Χρίστο Ηλία, που σε σύνολο τριών αγώνων σφύριξε δυο των πρασίνων (4-0 και 4-1 με Αλκή και Ερμή αντίστοιχα). Φαί-

SAVVIDES PHOTO

Ο Παναγή καταγγέλθηκε κυρίως ως απάντηση στις διαμαρτυρίες της Ομόνοιας, παρά για το ανύπαρκτο πέναλτι που σφύριξε στο ΑΕΛ-ΑΠΟΕΛ.

Ο «κομμένος» Ζαφείρης πήρε τα πιο πολλά παιχνίδια

νεται πως πρόκειται για αδύναμο ρεφ, με κτυπητά λάθη στο περσινό Άρης-Ομόνοια, που επανέλαβε φέτος υπέρ της Αλκής στον αγώνα με την Ένωση. Ο διαιτητής Χρυσοστόμου, με λάθη υπέρ της Ομόνοιας στο ματς με τον Ολυμπιακό (6η αγωνιστική), δεν έχει σφυρίξει από τότε αγώνα α΄ κατηγορίας, ενώ έπαιξε όλο κι όλο ένα ματς β΄ κατηγορίας. Ο Π. Ανδρονίκου, που έπαιξε για δεύτερη σερί χρονιά τον εκτός έδρας αγώνα του ΑΠΟΕΛ στην Πάφο, κλείνοντας φέτος τα μάτια σε πέναλτι υπέρ των γηπεδούχων στην εκπνοή, πήρε δεύτερη ευκαιρία στο Ολυμπιακός-Εθνικός. Τα σφυρίγματα υπέρ της ομάδας της Άχνας τον έβαλαν στον «πάγο», καθώς έχει να πάρει ματς πέντε βδομάδες. Ο Αντ. Χριστοδούλου έγινε ο δεύτερος που καρατομήθηκε για λάθος υπέρ του Εθνικού (στον πρόσφατο αγώνα με την ΑΕΛ). Ένας διαιτητής παίρνει 475 ευρώ για κάθε αγώνα α΄ κατηγορίας που διευθύνει.

Οι «αδιάβροχοι»

Ο Χρίστος Νικολαΐδης δεν πλήρωσε τη λάθος υπόδειξη πέναλτι υπέρ της Ομόνοιας στον αγώνα με την Πάφο, μένοντας εκτός μόλις μια αγωνιστική. Πρόκειται για επίλεκτο ρεφ, ίσως και διεθνή από του χρόνου, με τον οποίον οι «αιώνιοι» σπάνια έχουν προβλήματα όταν αντιμετωπίζουν μικρότερες ομάδες. «Αδιάβροχος» είναι ο Στέλιος Τρύφωνος, που παρά το τραβηγμένο πέναλτι υπέρ της Δόξας κόντρα στην Πάφο, πήρε αγώνα μόλις δυο βδομάδες μετά. Το ίδιο ανώδυνα είχε περάσει ο ίδιος ρεφ τα φάλτσα σφυρίγματα στο Ολυμπιακός-Πάφος. Μόνο δυο βδομάδες έκατσε ο Τράττος, παρά τις ετεροβαρείς υπέρ της Ανόρθωσης αποφάσεις στον αγώνα με τον Ολυμπιακό. Εντύπωση προκάλεσε η συμπεριφορά του Ελλαδίτη Κωνσταντίνου Παπασταμάτη, που φαινόταν να «σπρώχνει» με το... γάντι την Ανόρθωση στον αγώνα με την ΑΕΚ – παρά το 3-0 των Λαρνακέων – ο οποίος ήταν και ο πρώτος του στη μεγάλη κυπριακή κατηγορία. Παρ' όλα αυτά, πήρε δεύτερο σερί αγώνα, σφυρίζοντας πέναλτι υπέρ του Ερμή σε παράβαση που έγινε εμφανώς εκτός περιοχής.

Τα... παράδοξα

Τα περισσότερα ματς (οκτώ) διηύθυνε φέτος ο Σάββας Ζαφείρης, ένας από τους τέσσερεις ρεφ που πέρασαν τα τεστ φυσικής κατάστασης του καλοκαιριού στην επαναληπτική εξέταση: Οι άλλοι τρεις υποβιβάστηκαν. Μόλις τέσσερα παιχνίδια πήρε ο διεθνής Γιάννης Αναστασίου. Δεν έχουν σφυρίξει ακόμα οι προαχθέντες φέτος Νικολάου, Μούσκος, Ψευδιώτης και Ηρακλέους, με τον τελευταίο να κάνει σοβαρά λάθη στο Αναγέννηση-Ολυμπιακός, για το κύπελλο. Σύντομα αναμένεται η νέα πεντάδα διεθνών, όπου εξασφαλισμένη θέση έχουν οι Τρύφωνος, Παναγή και Τράττος, με τους Σταμάτη και Αναστασίου να απειλούνται από τους Νικολαΐδη και Βασίλη Δημητρίου. Μια θέση στα παράδοξα αξίζει ο παρατηρητής Δ. Δημητρίου, που είχε οριστεί να παρατηρεί τους διαιτητές σε τρία πρώτα φετινά εντός έδρας παιχνίδια του ΑΠΟΕΛ.

Η κιτρινοπράσινη ηγετική πυραμίδα

Στηρίζεται σε τρεις πυλώνες και αποτελείται συνολικά από 62 άτομα, τα οποία ανέλαβαν να καλύψουν το έλλειμμα

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΗ-ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ (Επιτροπή Προέδρων)

Ντ. Λευκαρίτης-Θ. Κυριάκου

↓

Μ. Έλληνας-Φ. Βωβίδης-Α. Ζαχαρίου-Α. Μούσκος

• Προσδίδει κύρος, προσελκύει επιφανείς οικονομικούς παράγοντες της Λάρνακας, συντονίζει και συμβουλεύει επί σοβαρών θεμάτων.

↓ ↓ ↓

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Κώστας Μιχαηλίδης

(άνευ χαρτοφυλακίου)

↓

Παύλος Καλαϊτζιάν (ποδοσφαιρικό)-**Ανδρέας Γεωργιάδης** (οικονομικό)-**Άντρος Πελεκάνος** (νομικό)-**Ανδρέας Παυλίδης** (μάρκετινγκ/επικοινωνία)-**Κώστας Δημητρίου** (εμπορικό)

• Ουσιαστικά αποτελεί το Διοικητικό Συμβούλιο του συλλόγου.

↓ ↓ ↓

ΔΙΟΙΚΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ (50 μέλη)

• Μετέχουν 50 πρόσωπα, των οποίων αποκλειστικό καθήκον είναι να βρίσκουν οικονομικούς πόρους.

Το νέο διοικητικό μοντέλο της ΑΕΚ

Με ένα πρωτοποριακό για τα δεδομένα της Κύπρου διοικητικό μοντέλο συνεχίζει η ΑΕΚ, στη διοικητική πυραμίδα της οποίας θα βρίσκονται στο εξής 62 άτομα. Η ομάδα θα διοικείται από ένα ευέλικτο, εξαμελές Εκτελεστικό Συμβούλιο, τα μέλη του οποίου θα έχουν αρμοδιότητες επί πέντε διαφορετικών θεμάτων, με συντονιστή τον Κώστα Μιχαηλίδη. Την επαφή με τον Γιόρντι Κρόιφ και το ποδοσφαιρικό τμήμα αναλαμβάνει ο Παύλος Καλαϊτζιάν, που συνεχίζει από το Διοικητικό Συμβούλιο του Μάριου Έλληνα. Επιστρέφει ο Άντρος Πελεκάνος (είχε πριν από δυο χρόνια βρεθεί στη διοίκηση με τον Νικόλα Τρεππίδη) και ο Ανδρέας Παυλίδης, που ήταν από πέρσι στη διοίκηση. Ο Μάριος Έλληνας, που επισήμως παραμένει πρόεδρος, μετακινείται στην «επιτροπή των σοφών», μαζί με πέντε πρώην προέδρους. Εκτός από συμβολική σημασία, καθώς οι έξι αποτελούν τους ακρογωνιαίους λίθους του οικοδομήματος της ΑΕΚ, η παρουσία τους αποκτά και ουσιαστικό χαρακτήρα, αφού θα έχουν συντονιστικό και συμβουλευτικό ρόλο στο νέο σχήμα, ενώ με το κύρος τους μπορούν να συμβάλλουν στην εξεύρεση νέων οικονομικών πόρων. Στη βάση της πυραμίδας βρίσκεται η 50μελής διοικούσα επιτροπή, ρόλος της οποίας είναι να βρίσκει χρήματα. Σ' αυτή την επιτροπή βρήκαν στέγη τα περισσότερα μέλη του τελευταίου Διοικητικού Συμβουλίου. Στοίχημα όλων η κάλυψη της «τρύπας» του φετινού προϋπολογισμού, η οποία ανέρχεται στο 1 εκατ. ευρώ, αν προσθέσουμε και δυο-τρεις «δυνατές» προσθήκες τον Ιανουάριο.

ΜΙΚΑΕΛΟ ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ

Αλλάζει το σύστημα, ενισχύει τα άκρα

Ο Μίχαϊ Στοΐκιτσα επαναφέρει το 3-4-3 και ψάχνει εργαλεία για τις πλάγιες γραμμές

Του **ΧΡΙΣΤΟΥ ΖΑΒΟΥ**

Η χαρτογράφηση του μεταγραφικού σχεδιασμού έχει πια ολοκληρωθεί στην ΑΕΛ και το μόνο που απομένει είναι τα ονόματα των νέων παικτών που θα έρθουν στην ομάδα. Πέραν του Αρκάδιους Μάλαρτζ, που θα γεμίσει το ρόστερ των τερματοφυλάκων, οι αρμόδιοι για τον προγραμματισμό θα επιδιώξουν να ικανοποιήσουν την επιθυμία της τεχνικής ηγεσίας για ενίσχυση σε συγκεκριμένες θέσεις.

Προτεραιότητα για το τεχνικό επιτελείο είναι η απόκτηση ενός αριστερού μπακ-χαφ, ενός δεξιού μπακ-χαφ, όπως επίσης και η ενίσχυση με

Θα αποκτηθούν τρεις παίκτες, για να καλυφθούν τέσσερεις θέσεις

έναν παίκτη που να μπορεί να αγωνιστεί και στις δύο πτέρυγες της επιθετικής γραμμής. Παράλληλα, με το ψάξιμο για τις τρεις συγκεκριμένες θέσεις, στην ΑΕΛ θα εκμεταλλευτούν και το δικαίωμα που έχουν να εντάξουν παίκτες υπό το καθεστώς του ανέργου, κάτι που μπορεί να γίνει μετά την 1η Φεβρουαρίου.

Το 3-4-3 φέρνει τις μεταγραφές

Όπως και στην πρώτη του θητεία στην ΑΕΛ, έτσι και τώρα, ο Μίχαϊ Στοΐκιτσα θέλει να λανσάρει ως κυρίως σύστημα το αγαπημένο του 3-4-3. Αναμφισβήτητα το συγκεκριμένο πλάνο χρειάζεται ενισχυμένα άκρα, με παίκτες που να μπορούν να καλύψουν ολόκληρη τη γραμμή, τόσο αμυντικά όσο και επιθετικά.

Αριστερό μπακ-χαφ

Υπάρχει: Η ομάδα δεν είναι πλήρως καλυμμένη σε αυτόν τον τομέα. Ο Ζόνεφελντ, ακόμη και στις καλές του εμφανίσεις, δεν επέδειξε κανένα ίχνος ταχύτητας στο παιχνίδι του. Μπορεί ο Ολλανδός να έχει καλές τοποθετήσεις και σωστές μεταβιβάσεις, σε κοντινή και μακρινή απόσταση, ωστόσο, υστερεί σημαντικά στον τομέα ταχύτητας, γεγονός που καθυστερεί τις επιστροφές του στην άμυνα. Πέρα από τον Ολλανδό, ο Ρόκε δεν είχε ποτέ τη φήμη του καλού αμυντικού, ενώ οι εμφανίσεις του στις τελευταίες αγωνιστικές τον καθιερώνουν ως ένα καλό αριστερό εξτρέμ. Άλλη μια λύση στα αριστερά εντοπίζεται στο πρόσωπο του Αλέξη Γαρμπόζη. Η απόδοση του Κύπριου διεθνή στα πρώτα στάδια του πρωταθλήματος κυμάνθηκε, όπως και της υπόλοιπης ομάδας, σε μέτρια επίπεδα. Ο Λεμεσιανός χαφ υπολογίζεται κυρίως ως μια καλή μονάδα στα αριστερά της επιθετικής γραμμής και όχι στα μετόπισθεν.

Δεν υπάρχει: Ο παίκτης που θα κάνει τη δουλειά που έκανε ο Ρούι Τζούνιορ πριν από δύο χρόνια. Σταθερή απόδοση στην άμυνα και σημαντικές βοήθειες στην επίθεση είναι τα στοιχεία που ζητάει Ρουμάνος από τον παίκτη που θα καλύπτει την αριστερή γραμμή. Έξτρα προτέρημα για τον υποψήφιο θα είναι και η ικανότητα στην εκτέλεση των στημένων φάσεων.

Δεξί μπακ-χαφ

Υπάρχει: Δύο χρόνια νωρίτερα, τον συγκεκριμένο ρόλο ανέλαβε για πρώτη φορά στην καριέρα του ο Μιγκέλ Βάργκας. Ο Μίχαϊ Στοΐκιτσα έχρισε τον Πορτογάλο δεξί μπακ-χαφ, κίνηση που στο γήπεδο αποδείχθηκε πέρα για πέρα καλή. Στην ΑΕΛ του 2011 και με τον Βάργκας να έχει δύο σεζόν επιπλέον στην ποδοσφαιρική του ζωή, ο Πορτογάλος μάλλον αδυνατεί να καλύπτει ολόκληρη τη δεξιά γραμμή. Έτσι και αλλιώς, το παιχνίδι του 32χρονου μέσου βελτιώνεται όταν ο παίκτης κινείται κοντά στην αντίπαλη περιοχή.

Μια ακόμη εναλλακτική λύση είναι αυτή του Έντβιν Ουόν. Ο Μίχαϊ Στοΐκιτσα δεν θέλει να χαραμίζει το ταλέντο του Αφρικανού στις γραμμές, αφού θεωρεί ότι ο Ουόν πρέπει να αγωνίζεται στο κέντρο της άμυνας. Ένας ακόμη παίκτης που μπορεί να καλύψει τη θέση του δεξιού μπακ χαφ είναι ο Ντικουμάνα, ωστόσο η τεχνική ηγεσία θα ήθελε να έχει στη διάθεσή της μια πιο ποιοτική μονάδα, που να μπορεί να επιτίθεται και να τροφοδοτεί σωστά τους επιθετικούς.

Δεν υπάρχει: Ένας παίκτης που να μπορεί να αμύνεται και ταυτόχρονα να δίνει βοήθειες στον δεξί εξτρέμ (βλ. Φρέντι, Βάργκας). Πέραν του Ουόν, που επωμίζεται κατά καιρούς τη θέση του δεξιού οπισθοφύλακα, η ΑΕΛ τις τελευταίες σεζόν δεν διέθετε τον κλασικό δεξί μπακ που φημίζεται για τις καλές σέντρες και τη σωστή αμυντική συμπεριφορά.

Εξτρέμ

Υπάρχει: Η συγκεκριμένη θέση νοσεί, κυρίως από αριστερά. Πέρα από τους Ρόκε και Γαρμπόζη, στην ομάδα δεν υπάρχει παίκτης που να μπορεί να καλύψει με επιτυχία την τρύπα. Στα δεξιά υπάρχουν οι μονάδες που βγάζουν παιχνίδι. Φρέντι, Βάργκας και Λάσο είναι παίκτες που κατέχουν τη θέση και γνωρίζουν το παιχνίδι που ζητά ο προπονητής τους.

Δεν υπάρχει: Ο Μίχαϊ Στοΐκιτσα έχει στο μυαλό του έναν παίκτη που να μπορεί να επιτίθεται και από τις δύο μεριές, ενώ θα μπορεί να πατήσει και την αντίπαλη περιοχή. Αυτό που ακριβώς αναζητείται είναι ένας all around παίκτης, που θα αλλάζει μεριές ανάλογα με τις εντολές που θα παίρνει από τον προπονητή του. Έξτρα προτέρημα θα θεωρηθεί αν είναι αριστεροπόδαρος, όπως επίσης και η όποια εκτελεστική του δεινότητα.

SAVVIDES PHOTO

Ο Στοΐκιτσα ψάχνει αντικαταστάτη του Ζόνεφελντ, κάτι που ίσως ανοίξει την πόρτα εξόδου στον Ολλανδό.

Η αγορά των ανέργων

Από τη «δεξαμενή» των ανέργων η ΑΕΛ θα προσπαθήσει να ψαρέψει «υλικά» που θα χρησιμοποιηθούν για να βελτιωθεί ακόμη περισσότερο η συνταγή. Η τεχνική ηγεσία θέλει να διαπιστώσει ποιοι από τους χαφ που διαθέτει μπορούν να βοηθήσουν και αναλόγως θα πράξει. Πάντως οι απαιτήσεις, τόσο από τον Χοφς όσο και από τον Νικολάου, είναι μακράν υψηλότερες σε σχέση με την απόδοση των δύο παικτών. Έτσι και αλλιώς, η επικείμενη φυγή του Μπόρμπελι θα δημιουργήσει ένα κενό στα χαφ, το οποίο θα προσπαθήσουν να αναπληρώσουν.

SAVVIDES PHOTO

Ο Ζοεάνο δούλεψε μαζί με τον Περέιρα στην κοινή τους θητεία στην Ακαντέμικα.

Δόθηκαν όροι στον Περέιρα

Να μην απαιτήσει μεταγραφές, και ειδικά υψηλού οικονομικού κόστους, ήταν το ξεκάθαρο μήνυμα που έστειλε η διοίκηση του Ερμή στον νέο τεχνικό της ομάδας, Ζοάο Κάρλος Περέιρα, πριν πέσουν οι υπογραφές. «Υπάρχει ποιοτικό ρόστερ και δεν χρειαζόμαστε ενίσχυση», είναι η άποψη που επικρατεί στην ομάδα της Αραδίππου, η οποία θα έχει τον 45χρονο Πορτογάλο στον πάγκο της μέχρι το τέλος της περιόδου.

«Θα εξαρτηθεί από την πορεία της ομάδας στο πρωτάθλημα αν θα συνεχιστεί η συνεργασία μας. Εμείς του δίνουμε την ευκαιρία και από αυτόν θα εξαρτηθεί», τονίζει στην «Κ» άτομο που γνωρίζει καταστάσεις στον Ερμή, μια ομάδα που άλλαξε τέσσερεις προπονητές σε διάστημα λιγότερο από έξι μήνες. Πέντε συμπατριώτες του θα συναντήσει στον Ερμή ο έμπειρος – παρά το νεαρό της ηλικίας του – Περέιρα, ο οποίος μάλιστα συνεργάστηκε στο παρελθόν με τους Ζοεάνο (Ακαντέμικα), Βέντερ (Μπελενένσες) και Μιγκέλ Ολιβέιρα (Εστορίλ). Στα αγωνιστικά νέα, μοναδικό πρόβλημα για τον σημερινό αγώνα (18:00, LTV SportsHD) με τον ΑΠΟΕΛ είναι η απουσία του Φαμπίνιο, ενώ οι «φτεροπόδαροι» τρίβουν τα χέρια τους από ικανοποίηση, καθώς στα ταμεία της ομάδας θα εισρεύσουν περίπου 50.000 ευρώ από τα εισιτήρια της αναμέτρησης.

ΣΙΜΟΣ ΠΑΦΙΤΗΣ

Το τρίπτυχο που άναψε φωτιές

Η επιθυμία συνεργασίας με τον Γιώργο Πολυβίου, το δίπλωμα που δεν υπήρχε και η πενιχρή βαθμολογική συγκομιδή κρύβονται πίσω από την απόλυση του Σάσα Γιοβάνοβιτς

Του **ΜΙΚΑΕΛΟ ΠΑΠΑΔΑΚΗ**

Από τις αρχές του 2010 χρονολογείται το ενδιαφέρον της Πάφου για τον Γιώργο Πολυβίου, ο οποίος χαίρει τεράστιας εκτίμησης μεταξύ των παραγόντων της ομάδας. Ο ενθουσιασμός στην υποδοχή του Κατωπαφίτη προπονητή – παρότι συνέδεσε άρρηκτα τ' όνομά του με τον «αιώνιο» αντίπαλο – είναι ενδεικτικός του πόσο πολύ ήθελαν να δουλέψουν μαζί του. Οι ηθικές αναστολές του 42χρονου κόουτς, που δεν ήθελε ν' αφήσει τον ΑΠΟΠ/Κινύρα για λογαριασμό της Πάφου, σκεπτόμενος το τι θα έλεγε ο κόσμος της επαρχίας, απέτρεπαν τους Παφίτες απ' το να του καταθέσουν πρόταση. Από την Πέγεια έφυγε μόνο όταν διαπίστωσε πως η κατάσταση ήταν μη αναστρέψιμη, αφού πλέον είχε χάσει κάθε έρεισμα στ' αποδυτήρια, όπως διαπίστωσε μετά τον αποκλεισμό από τον Ατρόμητο. Η τεράστια επιθυμία για συνεργασία με τον Πολυβίου, μαζί με την επαπειλούμενη καμπάνα από την ΚΟΠ λόγω του ότι ο Γιοβάνοβιτς δεν διέθετε το UEFA Pro αλλά φαινόταν ως πρώτος προπονητής, ήταν οι κυριότεροι λόγοι που οδήγησαν τον Γιώργο Παπαέτη στην απόφαση πρόσληψης του Πολυβίου, πριν από το ματς με την ΑΕΚ. Η νίκη επί των κιτρινοπρασίνων δεν διαφοροποίησε την άποψη των διοικούντων για πενιχρή βαθμολογική συγκομιδή και εμφανίσεις που δύσκολα θα απέτρεπαν τον υποβιβασμό. Ένας τέταρτος λόγος ήταν οι σχέσεις του Γιοβάνοβιτς με τους παίκτες, που δεν βρίσκονταν στο καλύτερο σημείο. Έτσι, λήφθηκε το ρίσκο της αντικατάστασής του με τον Πολυβίου, η οποία ήταν γνωστό πριν τον αγώνα με την ΑΕΚ πως θα επικυρωνόταν μετά τον καταρτισμό σε σώμα της διοικούσας επιτροπής (συνεδρία ήταν προγραμματισμένη για την περασμένη Τρίτη, όπως και έγινε). Το ενδιαφέρον του Ερμή, λίγο πριν η Πάφος ανακοινώσει την πρόσληψη του Γιώργου Πολυβίου, δεν έπαιξε κανένα ρόλο στην απόφαση των Πάφιων, καθώς ο Παπαέτης είχε ήδη δώσει τα χέρια με τον νέο κόουτς της ομάδας, ανοίγοντας έναν κύκλο συζητήσεων περί ηθικής. Ορισμένοι είπαν πως η απόφαση έπρεπε να κοινοποιηθεί μετά τον αγώνα με τον Εθνικό, ωστόσο κυριάρχησε η άποψη πως «από τη στιγμή που η απόφαση ελήφθη, πρέπει να υλοποιηθεί άμεσα». Πληροφορίες αναφέρουν πως ο Γιώργος Πολυβίου υπέγραψε συμβόλαιο συνολικού ύψους εκατό χιλιάδων ευρώ, με διάρκεια μέχρι τον Μάιο του 2012, παίρνοντας μαζί του τον βοηθό Άντρο Μενελάου. Αντίθετα, απορρίφθηκε το αίτημα να έχει μαζί του γυμναστή Περικλέους και τον τεχνικό διευθυντή Χαλκίδη, καθώς σε μια τέτοια περίπτωση θα έπρεπε να τερματιστούν οι υπηρεσίες του Πάμπου Βέργα, κάτι που δεν ήταν επιθυμητό για τους διοικούντες την Πάφο.

SAVVIDES PHOTO

Ο δήμαρχος Σάββας Βέργας καλωσόρισε στην Πάφο τον Γιώργο Πολυβίου, εγκαινιάζοντας την πιο ενεργή συμμετοχή στα κοινά της ομάδας, ενόψει και δημοτικών εκλογών.

Απάντηση στον Σλάβκοφ

Εκνευρισμό προκάλεσαν στην Πάφο οι υποτιμητικές για τον Γιώργο Πολυβίου δηλώσεις (σε ιστοσελίδα) του Άνχελ Σλάβκοφ, ο οποίος χαρακτήρισε «χαμηλού επιπέδου» τον νέο κόουτς της ομάδας. Τίθεται το ερώτημα πώς μπορεί να μιλάει για επίπεδο ένας προπονητής που επί τρεις μήνες πληρωνόταν απλά για να αποτελεί καμουφλάζ για τον Σάσα Γιοβάνοβιτς. Μετά το ματς με την ΑΕΚ, ο Σέρβος επέμενε να αρνείται πεισματικά πως επίκειτο αποδέσμευσή του, παρότι πύκνωναν οι σχετικές πληροφορίες που έφταναν στ' αφτιά του. Τόσο ο Γιοβάνοβιτς όσο και ο Σλάβκοφ προτίθενται να διεκδικήσουν όλο το ποσό των ετήσιων συμβολαίων τους, που για τον πρώτο ανερχόταν στις 25.000 ευρώ και για τον δεύτερο στις 15.000 ευρώ.

Παίζει το κεφάλι του ο Γιανέσκι κόντρα στον ΑΠΟΠ/Κινύρα

Το προειδοποιητικό μήνυμα του προέδρου Φώτου Πιττάτζιη στους ποδοσφαιριστές της Ένωσης την περασμένη Πέμπτη, ότι αν δεν ανεβάσουν άμεσα απόδοση θα βρεθούν ενώπιον εξόδου από το «Τάσος Μάρκου», δεν είχε αποδέκτες μόνο τους παίκτες. Σύμφωνα με πληροφορίες, αν οι βυσσινί δεν καταφέρουν να κερδίσουν σήμερα τον ΑΠΟΠ/Κινύρα (17:00, CytaVision) για τη 14η αγωνιστική, τότε η θέση του προπονητή Τσέντομιρ Γιανέσκι θα θεωρείται εξαιρετικά επισφαλής. Ο Σκοπιανός τεχνικός, που είχε να χειριστεί ένα μικρό μπάτζετ, βλέπει τις μεταγραφικές επιλογές που έκανε το καλοκαίρι να μην αποδίδουν σύμφωνα με τις προσδοκίες, κάτι που κρατά χαμηλά στη βαθμολογία την Ένωση. Αμυντικά η ομάδα τα πάει περίφημα, αφού μόνο ο ΑΠΟΕΛ έχει καλύτερο παθητικό, όμως επιθετικά οι Παραλιμνίτες με 8 γκολ υπέρ έχουν τη χειρότερη επίδοση.

Αν δεν κερδίσει η Ένωση σήμερα δεν αποκλείεται ο Σκοπιανός προπονητής να αποτελέσει παρελθόν.

Την περασμένη Πέμπτη, ο Φώτος Πιττάτζιης μίλησε σε αυστηρό ύφος στους παίκτες, εξηγώντας τους ότι πρέπει να αρχίσουν να αποδίδουν καλύτερα. Οι ξένοι της ομάδας έδειξαν να αντιλαμβάνονται την κατάσταση, με το κλίμα στα αποδυτήρια να εμφανίζεται καλό και να υπάρχει πίστη ότι η Ένωση θα ανακάμψει στη συνέχεια.

Σε ό,τι αφορά τα αγωνιστικά νέα, μοναδικός αμφίβολος είναι ο Λοράν Φασότ. Ο Βέλγος αμυντικός έχασε αρκετές προπονήσεις και δύσκολα θα προλάβει το σημερινό ματς.

ΗΡΟΔΟΤΟΣ ΜΙΛΤΙΑΔΟΥΣ

ΜΙΚΡΑ ΝΕΑ

ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ

Δύο βασικοί τον Γενάρη

Τέσσερεις ποδοσφαιριστές, όσους δικαιούται στη μεταγραφική περίοδο του Ιανουάριου, θα αποκτήσει ο Ολυμπιακός. Για θέση βασικού προορίζεται ο 21χρονος στόπερ Κάρλος Χεσούς Αντρέ (είχε έρθει το καλοκαίρι και προπονείτο στην ομάδα, αλλά δεν συμπεριλήφθηκε τότε στη 17άδα), καθώς και ο αριστερός χαφ που θα αντικαταστήσει τον Μπραζίλια. Παράλληλα, θα αποκτηθεί αναπληρωματικός τερματοφύλακας στη θέση του τραυματία στο γόνατο Αριάν Μπεκιάι, αλλά και μεσοεπιθετικός ως μπακ-απ του εξαιρετικού φέτος Έλντερ. Όλα αυτά, φυσικά, αφού αποπληρωθεί το εμπάργκο μεταγραφών που επιβλήθηκε στους μαυροπράσινους για παλιές οφειλές. Το συγκεκριμένο ποσό είναι μεγάλο, αλλά όχι απαγορευτικό για να καλυφθεί. Σε ό,τι αφορά τα αγωνιστικά νέα, ενόψει του αυριανού (13/12, 7:00 μ.μ., LTV Sports1) αγώνα με την ΑΕΛ στο Τσίρειο, ο Πάμπος Χριστοδούλου δεν υπολογίζει στους τιμωρημένους Ντεντέ και Μέρσιο. Επιστρέφουν οι Πέδρο Ντουάρτε και Ρουί Τζούνιορ.

Η.Μ.

ΑΠΟΠ/ΚΙΝΥΡΑΣ

Επιστράτευση για τη σωτηρία του συλλόγου

Πάνω από μισό εκατ. ευρώ πρέπει να βρεθεί τους επόμενους μήνες στην Πέγεια. Τα 400.000 ευρώ αντιστοιχούν στο ποσό που απαιτείται ώστε η ομάδα να πληροί τα κριτήρια της UEFA, ενώ τα υπόλοιπα εκτιμάται πως θα απαιτηθούν για να γίνουν τέσσερεις προσθήκες τον Γενάρη, αλλά και να προσληφθεί προπονητής. Πάντως δεν μπορεί να αποκλειστεί το ενδεχόμενο οι Πεγειώτες να συνεχίσουν με τον Σάββα Σάββα στον πάγκο. Κάπως έτσι ξεκίνησε και ο Γιώργος Πολυβίου... Πέρα από το Διοικητικό Συμβούλιο, άλλα σαράντα άτομα επιστρατεύθηκαν και συνέθεσαν επιτροπή, προκειμένου να βρεθούν νέοι οικονομικοί πόροι. Ανάμεσα τους όλοι οι επιφανείς παράγοντες της περιοχής, προεξέχοντος του δημάρχου, Νεόφυτου Ακουρσιώτη.

Μ.Π.

ΕΠΑΘΛΟ CARLSBERG

Χίλια ευρώ από τον Χόφλαντ

Στον Μιχάλη Μάλλα, πρόεδρο του συνδέσμου γονέων και φίλων παιδιών με ειδικές ανάγκες «Άγιος Γεώργιος Λάρνακας», επιδόθηκε από τον Κέβιν Χόφλαντ της ΑΕΚ και τον διευθυντή δημοσίων σχέσεων της Carlsberg, Αντρέα Σμυρίλλη, η επιταγή των χιλίων ευρώ από το έπαθλο του Νοεμβρίου. Εξάλλου, για την περασμένη αγωνιστική, πρώτη για τον μήνα Δεκέμβριο, ο Μιχάλης Κωνσταντίνου σάρωσε και έλαβε τους περισσότερους ψήφους, μετά το χατ-τρικ που πέτυχε κόντρα στον Απόλλωνα. Ψήφο διάκρισης έλαβε και ο Έκτορ Γκονζάλες της Αλκής, που σκόραρε στη νίκη 2-0 της ομάδας του κόντρα στην Ένωση.

Η.Μ.

ΑΛΚΗ

Ενίσχυση στον άξονα

Με τέσσερεις ποδοσφαιριστές θα ενισχυθεί η Αλκή στη μεταγραφική περίοδο του Ιανουαρίου. Ο Ιτζάκ Σουμ ζήτησε την απόκτηση παικτών που αγωνίζονται στον άξονα, δηλαδή στόπερ, ανασταλτικό μέσο, επιτελικό και επιθετικό. Η «Αθάνατη» έχει πρόβλημα στο τελείωμα των φάσεων και δεν αποκλείεται τελικά να προχωρήσει σε απόκτηση δύο επιθετικών. Επίσης, η προσθήκη επιτελικού μέσου μοιάζει επιτακτική μετά την τιμωρία του Κώστα Καϊάφα με εξάμηνο αποκλεισμό. Η πολύμηνη απουσία του Ανδρέα Κωνσταντίνου και τα εύκολα γκολ που δέχεται η Αλκή οδήγησαν τον Ισραηλινό τεχνικό στην αναζήτηση και κεντρικού αμυντικού. Οικονομικά υπάρχουν τα περιθώρια για ενίσχυση, με μέτρο όμως, όπως δηλώνει η διοίκηση. «Όλα είναι πιθανά», ήταν η τοποθέτηση από άνθρωπο που γνωρίζει πράγματα και καταστάσεις σε ερώτηση για το αν θα αποχωρήσουν πρωτοκλασάτα ονόματα που δεν πρόσφεραν τα αναμενόμενα. Στη συγκεκριμένη λίστα μπήκε πλέον αναγκαστικά και το όνομα του Κώστα Καϊάφα.

Σ.Π.

20 Mbps

σε 150,000 σπίτια της Κύπρου

ΣΗΜΕΡΑ

Μόνο από την cablenet
/ television / internet / telephony

cable/surf+view 20M μόνο €69

- Διαδίκτυο με ταχύτητα μέχρι 20M
- Δωρεάν Wi-Fi
- 40 κανάλια
- Τηλεφωνική γραμμή με μόνο €3 το μήνα
- Δωρεάν εγκατάσταση

130

www.cablenet.com.cy

cablenet
/ television / internet / telephony

Η επικοινωνία όπως τη θες

Η προοπτική των γαλαζοκίτρινων ακαδημιών

Ασχολούνται (ερασιτεχνικά ακόμα) με τα τμήματα υποδομής, επενδύοντας σε 350 παιδιά – Η Κοκκινοτριμιθιά θα αμβλύνει το γηπεδικό πρόβλημα

Του **ΜΙΚΑΕΛΟ ΠΑΠΑΔΑΚΗ**

Πριν από μερικές βδομάδες ο Ιβάν Γιοβάνοβιτς έλεγε πως αυτή τη στιγμή δεν υπάρχει Κύπριος έτοιμος να μπει στην πρώτη ομάδα. Έτσι εξηγείται η ατολμία του κόουτς να ρίξει έναν έφηβο στην πρώτη ομάδα, με αποτέλεσμα να απογοητεύσει πολλές φορές στο παρελθόν τα πουλέν του ΑΠΟΕΛ. Ο σύλλογος πληρώνει την αδιαφορία των διοικούντων για τα τμήματα υποδομής, που ήταν παραμελημένα μέχρι πριν από τρία χρόνια. Πλέον οι γαλαζοκίτρινοι απασχολούν 350 παιδιά, ηλικιών 6 έως 21 χρόνων. Μπορεί οι δυο τεχνικοί διευθυντές και οι προπονητές να μην απασχολούνται επαγγελματικά από τον ΑΠΟΕΛ (όπως θα έπρεπε να γίνεται), ωστόσο πλέον υπάρχει Επιτροπή Ακαδημιών και το Διοικητικό Συμβούλιο ενδιαφέρεται ειλικρινά για τα αναπτυξιακά τμήματα, μετά και την παραίνεση του Ιβάν Γιοβάνοβιτς. Το μάρκετινγκ των ακαδημιών ενοποιήθηκε μ' αυτό της εταιρείας, υπό τον Χριστόφορο Ποταμίτη, υπεύθυνος είναι ο Άλκης Φιλίππου, ενώ το οικονομικό κομμάτι ανέλαβε ο Μάριος Αθανασίου. Περίπου 240 παιδιά καταβάλλουν 400 ευρώ ετησίως (περιλαμβάνει αθλητικό υλικό και ασφάλιση), ποσό από το οποίο συντηρούνται και τα αγωνιστικά τμήματα (U13-U21) που μετέχουν στα πρωταθλήματα και φυσικά δεν πληρώνουν.

Υπό τις οδηγίες του Ιβάν

Λόγω και της συμμετοχής των δυο γιων του στις ομάδες U13 και U17, το ενδιαφέρον του Σερβοέλληνα είναι φέτος εντονότερο, καθώς επισκέπτεται σε εβδομαδιαία βάση τις προπονήσεις των πιτσιρικάδων και ενίοτε τους προπονεί κιόλας. Μια φορά τον μήνα μαζεύει όλους τους προπονητές, μιλώντας για τεχνικά θέματα, έτσι ώστε η αγωνιστική φιλοσοφία των «μικρών» ομάδων να εναρμονιστεί με αυτήν της πρώτης ομάδας. «Αν τους προπονήσει ο Γιοβάνοβιτς ή τους μιλήσει ο Σατσιάς (σ.σ. ο γιος του είναι στα αναπτυξιακά τμήματα του ΑΠΟΕΛ), ισοδυναμεί για τους μικρούς με προπονήσεις ενός μήνα», επισημαίνει στην «Κ» ένας από τους προπονητές των τμημάτων υποδομής του ΑΠΟΕΛ, εξηγώντας τον ρόλο της ψυχολογίας σε έναν έφηβο ποδοσφαιριστή. Στα αθλητικά κέντρα συλλόγων του εξωτερικού, όπως η Μπαρτσελόνα και η Βαλένθια, οι σταρ της πρώτης ομάδας τρώνε μαζί με τους πιτσιρικάδες και μοιράζονται τους ίδιους χώρους, με τα αποτελέσματα να μη χρήζουν ιδιαίτερης ανάλυσης.

Ο 18χρονος Αιμίλιος Παναγιώτου, ένα ακατέργαστο διαμάντι, καθώς οι ειδήμονες μιλούν για το μεγαλύτερο ταλέντο που πέρασε ποτέ από τον Αρχάγγελο.

Περιφερόμενος θίασος

Το γηπεδικό είναι το μεγαλύτερο πρόβλημα, όχι μόνο του ΑΠΟΕΛ, αλλά όλων των ομάδων της Λευκωσίας. Θα αμβλυνθεί για τους γαλαζοκίτρινους, όταν ανεγερθεί το προπονητικό κέντρο στην Κοκκινοτριμιθιά, με την προϋπόθεση ο Αρχάγγελος να είναι για μερικά χρόνια ακόμα στη διάθεση των ακαδημιών. Σήμερα τα δυο μεγάλα γήπεδα του Αρχαγγέλου χρησιμοποιούνται σχεδόν αποκλειστικά από την πρώτη ομάδα, ενώ το μικρό (στενόμακρο, τοποθετημένο παράλληλα με τον δρόμο) αξιοποιείται από τα παιδικά τμήματα. Οι ομάδες Grassroots (κάτω των 12 χρόνων) προπονούνται και στα γήπεδα φούτσαλ της ΕΘΑ και στο γήπεδο του Κύκκου, ενώ τα αγωνιστικά τμήματα (από 13 χρόνων μέχρι τη β΄ ομάδα) προπονούνται σε γήπεδα των Λατσιών, της Δευτεράς, του Μάμμαρι, της Κοκκινοτριμιθιάς και του αεροδρομίου Λευκωσίας. Όλα έχουν φυσικό χλοοτάπητα, σε μερικά τον συντηρεί ο ΑΠΟΕΛ, ενώ άλλα μισθώνονται.

Κανονικά ένας σύλλογος που δεν θέλει να μοιάζει με περιφερόμενο θίασο θα έπρεπε να στεγάζει όλα του τα αγωνιστικά τμήματα στον ίδιο χώρο, όπως συμβαίνει στο εξωτερικό. Αυτές οι ηλικίες προπονούνται καθημερινά, ενώ τα Grassroots τρεις φορές τη βδομάδα. Ενώ στα τμήματα υποδομής ευρωπαϊκών συλλόγων τα παιδιά από 13 χρόνων ζουν σε αθλητικά κέντρα, προπονούνται (έξι ώρες τη μέρα), τρέφονται και στηρίζονται σαν επαγγελματίες ποδοσφαιριστές, στην Κύπρο ο επαγγελματισμός έρχεται μετά τα 19, όταν θα απολυθούν από την Εθνική Φρουρά. Αυτός ίσως είναι ο λόγος που οι γηγενείς υστερούν σημαντικά σε ποδοσφαιρική παιδεία έναντι των εισαγομένων.

Περιμένοντας μια ευκαιρία

Κυριάκος Ιωάννου — Τ — 20
Ψηλό παιδί (1,88), προπονείται με τον γκουρού των τερματοφυλάκων, Γιόβαν Μιχάιλοβιτς, όμως παίζει στη β΄ ομάδα.

Μάριος Αντωνιάδης — Α — 20
Ταλαντούχος αριστεροπόδαρος, είναι τέσσερα χρόνια στην α΄ ομάδα. Ο Γιοβάνοβιτς τον είχε κάποιες φορές στην αποστολή. Στέλεχος της Ελπίδων, πανέτοιμος να παίξει.

Δημήτρης Κυριάκου — Μ — 24
Μέσος που παίζει και στο δεξί άκρο άμυνας, γύρισε από δανεισμό, αλλά τραυματίστηκε. Οι πιθανότητες να παίξει στον ΑΠΟΕΛ μειώθηκαν.

Γιώργος Οικονομίδης — Μ — 20
Στέλεχος της Ελπίδων, εξαιρετικής ποιότητας «κόφτης», δανεικός στον Διγενή, όπου παίζει τελευταία ως βασικός.

Μάριος Θεοδώρου — Μ — 19
Ταχύτατος δεξιοπόδαρος ακραίος, κουβαλάει ταλέντο όμως εδώ και δυόμισι χρόνια, ψάχνει τη δεύτερη συμμετοχή στην ανδρική ομάδα.

Αιμίλιος Παναγιώτου — Μ — 18
Φοβερό ταλέντο, πλέιμεϊκερ νέας κοπής, αποκτήθηκε πέρσι από τη Σοσό, όμως ταλαιπωρείται από προβλήματα τραυματισμών. Έπαιξε μόνο μια φορά.

Κωνσταντίνος Ιωάννου — Ε — 19
Γιος του Γιάννου Ιωάννου, περιφερειακός φορ, υπέγραψε φέτος επαγγελματικό συμβόλαιο, βασικό στέλεχος της β΄ ομάδας.

Αχιλλέας Βασιλείου — Ε — 19
Δουλευταράς παρά ταλαντούχος φορ, διακρίνεται για το πείσμα και την αφοσίωσή του. Στέλεχος της Ελπίδων, είναι δανεικός στην ΠΑΕΕΚ, όπου παίζει κυρίως ως αλλαγή.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΦΡΟΞΥΛΙΑΣ

Η ιστορία ενός χαμένου ταλέντου

Μεγαλωμένος στο νησί μας, από Κύπρια μητέρα και Ελλαδίτη πατερά (ιδιοκτήτης της ταβέρνας «Ελλαδίτες» στη Λευκωσία), ο νεαρότερος παίκτης στην ιστορία της ΑΕΚ Αθηνών, που έπαιξε (φέτος) σε ευρωπαϊκό ματς, ήταν στις ακαδημίες του ΑΠΟΕΛ μέχρι τα 13 του. Δοκίμασε ανεπιτυχώς να παίξει στη Μάντσεστερ Σίτι και όταν γύρισε στην Κύπρο, επέστρεψε στις προπονήσεις του ΑΠΟΕΛ. Έγιναν ενέργειες να προωθηθεί στην πρώτη ομάδα (επί Ουζουνίδη) και να υπογράψει επαγγελματικό συμβόλαιο. Τη μέρα της έναρξης του πρωταθλήματος των U15 ο αριστεροπόδαρος χαφ εξαφανίστηκε, προφανώς για να μην του εκδώσει ταυτότητα ο ΑΠΟΕΛ και να μείνει εκεί δεμένος. Προπονείτο στις ακαδημίες του Νικι Παπαβασιλείου και έναν χρόνο μετά πήγε στην ΑΕΚ, η οποία φρόντισε για τη διαμονή και το σχολείο του στην Αθήνα.

Το πρότζεκτ της Κοκκινοτριμιθιάς

Σύμφωνα με νεότερη πληροφόρηση, ο ΑΠΟΕΛ περιμένει ακόμα την έγκριση από την Πολεοδομία των σχεδίων (υποβλήθηκαν το περασμένο καλοκαίρι) για το ιδιόκτητο προπονητικό κέντρο στην Κοκκινοτριμιθιά. Κατόπιν τα σχέδια θα υποβληθούν στον ΚΟΑ προς εξασφάλιση χορηγίας που ίσως αγγίξει το 1 εκατ. ευρώ. Δεσμευμένο είναι 1 εκατ. ευρώ, όμως δεν ξεκινούν τα έργα, καθώς σε περίπτωση έναρξης εργασιών υπάρχει ενδεχόμενο ο ΚΟΑ να μην εγκρίνει τη χορηγία. Το πρότζεκτ θα κοστίσει 3 εκατ. ευρώ και οι διοικούντες έχουν ήδη βρει τρόπους χρηματοδότησής του. Αισιόδοξες εκτιμήσεις λένε πως οι χωματουργικές εργασίες θα ξεκινήσουν πριν από το τέλος του 2011. Τα σχέδια προνοούν τρία γήπεδα με φυσικό χλοοτάπητα και ένα με τεχνητό, ένα μικρό κέντρο αποκατάστασης και ενδυνάμωσης, κλειστή πισίνα και γραφεία διοικήσεως για το τεχνικό τιμ. Σε μεταγενέστερο στάδιο, υπάρχει πλάνο για περισσότερα γήπεδα, καθώς και ξενώνες, οι οποίοι θα μετατρέψουν την κατασκευή σε ολοκληρωμένο αθλητικό κέντρο για την πρώτη ομάδα και τις ακαδημίες, ενώ μπορούν να επιφέρουν και έσοδα, σε περίπτωση φιλοξενίας ξένων ή κυπριακών ομάδων. Σήμερα ο σύλλογος επιβαρύνεται με πάνω από 100.000 ευρώ ετησίως για τη διαμονή της ομάδας σε ξενοδοχεία πριν από τους αγώνες.

Οι πρόνοιες της FIFA για τη διατησία και τις κρατικές παρεμβάσεις

1 **«Η ομοσπονδία-μέλος** οφείλει να χειρίζεται τις υποθέσεις της ανεξάρτητα και να βεβαιωθεί πως οι δικές της υποθέσεις δεν επηρεάζονται από τρίτα μέρη», σημειώνει στο Άρθρο 13, παρ. g του Καταστατικού της FIFA.

2 **«Η ομοσπονδία-μέλος** έχει αποκλειστικό καθήκον, που δεν εκχωρείται σε άλλα σώματα όπως λίγκες, ενώσεις ή κυβερνήσεις, να αναπτύξει και να εφαρμόσει αυτούς τους κανονισμούς σε εθνικό επίπεδο».

3 **«Η οργάνωση**, οι κανονισμοί και η ανάπτυξη της διαιτησίας πρέπει να είναι υπό τον αποκλειστικό έλεγχο της ομοσπονδίας- μέλους και σε καμιά περίπτωση δεν μπορεί να τεθεί υπό την επιτήρηση ή τον έλεγχο άλλων σωμάτων, όπως λίγκες, ενώσεις ή κυβερνήσεις (συμπεριλαμβανόμενων κοινοβουλίων ή άλλων πολιτειακών αρχών).

4 **«Την τοποθέτηση** διαιτητών αναλαμβάνει η Επιτροπή Διαιτησίας (...). Οι διαιτητές πρέπει να επιλέγονται μεταξύ αυτών που έχουν περάσει ιατρικά τεστ, τεστ φυσικής κατάστασης και τεχνικής κατάρτισης». Σε άλλο κεφάλαιο δίνονται σαφείς οδηγίες για τα τεστ φυσικής κατάστασης.

«Κόκκινη κάρτα» της FIFA στη Βουλή

Του **ΜΙΚΑΕΛΟ ΠΑΠΑΔΑΚΗ**

Άνευ αντικειμένου είναι οι συζητήσεις στη Βουλή γύρω από τη διαιτησία, καθώς το νομοθετικό σώμα δεν μπορεί να λάβει καμιά απόφαση με ουσιαστική ισχύ επί του θέματος. Όπως προκύπτει από επίσημα έγγραφα της FIFA, όχι μόνο ο έλεγχος της διαιτησίας εκχωρείται στην ομοσπονδία-μέλος, δηλαδή στην ΚΟΠ, αλλά απαγορεύεται ρητά οποιαδήποτε ανάμειξη του Κοινοβουλίου σε διαιτητικά θέματα, μια απαγόρευση που αμφισβήτησε έντονα ο βουλευτής Γιάννος Λαμάρης, διερωτώμενος «ποια UEFA και ποια FIFA;». Σε περίπτωση παρεμβάσεων, το ποδόσφαιρο της χώρας απειλείται με κυρώσεις, οι οποίες ξεκινούν από προειδοποιήσεις – όπως στην περίπτωση της Γαλλίας, όπου η κυβέρνηση επενέβη με αφορμή την αποτυχία στο τελευταίο Μουντιάλ – και φτάνουν έως αποβολή, ποινή που επιβλήθηκε στη Νιγηρία μετά το πρόσφατο Παγκόσμιο Κύπελλο. «Η FIFA εκχωρεί στις ομοσπονδίες-μέλη όλες τις εξουσίες σε θέματα διαιτησίας. Όχι κατά 99%, αλλά στο 100%», δηλώνει κατηγορηματικά στην «Κ» ο Μάριος Λευκαρίτης, μέλος της 24μελούς Εκτελεστικής Επιτροπής της FIFA. «Δεν μπορώ να σκεφτώ πού θα ωφελήσει μια συζήτηση στη Βουλή για τη διαιτησία, αφού το Σώμα δεν μπορεί να νομοθετήσει επί του θέματος», εξηγεί ο κορυφαίος Κύπριος ποδοσφαιροπαράγοντας. Ξεκαθαρίζει πως «το ενδιαφέρον της πολιτείας για το ποδόσφαιρο όχι μόνο δεν απορρίπτεται, αλλά είναι καλοδεχούμενο», σημειώνοντας πως «κανένας δεν μπορεί να απαγορεύσει στους βουλευτές να ελέγχουν τα χρήματα με τα οποία επιδοτούν μια ομοσπονδία».

Απαγορεύει ρητά οποιαδήποτε παρέμβαση των Κοινοβουλίων σε θέματα διαιτησίας – Φιλολογικού ενδιαφέροντος οι συζητήσεις στην Επιτροπή Παιδείας

Σύμφωνα με τα ντοκουμέντα που παραθέτει η «Κ», η FIFA παρέχει σαφείς οδηγίες για τον χειρισμό των θεμάτων διαιτησίας (ο κανονισμός για τη διαιτησία σε ομοσπονδία-μέλος αριθμεί 140 σελίδες), εντός των οποίων εμπίπτουν και τα τεστ φυσικής κατάστασης των διαιτητών, για τα οποία η βουλευτής Αθηνά Κυριακίδου διερωτήθηκε πώς γίνεται να διενεργούνται από την ΚΟΠ. Η Βουλή εξετάζει τώρα το ενδεχόμενο να κλητευθεί ο κ. Κουτσοκούμνης να παραστεί στην επόμενη συνεδρία της Επιτροπής Παιδείας, με αντικείμενο τη διαιτησία, καθώς ο πρόεδρος της ΚΟΠ αρνήθηκε να πάει στην προηγούμενη συνεδρία, απαντώντας πως η Βουλή δεν έχει αρμοδιότητα στο θέμα. Κι αν ακόμα πάει ο κ. Κουτσοκούμνης, η παρουσία του δεν θα επιφέρει κανένα ουσιαστικό αποτέλεσμα, πέρα από την ικανοποίηση του λαϊκού αισθήματος για δημόσιο διάλογο για τη διαιτησία.

Ο μεταγραφικός σχεδιασμός του Μιχαηλίδη

Του **ΧΡΙΣΤΟΥ ΖΑΒΟΥ**

Μετά και το πέρας 13 αγωνιστικών, οι «πληγές» που κουβαλά ο Απόλλωνας έχουν διαγνωσθεί και ο «κυρ Ανδρέας» άρχισε ήδη να γεμίζει το μπλοκάκι του με ονόματα παικτών που θα ενισχύσουν το σύνολο. Η τεχνική ηγεσία των κυπελλούχων θα προσπαθήσει να διορθώσει τα λάθη που έγιναν κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού, αποκτώντας παίκτες σε συγκεκριμένες θέσεις όπου η ομάδα έδειξε να μην έχει τις κατάλληλες επιλογές.

Η απόκτηση ενός αριστερού μπακ είναι πια επιβεβλημένη, αφού πέραν του Κόλαρ, που μάλιστα τραυματίστηκε, δεν υπάρχει άλλη λύση. Ταυτόχρονα, ο μεταγραφικός σχεδιασμός περιλαμβάνει και την ένταξη ενός αριστερού χαφ, όπως επίσης και την απόκτηση ενός παίκτη που θα μπορέσει να αγωνίζεται πίσω από τον επιθετικό. Πέραν των πιο πάνω θέσεων, στο πίσω μέρος του μυαλού του Ανδρέα Μιχαηλίδη βρίσκεται και η απόκτηση επιθετικού που θα πλαισιώσει τους Μρντάκοβιτς και Σεμέδο στη γραμμή κρούσης.

Στον Απόλλωνα ψάχνουν για τη μεταγραφική περίοδο του Ιανουαρίου δύο αριστερούς ακραίους, έναν μεσοεπιθετικό και έναν στράικερ

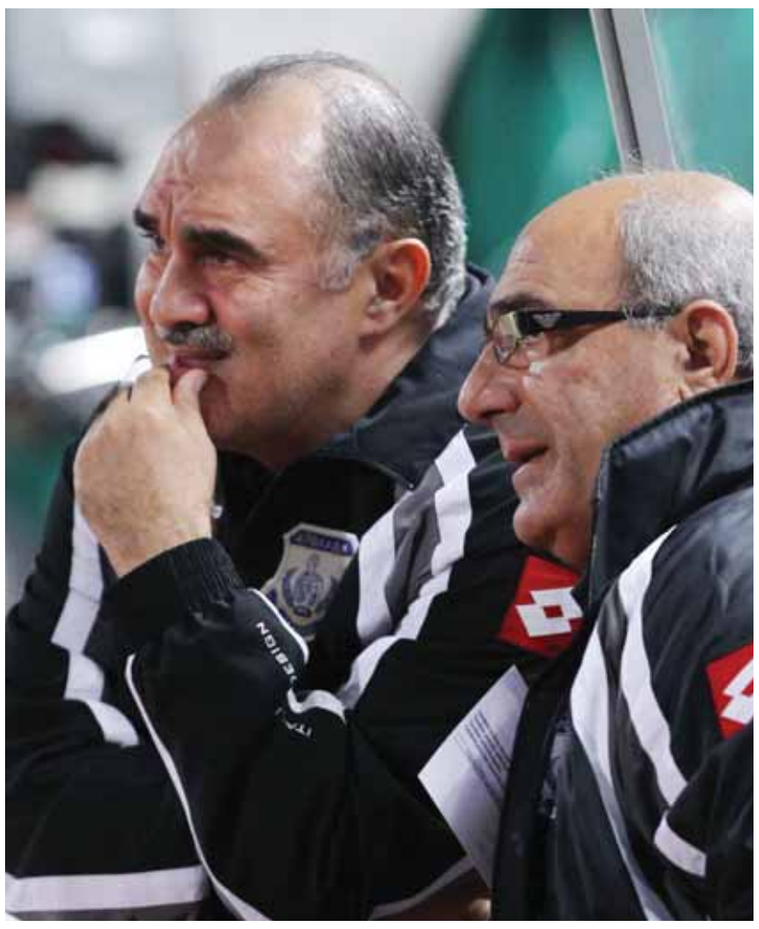

Ο Ανδρέας Μιχαηλίδης ψάχνει εναγωνίως για τέσσερεις ποδοσφαιριστές που θα αλλάξουν την εικόνα του Απόλλωνα από τον Ιανουάριο και έπειτα.

Πρώτα ο αριστερός μπακ

Από το καλοκαίρι η ομάδα «φώναζε» ότι χρειάζεται ενίσχυση στο αριστερό άκρο της άμυνας. Ακόμη και ο Μάρτιν Κόλαρ, που αποκτήθηκε από την ΑΕΠ και αποτελεί τη μοναδική λύση στη συγκεκριμένη θέση, δεν είναι καθαρός αριστερός μπακ, αφού οι αμυντικές του ικανότητες δεν είναι και το μεγαλύτερό του προσόν. Ο Τσέχος, που «τράβηξε το κουπί» στα αριστερά στις πρώτες 13 αγωνιστικές, αποδείχθηκε αρκετές φορές η «αχίλλειος πτέρνα» της αμυντικής γραμμής. Η απόκτηση ενός παίκτη που θα μπορεί να αμύνεται και παράλληλα να δημιουργεί από τη μεριά του είναι πλέον προτεραιότητα για την επιτροπή προγραμματισμού. Το μοναδικό μέχρι στιγμής όνομα που έκανε την εμφάνισή του στο ρεπορτάζ των κυανολεύκων ως υποψήφιο για να αναλάβει τον συγκεκριμένο ρόλο είναι αυτό του Βαγγέλη Κουτσόπουλου, που φαίνεται να ενδιαφέρει τους αρμόδιους στη λεμεσιανή ομάδα.

Η επικείμενη αποχώρηση του Καμίλ Κοσόφσκι αναγκάζει τους ιθύνοντες να ψάξουν για αριστερό χαφ. Το υφιστάμενο ρόστερ δεν περιλαμβάνει, πέραν του Πολωνού, αριστεροπόδαρο ποδοσφαιριστή που να μπορεί να αναλάβει τη θέση του εξτρέμ στο 4-2-3-1 που συνήθως εφαρμόζει ο Κύπριος τεχνικός. Η παρουσία του Πολωνού ήταν μέχρι στιγμής επιεικώς τραγική, ενώ ο Φέλιξ Ογκμπούκε, που αποτελεί εναλλακτική λύση για τη συγκεκριμένη θέση, δεν έχει καταφέρει να κερδίσει την εμπιστοσύνη της τεχνικής ηγεσίας.

Παίρνουν και μεσοεπιθετικό

Καλός και άγιος ο Μπανγκούρα, αλλά σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να βγάλει ένα ολόκληρο πρωτάθλημα προσπαθώντας να δημιουργήσει παιχνίδι και να βγάλει επιθέσεις από τον άξονα. Η τεχνική ηγεσία θεωρεί ότι χρειάζεται ένας ακόμη «κουβαλητής» στον μεσοεπιθετικό χώρο που θα έχει την ικανότητα να δημιουργεί. Πέραν του Μπανγκούρα, η τεχνική ηγεσία έχει στη διάθεσή της και τον Ντέγκο που δεν πήρε ωστόσο αρκετές ευκαιρίες.

Σκέψεις και για επιθετικό

Μπορεί η ομάδα να διαθέτει δύο πρώτης επιλογής σέντερ φορ, τους Μρντάκοβιτς και Σεμέδο, ωστόσο ο Ανδρέας Μιχαηλίδης θα επιλέξει να πάρει έναν ακόμη. Το παράδοξο στη συγκεκριμένη θέση είναι ότι και οι δύο στράικερ της ομάδας δέχονται εύκολα κίτρινες κάρτες, γεγονός που προβληματίζει έντονα. Με το πέρας των 13 αγωνιστικών, ο μεν Μρντάκοβιτς έχει ήδη δεχθεί πέντε κάρτες, ενώ ο Σεμέδο τρεις. Προκειμένου να φυλάξει τα νώτα του, ο Κύπριος τεχνικός θα προσπαθήσει να ψάξει στην αγορά για έναν επιθετικό με διαφορετικά χαρακτηριστικά από αυτά που έχουν οι δύο παίκτες.

4ΤΡΟΧΟΙ

Οδηγούμε και συγκρίνουμε 10 πολυπόθητα GTI!

2 ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ, ΜΟΝΟ €4.50

MAN & 4ΤΡΟΧΟΙ

Αντρικό Προνόμιο

Ο ΞΕΝΟΣ ΤΥΠΟΣ

TUTTOSPORT

Το Γιαπωνεζάκι που είναι γιος του Ρονάλντο

Ο Βραζιλιάνος στράικερ Ρονάλντο αναγνώρισε την πατρότητα του Αλεξ, ενός αγοριού πέντε ετών, που γεννήθηκε στην Ιαπωνία. Την είδηση έδωσε ο ίδιος ο επιθετικός μέσω της σελίδας του στο Twitter: «Το αποτέλεσμα της εξέτασης DNA απέδειξε εκείνο που μου είχαν δείξει και τα δικά μου αισθήματα όταν είχα δει τον Αλεξ. Ο Αλεξ είναι γιος μου, καλώς ήρθε», έγραψε στη σελίδα του ο Ρονάλντο, αναφερόμενος στο τεστ στο οποίο υποβλήθηκε την περασμένη εβδομάδα κατ' εντολήν της Δικαιοσύνης της Βραζιλίας. Το 2002, κατά τη διάρκεια του Παγκοσμίου Κυπέλλου στην Ιαπωνία και τη Νότια Κορέα, το «φαινόμενο» είχε γνωρίσει τη Βραζιλιανο-γιαπωνέζα Μισέλ Ουμέζου, μητέρα του παιδιού, με την οποία συνήψε σχέση. Ο Ρονάλντο είναι πατέρας και άλλων τριών παιδιών.

THE TIMES

Πικέ Τζούνιορ: Τράκαρα για να τους ικανοποιήσω

Ο Νέλσον Πικέ Τζούνιορ μίλησε για πρώτη φορά από τη μοιραία απόφασή του να τρακάρει επίτηδες στο γκραν πρι Φόρμουλα 1 της Σιγκαπούρης το 2008. Για το ίδιο το ατύχημα, που του ζητήθηκε από την ομάδα του, τη Ρενό, είπε: «Μπήκα στον 14ο γύρο και ένιωθα ότι η καρδιά μου από το δυνατό της χτύπημα θα πετιόταν έξω από το κορμί μου. Ημουν απίστευτα φοβισμένος, σαν να το έβλεπα στον ύπνο μου. Δεν ένιωσα πόνο κατά τη σύγκρουση, αλλά η αδρεναλίνη έφτασε στα ύψη». Εξήγησε την απόφασή του να συμφωνήσει στο σχέδιο ως «έναν τρόπο για να ικανοποιήσω» το πρώην αφεντικό της Ρενό, Φλάβιο Μπριατόρε.

SPORT.es

Δεν είναι η Ισπανία, είναι η Μπάρτσα

Αξιοθρήνητο: Η πλειονότητα των μέσων μαζικής ενημέρωσης της Μαδρίτης διέπραξε «φάουλ» με τη Χρυσή Μπάλα, που διεκδικούν οι Τσάβι, Αντρές Ινιέστα και Λιονέλ Μέσι. Η Marca έγραψε: «Η Χρυσή Μπάλα είναι για το ισπανικό ποδόσφαιρο». Η As: «Η Ισπανία σαρώνει στη Χρυσή Μπάλα». Η La Razon: «Τα βραβεία της FIFA μιλούν ισπανικά». Η El Mundo: «Η Χρυσή Μπάλα παίζει και προπονείται στην Ισπανία». Και πολλά ακόμη... Σε όλους αυτούς τους τίτλους δεν υπάρχει η παραμικρή αναφορά στην Μπαρτσελόνα. Πού παίζουν οι Τσάβι, Ινιέστα και Μέσι; Είτε δεν το ξέρουν (που φυσικά το ξέρουν) είτε δεν τους αρέσει να το αναγνωρίζουν. Η λέξη «Μπάρτσα» τούς προκαλεί τόση ανδία, που δεν μπορούν να τη γράψουν ή να την προφέρουν υπό θετικό πρίσμα. Τους ενδιαφέρει μόνο αν είναι να γράψουν κάτι αρνητικό.

La Libre BELGIQUE

Κάθαρση στους παράγοντες

Ο πρόεδρος της Διεθνούς Ολυμπιακής Επιτροπής, Ζακ Ρογκ, κάλεσε τις παγκόσμιες αρχές κάθε αθλήματος να δώσουν το καλό παράδειγμα, ύστερα από τις καταγγελίες για διαφθορά που αμαύρωσαν τη διαδικασία επιλογής των διοργανωτριών χωρών για τα παγκόσμια κύπελλα ποδοσφαίρου του 2018 και του 2022. «Οι άνθρωποι που οργανώνουν τους αγώνες και τα αθλήματα έχουν την ευθύνη να είναι το υπόδειγμα για όλους», δήλωσε ο ηγέτης της ΔΟΕ. «Η μεγάλη πλειονότητα των αθλητικών αρχών είναι ακέραιοι και αδέκαστοι άνθρωποι. Επειδή ένα ή δύο εμφανίζουν συμπτώματα διαφθοράς, δεν σημαίνει ότι όλοι κάνουν τα ίδια», πρόσθεσε: «Λυπάμαι για τους φιλάθλους ανά τον κόσμο που απογοητεύονται από τη διαφθορά στα ανώτερα κλιμάκια του αθλητισμού».

Γκολ κατά της φτώχειας στο γήπεδο Καραϊσκάκη

Ο Ολυμπιακός υποδέχεται την Τρίτη τους Ζιντάν, Ρονάλντο και πολλούς αστέρες

Του **ΝΙΚΟΥ ΓΑΒΑΛΑ**

Οι Πρέσβεις Καλής Θέλησης του ΟΗΕ, Ρονάλντο και Ζινεντίν Ζιντάν, καθώς και οι διάσημοι φίλοι τους, όπως ο Ντιντιέ Ντρογκμπά και ο Κριστιάν Καρεμπέ, έρχονται την Τρίτη στην Ελλάδα για ιερό σκοπό. Θα αντιμετωπίσουν σε φιλικό αγώνα μία ομάδα επίλεκτων του Ολυμπιακού στο γήπεδο Καραϊσκάκη (ώρα έναρξης 21.15). Ευελπιστούν πως θα ευαισθητοποιηθούν οι φίλαθλοι, ώστε να συγκεντρωθούν χρήματα για τον παγκόσμιο αγώνα κατά της φτώχειας.

Μεγάλο μέρος του ποσού θα διατεθεί για τη βοήθεια των λαών του Πακιστάν και της Αϊτής, προκειμένου να ορθοποδήσουν μετά τις ολέθριες φυσικές καταστροφές που υπέστησαν το 2010. Ο «Ετήσιος Αγώνας Κατά της Φτώχειας» διεξάγεται για όγδοη χρονιά. Ο προηγούμενος έγινε τον Ιανουάριο στη Λισσαβώνα, όπου η ομάδα του Ζιντάν και του Ρονάλντο αντιμετώπισε την Μπενφίκα. Στις κερκίδες βρέθηκαν περισσότεροι από 55.000 θεατές και συγκεντρώθηκε μισό εκατομμύριο ευρώ, το οποίο διατέθηκε για τη βοήθεια των κατοίκων της Αϊτής.

Συγκεκριμένα, τα έσοδα δόθηκαν στο πρόγραμμα «Μετρητά για Εργασία» του ΟΗΕ, με το οποίο βρήκαν δουλειά 100.000 άνθρωποι που ανέλαβαν τον καθαρισμό των δρόμων απ' τα μπάζα και το άνοιγμα των αποκλεισμένων γειτονιών. Τα εισιτήρια του αγώνα κοστίζουν 10, 15, 20, 30 και 50 ευρώ και διατίθενται απ' το Καραϊσκάκη και τα καταστήματα Public.

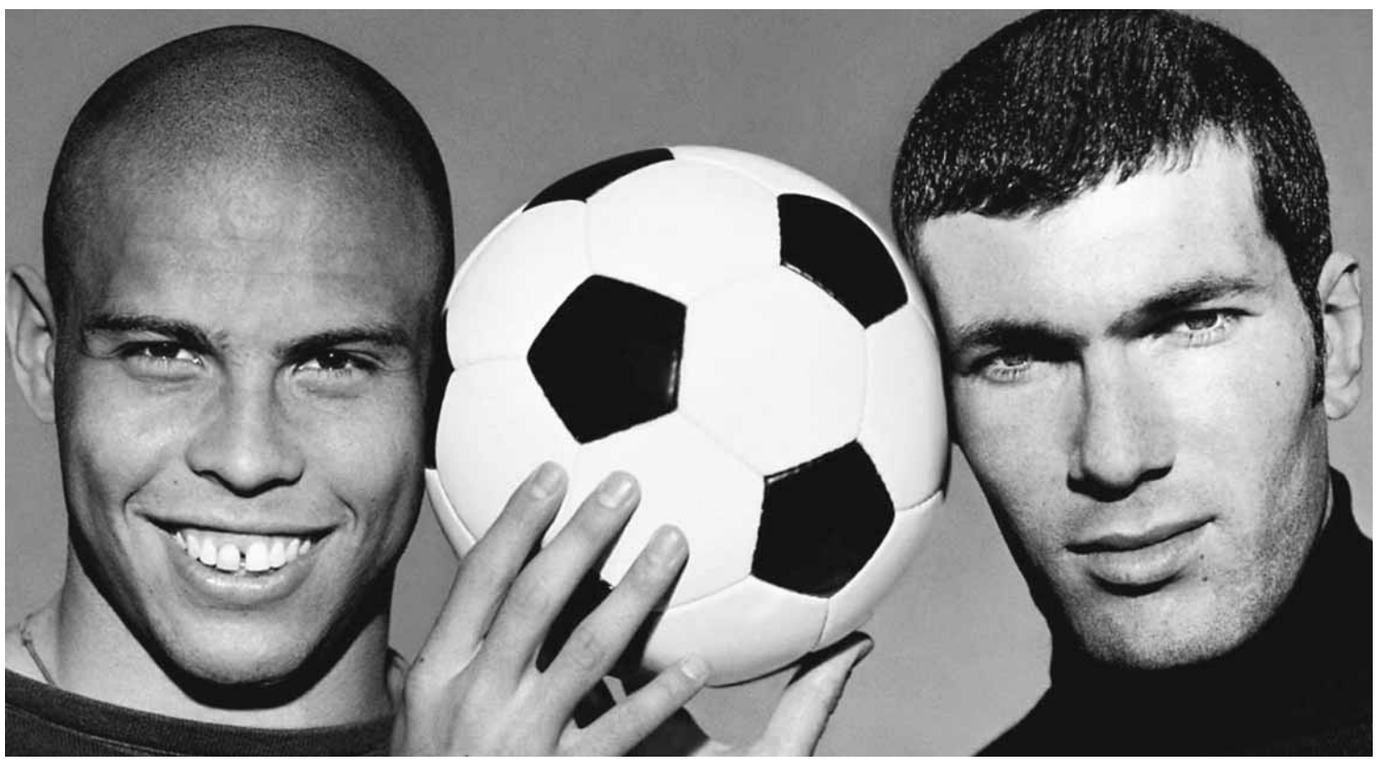

Ο «Ετήσιος Αγώνας Κατά της Φτώχειας» διεξάγεται για όγδοη χρονιά. Φέτος, η Ελλάδα έχει την τιμητική της, καθώς πέρα από τον φιλανθρωπικό σκοπό οι φίλοι του ποδοσφαίρου θα απολαύσουν τους Ντρογκμπά, Καρεμπέ, Ζιντάν (δεξιά) και Ρονάλντο (αριστερά), ο οποίος μίλησε στην «Κ» εν όψει της άφιξής του.

Ενα δώρο της Ελλάδας

Το ιστορικό του «Αγώνα κατά της Φτώχειας» παρουσιάζει στην «Κ» η υπεύθυνη επικοινωνίας του προγράμματος του ΟΗΕ, Αζιάντε Πολτιέ Μιτάλ. «Ο φετινός είναι ο όγδοος αγώνας της σειράς. Οι πρώτοι έξι ήταν μεταξύ των ομάδων του Ζιντάν και του Ρονάλντο αλλά από πέρυσι βρήκαμε ένα καινούργιο μοντέλο. Εχουμε ενώσει τις δύο ομάδες σε μία που θα αντιμετωπίζει έναν συγκεκριμένο ποδοσφαιρικό σύλλογο. Ο Ζιντάν και ο Ρονάλντο δέχτηκαν τη μετατροπή με μεγάλη χαρά γιατί έτσι και το ποδοσφαιρικό επίπεδο είναι πιο υψηλό, αλλά και είναι πιο εύκολο να διοργανωθεί». Η κ. Μιτάλ εξηγεί τους λόγους για τους οποίους ο ΟΗΕ προχώρησε σε μία τέτοια ανθρωπιστική κίνηση στην Ελλάδα, σε μία περίοδο κατά την οποία η ίδια η χώρα αντιμετωπίζει σοβαρό οικονομικό πρόβλημα: «Η δική μας εμπειρία μάς έχει διδάξει ότι ειδικά όταν περνάει κρίση ένας λαός, τότε είναι που δίνει πιο εύκολα, γιατί συναισθάνεται τις δυσκολίες των άλλων. Ετσι κι αλλιώς, οι τιμές των εισιτηρίων δεν είναι υψηλές. Δίνουμε λίγα χρήματα για να διασκεδάσουμε και ταυτόχρονα βοηθάμε κάποιους ανθρώπους που έχουν περισσότερη ανάγκη από εμάς τόσο σε παγκόσμιο επίπεδο. Γιατί φυσικά η Αϊτή και το Πακιστάν βρίσκονται σε πολύ χειρότερη κατάσταση από την Ελλάδα, όσο και σε τοπικό, στον Πειραιά. Είναι άλλωστε και η εποχή τέτοια. Τα Χριστούγεννα είναι όμορφο να κάνουμε ένα δώρο σε ανθρώπους που στερούνται των βασικών αγαθών της ζωής».

Ο Ρονάλντο μιλάει στην «Κ» για το φιλικό και το μήνυμά του

Συνέντευξη στον **ΝΙΚΟ ΓΑΒΑΛΑ**

Είχε απουσιάσει απ' τον 7ο αγώνα κατά της φτώχειας στη Λισσαβώνα. Αλλά την Τρίτη το βράδυ θα δώσει το «παρών» στο γήπεδο Καραϊσκάκη για να παίξει μαζί με τον Ζιντάν και τους φίλους τους κόντρα στους επίλεκτους του Ολυμπιακό. Ο λόγος για τον Ρονάλντο, το «φαινόμενο», που μιλά στην «Κ» για το σπουδαίο φιλικό, τους ερυθρόλευκους, αλλά και τον συγκάτοικό του, Γρηγόρη Γεωργάτο.

«Στο προηγούμενο παιχνίδι δεν μπόρεσα να είμαι με τον Ζινεντίν. Ξεκινούσα τη σεζόν με την ομάδα μου, την Κορίνθιανς. Λόγω των υποχρεώσεών μου με το κλαμπ, δεν μπορούσα να παίξω στον αγώνα. Πρέπει να πω πως λυπήθηκα που δεν ήμουν στο γήπεδο με τους συμπαίκτες μου. Ετσι, αποφάσισα να καλέσω τον συμπατριώτη μου και πολύ καλό φίλο μου, Κακά για να εκπροσωπήσει εμένα στο παιχνίδι της Λισσαβώνας».

- Ο Κακά δεν θα μπορέσει να παίξει την Τρίτη λόγω τραυματισμού. Τι μήνυμα θέλει να στείλεις στους ποδοσφαιρόφιλους στην Ελλάδα;

- Θέλω να τους πω πως η υλοποίηση ενός στόχου έχει μεγαλύτερη αξία όταν είναι επίτευγμα ομαδικής δουλειάς. Εμείς, οι ποδοσφαιριστές και οι θεατές, πρέπει να ενώσουμε τις δυνάμεις μας για να νικήσουμε τη φτώχεια. Γιατί η νίκη εξαρτάται από τον καθένα από εμάς.

Υπάρχουν πολλοί στόχοι οι οποίοι γεννιούνται απ' τις ανάγκες της κοινωνίας. Η φτώχεια, η εκπαίδευση, η δημόσια υγεία, η ισότητα των δύο φύλων, η παιδική θνησιμότητα, το έιτζ και άλλες ασθένειες, είναι τα θέματα που μας απασχολούν.

«Πρέπει να ενώσουμε τις δυνάμεις μας για να νικήσουμε τη φτώχεια» τονίζει ο Βραζιλιάνος που δεν ξεχνά τον Γεωργάτο

Αν έπρεπε σε μία πρόταση να περάσω ένα ηχηρό μήνυμα, θα έλεγα πως όλοι μαζί χρειάζεται να ενεργούμε ως ομάδα για να δώσουμε ένα τέλος στη φτώχεια. Μαζί μπορούμε να τα καταφέρουμε.

- Οταν έπαιζες στην Ιντερ, ήσουν συγκάτοικος με τον Γρηγόρη Γεωργάτο. Τι θυμάσαι από τότε;

- Απ' ό,τι θυμάμαι απ' τις περιόδους που αγωνίστηκα στην Ιντερ με τον Γρηγόρη είχα μία εξαιρετική σχέση. Πραγματικά περιμένω πώς και πώς να παίξω μαζί του, αν έρθει στον αγώνα κατά της φτώχειας. Θα ήταν θαυμάσιο.

- Θα αγωνιστεί ο Γρηγόρης. Εσύ, πώς και αποφάσισες να ασχοληθείς με αυτό το πρόγραμμα του ΟΗΕ;

- Εμπνεύστηκε και σχεδιάστηκε από τον Ζιντάν και εμένα όταν γίναμε και οι δύο Πρεσβευτές Καλής Θελήσεως του προγράμματος ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών. Θέλαμε να συνεισφέρουμε στη μάχη κατά τη φτώχειας με κάτι που ξέρουμε καλά και οι δυο μας: το ποδόσφαιρο.

Είχαμε την ιδέα να καλέσουμε τους συμπαίκτες μας να μας βοηθήσουν στο αγώνα κατά της φτώχειας, που έγινε για πρώτη φορά στη Βασιλεία το 2003. Και έκτοτε διεξάγεται κάθε χρόνο. Είμαι περήφανος που είμαι μέρος αυτής της ομάδας.

- Πιστεύεις πως η Ελλάδα και ο Ολυμπιακός θα διοργανώσουν ένα πετυχημένο παιχνίδι;

- Εχω την αίσθηση πως ο Ολυμπιακός κάνει θαυμάσια δουλειά στην προετοιμασία αυτού του ξεχωριστού αγώνα. Είμαι πεπεισμένος πως αυτή η συνεργασία ανάμεσα στον Ολυμπιακό και τα Ηνωμένα Εθνη, θα στεφθεί από επιτυχία. Ο 8ος αγώνας κατά της φτώχειας θα μείνει αξέχαστος.

Τζόρτζεβιτς: Δεν μπορώ να φανταστώ πώς θα αισθανθώ

Ο Ολυμπιακός «κέρδισε» τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών με την άμεση ανταπόκρισή του στο κάλεσμά του για τη διεξαγωγή του «8ου Αγώνα κατά της Φτώχειας» στο γήπεδο Καραϊσκάκη. Το φιλικό φιλοδοξούσαν να φιλοξενήσουν γνωστές ομάδες απ' την Ισπανία και τη Γαλλία. Αλλά επιλέχθηκαν οι «ερυθρόλευκοι», καθώς η συνολική πρότασή τους ενθουσίασε τον Ρονάλντο και τον Ζιντάν, όπως και τους εκπροσώπους του ΟΗΕ.

Μάλιστα, οι «Πειραιώτες», αποφάσισαν το μερίδιο των εισπράξεων που τους αναλογεί, να δοθεί στο ίδρυμα Αργώ, που φροντίζει τα παιδιά με ειδικές ανάγκες των Ελλήνων ναυτικών, αλλά και σε συσσίτια της Εκκλησίας του Πειραιά για τους άπορους της πόλης. Ο «αιώνιος» αρχηγός του Ολυμπιακού, Πρέντραγκ Τζόρτζεβιτς που θ' αγωνιστεί την Τρίτη στο φιλικό παιχνίδι, δεν χρειάστηκε να κάνει δεύτερη σκέψη, προκειμένου να αποδεχθεί την πρόταση: «Νομίζω ότι δεν χρειάζεται να εξηγήσω πόσο σημαντική είναι η συμβολή όλων μας σε τέτοιες προσπάθειες. Είναι ένα μεγάλο γεγονός και δεν μπορώ να φανταστώ ότι υπάρχει ποδοσφαιριστής που δεν θα ήθελε να συμμετάσχει σε ένα παιχνίδι που διοργανώνεται για έναν τόσο σημαντικό φιλανθρωπικό σκοπό ή που δεν θα ήθελε να προσφέρει ό,τι μπορεί από την πλευρά του. Ηταν εύκολη απόφαση για μένα». Μάλιστα, έπλεξε το εγκώμιο του Ζιντάν και του Ρονάλντο για το φιλανθρωπικό τους έργο: «Και οι δύο αυτοί ποδοσφαιριστές είναι πραγματικά καταξιωμένοι. Σίγουρα η πρωτοβουλία τους είναι πάρα πολύ σημαντική και δεν είναι τυχαίο ότι θα συμμετέχει φέτος και ο Ολυμπιακός που είχε ανέκαθεν τη διάθεση και τη θέληση να βοηθάει. Πρόκειται για έναν αγώνα με πολύ συγκεκριμένο σκοπό, που θα στηρίξει τους λαούς της Αϊτής και του Πακιστάν που έχουν πληγεί από τον σεισμό και τις πλημμύρες.».

Ο πρώην αρχηγός του Ολυμπιακού μιλά στην «Κ» για την επιστροφή του στο Καραϊσκάκη και τον ιερό σκοπό της αναμέτρησης

Ο Πρέντραγκ Τζόρτζεβιτς δεν έκρυψε τη χαρά του που θα παίξει ξανά στο φαληρικό γήπεδο: «Δεν μπορώ να φανταστώ πώς θα αισθανθώ εκείνη την ημέρα. Σίγουρα θα είναι περίεργο να επιστρέφω στο Καραϊσκάκη έπειτα από ενάμιση χρόνο. Ανυπομονώ να ξαναπαίξω σε ένα γήπεδο τόσο ιστορικό στο οποίο περάσαμε ένα πολύ μεγάλο κομμάτι της ζωής μας και από το οποίο έχουμε τόσες πολλές όμορφες αναμνήσεις. Κάθε συνάντηση με τους παλιούς συμπαίκτες είναι κάτι το πολύ ιδιαίτερο για μένα, πόσω δε μάλλον όταν πρόκειται για έναν τόσο σημαντικό λόγο. Θυμόμαστε τα παλιά και τις στιγμές που έχουμε ζήσει και μας έχουν δέσει. Αυτή ειδικά η φουρνιά ποδοσφαιριστών αγωνιστηκε πολλά χρόνια μαζί και μας ενώνουν πολλά». Με την ομάδα επίλεκτων του Ολυμπιακού θα παίξουν ακόμη οι Αλεξανδρής, Αμανατίδης, Ανατολάκης, Γεωργάτος, Γιαννακόπουλος, Καρεμπέ, Κοβάσεβιτς και Νινιάδης. Με την ομάδα του Ζιντάν, θ' αγωνιστούν ακόμη οι Ντρογκμπά, Χάιτινχα, Λουτσιάνο Ντα Σίλβα, Καρεμπέ, Ρόναλντ Ντε Μπουρ, Νέντβεντ, Ποπέσκου, Αλμπιόλ, Μαχαμαντού Ντιαρά, Τζιοβάνι Φαν Μπρόνκχορστ, Πέτρους Φαν Χόιντοκ, Ουίλιαμ Ματσάδο Ολιβέιρα, Ρικάρντο Σα Πίντο, Πέδρο Ρεσέντες και ο Φερνάντο Κόουτο. Πιθανό είναι το ενδεχόμενο να δώσει το «παρών» και ο Φρανκ Λάμπαρντ της Τσέλσι.

ΣΤΗ ΣΕΝΤΡΑ / *Του* **ΑΝΤΩΝΗ ΚΑΡΠΕΤΟΠΟΥΛΟΥ**

Οι ΠΑΕ και η υποκρισία

Ο Παναθηναϊκός έπειτα από απόφαση του αθλητικού δικαστή θα αγωνιστεί για ένα ακόμα παιγνίδι χωρίς θεατές στο ΟΑΚΑ: η τιμωρία τού επιβλήθηκε έπειτα από επεισόδια που έκαναν οπαδοί του στον περιβάλλοντα χώρο του ΟΑΚΑ πριν από το ματς με τον Πανσερραϊκό. Οι νεαροί οπαδοί του ΠΑΟ θεώρησαν υποχρέωσή τους, το περασμένο Σάββατο, να συγκρουστούν με την αστυνομία τιμώντας με αυτόν τον πολύ παράξενο τρόπο τη μνήμη του αδικοχαμένου Αλέξη Γρηγορόπουλου, που ήταν οπαδός του Παναθηναϊκού. Οι ΠΑΕ έχουν τεράστιες ευθύνες για τη βία στα γήπεδα, την ανεξέλεγκτη συμπεριφορά των οπαδών και το επιπόλαιο κανάκεμά τους, όμως ειλικρινά δεν καταλαβαίνω ποια μπορεί να είναι η ευθύνη τους για γεγονότα που συμβαίνουν εκτός γηπέδου, και τα οποία μάλιστα δεν έχουν να κάνουν με το ίδιο το ματς. Οι ίδιοι οπαδοί που συγκρούστηκαν το Σάββατο με την αστυνομία στο ΟΑΚΑ, καβγάδιζαν με τα ΜΑΤ και τη Δευτέρα στο κέντρο της Αθήνας στα συλλαλητήρια μνήμης για τον νεκρό νεαρό. Με δεδομένο ότι πανό και συνθήματα κατά της αστυνομίας είχαν ακουστεί, στη μνήμη του νεαρού Αλέξη, σε όλα σχεδόν τα γήπεδα το περασμένο Σαββατοκύριακο, με τη λογική των αθλητικών δικαστών θα πρεπε να έχουν τιμωρηθεί σήμερα όλες οι ΠΑΕ για τα επεισόδια που έγιναν στο κέντρο τη Δευτέρα!

Οι ΠΑΕ πρέπει να αστυνομεύουν τα παιγνίδια τους και ο δικαστής πρέπει να είναι αυστηρός μαζί τους για όποιο πρόβλημα εντός του γηπέδου

Η στάση της Πολιτείας είναι υποκριτική. Από τη μία η Πολιτεία κάνει τα στραβά μάτια, επιτρέποντας ουσιαστικά στις ΠΑΕ να διατηρούν και να πριμοδοτούν ιδιωτικούς στρατούς χουλιγκάνων και, από την άλλη, οι ΠΑΕ τιμωρούνται για επεισόδια των οπαδών τους όταν αυτά συμβαίνουν εκτός γηπέδου, λες και οι ποδοσφαιρικές εταιρείες είναι υπεύθυνες για την έννομο τάξη! Είναι επίσης χωρίς λογική η εφαρμογή της όποιας δικαιοσύνης. Πέρυσι, πριν από τον τελικό του Κυπέλλου μεταξύ του Παναθηναϊκού και του Αρη είχαν γίνει εντός του αγωνιστικού χώρου του ΟΑΚΑ σοβαρότατες συμπλοκές όταν οπαδοί του ΠΑΟ κινήθηκαν εναντίον των φιλοξενούμενων: ο ΠΑΟ είχε τιμωρηθεί με μία αγωνιστική. Η ίδια ποινή τού επιβλήθηκε και γιατί πλακώθηκαν με την αστυνομία εκτός γηπέδου οι συνδεσμίτες που γνώριζαν τον Γρηγορόπουλο! Μην ψάχνετε λογική – δεν υπάρχει.

Θέλει κάποιος να λυθεί το πρόβλημα της βίας; Δεν είναι και τόσο δύσκολο. Τα γήπεδα που αστυνομεύονται με κάμερες μπορεί να γίνουν εκκλησίες αν χάρη στα κυκλώματα παρακολούθησης γίνονται συλλήψεις για παραβατικές συμπεριφορές και οι συλλήψεις οδηγούν σε τιμωρίες. Οι ΠΑΕ πρέπει να υποχρεωθούν να αστυνομεύουν τα παιγνίδια τους κι ο δικαστής πρέπει να είναι αυστηρός μαζί τους για το παραμικρό πρόβλημα που μπορεί να προκύψει εντός του γηπέδου. Κι από την άλλη, η αστυνομία πρέπει εκτός του γηπέδου να κάνει τη δουλειά της. Η οποία φυσικά και δεν είναι το πώς τα ΜΑΤ θα δείρουν τους πιτσιρικάδες...

Το καλοκαίρι επέστρεψαν οι Δέλλας και Λυμπερόπουλος και με την αγωνιστική τους παρουσία σκόρπισαν όλη την γκρίνια που προκλήθηκε λόγω της ηλικίας τους.

Μεταγραφές με ρίσκο από... χαμηλό ράφι

Η ΑΕΚ συνήθως διαλέγει παίκτες αμφιβόλου ποιότητας με τα ανάλογα αποτελέσματα

Του **ΔΗΜ. ΛΟΥΚΑΚΗ**

Η εικόνα που παρουσιάζει η ΑΕΚ τις τελευταίες αγωνιστικές, έχει «τσακίσει» τα νεύρα του Μανόλο Χιμένεθ και των απανταχού οπαδών της, αφού το πιθανότερο είναι ότι θα στοιχίσει στην ομάδα την απώλεια ενός ακόμη τίτλου.

Οι λέξεις «μεταγραφές», «ενίσχυση» ακούστηκαν και από τα χείλη του Ισπανού τεχνικού, ο οποίος βλέπει ότι η ομάδα για ν' αποδώσει τα αναμενόμενα θέλει τρεις ποδοσφαιριστές (δύο μπακ και ένα στόπερ, ή ένα δεξί μπακ, ένα στόπερ και έναν αμυντικό μέσο), καθώς και την παραμονή των Μπλάνκο, Τζεμπούρ. Το τι θα πράξει τελικά η διοίκηση Αδαμίδη δεν είναι ακόμη γνωστό. Εκτός του Σκόκο, που ανανέωσε το συμβόλαιό του, αρκετοί παίκτες γυροφέρνουν τις τελευταίες ημέρες στο προπονητήριο στα Σπάτα και δοκιμάζονται, με την προοπτική της απόκτησης. Ωστόσο, αυτό το «αλισβερίσι» είναι που προβληματίζει για το τι μέλλει γενέσθαι...

Η ΑΕΚ στο θέμα των μεταγραφών δεν διεκδικεί δάφνες ποιότητας. Οι περισσότεροι από τους παίκτες που έχουν φορέσει την κιτρινόμαυρη φανέλα, δεν έχουν προσφέρει ούτε τα βασικά, με αποτέλεσμα όταν ακούς για μεταγραφές να σου έρχεται στο μυαλό η λαϊκή ρήση: «κράτα μικρό καλάθι».

Είναι γεγονός ότι οι προσθήκες που έχει κάνει η «Ενωση» τα τελευταία χρόνια είναι πάρα πολλές, αλλά ελάχιστες ήταν αυτές που βοήθησαν την ομάδα. Οι περισσότεροι παίκτες έμειναν με τις υποσχέσεις. Ο Ντούσαν Μπάγεβιτς, μοιραία, χρεώνεται τα τελευταία δύο, περίπου, χρόνια, τα καλά και τα κακά του μεταγραφικού παζαριού.

Ελάχιστοι ποδοσφαιριστές βοήθησαν την Ενωση, ενώ σε αρκετές περιπτώσεις χρήματα ξοδεύτηκαν ασκόπως

Ο Σερβοέλληνας τεχνικός ήρθε τον Νοέμβριο του 2008 στην ΑΕΚ, αλλά την πρώτη μεταγραφική περίοδο ήταν αδύνατο, λόγω των καταστάσεων, να κάνει μεταγραφές. Εφερε τον Ολιβιέ Ενσιαμπαμφούμου και έπειτα από δοκιμή έδωσε τη θετική συγκατάθεση. Ο Γάλλος αμυντικός έπαιξε σε δύο αγώνες στη βασική ενδεκάδα (Εργοτέλης εκτός, Λάρισα εντός), συνολικά για 135 λεπτά, ενώ είχε συμμετοχή και με τη δεύτερη ομάδα. Εν ολίγοις απογοήτευσε!

Το καλοκαίρι του 2009 ο κ. Μπάγεβιτς έφερε πέντε «δικά του» παιδιά, τους Λεονάρντο, Μάκο, Γιάχιτς, Καράμπελα και Λούκατς. Μάλιστα, τα έξοδα για τους τρεις πρώτους έφθασαν, περίπου, τα 2 εκατ. ευρώ. Οι Λεονάρντο, Γιάχιτς, Καράμπελας δεν έχουν αποδώσει ακόμα τα αναμενόμενα, αν και τους έχουν δοθεί πολλές ευκαιρίες, ενώ ο Λούκατς έχει αποδεσμευθεί. Μόνο ο Μάκος φαίνεται να δικαιώνει τις προσδοκίες και αυτός από τη φετινή σεζόν, όπου δείχνει ν' ανεβάζει ρυθμούς.

Στη συνέχεια ήρθαν στην ομάδα οι Μανωλάς, Χέρσι, Αρτσε, Αραούχο, Γκερέιρο, Νέμεθ (δανεικός λόγω της μεταγραφής Κυργιάκου στη Λίβερπουλ) και Ιορντάκε, Γιαχάγια, οι οποίοι, αφού «κάηκαν» στη δοκιμή, έκαναν τελικά τριετή συμβόλαια!

Εξαίρεση ο Μανωλάς

Από αυτούς μόνο ο Μανωλάς κατάφερε να... σώσει την παρτίδα, καθώς θεωρείται η καλύτερη περσινή μεταγραφή, ενώ ο Γκερέιρο, ο οποίος βρίσκεται ακόμη στο ρόστερ, δεν εντυπωσιάζει. Οι Χέρσι, Αρτσε, έφυγαν ύστερα από ένα χρόνο, ο Ιορντάκε μετά έξι μήνες, οι Αραούχο, Νέμεθ τελείωσαν μόνοι την καριέρα τους στην ΑΕΚ.

Τον χειμώνα του 2009 η «Ενωση» δεν έκανε καμία μεταγραφή, λόγω οικονομικής στενότητας, σε αντίθεση με το καλοκαίρι του 2010, όπου έγιναν πολλές. Επέστρεψαν οι Λυμπερόπουλος, Δέλλας, οι οποίοι έχουν αποδειχθεί στυλοβάτες της ομάδας, μέχρι στιγμής, ενώ αποκτήθηκε ο Ντιόπ. Ο Σενεγαλέζος όποτε αγωνίζεται δείχνει διάθεση, ωστόσο, η ΑΕΚ φαίνεται να πληρώνει τους τραυματισμούς του, όπως και του Ντατόμο. Ο Εντερ όποτε αγωνίζεται δείχνει σαν χαμένος στο γήπεδο οι Νασούτι, Πατσατζόγλου, Ιντζόγλου είναι λύσεις ανάγκης.

Ελληνικός αθλητισμός με πήλινα πόδια

Η οικονομική κρίση αποκάλυψε τη γύμνια των υποδομών και τη μηδενική καλλιέργεια «φυτωρίου»

Του **Ν. Α. ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ**

Ο ελληνικός αθλητισμός επί χρόνια ήταν κρατικοδίαιτος. Και οι ομοσπονδίες και τα σωματεία (αυτά που χαρακτηρίζονται από την εκάστοτε πολιτική ηγεσία του αθλητισμού, «κύτταρο του ελληνικού αθλητισμού») βασίστηκαν στα χρήματα των κρατικών επιχορηγήσεων. Ετσι, πολλές και πολλά αδιαφόρησαν για τη δημιουργία υποδομών και δεν καλλιέργησαν εις βάθος τ' αθλήματα. Το πληρώνουν τώρα. Την ώρα της μεγάλης οικονομικής κρίσης.

Υπάρχει ένα μεγάλο ζήτημα στον ελληνικό αθλητισμό. Πώς θ' αναπτυχθεί; Ν' ακολουθήσει το παράδειγμα του αμερικανικού, δεν είναι δυνατόν. Εκεί υπάρχουν σχολικός και, κυρίως, πανεπιστημιακός αθλητισμός. Στην Ελλάδα, συνεπώς, πρέπει να στηριχθούμε στα σωματεία.

Αυτά, όμως, φθίνουν. Αντιμετωπίζουν τεράστια οικονομικά προβλήματα. Η κρατική επιχορήγηση έχει κοπεί χρόνια τώρα. Τα έσοδα από τις σχολές (και όχι ακαδημίες, αφού ακαδημία είναι ανώτατο πνευματικό ίδρυμα), για τα περισσότερα δεν επαρκούν. Συνήθως καλύπτουν τις αμοιβές των προπονητών των σχολών και αφήνουν μικρό περίσσευμα.

Την εποχή κατά την οποία ο ελληνικός αθλητισμός διήνυε την περίοδο των «παχιών αγελάδων», κάποιοι παράγοντες είχαν προβλέψει τι θα επακολουθούσε στον χώρο. Θυμάμαι, ότι κάποιοι από αυτούς έλεγαν, πως και οι ομοσπονδίες και τα σωματεία πρέπει να φροντίσουν να βρουν χορηγούς. Αρκετές ομοσπονδίες και πολλά σωματεία το έκαναν. Αλλά τώρα, στην περίοδο των ισχνών αγελάδων, οι περισσότεροι χορηγοί εγκατέλειψαν τον αθλητισμό.

Τι θα συμβεί, λοιπόν; Θα επιβιώσουν όσοι σύλλογοι κατορθώσουν να βρουν χρήματα, αλλά, πάνω από όλα, όσοι... μαγείρεψαν πριν να πεινάσουν. Οσοι, δηλαδή, φρόντισαν να καλλιεργήσουν τις υποδομές τους. Μπορεί χωρίς σπουδαίες μεταγραφές να μην κάνουν πρωταθλητισμό και να μην μπορούν να σταθούν με αξιώσεις στην Ευρώπη, αλλά, τουλάχιστον, θα ζήσουν. Και χωρίς άγχος.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα της μη καλλιέργειας του αθλήματος εις βάθος, είναι το βόλεϊ. Κάποτε είχαν γίνει τέτοιες προσπάθειες, με τα κλιμάκια, που απέδωσαν. Τ' αποτελέσματα φάνηκαν τη δεκαετία του '90. Μετά η προσπάθεια ατόνησε. Δεν είναι του παρόντος ν' αναζητήσουμε τα αίτια. Οι ομάδες γέμισαν ξένους και στις κρίσιμες θέσεις με δυσκολία βρίσκονται ταλαντούχοι Ελληνες. Οι ομάδες υποφέρουν οικονομικά. Βλέπουμε τι συμβαίνει στον Παναθηναϊκό και στον Ολυμπιακό. Είδαμε και τι έγινε με άλλα σωματεία, που έφτιαξαν ισχυρές ομάδες με μεταγραφές και μόλις αποχώρησε ο βασικός χρηματοδότης, αυτές άρχισαν να πέφτουν τις κατηγορίες σε ελεύθερη πτώση. Προσπαθήσαμε κάποτε ν' ακολουθήσουμε το μοντέλο της Ιταλίας. Αλλά αυτό είναι πολύ δύσκολο. Εκεί υπάρχουν χορηγοί, μεγάλη αγορά, πολύς κόσμος, που παρακολουθεί και αγαπά το άθλημα. Οι παίκτες μοιάζουν με κινητές διαφημιστικές πινακίδες, εξαιτίας των πολλών διαφημίσεων, που φέρουν οι στολές τους. Αλλά και το ιταλικό ανδρικό βόλεϊ πλήρωσε την ουσιαστική έλλειψη δουλειάς σε βάθος, σε αντίθεση με το γυναικείο, στο οποίο δουλεύουν τις υποδομές. Οι κυρίαρχοι του κόσμου τη δεκαετία του '90 Ιταλοί, έχουν μείνει μακριά από τις επιτυχίες, με εξαίρεση την 4η θέση που πήραν φέτος στο παγκόσμιο πρωτάθλημα, το οποίο διεξήχθη στην πατρίδα τους.

Ο σχολικός αθλητισμός είναι σχεδόν ανύπαρκτος στην Ελλάδα, ενώ αντίθετα σε άλλες χώρες όπως η Μεγάλη Βρετανία εκπονούνται κυβερνητικά προγράμματα για τη βελτίωση της σχολικής φυσικής αγωγής.

Τι θα συμβεί, λοιπόν; Θα επιβιώσουν όσοι σύλλογοι κατορθώσουν να βρουν χρήματα, αλλά, πάνω από όλα, όσοι... μαγείρεψαν πριν να πεινάσουν

Αντίθετα, η Πολωνία, σύμφωνα με όσα μας είπε ο παλαιός άσος, Μιχάλης Τριανταφυλλίδης, είναι η χώρα, που καλλιεργεί περισσότερο από όλες το άθλημα. Οι Πολωνοί έχουν γνώση του βόλεϊ, οι χορηγοί βοηθούν, η εθνική ομάδα έχει αρκετές επιτυχίες εδώ και δεκαετίες, οι σύλλογοι, χωρίς πολλούς ξένους, βρίσκονται σε καλό επίπεδο, ενώ διαθέτουν και «φαν κλαμπ», συνδέσμους οπαδών, δηλαδή. Η υποδομή καλλιεργείται και οι σύλλογοι στέκουν καλά οικονομικώς.

Το πολωνικό παράδειγμα πρέπει, λοιπόν, ν' ακολουθηθεί και στην Ελλάδα. Και όχι μόνο στο βόλεϊ. Πρέπει να στηριχθούμε στην παραγωγή. Αυτή δεν απαιτεί τα πολλά χρήματα των μεταγραφών. Αφήστε που μπορεί, μελλοντικά, ν' αποδειχθεί και κερδοφόρος. Επιπλέον, με τα σημερινά δεδομένα και τα παρόντα οικονομικά μεγέθη, είναι πολύ δύσκολο να έλθουν πολλοί υψηλού επιπέδου ξένοι. Εφέτος υπήρξε κάθετη πτώση του επιπέδου των ξένων παικτών του βόλεϊ και του πόλο, που αγωνίζονται στις ελληνικές ανδρικές ομάδες. Σε λίγες γυναικείες υπάρχουν πραγματικά καλές αθλήτριες, γιατί τα κασέ είναι πιο μικρά. Πρέπει, λοιπόν, να ρίξουμε το βάρος στους μικρούς και να στηρίξουμε τους ταλαντούχους των 16-18 ετών.

Καμιά βοήθεια στα σχολεία

«Εις έκαστον των γυμνασίων του Κράτους θέλει εισαχθεί η γυμναστική, ως μέσον ασκήσεως των μαθητών. Προς τον σκοπόν τούτον, και μέχρις ου εκπαιδευθώσι διδάσκαλοι της γυμναστικής, θέλουσι διορισθή εις έκαστον των γυμνασίων ανά εις υπαξιωματικός ή στρατιώτης του σώματος των πυροσβεστών, αφού προηγουμένως διδαχθή εν τω διδασκαλείω και την παιδαγωγικήν γυμναστικήν. Εις έκαστον γυμνάσιον θέλουν κατασκευασθή τα αναγκαία εργαλεία της γυμναστικής, η δε δαπάνη θέλει είσθαι εις βάρος του δημοσίου. Η εν τω γυμναστηρίω τούτω άσκησις επιτρέπεται ου μόνον τοις μαθηταίς του γυμνασίου, αλλά και τοις μαθηταίς των ελληνικών σχολείων καθ' ετέρας ημέρας και ώρας, μέχρις ου συστηθώσι και των σχολείων τούτων γυμναστήρια».

Το 1837 το νεοσύστατο ελληνικό Κράτος, κατανοώντας τη σημασία της άθλησης, ουσιαστικά προσπαθεί να καθιερώσει τον σχολικό αθλητισμό. Σχεδόν δύο αιώνες αργότερα, δεν έχουν κατασκευασθεί «εις έκαστον γυμνάσιον τα αναγκαία εργαλεία της γυμναστικής». Οσον αφορά τα γυμναστήρια, αυτά που κατασκευάζονται στα σχολεία μπορεί να ήταν επαρκή για τα δεδομένα του 19ου αιώνα, αλλά για τα τωρινά είναι ανεπαρκέστατα.

Στην Ελλάδα, αντίθετα προς τις ΗΠΑ, τη Μ. Βρετανία, την Κύπρο και πολλές άλλες χώρες, δεν έχει γίνει κοινή συνείδηση πόσο σημαντική είναι η άθληση και πόσο σπουδαίο ρόλο μπορεί να διαδραματίσει σε αυτή τη συνειδητοποίηση ο σχολικός αθλητισμός.

Αυτός, σκοπό έχει την «προετοιμασία των μαθητών για την ζωή μέσα από εμπειρία και γνώση για την άσκηση και τον αθλητισμό, τη διατροφή, τον προγραμματισμό και την ανάπτυξη κοινωνικών και ατομικών ικανοτήτων μέσω της Φυσικής Αγωγής. Το σχολείο γίνεται "Εργαστήριο Ζωής"», γράφουν οι Αμερικανοί καθηγητές Φ. Α. και εκπαιδευτικοί, Ρον Φέινγκολντ και Λι Χόλαντ - Φιορεντίνο.

Οσον αφορά τον πανεπιστημιακό αθλητισμό, στην Ελλάδα αυτός αποτελεί έννοια χωρίς περιεχόμενο. Απλώς δεν υφίσταται, ενώ στις ΗΠΑ αποτελεί τη βάση του αθλητισμού και του πρωταθλητισμού της χώρας. Η Πανεπιστημιούπολη Αθηνών είχε ένα έξοχο στάδιο, το οποίο εδώ και χρόνια αφέθηκε να ρημάξει...

Στέλνουν Λι και ΑΠΟΕΛ στην ΑΔΕΑ

Το Δ.Σ. της ΚΟΚ ακολούθησε την πρόταση του πορίσματος του ερευνώντος λειτουργού

Του **ΗΡΟΔΟΤΟΥ ΜΙΛΤΙΑΔΟΥΣ**

Στην ΑΔΕΑ (Ανώτατη Δικαστική Επιτροπή Αθλητισμού) παρέπεμψε τον ΑΠΟΕΛ και τον Άρθουρ Λι το Διοικητικό Συμβούλιο της ΚΟΚ, ακολουθώντας έτσι κατά γράμμα το πόρισμα του δικηγορικού γραφείου Παπαχαραλάμπους & Αγγελίδης, το οποίο ορίστηκε από την Ομοσπονδία για να εξετάσει το θέμα της παράτυπης εγγραφής καλαθοσφαιριστών. Στο πόρισμα που έδωσε στη δημοσιότητα η ΚΟΚ στις αρχές Δεκεμβρίου αναγράφεται: «Ο Ερευνητής πιστεύει ότι είναι ορθότερο όπως η υπόθεση παραπεμφθεί για δίκη ενώπιον της ΑΔΕΑ διότι η Επιτροπή αυτή δεν είναι όργανο της Ομοσπονδίας, θεωρείται εντελώς ανεξάρτητη από τα Σωματεία και επιπλέον αποτελεί την Ανώτατη Αθλητική Δικαστική Αρχή του Κράτους».

Η απόφαση για παραπομπή του ΑΠΟΕΛ και του Λι στην ΑΔΕΑ πάρθηκε την Πέμπτη 2 Δεκεμβρίου στη συνεδρία του Δ.Σ. της ΚΟΚ κατά πλειοψηφία, με δέκα ψήφους υπέρ και μία κατά. Κατά της παραπομπής τέθηκε ο Αιμίλιος Θεοδοσίου, εκπρόσωπος των γαλαζοκιτρίνων στην Ομοσπονδία, και υπέρ οι Ανόρθωση, Κεραυνός, Απόλλωνας, ΑΕΛ, ΕΘΑ, Αχιλλέας, ΕΝΑΔ, Ομόνοια, Αχιλλέας Αγρού (μία από τις δύο ομάδες που εκπροσωπεί τη β΄ κατηγορία) και ο πρόεδρος της ΚΟΚ, Γιώργος Χρυσοστόμου.

Αξίζει πάντως να σημειωθεί πως νομικοί, μιλώντας στην «Κ», είπαν ότι από τη στιγμή που ο Άρθουρ Λι διαγράφηκε από τα μητρώα της ΚΟΚ, τότε η Ομοσπονδία δεν έχει πλέον τη δικαιοδοσία να τον παραπέμψει στην ΑΔΕΑ!

Την επομένη της παραπομπής, στις 3 Δεκεμβρίου, ο ΑΠΟΕΛ εξέδωσε ανακοίνωση όπου «καταγγέλλει τους εκπροσώπους των σωματείων που αποτελούν το Δ.Σ. της ΚΟΚ για συντονισμένη πολεμική εναντίον του σωματείου μας». Στην ίδια ανακοίνωση γίνεται αναφορά στον ερευνώντα λειτουργό, Παύλο Αγγελίδη, τον οποίο οι γαλαζοκίτρινοι αποκαλούν «προερχόμενο από τον Κεραυνό». Σύμφωνα με πηγή της «Κ», ο Παύλος Αγγελίδης, μιλώντας ενώπιον του Δ.Σ. της ΚΟΚ πριν ξεκινήσει την έρευνά του στα τέλη Οκτωβρίου –όταν θίχτηκε το πιο πάνω θέμα–, ανέφερε πως βρισκόταν στο συμβούλιο του Κεραυνού παλαιότερα, αλλά παραιτήθηκε επειδή διαφώνησε για ένα σοβαρό θέμα, ενώ είναι φίλαθλος του ΑΠΟΕΛ.

Διίστανται οι νομικές απόψεις

Η παραπομπή του ΑΠΟΕΛ και του Άρθουρ Λι στην ΑΔΕΑ έφερε αντιδράσεις από νομικούς κύκλους, που θεωρούν πως ο τρόπος που ενήργησε η ΚΟΚ ήταν λανθασμένος. Από την πλευρά τους στην Ομοσπονδία προχώρησαν στην πιο πάνω απόφαση με το αιτιολογικό ότι ακολούθησαν τη συμβουλή του πορίσματος και ότι ενώπιον της ΑΔΕΑ το θέμα θα έχει την πιο δίκαιη ακρόαση. Οι αντιδρώντες στην παραπομπή, ανάμεσά τους ασφαλώς και ο ΑΠΟΕΛ, τονίζουν ότι κακώς ακολουθήθηκε το πόρισμα επειδή ο ερευνών λειτουργός βγήκε εκτός εντολής, αφού έπρεπε απλά να παραθέσει τα γεγονότα και όχι να αποδώσει ευθύνες και να προτείνει παραπομπές.

Διαφορετικές νομικές απόψεις εγείρονται και μετά τη διαγραφή του Άρθουρ Λι από τα μητρώα της ΚΟΚ. Από τη μία ο ΑΠΟΕΛ υποστηρίζει πως πρέπει να εκδοθεί ξανά το δελτίο του καλαθοσφαιριστή αφού άρθηκε πλέον το εμπάργκο, ενώ από την άλλη η Ομοσπονδία τονίζει ότι για να επανεγγραφεί ο παίκτης πρέπει να αντικαταστήσει κάποιον από τους άλλους δύο ξένους στο ρόστερ των γαλαζοκιτρίνων, αφού έχουν περάσει 21 μέρες από την έναρξη του πρωταθλήματος και δεν δικαιούνται να προσθέσουν άτομα στο έμψυχο δυναμικό αλλά μόνο να αντικαταστήσουν.

Αν και διαφωνούν με αυτό το σκεπτικό στον ΑΠΟΕΛ, έγιναν σκέψεις να δηλωθεί ο Άρθουρ Λι στη θέση του Κέβιν Τιγκς, αφού υπάρχει μεγαλύτερο πρόβλημα στις θέσεις «1-2» απ' ό,τι στα «τριάρια». Όμως κάτι τέτοιο ίσως χρησιμοποιηθεί εις βάρος του σωματείου ως έμμεση παραδοχή της ενοχής τους για παράτυπη εγγραφή του Λι. Αυτό θίγεται και στο πόρισμα των Παπαχαραλάμπους & Αγγελίδη, όπου αναφέρεται πως «δεν μπορεί να παρουσιάζεται (σ.σ. ο ΑΠΟΕΛ) ταυτόχρονα υπερασπιστής της νομιμότητας της εγγραφής του Άρθουρ Λι στις 26/9/10 και παράλληλα να ζητεί την επανεγγραφή του».

SAVVIDES PHOTO

Μπορεί το πόρισμα του ερευνώντος λειτουργού να αναφέρει ότι υπάρχει εκ πρώτης όψεως υπόθεση δόλου από το Σωματείο ΑΠΟΕΛ για την εγγραφή του Άρθουρ Λι, όμως για να αποδειχτεί αυτή η θέση και να υπάρξουν τιμωρίες πρέπει να υπάρξει παραδοχή από το άτομο που άλλαξε τη σφραγίδα. Και αυτό φαντάζει εξαιρετικά απίθανο να συμβεί.

Την απόφαση να παραπεμφθεί ο ΑΠΟΕΛ στην ΑΔΕΑ στήριξαν οι Ανόρθωση, Κεραυνός, Απόλλωνας, ΑΕΛ, ΕΘΑ, Αχιλλέας, ΕΝΑΔ, Ομόνοια, Αχιλλέας Αγρού και ο πρόεδρος της ΚΟΚ, Γιώργος Χρυσοστόμου

Στον ΑΠΟΕΛ ήδη κινούνται έντονα στο νομικό κομμάτι και προσπαθούν να ανατρέψουν την απόφαση για διαγραφή του παίκτη, ενώ διαρρέουν πως θα ζητήσουν αναβολή του πρωταθλήματος, αφού θεωρούν πως οι εξελίξεις στο θέμα Άρθουρ Λι καθίστανται σε βάρος της ίσης διεξαγωγής του. Για τον λόγο αυτό, αναμένονται αρκετές εξελίξεις από τις δικαστικές αίθουσες τις επόμενες μέρες και δεν αποκλείεται ο Αμερικανός παίκτης να τεθεί σύντομα στη διάθεση του Γιάννη Χριστόπουλου. Αυτό πιστεύουν και μέσα στα αποδυτήρια του ΑΠΟΕΛ. Πάντως, θεωρείται σχεδόν βέβαιο πως αν επανεγγραφεί στα μητρώα της ΚΟΚ ο Λι, τότε θα παραπεμφθεί στη Δικαστική για παρατυπία στο θέμα της μεταγραφής του.

Μόνο με παραδοχή

Εξάλλου, όπως προκύπτει από το ρεπορτάζ, δύσκολα θα αποδειχτεί δόλος ή θα αποδοθούν ευθύνες στο θέμα της αλλοίωσης ταχυδρομικών εγγράφων. Θυμίζουμε πως το register (ο φάκελος δηλαδή όπου περιλαμβάνονται φωτογραφίες, αντίγραφα διαβατηρίων και υπογραφές των Λι, Φίσερ, Κόβατς, Χάναβαν, Βίτας, Καλαϊτζίδη και Αντριουκάιτις) στάλθηκε – σύμφωνα με την ταχυδρομική υπηρεσία – από τον ΑΠΟΕΛ συστημένα μέσω ταχυδρομείου στις 8 Οκτωβρίου και παραλήφθηκε τρεις μέρες μετά από την ΚΟΚ. Όμως, όπως προκύπτει από την ημερομηνία έκδοσης του δελτίου του Λι, στον φάκελο αναγραφόταν η ημερομηνία 26 Σεπτεμβρίου, δηλαδή τρεις μέρες πριν την έλευση του διεθνούς εμπάργκο μεταγραφών.

Αν και δημιουργούνται τεράστια ερωτήματα από τη μετατόπιση προς τα πίσω κατά δώδεκα μέρες της κρατικής σφραγίδας, κάτι που έφερε και προκαταρκτική έρευνα από την Αστυνομία (όπως δήλωσε ο Μιχάλης Κατσουνωτός στην «Κ»), εντούτοις όπως όλα δείχνουν οι πιθανοί παραβάτες θα πέσουν στα μαλακά. Όπως δήλωσαν νομικοί κύκλοι στην «Κ», ο μόνος τρόπος για να αποδοθούν ευθύνες είτε στον ΑΠΟΕΛ είτε στην ΚΟΚ ή σε λειτουργό της ταχυδρομικής υπηρεσίας είναι να υπάρξει παραδοχή ότι η αλλαγή στη σφραγίδα έγινε με δόλο και μετά από συνεννόηση. Κάτι όμως που φαντάζει απίθανο να συμβεί. Όσον αφορά τον φάκελο που περιλάμβανε το register, όπως είναι η συνήθης πρακτική, αυτός καταστράφηκε με την παραλαβή των εγγράφων.

Για την απορία που δημιουργήθηκε, πώς και δεν αποσύρθηκαν τα δελτία και των άλλων έξι καλαθοσφαιριστών του ΑΠΟΕΛ και ακυρώθηκε μόνο αυτό του Λι, η απάντηση είναι ότι το διεθνές letter of clearance των έξι βρισκόταν στα γραφεία της ΚΟΚ πριν την έλευση του εμπάργκο, έτσι οι μεταγραφές τους σύμφωνα με τους διεθνείς κανονισμούς είναι έγκυρες. Στην περίπτωση του Λι, το letter of clearance ήρθε από την τσεχική ομοσπονδία έξι μέρες μετά το εμπάργκο. Με βάση αυτό, κακώς εγγράφηκε και γι' αυτό αποσύρθηκε στις 19 Νοεμβρίου το δελτίο του.

Όσο για την εγγραφή από την ΚΟΚ των επτά παικτών στις 26 Σεπτεμβρίου, ημέρα Κυριακή, αυτό έγινε διότι εκείνη ήταν η ημερομηνία της σφραγίδας στον ταχυδρομικό φάκελο. Όπως γράψαμε και παλαιότερα, ο παίκτης θεωρείται δηλωμένος στην ΚΟΚ πάντα ανάλογα με την ημερομηνία που αναγράφεται στο register. Μπορεί το πόρισμα του ερευνώντος λειτουργού να αναφέρει πως «υπάρχει εκ πρώτης όψεως υπόθεση δόλου από το Σωματείο ΑΠΟΕΛ για την παράτυπη και παράνομη εξασφάλιση δελτίου ταυτότητος για τον Καλαθοσφαιριστή Άρθουρ Λι», όμως όπως προαναφέραμε, για να σταθεί νομικά η πιο πάνω θέση, πρέπει να υπάρξει παραδοχή από το πρόσωπο που έκανε την παρατυπία. Με τα σημερινά δεδομένα, φαντάζει απίθανο να διευκρινιστεί ποιος άλλαξε τη σφραγίδα και από ποιους παρακινήθηκε.

Θεωρείται, πάντως, σίγουρο ότι μετά από τα τελευταία γεγονότα θα αλλάξει ριζικά ο τρόπος εγγραφής παικτών στην ΚΟΚ, αφού οι σκόπιμες καθυστερήσεις του register για να προλαβαίνουν κάποια παράθυρα οι ομάδες, αποτελούσαν μέχρι σήμερα συνήθη πρακτική.

Οι τελευταίες εξελίξεις της παράτυπης μεταγραφής

19 Νοεμβρίου
Μετά από ομόφωνη απόφαση του Δ.Σ. της ΚΟΚ, το δελτίο ταυτότητας του Άρθουρ Λι, με αριθμό μητρώου 9320, ανακλήθηκε.

20 Νοεμβρίου
Ο ΑΠΟΕΛ εξέδωσε ανακοίνωση στην οποία τονίζεται η κάθετη αντίθεσή του με την απόφαση ανάκλησης του δελτίου, ενώ καταγγέλλεται ότι γίνονται προσπάθειες να βλαφτεί ο ΑΠΟΕΛ. Ταυτόχρονα, αναφέρεται ότι θα προχωρήσουν σε νομικά μέτρα διαφύλαξης και προάσπισης των συμφερόντων τους.

1 Δεκεμβρίου
Η ΚΟΚ έδωσε στη δημοσιότητα το πόρισμα των ερευνών λειτουργού, του δικηγορικού γραφείου Παπαχαραλάμπους & Αγγελίδης, το οποίο σε 1.808 λέξεις αναφέρει συμπερασματικά ότι πρέπει ο ΑΠΟΕΛ και ο Άρθουρ Λι να παραπεμφθούν σε δίκη για παράνομες αντιαθλητικές ενέργειες. Όσο για την ΚΟΚ, το πόρισμα αναφέρει ότι υπήρξε από πλευράς της «παράτυπη καλοπιστία» και ότι δεν φέρει καμία ευθύνη.

2 Δεκεμβρίου
Σε ανακοίνωση που εξέδωσε ο ΑΠΟΕΛ τονίζεται ότι ο ερευνών λειτουργός εξέτασε θέματα εκτός των όρων εντολής του, ότι το πόρισμα είναι δυσφημιστικό για την ομάδα και θα κινηθούν νομικά, ενώ τονίζουν ότι η ΚΟΚ παράνομα και αντικαταστατικά ανακάλεσε το δελτίο του Λι. Τέλος, καλούν την Ομοσπονδία να συμμορφωθεί και να επανεκδώσει δελτίο στον Αμερικανό.

3 Δεκεμβρίου
Σε νέα ανακοίνωση του ΑΠΟΕΛ, με σκληρή γλώσσα καταγγέλλεται το Δ.Σ. της ΚΟΚ για συντονισμένη πολεμική εναντίον της ομάδας, ενώ αποκαλούν τον ερευνών λειτουργό, Παύλο Αγγελίδη, «προερχόμενο από τον Κεραυνό». Τέλος, λένε πως «το Δ.Σ. της ΚΟΚ ετσιθελικά, παράνομα, αντιδεοντολογικά και αντικαταστατικά πήρε τον νόμο στα χέρια του».

Οι προνομιούχοι «μετανάστες»

Κατσικάρης, Ζήσης, Πρίντεζης αναλύουν τις διαφορές με τα ξένα πρωταθλήματα μπάσκετ

Των **Γ. ΒΑΛΑΒΑΝΗ, ΣΤ. ΔΗΜΟΛΑ**

Το «μεροκάματο» της ξενιτιάς τείνει να γίνει πιο «γλυκό» για τους Έλληνες παίκτες μπάσκετ που έχουν την ευκαιρία να αγωνιστούν σε ευρωπαϊκές ομάδες. Μάλιστα, γνωρίζοντας τα προβλήματα που αντιμετωπίζει το ελληνικό πρωτάθλημα, είναι πιο προνομιούχοι από τους συναδέλφους τους, οι οποίοι παραμένουν εντός των συνόρων.

Η νοσταλγία της επιστροφής αντισταθμίζεται σε μεγάλο ποσοστό από τις συνθήκες εργασίας που έχει βρει ο νεόνυμφος Ζήσης στην Ιταλία.

«Το ιταλικό πρωτάθλημα έχει σημαντική κάμψη. Δεν είναι τυχαίο ότι πολύ δύσκολα υπάρχει εκπροσώπηση στα φάιναλ φορ της Ευρωλίγκας τα τελευταία χρόνια. Ωστόσο, πρόκειται για το "κλείσιμο" ενός τεράστιου κύκλου που είχε γίνει από την άνθηση του ιταλικού μπάσκετ», υποστηρίζει ο Νίκος Ζήσης και συνεχίζει: «Οι 3-4 κορυφαίες ομάδες του ιταλικού πρωταθλήματος διατηρούν την ποιότητα και την ανταγωνιστικότητά τους. Στις άλλες, το επίπεδο είναι χαμηλότερο, αλλά δεν υπάρχει και τεράστια διαφορά απ' αυτές που διεκδικούν τον τίτλο. Το πρόβλημα είναι κυρίως στην ανάδειξη καλών Ιταλών παικτών. Υπάρχει αρκετός χώρος για ξένους και κοινοτικούς και ο κόσμος, όταν δεν βλέπει τον συμπατριώτη του να έχει πρωταγωνιστικό ρόλο στην ομάδα, δεν έρχεται με μεγάλη ευχαρίστηση και ενδιαφέρον στο γήπεδο».

– Οργανωτικά, οι συγκρίσεις μεταξύ ελληνικού και ιταλικού πρωταθλήματος ποιες είναι;

– Οι ιδιοκτήτες του Παναθηναϊκού και του Ολυμπιακού είναι γνωστοί παντού. Στην Ιταλία δεν υπάρχει επιχειρηματίας που θα καλύπτει μόνος του το 70% των εξόδων. Υπάρχει, όμως, καλύτερη υποδομή στο μάρκετινγκ, στα καλά γήπεδα που αρέσουν στον κόσμο να πηγαίνει και μια δυναμική που μπορεί να αναπτυχθεί πολύ περισσότερο, αν η Εθνική Ιταλίας, ανακάμψει και επανέλθει στις επιτυχίες.

Το μάρκετινγκ

Για τον Γιώργο Πρίντεζη που διανύει τη δεύτερη περίοδο της καριέρας του στην Ουνικάχα Μάλαγα, η ειδοποιός διαφορά του ελληνικού πρωταθλήματος από το ισπανικό εντοπίζεται στον τομέα του μάρκετινγκ, με αποτέλεσμα το εμπορικό κομμάτι του αθλήματος να είναι εκμεταλλεύσιμο από τις ομάδες και τη λίγκα. «Υπάρχει οργάνωση από την αρχή κάθε χρονιάς. Ξέρουμε εξαρχής τα πάντα. Το πρόγραμμά μας, πότε θα πληρωθούμε, τα τηλεοπτικά είναι επίσης κανονισμένα και μοιρασμένα», λέει ο πρώην παίκτης του Ολυμπιακού.

«Το μάρκετινγκ στην Ισπανία είναι πολύ καλύτερο. Επίσης, κάθε πόλη αντιπροσωπεύεται και από μία δυνατή ομάδα, η οποία έχει τη στήριξη από όλους τους κατοίκους. Η αποκέντρωση του ισπανικού πρωταθλήματος είναι πολύ σημαντική και τα γήπεδα γεμίζουν και όταν η ώρα έναρξης του αγώνα είναι το μεσημέρι. Υπάρχει διαφορετική κοινωνική φιλοσοφία, και στην οικογενειακή διασκέδαση συμπεριλαμβάνεται η παρακολούθηση αγώνων μπάσκετ. Η Μάλαγα έχει 11.000 διαρκείας! Πώς λοιπόν η ομάδα να μην προσεγγίσει χορηγούς; Πώς να μην έχει αυξημένα έσοδα; Οχι βέβαια πως δεν υπάρχουν προβλήματα και εδώ. Απλώς, είναι πιο μικρά απ' ό,τι στην Ελλάδα και λύνονται σε σχετικά γρήγορο χρονικό διάστημα. Και εδώ κάποια ομάδα θα τύχει να καθυστερήσει κάποια στιγμή τις πληρωμές της. Ωστόσο, όλοι ξέρουν ότι τα λεφτά τους δεν θα τα χάσουν. Υπάρχει η επέμβαση της "λίγκας" για να λυθεί η όποια διαφορά και να γίνει διακανονισμός. Η προσφυγή για λύση συμβολαίων είναι "άγνωστη" για τη συντριπτική πλειονότητα των παικτών. Στην Ισπανία ό,τι σου λένε το τηρούν. Δεν θα σου υποσχεθούν πολλά και θα σου δώσουν λίγα».

– Προφανώς, η οικονομική υγεία έχει και καλό αγωνιστικό αντίκτυπο...

– Σαφέστατα. Η ανταγωνιστικότητα του πρωταθλήματος είναι υψηλή και ειδικά φέτος βλέπουμε αρκετές εκπλήξεις. Δεν ξέρουμε από την αρχή το ζευγάρι του τελικού, κι ας υπάρχουν φαβορί.

– Σημάδια οικονομικής κρίσης υπάρχουν στην Ισπανία;

– Η κρίση έχει «αγγίξει» και εδώ το πρωτάθλημα. Ασφαλώς υπάρχουν ακόμα καλά συμβόλαια, αλλά οι ομάδες είναι, πλέον, πολύ πιο προσεκτικές στις κινήσεις τους. Μαθαίνουν τι συμβαίνει και φροντίζουν από τώρα να υπολογίζουν κάθε ευρώ που θα δοθεί, ενώ δεν εφησυχάζουν με τα έσοδα των χορηγών και αναζητούν νέες πηγές.

Ο Φώτης Κατσικάρης τονίζει ότι και στην Ισπανία δεν είναι όλα ρόδινα...

«Οι ομάδες δεν ζουν από την τσέπη ενός»

Η αποτύπωση των διαφορών που έχει το ελληνικό πρωτάθλημα μπάσκετ από το ισπανικό, γίνεται χωρίς τη χρήση μεγεθυντικού... φακού για να αντιληφθεί καθείς ότι τα πλεονεκτήματα του αθλήματος προστατεύτηκαν από τις ίδιες τις ομάδες και τους θεσμικούς φορείς πολύ περισσότερο απ' ό,τι στην Ελλάδα. Ο Φώτης Κατσικάρης συνεχίζει για τέταρτη χρονιά να είναι ο... μετανάστης του ελληνικού μπάσκετ στο ισπανικό πρωτάθλημα και η νοσταλγία της επιστροφής σπάνια έρχεται στη σκέψη του.«Πιστεύω ότι στην Ελλάδα το μπάσκετ αγαπήθηκε πολύ περισσότερο από τους φιλάθλους και την κοινωνία, τα είκοσι τελευταία χρόνια. Οταν, όμως, ο χώρος πήρε μεγάλη λάμψη, προσείλκυσε και ανθρώπους που ήθελαν μόνο να κερδίσουν γρήγορα. Αυτοί έκαναν μόνο κακό. Υπήρξαν εύκολα έσοδα και μεγαλύτερα έξοδα. Κανείς δεν δούλεψε στην οργάνωση του μάρκετινγκ και στην παραγωγική διαδικασία των παικτών», λέει στην «Κ» ο Φώτης Κατσικάρης από το Μπιλμπάο, όπου εργάζεται στον πάγκο της Ατλέτικο για δεύτερη συνεχόμενη χρονιά. «Στην Ισπανία, δεν είναι όλα ρόδινα, αλλά οι ομάδες δεν ζουν από την τσέπη ενός επιχειρηματία. Εχουν καλά γήπεδα, προσελκύουν κόσμο, έχουν χορηγούς και το μπάσκετ πουλάει στην τιμή που αξίζει. Ετσι διατηρούνται και οι αγωνιστικές προδιαγραφές για την έκπληξη του αποτελέσματος και η περσινή πρωταθλήτρια Ευρώπης, Μπαρτσελόνα, έχασε τον ισπανικό τίτλο από την Κάχα...».

SAVVIDES PHOTO

Οι Κρίστοφερ Κουτρουζάς και Ράρες Κουζντριορεάν είναι ενεργά μέλη της Εθνικής Κύπρου στο Ντέιβις Καπ.

Οι κορυφαίοι τενίστες του 2010

Το Νο1 της Κύπρου της κατηγορίας ανδρών το 2010 κατέκτησε ο Κρίστοφερ Κουτρουζάς, ενώ ο Ράρες Κουζντριορεάν έβγαλε τη σεζόν στο Νο2. Μετά από έναν αγωνιστικό μαραθώνιο που περιελάμβανε πρωταθλήματα σε ολόκληρη την Κύπρο, οριστικοποιήθηκε πρόσφατα η τελική κατάταξη των αθλητών και αθλητριών μας σε άνδρες, γυναίκες και εφήβους. Αξίζει να αναφέρουμε ότι η κατάταξη των τζούνιορς είναι combined ranking, αφού στη βαθμολογία συναθροίζονται το σύνολο των βαθμών που έχουν αποκτηθεί από την παρουσία τους στα μονά, μαζί με το 25% της συγκομιδής στα διπλά. Επίσης, τον δικό της ρόλο στην τελική κατάταξη επιφέρει η κατάταξη των αθλητών σε ευρωπαϊκή και παγκόσμια κατάταξη των τζούνιορς. Παρακάτω παραθέτουμε τους δύο κορυφαίους τενίστες ανά κατηγορία, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι μειώνουμε την παρουσία των άλλων αθλητών, με τον αριθμό τους να είναι πραγματικά μεγάλος, δείχνοντας τη στροφή των παιδιών στο άθλημα της αντισφαίρισης.

Άνδρες: Νο1 Κρίστοφερ Κουτρουζάς, Νο2 Ράρες Κουζντριορεάν

Γυναίκες: Νο1 Μαριλένα Παπαδοπούλου, Νο2 Ιωάννα-Νένα Σάββα

Αγόρια U18: Νο1 Φώτος Φωτιάδης, Νο2 Χρήστος Τρικωμίτης

Κορίτσια U18: Νο1 Ιωάννα-Νένα Σάββα, Νο2 Μαριλένα Παπαδοπούλου

Αγόρια U16: Νο1 Σέργης Κυρατζής, Νο2 Χρήστος Χατζηγεωργίου

Κορίτσια U16: Νο1 Μαρία Σιοπαχά, Νο2 Άντρια Τσαγγαρίδου

Αγόρια U14: Νο1 Πέτρος Χρυσοχός, Νο2 Μιχάλης Περβολαράκης

Κορίτσια U14: Νο1 Μάρα Αργυρίου, Νο2 Μαρία Σιοπαχά

Αγόρια U12: Νο1 Κωνσταντίνος Χριστοφόρου, Νο2 Κωνσταντίνος Στυλιανού

Κορίτσια U12: Νο1 Μαρία Στυλιανού, Νο2 Γιοβάνα Κνέζεβιτς

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: CyprusTennisSociety.com

Οδηγός για προστασία από ιούς

Νέο κακόβουλο μήνυμα έφθασε τελευταία στα κομπιούτερ χιλιάδων χρηστών

Εξαρση φαινομένου

«Σκουλήκια» σαν το Koobface κυκλοφορούν εδώ και χρόνια και στα MySpace, hi5, Bebo, Friendster, κάτι που δείχνει πως κανένα site κοινωνικής δικτύωσης δεν είναι απρόσβλητο στα διάφορα είδη κακόβουλου λογισμικού. Πριν από λίγες ημέρες, άλλωστε, η εταιρεία ασφαλείας PandaLabs ανακοίνωσε πως παρατηρείται έξαρση στους ιούς οι οποίοι διαδίδονται μέσω του Twitter –της δημοφιλούς υπηρεσίας micro-blogging– καθώς έχουν πολλαπλασιαστεί τα μηνύματα που περιέχουν επιβλαβείς συνδέσμους. Γι' αυτό και προτείνει στους χρήστες να πραγματοποιούν πάντοτε τις αναβαθμίσεις προγραμμάτων όπως το Flash ή το Quicktime απευθείας μέσα από τις ιστοσελίδες των εταιρειών.

Αν τα sites social networking γνωρίζουν απήχηση και στους... κυβερνοεγκληματίες, ένας επιπλέον λόγος είναι πως πολλά μέλη τους δεν είναι αρκετά εξοικειωμένα στη χρήση υπολογιστών, αλλά και ότι όλοι οι χρήστες ανεξαιρέτως υποψιάζονται πολύ λιγότερο τις απειλές που κρύβονται πίσω από post τα οποία φαινομενικά προέρχονται από τους «φίλους» τους. Μάλιστα, καθώς ολοένα περισσότεροι νέοι χρησιμοποιούν το Facebook ή το Twitter για να επικοινωνούν, και όχι τόσο το παραδοσιακό e-mail, ήδη παρατηρείται αύξηση στους ιούς, οι οποίοι αξιοποιούν αυτές τις πλατφόρμες.

Του **ΚΩΣΤΑ ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗ**

Αν ανήκετε στα τρία εκατομμύρια Ελληνες που διαθέτουν προφίλ στο Facebook και λάβετε ένα μήνυμα από κάποιον «φίλο» σας με θέμα «I got you a surprise», τότε το καλύτερο που έχετε να κάνετε είναι να αγνοήσετε τη –δυσάρεστη, όπως συνήθως αποδεικνύεται– έκπληξη που επιφυλάσσει. Κι αυτό γιατί πρόκειται για «δόλωμα», το οποίο έχει στόχο να μολύνει τον υπολογιστή με κακόβουλο λογισμικό αν, από περιέργεια, χρησιμοποιήσετε τον σύνδεσμο («link») που περιέχει το μήνυμα. Σε αυτή την περίπτωση, θα κατευθυνθείτε σε ένα εξωτερικό site όπου υποτίθεται μπορείτε να «κατεβάσετε» ένα φάκελο με φωτογραφίες – στην πραγματικότητα, όμως, ο φάκελος περιέχει ένα εκτελέσιμο αρχείο με ιό που θα εγκατασταθεί στο PC, «αποκτώντας» τον έλεγχό του. Και το πρώτο που θα κάνει είναι να στείλει ένα αντίστοιχο μήνυμα σε όλες τις επαφές σας, για να εξαπλωθεί ακόμη περισσότερο.

Η είδηση για τον ιό... έκπληξη κυκλοφόρησε στο Ιντερνετ πριν από λίγες ημέρες και έκανε τον γύρο και της ελληνικής μπλογκόσφαιρας, με σκοπό να προειδοποιηθούν οι ανυποψίαστοι χρήστες. Οπως είναι φυσικό, το συγκεκριμένο περιστατικό μόνο μεμονωμένο δεν είναι: τα τελευταία χρόνια, το Facebook δέχεται πολλές επιθέσεις και, αν και διαθέτει μηχανισμούς προστασίας λόγω της τεράστιας δημοφιλίας του, ολοένα περισσότεροι ιοί και «δούρειοι ίπποι» αξιοποιούν την υπηρεσία κοινωνικής δικτύωσης για να διαδοθούν.

Αυτό, με στόχο να αποστείλουν διαφημιστικά μηνύματα ή, ακόμη χειρότερα, να υποκλέψουν ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα και να μετατρέψουν σε υποχείριό τους όσο το δυνατόν περισσότερα PC, για κάθε λογής παράνομες δραστηριότητες. Δραστηριότητες οι οποίες, στην περίπτωση μόνο του Koobface (ενός «σκουληκιού» που πρωτοεμφανίστηκε το 2008), μέσα σε 12 μήνες απέφεραν κέρδη στους εμπνευστές του 2 εκατ. δολάρια.

Τρία εκατομμύρια Ελληνες που διαθέτουν προφίλ στο Facebook βρέθηκαν εκτεθειμένοι απέναντι σε ιό-δόλωμα.

Ολο και περισσότερα «δολώματα» κάνουν την εμφάνισή τους στα sites κοινωνικής δικτύωσης.

Αρκετές φορές, τέτοια προγράμματα αλιεύουν τα θύματά τους δελεάζοντάς τα με μηνύματα ή mail σχετικά με «πικάντικες» ή παράξενες εικόνες και βίντεο. Για να τις δει, ο χρήστης είτε χρειάζεται να αποδεχθεί εφαρμογές που στην πραγματικότητα είναι κακόβουλες είτε, όπως στο παραπάνω παράδειγμα, θα πρέπει να βγει εκτός Facebook – σε εξωτερικούς ιστότοπους, που θα εγκαταστήσουν κάποιον ιό με την πρόφαση ότι θα αποθηκεύσουν το οπτικό υλικό στον υπολογιστή του ή θα αναβαθμίσουν κάποιο βοηθητικό πρόγραμμα.

Επομένως, τι μπορεί να κάνει κανείς για να γλιτώσει τις κακοτοπιές;

– Να ανανεώνει το λειτουργικό σύστημα και τον browser με τις πιο πρόσφατες ενημερώσεις ασφαλείας. Επίσης, τα αντιικά προγράμματα παρέχουν ακόμη μεγαλύτερη προστασία αφού, παράλληλα, ελέγχουν ανά πάσα στιγμή αν ο υπολογιστής έχει μολυνθεί.

– Να ενημερώνεται για τα πιο πρόσφατα κρούσματα μολυσμένων συνδέσμων και εφαρμογών από τη σελίδα Facebook Security, όπου οι υπεύθυνοι του κοινωνικού δικτύου αναρτούν όλες τις σχετικές ειδήσεις.

– Εξίσου σημαντικά είναι και τα στοιχειώδη μέτρα αυτοπροστασίας, καθώς οι ειδικοί συνιστούν στους χρήστες να αποφεύγουν τις αμφιβόλης αξιοπιστίας εφαρμογές, αλλά και τα αρχεία και προγράμματα που τους προτρέπουν να «κατεβάσουν» τα σάιτ στα οποία ανακατευθύνονται μέσω των μηνυμάτων.

Ενα ακόμη εργαλείο που έκανε πρόσφατα την εμφάνισή του στο Facebook είναι δωρεάν εφαρμογές όπως η Safego της Bitdefender, η Defensio της Websense και η Norton Safe Web της Symantec, οι οποίες προστατεύουν από τα κακόβουλα post. Οι εφαρμογές αυτές «σαρώνουν» τον λογαριασμό, ελέγχοντας τα link που περιέχονται στα τελευταία νέα ή τα προσωπικά μηνύματα.

ΣΗΜΕΡΑ GADGETS

EPSON

Προβάλλει ταινίες και την ημέρα

Εκτός από το ότι ο νέος προβολέας EH-TW3600 της Epson επιτρέπει την αναπαραγωγή βίντεο Full HD, αποδίδει φυσικά χρώματα και φωτεινές εικόνες ακόμη και στο φως της ημέρας, αφού προσφέρει φωτεινότητα 2.000 lumens. Ο προβολέας χάρις στις δύο θύρες HDMI, μπορεί να συνδεθεί με set-top boxes, κονσόλες παιχνιδιών και DVD/Blu-ray player.

TOM TOM

Προηγμένη και πλήρης καθοδήγηση

Εμπλουτίζοντας τα πετυχημένα συστήματα πλοήγησης αυτοκινήτου που κυκλοφορεί ήδη στη χώρα μας, η TomTom ανακοίνωσε τη διάθεση στην ελληνική αγορά της νέας σειράς Via, η οποία αποτελείται από δύο συσκευές με οθόνη 11 ή 13 εκατοστών. Ετσι, τα μοντέλα TomTom Via 120 και Via 125 προσφέρουν προηγμένη καθοδήγηση λωρίδων, πληρέστερους χάρτες με περισσότερες λεπτομέρειες.

ΜΙΚΡΕΣ ΑΓΓΕΛΙΕΣ

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΟΙΚΙΕΣ

Id 29638 Πωλείται στη Δευτερά καινούρια γωνιακή οικία 3ων υπνοδωματίων με en-suite shower και σχέδιο που ξεχωρίζει και λειτουργία στους χώρους. Ένα έργο που προσφέρει κάτι το ξεχωριστό. Σε ήσυχο καθαρό περιβάλλον... Καλή επιλογή. Τιμή: 241,500 Ευρώ. Με το Φ.Π.Α. Αρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333

Id 39081 Πωλείται στη Καλλιθέα μεζονέτα 3ων υπνοδωματίων κατασκευής 2010 με 136τ.μ. εσωτερικούς χώρους και 50τ.μ. βεράντες. Υποδαπέδια θέρμανση, πιεστικό νερού, open plan κουζίνα, blinds, πρόνοια για σύστημα συναγερμού, 64τ.μ. αυλή και υπόγειο. Τιμή: 240,000 Ευρώ Δεν έχει Φ.Π.Α. Αρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333

Id 37333 Πωλείται στο Τσέρι ανεξάρτητη οικία 3ων υπνοδωματίων του 2005 σε ύψωμα. 320τ.μ. οικόπεδο με τεράστια αυλή (10μ. επί 14μ.) στο πίσω μέρος που εφάπτεται χαλίτικου. Στα 180τ.μ. χώρους θα βρείτε πολύ άνετη σαλοτραπεζαρία με τζάκι, κουζίνα με μεγάλη βεράντα και πλυσταριό. Πάνω υπάρχουν μεγάλα υπνοδωμάτια, όλα με περσίδες, jacuzzi bath, γκαρνταρόμπα, ντους στο κυρίως, κεντρική θέρμανση πετρελαίου και κλιματιστικά. Τιμή: 299,000 Ευρώ. Δεν έχει Φ.Π.Α. Αρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333

Id 39478 Πωλείται στο Τσέρι ανεξάρτητη οικία 3ων υπνοδωματίων με πισινά ενός υπνοδωματίου καθώς επίσης και υπόγειο ενός υπνοδωματίου κατασκευής 1985. Είναι κτισμένη σε 490τ.μ. οικόπεδο με 150τ.μ. καλυμμένους χώρους, σε αδιέξοδο δίπλα από χώρο πρασίνου. Κεντρική θέρμανση, κλιματιστικά καθώς και μεγάλη αυλή. Τιμή: 280,000 Ευρώ Δεν έχει Φ.Π.Α. Αρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333

Id 39440 Πωλείται στη Καλλιθέα καινούρια ανεξάρτητη οικία 4ων υπνοδωματίων, σε οικόπεδο 270τ.μ και αποτελείται από 180τ.μ καλυμμένους χώρους. Διαθέτει μεγάλη κουζίνα, ιταλική ξυλεία, όλες τις πρόνοιες για κλιματισμό και θέρμανση, en-suite shower, γκαρνταρόμπα, αποθηκευτικό χώρο, καλυμμένο χώρο στάθμευσης και ωραία αυλή. Τιμή: 315,000 Ευρώ με το Φ.Π.Α Αρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΑ

Id 39435 Πωλείται διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων κατασκευής 2008, με τίτλο στην Ανθούπολη, με 95τ.μ καλυμμένους χώρους και 9τ.μ καλυμμένη βεράντα. Διαθέτει όλες τις ηλεκτρικές συσκευές, 2 κλιματιστικά, καλυμμένο χώρο στάθμευσης και αποθήκη. Τιμή: 160,000 Ευρώ. Δεν υπόκειται σε Φ.Π.Α Αρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333

Id 39436 Πωλείται διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων ισόγειο κατασκευής 1985, ανακαινισμένο στην Λευκωσία, με έτοιμο τίτλο. Αποτελείται από 85τ.μ καλυμμένους χώρους, 5τ.μ καλυμμένη βεράντα, είναι επιπλωμένο, με ηλεκτρικές συσκευές, και διαθέτει καλυμμένο χώρο στάθμευσης και αποθηκευτικό χώρο. Τιμή: 120,000 Ευρώ. Δεν υπόκειται σε Φ.Π.Α Αρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333

Id 39437 Πωλείται διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων κατασκευής 2002 στην Αγλαντζιά, ανακαινισμένο, με τίτλο. Διαθέτει 62τ.μ καλυμμένους χώρους, 13τ.μ βεράντα, όλες τις ηλεκτρικές συσκευές, 3 κλιματιστικά, blinds, περσιάνες, καλυμμένο χώρο στάθμευσης και 2 αποθήκες. Τιμή: 134,000 Ευρώ. Δεν υπόκειται σε Φ.Π.Α Αρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333

Id 39443 Πωλείται διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων κατασκευής 1995. Αποτελείται από 130τ.μ. εσωτερικούς χώρους με 10τ.μ. καλυμμένη βεράντα και βρίσκεται σε πολύ καλή και ήσυχη περιοχή της Μακεδονίτισσας. Διαθέτει μεγάλη ξεχωριστή κουζίνα, άνετα υπνοδωμάτια, τζάκι, 3 κλιματιστικά, φούρνο, μάτια, αποσμητήρα και καλυμμένο χώρο στάθμευσης. Έτοιμος τίτλος. Τιμή: 185,000 Ευρώ. Δεν υπόκειται σε Φ.Π.Α Αρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333

Id 39444 Πωλείται διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων 94τ.μ καλυμμένους χώρους και 20τ.μ καλυμμένη βεράντα, στα Λατσιά. Διαθέτει όλες τις ηλεκτρικές συσκευές, 4 κλιματιστικά, κεντρική θέρμανση, blinds, 2 αποχωρητήρια, καλυμμένο χώρο στάθμευσης και αποθήκη. Τιμή: 220.000 Ευρώ. Δεν υπόκειται σε Φ.Π.Α Αρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333

Id 39445 Πωλείται διαμέρισμα 3ων υπνοδωματίων κατασκευής 2005, με τίτλο στην Παλουριώτισσα. Αποτελείται από 110τ.μ καλυμμένους χώρους και 10τ.μ καλυμμένη βεράντα. Διαθέτει όλες τις ηλεκτρικές συσκευές, επιπλωμένο, wall paper παντού, σύστημα συναγερμού, blinds, περσιάνες, 4 κλιματιστικά, ηλεκτρική θέρμανση, καλυμμένο χώρο στάθμευσης και αποθήκη. Τιμή: 230,000 Ευρώ. Δεν υπόκειται σε Φ.Π.Α Αρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333

Id 39446 Πωλείται διαμέρισμα 1ος υπνοδωματίου στον Στρόβολο, κατασκευής 2008, 60τ.μ καλυμμένους χώρους και 6τ.μ καλυμμένη βεράντα, με ηλεκτρικές συσκευές, τζάκι, Jacuzzi, blinds, δορυφορική, 2 κλιματιστικά, καλυμμένο χώρο στάθμευσης και αποθήκη. Τιμή: 120,000 Ευρώ. Δεν υπόκειται σε Φ.Π.Α Αρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333

Id 39450 Πωλείται διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων με τίτλο κατασκευής 1976 στον Άγιο Δομέτιο, πλήρως ανακαινισμένο, με 90τ.μ καλυμμένους χώρους, 25τ.μ καλυμμένη βεράντα και 5τ.μ ακάλυπτη. Διαθέτει ηλεκτρικές συσκευές, 2 κλιματιστικά, shutters και παρκέ στα υπνοδωμάτια. Τιμή: 125,000 Ευρώ. Δεν υπόκειται σε Φ.Π.Α Αρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333

Id 39451 Πωλείται διαμέρισμα 3ων υπνοδωματίων κατασκευής 2008, στη Καλλιθέα, με 100τ.μ καλυμμένους χώρους και 15τ.μ καλυμμένη βεράντα. Διαθέτει μεγάλη ιταλική κουζίνα, ηλεκτρικές συσκευές, κρυφούς φωτισμούς, αντικουνουπικά, en-suite shower, 3 αποχωρητήρια, κλιματισμό, διπλό καλυμμένο χώρο στάθμευσης και αποθήκη. Τιμή: 210,000 Ευρώ, δεν υπόκειται σε Φ.Π.Α Αρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333

Id 39453 Πωλείται διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων κατασκευής 1988, ισόγειο στον Στρόβολο. Διαθέτει 98τ.μ καλυμμένους χώρους, κεντρική θέρμανση, 2 κλιματιστικά, καλυμμένο χώρο στάθμευσης και έτοιμο τίτλο. Τιμή: 135.000 Ευρώ. Δεν υπόκειται σε Φ.Π.Α Αρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333

Id 39454 Πωλείται διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων ισόγειο, στο Στρόβολο, κατασκευής 1980 με 120τ.μ. καλυμμένους χώρους, πλήρως ανακαινισμένο, πλυσταριό, 4 κλιματιστικά, περσιάνες και blinds στα παράθυρα και έτοιμο τίτλο. Τιμή: 155,000 Ευρώ Δεν έχει Φ.Π.Α. Αρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333

Id 39455 Πωλείται διαμέρισμα 3ων υπνοδωματίων στη Παλλουριώτισσα κατασκευής 1988 με 160τ.μ. καλυμμένους χώρους και 15τ.μ. βεράντα. Διαθέτει ηλεκτρικές συσκευές, shutters, κεντρική θέρμανση, επένδυση πέτρας, πλυσταριό, γραφείο, καλυμμένο χώρο στάθμευσης, αποθήκη και τίτλο. Τιμή: 175,000 Ευρώ Δεν έχει Φ.Π.Α. Αρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333

Id 39457 Πωλείται στη Παλλουριώτισσα διαμέρισμα 3ων υπνοδωματίων κατασκευής 1997 με έτοιμο τίτλο. Διαθέτει 145τ.μ. καλυμμένους χώρους, 27τ.μ. βεράντα, 2 κλιματιστικά, ηλεκτρική θέρμανση, τεράστια κουζίνα, παρκέ, περσιάνες, 2 αποχωρητήρια, καλυμμένο χώρο στάθμευσης και αποθήκη. Τιμή: 200,000 Ευρώ Δεν έχει Φ.Π.Α. Αρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333

Id 39459 Πωλείται διαμέρισμα 3ων υπνοδωματίων κατασκευής 1998 στην Ακρόπολη σε πολύ καλή διατηρημένη και ήσυχη πολυκατοικία. Διαθέτει 110τ.μ. καλυμμένους χώρους, 10τ.μ. βεράντα, εντοιχισμένες ηλεκτρικές συσκευές, 2 κλιματιστικά, 2 αποχωρητήρια, κεντρική θέρμανση, laminate παρκέ, shutters, καλυμμένο χώρο στάθμευσης, αποθήκη και έτοιμο τίτλο. Τιμή: 200,000 Ευρώ Δεν έχει Φ.Π.Α. Αρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333

Id 39460 Πωλείται διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων στα Λατσιά κατασκευής 2008 με 85τ.μ. καλυμμένους χώρους, 15τ.μ. βεράντα και 30τ.μ. αυλή. Διαθέτει ηλεκτρικές συσκευές, επιπλωμένο, σύστημα συναγερμού, παρκέ, blinds, wallpaper, διπλό καλυμμένο χώρο στάθμευσης και αποθήκη. Τιμή: 249,000 Ευρώ Δεν έχει Φ.Π.Α. Αρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333

Id 39461 Πωλείται διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων στον Άγιο Δομείτο κατασκευής 2006 σε πολύ καλή περιοχή στον Άγιο Δομέτιο με 88τ.μ. καλυμμένους χώρους και 19τ.μ. βεράντα. Διαθέτει ηλεκτρικές συσκευές, 3 κλιματιστικά, ηλεκτρική θέρμανση, παρκέ, αντηλιακές κουρτίνες, πλυσταριό, διπλό καλυμμένο χώρο στάθμευσης και αποθήκη. Έτοιμος Τίτλος. Τιμή: 221,000 Ευρώ Δεν έχει Φ.Π.Α. Αρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333

Id 39465 Πωλείται διαμέρισμα 3ων υπνοδωματίων στη Παλλουριώτισσα κατασκευής 2006 με τίτλο, με 100τ.μ. καλυμμένους χώρους και 40τ.μ. βεράντα. Διαθέτει ηλεκτρικές συσκευές, έπιπλα, roman κουρτίνες, δορυφορική, 4 κλιματιστικά, κεντρική θέρμανση, en-suite shower, καλυμμένο χώρο στάθμευσης και αποθήκη. Τιμή: 200,000 Ευρώ Δεν έχει Φ.Π.Α. Αρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333

Id 39466 Πωλείται διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων κατασκευής 2008, στην Παλλουριώτισσα με 78τ.μ. εσωτερικούς χώρους και 14τ.μ. καλυμμένη βεράντα. Διαθέτει ηλεκτρικές συσκευές, κλιματιστικά, πλυσταριό, blinds και περσιάνες στα παράθυρα, καλυμμένο χώρο στάθμευσης και αποθήκη. Τιμή: 195,000 Ευρώ, δεν υπόκειται σε Φ.Π.Α. Αρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333

Id 39468 Πωλείται διαμέρισμα 1ος υπνοδωματίου κατασκευής 1990 στην Αγλαντζιά. Αποτελείται από 55τ.μ. εσωτερικούς χώρους με κήπο, ηλεκτρικές συσκευές, κλιματιστικά, περσιάνες, ακάλυπτο χώρο στάθμευσης και έτοιμος τίτλος ιδιοκτησίας. Τιμή: 75,000 Ευρώ, δεν υπόκειται σε Φ.Π.Α. Αρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333

Id 39469 Πωλείται διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων ρετιρέ κατασκευής του 2007 στην Λακατάμια με τίτλο ιδιοκτησίας. Αποτελείται από 110τ.μ. εσωτερικούς χώρους με 90τ.μ. ακάλυπτη βεράντα. Διαθέτει ηλεκτρικές συσκευές, κλιματιστικά, storage heaters, blinds, επενδυμένο τοίχο με ξύλο, μοντέρνο σχεδιασμού, πλυσταριό, γραφείο, διπλό καλυμμένο χώρο στα΄θμευσης και 2 αποθήκες. Τιμή: 225,000 Ευρώ, δεν υπόκειται σε Φ.Π.Α. Αρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333

Id 39471 Πωλείται διαμέρισμα 3ων υπνοδωματίων κατασκευής του 1993 στον Λυκαβηττό, ανακαινισμένο. Αποτελείται από 115τ.μ. εσωτερικούς χώρους με 5τ.μ. καλυμμένη βεράντα, κλιματιστικά σε όλους τους χώρους, ηλεκτρικές συσκευές, καλυμμένο χώρο στάθμευσης και αποθήκη. Έτοιμος τίτλος ιδιοκτησίας. Τιμή: 240,000 Ευρώ, δεν υπόκειται σε Φ.Π.Α. Αρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333

ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΝΤΑΙ

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ διαμέρισμα 3 υπνοδωματίων 130 τ.μ. σε μικρή πολυκατοικία στη περιοχή Hilton σε άριστη κατάσταση. Εντοιχισμένη κουζίνα, πλήρως επιπλωμένο, κεντρική θέρμανση, Air Conditions σε όλους τους χώρους, ηλιακό, αποθήκη και στεγασμένο χώρο στάθμευσης. Τιμή 750 ευρώ. Τηλ.: 99-696401.

Ενοικιάζεται ανώγειος κατοικία τριών υπνοδωματίων, πλήρως επιπλωμένη με δύο κλιματιστικά. Μπορεί να χρησιμοποιηθεί και ως γραφείο. Κωνσταντίνου Παλαιολόγου 6, κοντά στα Δικαστήρια Λεμεσού. Τηλ. 25362878

Ενοικιάζεται διαμέρισμα τριών υπνοδωματίων, στην περιοχή Ομονοίας στη Λεμεσό. Διαθέτει συστήματα κλιματισμού, στεγασμένο χώρο στάθμευσης και αποθήκη. Πληροφορίες τηλ. 99359350

Id 39166 Ενοικιάζεται διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων κατασκευής 2006 στο Στρόβολο, μερικώς επιπλωμένο και με όλα τα ηλεκτρικά είδη. Διαθέτει κλιματιστικά, καλυμμένο χώρο στάθμευσης και αποθήκη. Ενοίκιο: 650 Ευρώ μηνιαίως συζητήσιμηΑρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333

Id 39472 Ενοικιάζεται διαμέρισμα 3ων υπνοδωματίων στην Κ. Λακατάμια ρετιρέ (2010). Διαθέτει 150τ.μ εσωτερικούς χώρους, 70τ.μ καλυμμένη βεράντα και 100τ.μ roof garden. Διαθέτει εντοιχισμένη κουζίνα, shower en-suite, αποχωρητήριο ξένων, storage heater, κλιματιστικά, blinds, 2 καλυμμένους χώρους στάθμευσης και αποθήκη. Ενοίκιο: 1200 Ευρώ Μηνιαίως και 40 Ευρώ Κοινόχρηστα.Αρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333

Id 34994 Ενοικιάζεται καινούργια ημιανεξάρτητη πολυτελείας οικία 4ων υπνοδωματίων στον Τύμβο. Διαθέτει 217τ.μ. εσωτερικούς χώρους κτισμένη σε 280τ.μ. οικόπεδο, με πισίνα, 3 μπάνια, αποθήκη, κεντρική θέρμανση και κλιματιστικά, και καλυμμένο χώρο στάθμευσης. Ενοίκιο: 2000 Ευρώ μηνιαίως. Αρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333

Id 39155 Ενοικιάζεται διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων, ρετιρέ, κατασκευής 2005 στην Έγκωμη, κοντά στο Hilton Park Αποτελείται από 80τ.μ εσωτερικούς χώρους και 17τ.μ καλυμμένες βεράντες(2). Διαθέτει 127τ.μ roof garden, κλιματιστικά, παρκέ στα υπνοδωμάτια και en-suite shower στο κυρίως, εντοιχισμένα-φούρνο, μάτια, αποσμητήρα και γρανίτη στην κουζίνα, blinds, κουρτίνες, ηλεκτρικό τζάκι και καλυμμένο χώρο στάθμευσης, αποθήκη και τίτλος ιδιοκτησίας. Ενοίκιο: 700 Ευρώ Μηνιαίως μαζί με τα κοινόχρηστα. Αρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333

Πωλούνται οροφοδιαμερίσματα 4 υπνοδωματίων υψηλών προδιαγραφών και άριστης αισθητικής στην περιοχή Λυκαβητού Λευκωσίας. Τα διαμερίσματα διαθέτουν 2 υπόγειους χώρους στάθμευσης και μεγάλη αποθήκη. Παράδοση Έργου: Δεκέμβριος 2010

Για περισσότερες πληροφορίες αποτείνεστε στο 22450333 www.chapsdevelopers.com

Πωλείται γεωργικό τεμάχιο 10 σκαλών στο Παλιομέτοχο. Το τεμάχιο είναι εφαπτόμενο σε εγγεγραμμένο δρόμο με πολύ καλές προοπτικές ανάπτυξης.

Για περισσότερες πληροφορίες αποτείνεστε στο 22450333 www.chapsdevelopers.com

TMA Real Estate — Ι. ΜΑΡΚΙΔΗΣ — Το Κλειδί Στα Ακίνητα

Τηλέφωνο: 77773333

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ

Id 30260 Δευτερά. Μοναδική ευκαιρία, ολοκαίνουρια ανεξάρτητη κατοικία σε προνομιούχα περιοχή. Η κατοικία αποτελείται από 3 υπνοδωμάτια, το κυρίως με en suite, και άλλα 2 άνετα υπνοδωμάτια, διαθέτει πρόνοιες κεντρικής θέρμανσης, πρόνοιες κλιματιστικών σε όλους τους χώρους και βρίσκεται σε πολύ ωραία τοποθεσία. **Τιμή:255,300 Ευρώ με το Φ.Π.Α.**

Id 39176 Πλατύ Αγλαντζιάς. Διαμέρισμα 3ων υπνοδωματίων και 2 αποχωρητηρίων κατασκευής 2004, 136τ.μ. εσωτερικοί χώροι, σε μικρή οικοδομή 4 διαμερισμάτων με μεγάλους και άνετους χώρους σαλονιών και κουζίνας. Το κυρίως υπνοδωμάτιο είναι 15τ.μ. και διαθέτει επιπλέον en-suite shower. Έχει επίσης 3 βεράντες και εξυπηρετούν το σαλόνι, τα υπνοδωμάτιο και την κουζίνα. **Τιμή: 210,000 Ευρώ Δεν υπόκειται σε Φ.Π.Α.**

ID 38489 Προνομιακός διαχωρισμός οικοπέδων στην Αγλαντζιά σε καινούργια περιοχή πλησίον του δημοτικού κολυμβητηρίου. Όλα τα οικόπεδα διαθέτουν τις απαραίτητες υπηρεσίες και πρόνοιες καθώς επίσης, σύνδεση με το αποχετευτικό και η ηλεκτροδότηση της περιοχής είναι υπόγεια. Διατίθενται οικόπεδα σε διάφορα μεγέθη από 540-827 τ.μ. και ο συντελεστής δόμησης είναι 60%, ιδανικός για ανοικοδόμηση μονοκατοικιών. Προσφέρονται ευκολίες πληρωμής, καθώς επίσης και οι απαραίτητες εγγυήσεις για σκοπούς δανειοδότησης. **Τιμές από 530 Ευρώ / τ.μ. αναλόγως οικοπέδου.**

ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΝΤΑΙ ΟΙΚΙΕΣ

Id 36878 Ενοικιάζεται οικία 4ων υπνοδωματίων, ημι-ανεξάρτητη κατασκευής 2000, πλήρως ανακαινισμένη στον Αρχάγγελο, περιοχή Λόγου. Διαθέτει κ/θ, κλιματιστικά, υπόγειο χώρο στάθμευσης, μεγάλη σοφίτα με ντους και τζάκι, 280τ.μ. εσωτερικούς καλυμμένους χώρους κα είναι σε εξαιρετική κατάσταση. **Ενοίκιο: 1000 Ευρώ μηνιαίως** μαζί με τα κοινόχρηστα.

Id 38751 Ενοικιάζεται οικία 3ων υπνοδωματίων και γραφείο κατασκευής 2006 σε οικόπεδο 4000τ.μ πολυτελείας. Βρίσκεται στο Στρόβολο και διαθέτει πλήρως εξοπλισμένη κουζίνα με όλα τα ηλεκτρικά είδη, κ/θ, κλιματιστικά, en-suite shower και γκαρνταρόμπα στο κυρίως υπνοδωμάτιο, πλυσταριό στην κουζίνα, κήπος με πέργολα και 2 καλυμμένοι χώροι στάθμευσης κλειστοί που ανοίγουν με remote control. **Ενοίκιο: 1600 Ευρώ Μηνιαίως**. Συζητήσιμη

Id 38921 Ενοικιάζεται οικία 4ων υπνοδωματίων, ημιανεξάρτητη κατασκευής 2006 στην Κάτω Λακατάμια. Διαθέτει κλιματιστικά, 3 τουαλέτες το ένα en-suite, γραφείο, αποθήκη, καλυμμένο χώρο στάθμευσης και είναι πλήρως επιπλωμένη. **Ενοίκιο: 1.000 Ευρώ μηνιαίως** συζητήσιμη.

Id 32311 Ενοικιάζεται καινούρια ημιανεξάρτητη οικία 3ων υπνοδωματίων, του 2008, στην Κάτω Λακατάμια, 162τ.μ. καλυμμένοι χώροι σε οικόπεδο 180τ.μ. Διαθέτει καλυμμένο χώρο στάθμευσης, αποθήκη, πρόνοιες για a/c και c/h, εντοιχισμένα και σοφίτα. **Ενοίκιο: 900 Ευρώ** Συζητήσιμη.

Id 38820 Ενοικιάζεται ανώγειος οικία 3ων υπνοδωματίων με 150τ.μ εσωτερικούς χώρους κοντά στο Falcon στον Στρόβολο. Διαθέτει κεντρική θέρμανση, κλιματιστικά, ευρύχωρο σαλόνι, 2 βεράντες, ακάλυπτο χώρο στάθμευσης. **Ενοίκιο: 550 Ευρώ** Μηνιαίως

Id 38130 Ενοικιάζεται ανεξάρτητη ισόγειος οικία, κατασκευής 1985, 3ων υπνοδωματίων, στον Λυκαβητό. Διαθέτει κλιματιστικά, γκάζι, ψυγείο, πλυντήριο και καλυμμένο χώρο στάθμευσης. Πλήρως επιπλωμένη, πλήρως ανακαινισμένη. **Ενοίκιο: 600 Ευρώ μηνιαίως**

Id 32761 Ενοικιάζεται ισόγειος οικία κατασκευής 1999, 3ων υπνοδωματίων, πλήρως ανακαινισμένο, στην Παλλουριώτισσα. Διαθέτει 230τ.μ. εσωτερικούς χώρους, 25τ.μ. αυλή, μεγάλα υπνοδωμάτια, 17τ.μ. βεράντες, αποθήκη, κλιματιστικά στα υπνοδωμάτια, κεντρική θέρμανση, πέργολα, ευρύχωρη σαλοτραπεζαρία, μεγάλη ξεχωριστή κουζίνα με πλυσταριό, καλυμμένο και ακάλυπτο χώρο στάθμευσης. **Ενοίκιο: 750 Ευρώ μηνιαίως**

Id 38941 Ενοικιάζεται ανώγειος οικία 3ων υπνοδωματίων με 180τ.μ εσωτερικούς χώρους και 30τ.μ καλυμμένη βεράντα στο Πλατύ Αγλαντζιάς. Διαθέτει 2 αποχωρητήρια, κλιματιστικά, κεντρική θέρμανση, ευρύχωρο σαλόνι και ακάλυπτο χώρο στάθμευσης. **Ενοίκιο: 700 Ευρώ Μηνιαίως**

www.tma-realestate.com

Ενοικιάζεται διαμέρισμα

Ενοικιάζεται διαμέρισμα ενός υπνοδωματίου στα Λατσιά επιπλωμένο με αποθήκη και καλυμμένο χώρο στάθμευσης σε προνομιούχα περιοχή πλησίον από το πανεπιστήμιο και το Νέο Γενικό Νοσοκομείο. Ενοίκιο 500 Ευρώ. Τηλ. 99685743

Πωλείται OPEL ZAFIRA

Πωλείται OPEL ZAFIRA 16 Αλόγων, manual, χρώματος ασημί, 7 Θέσεων, Κυπριακό του 2003, 1 ιδιοκτήτης, σε άριστη κατάσταση. Τηλ.: 99555136

ΖΗΤΟΥΝΤΑΙ ΑΚΙΝΗΤΑ ΠΡΟΣ ΑΜΕΣΗ ΑΓΟΡΑ
ΛΕΥΚΩΣΙΑ – ΠΡΩΤΑΡΑ – ΑΓΙΑ ΝΑΠΑ
ΤΗΛ. 77 77 20 27
Sweet Home Realtors Ltd
Registered & Licensed Real Estate Company
Reg no. 504
Website: www.sweethomeestates.com
Email: sales@sweethomeestates.com

Πωλείται Οικόπεδο

Πωλείται Οικόπεδο 520 τ.μ. στη Παλουριώτισσα (ΣΟΠΑΖ) με τίτλο ιδιοκτησίας προς 310,000 ευρώ.

Για πληροφορίες 22-760882 ή 99-620583

Πωλείται Οικία

Πωλείται Οικία 260 τ.μ., 4 Υπνοδωματίωνστο Γέρι, δίπλα από γήπεδο Ομόνοιας, με πολλά έξτρας. Τιμή 450,000 ευρώ (δεν υπάρχει ΦΠΑ).

Για πληροφορίες 22-760882 ή 99-620583

Μοναδικές ευκαιρίες σε όλη την περιοχή Πρωταρά και Παραλιμνίου

• Διαμέρισμα στούντιο, περιοχή Κάππαρη, με τίτλο, €42.000. • Διαμέρισμα 1 υπν. με τίτλο, περιοχή Κάππαρη, €69.000. • Διαμέρισμα 2 υπν. με τίτλο, περιοχή Αγία Τριάδα, €89.000. • Διαμέρισμα 3 υπν. με μεγάλη βεράντα, περιοχή Κάππαρη, €110.000. • Μεζονέτα γωνιακή 2 υπν., κοντά στην παραλία ΜΜΑΔ, €108.000. • Κατοικία ανεξάρτητη 2 υπν., κοντά στη θάλασσα, περιοχή Περνέρα, €215.000. • Κατοικία ανεξάρτητη καινούργια 3 υπν. με όλες τις ηλεκτρ. συσκευές, πολύ κοντά στη θάλασσα, €305.000. • Καινούργια κατοικία στον Πρωταρά με πισίνα, πολύ κοντά στη θάλασσα, €330.000. • Κατοικία ανεξάρτητη 3 υπν. με όλα τα έπιπλα και ηλεκτρ. συσκευές, με πισίνα, στον Πρωταρά, περιοχή Green Bay Cavo Maris, €395.000. • Κατοικία ανεξάρτητη 4 υπν. υπό ανέγερση με υπόγειο στον Πρωταρά, €450.000.

Πληροφορίες στο τηλ. 77 77 20 27

FOR SALE Mercedes Benz C Class

Mercedes Benz C Class (C180), 156hp with the following specs and extras: Model 2009, Bought new on May 2009, one owner, AMG Body Kit (this means that it has been upgraded from Classic to Elegance, from Elegance to Avandgarde and from Avandgarde to AMG, and includes among others, auto transmission, triptronic with gears on the steering wheel as well, sport interior, silver finish, black sport AMG seats which are 70% leather, AMG 17" rims, auto window cleaners etc), Bluetooth, Parking sensors (front and rear). Price. 29.500 euro Panayiotis 99414048

Βλέπεις την καλύτερη μπάλα σε High Definition!

Σερφάρεις απεριόριστα & μιλάς χωρίς πάγιο!

LTV SPORTS HD
LIVE αγώνες σε High Definition

LTV PREMIER HD
Το νέο 24ωρο HD κανάλι
της Premier League

Και τα 2 κανάλια αποκλειστικά
για τους συνδρομητές LTV 3PLAY

Στο πιο ολοκληρωμένο πακέτο ψυχαγωγίας και επικοινωνίας από την LTV

8 ΚΑΝΑΛΙΑ LTV
+
40 τοπικά &
διεθνή **κανάλια**

INTERNET ΜΕΧΡΙ 10Mbps
Απεριόριστο internet
με ταχύτητα
μέχρι και **10Mbps**

ΤΗΛΕΦΩΝΟ ΧΩΡΙΣ ΠΑΓΙΟ ΣΥΤΑ
Μειωμένες τιμές
σε κλήσεις
εσωτερικού
και εξωτερικού

Μόνο από
€69,90 /μήνα
ΔΩΡΕΑΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Γίνε τώρα συνδρομητής στο
22392239
www.lumieretv.com

Η υπηρεσία LTV 3PLAY είναι διαθέσιμη σε Λευκωσία, Λεμεσό και Λάρνακα
και παρέχεται μέσω του δικτύου της CABLENET COMMUNICATIONS LTD.

LTV 3PLAY
Όλα σε 1 από την LTV!

Eurobank EFG

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΚΥΡΙΑΚΗ 12 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2010

Eurobank EFG
Private Banking
Best Private Bank in Cyprus
2010 Euromoney Survey of Private Banking and Wealth Management

Μεταβολές εβδομάδας

Χ.Α.Κ.	Χ.Α.	Dow Jones	Nasdaq	Nikkei	Dax	FTSE 100	Πετρέλαιο	€ / $
2,27%	2,29%	-0,10%*	0,97%*	0,44%	0,77%	0,76%	-0,75%	-0,36%

ΣΗΜΕΡΑ

ΕΠΕΝΔΥΣΗ ΚΑΤΑΡ

Αναμένοντας απάντηση από την Ντόχα

Κύπρος και Κατάρ έχουν συνεννοηθεί για όλες τις λεπτομέρειες που αφορούν τη σχεδιαζόμενη επένδυση έναντι του Hilton και το μόνο που απομένει είναι η απάντηση της Ντόχας για τον εάν τελικά θα υλοποιηθεί το έργο. **Σελ. 4**

ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ

Ράλι ταχύτητας στην ευρυζωνικότητα

Η κυπριακή αγορά τηλεπικοινωνιών οδηγείται στη σύγκλιση παροχής υπηρεσιών κινητής και σταθερής τηλεφωνίας και πρόσβασης στο Διαδίκτυο. Και οι τρεις κύριοι παίκτες, Cyta, Cablenet και PrimeTel, προσπαθούν να πλασαριστούν στην καλύτερη θέση. Η MTN ετοιμάζεται να μπει στον χώρο της σταθερής τηλεφωνίας και η PrimeTel επιχειρεί άνοιγμα στην κινητή τηλεφωνία. **Σελ. 5**

ΕΛΛΑΔΑ

Νέα μέτρα εν μέσω οικονομικής ύφεσης

Πρόσθετα μέτρα δημοσιονομικής εξυγίανσης λαμβάνει η Ελλάδα σε μια στιγμή που εντείνεται η ύφεση στην πραγματική οικονομία. Περικοπές στο μισθολόγιο των ΔΕΚΟ, αλλαγές στις εργασιακές σχέσεις και αποκρατικοποιήσεις αποτελούν τον πυρήνα των νέων μέτρων. Την ίδια ώρα, το Μνημόνιο προβλέπει και τη δημιουργία αποθεματικού έκτακτης ανάγκης ύψους 10 δισ. ευρώ. **Σελ. 7, 8**

ΣΤΕΛΕΧΗ

Ο καλός και ο κακός μάνατζερ

Πολλά άτομα που κατέχουν διευθυντικές ή έστω υπεύθυνες θέσεις σε οργανισμούς αξιολογούν λανθασμένα τις ικανότητές τους με αποτέλεσμα να μη διοικούν σωστά το υφιστάμενο προσωπικό τους. **Σελ. 15**

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Απόφαση δημιουργίας μηχανισμού στήριξης

Η στήριξη της Ευρωζώνης από ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση είναι το διακύβευμα της επόμενης συνόδου του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου. Οι περισσότεροι «πρωταγωνιστές» του ευρωπαϊκού σκηνικού εμφανίζονται θετικοί σε ένα τέτοιο ενδεχόμενο, πιο συγκρατημένη εμφανίζεται η Γερμανία. **Σελ. 9**

Real Estate

Ο πρόεδρος του Συνδέσμου Κτηματομεσιτών, Σολομών Κουρουκλίδης, τονίζει πως η αγορά ακινήτων έχει πιάσει πάτο, ωστόσο ο σύνδεσμός του προτείνει λύσεις.

Αρνητική πορεία συνεχίζει να καταγράφει η αγορά γραφείων στην Αθήνα. **Σελ. 16**

Οι «χακτιβιστές» κήρυξαν κυβερνοπόλεμο

Με το σύνθημα «we are anonymous, we are legion», που παραπέμπει σε βιβλική γλώσσα, οι χάκερ-ακτιβιστές («χακτιβιστές») κήρυξαν (κυβερνο)πόλεμο κατά των αντιπάλων του WikiLeaks. Η «μάχη» θα έχει σοβαρές επιπτώσεις παγκοσμίως, αφού ήδη δέχτηκε επιθέσεις η ελβετική PostBank, καθώς και οι ιστοσελίδες των PayPal, MasterCard, Visa και Amazon. Ήδη, η MasterCard και η Visa έχουν δεχτεί σοβαρά κτυπήματα. Οι υπό επίθεση εταιρείες έχουν αποσύρει από το WikiLeaks τις υπηρεσίες τους, κάτω από προφανείς πιέσεις της αμερικανικής κυβέρνησης. Οι anonymous δηλώνουν πως στόχος τους είναι η απόλυτη ελευθερία της άποψης, τη στιγμή που ο κυβερνοπόλεμος αρχίζει πλέον να παίρνει διαστάσεις, ιδίως μετά τη σύλληψη, με την κατηγορία του βιασμού, του ιδρυτή του WikiLeaks, Τζούλιαν Ασάντζ. Στο επόμενο διάστημα, αναμένονται επιθέσεις και κατά της βρετανικής κυβέρνησης. Την Παρασκευή καταγράφηκε η πρώτη σύλληψη χακτιβιστή στην Ολλανδία, ενός δεκαεξάχρονου που «έριξε» την ιστοσελίδα της MasterCard και της PayPal. Εν τω μεταξύ, εκπρόσωποι του WikiLeaks διαμηνύουν πως οι αποκαλύψεις θα σταματήσουν «μόνο αν σταματήσει να λειτουργεί το διαδίκτυο».

Αργότερα θα γίνουν ουσιαστικές κινήσεις

ΑΚΕΛ, Προεδρικό και ΔΗΚΟ συμφώνησαν σε φόρμουλα που μεταθέτει τα μέτρα

Με μια συμφωνία που ουσιαστικά αναστέλλει τη συζήτηση για το συνταξιοδοτικό για την επόμενη διακυβέρνηση προχωρούν ΑΚΕΛ, Προεδρικό και ΔΗΚΟ. Πέρα από τη φορολόγηση των τραπεζών, οι αποφάσεις που συμφωνήθηκαν την περασμένη εβδομάδα στο Προεδρικό δεν συμπεριλαμβάνουν τίποτε το καινούργιο.

Ακόμα, ένα από τα πιο καυτά ζητήματα – το συνταξιοδοτικό – μεταφέρεται σε βάθος χρόνου. Συγκεκριμένα, συμφωνήθηκε ο διορισμός αναλογιστή, ο οποίος, σύμφωνα με τον αρχικό σχεδιασμό, θα καταθέσει σχετική μελέτη τον ερχόμενο Οκτώβριο. Με αυτό το δεδομένο, δεν πρέπει να αναμένεται πως θα υπάρξει οποιαδήποτε συμφωνία πριν το τέλος του 2011. Το 2012, ωστόσο, αποτελεί «νεκρό χρόνο» για σοβαρές μεταρρυθμίσεις, αφενός διότι ο κρατικός μηχανισμός θα είναι απασχολημένος με την προεδρία της Ε.Ε., που η Κύπρος αναλαμβάνει το δεύτερο εξάμηνο και αφετέρου διότι το 2012 είναι ουσιαστικά προεκλογική χρονιά. Έτσι η οποιαδήποτε ουσιαστική μεταρρύθμιση για το συνταξιοδοτικό μεταφέρεται στην επόμενη κυβέρνηση.

Την ίδια στιγμή, ο Πρόεδρος Χριστόφιας ανέλαβε να συζητήσει με την ΠΑΣΥΔΥ τρόπους για εξοικονόμηση 35 εκατ. ευρώ από το κρατικό μισθολόγιο. Σημειώνεται, όμως, πρώτον, πως η ΠΑΣΥΔΥ προχωρεί σε κινητοποιήσεις, προτού αρχίσει η οποιαδήποτε συζήτηση και δεύτερον πως σε παρόμοια δέσμευση είχε προχωρήσει το Προεδρικό και πριν από δέκα μήνες, χωρίς όμως να κινηθεί προς την υλοποίησή της. **Σελ. 4**

Επιταχύνεται η συγχώνευση στην MPB

Η έγκριση του νόμου για τα καλυμμένα ομόλογα επιταχύνει τις εξελίξεις

Ένα επιπλέον όπλο για την άντληση ρευστότητας και τη βελτίωση της θέσης τους αποκτά το τραπεζικό σύστημα της Κύπρου, με την έγκριση του νόμου που ρυθμίζει την έκδοση καλυμμένων ομολόγων. Πρώτη άμεση επίπτωση είναι η επιτάχυνση των διαδικασιών για την ολοκλήρωση της συγχώνευσης της Marfin Egnatia Bank με τη Marfin Laiki Bank, η οποία καθυστερούσε εξαιτίας της απουσίας θεσμικού πλαισίου για τα καλυμμένα ομόλογα. Σε δεύτερο επίπεδο, θα επιτρέψει στις κυπριακές τράπεζες να αντλήσουν φθηνή ρευστότητα από την αγορά (ο Moody's εκτιμά το ποσό των 4 δισ. ευρώ), δημιουργώντας συνθήκες, σε βάθος χρόνου, για τη μείωση των επιτοκίων. Προς την κατεύθυνση της μείωσης των επιτοκίων – που είναι από τα υψηλότερα στην Ευρώπη – θα βοηθήσει και η σύσταση εγχώριου Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας. **Σελ. 3**

Τα καλυμμένα ομόλογα θα επιτρέψουν μείωση των επιτοκίων σε βάθος χρόνου.

Ετήσιος τζίρος 40 εκατ. ευρώ για την εγχώρια αγορά παιχνιδιού

Μπορεί τα νοικοκυριά να έχουν περιορίσει τις δαπάνες τους και τον προϋπολογισμό για την κάλυψη των βασικών τους αναγκών, ωστόσο τα παιχνίδια στα παιδιά δεν κόβονται από κανένα σπίτι της Κύπρου. Η εγχώρια αγορά παιχνιδιού μπορεί να περνά ελαφριά κάμψη, αλλά συνεχίζει να πραγματοποιεί μεγάλο ετήσιο τζίρο, ο οποίος φτάνει τα 40 εκατ. ευρώ. Ενδιαφέρον στοιχείο αποτελεί το γεγονός πως ο μισός από τον τζίρο της αγοράς παιχνιδιού πραγματοποιείται εντός του πρώτου 20ημέρου του Δεκεμβρίου, λόγω φυσικά της χριστουγεννιάτικης περιόδου. Σημειώνεται ακόμη πως το παλαιότερο κατάστημα παιχνιδιών στην Κύπρο άνοιξε το 1928 και ανήκει στην αλυσίδα Mavros, ενώ σήμερα λειτουργούν στην Κύπρο συνολικά 56 καταστήματα που ασχολούνται κατά πρώτο λόγο με το παιχνίδι. **Σελ. 6**

ΑΝΑΛΥΣΗ *από τον* **ΜΙΧΑΛΗ ΠΕΡΣΙΑΝΗ**

«Peace for our time»

Επιστρέφοντας από το Μόναχο, όπου πήγε για να κατευνάσει τις απαιτήσεις του Χίτλερ επί της Τσεχοσλοβακίας, ο Βρετανός πρωθυπουργός, Νέβιλ Τσάμπερλεϊν, είπε λόγια που έμειναν στην ιστορία. Επιδεικνύοντας τη συμφωνία που υπέγραψε με τον Χίτλερ, την αποκάλεσε «ειρήνη για την εποχή μας» (peace for our time).

Πέρα από τη γαλακτικών διαστάσεων αφέλεια του Βρετανού πρωθυπουργού, υπήρχε κάτι πιο βαθύ πίσω από την πολιτική του κατευνασμού: Η φυσιολογική συμμαχία των Βρετανών ήταν με τη Γερμανία. Οτιδήποτε άλλο θα σήμαινε την πτώση της αυτοκρατορίας και την άνοδο εκείνων των αντιπαθών «περιφερειακών» υπερδυνάμεων, των ΗΠΑ και της Σοβιετικής Ένωσης. Ο μόνος παράγοντας που άλλαζε τους υπολογισμούς ήταν ο προσωπικός χαρακτήρας του Γερμανού καγκελάριου, αλλά και τα δύο χαρακτηριστικά της ιδεολογίας του: Πρώτον, ήταν δυναμική και απαιτούσε, πέρα από lebensraum, και συνεχή αγώνα για να επιβιώσει. Δεύτερον, ήταν ρατσιστική και βαθιά ριζωμένη στο μίσος και την αντιπαλότητα, άρα δεν μπορούσε να κατευναστεί. Αυτή ήταν η πραγματικότητα που αντιλαμβανόταν ο Τσώρτσιλ, ο οποίος συνειδητά επέλεξε να διαχειριστεί το λυκόφως της αυτοκρατορίας παρά να ακολουθήσει τη φυσιολογική πορεία και την προφανή επιλογή της συνεργασίας με τον Χίτλερ.

Γι' αυτό και ο Χίτλερ θεώρησε ακατανόητη την εχθρότητα του Τσώρτσιλ. Γι' αυτό, επίσης, και ο Αϊζάια Μπερλίν αποκάλεσε τον Τσώρτσιλ «μισητό πλην απαραίτητο».

Το πιο σημαντικό μάθημα που προκύπτει από την αξέχαστη εκείνη στιγμή του Τσάμπερλεϊν στο Χέστον, δεν είναι πως ο κατευνασμός δεν λειτουργεί ποτέ, αλλά κάτι πολύ πιο ουσιαστικό και λιγότερο επιδερμικό: Τα ημίμετρα, η αναβολή του αναπόφευκτου και η ατολμία πληρώνονται. Σύμφωνα με πολλές ενδείξεις, ο Τσάμπερλεϊν είχε καταλάβει πως ο πόλεμος ήταν αναπόφευκτος. Εξού και η ανησυχία του για την Πολωνία, αλλά και η διαταγή του για άμεση και επείγουσα ενίσχυση της παραγωγής αεροσκαφών για τη Βρετανική Βασιλική Αεροπορία (RAF).

Ουσιαστικά, το επιστέγασμα της πολιτικής του κατευνασμού δεν ήταν η εισβολή των Γερμανών στην Πολωνία, αλλά η αναξιοπρεπής –πλην επιτυχημένη– διαφυγή του βρετανικού στρατού από το Ντανκέρκ. Πιο απλά, η Βρετανία του Τσάμπερλεϊν αποφάσισε να δώσει στον Χίτλερ, όσο μπορούσε, αυτά που ζητούσε και εν τω μεταξύ να ενισχύσει την πολεμική της μηχανή.

Πλην όμως, έκανε μισές δουλειές και, ενώ οι Γερμανοί έκτιζαν μια πολεμική μηχανή για άνετες προελάσεις σε ολόκληρη την ήπειρο, οι Βρετανοί στηρίχθηκαν στις νέες υπερδυνάμεις που θα τους έκλεβαν τον ρόλο του αυτοκράτορα, αλλά και στον «μισητό πλην απαραίτητο» αντικαταστάτη του κ. Τσάμπερλεϊν.

Ακόμα, όμως, κι αν απορρίψει κανείς τη θεωρία περί προετοιμασίας των Βρετανών και υιοθετήσει τη λιγότερο αιρετική και περισσότερο ορθόδοξη θεωρία περί κατευνασμού, ο κοινός παρονομαστής παραμένει ο ίδιος: Καταλήγουμε στην ατολμία του Βρετανού πρωθυπουργού που πανηγύριζε την «ειρήνη για την εποχή μας».

Ο Τσάμπερλεϊν είχε και μια δικαιολογία...

Προχτές, ο Πρόεδρος Χριστόφιας, ο οποίος θα έπρεπε να είχε μάθει κάτι από την ασύγκριτή του δήλωση πριν από δύο χρόνια πως η κυπριακή οικονομία «θα βγει αλώβητη από την κρίση», έκανε ακόμα μία δήλωση-σοκ, λέγοντας πως «στην οικονομία, φτηνά τη γλυτώσαμε».

Αναφερόταν στα (ημί)μετρα που συμφωνήθηκαν για την οικονομία, τα οποία κινούνται μεν προς τη σωστή κατεύθυνση, δεν κινούνται όμως και πολύ. Παρά το γεγονός ότι ο ίδιος προσωπικά υποσχέθηκε προ δεκαμήνου συμφωνία με την ΠΑΣΥΔΥ, δεν έκανε τίποτα, όπως επιβεβαιώνουν και στενοί συνεργάτες του. Αντίθετα, καταδέχτηκε, στη δική του θητεία, να καταντήσουμε να μειώνουμε τα ελλείμματα μέσα από φόρους. Όπως κάτι οικονομικά αναλφάβητα κράτη που καταλήγουν στις λίστες του Ερυθρού Σταυρού. Οι συγκεκριμένοι φόροι δεν είναι αθέμιτοι. Είναι όμως ανεπαρκείς.

Ο πανηγυρισμός για τη συμφωνία θυμίζει την αφέλεια του Τσάμπερλεϊν. Μετά από υποσχέσεις στον λαό, που συνοδεύτηκαν από σοβαρή απραξία, ακολούθησε μια συμφωνία η οποία μυρίζει μικροπολιτική παρά ανησυχία για το μέλλον της οικονομίας ή των πολιτών. Η λεγόμενη συμφωνία για τα μέτρα αποτελεί ντροπή για την κυβέρνηση. Αποτελεί ακόμα μεγαλύτερη ντροπή για όσους πανηγυρίζουν για αυτή τη συμφωνία.

Σε μια χρονική στιγμή όπου το ΔΗΚΟ έδειχνε να επιμένει, όπου ο ΔΗΣΥ συνταυτιζόταν με το ΔΗΚΟ και όπου τα υψηλά ιστάμενα στελέχη του ΑΚΕΛ έδειχναν να αντιλαμβάνονται το εύρος του προβλήματος, οι Καρογιάν, Χριστόφιας και Κυπριανού συμφώνησαν να μην κάνουν τίποτε. Έτσι, ανάμεσα στα μέτρα, δεν βλέπουμε ούτε αναθεώρηση της ΑΤΑ, ούτε ουσιαστική αναδιάρθρωση του Δημοσίου, ούτε καμία κίνηση για μόνιμη διόρθωση των προβλημάτων, ούτε μεσοπρόθεσμο σχεδιασμό. Δεν είδαμε, ακόμα, καμία ουσιαστική μείωση στις δημόσιες δαπάνες, παρά μόνο «περικοπές». Δηλαδή, κόψιμο δαπανών που θα αυξηθούν σε δύο τρεις προϋπολογισμούς. Το δε συνταξιοδοτικό, η ωρολογιακή βόμβα, απλά θα συζητηθεί, κάποια στιγμή.

Έτσι, θυμάμαι με πόση ειρωνεία αντιμετωπίζουμε τον πανηγυρισμό του Βρετανού πρωθυπουργού το 1938, ο οποίος, αφότου βγήκε αλώβητος από το Μόναχο, χαιρόταν που τη γλύτωσε φτηνά από την απειλή που φαινόταν στον ορίζοντα. Με το ίδιο αίσθημα λύπησης, απογοήτευσης και ειρωνείας κινδυνεύει, όπως πάει, να κριθεί από την ιστορία και ο κ. Χριστόφιας.

Επίσης, πρέπει να προχωρήσει το ΓεΣΥ και να εκπονηθεί Μεσοπρόθεσμο Δημοσιονομικό Πλαίσιο (ΜΔΠ).

www.fortheisland.wordpress.com

Σχολιάστε στο www.kathimerini.com.cy

ACCOUNTSTECH SOLUTIONS LTD

sage PASTEL
PLATINUM BUSINESS PARTNER

ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ

Του **ΓΙΑΝΝΟΥ ΣΤΑΥΡΙΝΙΔΗ**

Απέτυχε στα ελάχιστα ζητούμενα

Φτάσαμε στο σημείο να πανηγυρίζουμε για τα αυτονόητα! Την ώρα που γράφονται αυτές οι γραμμές, τα ηλεκτρονικά ΜΜΕ μεταδίδουν ότι τα συγκυβερνώντα κόμματα μαζί με την κυβέρνηση κατέληξαν σε καταρχήν συμφωνία για το πακέτο δημοσιονομικής εξυγίανσης. Με άλλα λόγια, ο προϋπολογισμός για το 2011, με μερικές τροποποιήσεις, φαίνεται ότι θα τύχει κοινοβουλευτικής έγκρισης και άρα η οικονομία θα σταματήσει να φαντάζει ακυβέρνητο καράβι. Πετύχαμε, λοιπόν, το αυτονόητο, που αναμένει ο κάθε λογικός πολίτης από κάθε δημοκρατική κυβέρνηση και αυτό δεν είναι άλλο από το να κυβερνά θέτοντας στόχους και λαμβάνοντας πολιτικές αποφάσεις.

Χωρίς να διαρρέουν ουσιαστικές πληροφορίες γύρω από τα συμφωνηθέντα, προκύπτει από τη σημειολογία ότι το ΔΗΚΟ θα πρέπει να έχει πετύχει σε σημαντικό βαθμό να επιβάλει τις απόψεις του. Δεν εξηγείται αλλιώς ο πανηγυρικός τόνος του Μάριου Καρογιάν στις δηλώσεις του μετά το πέρας της συνάντησης, σε αντιδιαστολή με τη «μαζεμένη» εμφάνιση του Άντρου Κυπριανού. Το ΔΗΚΟ στην πρώτη κρίσιμη απόφαση αυτής της κυβέρνησης δείχνει να έχει κερδίσει την παρτίδα, παρά τις φιλότιμες προσπάθειες του ΑΚΕΛ, που όλο το προηγούμενο διάστημα τόνιζε εμφαντικά ότι ο λαός ψήφισε τον Δημήτρη Χριστόφια και το προεκλογικό του πρόγραμμα, γεγονός που θα πρέπει να γίνει σεβαστό από τους συνεταίρους τους.

Η κυβέρνηση Δημήτρη Χριστόφια, μετά και από αυτή την εξέλιξη, θα πρέπει να γνωρίζει ότι στο μεγάλο κεφάλαιο της προεκλογικής περιόδου, που αφορούσε την εσωτερική διακυβέρνηση, έχει αποτύχει. Υποσχέθηκε τη μη επιβολή οποιασδήποτε νέας φορολογίας και διαψεύστηκε πανηγυρικά. Πρότεινε μια δικαιότερη κοινωνία και στην πρώτη δυσκολία υπέκυψε σε προτάσεις που βρίσκονται σε κάθετη σύγκρουση με τον διακηρυγμένο στόχο. Η προσπάθεια του ΑΚΕΛ και της κυβέρνησης να υπηρετήσουν την πολιτική τους εξαντλήθηκε στην αντιπαραγωγική επανάληψη της ατάκας για τους «έχοντες και κατέχοντες», αλλά μέχρις εκεί. Η ζωή απόδειξε ότι η πρόταση Δημήτρη Χριστόφια για την εσωτερική διακυβέρνηση ήταν κάλπικη, αφού ο συνασπισμός που δημιουργήθηκε για να τον εκλέξει, μόνο τον κοινό στόχο δεν εξυπηρετούσε.

Σφαλιάρα στις απέλπιδες προσπάθειες του ΑΚΕΛ και της κυβέρνησης να περισώσουν τα προσχήματα, αναπτύσσοντας τη ρητορική για τους «έχοντες και κατέχοντες», υπήρξε και η έκθεση της γενικής ελεγκτού. Οι ανείσπρακτες οφειλές στο Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων (ΤΕΠ) ανέρχονται στο 1,1 δισ. ευρώ, από τα οποία ένα ποσοστό της τάξης του 60% είναι εισπράξιμο, δηλαδή 660 εκατ. ευρώ ή 3,8% του ΑΕΠ. Μια οικονομική δυνατότητα που θα επέτρεπε την άμεση έξοδο της χώρας από την επιτήρηση και την επιστροφή των πραγμάτων στην ομαλότητα. Ξαφνικά, οι «έχοντες και κατέχοντες» απέκτησαν οικονομικό μέγεθος και αν κάποιος ανατρέξει στα αρχεία του ΤΕΠ, θα βρει ονοματεπώνυμο, διεύθυνση και τηλέφωνο. Επειδή, όμως, η κυβέρνηση ποτέ δεν πίστεψε στην πολιτική της και απλά φωνασκούσε ατάκες προς τέρψιν της κομματικής ομήγυρης, δεν είχε κάτι ουσιαστικό να σχολιάσει από τη συγκεκριμένη επισήμανση της κ. Γιωρκάτζη.

Η σημερινή συγκυρία είναι σημαντική, αφού το φιλολαϊκό ΑΚΕΛ, προκειμένου να παραμείνει στην εξουσία, παρουσιάζεται έτοιμο να εμβολιάσει την πολιτική του με θέσεις που βρίσκονται σε αντίθεση με τις αρχές του. Η επόμενη σημαντική πράξη του σίριαλ οικονομία αναμένεται να παιχτεί όταν ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας θα κληθεί να αντιμετωπίσει την οργή των συντεχνιών, δηλαδή των εργαζομένων, δηλαδή εκείνων που διατείνεται ότι εκπροσωπεί. Τότε ίσως καταλάβει ότι η άσκηση της εξουσίας, όταν γίνεται αυτοσκοπός κενού πολιτικού περιεχομένου, γέρνει την πλάστιγγα προς την πλευρά της απαξίωσης, ασθένεια που συνιστούσε κατάρα πριν από μερικά χρόνια για κάθε ακελικό στέλεχος.

Η σημερινή κυβέρνηση πορεύεται στα θέματα της οικονομίας έχοντας ως μοναδικό στόχο την πολιτική της επιβίωση και όχι την προσήλωση σε αρχές που στην προκειμένη περίπτωση έγιναν προεκλογικές δεσμεύσεις ενώπιον του λαού. Επιπλέον, η κυβέρνηση πληρώνει την ατολμία που επέδειξε όλους αυτούς τους μήνες, αναμένοντας ευνοϊκότερες διεθνείς συγκυρίες, οι οποίες ποτέ δεν έκαναν την εμφάνισή τους. Ο Δημήτρης Χριστόφιας είχε δηλώσει στο παρελθόν ότι θα προσπαθήσει να διαχειριστεί το παρόν οικονομικό σύστημα, εφόσον δεν είναι δυνατόν να το μετασχηματίσει. Απέτυχε να ανταποκριθεί ακόμη και στα ελάχιστα ζητούμενα…

ystavrinides@gmail.com

ΔΗΚΤΗΣ

AP

Ο κ. Πισσαρίδης, που στην Κύπρο είναι άσχετος, αλλά στο εξωτερικό νομπελίστας, υπέγραψε, ως είθισται, την καρέκλα των τιμωμένων στο Μουσείο Νόμπελ στη Στοκχόλμη. Πρόκειται για μια από τις παραδόσεις γύρω από το βραβείο.

Ουδέποτε

Ουδέποτε εισηγήθηκε ο ΔΗΣΥ μείωση των μισθών στο Δημόσιο, όπως δήλωσε ο πρόεδρος του κόμματος την περασμένη εβδομάδα. Η μαγκιά όμως, πρόεδρε, είναι να την εισηγηθείς. Όχι φυσικά για όλους, αλλά μόνο για εκείνους που δηλώνουν πως είναι υπαμειβόμενοι (ξέρετε ποιοι είστε).

Πάει κι αυτό…

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ξεκίνησε νέα διαδικασία μείωσης των τελών περιαγωγής, με τελικό στόχο τη σχεδόν πλήρη κατάργησή τους μέχρι το 2015. Σύμφωνα με την αρμόδια για το ψηφιακό θεματολόγιο αντιπρόεδρο της Κομισιόν, Νέλι Κρους, οι τεράστιες διαφορές μεταξύ των εθνικών τιμολογίων και των τιμολογίων περιαγωγής δεν έχουν θέση σε μια πραγματική ενιαία αγορά. Η επιτροπή εκτιμά ότι οι εταιρείες τηλεπικοινωνιών διατηρούν αδικαιολόγητα υψηλά περιθώρια κέρδους για τις υπηρεσίες περιαγωγής. Μέχρι το τέλος του 2011 θα έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία, οπόταν όσοι ταξιδεύουν κερδίζουν, ενώ εκείνες (λέμε τώρα) οι εταιρείες που βασίζονται στους τουρίστες πρέπει να αρχίσουν να προετοιμάζονται.

Πέτυχε

Πέτυχε ο στόχος, όπως είπε ο υπουργός Οικονομικών, για έξοδο από την κρίση το 2010 και θα πετύχουν με την ίδια αποτελεσματικότητα και τον στόχο για δημοσιονομική εξυγίανση μέσα στο 2011. Για τον πρώτο στόχο, ας είναι καλά η Ευρωζώνη και η ανάκαμψή της, διότι τον πετύχαμε, παρά τις κινήσεις της κυβέρνησης και όχι χάρη σε αυτές. Όσον αφορά, δε, την εξυγίανση μέσα στο 2011, κάτι τέτοιο, κύριοι, απαιτεί μεταρρυθμίσεις. Εσείς ξέρετε μόνο να αναβάλλετε τα δύσκολα και να κρύβεστε πίσω από το δάκτυλό σας. Για να είμαστε δίκαιοι ο Σταυράκης το έλεγε.

Να προσέχει

Ο μόνος που διασώζεται στη δημοσκόπηση που δημοσιεύει σήμερα η «Καθημερινή» για την οικονομία είναι ο διοικητής της Κεντρικής. Φαίνεται πως ο κόσμος τούς πήρε χαμπάρι και δεν τα ρίχνει πάνω του, όπως προσπαθούν κάποιοι. Από την άλλη, η στήλη εκτιμά πως θα δούμε νέο κύμα επιθέσεων από τους γνωστούς-άγνωστους που κτυπούν την Κεντρική, ιδίως όταν δουν πως μόνο ο Ορφανίδης «βγαίνει αλώβητος» από την κρίση.

Ισχυρό τρίο

Νέο πρότυπο στην αντιμετώπιση της οικονομικής κρίσης φαίνεται να παίρνει σάρκα και οστά, με ανάδοχο τον Κωνσταντίνο Γιωρκάτζη. Ο Κύπριος επιχειρηματίας, σε συνέντευξή του σε τοπικό διαδικτυακό χώρο, δήλωσε ότι στην οικονομία ασπάζεται τις απόψεις του Αβέρωφ Νεοφύτου, του Νικόλα Παπαδόπουλου και του Αθανάσιου Ορφανίδη. Το συγκεκριμένο τρίο εκτός του ότι ασπάζεται κοινές θέσεις γύρω από την οικονομία, είναι και έντονα επικριτικό απέναντι στους χειρισμούς της κυβέρνησης. Εμείς τους προτείνουμε να επισημοποιήσουν τη σύνδεσή τους και τους προσκαλούμε να ιδρύσουν το πρώτο οικονομικό think tank στην Κύπρο. Είμαστε βέβαιοι ότι θα βρουν πολλούς υποστηρικτές των απόψεών τους και θα παραγάγουν και έργο… Μάλιστα, ο φίλτατος Κωνσταντίνος μπορεί να προωθήσει το όλο εγχείρημα.

Εν τω μεταξύ

Εν τω μεταξύ η πολιτική της κυβέρνησης να απαντά στην κριτική, λέγοντας ότι οι Αβέρωφ, Νικόλας και Ορφανίδης συνωμοτούν μεταξύ τους, άρχισε να εκνευρίζει. «Δηλαδή να διαφωνούμε για να σταματήσουν;», ρώτησε φίλο της στήλης ένας εξ αυτών.

Αντίδραση

Ενώ ουσιαστικά δεν αποφασίστηκε τίποτα για τα μέτρα, ο συνδικαλισμός – και ιδίως ΠΑΣΥΔΥ και οι εκπαιδευτικοί – άρχισαν ήδη τις αντιδράσεις. Φυσικά δεν γνωρίζουν ακόμα σε τι αντιδρούν, αφού δεν συμφώνησε το κυβερνών κόμμα με το ΔΗΚΟ. Ωστόσο, το πραγματικά εντυπωσιακό στοιχείο είναι πως για ακόμα μια φορά οι εκπαιδευτικοί, που οφείλουν να σκέφτονται πιο προοδευτικά και ανοικτόμυαλα από τον μέσο πολίτη, έδειξαν και πάλι τα αληθινά τους χρώματα: Εμείς να 'μαστε καλά κι οι άλλοι ό,τι θέλουν ας κάμουν.

Αλλά…

Αλλά τα νηία τα κρατά, ακόμα, η ΠΑΣΥΔΥ, η οποία προχωρεί σε απεργίες πριν καν πάει στο τραπέζι για να συζητήσει. Πρόεδρε, έχοντας υποσχεθεί δίκαιη κοινωνία, δεν μπορείς να τραβήξεις άλλο πίσω. Διότι εδώ μιλάμε για δίκαιη κοινωνία μεν, αλλά για μερικούς είναι δικαιότερη. Κι ας είναι και «υποαμειβόμενοι». Σωστά, κύριε Καρεκλά;

Ονασαγόρου

Μετά το άνοιγμα τριών νέων υπεραγορών, σε προφανή αντεπίθεση κατά της Lidl, που κλέβει την μπουκιά από το στόμα των άλλων υπεραγορών, η υπεραγορά Ορφανίδης ετοιμάζει κατάστημα στην Ονασαγόρου. Ο χώρος θεωρείται εξαιρετικά ελκυστικός για την εταιρεία. Αφενός μπορεί να απευθυνθεί στους ξένους και δη στους μετανάστες της περιοχής, που αποτελούν τη φυσιολογική πελατεία του νέου παίκτη στην αγορά. Αφετέρου στην περιοχή ισχύει το τουριστικό ωράριο και τους δίνει σημαντικό πλεονέκτημα για βραδάκια και σαββατοκύριακα. Ίδωμεν…

Φωτάκια

Εδώ που τα λέμε για το κέντρο της Λευκωσίας, πρέπει να παραδεχτούμε πως η δήμαρχος της πόλης έκανε καλή δουλειά με τον στολισμό φέτος. Δημιουργήθηκε μια πραγματικά ευχάριστη και γιορτινή ατμόσφαιρα στην πρωτεύουσα. Φυσικά όλοι κερδίζουν από την κίνηση αυτή. Η δήμαρχος αποφάσισε επίσης να βελτιώσει τους δρόμους στην πρωτεύουσα. Καλώς. Φυσικά, όμως, σε άλλους στέλλει τον λογαριασμό και άλλους πληρώνει το κράτος. Για τον τρόπο της απόφασης θα πούμε κι άλλα σύντομα.

diktis@kathimerini.com.cy

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

3 μονάδες υποχώρησε η δημοτικότητα του Μπαράκ Ομπάμα μόλις συμφώνησε σε σχέδιο συμβιβασμού με τους ρεπουμπλικάνους για τη συνέχιση του φορολογικού μορατόριουμ που άρχισε επί Προεδρίας Μπους. Η δημοτικότητά του είναι σήμερα στο 43%.

5%-11% είναι το περιθώριο νίκης που η Betfair προβλέπει για τον Μπαράκ Ομπάμα στις επόμενες εκλογές, εάν αντιμετωπίσει τέσσερεις από τους πέντε πιθανούς ρεπουμπλικάνους αντιπάλους του. Παρά το κακό κλίμα, οι εταιρείες στοιχημάτων «βλέπουν», ακόμα επανεκλογή για τον Αμερικανό Πρόεδρο.

20% των αμερικανικών επιχειρήσεων συνεχίζουν τις απολύσεις, σύμφωνα με την εταιρεία ερευνών Gallup. Ο αριθμός είναι αυξημένος κατά 2 μονάδες από τον περασμένο μήνα. Ταυτόχρονα, 28% των επιχειρήσεων κάνουν προσλήψεις.

2,1% αυξήθηκε ο αριθμός Αμερικανών που υποφέρουν από υπέρταση τα τελευταία δύο χρόνια, σύμφωνα με την εταιρεία ερευνών Gallup. Κατά τη διάρκεια της κρίσης, ο αριθμός των Αμερικανών που υποφέρουν από υψηλή πίεση ανέβηκε από 28,7% σε 30,8%.

119.000 αεροσκάφη είναι αγνώστου ιδιοκτησίας, σύμφωνα με τη FAA (Ομοσπονδιακή Αρχή Αερομεταφορών) των ΗΠΑ. Πρόκειται για το 1/3 των ιδιωτικών αεροσκαφών στη χώρα. Το γεγονός προκαλεί ανησυχίες για εκμετάλλευση του κενού από τρομοκράτες και εγκληματίες.

ΑΡΘΡΟ Του **ΠΕΡΙΚΛΗ ΓΚΟΓΚΑ**

Οδηγίες επιβίωσης για μικρές επιχειρήσεις

Σε περιόδους κρίσης, αυτό που προέχει είναι η επιβίωση. Η επιβίωση δεν εξασφαλίζεται ούτε από τον δυνατότερο ούτε από τον μεγαλύτερο. Αν ίσχυε αυτό, τότε οι δεινόσαυροι θα περπατούσαν ακόμα πάνω στον πλανήτη μας. Οπως μας εξήγησε ο Δαρβίνος στη θεωρία της εξέλιξης των ειδών, τελικά επιβιώνουν αυτοί που προσαρμόζονται ευκολότερα στο διαρκώς μεταβαλλόμενο περιβάλλον. Το ίδιο ισχύει και για τις επιχειρήσεις.

Συμβουλές για επιβίωση από την κρίση:

Οι επιχειρήσεις δεν εξαφανίζονται λόγω ζημιών, αλλά λόγω έλλειψης ρευστότητας, ακόμα και αν είναι κερδοφόρες. Γι' αυτό, είναι πολύ σημαντικό να καταρτίσουμε ένα πρόγραμμα ταμειακών ροών που θα αποτελεί την πυξίδα για την επιβίωσή μας. Είναι πολύ απλό. Χωρίζουμε ένα φύλλο χαρτί, ή ακόμη καλύτερα το excel, σε 13 στήλες και στην πρώτη στήλη γράφουμε την πηγή των εσόδων και στις επόμενες τα ποσά που αναμένουμε ανά μήνα. Από κάτω κάνουμε το ίδιο για τις εκροές μετρητών που προβλέπεται να κάνουμε στην ίδια περίοδο. Η διαφορά που θα υπάρχει κάθε μήνα μάς δείχνει αν θα καλύπτουμε τις υποχρεώσεις μας ή αν θα πρέπει να προετοιμαστούμε έγκαιρα για να εξασφαλίσουμε μετρητά. Κάνουμε ιεράρχηση των μελλοντικών πληρωμών και τις αντιστοιχούμε με αναμενόμενες εισπράξεις της ίδιας περιόδου: π.χ. με την είσπραξη των μεταχρονολογημένων επιταγών του Οκτωβρίου θα πληρωθούν η δόση του δανείου και η μισθοδοσία. Δεν θα πληρωθεί τίποτε άλλο πριν καλυφθούν αυτές οι ανάγκες. **Ο κύκλος του ρευστού.** Η οικονομική λειτουργία της επιχείρησης είναι ένας κύκλος ρευστών: τα ρευστά που προέρχονται από τους πελάτες μετατρέπονται σε πρώτες ύλες, έπειτα σε αποθέματα, μετά σε πωλήσεις (απαιτήσεις από πελάτες) και, τέλος, πάλι σε μετρητά με την πληρωμή από τους πελάτες μας. Οσο μικρότερες χρονικά είναι οι φάσεις που δεν περιλαμβάνουν ρευστά τόσο πιο επιτυχημένη και κερδοφόρα θα είναι η επιχείρησή μας.

ΑΠΕ

Είναι πολύ σημαντικό να καταρτίσουμε ένα πρόγραμμα ταμειακών ροών που θα αποτελεί την πυξίδα για την επιβίωσή μας

«**Διαφοροποίηση**». Μη βασίζεστε σε δύσκολους καιρούς σε «λίγους και καλούς» πελάτες. Επίσης:

- Διαφοροποίηση στους προμηθευτές. Αν αφήσετε την προμήθεια πρώτων υλών σε έναν ή μερικούς μόνο προμηθευτές, είναι πιθανό να συναντήσετε προβλήματα ανεφοδιασμού σε περίπτωση οικονομικών προβλημάτων του προμηθευτή σας.

- Διαφοροποίηση προϊόντων. Μπορεί ένα με δύο προϊόντα να είναι αρκετά σε περιόδους οικονομικής άνθησης, αλλά οι γρήγορες και απρόβλεπτες μεταβολές των καταναλωτικών προτιμήσεων είναι χαρακτηριστικό περιόδων ύφεσης.

Προετοιμασία

Δημιουργήστε σενάρια μελλοντικών εξελίξεων και μελετήστε την αντίδρασή σας σ' αυτά. Επίσης:

- Μην αποφεύγετε τον τραπεζίτη σας. Σε δύσκολες οικονομικές συγκυρίες ο τραπεζίτης είναι το πρόσωπο που θα πρέπει να έχετε κοντά.

- Μη μειώνετε τις τιμές σας σε πελάτες που δεν είναι ευαίσθητοι ως προς την τιμή.

- Διευκολύνετε τον τρόπο πληρωμής των πελατών σας.

-Συγκεντρώστε τα δάνειά σας. Συζητήστε με τον τραπεζίτη σας τη δυνατότητα συγκέντρωσης των οφειλών, με κέρδος είτε χαμηλότερο επιτόκιο είτε πιο μακροχρόνια αποπληρωμή.

- Αν έχετε ακίνητα στη διάθεση της επιχείρησής σας, μιλήστε με την τράπεζά σας για να το αξιοποιήσετε μέσω του sale and lease back (πώληση και επαναμίσθωση).

- Πληρώστε όπου μπορείτε με πιστωτική κάρτα. Αυτό θα δώσει μια άτοκη περίοδο μέχρι την έκδοση του λογαριασμού, που μπορεί να φτάνει σχεδόν τον ένα μήνα.

Ο κ. Περικλής Γκόγκας είναι λέκτορας Οικονομικής Ανάλυσης και Διεθνών Οικονομικών, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης.

Αγώνας ταχυτήτων στις τηλεπικοινωνίες

Η αγορά οδηγείται στη σύγκλιση παροχής υπηρεσιών κινητής και σταθερής τηλεφωνίας και πρόσβασης στο Διαδίκτυο

Του **ΓΙΑΝΝΗ ΣΕΪΤΑΝΙΔΗ**

Η παροχή υψηλών ταχυτήτων πρόσβασης στο Διαδίκτυο αποτελεί το νέο πεδίο ανταγωνισμού στην εγχώρια τηλεπικοινωνιακή αγορά. Και οι τρεις κύριοι παίκτες – Cyta, Cablenet και PrimeTel – προσπαθούν να πλασαριστούν στην καλύτερη θέση, καθώς η αγορά οδηγείται στη σύγκλιση παροχής υπηρεσιών κινητής και σταθερής τηλεφωνίας και πρόσβασης στο Διαδίκτυο. Ήδη η MTN ετοιμάζεται να μπει στον χώρο της σταθερής τηλεφωνίας, ενώ η PrimeTel επιχειρεί άνοιγμα στην κινητή τηλεφωνία.

Επί του παρόντος, Cyta, Cablenet και PrimeTel έχουν ανακοινώσει την αύξηση των ταχυτήτων πρόσβασης στο Διαδίκτυο, διατηρώντας στα ίδια επίπεδα τις τιμές, αλλά ο χρόνος ενεργοποίησης των νέων πακέτων είναι διαφορετικός.

Η Cyta

Τον χορό άνοιξε πρώτη η Cyta, ανακοινώνοντας τον Οκτώβριο ότι από τον Δεκέμβριο θα προχωρούσε σε αναβάθμιση όλων των πακέτων σύνδεσης. Ωστόσο η καθυστέρηση από τη ρυθμιστική αρχή της έγκρισης του σχετικού αιτήματος (η Cyta ως εταιρεία με δεσπόζουσα θέση στην αγορά τελεί υπό καθεστώς ρύθμισης των τιμολογίων της) έχει ως αποτέλεσμα η Cyta να μένει πίσω στον ανταγωνισμό. Στο Γραφείο Επιτρόπου Ρύθμισης Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομείων (ΓΕΡΗΕΤ) εκκρεμεί η έγκριση των νέων τιμολογίων χονδρικής της Cyta, προαπαιτούμενο για να υποβληθούν οι νέοι κατάλογοι προϊόντων λιανικής. Η έγκριση αναμένεται τις επόμενες ημέρες. Αμέσως μετά, η Cyta θα υποβάλει τους νέους καταλόγους λιανικής και απαιτείται διάστημα ενός μηνός από την ημερομηνία υποβολής για την ενεργοποίησή τους. Δεν αποκλείεται αυτό να συμβεί τον Φεβρουάριο.

Τα υπό έγκριση νέα τιμολόγια της Cyta προβλέπουν αύξηση των ταχυτήτων πρόσβασης ως και 12 Mbps (τόσο για επιχειρήσεις όσο και για νοικοκυριά), με τις τιμές (DSL Access & NetRunner) να ξεκινούν στα νοικοκυριά από 15,50 ευρώ για ταχύτητα 512 kbps (περιλαμβάνει ΦΠΑ) και να φτάνουν στα 72,90 ευρώ για 12 Mbps. Στις εταιρικές συνδέσεις οι ταχύτητες ξεκινούν από 2 Mbps (κόστος

Η Cyta μένει πίσω στην αύξηση των ταχυτήτων πρόσβασης στο Διαδίκτυο, καθώς το τιμολόγιό της τελεί υπό την έγκριση του ρυθμιστή

109,25 ευρώ) και φτάνουν στα 12 Mbps (κόστος 230,50 ευρώ). Οι ενδιάμεσες παρεχόμενες ταχύτητες θα είναι 1, 2, 3, 4 και 8 Mbps για νοικοκυριά και 4 και 8 Mbps για επιχειρήσεις. Στις περισσότερες περιπτώσεις η Cyta θα αυξήσει αυτόματα τις ταχύτητες των υφισταμένων συνδέσεων (από 512 Kbps σε 2 Mbps, από 1 σε 3 Mbps, από 2 σε 4 Mbps και από 4 σε 8 Mbps), διατηρώντας το ίδιο τιμολόγιο.

Στο μεταξύ, τόσο η Cablenet όσο και η PrimeTel έσπευσαν να ανακοινώσουν νέες αυξημένες ταχύτητες πρόσβασης.

Η Cablenet

Την 1η Δεκεμβρίου η Cablenet προχώρησε στον αυτόματο διπλασιασμό των ταχυτήτων πρόσβασης στο Διαδίκτυο, διατηρώντας τις ίδιες τιμές. Επόμενος στόχος της είναι να αποτελέσει την πρώτη εταιρεία τηλεπικοινωνιών της Κύπρου που θα παρέχει ταχύτητες στα 20 Mbps. Προηγήθηκε η ολοκλήρωση, στις αρχές Νοεμβρίου, η αναβάθμιση της διεθνούς χωρητικότητας, υπερδιπλασιάζοντας την υφιστάμενη χωρητικότητα της εταιρείας.

«Η σημαντική αυτή επένδυση αποφέρει σημαντικά οφέλη, τόσο όσον αφορά τον βαθμό ανθεκτικότητας του διεθνούς δικτύου της Cablenet, όσο και τον χρόνο ανταπόκρισης για δεδομένα που προορίζονται για ευρωπαϊκούς διαδικτυακούς χώρους», τονίζεται σε ανακοίνωση της εταιρείας. Υπενθυμίζεται ότι η Cablenet έχει προβεί σε επενδύσεις της τάξης των 30 εκατ. ευρώ. Αυξάνοντας τη διεθνή χωρητικότητα, η Cablenet αξιοποιεί τις δυνατότητες του ιδιοκτήτου δικτύου της.

Ο διπλασιασμός της ταχύτητας, χωρίς χρέωση, αφορά τα προγράμματα των 5, 10 και 6 Mbps. Το πακέτο cable/talk+surf+view 1M παραμένει ως έχει, ενώ το πακέτο adsl/talk+surf 10M μειώνεται στα 39 ευρώ.

PrimeTel

Ένα βήμα πιο μακριά προχώρησε η PrimeTel και έτσι από τη νέα χρονιά ρίχνει στην αγορά πακέτα σύνδεσης με ταχύτητες 30, 50 και 100 Mbps. «Σήμερα αρκετές χώρες της Ευρώπης, όπως Γαλλία, Γερμανία και Ηνωμένο Βασίλειο, έχουν προσανατολίσει τη στρατηγική τους προς αυτή την κατεύθυνση. Με την εγκατάσταση δικτύων νέας γενιάς, η PrimeTel συνεχίζει ν' αυξάνει τις δυνατότητες ευρυζωνικότητας. Οι υπηρεσίες αυτές προσφέρονται σε εταιρείες, καθώς επίσης και κατοικίες», δήλωσε ο διευθύνων σύμβουλος της PrimeTel, Ερμής Στεφάνου.

Η MTN

«Σφήνα» στον υφιστάμενο ανταγωνισμό μπαίνει η MTN, η οποία ανακοίνωσε την πρόθεσή της να λανσάρει στην κυπριακή αγορά «αναβαθμισμένες υπηρεσίες σταθερής τηλεφωνίας». Η MTN κατασκευάζει δίκτυο οπτικών ινών, οι γραμμές ADSL έχουν ήδη αναβαθμιστεί, ενώ η χρήση του υπόγειου καλωδίου Minerva αυξάνει τις δυνατότητές της. Παράλληλα, μέσα στο 2011 η MTN θα εφαρμόσει την τεχνολογία VDSL, αυξάνοντας την ταχύτητα των προσφερόμενων υπηρεσιών Διαδικτύου, ενώ θα μειωθεί και το κόστος πρόσβασης, είτε πρόκειται για μεγάλα εταιρικά δίκτυα είτε για απλές συνδέσεις.

Το 4 play

Η MTN και η PrimeTel δεν κρύβουν ότι επόμενος στόχος τους είναι η σύγκλιση των υπηρεσιών σταθερής και κινητής τηλεφωνίας, που θα οδηγήσει και στην παροχή 4 play υπηρεσιών, δηλαδή συνδυαστικών προγραμμάτων σταθερής και κινητής τηλεφωνίας, ευρυζωνικών υπηρεσιών και παροχής τηλεοπτικού προγράμματος. Στο πεδίο αυτό ο ανταγωνισμός θα είναι ακόμη πιο σκληρός. Η Cyta ξεκινά από καλύτερη θέση, καθώς είναι ήδη κυρίαρχος, τόσο στην κινητή όσο και στη σταθερή τηλεφωνία, η MTN έχει ως μαγιά την υφιστάμενη συνδρομητική της βάση, ενώ Cablenet και PrimeTel κτίζουν το πελατολόγιό τους βασιζόμενες στο ελκυστικό τιμολόγιο και στο τηλεοπτικό πρόγραμμα.

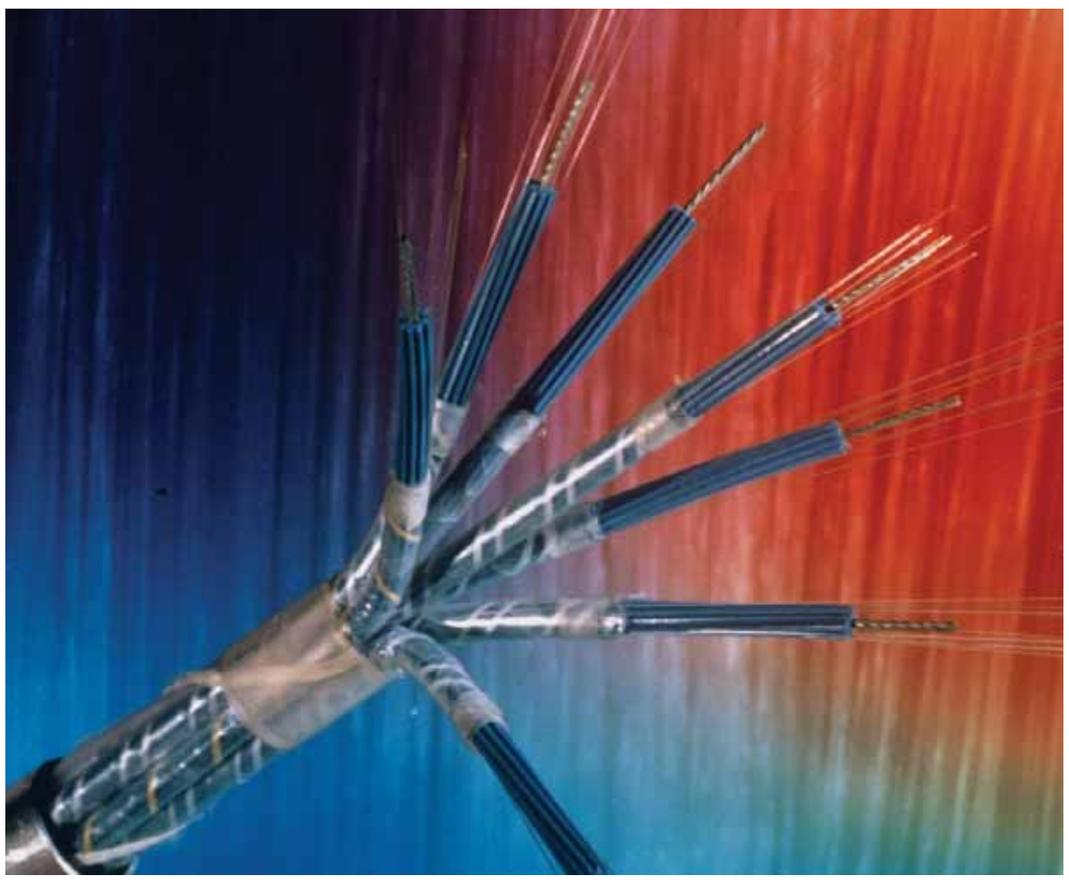

Επί του παρόντος, Cyta, Cablenet και PrimeTel έχουν ανακοινώσει την αύξηση των ταχυτήτων πρόσβασης στο Διαδίκτυο, διατηρώντας στα ίδια επίπεδα τις τιμές, αλλά ο χρόνος ενεργοποίησης των νέων πακέτων είναι διαφορετικός.

Τρίτος παίκτης στην κινητή τηλεφωνία

Η PrimeTel θα είναι από τη νέα χρονιά ο τρίτος παίκτης στην αγορά κινητής τηλεφωνίας, λειτουργώντας ως Mobile Virtual Network Operator, δηλαδή ως ιδεατός παροχέας κινητής τηλεφωνίας, αξιοποιώντας την υποδομή της Cytamobile-Vodafone. Η σχετική δυνατότητα δόθηκε μετά την έκδοση σχετικής απόφασης από τον ρυθμιστή της τηλεπικοινωνιακής αγοράς, με την οποία η Cyta υποχρεώνεται να διευκολύνει την PrimeTel. Οι αριθμοί κλήσεις της PrimeTel θα ξεκινούν από «95».

Οι υπηρεσίες κινητής τηλεφωνίας μέσω Mobile Virtual Network Operator (MVNO) είναι ιδιαίτερα διαδεδομένες στο εξωτερικό, ενώ σχετικό σχέδιο μελετούσε και η Cyta για τη δραστηριοποίησή της στην Ελλάδα. Ο ιδεατός παροχέας αγοράζει υπηρεσίες από εταιρεία κινητής τηλεφωνίας που έχει την υποδομή (στην Κύπρο είναι η Cyta) και προσφέρει το δικό του πακέτο υπηρεσιών. Το πλεονέκτημα της συγκεκριμένης μεθόδου είναι ότι ο ιδεατός παροχέας δεν δαπανά κεφάλαια για επενδύσεις σε τεχνολογικό εξοπλισμό. Επιτυχημένα παραδείγματα ανάπτυξης MVNO λειτουργούν στην Ολλανδία και στη Βρετανία.

Η δραστηριοποίηση της PrimeTel αναμένεται με ενδιαφέρον, καθώς σήμερα στη συγκεκριμένη αγορά κυριαρχεί η Cytamobile-Vodafone με μερίδιο 76,94% (σύνολο συνδρομητικής και προπληρωμένης τηλεφωνίας), με την MTN να κατέχει το υπόλοιπο 23,06%, το πρώτο εξάμηνο του 2010. Το ποσοστό διείσδυσης στον πληθυσμό της αγοράς κινητής τηλεφωνίας ανέρχεται στο 126%.

Μετατίθενται οι μεταρρυθμίσεις

ΔΗΚΟ, ΑΚΕΛ και Προεδρικό αποφάσισαν να τοποθετήσουν σε μεταγενέστερο στάδιο τις απαραίτητες διαρθρωτικές αλλαγές

Μετά από τις έντονες συζητήσεις μεταξύ ΔΗΚΟ, ΑΚΕΛ και Προεδρικού, αποφασίστηκε τελικά το πακέτο μέτρων για την οικονομία. Στο πακέτο, με το οποίο το δημόσιο θα εξοικονομήσει 248 εκατ. ευρώ, δεν συμπεριλαμβάνονται, ωστόσο, μεταρρυθμιστικά μέτρα. Το κυβερνών κόμμα και το Προεδρικό κατάφεραν, τελικά, να αποφύγουν τις επίμονες θέσεις του ΔΗΚΟ για ουσιαστικές διαρθρωτικές αλλαγές στην οικονομία. Σύμφωνα με την κατ' ιδίαν συμφωνία για τα μέτρα, η συζήτηση για το συνταξιοδοτικό μεταφέρεται σε ένα χρονικό σημείο που βρίσκεται 12 μήνες πριν από τις επόμενες προεδρικές εκλογές, γεγονός που ουσιαστικά σημαίνει πως δεν πρέπει να αναμένονται μεταρρυθμίσεις από τη σημερινή διακυβέρνηση.

Προτάσεις

Σύμφωνα με πληροφορίες, ωστόσο, έχουν σημειωθεί κάποια σημεία προόδου. Συγκεκριμένα, τα κόμματα και το Προεδρικό δέχτηκαν πρόταση του Υπουργείου Οικονομικών για διορισμό

Στην επόμενη διακυβέρνηση το ζήτημα του συνταξιοδοτικού

αναλογιστή κοινής αποδοχής, ο οποίος θα έχει την εντολή να ολοκληρώσει σχετική μελέτη επί της οποίας θα διεξαχθεί ο όποιος διάλογος για το συνταξιοδοτικό του δημοσίου. Βάσει της συμφωνίας, ο εν λόγω αναλογιστής θα διοριστεί εντός Ιανουαρίου και θα καταθέσει τη μελέτη του πριν την 1η Οκτωβρίου.

Στόχος της πρότασης του Υπουργείου είναι να θέσει την όλη συζήτηση για το συνταξιοδοτικό πάνω σε επιστημονική βάση, ούτως ώστε να διεξαχθεί διάλογος «επί συγκεκριμένων αριθμών». Ακόμα, υψηλόβαθμο στέλεχος του υπουργείου σημειώνει πως με αυτό τον τρόπο, θα διαφανεί ξεκάθαρα το εύρος του προβλήματος το οποίο δεν θα μπορεί να αμφισβητηθεί, και ευελπιστούν πως η διάφανη αποκάλυψη των αριθμών θα ασκήσει την απαιτούμενη πίεση για να σημειωθεί πρόοδος.

Σημειώνεται, ωστόσο, πως το αποτέλεσμα θα είναι μάλλον η εσαεί αναβολή της όποιας συμφωνίας. Με την τελική κατάθεση της μελέτης τον Οκτώβριο του 2011, η συζήτηση θα πρέπει να αναμένεται να αρχίσει εντός του 2012, ένα χρονικό σημείο όπου, ελέω προεδρικών εκλογών, δεν πρέπει να αναμένονται τολμηρές αποφάσεις. Έτσι, παρά το γεγονός ότι η πρόταση του Υπουργείου Οικονομικών θέτει, πλέον, τη συζήτηση για το συνταξιοδοτικό σε νέα βάση, ουσιαστικά εξασφαλίζει, επίσης, πως δεν θα σημειωθεί καμία μεταρρύθμιση επί προεδρίας Χριστόφια. Αυτός φαίνεται να είναι και ο λόγος για τον οποίο η πρόταση έγινε με τόση ευκολία αποδεκτή από το κυβερνών κόμμα και το ΔΗΚΟ.

ΑΤΑ

Το Υπουργείο Οικονομικών κατέθεσε, επίσης, πρόταση και για αναθεώρηση της ΑΤΑ. Η πρόταση, η οποία έγινε δεκτή σύμφωνα με υψηλόβαθμο κυβερνητικό στέλεχος, προβλέπει αναθεώρηση της βάσης επί της οποίας θα υπολογίζεται η ΑΤΑ. Συγκεκριμένα, θα υπολογίζεται, βάσει συγκεκριμένης φόρμουλας, η αποζημίωση σε απόλυτο αριθμό, του ποσού που «η μέση οικογένεια» θα χρειάζεται για να αποζημιωθεί για την αύξηση των τιμών σε μια σειρά από βασικά προϊόντα. Αυτό το ποσό θα δίνεται σε όλους τους δικαιούχους της ΑΤΑ, ασχέτως εισοδήματος.

Η πρόταση θα μεταφραστεί σε σημαντικές εξοικονομήσεις για το κράτος. Ταυτόχρονα, όμως, σημειώνεται πως με το υφιστάμενο σύστημα επιδεινώνεται το εισοδηματικό χάσμα μεταξύ πλουσίων και φτωχών. Αυτό το πρόβλημα, και την κοινωνική αδικία που συνεπάγεται, σκοπεύει να αντιμετωπίσει η πρόταση. Δεν κατέστη ακόμα σαφές κατά πόσον στο νέο σύστημα θα επιβληθεί και όριο απολαβών, πάνω από το οποίο δεν θα δίνεται ΑΤΑ, αλλά σύμφωνα με πληροφόρηση, «αυτό είναι υπό συζήτηση».

Εξυγίανση

Παρά την τοποθέτηση του υπουργού Οικονομικών για την ανάγκη διαρθρωτικών αλλαγών στην οικονομία, δεν κατέστη δυνατή η συμφωνία μεταξύ ΔΗΚΟ και κυβέρνησης για αλλαγές που να άπτονται των μακροπρόθεσμων προβλημάτων της οικονομίας. Χαρακτηριστικό είναι, μάλιστα, το γεγονός ότι σε πρόσφατη συνέντευξή του στην Καθημερινή, ο κ. Σταυράκης είχε σημειώσει πως οι περικοπές από τις λειτουργικές δαπάνες στο δημόσιο έχουν φτάσει στο όριό τους και πως περεταίρω περικοπές θα αρχίσουν να επηρεάζουν τη λειτουργία του κράτους. Συγκεκριμένα, ο κ. Σταυράκης είχε αναφέρει πως η κυβέρνηση «έκοψε το λίπος» και πως περαιτέρω μειώσεις συνεπάγονται πλέον και περικοπή «της σάρκας».

Ωστόσο, ΔΗΚΟ, ΑΚΕΛ και προεδρικό, με προφανείς ανησυχίες για τις εκλογές του Μαΐου, δεν συμφώνησαν σε καμία διαρθρωτική αλλαγή που να προχωρεί πέρα από την άμεση δημοσιονομική συγκυρία. Η μόνη συμφωνία που επιτεύχθηκε, αφορούσε τη διεξαγωγή διαλόγου για τα διαρθρωτικά προβλήματα των δημοσίων οικονομικών, χωρίς όμως να υπάρχει σαφής ημερομηνία κατάληξης αυτού του διαλόγου. Κι αυτό, παρά το γεγονός ότι υψηλόβαθμα κυβερνητικά στελέχη που είναι κοντά στον Πρόεδρο, είχαν προ μηνών δηλώσει πως η όποια τέτοια συζήτηση θα πρέπει να έχει αυστηρή καταληκτική ημερομηνία, αλλιώς θα παγιδευτεί σε συνεχείς και μακροχρόνιες αναβολές και θα καταστεί ανούσια.

Φορολόγηση

Πέρα, όμως, από τις αναβολές που συμφωνηθήκαν όσον αφορά στις μεταρρυθμίσεις, τα δύο κόμματα έχουν επίσης φτάσει σε συμφωνία σχετικά με μια σειρά από βραχυπρόθεσμα μέτρα. Όπως αναφέρεται πιο πάνω, θα μειωθούν οι λειτουργικές δαπάνες κατά 40 εκατ. πέρα από το σημερινό επίπεδο, ενώ και η περικοπή 1.000 θέσεων στη δημόσια υπηρεσία θα συνεχιστεί και τα επόμενα χρόνια, όπως εξάλλου είχε ανακοινωθεί προ μηνών. Από την περικοπή θέσεων αναμένονται εξοικονομήσεις 13 εκατ. ευρώ.

Ως συμφωνηθείσες, επίσης, παρουσιάζονται και οι φορολογικές αυξήσεις οι οποίες αποτελούν, ούτως ή άλλως, υποχρέωση της Δημοκρατίας έναντι των Βρυξελλών. Συγκεκριμένα, οι συντελεστές ΦΠΑ στα τρόφιμα και φάρμακα θα αυξηθούν κατά 5%, ενώ και η πολιτική τιμολόγησης του νερού θα αναθεωρηθεί. Συνολικά, από αυτές τις αυξήσεις θα αποκομίσει το κράτος 70 εκατ. ευρώ. Παρόλο που δεν είναι ακόμα ξεκάθαρο το τι συνεπάγεται η αύξηση στην τιμή του νερού, πληροφορίες αναφέρουν πως η κυβέρνηση αναμένει αύξηση εσόδων κατά 10 εκατ. ευρώ.

Συμφωνήθηκε επίσης η επιβολή νέων καταναλωτικών φόρων στα τσιγάρα (20%) και στα πούρα (30%), από τα οποία το κράτος εκτιμά πως θα αυξήσει τα έσοδά του κατά 31 εκατ. ευρώ.

Τράπεζες

Όπως ήταν αναμενόμενο, όσον αφορά στη φορολόγηση των τραπεζικών ιδρυμάτων, τα κόμματα και το Προεδρικό κατέληξαν σε Σολομώντεια λύση. Η επιβολή τέλους 0,5 τοις χιλίοις επί των στοιχείων ενεργητικού θα προχωρήσει κανονικά και μεταφράζεται σε περίπου 60 εκατ. ευρώ. Από αυτά, τα 35 εκατ. θα αφιερωθούν στη δημιουργία αποθεματικού για την αντιμετώπιση κρίσεων -κάτι που εξάλλου θα επιβληθεί από την Ε.Ε. σύντομα- ενώ τα άλλα 25 εκατ. θα μεταφέρονται στον προϋπολογισμό. Εκ πρώτης όψεως, φαίνεται πως με την ψήφιση της επερχόμενης Οδηγίας από την Ε.Ε., θα επιβληθεί νέο τέλος στις τράπεζες για ικανοποίηση των απαιτήσεων για τη δημιουργία αποθεματικού, αυξάνοντας, έτσι, τις πιέσεις στα επιτόκια.

Ο υπουργός Οικονομικών ανακοίνωσε τα μέτρα ενώπιον της Βουλής την περασμένη Πέμπτη.

Τολμηρές αλλαγές στους ημικρατικούς

Σύμφωνα με την ομιλία του υπ. Οικονομικών την περασμένη Πέμπτη στη Βουλή, η κυβέρνηση θα κάνει ένα, τουλάχιστον, τολμηρό (ιδεολογικά) βήμα και θα προχωρήσει με την ιδιωτικοποίηση ορισμένων ημικρατικών οργανισμών και την παραχώρηση σε ιδιώτες ορισμένων υπηρεσιών. Αρμόδιο κυβερνητικό στέλεχος σημείωσε στην Καθημερινή πως δεν είχε ακόμα αποφασιστεί ποιες υπηρεσίες και οργανισμοί θα μεταφερθούν στο δημόσιο, αλλά υπάρχουν ήδη ορισμένες σκέψεις. Συγκεκριμένα, η πιο «προχωρημένη» σκέψη αφορά τις Κεντρικές Φυλακές, όπου η κυβέρνηση δείχνει πεπεισμένη πως ιδιώτες είναι σε θέση να παρέχουν πιο φθηνές και πιο ποιοτικές υπηρεσίες που να αφορούν θέματα όπως η στέγαση και η σίτιση των κρατουμένων, καθώς και υπηρεσίες υγιεινής. Σημειώνεται πως στη σκέψη αυτή έκανε -έστω και περαστική- αναφορά και ο υπουργός Εσωτερικών, Νεοκλής Σηλικιώτης, πριν από μερικούς μήνες. Μια άλλη σκέψη, η οποία ωστόσο βρίσκεται σε πρώιμο στάδιο, αφορά την παράδοση των Προσωπικών Φύλλων Πορείας (ΦΑΠ) της Εθνικής Φρουράς, που σήμερα γίνεται από την Αστυνομία και κρίνεται ως δαπανηρή. Σχετικά με την κατάργηση ή ιδιωτικοποίηση ημικρατικών οργανισμών, οι σκέψεις αφορούν κυρίως την Αρχή Κρατικών Εκθέσεων που έχει ολοκληρώσει τον κύκλο προσφοράς της υπό το σημερινό καθεστώς. Προς ιδιωτικοποίηση

Άρχισαν οι κινητοποιήσεις της ΠΑΣΥΔΥ, που ακόμα δεν έχει ενημερωθεί για το περιεχόμενο του διαλόγου.

-ή και κατάργηση- οδεύουν επίσης το Συμβούλιο Εμπορίας Πατατών Κύπρου, καθώς και το Συμβούλιο Αμπελοοινικών Προϊόντων. Σύμφωνα με υψηλόβαθμο κυβερνητικό στέλεχος, ωστόσο, το πιο σημαντικό στοιχείο είναι πως πλέον δημιουργείται μια θέση αρχής, πως «οι ημικρατικοί οργανισμοί που δεν εξυπηρετούν πλέον τον στόχο για τον οποίο δημιουργήθηκαν ή οι οποίοι είναι υπερβολικά δαπανηροί, θα πρέπει να ιδιωτικοποιούνται ή να καταργούνται πλήρως».

Στο εξωτερικό

Εν όψει των επόμενων εκθέσεων από τους οίκους αξιολόγησης και της υφιστάμενης «απειλής» για συνέχιση των υποβαθμίσεων της κυπριακής οικονομίας και των κυπριακών τραπεζών, το Υπουργείο Οικονομικών σχεδιάζει μια σειρά από επαφές στο εξωτερικό, αρχής γενομένης από τον Γενάρη. Σύμφωνα με στελέχη του Υπουργείου, θα προχωρήσουν σε ένα άτυπο, ανεπίσημο road show για να ενημερώσουν τις αγορές σχετικά με τις προθέσεις της κυβέρνησης η οποία λαμβάνει πλέον μέτρα, κατά τους ίδιους, και η οποία ήδη προχωρεί με συζήτηση διαρθρωτικών αλλαγών. Στις επαφές, σημαντικό στοιχείο θα είναι επίσης και η μεταφορά στους επενδυτές του μηνύματος πως για το 2011 τα δημόσια οικονομικά έχουν βελτιωθεί σημαντικά. Τα στοιχεία που θα μεταφέρουν, αφορούν το χρέος που για φέτος θα περιοριστεί στο 61% του ΑΕΠ (αντί για 62,5% που εκτιμούσε η κομισιόν), ενώ και το έλλειμμα αναμένεται να περιοριστεί κοντά στο 6%, με πιθανό αριθμό ακόμα και το 5,5%, λόγω αύξησης του ΑΕΠ.

Αναμονή για την απάντηση από την Ντόχα

Η επένδυση του Κατάρ κρίνεται τις επόμενες ημέρες, με το εμιράτο να λαμβάνει τις τελικές του αποφάσεις

Του **ΑΝΔΡΕΑ ΚΩΣΤΟΥΡΗ**

Εντός των επόμενων ημερών αναμένεται να δώσει το Κατάρ την τελική του απάντηση σχετικά με το εάν προχωρά τελικά το έργο που σχεδιάζεται να υλοποιηθεί έναντι του ξενοδοχείου Hilton στη Λευκωσία. Οι διαβουλεύσεις που είχαν οι δύο πλευρές στην πρωτεύουσα του Κατάρ, Ντόχα, προ δεκαπενθημέρου, ανέδειξαν τις μεγάλες αποκλίσεις στις εκτιμήσεις που η κυπριακή και η αραβική αποστολή έχουν στα χέρια τους σχετικά με το τεμάχιο γης στο οποίο σχεδιάζεται να γίνει η μεγάλη επένδυση. Η εν λόγω διαφορά γεφυρώθηκε – εν μέρει – αφού η κυπριακή πλευρά εξήγησε τη μέθοδο που χρησιμοποίησε για την υλοποίηση της μελέτης εκτίμησης για την αξία του επίμαχου οικοπέδου στο κέντρο της πρωτεύουσας. Μετά την εν λόγω διάσταση απόψεων, η κυπριακή αποστολή επέλεξε να ρίξει τις απαιτήσεις της, σύμφωνα με πληροφορίες, αλλά και να κάνει αντιπροτάσεις στην πλευρά του Κατάρ, αφού ο υπουργός Οικονομικών επιθυμεί διακαώς μια συνεργασία με το εμιράτο του Αραβικού Κόλπου. Την ίδια στιγμή, όμως, έχει θέσει και κάποιες «κόκκινες γραμμές», σε σχέση με το πόσο χαμηλά μπορεί να κατέβουν οι οικονομικές απαιτήσεις της Κύπρου, για να κερδίσει τη συνεργασία με το Κατάρ. Πάντως, μετά την ολοκλήρωση της πρώτης φάσης που ακολούθησε την υπογραφή της συμφωνίας του περασμένου Απριλίου, που περιελάμβανε τη διαδικασία των εκτιμήσεων και των συζητήσεων από τις δύο πλευρές, αποδεικνύεται ότι η περίπτωση για επένδυση από το Κατάρ είναι δυσκολότερο από όσο όλοι ανέμεναν μετά τις πρώτες επαφές. Από πλευράς Υπουργείου Οικονομικών φαίνεται να υπάρχει συγκρατημένη αισιοδοξία ότι τελικά θα ολοκληρωθεί η συμφωνία, στην οποία στηρίζει πολλά για τα οφέλη που θα έχει η οικονομία ευρύτερα. Αυτή τη στιγμή το Κατάρ εξετάζει επιπλέον πληροφορίες που έχει αποστείλει η κυπριακή πλευρά, ύστερα από αίτημα των Αράβων, το οποίο αφορά τις εκτιμήσεις για τεμάχια γης που βρίσκονται στο κέντρο της Λευκωσίας, έργα που έχουν αναπτυχθεί τα τελευταία χρόνια στην περιοχή Πανεπιστημίου Κύπρου, αλλά και τιμές για τα ακίνητα στην πρωτεύουσα. Σημειώνεται πως το Κατάρ, μέσα από αυτή τη διαδικασία, θέλει να διαπιστώσει πόσο αποδοτική δύναται να είναι η ενδεχόμενη επένδυση, αλλά και ποιας ακριβώς φύσης έργο μπορεί να λειτουργήσει και να αποφέρει μεγάλα κέρδη. Η συγκεκριμένη διαδικασία είναι που θα κρίνει σε μεγάλο βαθμό εάν τελικά θα ολοκληρωθεί η συμφωνία Κύπρου και Κατάρ, για την οποία υπάρχει καταρχήν συμφωνία.

Η επιτροπή που χειρίζεται την επένδυση του Κατάρ δεν ανησυχεί για το θέμα ιδιοκτησίας που θέτει δικαστικώς ο δικηγόρος Κώστας Δημητρίου, ο οποίος υποστηρίζει πως το τεμάχιο γης έναντι του Hilton τού ανήκει.

Το Κατάρ επιδιώκει άνοιγμα στην Ευρώπη και έχει ήδη αναπτύξει μεγάλο έργο στο Λονδίνο

Στις δικαστικές αίθουσες

Την ίδια στιγμή που η κυβέρνηση προσπαθεί να προσελκύσει το Κατάρ για επένδυση στο τεμάχιο γης έναντι του Hilton, ο δικηγόρος Κώστας Δημητρίου διεκδικεί το συγκεκριμένο, καθώς και άλλα τεμάχια γης στη Λευκωσία, μέσω της δικαστικής οδού. Ο κ. Δημητρίου έχει ανατρέξει σε τίτλους ιδιοκτησίας από τις αρχές του περασμένου αιώνα και υποστηρίζει πως το οικόπεδο δίπλα από την Τεχνική Σχολή, όπου βρίσκεται σήμερα το στρατόπεδο, ανήκε στον παππού του, οπότε κληρονομείται σε αυτόν. Μάλιστα κάνει λόγο για πλαστούς τίτλους ιδιοκτησίας που κατέχει το Κτηματολόγιο, ενώ σημειώνει πως το κράτος φέρθηκε απερίσκεπτα με το να κάνει προσπάθειες αποξένωσης τεμαχίου γης που δεν του ανήκει.

Η επιτροπή που χειρίζεται την επένδυση του Κατάρ για λογαριασμό της κυβέρνησης δεν ανησυχεί καθόλου για την εν λόγω κίνηση από πλευράς του δικηγόρου Κώστα Δημητρίου, λέγοντας πως υπάρχουν τίτλοι ιδιοκτησίας εδώ και πολλές δεκαετίες. Πάντως, εντός Δεκεμβρίου ο Κώστας Δημητρίου αναφέρει πως θα πάει εκ νέου στο Δικαστήριο για εκδίκαση ασφαλιστικών μέτρων, ύστερα από αίτημα του ιδίου, οπότε οποιοδήποτε σενάριο επ' αυτού του ζητήματος θα ξεκαθαρίσει.

Φάκελος με σειρά έργων

Εκτός των συζητήσεων για την επένδυση του Κατάρ έναντι του Hilton, η Αρχή Επενδύσεων του εμιράτου ζήτησε από την κυπριακή αποστολή να ενημερωθεί για σειρά έργων που σχεδιάζει τόσο ο δημόσιος όσο και ο ιδιωτικός τομέας της χώρας. Πρόθεση του Κατάρ, τουλάχιστον με όσα αφήνει του Υπουργείο Οικονομικών να διαρρεύσουν, είναι η συμμετοχή του σε έργα που θα γίνουν στον τόπο, αφού θεωρεί την εγχώρια αγορά ελκυστική και με μεγάλες προοπτικές, την ίδια στιγμή που θα κάνει ακόμη ένα βήμα στην Ευρώπη. Σημειώνεται πως η Qatari Diar, η κρατική εταιρεία επενδύσεων, έχει προχωρήσει στην ανέγερση μεγάλου έργου οικιστικής φύσης στο Λονδίνο και ψάχνει διαρκώς για συνεργασίες εντός Ε.Ε. Αυτή τη στιγμή ο Κυπριακός Οργανισμός Επενδύσεων (CIPA) έχει αναλάβει τη συλλογή των πληροφοριών για τα έργα που σχεδιάζονται και τα οποία αφορούν μεγάλες αναπτύξεις, πολλών δεκάδων εκατομμυρίων ευρώ. Αν και από πλευράς CIPA δεν αναφέρεται ποια είναι τα έργα αυτά, η «Κ» είναι σε θέση να γνωρίζει πως ο φάκελος περιλαμβάνει έργα που σχεδιάζεται να υλοποιηθούν στην Πάφο, στην ελεύθερη περιοχή Αμμοχώστου και στη Λεμεσό και αφορούν τουριστικά projects. Στα θετικά εντάσσεται το γεγονός πως η Qatari Diar έχει προχωρήσει σε αναπτύξεις μεγάλων τουριστικών επενδύσεων σε χώρες όπως η Αίγυπτος και το Σουδάν.

Πιο κοντά η συγχώνευση Egnatia και Laiki

Η ψήφιση του νόμου για την έκδοση καλυμμένων ομολόγων ξεπαγώνει τη διαδικασία συγχώνευσης στον Όμιλο Marfin Popular

Του **ΓΙΑΝΝΗ ΣΕΪΤΑΝΙΔΗ**

Η ψήφιση από τη Βουλή των Αντιπροσώπων πριν από τα Χριστούγεννα του νόμου που θα ρυθμίζει την έκδοση καλυμμένων ομολόγων από τις εμπορικές τράπεζες επιφέρει ουσιώδεις αλλαγές στο εγχώριο τραπεζικό σύστημα. Καταρχήν θα ανοίξει ο δρόμος για την ολοκλήρωση της συγχώνευσης της Marfin Egnatia και της Marfin Laiki. Σε δεύτερο επίπεδο θα επιτρέψει στις κυπριακές τράπεζες να αντλήσουν φθηνή ρευστότητα από

Η έκδοση καλυμμένων ομολόγων και η σύσταση εγχώριου Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας θα επιτρέψουν, σε βάθος χρόνου, τη μείωση των επιτοκίων

την αγορά (ο Moody's εκτιμά το ποσό σε 4 δισ. ευρώ), δημιουργώντας συνθήκες, σε βάθος χρόνου, για τη μείωση των επιτοκίων. Σήμερα τα κυπριακά επιτόκια είναι 200 μονάδες βάσεις (2%) υψηλότερα από τα επιτόκια των υπολοίπων χωρών της Ευρωζώνης.

Η συγχώνευση

Η συγχώνευση της Marfin Egnatia και της Marfin Laiki εκκρεμεί τα τελευταία δύο χρόνια. Βασική αιτία που δεν προχωρούσε η όλη διαδικασία – αν και είχαν ληφθεί οι σχετικές αποφάσεις σε εταιρικό επίπεδο και είχε εγκριθεί από τις εποπτικές αρχές – ήταν ότι στην Κύπρο δεν υπήρχε το θεσμικό πλαίσιο για την έκδοση καλυμμένων ομολογιών. Η κύρωση του νόμου θα επιτρέχει την ολοκλήρωση της συγχώνευσης. Η πρώτη μεγάλη ωφέλεια για τη Marfin Popular Bank είναι ότι τα καλυμμένα ομόλογα που έχει εκδώσει η Marfin Egnatia Bank θα διέπονται από το κυπριακό δίκαιο. Ο διεθνής οίκος αξιολόγησης Moody's, σε σχόλιό του, προεξοφλεί τη μετακίνηση του υφιστάμενου προγράμματος καλυμμένων ομολόγων της Marfin Egnatia στο νέο κυπριακό νομικό πλαίσιο. Η μετακίνηση αυτή θα αυξήσει τη βαθμολογία των ομολόγων της Marfin Egnatia, τα οποία σήμερα, ως ελληνικά, αγοράζονται στην ουσία μόνο από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα.

Τα επιτόκια

Η μεγαλύτερη ωφέλεια για το εγχώριο τραπεζικό συστήματα από την κύρωση της νομοθεσίας για τις καλυμμένες ομολογίες θα είναι η δυνατότητα άντλησης φθηνής ρευστότητας. Η δυνατότητα αυτή σε συνδυασμό με την πρωτοβουλία για τη σύσταση κυπριακού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας δημιουργούν τις συνθήκες για μείωση των επιτοκίων. Το Ταμείο αυξάνει την αξιοπιστία του εγχώριου τραπεζικού συστήματος, αυξάνοντας και την πιστοληπτική ικανότητα των κυπριακών τραπεζών. Και τα δύο στοιχεία οδηγούν, σύμφωνα και με τον διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου, Αθανάσιο Ορφανίδη, σε μείωση του κόστους δανεισμού για τις επιχειρήσεις και τα νοικοκυριά, προς όφελος της κυπριακής οικονομίας.

Μια καλυμμένη ομολογία είναι στην ουσία ένα ομόλογο, μέσω του οποίου αναχρηματοδοτούνται συνήθως στεγαστικά δάνεια ή δάνεια προς τον δημόσιο τομέα, τα οποία έχουν και την υψηλότερη ποιότητα. Στην περίπτωση της Κύπρου αναμένεται να αξιοποιηθούν και δάνεια προς ναυτιλιακές εταιρείες, καθώς και δάνεια για την ανάπτυξη εμπορικών ακινήτων. Με αυτόν τον τρόπο, οι τράπεζες εκδίδουν νέο χρέος (ομόλογο), το οποίο διαθέτουν στην αγορά για να αντλήσουν ρευστότητα. Όσοι αγοράζουν αυτά τα ομόλογα, έχουν απαιτήσεις τόσο από την τράπεζα όσο και από τα δάνεια από τα οποία καλύπτονται (γι' αυτό και ο όρος καλυμμένη ομολογία). Η διασπορά του ρίσκου και η ποιότητα του ενεργητικού που καλύπτει το καλυμμένο ομόλογο έχει ως αποτέλεσμα το επιτόκιό τους να είναι χαμηλό. Επιπρόσθετα, επιτρέπει τη διεύρυνση της επενδυτικής βάσης των κυπριακών τραπεζών, εξαιτίας του χαμηλότερου πιστωτικού ρίσκου των καλυμμένων ομολόγων. Ωστόσο υπάρχει ένα όριο στη χρήση των καλυμμένων ομολογιών. Οι τράπεζες δεν μπορούν να δεσμεύουν υπέρμετρα το μεγαλύτερο μέρος του ενεργητικού τους, για να διασφαλίσουν όσους αγοράζουν καλυμμένα ομόλογα.

Με αυτή τη λογική, η Moody's, σε σχόλιό της, υπολογίζει σε 4 δισ. ευρώ το μέγιστο ποσό που μπορεί να αντλήσει το εγχώριο τραπεζικό σύστημα. Μάλιστα προβλέπει ότι η Τράπεζα Κύπρου και η Marfin Laiki Bank θα είναι οι πρώτες που θα αξιοποιήσουν τη σχετική δυνατότητα, στις αρχές του δευτέρου εξαμήνου του 2011.

Θετική αξιολόγηση

Η Moody's χαρακτηρίζει ως credit positive για τις κυπριακές τράπεζες την έκδοση των καλυμμένων ομολογιών, καθώς θα προσθέσει ένα ακόμη εργαλείο άντλησης ρευστότητας, κυρίως από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα. Τα ομόλογα αυτά μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως ενέχυρο για την άντληση ρευστότητας από την ΕΚΤ, με επιτόκιο 1%. Επίσης ανοίγει ο δρόμος για να επιστρέψουν οι τράπεζες το ειδικό ομόλογο, ύψους 3 δισ. ευρώ, που είχε εκδώσει η Κυπριακή Δημοκρατία το 2008, για να υποστηρίξει την άντληση ρευστότητας.

Η Moody's, πάντως, δεν περιμένει σε βραχυπρόθεσμο διάστημα μείωση των επιτοκίων καταθέσεων και δανεισμού. Ο διεθνής οίκος αποδίδει το υψηλό ύψος των κυπριακών επιτοκίων στην πίεση που ασκεί ο ανταγωνισμός από τη λειτουργία θυγατρικών ή υποκαταστημάτων ξένων τραπεζών και από τις συνεργατικές τράπεζες. Ωστόσο προβλέπει ανταγωνιστικότερη τιμολόγηση σε μεσοπρόθεσμο επίπεδο.

Το Ταμείο

Σε ό,τι αφορά το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας, το σύνολο των εμπορικών τραπεζών αντιμετωπίζει θετικά τη σύστασή του, όπως προέκυψε κατά τη διάρκεια σύσκεψης των εκτελεστικών διευθυντών δεκατριών εμπορικών διευθυντών με τον διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου, Αθανάσιο Ορφανίδη. Η χρηματοδότηση του Ταμείου από το παθητικό των τραπεζών (δηλαδή από το σύνολο των υποχρεώσεων της επιχείρησης προς τους χρηματοδότες της) θα μειώσει την κερδοφορία, ωστόσο τα μακροπρόθεσμα οφέλη από την ενίσχυση της εμπιστοσύνης στο κυπριακό τραπεζικό σύστημα είναι πολλαπλά. Αξίζει να σημειωθεί ότι η συμφωνία ΑΚΕΛ-ΔΗΚΟ για τα μέτρα στήριξης της οικονομίας προβλέπουν τη φορολόγηση του παθητικού των τραπεζών.

seitanidisi@kathimerini.com.cy

ΛΟΥΚΑΣ ΤΟΛΟΥΠΑΣ

Το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας αυξάνει την αξιοπιστία του εγχώριου τραπεζικού συστήματος και σύμφωνα με τον διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου, Αθανάσιο Ορφανίδη, οδηγεί σε μείωση του κόστους δανεισμού για τις επιχειρήσεις και τα νοικοκυριά, προς όφελος της κυπριακής οικονομίας.

Τεστ ρευστότητας τον Φεβρουάριο

Του ανταποκριτή μας στις Βρυξέλλες
ΚΩΣΤΑ ΚΑΡΚΑΓΓΑΝΗ

Νέα τεστ κοπώσεως των ευρωπαϊκών τραπεζών θα διεξαχθούν τον ερχόμενο Φεβρουάριο, σύμφωνα με απόφαση του Συμβουλίου Υπουργών Οικονομικών (Eco/Fin). Μετά τη διάσωση των ιρλανδικών τραπεζών, κατέστη προφανές ότι τα τεστ κοπώσεως που είχαν διεξαχθεί τον περασμένο Ιούλιο δεν ήταν και τόσο αξιόπιστα. Έτσι, οι υπουργοί Οικονομικών αποφάσισαν τη διενέργεια νέων, που θα είναι αυστηρότερα, ενώ θα ελεγχθεί και η ρευστότητα των ευρωπαϊκών τραπεζών. Η μεθοδολογία με την οποία θα σχεδιαστούν τα νέα τεστ θα ανακοινωθεί πολύ σύντομα, όπως δήλωσε ο επίτροπος Οικονομικών και Νομισματικών Υποθέσεων, Όλι Ρεν, προσθέτοντας ότι στόχος είναι «η μεγαλύτερη δυνατή διαφάνεια». Ο ίδιος, πάντως, δεν ήταν σε θέση να επιβεβαιώσει αν τα αποτελέσματά τους θα δημοσιοποιηθούν ή όχι, κάτι για το οποίο υπάρχουν διαφορετικές απόψεις εντός της Ε.Ε. Περιορίστηκε, λοιπόν, στο να καταθέσει την προσωπική του άποψη, η οποία είναι υπέρ της δημοσιοποίησης των αποτελεσμάτων. Τα τεστ κοπώσεως των ευρωπαϊκών τραπεζών θα διεξαχθούν από τη νέα Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών και θα αποτελέσουν τμήμα της συνολικής προσπάθειας για καλύτερη επιτήρηση των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων.

«Η αξιολόγηση της ρευστότητας θα πρέπει να περιλαμβάνεται στα μελλοντικά τεστ κοπώσεως του τραπεζικού τομέα», δήλωσε ο κ. Ρεν. Πολλοί οικονομικοί αναλυτές είχαν κατηγορήσει τις ευρωπαϊκές αρχές ότι δεν ήταν αρκετά αυστηρό το προηγούμενο τεστ, αφού, μεταξύ άλλων, δεν εξέταζε τις απειλές για τη ρευστότητα των τραπεζών. Επιπλέον, η προσφυγή της Ιρλανδίας στον ευρωπαϊκό μηχανισμό στήριξης, λόγω των υποχρεώσεων των τραπεζών της χώρας, αποκαλύπτει τις αδυναμίες των τεστ.

ΚΥΠΡΙΑΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΠΛΗΡΩΜΩΝ (ΚΟΑΠ)
CYPRUS AGRICULTURAL PAYMENTS ORGANISATION (CAPO)

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

ΕΘΝΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΟΥ ΑΜΠΕΛΟΟΙΝΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ (ΕΠΣΑ) 2009 - 2013

3η Προκήρυξη του Μέτρου ΣΑΠ 3α: Ενθάρρυνση της επενδυτικής δραστηριότητας και ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας στον οινοποιητικό κλάδο

Το Συμβούλιο Αμπελοοινικών Προϊόντων (ΣΑΠ) και ο Κυπριακός Οργανισμός Αγροτικών Πληρωμών ανακοινώνουν ότι από τις **13 Δεκεμβρίου 2010** αρχίζει η παραλαβή αιτήσεων συμμετοχής της **3ης Προκήρυξης του Μέτρου ΣΑΠ 3α: Ενθάρρυνση της επενδυτικής δραστηριότητας και ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας στον οινοποιητικό κλάδο.**

Το Μέτρο εφαρμόζεται με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, αρ. 67417, ημερ. 25/6/2008, δυνάμει του άρθρου 12 των περί Συμβουλίου Αμπελοοινικών Προϊόντων Νόμων του 2004 – 2007 και του κανονισμού του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΚ) 1234/07 για τη θέσπιση κοινής οργάνωσης γεωργικών αγορών και ειδικών διατάξεων για ορισμένα γεωργικά προϊόντα (Ενιαίος κανονισμός ΚΟΑ) όπως αυτός τροποποιήθηκε από τον κανονισμό της Επιτροπής (ΕΚ) 491/2009.

Δικαιούχοι των χρηματοδοτικών ενισχύσεων του **Μέτρου ΣΑΠ 3α** είναι επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην παραγωγή αμπελοοινικών προϊόντων που περιλαμβάνει το Παράρτημα XIβ του κανονισμού του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΚ) 1234/07. Η χρηματοδοτική ενίσχυση καλύπτει επενδύσεις που σχετίζονται με την παραγωγή ή την εμπορία των πιο πάνω προϊόντων.

- **Κατηγορία Δικαιούχων Α:** Πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις που ανήκουν στην κατηγορία των ΜΜΕ όπως αυτές ορίζονται στη Σύσταση της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων με ημερομηνία 06/05/2003 και αριθμό 2003/361/Ε.
- **Κατηγορία Δικαιούχων Β:** Επιχειρήσεις οι οποίες δεν καλύπτονται από το άρθρο 2, παράγραφος 1, της εν λόγω Σύστασης, οι οποίες απασχολούν λιγότερους από 750 υπαλλήλους ή έχουν ετήσιο κύκλο εργασιών μικρότερο των 200 εκατομμυρίων ευρώ.

Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να προμηθεύονται τα ενημερωτικά έντυπα και αιτήσεις συμμετοχής από τα κεντρικά γραφεία του ΣΑΠ στη Λεμεσό. Η ημερομηνία λήξης παραλαβής των αιτήσεων είναι η **25η Φεβρουαρίου 2011.**

Για περισσότερες πληροφορίες οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να αποταθούν στα κεντρικά γραφεία του ΣΑΠ.

ΠΑΓΚΥΠΡΙΑ ΓΡΑΜΜΗ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΚΟΑΠ
77771999
www.capo.gov.cy

Κεντρικά Γραφεία του Συμβουλίου Αμπελοοινικών Προϊόντων
ΛΕΜΕΣΟΣ Petra Business Centre, Λεωφόρος Φραγκλίνου Ρούσβελτ 86, 3011
Τηλ.: 25892810 -11

Το Γραφείο Προγραμματισμού σας προσκαλεί σε μια μοναδική έκθεση φωτογραφίας των έργων που υλοποιούνται με τη συγχρηματοδότηση των **Διαρθρωτικών Ταμείων**, του **Ταμείου Συνοχής** και του **Ευρωπαϊκού Ταμείου Αλιείας** στην Κύπρο.

Πρόγραμμα Έκθεσης:

- **Λευκωσία**
  Πεζόδρομος Λήδρας, 15 Δεκεμβρίου 2010 – 4 Ιανουαρίου 2011
- **Πάφος**
  Πλατεία Κάστρου, 5 Ιανουαρίου – 18 Ιανουαρίου 2011
- **Λεμεσός**
  Πλατεία Γρηγόρη Αυξεντίου (Οδός Ανεξαρτησίας), 19 Ιανουαρίου – 1 Φεβρουαρίου 2011
- **Λάρνακα**
  Φοινικούδες, 2 Φεβρουαρίου – 15 Φεβρουαρίου 2011

Η έκθεση είναι ανοικτή προς το κοινό.

ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΑ ΤΑΜΕΙΑ της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην Κύπρο
οι ιδέες μας, πράξη και ανάπτυξη

Συγχρηματοδοτούμενη από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Αλιείας

Όταν το παιχνίδι έγινε επιχείρηση

Ετήσιος τζίρος 40 εκατ. ευρώ και 20 μόνο κατά τον Δεκέμβριο

Του **ΑΝΔΡΕΑ ΚΩΣΤΟΥΡΗ**

Τεράστια είναι η αγορά παιχνιδιού στην Κύπρο, με ετήσιο τζίρο που ξεπερνάει τα 40 εκατ. ευρώ, όπως προκύπτει από στοιχεία που δίνει στην «Κ» η αλυσίδα Mavros. Μάλιστα το μισό – περίπου – από το εν λόγω ποσό δαπανάται κατά το πρώτο 20ήμερο του Δεκεμβρίου λόγω της χριστουγεννιάτικης περιόδου. Πάντως, καταστηματάρχες ή εκπρόσωποι από εταιρείες που ασχολούνται αποκλειστικά ή σε μεγάλο βαθμό με τα παιχνίδια αναφέρουν πως «κάθε πέρσι και καλύτερα», σε σχέση με την εγχώρια αγορά, λόγω της οικονομικής κρίσης, αλλά και λόγω των τάσεων στις αγοραστικές συνήθειες που αλλάζουν χρόνο με τον χρόνο.

Μεγάλη προσπάθεια

Τα καταστήματα που ασχολούνται με την αγορά παιχνιδιού εδώ και δεκαετίες στην Κύπρο, έχουν πλέον μπει σε έναν ρυθμό επιβίωσης, αφού αφενός έχουν δημιουργηθεί μεγάλα καταστήματα του είδους και αφετέρου τα εμπορικά κέντρα και οι αλυσίδες υπεραγορών εισάγουν και διαθέτουν δικές τους σειρές παιχνιδιών. Είναι πάντως χαρακτηριστικό το στοιχείο που αναφέρεται σχετικά με το ύψος των δαπανών που αφορούν τα παιχνίδια. Συγκεκριμένα, αναφέρεται ότι παλαιότερα οι γονείς ξόδευαν πολλά χρήματα για τα παιχνίδια των παιδιών τους και μάλιστα με μεγάλες αποκλίσεις σε σύγκριση με τα σημερινά δεδομένα. Έως και πριν από μια πενταετία, παιχνίδια αξίας 100-150 λιρών ήταν πρώτης ζήτησης και διαφημίζονταν έντονα στα ΜΜΕ. Σήμερα τα πιο ακριβά παιχνίδια είναι έως και 100 ευρώ, κάτι που παρουσιάζει ακριβώς πώς κινείται η αγορά. Μάλιστα, κατά τη δεκαετία του '90, το παιχνίδι στην Κύπρο γνώρισε μεγάλη άνθηση, πολλές εταιρείες και καταστήματα άνοιξαν λόγω ακριβώς της εν λόγω ανοδικής πορείας που καταγράφηκε. Ωστόσο η συγκεκριμένη εικόνα επικράτησε έως και τα μέσα της περασμένης δεκαετίας. Πλέον, οι ανάγκες έχουν διαφοροποιηθεί, με τις οικογένειες να μετρούν πολύ καλά τα οικονομικά τους δεδομένα και να κάνουν συγκρατημένες δαπάνες για τα παιχνίδια των παιδιών τους, τα οποία όμως σε καμία περίπτωση δεν περικόπτονται. Πάντως, ορισμένα παιχνίδια που χαρακτηρίζονται πλέον ως κλασικά –όπως κούκλες, στρατιωτάκια και επιτραπέζια – παραμένουν πρώτα στις προτιμήσεις των καταναλωτών, αποδεικνύοντας πως ό,τι και να αλλάζει στην αγορά, κάποια πράγματα δεν μεταβάλλονται καθόλου εύκολα.

Μουδιασμένη χαρακτηρίζουν την αγορά άτομα που δραστηριοποιούνται στην εγχώρια αγορά παιχνιδιού λόγω της οικονομικής στενότητας που παρατηρείται και της κακής ψυχολογίας των καταναλωτών. Ο εμπορικός διευθυντής των καταστημάτων Jumbo στην Κύπρο, Μάκης Νικολέτος, σημειώνει πως «ο γονιός δεν θα πάψει ποτέ να αγοράζει παιχνίδια στα παιδιά του, αλλά σήμερα κάνει μικρότερης αξίας αγορές λόγω της οικονομικής κρίσης». Είναι χαρακτηριστικό εξάλλου το γεγονός, όπως διευκρίνισε ο κ. Νικολέτος, ότι παλαιότερα τα Jumbo τολμούσαν να διαφημίσουν ακόμη και παιχνίδια αξίας 150 λιρών, ενώ σήμερα διστάζουν να διαφημίζουν παιχνίδια που πωλούνται σε τιμές περί των 100 ευρώ. Την ίδια στιγμή, ο εμπορικός διευθυντής

> **Κατά τη δεκαετία του '90 η αγορά παιχνιδιού γνώρισε τη μεγάλη άνθησή της**

των μεγάλων καταστημάτων παιχνιδιού τονίζει πως το νέο κατάστημα που άνοιξε περί τα τέλη Νοεμβρίου στη Λάρνακα καταγράφει ικανοποιητικές πωλήσεις και η χριστουγεννιάτικη περίοδος παρουσιάζεται ως μιας πρώτης τάξεως ευκαιρία για μεγαλύτερες πωλήσεις και στο εν λόγω κατάστημα. Μάλιστα, ο κ. Νικολέτος αναφέρει πως από τον ετήσιο τζίρο του παιχνιδιού που πραγματοποιούν τα Jumbo μεγάλο ποσοστό από αυτό γίνεται τον Δεκέμβριο και συγκεκριμένα σε ποσοστό της τάξης του 40%.

Με τη σειρά του, ο Σάββας Αντωνιάδης, ιδιοκτήτης των καταστημάτων παιχνιδιών Mitsingas, αναφέρει πως πλέον ο κόσμος αγοράζει τα δώρα των παιδιών του για τα Χριστούγεννα από μεγάλες αλυσίδες καταστημάτων ή πολυκαταστήματα, έχοντας γυρίσει την πλάτη στα παραδοσιακά «παιχνιδάδικα», όπως είναι γνωστά εδώ και χρόνια στην εγχώρια αγορά. Μάλιστα, ο κ. Αντωνιάδης τονίζει ότι γενικά η αγορά είναι υποτονική, κάτι που φυσικά επηρεάζει και τα παιχνίδια. Μάλιστα, ο Σάββας Αντωνιάδης δηλώνει ότι τα μικρότερα καταστήματα παιχνιδιών δεν μπορούν να αντεπεξέλθουν στα ωράρια λειτουργίας των μεγάλων καταστημάτων, τα οποία μένουν ανοικτά και τις Κυριακές ή πολύ περισσότερες ώρες κατά τη διάρκεια των καθημερινών ημερών.

Ο διευθυντής των καταστημάτων Mavros, Όθωνας Κυριακίδης, παίρνει μέχρι στιγμής θετικά μηνύματα από την αγορά, αναφέροντας συγκεκριμένα: «Φέτος η κατάσταση στις πωλήσεις και στην εμπορική κίνηση είναι πολύ καλύτερη από πέρσι, αν και λόγω της παρατεταμένης ανομβρίας οι καταναλωτές δεν έχουν ακόμη μπει σε κλίμα Χριστουγέννων». Σημειώνεται ότι η αλυσίδα Mavros δημιουργήθηκε το 1928, λειτουργώντας το πρώτο κατάστημά της στη Λευκωσία. Σήμερα η εταιρεία αριθμεί έξι καταστήματα σε όλες τις πόλεις, με τελευταίο «δημιούργημα» το μαγαζί στο μεγάλο εμπορικό κέντρο της Λεμεσού στο Ζακάκι. Μάλιστα, τα καταστήματα Mavros εξετάζουν συνεχώς το ενδεχόμενο επέκτασης στην εγχώρια αγορά και με άλλα καταστήματα. Ο κ. Κωνσταντινίδης δεν αποκλείει ένα τέτοιο ενδεχόμενο.

Γνωστό όνομα στην αγορά του παιχνιδιού στην Κύπρο είναι και τα καταστήματα Tip Top, με βάση τη Λεμεσό. Αλλά, με μαγαζιά και σε Λάρνακα και Πάφο, η εν λόγω αλυσίδα μάλιστα κάνει δικές της αποκλειστικές εισαγωγές παιχνιδιών που διανέμει και σε άλλα καταστήματα της Κύπρου. Ο Στέλιος Αυγουστή είναι ιδιοκτήτης και ιδρυτής των καταστημάτων Tip Top και αναφέρει πως φέτος τα δεδομένα είναι πολύ καλύτερα στην αγορά σε σύγκριση με πέρσι, που ήταν μια ιδιαίτερα δύσκολη χρονιά για το εμπόριο της Κύπρου. Ο κ. Αυγουστή σημειώνει ακόμη πως μπορεί να αλλάζουν δραματικά τα δεδομένα στην εγχώρια αγορά, ωστόσο η βάση του καταναλωτικού κοινού ψάχνει αφενός την ποιότητα και αφετέρου την εξυπηρέτηση που δεν προσφέρεται στα μεγάλα καταστήματα. «Ακόμη και οι μπαταρίες για τα παιχνίδια που αγοράζει ο κόσμος, τις οποίες προσφέρουμε στα καταστήματά μας, είναι μια υπηρεσία που δεν προσφέρεται αλλού και εκτιμάται ιδιαίτερα από τους καταναλωτές», αναφέρει χαρακτηριστικά ο κ. Αυγουστή. Εξάλλου, ο κ. Αυγουστή εξηγεί πως ο μισός από τον ετήσιο τζίρο καταγράφεται εντός του Δεκεμβρίου και σίγουρα πριν από τα Χριστούγεννα, για να συμπληρώσει πως υπάρχουν και μήνες που τα καταστήματα Tip Top δουλεύουν πάνω στη ζημιά τους, αναμένοντας να έρθουν οι γιορτές, κατά τις οποίες γίνονται οι μεγάλες πωλήσεις. «Ολόκληρο τον χρόνο ετοιμάζουμε τα καταστήματά μας, βάζουμε παραγγελίες και καταρτίζουμε προσφορές, αναμένοντας τη χριστουγεννιάτικη περίοδο», σχολιάζει ο Στέλιος Αυγουστή για τον τρόπο λειτουργίας των καταστημάτων παιχνιδιών που λειτουργεί.

Ο χάρτης του κυπριακού παιχνιδιού

Παλαιότερα οι εταιρείες διαφήμιζαν πολλά παιχνίδια αξίας έως και 150 λιρών, σήμερα δεν τολμούν να προωθήσουν παιχνίδια αξίας πέραν των 100 ευρώ.

Η ταυτότητα του εμπορίου

Σήμερα στην κυπριακή αγορά παιχνιδιού λειτουργούν πέραν των 50 καταστημάτων με αυτού του είδους τα προϊόντα. Η μεγαλύτερη αλυσίδα καταστημάτων ανήκει στην εμπορική επωνυμία Mavros, η οποία διατηρεί έξι καταστήματα σε ολόκληρη τη χώρα. Μεγάλοι παίκτες στην αγορά παιχνιδιού είναι και τα καταστήματα Early Learning Centre, με πέντε καταστήματα στην Κύπρο, όπως επίσης και τα Jumbo, που διατηρούν τρία αλλά πολύ μεγάλα μαγαζιά στην εγχώρια αγορά. Πολλά από τα καταστήματα που πωλούν παιχνίδια κάνουν και δικές τους εισαγωγές παιχνιδιών, κυρίως από ευρωπαϊκές χώρες και φυσικά από την Κίνα. Ο ετήσιος τζίρος των συγκεκριμένων καταστημάτων είναι μεγαλύτερος από 40 εκατ. ευρώ, με τον μισό – περίπου – από αυτόν να πραγματοποιείται κατά το πρώτο 20ήμερο του Δεκέμβρη. Η πιο ιστορική εμπορική επωνυμία στην αγορά παιχνιδιού του τόπου είναι τα καταστήματα Mavros, τα οποία ιδρύθηκαν το 1928, ωστόσο οι πρώτες μεγάλες εισαγωγές παιχνιδιών πραγματοποιήθηκαν κατά τη δεκαετία του '60 κι έπειτα. Σημειώνεται ακόμη πως εισαγωγές παιχνιδιών γίνονται περιστασιακά από εταιρείες που εισάγουν διάφορα άλλα προϊόντα στην Κύπρο, τακτική την οποία ακολουθούν και οι μεγάλες αλυσίδες υπεραγορών του τόπου. Παλαιότερα εισάγονταν παιχνίδια από χώρες όπως η Κίνα, που δεν πληρούσαν τους κανόνες ασφάλειας που θέτει η Ε.Ε., εντούτοις σήμερα πολύ σπάνια φτάνουν παιχνίδια στην Κύπρο δίχως να έχουν συγκεκριμένο έγγραφο αξιολόγησης για την ασφάλεια των παιχνιδιών. Σημειώνεται ακόμη πως γίνεται εξεταστικός έλεγχος στα παιχνίδια και έπειτα εκδίδεται σχετικό έγγραφο καταλληλότητας. Εξάλλου, σε ερώτηση για το εάν οι γονείς αποφασίζουν μόνοι τους για το δώρο που θα αγοράσουν στα παιδιά τους, η απάντηση όσων ρωτήθηκαν για το συγκεκριμένο θέμα ήταν αρνητική. Όλοι συμφωνούν στο ότι τα παιδιά είναι που αποφασίζουν τι θέλουν να τους φέρει ο... Αϊ-Βασίλης τα Χριστούγεννα.

Περιζήτητα στρατιωτάκια και κούκλες

Το βασικό συμπέρασμα από τα λεγόμενα των πρωταγωνιστών της αγοράς παιχνιδιών της Κύπρου είναι πως ανεξαρτήτως οικονομικής κρίσης, συνθηκών στην αγορά και οικονομικών δεδομένων στο εκάστοτε νοικοκυριό, τα παιχνίδια και τα δώρα για τα παιδιά δεν κόβονται ποτέ. Ίσως να περιορίζεται το ποσό για τέτοιου είδους αγορές, ωστόσο τα παιδιά στην Κύπρο παίρνουν πάντα τα δώρα τους. Τα παραδοσιακά «παιχνιδάδικα» διαμορφώνουν την γκάμα των προϊόντων τους αναλόγως των απαιτήσεων σε κάθε περίοδο, όμως πολλά παιχνίδια, όπως τα αριθμητήρια για τα μικρά παιδιά, οι κούκλες για τα κορίτσια και τα επιτραπέζια παιχνίδια, κάνουν σταθερές πωλήσεις εδώ και χρόνια.

Σημαντική αύξηση της κατανάλωσης

Αυξημένες φέτος οι συναλλαγές και οι αναλήψεις μετρητών

Από την αρχή του έτους κινείται σε ικανοποιητικά θετικά πρόσημα η κατανάλωση μέσω καρτών, εικόνα η οποία αποδεικνύει πως το κακό για την αγορά του 2009 έχει περάσει ανεπιστρεπτί. Τα στοιχεία της JCC για τις συναλλαγές και τις αναλήψεις μετρητών σε κυπριακές επιχειρήσεις από ντόπιους και ξένους, όπως επίσης και για αγορές Κυπρίων, αλλά και αναλήψεις μετρητών στο εξωτερικό δείχνουν πως η αγορά συνέρχεται με την πάροδο του χρόνου.

Συγκεκριμένα, από την αρχή του έτους έως και το τέλος του περασμένου μήνα κάτοχοι καρτών κυπριακών τραπεζών κατανάλωσαν μέσω πιστωτικών και χρεωστικών καρτών σε εγχώριες επιχειρήσεις 1,7 δισ. ευρώ, ποσό αυξημένο κατά 3% σε σύγκριση με την αντίστοιχη περσινή περίοδο. Το αντίστοιχο ποσό για τον Νοέμβριο είναι της τάξης των 146 εκατ. ευρώ, το οποίο είναι επίσης αυξημένο κατά 3% σε σχέση με τον Νοέμβριο του 2009.

Σημαντική άνοδος καταγράφηκε και στις αγορές και αναλήψεις μετρητών κατόχων κυπριακών καρτών στο εξωτερικό. Πιο ειδικά, αναφέρεται ότι από την αρχή του έτους έως και την ολοκλήρωση του Νοεμβρίου, οι δαπάνες στο εξωτερικό έφτασαν στο 1,1 δισ. ευρώ, καταγράφοντας θεαματική αύξηση, σε σύγκριση με την ίδια χρονική περίοδο του περασμένου έτους, της τάξης του 13%. Αντίστοιχου ποσοστού άνοδος καταγράφηκε και για τις συναλλαγές στο εξωτερικό, που πραγματοποιήθηκαν κατά τον περασμένο μήνα, οι οποίες σε απόλυτους αριθμούς έφτασαν στα 102,4 εκατ. ευρώ.

Εξαιρετικά μεγάλη είναι και η αύξηση που καταγράφεται στον αριθμό των συναλλαγών που έγιναν τόσο στην Κύπρο όσο και στο εξωτερικό. Μάλιστα, κατά το πρώτο ενδεκάμηνο του 2010 πραγματοποιήθηκαν 23,3 εκατ. κινήσεις με πιστωτικές και χρεωστικές κάρτες, αριθμός που είναι μεγαλύτερος κατά 6% σε σύγκριση με πέρσι. Ιδιαίτερα υψηλή άνοδος παρουσιάζεται και στις συναλλαγές που έγιναν στο εξωτερικό και οι οποίες έφτασαν στα 7,8 εκατ., αριθμός αυξημένος κατά 16% σε σχέση με το αντίστοιχο χρονικό διάστημα του 2009. Είναι χαρακτηριστικό εξάλλου το γεγονός πως το 2009 πραγματοποιούνταν μεγαλύτερης αξίας συναλλαγές, αλλά οι πολύ λιγότερες κινήσεις ολοκλήρωσαν την εικόνα του κουμπώματος στις τάξεις των καταναλωτών.

ΕΡΑ

Εντυπωσιακή αύξηση καταγράφηκε στις δαπάνες τουριστών κατά τον Νοέμβριο.

Ιδιαίτερα θετικά μηνύματα

Πέραν της θετικής εικόνας που καταγράφεται στις συναλλαγές των Κυπρίων, τόσο εντός συνόρων όσο και εκτός, μεγάλη αύξηση πραγματοποιήθηκε και στις συναλλαγές τουριστών σε εγχώριες επιχειρήσεις. Συγκεκριμένα, από τον Ιανουάριο του τρέχοντος έτους έως και το τέλος Νοεμβρίου οι τουρίστες δαπάνησαν στην Κύπρο 416,2 εκατ. ευρώ με πλαστικό χρήμα. Το ποσό αυτό είναι αυξημένο κατά 6% σε σχέση με τους πρώτους ένδεκα μήνες του περασμένου χρόνου. Ακόμη πιο εντυπωσιακή είναι η αύξηση της τάξης του 24% που καταγράφηκε στα ποσά που ξόδεψαν οι τουρίστες κατά τον Νοέμβριο στην Κύπρο. Την ίδια ώρα, από την αρχή του έτους οι τουρίστες στον τόπο πραγματοποίησαν 3,6 εκατ. κινήσεις με τις πιστωτικές και χρεωστικές τους κάρτες, αριθμός μεγαλύτερος κατά 8% σε σχέση με πέρσι. Μεγάλη αύξηση παρατηρήθηκε και κατά τον Νοέμβριο σχετικά με τον αριθμό των συναλλαγών, ο οποίος έφτασε τις 283.365 και είναι μεγαλύτερος κατά 10% σε σύγκριση με τον αντίστοιχο περσινό μήνα.

Αυτοί που κέρδισαν

Ορισμένες κατηγορίες επιχειρήσεων κερδίζουν κάθε μήνα τη μερίδα του λέοντος από τις συναλλαγές που πραγματοποιούνται στην αγορά και δεν είναι άλλες από τις υπεραγορές, τα καταστήματα ένδυσης και υπόδησης, αλλά και ευρύτερα άλλα καταστήματα που ασχολούνται με το λιανικό εμπόριο της Κύπρου. Συγκεκριμένα, οι υπεραγορές εξασφάλισαν και κατά τον περασμένο μήνα τα μεγαλύτερα ποσά από το σύνολο των δαπανών που πραγματοποιήθηκαν τον Νοέμβριο. Ποσοστό της τάξης του 20,97% καταναλώθηκε στα ταμεία των κυπριακών υπεραγορών, ενώ στα καταστήματα ένδυσης και υπόδησης δαπανήθηκαν ποσά που αντιστοιχούν σε ποσοστό 12,06% από το σύνολο των δαπανών κατά τον περασμένο μήνα. Τρίτη κατηγορία που συγκέντρωσε τις περισσότερες δαπάνες είναι αυτή που περιλαμβάνει τις επιχειρήσεις του γενικών πωλήσεων στο λιανικό εμπόριο, με ποσοστό 11,88%. Σε αυτή την κατηγορία περιλαμβάνονται και τα περίπτερα.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΩΣΤΟΥΡΗΣ

Τα κυπριακά νοικοκυριά είναι τα πιο χρεωμένα στην Ευρώπη

Εκ των πιο καταχρεωμένων στην Ευρώπη είναι τα νοικοκυριά της Κύπρου, σύμφωνα με στοιχεία που εξέδωσε η Eurostat την περασμένη εβδομάδα. Συγκεκριμένα, τα στοιχεία δείχνουν πως σε πέντε κράτη-μέλη της Ε.Ε. – μεταξύ των οποίων και η Κύπρος – πάνω από 5% των νοικοκυριών βρίσκονταν σε «κρίσιμη κατάσταση», όσον αφορά τα οικονομικά τους.

Σύμφωνα με τον ορισμό της ευρωπαϊκής στατιστικής υπηρεσίας, «κρίσιμη κατάσταση» σημαίνει πως τα εν λόγω νοικοκυριά χρωστούν ποσά που είναι υψηλότερα από το μηνιαίο διαθέσιμό τους εισόδημα. Εκτός από την Κύπρο, άνω του 5% βρίσκονται επίσης το Ηνωμένο Βασίλειο, η Γερμανία, η Αυστρία και η Ελλάδα.

Σημειώνεται, ωστόσο, πως τα στοιχεία αφορούν το έτος 2008 και επομένως δεν καταγράφουν τις επιπτώσεις της τρέχουσας οικονομικής κρίσης. Όσον αφορά την Κύπρο, θα πρέπει να αναμένουμε πως το ποσοστό έχει αυξηθεί σημαντικά κατά τους τελευταίους 24 μήνες.

Ακόμα και πριν από την κρίση, όμως, στην Κύπρο καταγράφονταν συγκριτικά υψηλά ποσοστά νοικοκυριών που αντιμετώπιζαν οικονομικά προβλήματα λόγω υψηλών χρεών. Σημαντικά προβλήματα εντοπίζονται κυρίως στην υπερανάληψη τραπεζικών λογαριασμών, όπου σχεδόν 3% των νοικοκυριών βρέθηκαν να έχουν αναλήψεις – και να χρωστούν – περισσότερο από το μηνιαίο διαθέσιμό τους εισόδημα από τους λογαριασμούς τους. Την ίδια στιγμή, όμως, 12,4% των νοικοκυριών στην Κύπρο χρωστούν περισσότερα από το 33% του μηνιαίου τους διαθέσιμου εισοδήματος στους τραπεζικούς τους λογαριασμούς.

Υψηλά χρέη σημειώθηκαν επίσης και στις πιστωτικές κάρτες, όπου η Κύπρος κατέγραψε το τέταρτο υψηλότερο ποσοστό νοικοκυριών που χρωστούν στις πιστωτικές κάρτες περισσότερα από το μηνιαίο διαθέσιμό τους εισόδημα. Σχεδόν 7% χρωστούσαν σε πιστωτικές κάρτες άνω του 1/3 του μηνιαίου τους εισοδήματος.

Ακόμα, αξίζει να σημειωθεί πως συγκριτικά η καλύτερη κατάσταση το 2008 εντοπιζόταν στα στεγαστικά δάνεια, όπου λίγα από τα νοικοκυριά (1,3%) μας χρωστούσαν άνω του 33% του μηνιαίου τους εισοδήματος. Ωστόσο, αυτή είναι μια κατηγορία όπου, σύμφωνα με τραπεζικά στελέχη, έχει παρατηρηθεί σημαντική επιδείνωση.

Πιστωτική επέκταση

Τα στοιχεία, παρά το γεγονός ότι αφορούν την περίοδο πριν από την εκδήλωση της οικονομικής κρίσης, αποτελούν σημαντικό στοιχείο, που καταδεικνύει πως η πιστωτική επέκταση που προηγήθηκε της κρίσης αποδυνάμωσε την οικονομική υγεία των νοικοκυριών.

Ιδίως όσον αφορά τις υπερανα-

λήψεις από τραπεζικούς λογαριασμούς και τις υπερχρεώσεις πιστωτικών καρτών, τα στοιχεία δείχνουν πως οι ιδιώτες κατανάλωναν περισσότερα από όσα τους επέτρεπε η οικονομική τους κατάσταση. Αυτή η διευκόλυνση που παρείχε το τραπεζικό σύστημα στα νοικοκυριά, συνεχίστηκε, ως γνωστόν, και μετά την εκδήλωση της κρίσης. Επομένως, θα πρέπει να αναμένεται πως τα ποσοστά των νοικοκυριών με υπερβολικά χρέη έχει από τότε αυξηθεί.

Ακόμα, θα πρέπει να σημειωθεί πως οι δαπάνες αυτές αφορούν κυρίως καταναλωτικές δαπάνες, που δεν μεταφράζονται σε εγχώρια παραγωγή της οικονομίας. Τα στοιχεία επιβεβαιώνουν, επίσης, πως η συνεχής πιστωτική επέκταση –ιδίως μέσα από πιστωτικές κάρτες και υπεραναλήψεις – αποτελούν σημαντικό παράγοντα στις ανισορροπίες της κυπριακής οικονομίας.

ΜΙΧΑΛΗΣΠΕΡΣΙΑΝΗΣ

Νοικοκυριά με χρέη άνω του 33% του μηνιαίου διαθέσιμου εισοδήματος (%, 2008)

	Κύπρος	Μ.Ο. Ε.Ε.(27)	Θέση Κύπρου (στους 27)
Τραπεζικοί λογαριασμοί	12,4	5,3	1η
Πιστωτικές κάρτες	6,8	2,6	2η
Λογαριασμοί (εκτός στεγαστικών χρεών)	0,6	0,9	5η
Στεγαστικά χρέη	1,3	1,4	10η
Καθυστερήσεις σε άλλα δάνεια και πληρωμές καρτών	2,4	0,5	2η

Πρόγραμμα αποκρατικοποιήσεων 2011

	4 Airbus A340	Καζίνο Πάρνηθας	«Ελ.Βενιζέλος»	Φάσμα Συχνοτήτων	Ελληνικά Αμυντικά Συστήματα (ΕΑΣ)	Δημόσια Εταιρεία Αερίου (ΔΕΠΑ)	ΤΡΑΙΝΟΣΕ	ΛΑΡΚΟ	Εγνατία Οδός
Περίοδος αποκρατικοποίησης	Α΄ τρίμηνο 2011	Β΄ τρίμηνο 2011	Β΄ τρίμηνο 2011	Γ΄ τρίμηνο 2011	Γ΄ τρίμηνο 2011	Δ΄ τρίμηνο 2011	Δ΄ τρίμηνο 2011	Δ΄ τρίμηνο 2011	Δ΄ τρίμηνο 2011
Υφιστάμενο ποσοστό Δημοσίου	100%	49%	55%		99,81%	65%	100%	55,19%	
Ποσοστό προς πώληση	**100%**	**49%**			**66%**	**30%**	**49%**	ΕΩΣ **55,19%**	
Μέθοδος αποκρατικοποίησης	Πώληση	Πώληση	Επέκταση σύμβασης παραχώρησης	Πώληση αδειών	Πώληση σε στρατηγικό επενδυτή	Πώληση έπειτα από τον διαχωρισμό με τον ΔΕΣΦΑ	Πώληση και παραχώρηση μάνατμεντ	Πώληση και παραχώρηση μάνατμεντ	Σύμβαση παραχώρησης
Προβλεπόμενα έσοδα (σε εκατ. ευρώ)	**80**	**120-150**	**200-300**	**250-300**		**170-220**	**10-35**		

Προβλεπόμενα έσοδα για το 2011
830-1.085
εκατ. ευρώ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Αποθεματικό έκτακτης ανάγκης, ύψους 10 δισ. ευρώ στην Ελλάδα

Θα παρέχει ρευστότητα σε περίπτωση που η χρηματοδότηση από τον μηχανισμό στήριξης δεν αρκεί

Του **ΣΩΤΗΡΗ ΝΙΚΑ**

«Μαξιλάρι» ασφαλείας έως 10 δισ. ευρώ θα δημιουργήσει η κυβέρνηση για την περίπτωση που, όσο διαρκεί η τριμηνιαία χρηματοδότηση της οικονομίας από τον μηχανισμό στήριξης, προκύψει κάποια έκτακτη ανάγκη.

Στο επικαιροποιημένο Μνημόνιο προβλέπεται η δημιουργία «αποθεματικού έκτακτης ανάγκης» που σταδιακά θα φτάσει στα 10 δισ. ευρώ, αρχής γενομένης ακόμα και από τους πρώτους μήνες του 2011. Η νέα αυτή πρόβλεψη του Μνημονίου είναι ενδεικτική της ανησυχίας που υπάρχει τόσο στο οικονομικό επιτελείο όσο και στην τρόικα για το ενδεχόμενο κάτι να μην προχωρήσει όπως έχει σχεδιαστεί κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης του προγράμματος οικονομικής πολιτικής που εφαρμόζεται.

Το ποσό αυτό θα προέλθει από δύο πηγές. **Πρώτον,** από τα κεφάλαια που δανείζεται μόνη της η Ελλάδα μέσω των εντόκων γραμματίων και του ομολόγου της Διασποράς το οποίο αναμένεται να εκδώσει μέσα στο 2011 και θα απευθύνεται στους ομογενείς των ΗΠΑ, Καναδά και Αυστραλίας. **Δεύτερον,** από τα έσοδα που θα προκύψουν από την αξιοποίηση της κρατικής περιουσίας. Δηλαδή, από τις αποκρατικοποιήσεις που θα γίνουν μέχρι το 2013 και από τις οποίες ο στόχος είναι να εισπραχθούν 7 δισ. ευρώ.

Επί της ουσίας, θα πρόκειται για έναν νέο λογαριασμό του Δημοσίου στην Τράπεζα της Ελλάδος (ΤτΕ) και όχι κάποιο νέο ταμείο που θα παρέχει στο κράτος ταμειακή ρευστότητα. Οι βασικοί λόγοι για τους οποίους το οικονομικό επιτελείο συμφώνησε με την τρόικα στη δημιουργία του λογαριασμού αυτού είναι δύο:

1. Τα κεφάλαια που θα συγκεντρωθούν θα παρέχουν την «ασφάλεια» στο κράτος να εξυπηρετήσει κάποια έκτακτη ανάγκη που μπορεί να προκύψει και δεν θα καλύπτεται από τη χρηματοδότηση του μηχανισμού στήριξης. Δεδομένου ότι τα δάνεια αυτά τα παίρνει η χώρα κάθε τρεις μήνες, στο υπουργείο Οικονομικών θεωρούν ότι ενδέχεται να προκύψουν ανάγκες στο ενδιάμεσο, τις οποίες δεν θα μπορέσει να εξυπηρετήσει ο μηχανισμός στήριξης.

Το υπουργείο Οικονομικών αναμένεται να «τρέξει» και την αξιοποίηση της ακίνητης περιουσίας· μέχρι τον Ιούνιο του 2011 θα πρέπει να έχει γίνει η καταγραφή των ακινήτων του Δημοσίου.

2. Τα 10 δισ. ευρώ μπορούν να δώσουν την «άνεση» στο οικονομικό επιτελείο να αποφασίσει εκείνο πότε θα βγει στις αγορές. Εφόσον όλα κυλήσουν ομαλά, από το 2013 και μετά η χώρα θα πρέπει να αναχρηματοδοτεί μόνη της τις υποχρεώσεις της. Εχοντας στην άκρη 10 δισ. ευρώ, δίνεται η δυνατότητα στο Δημόσιο να αποφύγει μια «ακριβή» έκδοση ομολόγων και να τη μεταθέσει για μεταγενέστερο χρόνο.

Σε κάθε περίπτωση, από το υπουργείο Οικονομικών σημειώνουν ότι εάν τα κεφάλαια αυτά δεν χρειαστεί να χρησιμοποιηθούν, τότε το Δημόσιο θα δανειστεί 10 δισ. ευρώ λιγότερα όταν θα λήξει ο «συναγερμός». Και σε αυτήν την περίπτωση, συμπληρώνουν, θα υπάρξει ελάφρυνση στο δανειακό πρόγραμμα του κράτους, αφού τα 10 δισ. ευρώ θα αξιοποιηθούν τότε και θα μειώσουν τις ανάγκες για νέο δανεισμό.

Τα έσοδα θα προκύψουν μέσω του δημόσιου δανεισμού και του προγράμματος αποκρατικοποιήσεων

Αξίζει να σημειωθεί ότι στα τέλη του έτους τα ταμειακά διαθέσιμα του κράτους θα κυμαίνονται στα επίπεδα των 5,7 δισ. ευρώ. Οι καθαρές υποχρεώσεις του Ιανουαρίου ανέρχονται σε περίπου 1,5 δισ. ευρώ, ενώ στα μέσα του ίδιου μήνα θα εισρεύσουν στα κρατικά ταμεία και τα 6,5 δισ. ευρώ που αφορούν το μερίδιο των χωρών της Ευρωζώνης στο πλαίσιο της τρίτης δόσης του μηχανισμού στήριξης.

Δεν αποκλείεται, δεδομένης της ρευστότητας αυτής, τα πρώτα κεφάλαια στον λογαριασμό εκτάκτου ανάγκης να κατατεθούν ακόμα και τους πρώτους μήνες του έτους. Αναφορικά με τις ανάγκες του επόμενου έτους, οι «δύσκολοι» μήνες είναι ο Μάρτιος, ο Μάιος και ο Αύγουστος. Τότε, το Δημόσιο θα κληθεί να αποπληρώσει τα μεγαλύτερα ποσά. Τον Μάρτιο θα πρέπει να αποπληρώσει 10,5 δισ. ευρώ, τον Μάιο το ποσό των 7 δισ. ευρώ και τον Αύγουστο το ποσό των 6,8 δισ. ευρώ.

Στον λογαριασμό «εκτάκτου ανάγκης», εκτός από τα επιπλέον κεφάλαια που θα δανείζεται η χώρα από μόνη της μέσω των εντόκων γραμματίων και των ομολόγων Διασποράς, θα συνεισφέρει και το πρόγραμμα αποκρατικοποιήσεων. Στο επικαιροποιημένο Μνημόνιο παρουσιάζεται αναλυτικότερα από ό,τι στον προϋπολογισμό το πρόγραμμα αποκρατικοποιήσεων του 2011, το οποίο στοχεύει σε έσοδα της τάξης του ενός δισ. ευρώ.

Στο πρόγραμμα περιλαμβάνεται η πώληση του 30% της ΔΕΠΑ, του 49% της ΤΡΑΙΝΟΣΕ (10-35 εκατ. ευρώ), η χρονική επέκταση της σύμβασης παραχώρησης που υπάρχει με τη γερμανική Hochtief για το «Ελ. Βενιζέλος» (200-300 εκατ. ευρώ), η αξιοποίηση του φάσματος συχνοτήτων (250-300 εκατ. ευρώ), η πώληση του 49% του Καζίνο της Πάρνηθας (120-150 εκατ. ευρώ) και η πώληση τεσσάρων αεροσκαφών (80 εκατ. ευρώ).

Επίσης, αναφέρεται ότι θα πωληθεί ολόκληρο το ποσοστό που κατέχει το Δημόσιο στη ΛΑΡΚΟ (55,19%), ενώ η κυβέρνηση θα προχωρήσει στη σύναψη συμβάσεως παραχώρησης για την εκμετάλλευση της Εγνατίας οδού. Πέραν αυτών, θα επιδιωχθεί και η είσοδος στρατηγικού επενδυτή στα Ελληνικά Αμυντικά Συστήματα (ΕΑΣ, πρώην ΕΒΟ-ΠΥΡΚΑΛ), που θα αγοράσει ποσοστό 66% της επιχείρησης και θα αναλάβει και το μάνατζμεντ. Το υπουργείο Οικονομικών αναμένεται να «τρέξει» και την αξιοποίηση της ακίνητης περιουσίας. Μέχρι τον Ιούνιο του 2011 θα πρέπει να έχει γίνει η καταγραφή των ακινήτων του Δημοσίου. Από την αξιοποίηση της ακίνητης περιουσίας αναμένεται να προκύψει και το μεγαλύτερος μέρος των εσόδων από τα 7 δισ. ευρώ που είναι ο στόχος έως το 2013.

Αλλαγές στις τράπεζες

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θεωρεί πως οι διατάξεις για τις αλλαγές στις εργασιακές σχέσεις που περιλαμβάνονται στο πολυνομοσχέδιο του υπουργείου Οικονομικών δεν είναι συμβατές με το Μνημόνιο, τουλάχιστον στο σημείο που αφορούν την επέκταση των κλαδικών συμβάσεων και στις επιχειρήσεις που δεν συμμετέχουν στις διαπραγματεύσεις. Η διάταξη που έφερε η υπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, Λούκα Κατσέλη, προβλέπει ότι η επέκταση των κλαδικών συμβάσεων με υπουργική απόφαση δεν ισχύει όπου έχουν υπογραφεί επιχειρησιακές συμβάσεις. Αυτό, κατά τους κοινοτικούς, αλλά και κατά το υπουργείο Εργασίας, σημαίνει ότι σε όσες επιχειρήσεις δεν υπάρξει συμφωνία για επιχειρησιακές συμβάσεις, θα μπορούν να εφαρμοστούν αυτόματα οι κλαδικές συμβάσεις με υπουργική απόφαση. Οι εμπειρογνώμονες της τρόικας υποστηρίζουν ότι αυτό αντιβαίνει το Μνημόνιο. Απόφαση για το πώς θα αντιμετωπίσουν το θέμα οι Βρυξέλλες δεν έχει ακόμη ληφθεί. Αναγνωρίζουν ότι είναι δύσκολο να υποχρεώσουν την κυβέρνηση να αποσύρει τη διάταξη. Επίσης, υποστηρίζουν ότι δεν είναι από μόνο του ένα θέμα το οποίο θα δημιουργούσε προβλήματα στην εκταμίευση της επόμενης δόσης του δανείου. Ωστόσο, καθιστούσαν σαφές ότι θα προσμετρηθεί και σαφώς θα επηρεάσει τη συνολικότερη στάση της τρόικας. Οι αλλαγές στα εργασιακά δεν αφήνουν αλώβητους και τους εργαζόμενους των τραπεζών. Σύμφωνα με διάταξη που συμπεριελήφθη στο αναθεωρημένο Μνημόνιο, η κυβέρνηση υποχρεούται να προωθήσει νόμο με τον οποίο θα εξομοιώνεται το καθεστώς των υπαλλήλων των τραπεζών με το καθεστώς για τους υπαλλήλους του ιδιωτικού τομέα, ανεξάρτητα από το ιδιοκτησιακό καθεστώς. Η διάταξη αυτή δίδει τη δυνατότητα για αλλαγή των Κανονισμών Εργασίας ώστε να διευκολυνθούν οι απολύσεις και οι διαθεσιμότητες. Ηδη η ΟΤΟΕ εξήγγειλε 48ωρη απεργία για τις 14 και 15 Δεκεμβρίου.

Υστέρηση εσόδων 529 εκατ. ευρώ στο ενδεκάμηνο του 2010

Του **ΠΡΟΚΟΠΗ ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ**

Υστέρηση της τάξης των 529 εκατ. ευρώ παρουσιάζουν τα έσοδα του προϋπολογισμού στο 11μηνο του έτους, ενώ μικρή απόκλιση παρουσιάζουν και οι δαπάνες. Σύμφωνα με τα στοιχεία που δημοσιοποιήθηκαν χθες από το υπουργείο Οικονομικών, τα έσοδα στο 11μηνο αυξήθηκαν με ρυθμό 4,8% έναντι αναθεωρημένου στόχου 6%.

Προκειμένου να επιτευχθεί ο νέος στόχος του προϋπολογισμού, το Δημόσιο θα πρέπει μέχρι το τέλος του έτους να εισπράξει έσοδα ύψους έξι δισ. ευρώ. Εάν συνυπολογισθούν και οι επιστροφές φόρων που θα πρέπει να επιστρέψει το Δημόσιο στις επιχειρήσεις, τότε το ποσό που θα πρέπει να εισπραχθεί φθάνει στα επτά δισ. ευρώ.

Σημειώνεται ότι ο αρχικός στόχος του προϋπολογισμού προέβλεπε αύξηση των δημοσίων εσόδων κατά 13,6%. Η αδυναμία όμως είσπραξης των φόρων, λόγω της κακής οργάνωσης του φορολογικού μηχανισμού αλλά και λόγω της κάμψης της οικονομικής δραστηριότητας, οδήγησε την ηγεσία του υπουργείου Οικονομικών στην αναθεώρηση του στόχου. Για την αποτυχία επίτευξης των στόχων του προϋπολογισμού γίνεται αναφορά και στο επικαιροποιημένο Μνημόνιο. Συγκεκριμένα αναφέρονται τα εξής:

Ο αρχικός στόχος του προϋπολογισμού προέβλεπε αύξηση των δημοσίων εσόδων κατά 13,6%

«Αναμένουμε μια απόκλιση περίπου 4 δισεκατομμυρίων ευρώ στα έσοδα λόγω της ύφεσης και της υφιστάμενης αδυναμίας στην είσπραξη φόρων. Παρ' όλα αυτά, αναμένουμε ότι αυτή η απόκλιση θα αντισταθμιστεί πλήρως από τη μεγαλύτερη μείωση των δαπανών». Ωστόσο ο κ. Π. Τόμσεν, εκπρόσωπος του ΔΝΤ, ανέφερε σε δήλωσή του ότι «τώρα αντισταθμίζουμε την υστέρηση στα φορολογικά έσοδα με περαιτέρω περικοπές δημοσίων δαπανών, αλλά αυτό δεν μπορεί να γίνεται για πάντα»

Ο υπουργός Οικονομικών Γιώργος Παπακωνσταντίνου πρέπει να «μαζέψει» έξι δισ. ευρώ μέχρι το τέλος του χρόνου.

Πάντως, το οικονομικό επιτελείο υπολογίζει τον Δεκέμβριο τα έσοδα να ενισχυθούν περαιτέρω, λόγω της είσπραξης των τελών κυκλοφορίας, της επέκτασης της περαίωσης, αλλά και της εισροής των αναμενόμενων εσόδων από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων.Σημειώνεται ότι οι δαπάνες του ΠΔΕ είναι περιορισμένες κατά 12,2% και τα έσοδά του κατά 6,8% σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2009.

Συνολικά οι δαπάνες του προϋπολογισμού μειώθηκαν στο 11μηνο κατά 6,5% σε σχέση με το αντίστοιχο διάστημα του προηγούμενου έτους, ωστόσο ο στόχος του προϋπολογισμού προβλέπει μείωση στο 7,5%. Οι πρωτογενείς δαπάνες του τακτικού προϋπολογισμού έχουν μειωθεί κατά 10,2% έναντι ετήσιου στόχου μείωσης κατά 9,0%, ενώ οι τόκοι αυξήθηκαν κατά 5,7% έναντι ετήσιας πρόβλεψης για αύξηση κατά 7,6%

Στο μεταξύ, μαζί με την περαίωση, τα τέλη κυκλοφορίας, τον φόρο εισοδήματος, αρκετοί φορολογούμενοι καλούνται μέσα στον Δεκέμβριο να πληρώσουν και το Ενιαίο Τέλος Ακινήτων για το 2009.

Το υπουργείο Οικονομικών αποστέλλει την 5η παρτίδα 351.370 εκκαθαριστικών σημειωμάτων ΕΤΑΚ που αφορούν 489.149 ιδιοκτήτες ακινήτων. Από τους ιδιοκτήτες αυτούς:

- 216.635 θα πληρώσουν ΕΤΑΚ και έκτακτη εισφορά συνολικού ύψους 47,213 εκατ. ευρώ.
- 18.720 διαθέτουν ακίνητα αντικειμενικής αξίας άνω των 400.000 ευρώ και καλούνται να πληρώσουν και έκτακτη εισφορά που φθάνει συνολικά τα 19,626 εκατ. ευρώ ή 1.048 ευρώ κατά μέσο όρο.

Οι εισπράξεις από το ΕΤΑΚ και την έκτακτη εισφορά ακινήτων του 2009 ανέρχονται μέχρι στιγμής σε 278,972 εκατ. ευρώ, εκ των οποίων 101,708 εκατ. ευρώ είναι η έκτακτη εισφορά. Μέχρι σήμερα έχουν ταχυδρομηθεί 2.920.000 σημειώματα του ΕΤΑΚ και της έκτακτης εισφοράς του 2009 που αφορούν 3.946.646 φορολογουμένους που έχουν ακίνητα συνολικής αντικειμενικής αξίας 352,164 δισ. ευρώ.

Τα στοιχεία του υπουργείου Οικονομικών δείχνουν τα εξής:

- Για 2.377.426 ιδιοκτήτες ακινήτων δεν προκύπτει πληρωμή φόρου. Η αξία των ακινήτων τους ανέρχεται συνολικά σε 98,412 δισεκατομμύρια ευρώ ή 41.395 ευρώ κατά μέσο όρο.
- 1.569.200 ιδιοκτήτες ακινήτων πληρώνουν ΕΤΑΚ και έκτακτη εισφορά συνολικού ύψους 278,972 εκατ. ευρώ. Η αντικειμενική αξία των ακινήτων που κατέχουν ανέρχεται συνολικά σε 253,751 δισ. ευρώ ή 161.706 ευρώ κατά μέσο όρο.

kathimerini.com.cy
Κάθε μέρα, κάθε λεπτό
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ
ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ONLINE ΠΟΛΙΤΙΚΗ - ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ - ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ - SHOWBIZ - GOOD LIFE - ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ - ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟ - ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Συρρικνώθηκε 4,6% η οικονομία το τρίτο τρίμηνο του έτους

Δυσοίωνες προβλέψεις για ύφεση, που μπορεί να φτάσει το 5,5% τους τελευταίους τρεις μήνες του 2010

Ολοένα και δυσμενέστερο γίνεται το οικονομικό περιβάλλον της χώρας, με τις προοπτικές να μη δείχνουν άμεση έξοδο από την τροχιά ύφεσης που βρίσκεται τα τελευταία δύο χρόνια. Στο τρίτο τρίμηνο του 2010, η ελληνική οικονομία συρρικνώθηκε κατά 4,6%, έναντι του αντίστοιχου περυσινού διαστήματος, εξαιτίας κυρίως της μεγάλης κάμψης των επενδύσεων, αλλά και της σημαντικής υποχώρησης της κατανάλωσης. Κάθε τρίμηνο που περνάει, η ύφεση γίνεται ολοένα και βαθύτερη, ενώ οι προβλέψεις για το τελευταίο τρίμηνο του 2010 είναι δυσοίωνες.

Λαμβάνοντας υπόψη ότι το υπουργείο Οικονομικών εκτιμά πως φέτος η ύφεση θα είναι της τάξης του 4,2%, καθώς και ότι στο εννεάμηνο Ιανουαρίου – Σεπτεμβρίου 2010 διαμορφώνεται στο 3,8%, αυτό σημαίνει ότι το οικονομικό επιτελείο αναμένει ότι το ΑΕΠ του τετάρτου τριμήνου του 2010 μπορεί να συρρικνωθεί ακόμα και κατά 5,5%. Η κατάσταση αυτή δεν αναμένεται να αλλάξει σύντομα, με τις εκτιμήσεις να δείχνουν ότι η ανάκαμψη θα έρθει στα τέλη του 2011 με αρχές του 2012.

Συγκριτικά με το δεύτερο τρίμηνο του 2010, στο τρίτο τρίμηνο το ΑΕΠ υποχώρησε κατά 1,3%. Η πτωτική πορεία του ΑΕΠ από τρίμηνο σε τρίμηνο συνεχίστηκε για ένατο μήνα και αποδεικνύει το μέγεθος της ύφεσης

Ανάκαμψη αναμένεται να έρθει στα τέλη του 2011 με αρχές του 2012

που βιώνει η Ελλάδα. Οι εξελίξεις αυτές καθιστούν πιο επιτακτική την ανάγκη να ληφθούν άμεσα αποφάσεις για ενίσχυση της ανάπτυξης και για έλευση μεγάλων ξένων επενδύσεων.

Από τα στοιχεία που ανακοίνωσε η Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ) προκύπτει ότι το ΑΕΠ του τρίτου τριμήνου του 2010 μειώθηκε κατά 4,6% εξαιτίας της «βουτιάς» κατά 20% των επενδύσεων παγίου κεφαλαίου και κατά 5,5% της κατανάλωσης (5,8% υποχώρησε η ιδιωτική και 4,7% η δημόσια). Επίσης, σε σχέση με το τρίτο τρίμηνο του 2009, στο φετινό καταγράφηκε πτώση 17,1% στις κατοικίες, 10,4% στις άλλες κατασκευές, 25,4% στον μηχανολογικό εξοπλισμό και 33,2% στον εξοπλισμό μεταφορών.

Σε ό,τι έχει να κάνει με το εμπόριο, οι εξαγωγές υποχώρησαν κατά 1,1% στο τρίτο τρίμηνο του 2010 έναντι του ίδιου διαστήματος του 2009. Από την άλλη πλευρά, οι εισαγωγές κατέγραψαν σημαντική πτώση κατά 17,8%, λόγω κυρίως της μειωμένης ζήτησης για προϊόντα. Συγκεκριμένα, οι εισαγωγές αγαθών μειώθηκαν κατά 22,2%, ενώ αντιθέτως οι εισαγωγές υπηρεσιών αυξήθηκαν ελαφρώς κατά 0,7%. Ωστόσο, η μείωση των εισαγωγών λειτούργησε θετικά για το εμπορικό ισοζύγιο, το έλλειμμα του οποίου παρουσίασε πτώση 42,2% στο τρίτο τρίμηνο του έτους, σε σύγκριση με το αντίστοιχο τρίμηνο του 2009.

Σε βαθιά ύφεση η ελληνική οικονομία

Κατά 4,6% μειώθηκε το ΑΕΠ στο τρίτο τρίμηνο του έτους, σε σχέση με το αντίστοιχο τρίμηνο του 2009, εξαιτίας κυρίως της πτώσης της κατανάλωσης και των επενδύσεων

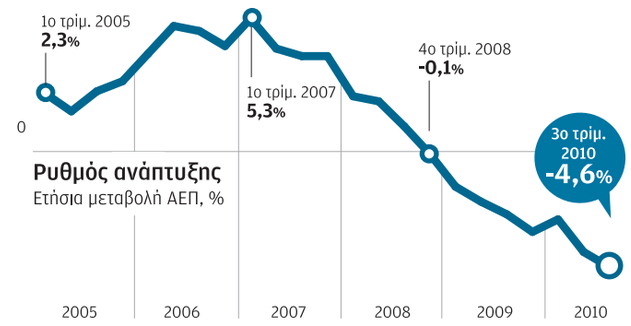

Παράγοντες μείωσης του ΑΕΠ

Γ΄ τρίμηνο 2010, ετήσια μεταβολή %

Συνολικές επενδύσεις	**-20%**
Κατοικίες	-17,1%
Κατασκευές	-10,4%
Μηχανολογικός εξοπλισμός	-25,4%
Εξοπλισμός μεταφορών	-33,2%
Καταναλωτική δαπάνη	**-5,5%**
Δημόσια δαπάνη	-4,7%
Ιδιωτική δαπάνη	5,8%
Αμοιβές εργαζομένων	**-6,1%**

Παράγοντες αύξησης

Γ΄ τρίμηνο 2010, ετήσια μεταβολή %

Ελλειμμα εμπορικού ισοζυγίου	**-42,2%**
Εισαγωγές	-17,8%
Εξαγωγές	-1,1%

Οι εξαγωγές μειώθηκαν λιγότερο από ό,τι οι εισαγωγές, γεγονός που οδήγησε σε συρρίκνωση του ελλείμματος εμπορικού ισοζυγίου και σε άνοδο του ΑΕΠ.

ΠΗΓΗ: Ελληνική Στατιστική Αρχή

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Μείωση 10%-25% στις μεικτές αποδοχές των εργαζομένων στις ΔΕΚΟ

Του **ΣΩΤΗΡΗ ΝΙΚΑ**

Δραστικές περικοπές, που μπορεί να φτάσουν σε κάποιες περιπτώσεις ακόμα και στην απώλεια του 25% των αποδοχών των εργαζομένων σε ΔΕΚΟ και ΝΠΙΔ (περίπου 100 συνολικά), περιλαμβάνει νομοσχέδιο που κατέθεσε ο υπουργός Οικονομικών κ. Γ. Παπακωνσταντίνου στη Βουλή.

Με στόχο να εξοικονομηθούν 400 εκατ. ευρώ, το υπουργικό συμβούλιο έδωσε χθες το «πράσινο φως»:

1. Στη μείωση των μηνιαίων μεικτών αποδοχών κατά 10%, εφόσον ξεπερνούν τα 1.800 ευρώ, σε δωδεκάμηνη βάση (απαλλάσσονται τα επιδόματα οικογενειακής κατάστασης και ανθυγιεινής εργασίας). Η μείωση αυτή θα αγγίξει περίπου το 89% των εργαζομένων στις ΔΕΚΟ.

2. Στη θέσπιση «πλαφόν» στα 4.000 ευρώ τον μήνα, υπολογιζόμενα επίσης σε δωδεκάμηνη βάση (48.000 ευρώ ετησίως). Εξαιρούνται πρόεδροι, διοικητές και διευθύνοντες σύμβουλοι (ισχύει ήδη πλαφόν 5.865 ευρώ από φέτος), ενώ η ρύθμιση αφορά περίπου το 10% των υπαλλήλων των ΔΕΚΟ συνολικά.

3. Για θέσπιση ανώτατης δαπάνης 10% επί των συνολικών δαπανών μισθοδοσίας, για αμοιβές όπως υπερωριακής εργασίας, υπερεργασίας, εκτός έδρας, οδοιπορικών, καθώς και εργασίας τις εξαιρέσιμες ημέρες. Η ρύθμιση αυτή θα επηρεάσει τους υπαλλήλους ανάλογα με τον τρόπο με τον οποίο η επιχείρηση θα κατανείμει τις αμοιβές.

4. Για θέσπιση «πλαφόν» στο 25% όσον αφορά τη μέγιστη μείωση συνολικών αμοιβών ενός εργαζομένου.

Ο ετήσιος στόχος εξοικονόμησης από τον χώρο των ΔΕΚΟ για το 2011 ανέρχεται στα 800 εκατ. ευρώ. Τα υπόλοιπα 400 εκατ. ευρώ αναμένεται να προέλθουν από τη μείωση των καταναλωτικών δαπανών κατά 15%-25%, τα πλάνα αναδιάρθρωσης των ΟΑΣΑ και ΟΣΕ (με αύξηση των εισιτηρίων κατά 30%-50%), καθώς και τα προγράμματα αύξησης εσόδων των ΔΕΚΟ. Πάντως, στο υπουργείο Οικονομικών υποστηρίζουν ότι οι μειώσεις αυτές έπρεπε να αποφασιστούν, αφού η εναλλακτική θα ήταν να προχωρήσει η κυβέρνηση σε απολύσεις.

Το υπουργείο Οικονομικών, εκτός της κατάθεσης του νομοσχεδίου, ανακοίνωσε και την εκτίμηση για το πού θα «κλείσει» το έλλειμμα των 11 πιο ζημιογόνων ΔΕΚΟ για φέτος. Σύμφωνα με τους υπολογισμούς, το έλλειμμα θα μειωθεί φέτος κατά 16% και θα ανέλθει στα 979,4 εκατ. ευρώ από 1,16 δισ. ευρώ που ήταν πέρυσι.

Το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε νομοσχέδιο, με στόχο να εξοικονομηθούν 400 εκατ. ευρώ. Ακυρώνονται οι προσλήψεις 700 ατόμων στην Αγροτική Τράπεζα, θα μεταφερθούν στο ΙΚΑ.

Επίσης, με το νομοσχέδιο που κατατέθηκε προβλέπεται η υποχρέωση των ΔΕΚΟ να δίνουν κάθε τρίμηνο τα οικονομικά τους στοιχεία στο υπουργείο Οικονομικών, βάσει των διεθνών λογιστικών προτύπων. Σε διαφορετική περίπτωση, θα υπάρχουν κυρώσεις (όπως διακοπή χρηματοδότησης). Ταυτόχρονα, προχωρεί και σχέδιο εξυγίανσης των Ελληνικών Αμυντικών Συστημάτων (ΕΑΣ, πρώην ΕΒΟ-ΠΥΡΚΑΛ) «α λα ΟΣΕ», με μετατάξεις προσωπικού, έτσι ώστε του χρόνου να πωληθεί το 66% της επιχείρησης.

Να σημειωθεί ότι μια σημαντική αλλαγή που επέρχεται είναι και η ένταξη στον κατάλογο με τις ΔΕΚΟ όλων εκείνων των φορέων που είχαν εξαιρεθεί με υπουργικές αποφάσεις. Σε αυτούς περιλαμβάνεται η ΕΡΤ, το μετρό κ.λπ., ενώ όσοι φορείς εντάσσονται στη γενική κυβέρνηση θα ανήκουν στις ΔΕΚΟ. Αυτό σημαίνει ότι οι εργαζόμενοι σε αυτές θα υποστούν τις παραπάνω μισθολογικές μειώσεις. Εκτός ΔΕΚΟ παραμένουν οι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών και αυτές στις οποίες δεν ασκεί τη διοίκηση το Δημόσιο.

Εκτός από τα παραπάνω, με το ίδιο νομοσχέδιο η κυβέρνηση προωθεί:

1. Την καθολική εφαρμογή του κανόνα της μιας πρόσληψης ανά πέντε αποχωρήσεις στον δημόσιο τομέα.

2. Την ενσωμάτωση ως προσλήψεις στον κανόνα ένα προς πέντε τις τυχόν μετατάξεις από φορείς του ευρύτερου δημόσιου τομέα στον στενό δημόσιο τομέα (π.χ. από δημόσιες επιχειρήσεις σε αναδιάρθρωση προς την κεντρική κυβέρνηση).

3. Τη μείωση για το 2011 κατά 15% σε σχέση με το 2010 των συμβασιούχων με σχέση ορισμένου χρόνου ή με σύμβαση έργου.

4. Την εισοδηματική πολιτική του 2011 (αντίστοιχη του 2010).

5. Διάταξη με την οποία όσοι μετατάσσονται ή μεταφέρονται εντός του δημοσίου τομέα θα λαμβάνουν τον μισθό που θα δικαιούνται βάσει της νέας τους θέσης.

Παράλληλα, το νομοσχέδιο περιλαμβάνει ρυθμίσεις και για τους υπαλλήλους της Αγροτικής Τράπεζας:

– Οι αποδοχές μειώνονται κατά 10% για αμοιβές άνω των 1.800 ευρώ, το επίδομα «περιποίησης πελατείας» καταργείται, ενώ συνεχίζει να καταβάλλεται το ποσό ενίσχυσης χαμηλόμισθων.

– Ακυρώνονται οι προσλήψεις 700 ατόμων και οι κενές θέσεις που θα πληρώνονταν με αυτές τις προσλήψεις καταργούνται.

– Οι προσληφθέντες θα μεταφερθούν στο ΙΚΑ για την πλήρωση θέσεων που αφορούν την κάλυψη των αναγκών προσωπικού του Ταμείου.

Κύκλος εργασιών στον τουρισμό

Ετήσια μεταβολή %

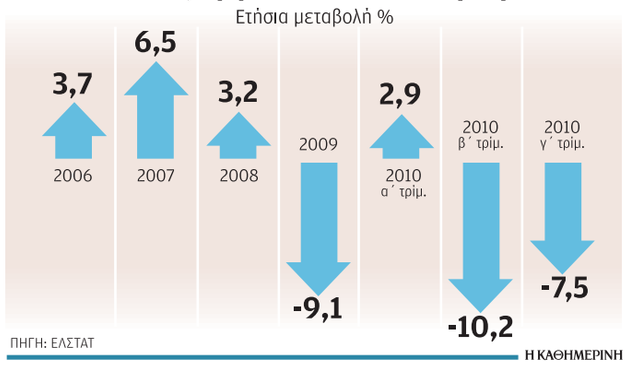

ΠΗΓΗ: ΕΛΣΤΑΤ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Καθίζηση τζίρου σε καταλύματα και εστίαση

Μείωση κατά 7,5% σημείωσε ο δείκτης κύκλου εργασιών στον τομέα υπηρεσιών παροχής καταλύματος και εστίασης το τρίτο τρίμηνο του έτους σε σύγκριση με το αντίστοιχο τρίμηνο του 2009. Η εν λόγω εξέλιξη αποτυπώνει τις επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης που βίωσαν και τη φετινή περίοδο οι επιχειρήσεις των κλάδων των τουριστικών καταλυμάτων και εστίασης, ακόμη και στους μήνες της αιχμής της τουριστικής σεζόν όπως είναι ο Ιούλιος και ο Αύγουστος. Να σημειωθεί ότι οι απώλειες των επιχειρήσεων του κλάδου φέτος στην αιχμή της σεζόν είναι πολύ μεγαλύτερες από αυτές που υπέστησαν την ίδια περίοδο πέρυσι.

Ειδικότερα, ο δείκτης κύκλου εργασιών στον τομέα υπηρεσιών παροχής καταλύματος και εστίασης σημείωσε πτώση κατά 2,3% το τρίτο τρίμηνο πέρυσι σε σχέση με το αντίστοιχο διάστημα του 2008. Το τρίτο τρίμηνο του 2008 ήταν το καλύτερο για τον εν λόγω δείκτη σε σχέση με τα αντίστοιχα τρίμηνα την περίοδο 2005-2010. Αντίστοιχα, το τρίτο τρίμηνο φέτος για τον δείκτη κινείται στα επίπεδα που είχε διαμορφωθεί το τρίτο τρίμηνο του 2005.

Στην έρευνα που πραγματοποιεί η Ελληνική Στατιστική Αρχή για την κατάρτιση του δείκτη περιλαμβάνονται επιχειρήσεις με ετήσιο κύκλο εργασιών ίσο ή μεγαλύτερο των 250.000 ευρώ από τις οποίες επελέγη αντιπροσωπευτικό δείγμα 158 επιχειρήσεων απ' όλη τη χώρα. Ο κύκλος εργασιών δεν περιλαμβάνει τον ΦΠΑ και άλλους συναφείς εκπτώσιμους φόρους που συνδέονται άμεσα με τον κύκλο εργασιών, καθώς όλα τα τέλη και τους φόρους επί των αγαθών ή των υπηρεσιών που τιμολογήθηκαν από την επιχείρηση.

Χάθηκαν 211 χιλιάδες θέσεις εργασίας σε ένα χρόνο, κυρίως για νέους

Σε 211.349 ανέρχονται οι θέσεις εργασίας που χάθηκαν στο δωδεκάμηνο Σεπτέμβριος 2009 - Σεπτέμβριος 2010, σύμφωνα με τα τελευταία ευρήματα της έρευνας εργατικού δυναμικού της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής. Οι νέοι άνεργοι που βγήκαν εκτός αγοράς ανήλθαν σε 170.192 μέσα σε ένα έτος. Το ποσοστό ανεργίας ανήλθε σε 12,6% έναντι 9,1% τον Σεπτέμβριο του 2009. Οι άνεργοι ανήλθαν σε 627.715 άτομα, εμφανίζοντας αύξηση 37,4% έναντι του αντίστοιχου περσινού διαστήματος.

Το μεγαλύτερο ποσοστό ανεργίας εμφανίζει για τον μήνα Σεπτέμβριο η Δυτική Μακεδονία (16,3%) και έπεται η Θεσσαλία (13,7%). Η ανεργία στις γυναίκες έκανε άλμα στο16,7% (από 13,4% τον Σεπτέμβριο του 2009). Τα ποσοστά αυξάνονται σε όλες τις ηλικιακές κατηγορίες, αλλά στην ομάδα ηλικιών 15-24 ετών το ποσοστό ανήλθε σε 33,6%, ενώ στην κατηγορία 25-34 ετών έφτασε το 17,8%.

Ο κίνδυνος φτώχειας

Η αυξανόμενη ανεργία επηρεάζει και τον δείκτη της φτώχειας. Οπως προκύπτει από την έρευνα εισοδήματος και συνθηκών διαβίωσης των νοικοκυριών για το 2009, το ποσοστό κινδύνου φτώχειας σε περίπτωση ανεργίας σχεδόν διπλασιάζεται και φτάνει το 38,1%, σημειώνοντας σημαντική αύξηση κατά 1,3% σε σχέση με το 2008, όταν το ποσοστό του πληθυσμού της χώρας που απειλούνταν από τη φτώχεια ήταν 19,7%.

Εκτίναξη ανεργίας στο 12,6%

Σεπτέμβριος 2010 (% του εργατικού δυναμικού)

	2006	2007	2008	2009	2010
Απασχολούμενοι	4.500.606	4.503.793	4.550.911	4.577.844	4.366.495
Άνεργοι	401.743	410.324	363.869	456.803	627.715
Οικονομικά μη ενεργοί	4.267.002	4.298.786	4.325.644	4.240.986	4.319.930

Ποσοστό ανεργίας

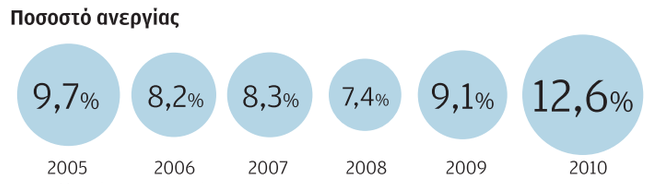

ΠΗΓΗ: Ελληνική Στατιστική Αρχή

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Το 19,7% του πληθυσμού απειλείται από τη φτώχεια, σύμφωνα με στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας

Συνολικά, στις κατηγορίες που κινδυνεύουν περισσότερο από τη φτώχεια εντάσσονται οι εξής:

• Τα νοικοκυριά με εξαρτώμενα παιδιά και χωρίς εργαζόμενα μέλη (43,3%),

• οι άνεργες γυναίκες (40,1%),

• τα μονογονεϊκά νοικοκυριά με τουλάχιστον 1 εξαρτώμενο παιδί (32,1%),

• τα νοικοκυριά με έναν ενήλικο ηλικίας 65 ετών και άνω (30,6%),

• νοικοκυριά με 2 ενήλικους με 3 ή περισσότερα εξαρτώμενα παιδιά (28,6%),

• μονοπρόσωπα νοικοκυριά με γυναίκα (28,3%),

• παιδιά ηλικίας έως 17 ετών (23,7%),

• νέοι ηλικίας από 16 έως 24 ετών (23%).

Επίσης, ο σχετικός κίνδυνος φτώχειας για τους εργαζόμενους με πλήρη απασχόληση ανέρχεται σε 12,5%, ενώ για τους εργαζόμενους με μερική απασχόληση σε 26,9%. Συνολικά το βάθος –χάσμα– της φτώχειας το οποίο αναφέρεται στην εισοδηματική κατάσταση των ατόμων που βρίσκονται κάτω από το όριο της φτώχειας, ανέρχεται στο 24,1%. Αυτό σημαίνει ότι το 50% των φτωχών κατέχει εισόδημα μεγαλύτερο από το 75,9% του ορίου της φτώχειας (το οποίο ανέρχεται σε 6.897,30 ευρώ), δηλαδή πάνω από 5.235,00 ευρώ.

Νέα «βουτιά» στην οικοδομική δραστηριότητα το εννεάμηνο

Χωρίς ιδιαίτερες μεταβολές συνεχίστηκε και τον Σεπτέμβριο ο ρυθμός υποχώρησης της συνολικής οικοδομικής δραστηριότητας, καθώς, σύμφωνα με τα στοιχεία που δημοσιοποίησε η Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ), στο σύνολο της χώρας εκδόθηκαν 3.970 οικοδομικές άδειες που αντιστοιχούν σε 880,4 χιλιάδες τετραγωνικά μέτρα επιφάνειας και σε 3.128,6 χιλιάδες κυβικά μέτρου όγκου. Τα στοιχεία αυτά συνιστούν μείωση κατά 15,0% στον αριθμό των οικοδομικών αδειών, κατά 17,2% στην επιφάνεια και κατά 23,2% στον όγκο, σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του 2009.

Οσον αφορά την ιδιωτική οικοδομική δραστηριότητα του ιδίου μήνα, αυτή διαμορφώθηκε σε 3.927 οικοδομικές άδειες, που αντιστοιχούν σε 854,7 χιλιάδες τετραγωνικά μέτρα επιφάνειας και 3.032,4 χιλιάδες κυβικά μέτρα όγκου· παρουσίασε, δηλαδή, μείωση κατά 15,1% στον αριθμό των οικοδομικών αδειών, κατά 16,3% στην επιφάνεια και κατά 21,9% στον όγκο σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του 2009.

Κατά την περίοδο των τελευταίων δώδεκα μηνών, δηλαδή από τον Οκτώβριο 2009 έως το Σεπτέμβριο 2010, το μέγεθος της συνολικής οικοδομικής δραστηριότητας (ιδιωτικής - δημόσιας) μετρούμενο με βάση τις εκδοθείσες οικοδομικές άδειες ανήλθε σε 51.652 οικοδομικές άδειες, που αντιστοιχούν σε 11.016,4 χιλιάδες τ.μ. επιφάνειας και 39.753,9 χιλιάδες κυβικά μέτρα όγκου. Παρατηρήθηκε δηλαδή μείωση κατά 10,8% στον αριθμό των οικοδομικών αδειών, κατά 19,7% στην επιφάνεια και κατά 24,0% στον όγκο σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο Οκτωβρίου 2008 - Σεπτεμβρίου 2009.

Αντίστοιχα, από τις αρχές του έτους και μέχρι τα τέλη Σεπτεμβρίου, η συνολική οικοδομική δραστηριότητα εμφανίζει μείωση κατά 10,9% στον αριθμό των εκδοθεισών οικοδομικών αδειών, κατά 20,7% στην επιφάνεια και κατά 25,7% στον όγκο, σε σχέση με το αντίστοιχο εννεάμηνο του έτους 2009. Αξίζει να σημειωθεί ότι με διψήφια ποσοστά κινούνταν και η πτώση της οικοδομικής δραστηριότητας κατά τη διάρκεια του 2009 ως προς το 2008, ενώ φέτος διανύουμε τον τέταρτο διαδοχικό χρόνο υποχώρησης.

Η κρίση στην αγορά ακινήτων έχει πλέον παγιωθεί, με το σύνολο σχεδόν των κατασκευαστικών εταιρειών να αναβάλλουν την ανέγερση νέων οικοδομών, καθώς το απόθεμα των αδιάθετων νεόδμητων κατοικιών παραμένει εξαιρετικά υψηλό και υπολογίζεται ότι προσεγγίζει ή και ξεπερνά τις 150.000. Ωστόσο, το πρόβλημα αυτό δεν οφείλεται μόνο στη δυσκολία των ούτως ή άλλως περιορισμένων σε αριθμό ενδιαφερόμενων αγοραστών να δανειοδοτηθούν, αλλά και στην ακαμψία των ίδιων των κατασκευαστών σε ό,τι αφορά τις τιμές που ζητούν. Εδώ και αρκετούς μήνες, ο ρυθμός υποχώρησης των τιμών είναι εξαιρετικά χαμηλός συγκριτικά με τα θεμελιώδη δεδομένα που επικρατούν στην αγορά (χαμηλή ζήτηση, υψηλή προσφορά κ.ο.κ.) και διαμορφώνεται μεταξύ 5% και 10% με βάση φορείς της αγοράς ακινήτων, δυσχεραίνοντας έτσι τις πωλήσεις. Μάλιστα, αν ληφθούν υπόψη τα στοιχεία που δημοσιεύει η Τράπεζα της Ελλάδος και τα οποία προκύπτουν από αγοραπωλησίες που πραγματοποιούνται με τη μεσολάβηση του τραπεζικού συστήματος, η μείωση των νεόδμητων ακινήτων κατά το εννεάμηνο του τρέχοντος έτους διαμορφώθηκε σε 3,1%, έναντι της αντίστοιχης περιόδου του 2009.

Ν.Χ. ΡΟΥΣΑΝΟΓΛΟΥ

Συνολική οικοδομική δραστηριότητα

Με βάση τον όγκο Ιανουάριος - Σεπτέμβριος 2010, ετήσια μεταβολή %

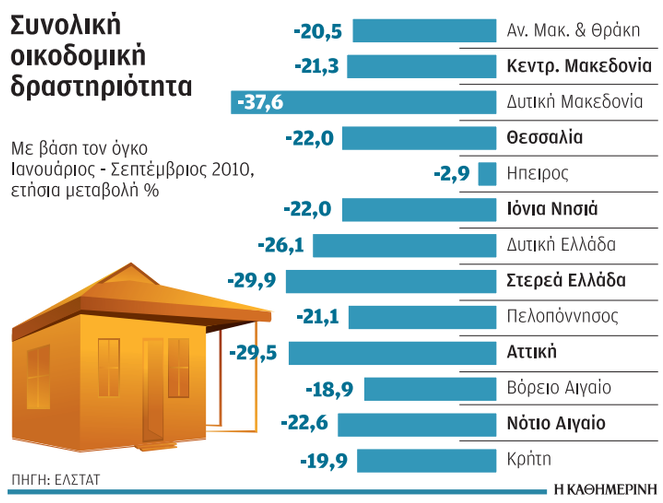

ΠΗΓΗ: ΕΛΣΤΑΤ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Λήψη αποφάσεων για τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας

Στην προσεχή σύνοδο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου θα μετρηθεί η αποφασιστικότητα των «27» να στηρίξουν την Ευρωζώνη

Του ανταποκριτή μας στις ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ
ΚΩΣΤΑ ΚΑΡΚΑΓΙΑΝΝΗ

Σε κλίμα έντονης αμφισβήτησης της πολιτικής θέλησης των Ευρωπαίων ηγετών να υπερασπίσουν αποτελεσματικά και όχι αποσπασματικά την Ευρωζώνη θα συνέλθει την ερχόμενη Πέμπτη το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο. Κύριος στόχος των 27 ηγετών είναι να συμφωνήσουν επί της αρχής στη δημιουργία του νέου Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας (ESM), ελπίζοντας ότι θα καθησυχάσουν τις ανησυχίες που προκάλεσε η επιμονή της Γερμανίας για συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα σε αυτόν. Η συμφωνία περιλαμβάνει δύο σκέλη: Την «περιορισμένη» αναθεώρηση της Συνθήκης της Λισαβόνας και την περιγραφή των βασικών χαρακτηριστικών του νέου μηχανισμού. Στο περιθώριο του συμβουλίου, θα συζητηθεί η κρίση εμπιστοσύνης προς την Ευρωζώνη και οι τρόποι αντιμετώπισής της, όπως η έκδοση ευρωομολόγου ή η αύξηση των κεφαλαίων του προσωρινού ευρωπαϊκού μηχανισμού οικονομικής διάσωσης.

Όλα τα κράτη-μέλη συμφωνούν ότι πρέπει να τροποποιηθεί η Συνθήκη της Λισαβόνας, χωρίς να υπάρχει μεταβίβαση εξουσιών στις Βρυξέλλες

Σύμφωνα με προσχέδιο συμπερασμάτων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, με ημερομηνία 7 Δεκεμβρίου, όλα τα κράτη-μέλη συμφωνούν ότι πρέπει να τροποποιηθεί η Συνθήκη της Λισαβόνας, χωρίς να υπάρχει μεταβίβαση εξουσιών στις Βρυξέλλες, γεγονός που θα επίτασσε τη διεξαγωγή δημοψηφισμάτων σε αρκετές χώρες. «Υπάρχει ευρεία συμφωνία ότι η αναθεώρηση πρέπει να είναι όσο το δυνατόν πιο απλή και σύντομη. Θα μπορούσε να αποτελείται από την προσθήκη διάταξης, που προβλέπει ότι τα κράτη-μέλη με νόμισμα το ευρώ μπορούν να δημιουργήσουν έναν μηχανισμό σταθερότητας. Θα πρέπει να προσδιορίζεται ο σκοπός του μηχανισμού (να διαφυλάσσει την οικονομική σταθερότητα συνολικά της Ευρωζώνης) και το γεγονός ότι η χορήγηση οικονομικής βοήθειας θα γίνεται υπό αυστηρές προϋποθέσεις».

Σύμφωνα με πληροφορίες, το Βερολίνο πιέζει ώστε στην τροποποίηση της συνθήκης να περιλαμβάνεται ο όρος ότι η οικονομική βοήθεια θα δίνεται ως «ύστατο μέτρο» (ultima ratio). Ο όρος περιλαμβάνεται άλλωστε στον ελληνικό μηχανισμό σταθερότητας που συμφωνήθηκε τον περασμένο Μάρτιο και θα αποτελέσει τη βάση για τον μόνιμο ευρωπαϊκό μηχανισμό. Το Βερολίνο αναγκάστηκε να εγκαταλείψει την απαίτηση να επωμίζονται οι ιδιώτες επενδυτές τμήμα του οικονομικού βάρους, από τη στιγμή που μια χώρα θα προσφεύγει στον νέο μηχανισμό. Μετά τη συμφωνία που επιτεύχθηκε στην έκτακτη σύνοδο του Eurogroup στις 28 Νοεμβρίου, η οικονομική βοήθεια θα δίνεται σύμφωνα με τις διαδικασίες και τους όρους που επιβάλλει το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή από κοινού με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και το ΔΝΤ θα αξιολογούν την κατάσταση του χρέους κράτους-μέλους που θα προσφεύγει στον μηχανισμό. Αν κρίνουν ότι το κράτος αντιμετωπίζει πρόβλημα «ρευστότητας» (περιπτώσεις της Ελλάδας και της Ιρλανδίας), θα χορηγούν δάνεια έκτακτης ανάγκης, με αντάλλαγμα την υπογραφή μνημονίου. Μόνο αν στην πορεία του προγράμματος οικονομικής προσαρμογής αποδειχτεί ότι το κράτος δεν μπορεί να δημιουργήσει πρωτογενή πλεονάσματα και να εξυπηρετήσει το χρέος του θα καλούνται οι ιδιώτες κάτοχοι κρατικών ομολόγων να αποδεχτούν αναδιάρθρωση του χρέους.

Αντιθέτως, στην περίπτωση που κριθεί ότι η χώρα που ζητάει βοήθεια αντιμετωπίζει πρόβλημα «οικονομικής βιωσιμότητας», θα επιβάλλεται εξαρχής αναδιάρθρωση του χρέους. Πρόκειται για τη μεθοδολογία που εφαρμόζει διεθνώς το ΔΝΤ και υπό αυτή την έννοια είναι γνωστή στους επενδυτές, συνεπώς μεσοπρόθεσμα θα πρέπει να την αποδεχτούν χωρίς ιδιαίτερα προβλήματα. Το αγκάθι είναι ότι μέχρι σήμερα οι επενδυτές γνώριζαν πως αγοράζοντας κρατικά ομόλογα της Ευρωζώνης, δεν αναλάμβαναν ρίσκο, γεγονός που αλλάζει και αναμένεται να οδηγήσει σε άνοδο των επιτοκίων.

Η Ένωση επιθυμεί να εγκρίνει τον νέο μηχανισμό τον Μάρτιο, ώστε να υιοθετηθεί από τα Κοινοβούλια μέχρι το τέλος του 2012 και να λειτουργήσει από το β΄ εξάμηνο του 2013. Όμως η κρίση εμπιστοσύνης προς την Ευρωζώνη μαίνεται. Το πρόβλημα θα συζητηθεί την Πέμπτη, ωστόσο είναι προφανής η απροθυμία ή η αδυναμία των Ευρωπαίων να το αντιμετωπίσουν αποτελεσματικά. Όμως θα αναγκαστούν να το πράξουν σύντομα.

Διάσταση θέσεων για το ευρωομόλογο

Οι εξελίξεις των τελευταίων μηνών, ιδίως μετά τη συμφωνία Γερμανίας-Γαλλίας να επωμίζονται οι ιδιώτες επενδυτές τμήμα του οικονομικού βάρους σε περίπτωση που κράτος-μέλος της Ευρωζώνης δεν είναι «οικονομικά βιώσιμο», έχουν εντείνει τα πνεύματα στους κόλπους της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Λίγες ημέρες πριν από τη Σύνοδο Κορυφής, τα κράτη-μέλη παραμένουν διαιρεμένα, όσον αφορά την ανάγκη να αυξηθούν τα κεφάλαια του υπάρχοντος μηχανισμού στήριξης (EFSF), πολύ περισσότερο, δε, όσον αφορά την ανάγκη να δοθεί συνολική λύση στο πρόβλημα της Ευρωζώνης με την έκδοση ευρωομολόγων.
Το μέτωπο είναι διασπασμένο και οι διαχωριστικές γραμμές συγκεχυμένες. Για παράδειγμα, υπέρ των ευρωομολόγων έχουν ταχθεί ανοιχτά μόνο το Λουξεμβούργο, η Ιταλία, η Ελλάδα και η Πορτογαλία. Κατά τάσσονται η Γερμανία και η Γαλλία, με την υποστήριξη Ολλανδίας, Αυστρίας, Σουηδίας, Φινλανδίας και Σλοβακίας. Όμως, ακόμη και στο εσωτερικό της γερμανικής κυβέρνησης δεν υπάρχει απόλυτη ταύτιση απόψεων, με την υπουργό Οικονομικών, κ. Βόλφγκανγκ Σόιμπλε, να λέει ότι σε μερικούς μήνες θα μπορούσε να πειστεί η γερμανική κοινή γνώμη για την ανάγκη να εκδοθούν ευρωομόλογα.

Η συμφωνία που επιτεύχθηκε στην έκτακτη σύνοδο του Eurogroup προβλέπει ότι η οικονομική βοήθεια σε κράτος-μέλος θα δίνεται σύμφωνα με τις διαδικασίες και τους όρους που επιβάλλει το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο.

Οι «κόκκινες γραμμές» του Βερολίνου

Του **ΤΑΣΟΥ ΤΕΛΛΟΓΛΟΥ**

«Δεν μας ενδιαφέρει με ποιον τρόπο θα πληρώσουμε για την Ευρώπη, μας ενδιαφέρει να μην πληρώσουμε». Με αυτή τη φράση υποδέχθηκε ένας οργισμένος αναγνώστης της εφημερίδας «Die Zeit» τη συνέντευξη του Λουξεμβούργιου προέδρου του Eurogroup, Ζαν Κλοντ Γιούνκερ, με την οποία κατηγόρησε την καγκελάριο Μέρκελ ότι σκέφτεται απλοϊκά σχετικά με το ευρωομόλογο. Ο αρχιτέκτονας της Συνθήκης του Μάαστριχτ, κ. Τέο Βάιγκελ, πρώην υπουργός Οικονομικών της Γερμανίας, είχε πει, ερωτηθείς το 1998, ότι «όταν λέμε 3%, εννοούμε 3% (σ.σ. ετήσιο έλλειμμα προϋπολογισμού) και όταν λέμε ότι δεν αναλαμβάνουμε χρέη άλλων, δεν αναλαμβάνουμε χρέη άλλων…» (no bail out). Γερμανική κυβερνητική πηγή ανέφερε αυτή την εβδομάδα στην «Κ» ότι το άρθρο 125 της συνθήκης της Ε.Ε. απαγορεύει να αναλαμβάνει ένα κράτος-μέλος της Ε.Ε. τα χρέη άλλων κρατών-μελών. «Για μας το άρθρο 125 αποτελεί κόκκινη γραμμή».

Bad Bank η ΕΚΤ

Οι «κόκκινες γραμμές» του Βερολίνου συμπληρώνονται από δύο ακόμη στοιχεία. «Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα δεν αγοράζει ομόλογα των υπερχρεωμένων χωρών (σ.σ. και της Ελλάδας), για να τα βοηθήσει να χρηματοδοτηθούν με ευνοϊκότερους όρους, αλλά για να υλοποιήσει την πολιτική χρήματος που έχει χαράξει. Κάποια στιγμή – σύντομα – η αγορά ομολόγων θα σταματήσει, διαφορετικά η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα θα γίνει Bad Bank…». Αυτό είναι το πρώτο στοιχείο των «κόκκινων γραμμών» του Βερολίνου. Το δεύτερο αφορά το ευρωομόλογο. «Η επιδότηση του επιτοκίου μέσω του ευρωομολόγου συνιστά παραβίαση του 125…», λέει ο ίδιος παράγων. Το παράδειγμα που αρέσει στους Γερμανούς να φέρνουν είναι ότι οι ίδιοι δανείζονται με 2,8% στο δεκαετές ομόλογο, οι Ιρλανδοί με 8,2% και εμείς με πάνω από 8,8%. Κατά συνέπεια, ποιο θα ήταν το επιτόκιο δανεισμού σε μία δεκαετή έκδοση του ευρωομολόγου;

Ο πρόεδρος του Eurogroup, Ζαν Κλοντ Γιούνκερ, λέει ότι αυτή είναι μία απλοϊκή προσέγγιση, καθώς το μεγαλύτερο μέρος του εθνικού χρέους των χωρών θα συνεχίσει να εξυπηρετείται με εθνικά ομόλογα. Και το υπόλοιπο; Σε αυτό ο κ. Γιούνκερ δεν έχει απάντηση, καθώς οι χώρες χαμηλού επιτοκίου θα «επιδοτούν στην πράξη τα επιτόκια των υπερχρεωμένων χωρών», σύμφωνα πάντα με τον Γερμανό αξιωματούχο.

Πρόσωπο-κλειδί

Τη θέση αυτή του Βερολίνου κατέστησε σαφή ο κ. Ούβε Κορσέπιους, σύμβουλος της κ. Άγκελα Μέρκελ και γενικός γραμματέας του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, σε συνομιλητές του από την Ελλάδα. Ο Κορσέπιους, που έχει προσφέρει τις υπηρεσίες του στην καγκελαρία και κατά τη διάρκεια της θητείας των Χέλμουτ Κολ και Γκέρχαρντ Σρέντερ, διαπραγματεύτηκε τη Συνθήκη της Λισαβόνας και είχε δουλέψει στις αρχές της δεκαετίας του '90 στο Διεθνές Νομισματικό Ταμείο.

Ο ρόλος του στη δύσκολη σχέση του Βερολίνου με τις υπερχρεωμένες χώρες – και την Ελλάδα – θα είναι κρίσιμος τους επόμενους μήνες, καθώς και οι σχέσεις της κ. Μέρκελ με τον κ. Γ. Παπανδρέου δεν είναι οι καλύτερες, παρά την προσπάθεια του τελευταίου να τις βελτιώσει, μετά τη δήλωση που είχε κάνει στο Παρίσι και την «απάντηση» της κ. Μέρκελ από το βήμα του συνεδρίου των χριστιανοδημοκρατών.

Η σχέση αυτή μάλλον θα επιβαρυνθεί από ορισμένες ιδέες στελεχών του μηχανισμού του κ. Γκ. Βεστερβέλε, Γερμανού υπουργού των Εξωτερικών, που προτείνουν τα 21 «κοινοτικά» δισεκατομμύρια ευρώ που έχει να λαμβάνει η Ελλάδα ως το 2013, να δοθούν απευθείας στην Ελλάδα ως μιας μορφής by pass «χρηματοδότησης». Δηλαδή, τα χρήματα να δοθούν κατευθείαν από την Ε.Ε. ή από κάποιον οργανισμό που θα ελέγχει τη διαδικασία και να απορροφηθούν στην υλοποίηση έργων που εποπτεύονται απευθείας από τις Βρυξέλλες. Εγχειρήματα που θα μπορούσαν να εκπληρώνουν τους όρους μιας τέτοιας χρηματοδότησης είναι, για παράδειγμα, σύμφωνα με τους εμπνευστές της πρότασης, μία εταιρεία «ευρυζωνικότητας», που θα «αναφέρεται» απευθείας στην Deutsche Telekom και όχι στο ελληνικό Δημόσιο, όπως σήμερα, καθώς και ένα δίκτυο ιδιωτικών κέντρων υγείας και νοσοκομείων στην ελληνική ύπαιθρο από τα ποσά που αφορούσαν την Κοινή Αγροτική Πολιτική και θα αφορούν τώρα τις υποδομές της υπαίθρου της χώρας γενικότερα.

Η κατάλληλη σύνθεση για μια ισχυρή Ευρωζώνη
κατά τον Σάιμον Τζόνσον

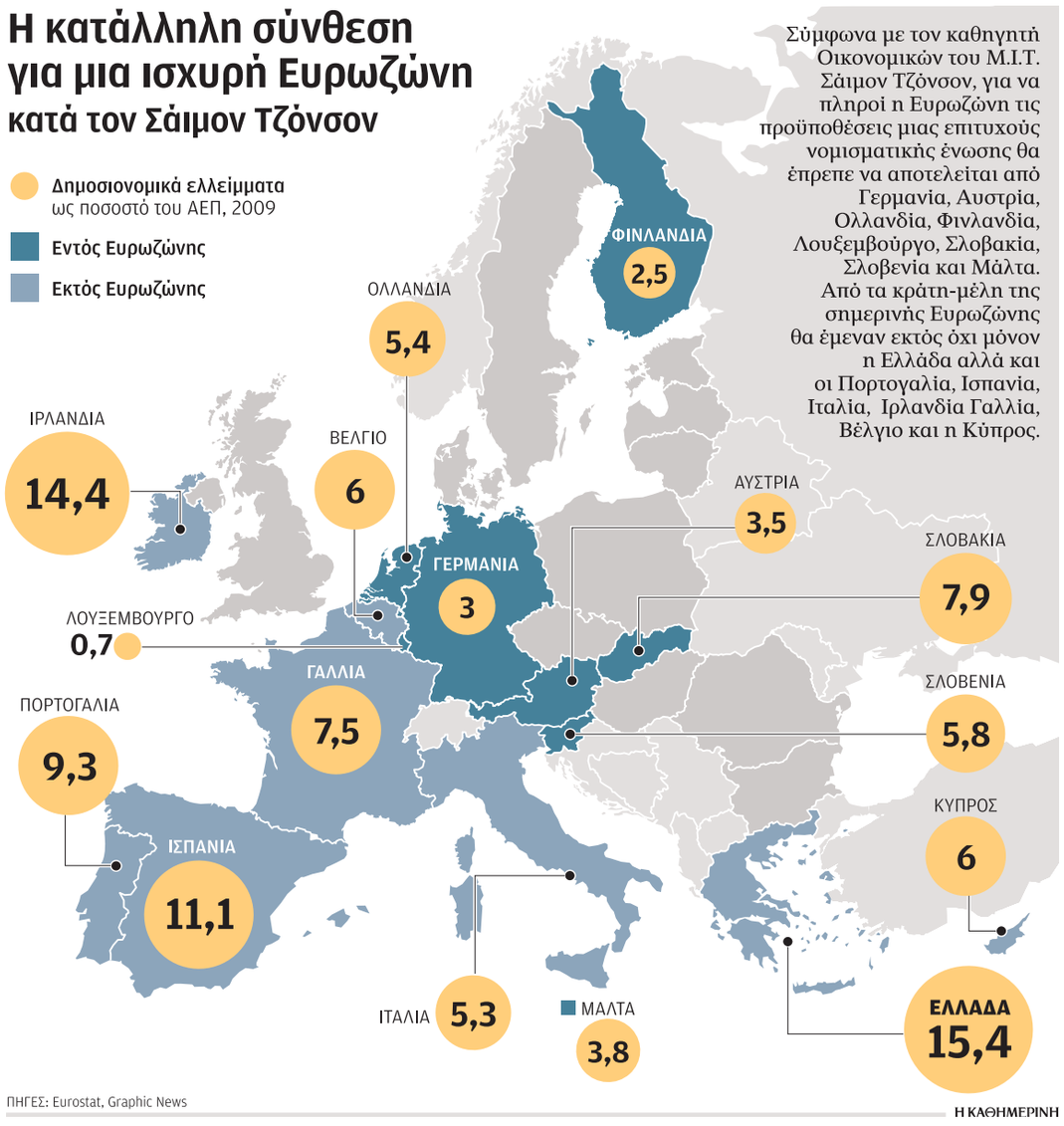

Σύμφωνα με τον καθηγητή Οικονομικών του Μ.Ι.Τ. Σάιμον Τζόνσον, για να πληροί η Ευρωζώνη τις προϋποθέσεις μιας επιτυχούς νομισματικής ένωσης θα έπρεπε να αποτελείται από Γερμανία, Αυστρία, Ολλανδία, Φινλανδία, Λουξεμβούργο, Σλοβακία, Σλοβενία και Μάλτα. Από τα κράτη-μέλη της σημερινής Ευρωζώνης θα έμεναν εκτός όχι μόνον η Ελλάδα αλλά και οι Πορτογαλία, Ισπανία, Ιταλία, Ιρλανδία Γαλλία, Βέλγιο και η Κύπρος.

ΠΗΓΕΣ: Eurostat, Graphic News

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Το έλλειμμα πολιτικής ένωσης καθιστά αβέβαιο το μέλλον της Ευρωζώνης

Του **PETER COY**

Τον Δεκέμβριο του 1998 και τον Ιανουάριο του 1999, Ρώσοι φυσικοί δημιούργησαν ένα στοιχείο ονόματι ununquandium, με το ρεκόρ των 114 πρωτονίων. Είναι, όμως, ιδιαιτέρως ασταθές, και οι δυνάμεις που κρατούν ενωμένο τον πυρήνα του υποκύπτουν στις ισχυρότερες δυνάμεις, που το οδηγούν σε διάλυση. Η ζωή του διαρκεί μόλις 2,6 δευτερόλεπτα. Την ίδια ακριβώς περίοδο, μια άλλη ομάδα επιστημόνων σχεδίαζε την τήξη των νομισμάτων της Δυτικής Ευρώπης και τον σχηματισμό ενός νέου σύνθετου στοιχείου, γνωστού ως ευρώ. Λιγότερο από 12 χρόνια μετά, το ευρώ αντιμετωπίζει σοβαρότατα προβλήματα. Τίθενται, έτσι, ανοικτά ορισμένα αγωνιώδη ερωτήματα. Τι χρειάζεται για να αποκατασταθεί η νομισματική σταθερότητα στην Ευρώπη; Είναι μήπως το ευρώ σαν το ununquandium και δεν μπορεί να επιβιώσει στον φυσικό κόσμο; Στην περίπτωση αυτή, πώς θα μπορούσε να διαλυθεί και πόση ζημιά θα προκαλούσε η διαδικασία διάλυσής του; Εκείνο που ανησυχεί τόσο τους Ευρωπαίους πολιτικούς είναι πως η πυρκαγιά έχει ξεφύγει από τον έλεγχό τους. Το κόστος του δανεισμού για τις χώρες εξακολουθεί να αυξάνεται μετά και από το σχέδιο διάσωσης της Ιρλανδίας.

Οι κρίσεις χρέους δεν είναι κάτι καινούργιο. Η κρίση αυτή απειλεί τη σταθερότητα του ευρώ επειδή το ευρώ εμποδίζει τα κράτη-μέλη να σταθούν και πάλι στα πόδια τους. Οταν μια χώρα χάσει την ανταγωνιστικότητά της, όπως η Ελλάδα ή η Ιρλανδία, ανακάμπτει αφήνοντας το νόμισμά της να διολισθήσει, οπότε αυτομάτως γίνονται φθηνότερες οι εξαγωγές της. Η Ισλανδία ανέκτησε την ανταγωνιστικότητά της το 2008 όταν η κορόνα υποτιμήθηκε απότομα στο ήμισυ της αξίας της. Εφόσον τα κράτη-μέλη της Ευρωζώνης δεν μπορούν να υποτιμήσουν το νόμισμά τους, ο μοναδικός τρόπος να ανακτήσουν την ανταγωνιστικότητά τους είναι μειώνοντας τους μισθούς και τις δαπάνες.

Είναι γνωστό εδώ και αιώνες πως οι νομισματικές ενώσεις δύσκολα διατηρούν τη συνοχή τους. Ο Α΄ Παγκόσμιος Πόλεμος οδήγησε στην κατάρρευση της σκανδιναβικής και της λατινικής νομισματικής ένωσης. Οπως επισημαίνει ο οικονομολόγος και κάτοχος Νομπέλ Οικονομίας, Ρόμπερτ Μαντέλ, καμία νομισματική ένωση δεν μπορεί να επιβιώσει αν δεν τη στηρίζει κάποιας μορφής πολιτική ένωση, συμπεριλαμβανομένης και της ελεύθερης μετακίνησης εργατικού δυναμικού στις χώρες στις οποίες υπάρχουν περισσότερες θέσεις εργασίας, ευέλικτοι μισθοί, φορολογικό σύστημα που να μεταφέρει κονδύλια από τους πλουσιότερους στους φτωχότερους και αυστηρούς κανόνες που να αποθαρρύνουν τη διόγκωση των δημοσιονομικών ελλειμμάτων.

Οι υποστηρικτές του ευρώ ήθελαν να πιστεύουν πως το ευρώ θα εξωθούσε τα μέλη του να συμπεριφερθούν έτσι όπως έπρεπε για να εξακολουθήσει να υπάρχει. Οπως έχει σχολιάσει ο Αγγλος δοκιμιογράφος Σάμιουελ Τζόνσον αναφερόμενος στους δεύτερους γάμους, το ευρώ αποτελεί τον θρίαμβο της ελπίδας επί της εμπειρίας. Η κρίση της Ευρωζώνης μπορεί να πείσει τους πολιτικούς αρχηγούς να συσφίγξουν τις σχέσεις ανάμεσα στα έθνη τους. Η πτώση του ευρώ ανεστάλη στις αρχές Δεκεμβρίου όταν ο πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, Ζαν-Κλοντ Τρισέ, δήλωσε πως η Τράπεζα θα εξακολουθήσει να στηρίζει όσες χώρες έχουν πρόβλημα αγοράζοντας ομόλογά τους. Μια πιο δραματική παρέμβαση θα ήταν η άντληση κεφαλαίων με την έκδοση ενός ομολόγου που θα είχε την εγγύηση όλων των μελών του ευρώ. Οι λαοί της Ευρωζώνης αντιλαμβάνονται πως μια διάλυσή της θα επέφερε σοβαρότατες συνέπειες. Δεδομένου, όμως, ότι οι ευρωπαϊκές αγορές ομολόγων βγαίνουν εκτός ελέγχου, δεν μπορεί πλέον να αποκλείσει κανείς κάποιας μορφής διάλυση της Ευρωζώνης. Και κάτι τέτοιο θα ήταν δύσκολο να περιορισθεί στα όρια της Ελλάδας ή της Ιρλανδίας.

Αν είναι να καταρρεύσει η Ευρωζώνη, τότε θα ήταν λογικό να συσπειρωθούν εκ νέου τα κράτη-μέλη της σε πιο βιώσιμα σχήματα. Για να αναχαιτισθεί ο τρόμος των αγορών προτού καταπιεί όλη την Ευρωζώνη, οι δημοσιονομικά ισχυρότερες χώρες πρέπει να συσπειρωθούν σε μια «υγιή ζώνη», σύμφωνα με τον Σάιμον Τζόνσον, πρώην οικονομολόγο του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου, καθηγητή στο MIT και αρθρογράφο του Bloomberg.

Η εκτίναξη της ανεργίας στην Ευρωζώνη προκαλεί πονοκέφαλο στην ΕΚΤ

Στην αγορά ακινήτων διαπιστώνει αύξηση τιμών, καθώς οι αγοραστές παίρνουν πιο εύκολα δάνειο

Τον κώδωνα του κινδύνου κρούει στη μηνιαία της έκθεση η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) όσον αφορά την πορεία της ανεργίας, η οποία εκτινάχθηκε από το 7,6% το δ΄ τρίμηνο του 2007 στην Ευρωζώνη στο 10% το β΄ τρίμηνο του 2010. Πρόκειται για τα υψηλότερα επίπεδα ανεργίας από το τρίτο τρίμηνο του 1998 έως σήμερα. Ισπανία και Ιρλανδία αντιμετώπισαν τις μεγαλύτερες αυξήσεις στο 20% και 14% αντίστοιχα κυρίως λόγω της αναπροσαρμογής του κλάδου των κατασκευών. Ακολουθούν η Σλοβακία με 14,4% το β΄ τρίμηνο τρέχοντος, η Ελλάδα με 12% και με 11% η Πορτογαλία.

Αντιθέτως, την ίδια περίοδο η Γερμανία αποτέλεσε μία εξαίρεση, καθώς η ανεργία υποχώρησε. Η ευνοϊκότερη εξέλιξη στο πεδίο αυτό -και σε σύγκριση με τις λοιπές χώρες και με προηγούμενες υφέσεις- προκλήθηκε κυρίως από τη μείωση του αριθμού ωρών εργασίας ανά άτομο. Αυτή ήταν η απάντηση στη ραγδαία μείωση της οικονομικής δραστηριότητας αντί να μειωθεί η απασχόληση, όπως στο παρελθόν. Γενικά, η ύφεση του 2008-2009 επηρέασε περισσότερο συγκεκριμένες ομάδες εργαζομένων. Η συνολική ετήσια αύξηση της ανεργίας κατά 14% στην Ευρωζώνη, επισημαίνει η ΕΚΤ, αποκρύπτει ότι ο δείκτης στους άνδρες αυξήθηκε 19% και πλέον, έναντι 8% στις γυναίκες. Η διάρκειά της επεκτάθηκε δραστικά με τους άνω του ενός έτους ανέργους να αυξάνονται το β΄ τρίμηνο κατά μέσο όρο 30% σε ετήσια βάση.

Αναφερόμενη στην αγορά ακινήτων, η ΕΚΤ εμφανίστηκε συγκρατημένα αισιόδοξη. Στη μηνιαία της έκθεση επισημαίνει ότι οι συνολικές τιμές ενισχύονται και οι αγοραστές αντιμετωπίζουν λιγότερα εμπόδια στην έγκριση στεγαστικών δανείων. Παρ' όλα αυτά υπογράμμισε τις

Εξαίρεση στη Ζώνη του Ευρώ απετέλεσε η ατμομηχανή της ευρωπαϊκής οικονομίας, η Γερμανία, καθώς στη χώρα η ανεργία υποχώρησε

σημαντικές διαφορές μεταξύ των 16 χωρών της Ευρωζώνης, αν και συνολικά οι τιμές ακινήτων στην Ευρωζώνη σταδιακά αυξάνονται από τις αρχές του 2010. Σε σύγκριση με το κόστος ενοικίασης ενός σπιτιού οι τιμές αγοράς παραμένουν σχετικά υψηλές, τόνισε η ΕΚΤ. Οι τιμές κατοικιών υποχώρησαν κατά μέσο όρο 3% το 2009, ωστόσο ενισχύθηκαν 0,3% και 1,8% σε ετήσια βάση στο α΄ και β΄ τρίμηνο τρέχοντος. Οι μεγαλύτερες αυξήσεις το β΄ τρίμηνο σημειώθηκαν σε Φινλανδία, Βέλγιο και Γαλλία - από 6% έως 10%. Στον αντίποδα οι τιμές κατοικιών της Ιρλανδίας κατέγραψαν πτώση 17%, ενώ στην Ελλάδα 4,7% σε ετήσια βάση.

Ολοκληρώνοντας τις εκτιμήσεις της η ΕΚΤ, στην αγορά εργασίας η άρση των αγκυλώσεων και η προώθηση διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων θα ωφελήσει ειδικά τις οικονομίες της Ευρωζώνης οι οποίες απώλεσαν την ανταγωνιστικότητά τους κατά το παρελθόν ή επωμίζονται υψηλά ελλείμματα. Η επίταση του ανταγωνισμού στην παραγωγή και ειδικά στον κλάδο των υπηρεσιών θα διευκολύνει επίσης την αναδιοργάνωση της οικονομίας, την καινοτομία και τις νέες τεχνολογίες. Με τον τρόπο αυτόν η αύξηση της παραγωγικότητας και κατά συνεπαγωγή της μακροπρόθεσμης ανάπτυξης τονώνεται. Ωστόσο, όπως επισημαίνει στην έκθεσή της η ΕΚΤ, οι προαναφερθείσες διαρθρωτικές αλλαγές πρέπει να συνδυάζονται από ανάλογες στον τραπεζικό τομέα.

Ισχυροί ισολογισμοί, αποδοτική διαχείριση κινδύνων και δυναμικά επιχειρηματικά μοντέλα βασισμένα στις αρχές της διαφάνειας είναι σημαντικοί παράγοντες, ώστε να γίνουν ανθεκτικότερες οι τράπεζες στους κραδασμούς. Παράλληλα, θα μπορέσουν να διασφαλίσουν επαρκή πρόσβαση στη χρηματοδότηση, διαμορφώνοντας τα θεμέλια της βιώσιμης ανάπτυξης και της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας.

EPA

Οι τιμές κατοικιών στην Ευρωζώνη υποχώρησαν κατά μέσο όρο 3% το 2009, ωστόσο ενισχύθηκαν 0,3% και 1,8% σε ετήσια βάση στο α΄ και β΄ τρίμηνο. Οι μεγαλύτερες αυξήσεις το β΄ τρίμηνο σημειώθηκαν σε Φινλανδία, Βέλγιο και Γαλλία - από 6% έως 10%. Στον αντίποδα, οι τιμές κατοικιών της Ιρλανδίας κατέγραψαν πτώση 17%, ενώ στην Ελλάδα 4,7% σε ετήσια βάση.

Η Τράπεζα Αγγλίας άφησε αμετάβλητα τα επιτόκια

Στα ιστορικά χαμηλότατα επίπεδα του 0,5% διατήρησε το βασικό της επιτόκιο η Τράπεζα της Αγγλίας, όπως και τους προηγούμενους 19 μήνες. Παράλληλα, άφησε αμετάβλητο το πρόγραμμα στήριξης της βρετανικής οικονομίας, ύψους 200 δισ. στερλινών, κλείνοντας τον χρόνο όπως ακριβώς τον εγκαινίασε. Η ισχυρότερη από την αναμενόμενη ανάπτυξη και η βελτιωμένη επίδοση της μεταποίησης δικαιώνει την Τράπεζα, αν και αναμένεται επιβράδυνση του ρυθμού τους προσεχείς μήνες. Τον Νοέμβριο, πάντως, η αγορά ακινήτων της χώρας εξακολούθησε να δέχεται πιέσεις. Οι τιμές ακινήτων, σύμφωνα με την τράπεζα στεγαστικών δανείων Halifax, μειώθηκαν 0,1% από τον Οκτώβριο. Κατά μέσον όρο η τιμή ενός ακινήτου ήταν φθηνότερη 0,7%, στις 164.708 στερλίνες, εν συγκρίσει με τον Νοέμβριο 2009. Σε τριμηνιαία βάση ο δείκτης μεταβολής τιμών υποχώρησε 2,1% τον Νοέμβριο, χωρίς ωστόσο να μειωθεί τόσο δραστικά όσο το β΄ τρίμηνο το 2008 κατά 5%-6%. Στις ΗΠΑ, τώρα, οι εκτιμήσεις της ιδιωτικής εταιρείας στατιστικών ακινήτων Zillow Inc. θέλουν τις τιμές κατοικιών να μειώνονται φέτος άνω των 1,7 τρισ. δολ. έναντι 1,05 τρισ. δολ. το 2009. Η εξέλιξη αυτή αποδίδεται στις περισσότερες κατασχέσεις και στην εκπνοή του προγράμματος κινήτρων αγοράς κατοικίας.

REUTERS, BLOOMBERG

Η Κίνα καταργεί τις φοροελαφρύνσεις για αγορά Ι.Χ.

Βουτιά στις μετοχές των αυτοκινητοβιομηχανιών στην Ευρώπη πυροδότησαν χθες σχόλια του αντιπροέδρου του Συνδέσμου Αυτοκινητοβιομηχανιών της Κίνας, βάσει των οποίων η κυβέρνηση εξετάζει άρση των φορολογικών και άλλων κινήτρων για την αγορά οχημάτων στα τέλη του έτους. Η αντίδραση χαρακτηρίστηκε από τους αναλυτές «υπερβολική», εφόσον «η αγορά θα έπρεπε να περιμένει αυτή την εξέλιξη», με «μόνη άγνωστη, την ακριβή ημερομηνία». Όμως, είναι ενδεικτική του γεγονότος ότι η Κίνα -κορυφαία αγορά αυτοκινήτων στον κόσμο- έχει γίνει το νέο σημείο αναφοράς της βιομηχανίας, καθώς μάλιστα υπήρξε ένα από τα ελάχιστα φωτεινά σημεία του περασμένου έτους, όταν η ζήτηση για νέα αυτοκίνητα συρρικνώθηκε δραστικά σε πολλές μεγάλες αγορές.

Στο μεταξύ, οι πωλήσεις επιβατικών αυτοκινήτων κατέγραψαν ρεκόρ στην Κίνα τον Νοέμβριο, καθώς οι καταναλωτές έσπευσαν να εκμεταλλευθούν τα φορολογικά κίνητρα πριν αυτά εκπνεύσουν. Οι πωλήσεις αυξήθηκαν κατά 29,3%, στο 1,34 εκατ. αυτοκίνητα, καταρρίπτοντας το ρεκόρ του 1,32 εκατομμυρίου που είχε καταγράψει τον Ιανουάριο. Το δε άλμα των πωλήσεων ήταν το μεγαλύτερο από τον Απρίλιο.

Σύμφωνα με αναλυτές, «ελάχιστοι λόγοι στηρίζουν την παράταση των φορολογικών κινήτρων, δεδομένης της εύρωστης ανάπτυξης της βιομηχανίας». Είναι χαρακτηριστικό πως οι πωλήσεις επιβατικών αυτοκινήτων κατά το 11μηνο που έληξε τον Νοέμβριο διαμορφώθηκαν αυξημένες κατά

EPA

Οι πωλήσεις επιβατικών αυτοκινήτων κατέγραψαν ρεκόρ στην Κίνα τον Νοέμβριο, καθώς οι καταναλωτές έσπευσαν να εκμεταλλευθούν τα φορολογικά κίνητρα πριν αυτά εκπνεύσουν. Οι πωλήσεις αυξήθηκαν κατά 29,3%, στα 1,34 εκατ. αυτοκίνητα, καταρρίπτοντας το ρεκόρ των 1,32 εκατομμυρίων που είχαν καταγράψει τον Ιανουάριο. Το δε άλμα των πωλήσεων ήταν το μεγαλύτερο από τον Απρίλιο.

34,9%, στα 12,45 εκατομμύρια. Εκτιμάται, δε, ότι θα φθάσουν συνολικά τα 18 εκατ. φέτος, έναντι αρχικών προβλέψεων για 17 εκατ. Και παρά τις προβλέψεις που κάνουν λόγο για ενδεχόμενη επιβράδυνση της ζήτησης το 2011, αφενός λόγω της απόσυρσης των κινήτρων, αφετέρου λόγω των μέτρων περιορισμού των αγορών αυτοκινήτων σε ορισμένες πόλεις για να αντιμετωπιστούν φαινόμενα κυκλοφοριακού χάους, εταιρείες όπως η General Motors και η Ford Motor συνεχίζουν να παρουσιάζουν νέα μοντέλα. Σύμφωνα με εκπρόσωπο της Volkswagen, της κορυφαίας ξένης κατασκευάστριας αυτοκινήτων στην Κίνα, παρότι δεν έχει ακόμα ληφθεί οριστική απόφαση για τη μοίρα των κινήτρων, η εταιρεία θα είναι έτοιμη αν αλλάξει το καθεστώς.

Στα κίνητρα που προσφέρει ώς τώρα το Πεκίνο περιλαμβάνονται έκπτωση στον φόρο κατανάλωσης για μικρότερα οχήματα, επιδότηση αγοραστών από αγροτικές περιοχές και απόσυρση παλαιότερων οχημάτων. Η κυβέρνηση είχε μειώσει από 10% σε 5% τον φόρο αγοράς μικρών αυτοκινήτων το 2009 και φέτος τον αύξησε στο 7,5%. Από τον Ιούνιο, δε, επιδοτεί με 3.000 γουάν μετρητά την αγορά λιγότερο ενεργοβόρων οχημάτων. Πάντως, η Εθνική Επιτροπή Ανάπτυξης και Μεταρρυθμίσεων (NDRC) φέρεται από τα εγχώρια Μέσα να μη διευκρινίζει αν η κυβέρνηση απέκλεισε το ενδεχόμενο ανανέωσης της επιδότησης, όπως υποστήριξε ο αντιπρόεδρος του Συνδέσμου Αυτοκινητοβιομηχανιών.

BLOOMBERG

Επένδυση 1 δισ. από Bayer για υπερδιπλάσιες πωλήσεις

Υπερδιπλασιασμό των πωλήσεών της στην Κίνα έως το 2015 και από το 2009, στα 5 δισ. ευρώ, σχεδιάζει η κορυφαία παρασκευάστρια φαρμάκων και χημικών της Ευρώπης, Bayer. Για τον σκοπό αυτό, η γερμανική εταιρεία προτίθεται να επενδύσει περί το 1 δισ. ευρώ, προκειμένου να αυξήσει την παραγωγική δυνατότητα για υψηλής ποιότητας υλικά στη Σαγκάη. Σύμφωνα με υψηλόβαθμο στέλεχος της εταιρείας, «η ισχυρή οικονομική ανάπτυξη της Κίνας και ολόκληρης της περιφέρειας Ασίας - Ειρηνικού μάς προσφέρει εξαιρετικές ευκαιρίες. Είναι σημαντικό από στρατηγική άποψη να διαθέτουμε την απαραίτητη υποδομή για να καλύπτουμε τη διαρκώς αυξανόμενη ζήτηση». Η περιφέρεια αναλογεί στο 60% της παγκόσμιας αγοράς πολυκαρβονιδίων, ειδικά επεξεργασμένου πλαστικού που χρησιμοποιείται στην αυτοκινητοβιομηχανία, στα ηλεκτρονικά και στις οικοδομές. Στο σχετικό ανακοινωθέν, η Bayer αποκαλύπτει ότι θα μεταφέρει τη μονάδα πολυκαρβονιδίων της από το Λεβερκούζεν στη Σαγκάη το ερχόμενο έτος. Θα κατασκευάσει εκεί ένα νέο εργοστάσιο με ετήσια παραγωγική δυνατότητα 200.000 τόνων πολυκαρβονιδίων, ενώ θα επεκτείνει την υπάρχουσα εγκατάσταση κατά 50%, στις 300.000 τόνους.

BLOOMBERG

Σε διαβούλευση η εξίσωση τελών εθνικών κλήσεων - περιαγωγής

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προχωρά σε δημόσια διαβούλευση το θέμα της εξίσωσης των τελών μεταξύ εθνικών κλήσεων και κλήσεων περιαγωγής στην κινητή εντός της Ε.Ε. Σύμφωνα με τη σχετική ανακοίνωση, στόχος είναι μέχρι το 2015 οι κλήσεις μέσω κινητού εντός της Ε.Ε. να έχουν το ίδιο κόστος με μια εθνική κλήση. «Ο στόχος που έχει τεθεί στο πλαίσιο του Ψηφιακού Θεματολογίου, είναι ότι η διαφορά μεταξύ των τιμολογίων για την περιαγωγή και τις εθνικές κλήσεις πρέπει να έχει σχεδόν μηδενιστεί μέχρι το 2015», ανέφερε η σχετική ανακοίνωση. Η αρμόδια επίτροπος, κ. Νέλι Κρους, σε χθεσινές δηλώσεις της ανέφερε ότι η προσπάθεια που έκανε η Ε.Ε. για μείωση του κόστους περιαγωγής στην Ευρώπη με την επιβολή πλαφόν στις χρεώσεις δεν απέδωσε, παρόλο που οδήγησε σε μείωση των χρεώσεων. Σύμφωνα με την ίδια, όλες οι εταιρείες κινητής τηλεφωνίας έθεσαν τις χρεώσεις κοντά στο συγκεκριμένο επίπεδο πλαφόν που ορίστηκε (0,43 ευρώ ανά λεπτό στις κλήσεις φωνής και 0,11 ευρώ ανά σύντομο μήνυμα), αποδεικνύοντας ότι δεν υπάρχει ανταγωνισμός. «Οι τεράστιες διαφορές μεταξύ εθνικών τιμολογίων και τιμολογίων περιαγωγής δεν έχουν θέση σε μια πραγματική ενιαία ενωσιακή αγορά», ανέφερε η κ. Κρους. «Πρέπει», πρόσθεσε, «να αντιμετωπίσουμε στη ρίζα τους την πηγή των σημερινών

EPA

Η αρμόδια επίτροπος κ. Νέλι Κρους, σε χθεσινές δηλώσεις της ανέφερε ότι η προσπάθεια που έκανε η Ε.Ε. για μείωση του κόστους περιαγωγής στην Ευρώπη με την επιβολή πλαφόν στις χρεώσεις δεν απέδωσε, παρόλο που οδήγησε σε μείωση των χρεώσεων.

προβλημάτων, δηλαδή την έλλειψη ανταγωνισμού, και οφείλουμε να βρούμε μια διαρκή λύση. Παραμένουμε όμως ανοικτοί για το ποια ακριβώς λύση θα επιτύχει το επιθυμητό αποτέλεσμα».

Η πρόταση είναι ρηξικέλευθη, καθώς μια εξίσωση των χρεώσεων περιαγωγής με το κόστος των εθνικών κλήσεων θα επιτρέψει σε καταναλωτές από μια χώρα να αγοράζουν υπηρεσίες κινητής τηλεφωνίας από μια άλλη χώρα. Η διαβούλευση θα διαρκέσει μέχρι 11 Φεβρουαρίου 2011 και θα αποτελέσει βάση για αναθεώρηση του τρέχοντος ενωσιακού κανονισμού περιαγωγής, την οποία η Επιτροπή πρέπει να έχει ολοκληρώσει μέχρι το τέλος Ιουνίου 2011.

ΕΝ ΣΥΝΤΟΜΙΑ

Στο 4,5% αυξήθηκε η ανάπτυξη στην Ιαπωνία

EPA

Η οικονομία της Ιαπωνίας σημείωσε ανάπτυξη 4,5% το γ΄ τρίμηνο του έτους, καταγράφοντας επιτάχυνση του ρυθμού ανάπτυξης από το 3,9% του β΄ τριμήνου. Αναλυτές επισημαίνουν, πάντως, πως η ανάπτυξη είναι μεν σημαντική παρά την ενίσχυση του γιεν, η οποία πλήττει τις εξαγωγές αυτοκινήτων, αλλά η ανοδική πορεία μπορεί εύκολα να αντιστραφεί. Υπογραμμίζουν ειδικότερα πως πίσω από την εκτίναξη του ρυθμού ανάπτυξης βρίσκονται παράγοντες όπως τα κίνητρα που έδωσε η κυβέρνηση και τόνωσαν τις καταναλωτικές δαπάνες και των οποίων ο αντίκτυπος εξανεμίζεται ήδη.

Μείωση επιδομάτων ανεργίας στις ΗΠΑ

Ο αριθμός των αιτήσεων για επίδομα ανεργίας μειώθηκε κατά 17.000 και διαμορφώθηκε στις 421.000 την περασμένη εβδομάδα στις ΗΠΑ. Δεκαπέντε ημέρες νωρίτερα, ο αριθμός των νέων ανέργων είχε ανέλθει στις 438.000. Την ίδια στιγμή, σύμφωνα με στοιχεία της Fed, τα χρέη των αμερικανικών νοικοκυριών μειώθηκαν 1,75% το γ΄ τρίμηνο σε σχέση με το αντίστοιχο περσινό διάστημα και διαμορφώθηκαν στα 13,4 τρισεκατομμύρια δολάρια.

Ο καθαρός πλούτος κάθε οικογένειας αυξήθηκε ελαφρώς, κατά 1,2 τρισεκατομμύρια δολάρια στα 54,9 τρισεκατομμύρια δολάρια, κατά κύριο λόγο εξαιτίας της αύξησης στις τιμές των μετοχών στο χρηματιστήριο. Οι αμερικανικές επιχειρήσεις, εν τω μεταξύ, αποθεματοποίησαν 1,93 τρισ. δολ. σε ρευστό.

EPA

Μεγάλους κινδύνους βλέπει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα

Για κινδύνους στη χρηματοπιστωτική σταθερότητα κάνει λόγο η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα στην εξαμηνιαία έκθεσή της, ενώ προειδοποιεί ότι αποτυχία των προσπαθειών που καταβάλλουν οι κυβερνήσεις για τη δημοσιονομική εξυγίανση θα μπορούσε να οδηγήσει σε έναν «μη βιώσιμο φαύλο κύκλο χρέους» με αρνητικές επιπτώσεις για τη σταθερότητα της Ευρωζώνης. Η ΕΚΤ βλέπει δύο κινδύνους: οι συνεχιζόμενες ανησυχίες για την κατάσταση των δημόσιων οικονομικών και η επανεμφάνιση των παγκόσμιων ανισορροπιών. Οι παράγοντες αυτοί, προειδοποιεί η ΕΚΤ, «μπορούν να δημιουργήσουν αρνητικές εκπλήξεις πιθανώς συστημικής σημασίας». Επίσης, στην έκθεση σημειώνεται ότι η πρόσβαση των ελληνικών τραπεζών βελτιώθηκε πρόσφατα, με ορισμένες τράπεζες να προχωρούν σε αύξηση μετοχικού κεφαλαίου.

Ο κολοσσός AIG αποπληρώνει τα κρατικά κεφάλαια διάσωσης

Ο ασφαλιστικός όμιλος AIG αποπληρώνει τα κεφάλαια που είχε δεχθεί από τη Fed αλλά και το υπουργείο Οικονομικών των ΗΠΑ προκειμένου να διασωθεί και να μην έχει την τύχη της Lehman Brothers. Στην αποπληρωμή περιλαμβάνεται η πώληση σημαντικού μέρους του μετοχικού κεφαλαίου από τις αρχές του νέου έτους. Φέτος η μετοχή της AIG καταγράφει άνοδο 41%. Βάσει των όρων της συμφωνίας, η AIG θα χρησιμοποιήσει τα έσοδα από την πρόσφατη πώληση της American Life Insurance, όπως επίσης και από τη δημόσια εγγραφή της ασιατικής AIA Group που έγινε τον Οκτώβριο για να αποπληρώσει το δάνειο που έλαβε το 2008. Η πώληση της Alico και η δημόσια εγγραφή της AIA απέδωσαν περίπου 27 δισ. δολ., ποσό που υπερβαίνει τα χρέη των 20 δισ. δολ. προς τη Fed Νέας Υόρκης.

Αλματώδης ανάπτυξη της τουρκικής οικονομίας

Αύξηση 5,5% παρουσίασε σε ετήσια βάση το τουρκικό ΑΕΠ κατά τη διάρκεια του γ΄ τριμήνου, μετά τον ισχυρό ρυθμό ανάπτυξης της τάξης του 10,2% που είχε καταγράψει στο β΄ τρίμηνο, σύμφωνα με τα στοιχεία της στατιστικής υπηρεσίας της χώρας. Η ανάπτυξη της τουρκικής οικονομίας ήταν κατώτερη των προσδοκιών των αναλυτών που συμμετείχαν σε δημοσκόπηση του πρακτορείου Bloomberg, οι οποίοι έκαναν λόγο για αύξηση του ΑΕΠ κατά 6,5%. Πάντως, ο ρυθμός ανάπτυξης της τουρκικής οικονομίας σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο διαμορφώθηκε στο 1,1%, σηματοδοτώντας το έκτο συναπτό τρίμηνο ανοδικής πορείας. Τα πρωτοφανή χαμηλά επίπεδα επιτοκίων ενισχύουν την εγχώρια ζήτηση, που με τη σειρά της τροφοδοτεί ταχύτερη ανάκαμψη από την κρίση σε σχέση με τις οικονομίες της Ευρώπης, προσελκύοντας ξένους επενδυτές. Ο ρυθμός ανάπτυξης για το σύνολο του έτους ενδέχεται να ξεπεράσει το 8%, σύμφωνα με χθεσινές δηλώσεις του υπουργού Εμπορίου της χώρας Ζαφέρ Καγκλαγιάν. Ο Οργανισμός για την Οικονομική Συνεργασία και Ανάπτυξη αναμένει μια επιβράδυνση του τουρκικού ρυθμού ανάπτυξης σε επίπεδα κοντά στο 5% για το 2011 και το 2012.Σύμφωνα με τα στοιχεία της στατιστικής υπηρεσίας, η εγχώρια ζήτηση και οι επενδυτικές δαπάνες αυξήθηκαν κατά 7,6% και 31% αντιστοίχως σε ετήσια βάση το γ΄ τρίμηνο.

EPA

Οι εγχώριες τράπεζες άντλησαν περίπου 95 δισ. ευρώ από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα. Με τα κεφάλαια αυτά εξασφαλίστηκε η επιβίωση των τραπεζών τη φετινή δύσκολη χρονιά. Στη φωτογραφία ο ουρανοξύστης των κεντρικών γραφείων της ΕΚΤ πίσω από το σύμβολο του ευρώ στη Φρανκφούρτη.

Νέος κίνδυνος ρευστότητας για τις ελληνικές τράπεζες

Αποφασισμένη να αποσύρει τα έκτακτα μέτρα η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα το επόμενο έτος

Του **ΓΙΑΝΝΗ ΠΑΠΑΔΟΓΙΑΝΝΗ**

Ο κίνδυνος έλλειψης ρευστότητας επανέρχεται δριμύτερος για τις εγχώριες τράπεζες, καθώς η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) είναι αποφασισμένη να προχωρήσει στη σταδιακή απόσυρση των έκτακτων μέτρων χρηματοδότησης από το νέο έτος.

Οι εγχώριες τράπεζες έχουν αντλήσει περί τα 95 δισ. ευρώ από την ΕΚΤ και, με τα κεφάλαια αυτά, εξασφαλίστηκε η επιβίωση των τραπεζών τη φετινή, εξαιρετικά δύσκολη χρονιά. Τη ρευστότητα αυτή η ΕΚΤ θέλει σταδιακά να αποσύρει ζητώντας από τις τράπεζες να βρουν άλλες πηγές χρηματοδότησης.

Το stress test

Υπογραμμίζεται ότι για πρώτη φορά έχει τεθεί θέμα να συμπεριληφθεί και η παράμετρος της ρευστότητα στις ασκήσεις προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων (stress test), που θα διενεργηθούν στις ευρωπαϊκές τράπεζες τον προσεχή Φεβρουάριο. Αν γίνει κάτι τέτοιο, τότε είναι βέβαιο ότι όλες οι ελληνικές τράπεζες θα αποτύχουν να περάσουν το stress test καθώς καμία δεν είναι σε θέση να αντλήσει την απαραίτητη ρευστότητα από τις αγορές. Ένα τέτοιο ενδεχόμενο θα μπορούσε να τροφοδοτήσει ανησυχία και να προκαλέσει νέο κύκλο πιέσεων για τις εγχώριες τράπεζες. Η ΕΚΤ προχώρησε στην ανορθόδοξη τακτική για τη χορήγηση ρευστότητας στις ευρωπαϊκές τράπεζες θεωρώντας την αναγκαίο κακό εν μέσω μιας άνευ προηγουμένου πιστωτικής κρίσης. Ωστόσο από την πρώτη στιγμή η ηγεσία της ΕΚΤ υπογράμμιζε ότι αν και βραχυπρόθεσμα τα μέτρα ήταν απαραίτητα, η διατήρησή τους για μεγάλο χρονικό διάστημα μπορεί να αποδειχθεί λίαν επικίνδυνη. Δεν είναι τυχαίο ότι η ΕΚΤ κάνει λόγο για εξάρτηση και εθισμό, ορολογία που παραπέμπει σε τοξικομανείς. Δηλαδή αν οι εμπορικές τράπεζες μάθουν στα εύκολα και εθιστούν για μεγάλο διάστημα στη ρευστότητα της ΕΚΤ, τότε πολλές από αυτές δεν θα μπορέσουν ποτέ να επανέλθουν σε κατάσταση αυτάρκειας. Ο διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος, κ. Γεώργιος Προβόπουλος, με επιμονή ζητεί εδώ και πολλούς μήνες από τις διοικήσεις των τραπεζών να διαφοροποιήσουν τις πηγές άντλησης ρευστότητας και να προετοιμαστούν έγκαιρα για την αντικατάσταση των κεφαλαίων που έχουν αντλήσει από την ΕΚΤ. Κάτι τέτοιο δεν έγινε. Οι τράπεζες βολεύτηκαν στην εύκολη ρευστότητα της ΕΚΤ και δεν έκαναν τίποτα στην κατεύθυνση αυτή. Οι διοικήσεις των τραπεζών έχουν από την πλευρά τους ισχυρή επιχειρηματολογία: την κακή δημοσιονομική κατάσταση και την αδυναμία της Ελλάδας να αντλήσει κεφάλαια από τις αγορές. Για να μπορέσουν οι εγχώριες τράπεζες να αντλήσουν κεφάλαια από τις αγορές, θα πρέπει να έχει αποκατασταθεί -έστω και εν μέρει- η αξιοπιστία για την εγχώρια οικονομία και το Δημόσιο να ολοκληρώσει με επιτυχία 2-3 εκδόσεις. Αν δεν γίνει αυτό, είναι αδύνατο οι τράπεζες να αντλήσουν κεφάλαια, καθώς θα προσκρούουν στην οροφή που θέτει η αδυναμία της χώρας. Καμία τράπεζα δεν μπορεί να αντλήσει κεφάλαια όταν η χώρα στην οποία εδρεύει αντιμετωπίζει το φάσμα της χρεοκοπίας.

EPA

Τον ερχόμενο Φεβρουάριο θα πραγματοποιηθεί νέο stress test από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και την Τράπεζα της Ελλάδος.

Κρίσιμο το Μνημόνιο

Αν το πρόγραμμα σταθερότητας εφαρμοστεί με συνέπεια το επόμενο κρίσιμο τρίμηνο, τότε οι μεγάλες αβεβαιότητες θα εκλείψουν και οι πιέσεις θα εκτονωθούν. Υπογραμμίζεται ότι η ανησυχία για τις τράπεζες έχει κατά βάση μία μόνο πηγή: την κατάσταση της ελληνικής οικονομίας. Οι αγορές δεν αμφιβάλλουν για την ποιότητα των τραπεζών, πέραν της έκθεσής τους σε ελληνικά ομόλογα, αλλά για την ικανότητα του Δημοσίου να συμμαζέψει τα του οίκου του.

Υπογραμμίζεται ότι η ρευστότητα αποτελεί την καρδιά ενός τραπεζικού οργανισμού. Η ανησυχία για τις ελληνικές τράπεζες εστιάζεται στον κίνδυνο αναχρηματοδότησης, ο οποίος εν πολλοίς ορίζεται ως η αδυναμία ενός πιστωτικού ιδρύματος να βρει επαρκείς πόρους για να χρηματοδοτήσει τις υποχρεώσεις του. Η ρευστότητα και η πρόσβαση σε ρευστότητα αποτελούν το οξυγόνο για έναν τραπεζικό οργανισμό. Η μείωση των κεφαλαίων, η αύξηση των μη εξυπηρετούμενων δανείων, οι ζημίες κ.ά. αποτελούν ζητήματα σχετικά εύκολα διαχειρίσιμα, ωστόσο ο κίνδυνος ρευστότητας θα μπορούσε να έχει άμεσες και ολέθριες επιπτώσεις.

Αγροτική και Τ.Τ.

Στο επίκεντρο του επενδυτικού ενδιαφέροντος βρέθηκαν χθες οι μετοχές της Αγροτικής Τράπεζας και του Ταχυδρομικού Ταμιευτηρίου (Τ.Τ.), καθώς στο επικαιροποιημένο Μνημόνιο υπογραμμίζεται η ριζική αναδιάρθρωση της πρώτης και η πώληση του Τ.Τ. Οπως αναφέρεται, η ελληνική κυβέρνηση θα εξετάσει τη μείωση των συμμετοχών της στο Τ.Τ. και την Τράπεζα Αττικής. Σε ό,τι αφορά την ΑΤΕ, σημειώνεται ότι θα αναδιαρθρωθεί ριζικά ώστε να μετατραπεί σε ένα πιο αποτελεσματικό, ευέλικτο και επαρκώς κεφαλαιοποιημένο ίδρυμα, με μειωμένη δανειοδότηση προς τους δημόσιους φορείς και ενισχυμένη εταιρική διακυβέρνηση.

Η χειρότερη χρηματιστηριακή χρονιά των τελευταίων δεκαετιών για το ΧΑ

Μόνο μία μετοχή του Ftse 20 κλείνει με κέρδη - Υποαποδόσεις για τις υπόλοιπες

Του **ΑΝΕΣΤΗ ΝΤΟΚΑ**

Μόνο η μετοχή της Coca Cola από τον δείκτη της υψηλής κεφαλαιοποίησης κατάφερε το 2010 να κλείσει με κέρδη, ενώ οι υπόλοιπες 19 μετοχές του Ftse 20 ολοκληρώνουν τη χρονιά με σημαντικές υποαποδόσεις. Η χειρότερη χρηματιστηριακή χρονιά των τελευταίων δεκαετών και σίγουρα μετά το 1990 ολοκληρώνεται σε 14 συνεδριάσεις με το χρηματιστήριο να βρίσκεται μεταξύ φθοράς και αφθαρσίας. Η ανοδική αντίδραση των συνεδριάσεων του Δεκεμβρίου αποδίδεται στο γεγονός ότι έχουν κλείσει τα βιβλία τους για τη χρονιά που τελειώνει τα hedge funds και οι μεγάλοι επενδυτικοί οίκοι. Είναι αξιοσημείωτο το γεγονός ότι μέσα στον Δεκέμβριο ο Γενικός Δείκτης διατηρείται πάνω από τις 1.500 μονάδες, με τον τραπεζικό κλάδο να καταγράφει τις μεγαλύτερες απώλειες από το ξεκίνημα του 2010. Οπως αποτυπώνεται και στον σχετικό πίνακα οι ετήσιες απώλειες για τις τράπεζες είναι ιδιαίτερα μεγάλες και ακολουθούν οι ιδιωτικές επιχειρήσεις.

Οπως δηλώνει ο κ. Δημήτρης Τζάνας σύμβουλος επενδύσεων της Proton Bank «οι 1.500 μονάδες είναι ένα ισχυρό σημείο αντίδρασης της αγοράς, γεγονός που έχει επαληθευτεί σε σημαντικές ημερομηνίες την τελευταία δωδεκαετία». Οπως εξηγεί, «και το 1998 λίγες ημέρες πριν η δραχμή κλειδώσει στον ευρωπαϊκό μηχανισμό του ευρώ και εισέλθει η Ελλάδα στην ΟΝΕ και στο χαμηλό του 2003 με τον πόλεμο στον Περσικό Κόλπο ο Γενικός Δείκτης φρέναρε στις 1.500 μονάδες». Κάτι αντίστοιχο συμβαίνει και τώρα λέει ο κ. Τζάνας «αφού για να διασπάσει ο Γενικός Δείκτης τις 1.500 μονάδες θα πρέπει να συμβεί κάτι πολύ καταστροφικό για την ελληνική οικονομία όπως πολύ άσχημα θα ήταν για παράδειγμα η έξοδος της Ελλάδας από τη Ζώνη του Ευρώ. Ακόμη και μια πιθανή αναδιάρθρωση (haircut) του δημοσίου χρέους δεν θα επηρεάσει σε τόσο μεγάλο βαθμό το χρηματιστήριο». Συμπερασματικά λοιπόν η αγορά έχει προεξοφλήσει τα χειρότερα, οι επενδυτικές ευκαιρίες είναι μεγάλες καθώς οι αποτιμήσεις βρίσκονται σε επίπεδα 1998-1999. Με τον Γενικό Δείκτη να υπολείπεται 32,31% από τις 31 Δεκεμβρίου του 2009 και τη συνολική κεφαλαιοποίηση να έχει απολέσει 25 δισ. ευρώ από το ξεκίνημα του 2010 το Χρηματιστήριο Αθηνών (Χ.Α.) βρίσκεται σε μία περιδίνηση χωρίς να μπορεί κανείς να προβλέψει τι θα επακολουθήσει.

Αποδόσεις μετοχών του FTSE 20

31/12/2009 - 8/12/2010, μεταβολή τιμής %

ΜΕΤΟΧΗ	31/12/09	8/12/10	ΑΠΟΔΟΣΗ (%)
Coca Cola	15,99	19,55	**22,26**
Εθνική	18,1	7,11	**-60,72**
ΟΠΑΠ	15,34	13,9	**-9,39**
ΟΤΕ	10,29	7,3	**-29,06**
ΔΕΗ	13	11,67	**-10,23**
Κύπρου	4,93	2,97	**-39,76**
Alpha Bank	8,2	4,64	**-43,41**
Eurobank	7,88	4,42	**-43,91**
Ελλην. Πετρέλαια	7,81	5,72	**-26,76**
TITAN	20,32	15,7	**-22,74**
MPB	2,29	1,19	**-48,03**
Πειραιώς	8,09	3,3	**-59,21**
Ταχ. Ταμιευτήριο	4,42	3,18	**-28,05**
Motor Oil	10,64	7,9	**-25,75**
Βιοχάλκο	3,97	3,73	**-6,05**
ATE Bank	1,94	0,77	**-60,31**
Jumbo	8,87	5,3	**-40,25**
ΕΛΛΑΚΤΩΡ	5,15	3,41	**-33,79**
MIG	1,99	0,77	**-61,31**
Μυτιληναίος	5,02	4,44	**-11,55**

Πηγή: Merit ΑΧΕΠΕΥ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Περιφερειακή αγορά

Το Χ.Α. παραμένει μία περιφερειακή αγορά και η ορατότητα στο οικονομικό, πολιτικό και εταιρικό σκηνικό είναι σκοτεινή. Οι εγχώριες μετοχές δεν μπορούν παρά να παραμένουν στο περιθώριο των διεθνών συναλλαγών. Κανείς ξένος επενδυτής δεν επιθυμεί να τοποθετηθεί στην ελληνική αγορά όταν το πρόβλημα της χώρας είναι δημοσιονομικό και οι προβλέψεις είναι δυσοίωνες. Η επενδυτική ψυχολογία παραμένει ευμετάβλητη και η ελπίδα δίνει εύκολα τη θέση της στον φόβο. Οι επιχειρηματίες δηλώνουν απογοητευμένοι από τις νωχελικές κινήσεις της κυβέρνησης να προωθήσει αναπτυξιακά μέτρα και να μειώσει τους φορολογικούς συντελεστές. Περισσότερες από 1.500 επιχειρήσεις Α.Ε. και ΕΠΕ έχουν μεταναστεύσει σε Βουλγαρία και Σκόπια. Ταυτόχρονα μεγάλες επιχειρήσεις όπως η Παπαστράτος, η Coca Cola έχουν εκφράσει μέσω των διοικήσεών τους τον προβληματισμό τους για το φορολογικό καθεστώς στη χώρα μας που συνεχώς αλλάζει και δεν ευνοεί την ανάπτυξη και τις επενδύσεις. Μέσα σε αυτό το περιβάλλον το Χ.Α. βυθίζεται σε μία απαξιωτική τροχιά. Η μεταβλητότητα και η αρνητική ψυχολογία των επενδυτών συμβαδίζουν στο Χρηματιστήριο. Ουσιαστικοί καταλύτες να αλλάξουν αυτή την πορεία της αγοράς δεν μπορεί να υπάρξουν, καθώς όλα εξαρτώνται από τη δημοσιονομική πορεία της χώρας. Ανάσες για την αγορά θα υπάρξουν όταν μειώνονται το έλλειμμα και το χρέος. Το Χρηματιστήριο έχει συνδέσει την πορεία του με την έξοδο της χώρας μας από την κρίση και κυρίως με τη χρονική στιγμή που θα μπορέσει και πάλι η Ελλάδα να δανειστεί κεφάλαια από τις αγορές μέσω των ομολόγων. Μέχρι να συμβεί αυτή η εξέλιξη, η εγχώρια χρηματιστηριακή αγορά θα είναι σε πεδίο κινούμενης άμμου με απρόβλεπτες συνέπειες για τις μετοχές.

ΣΥΝΤΟΜΑ

Λογισμικά της SAP σε εγχώριες επιχειρήσεις

Το έργο εγκατάστασης του λογισμικού SAP στην εταιρεία Uniteam Marine Ltd ολοκλήρωσε με επιτυχία η Supernova Consulting Ltd, χρυσός εξουσιοδοτημένος συνεργάτης της SAP στην Κύπρο. Το έργο αφορά την υλοποίηση των επιχειρηματικών λύσεων SAP Business All-in-One και SAP Business Intelligence. Με τις λύσεις αυτές, οι τελικοί χρήστες και υπεύθυνοι λήψης αποφάσεων είναι σε θέση να ελέγξουν άμεσα και γρήγορα επιχειρηματικά δεδομένα και να βελτιώσουν την αποδοτικότητα των κερδών τους, χρησιμοποιώντας απλές και αυτοματοποιημένες διαδικασίες, καλύπτοντας τις ανάγκες της εταιρείας, οι οποίες μεταξύ άλλων ήταν η αντικατάσταση συστημάτων παλαιότερης τεχνολογίας, η μείωση του χρόνου διεκπεραίωσης εγγραφών κι ελέγχων και η ετοιμασία αυτοματοποιημένων και αξιόπιστων αναφορών.

Κυκλοφόρησε αγγλικός επιχειρηματικός οδηγός

Κυκλοφόρησε ο πρώτος αγγλόφωνος οδηγός Business to Business (B2B) για την Κύπρο και την οικονομία της. Πρόκειται για μια νέα έκδοση της εταιρείας Nomisma Εκδοτική, η οποία στοχεύει στο να συμβάλει στην προσπάθεια προσέλκυσης ξένων επιχειρήσεων και επενδύσεων στην Κύπρο. Στην έκδοση περιλαμβάνονται επίκαιρες συνεντεύξεις των υπουργών Οικονομικών και Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, οι οποίοι, αφού καταγράφουν τα δεδομένα των τομέων τους, αναφέρουν τα πλεονεκτήματα της Κύπρου, για να μετατραπεί σε περιφερειακό κέντρο ξένων επενδύσεων και επιχειρήσεων. Επίσης, δημοσιεύονται όλες οι τελευταίες εξελίξεις για τα κυριότερα μεγέθη της κυπριακής οικονομίας και αναλύονται οι σημαντικοί τομείς ανάπτυξης του τόπου.

Παρατέθηκε το πρόγευμα με τον υπουργό

Ο Κυπριακός Οργανισμός Προσέλκυσης Επενδύσεων (CIPA), σε συνεργασία με τον Κύπρο-Γαλλικό Επιχειρηματικό Σύνδεσμο, πραγματοποίησε την περασμένη Τρίτη στο Hilton, στην παρουσία του υπ. Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, Αντώνη Πασχαλίδη, αλλά και του Γάλλου πρέσβη, Jean-Marc Rives, την εκδήλωση «Πρόγευμα με τον Υπουργό», στην οποία έλαβαν μέρος ανώτατα διευθυντικά στελέχη γαλλικών εταιρειών που επένδυσαν στην Κύπρο. Οι παρευρισκόμενοι είχαν την ευκαιρία να συζητήσουν με τον υπουργό θέματα που αφορούν την παρουσία των εταιρειών τους στην Κύπρο, αλλά και άλλα θέματα, σε σχέση με το ευρύτερο επενδυτικό περιβάλλον της Κύπρου.

Μεσογειακός παίκτης τηλεπικοινωνιών η Cyta

Η Cyta και η MedNautilus, η Στρατηγική Επιχειρησιακή Μονάδα Μεσογείου της Telecom Italia Sparkle, που αποτελεί τον βραχίονα διεθνών υπηρεσιών του ομίλου Telecom Italia, εξαγγέλλουν την εμπορική λειτουργία του νέου υποθαλάσσιου καλωδιακού υποσυστήματος TELMAR, που διασυνδέει το Τελ Αβίβ με τη Μασσαλία. Το TELMAR αντιπροσωπεύει την τρίτη διέξοδο της τηλεπικοινωνιακής αγοράς του Ισραήλ προς διεθνείς καλωδιακές υποδομές μέσω δικτύων της MedNautilus, εκτός των υφισταμένων επιλογών που προσφέρονται από Πετάχ Τίκβα και Χάιφα προς Κατάνια και από Τελ Αβίβ προς Μαζάρα.

Καταστήματα διαρκούς εξυπηρέτησης κατά ΕΠΑ

Ο Σύνδεσμος Καταστημάτων Διαρκούς Εξυπηρέτησης (ΣΥΚΑΔΕ) βάλλει κατά της Επιτροπής Προστασίας Ανταγωνισμού, αφού, όπως υποστηρίζει ο σύνδεσμος, η ΕΠΑ διενήργησε και απέστειλε εκθέσεις αιτιάσεων για την αγορά γάλακτος σε όλους τους εμπλεκόμενους στην αγορά εκτός του ΣΥΚΑΔΕ. «Εμείς, ως Σύνδεσμος Καταστημάτων Διαρκούς Εξυπηρέτησης, είμαστε στη διάθεση της επιτροπής να συζητήσουμε το θέμα και να προσκομίσουμε στοιχεία που να επιβεβαιώνουν τις πιο πάνω προσεγγίσεις μας. Προσεγγίσεις που επιβεβαιώνονται, χωρίς ιδιαίτερη διερεύνηση, μέσα από τις τηλεοπτικές και άλλες διαφημίσεις των υπεραγορών, οι οποίες για τον δικό μας κλάδο αποτελούν, τουλάχιστον, πρόκληση», τονίζει η ανακοίνωση του συνδέσμου, ενώ συμπληρώνει: «Πιστεύουμε ότι και η επιτροπή, στο πλαίσιο της αποστολής της, που είναι η διασφάλιση συνθηκών υγιούς ανταγωνισμού στην αγορά, οφείλει να διασφαλίσει ότι όλοι οι κλάδοι του λιανικού εμπορίου, οι οποίοι διαθέτουν στην αγορά προϊόντα γάλακτος, τυγχάνουν, αν όχι ίσης, τουλάχιστον δίκαιης μεταχείρισης».

Έκτακτη Γενική Συνέλευση από τον ΠΑΣΥΞΕ

Ο Παγκύπριος Σύνδεσμος Ξενοδόχων ανακοινώνει ότι θα πραγματοποιηθεί Έκτακτη Γενική Συνέλευση των μελών του, η οποία ορίστηκε για την Πέμπτη 16 Δεκεμβρίου. Επιπρόσθετα, με την ευκαιρία της εορταστικής περιόδου, θα ακολουθήσει γεύμα στο οποίο θα παρακαθήσουν υπουργοί και γενικοί διευθυντές υπουργείων, βουλευτές, πρόεδροι και γενικοί διευθυντές ημικρατικών και άλλων οργανισμών, συνδέσμων και αρμόδιων τουριστικών φορέων. Παράλληλα, ο ΠΑΣΥΞΕ έχει ήδη προχωρήσει στην κατάρτιση ελκυστικών πακέτων διαμονής για τα Χριστούγεννα, σε συνεργασία με τον ΚΟΤ. Ο χριστουγεννιάτικος κατάλογος προσφορών ΠΑΣΥΞΕ κυκλοφορεί στην αγορά, τόσο σε έντυπη όσο και σε ηλεκτρονική μορφή.

Επαφές ΚΕΒΕ με Ουκρανούς εκπροσώπους

Το ΚΕΒΕ μαζί με τον Επιχειρηματικό Σύνδεσμο Κύπρου-Ουκρανίας, που ανήκει στη δύναμη του, και κατά τη διάρκεια των επαφών του με ξένες αντιπροσωπείες, πραγματοποίησε συνάντηση με εκπροσώπους του Κοινοβουλίου της Ουκρανίας. Στο πλαίσιο της συνάντησης, στην οποία παρευρέθηκε και ο πρέσβης της Ουκρανίας στην Κύπρο, τονίσθηκαν με ιδιαίτερη έμφαση οι φιλικές και ιστορικές σχέσεις μεταξύ των δύο λαών, καθώς και οι διμερείς εμπορικές και επιχειρηματικές σχέσεις που συνεχώς αναπτύσσονται μεταξύ της Κύπρου και της Ουκρανίας. Σημειώνεται ότι η Κύπρος είναι μεταξύ των μεγαλύτερων επενδυτών στην Ουκρανία, με επενδύσεις που υπερβαίνουν τα 9 δισ. ευρώ.

Μικρή ανάσα για το ΧΑ

Του **ΑΝΕΣΤΗ ΝΤΟΚΑ**

Η σταθεροποίηση του Γενικού Δείκτη του Χρηματιστηρίου Αθηνών πάνω από τις 1.500 μονάδες αποτέλεσε μικρή ανάσα ανάκαμψης για την ελληνική χρηματιστηριακή αγορά που εμφανίζει τη χειρότερη επίδοση μεταξύ των 27 της Ευρωπαϊκής Ενωσης. Η επιστροφή επενδυτών με χαμηλή συναλλακτική δραστηριότητα που τοποθέτησαν κεφάλαια σε τράπεζες και ορισμένα βιομηχανικά blue chips επέτρεψαν στον Γενικό Δείκτη να αναρριχηθεί προς τις 1.550 μονάδες.

Ο άλυτος γρίφος για την εγχώρια αγορά μετοχών παραμένει ο αναιμικός όγκος συναλλαγών και η ανύπαρκτη εμπορευσιμότητα των μετοχών. Με τη συμπλήρωση 12 μηνών στο Χ.Α. οι ξένοι θεσμικοί έχουν ρευστοποιήσει μετοχές συνολικής αξίας 2 δισ. ευρώ. Πρόκειται για ένα μεγάλο ποσό σε μία αγορά που μετά τον Οκτώβριο του 2009 βρίσκεται σε μία συνεχή διαδικασία απαξίωσης με τις περισσότερες μετοχές να έχουν επιστρέψει στα επίπεδα του 1998, δηλαδή προ της εισόδου της χώρας μας στην ΟΝΕ.

Αξίζει να θυμίσουμε ότι από το 2004 έως και το 2007 οι ξένοι είχαν διοχετεύσει στο Χ.Α. συνολικά κεφάλαια ύψους 16 δισ. ευρώ. Από την κατάρρευση της Lehman Brothers (14 Σεπτεμβρίου 2008) το Χ.Α. εισέρχεται σε ένα τούνελ πτώσης με την πλειοψηφία των μετοχών να βυθίζεται ολοένα και χαμηλότερα. Δεν μπορεί να αλλάξει πορεία το Χ.Α. όσο υπάρχει αυτή η σκοτεινή δημοσιονομική εικόνα της χώρας. Ωστόσο οι ξένοι θεσμικοί επειδή ελέγχουν την πλειοψηφία των μετοχών του FTSE 20 και με τη συμπλήρωση του Νοεμβρίου κατέχουν το 50,4% της συνολικής κεφαλαιοποίησης στο Χ.Α. έναντι 48,3% που είναι το ποσοστό των Ελλήνων επενδυτών. Επίσης η απογοήτευση στους εγχώριους επενδυτές αποτυπώνεται και από τις χαμηλότερες επενδυτικές μερίδες που άνοιξαν τον Νοέμβριο (2.810) έναντι 3.679 επενδυτικών μερίδων τον Οκτώβριο.

Κέρδη 13% θα δώσουν τα χρηματιστήρια το 2011, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της Credit Suisse. Ο οίκος θεωρεί ότι οι βασικοί κίνδυνοι της επόμενης χρονιάς, δηλαδή αυτοί που προκύπτουν από την περιφερειακή Ευρώπη, τον πληθωρισμό στην Κίνα και την ολοκλήρωση της αποκατάστασης των αποθεμάτων, είναι αντιμετωπίσιμοι. Υπό αυτές τις συνθήκες, η Credit Suisse αναμένει την ανάπτυξη του ΑΕΠ της παγκόσμιας οικονομίας κατά 4,4% και εξηγεί ότι οι μετοχές εμφανίζονται φθηνές σε σχέση με τις υπόλοιπες επενδύσεις.

Με το σημερινό κόστος δανεισμού, όπως αυτό διαμορφώνεται στην αγορά των ομολόγων, η δημοσιονομική κατάσταση των χωρών της περιφέρειας κρίνεται μη διατηρήσιμη. Οπως υπολόγισε η Credit Suisse, οι τόκοι τους οποίους καλείται να πληρώνει κάθε χρόνο η Ελλάδα για την εξυπηρέτηση του χρέους της, ανέρχονται στο 15,1% του ΑΕΠ, την ώρα που η μακροπρόθεσμη τάση του ΑΕΠ εμφανίζει ονομαστική αύξηση της τάξης του 4,5%. Επιπλέον, με το χρέος να προβλέπεται στο 130,2% του ΑΕΠ φέτος, ο οίκος δεν βλέπει πώς η Ελλάδα (αλλά και η Ιρλανδία) μπορεί να αποφύγει την αναδιάρθρωση. «Παρόλα αυτά, δεν περιμένουμε μια γενικευμένη κρατική χρεοκοπία», τονίζουν οι αναλυτές.

Με βάση αυτές τις εκτιμήσεις, η Credit Suisse χαρακτηρίζει τις πιθανότητες μιας ελληνικής χρεοκοπίας, όπως αυτές αποτυπώνονται στις αγορές, ως υπερβολικές.

Κρίση χρεών

Της **ΖΕΖΑΣ ΖΗΚΟΥ**

Η χειρότερη οικονομική θύελλα από τη δεκαετία του 1930 έχει απομακρυνθεί από τον οικονομικό ορίζοντα, αλλά ένα άλλο σύννεφο είναι εξαιρετικά απειλητικό: Το τεράστιο δημόσιο χρέος. Ολες οι κυβερνήσεις των πλούσιων χωρών έχουν δανειστεί τεράστια ποσά, καθώς η οικονομική ύφεση μείωσε τα φορολογικά έσοδα και αύξησε τις δαπάνες λόγω της διάσωσης από την κατάρρευση τραπεζών και επιχειρήσεων μέσω των προγραμμάτων αναθέρμανσης της οικονομίας. Νέα στοιχεία οικονομολόγων του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου αναφέρουν ότι το δημόσιο χρέος των δέκα πλουσιότερων κρατών θα αυξηθεί από το 78% του ΑΕΠ το 2007 στο 114% έως το 2014. Θα χρωστούν δηλαδή 50.000 δολάρια ανά πολίτη. Ποτέ άλλοτε από την εποχή του Δευτέρου Παγκοσμίου Πολέμου, τόσες πολλές κυβερνήσεις δεν δανείσθηκαν, τόσο γρήγορα και τόσο πολύ.

Και η σημερινή αύξηση του χρέους, σε αντίθεση με την εποχή του πολέμου, δεν θα είναι προσωρινή. Ελάχιστα πλούσια κράτη θα θεσπίσουν τόσο αυστηρά μέτρα λιτότητας προκειμένου να σταματήσουν την περαιτέρω αύξηση των χρεών τους. Και το χειρότερο είναι ότι ο σημερινός δανεισμός λαμβάνει χώρα πριν από τη βραδυφλεγή κατάρρευση του προϋπολογισμού εξαιτίας του αυξανόμενου κόστους της συνταξιοδότησης και των δαπανών της ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης ενός γηράσκοντος πληθυσμού. Εως το 2050, το ένα τρίτο του πληθυσμού των πλούσιων κρατών θα είναι μεγαλύτερο των 60 ετών. Ο δημογραφικός απολογισμός θα είναι δέκα φορές μεγαλύτερος από το δημοσιονομικό κόστος της χρηματοπιστωτικής κρίσης.

Αυτή η ανησυχητική κατάσταση βάζει τους αρμοδίους σε μία επικίνδυνη θέση. Βραχυπρόθεσμα, ο κρατικός δανεισμός αποτελεί ουσιώδες αντίδοτο στην οικονομική κατάρρευση. Χωρίς τη διάσωση των τραπεζών, η οικονομική συντριβή θα ήταν κάτι περισσότερο από καταστροφή. Χωρίς τα προγράμματα κρατικής ενίσχυσης, η διεθνής ύφεση θα ήταν βαθύτερη και πιο εκτενής. Και η παράταση της επιβράδυνσης θα προκαλούσε ακόμη μεγαλύτερη ζημία στα δημόσια οικονομικά.

Οι κυβερνήσεις, διψασμένες για κεφάλαια, τελικώς θα «στριμώξουν» τους ιδιώτες επενδυτές, περιορίζοντας την οικονομική ανάπτυξη. Το πιο ανησυχητικό είναι ότι το εύρος της υπερχρέωσης ενδέχεται τελικώς να ωθήσει τα κράτη να κηρύξουν χρεοκοπία ή να μειώσουν το πραγματικό κόστος του χρέους τους, μέσω του υψηλότερου πληθωρισμού. Οι επενδυτές ανησυχούν και για τα δύο ενδεχόμενα. Οπως είναι παγκοσμίως γνωστό, οι ανησυχίες για χρεοκοπία εστιάζονται στις ασθενέστερες χώρες της Ευρωζώνης, ιδιαίτερα στην Ελλάδα, την Ιρλανδία, την Πορτογαλία και την Ισπανία.

Η έκδοση χρημάτων για να αγορασθούν κρατικά ομόλογα, για παράδειγμα, θα αυξήσει την απόδοσή τους και δεν θα τη μειώσει. Τι θα πρέπει λοιπόν να πράξουν οι υπεύθυνοι; Η εφαρμογή δημοσιονομικής λιτότητας -μέσω επαχθών Μνημονίων- αποτελεί λάθος. Μία εσπευσμένη δημοσιονομική λιτότητα -στην περίπτωση της Ιρλανδίας- είναι αντιπαραγωγική, ιδιαίτερα μετά τη χρεοκοπία των τραπεζών. Αντί να μειώσουν τα ελλείμματά τους τη στιγμή αυτή, τα πλούσια οικονομικώς κράτη χρειάζεται να δώσουν την υπόσχεση και την αξιοπιστία ότι θα το πράξουν όταν οι οικονομίες τους γίνουν ισχυρότερες. Με ποιον τρόπο, όμως; Οι υποσχέσεις των πολιτικών δεν αξίζουν και πολλά από μόνες τους. Κάθε δέσμευσή τους για επίδειξη σύνεσης θα πρέπει να συνοδεύεται από σαφείς αρχές ως προς τον τρόπο με τον οποίο θα συρρικνωθούν τα ελλείμματα, νέους κανόνες που θα τονώσουν τη σπονδυλική στήλη της πολιτικής τους και ταχεία δράση σε δύσκολα μέτρα που θα περιορίσουν τις δαπάνες μακροπρόθεσμα.

Το ερώτημα είναι αν οι ευρωπαϊκές οικονομίες θα εκμεταλλευτούν τις δυνατότητες που δίνει η Συνθήκη της Λισσαβώνας σχετικά με την ανάθεση μεγαλύτερου ρόλου στους ευρωπαϊκούς θεσμούς, όπως είναι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Τα μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου εξακολουθούν μέχρι σήμερα να μεταφέρουν τον εθνικό (και κομματικό) τους μανδύα στην ευρωπαϊκή άσκηση των καθηκόντων τους.

Η δημοσιονομική κρίση και το μέλλον της Ε.Ε.

Του **ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΑΠΕΡΓΗ**

Πώς θα περιγράφαμε την εικόνα της Ευρωπαϊκής Ενωσης (Ε.Ε.) σήμερα σε όρους συνδετικών δεσμών ανάμεσα στα κράτη-μέλη που να είναι σε θέση να λειτουργούν και να κρατούν όρθιο το ευρωπαϊκό οικοδόμημα; Ο πρώτος σύνδεσμος έχει να κάνει με την πολιτική ενοποίηση που θα βοηθούσε στην αποφυγή οικονομικών, κοινωνικών και πολιτικών συγκρούσεων, όπως αυτές που οδήγησαν στον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο. Ο δεύτερος σύνδεσμος έχει να κάνει με τη δημιουργία της Κοινοτικής Αγοράς. Ο τρίτος σύνδεσμος σχετίζεται με τη δημιουργία κοινής αγοράς που θα απέτρεπε την απόκλιση πληθωριστικών πιέσεων ανάμεσα στα μέλη, την αποτροπή μεταβολών στις συναλλαγματικές ισοτιμίες και την ενθάρρυνση των συναλλαγών (στην πραγματική οικονομία και τον χρηματοοικονομικό τομέα).

Ο κυριότερος σύνδεσμος όμως που απαιτείται για τη συνοχή μιας ενοποιημένης αγοράς έχει να κάνει με τη σχέση ανάμεσα στη δημοσιονομική και νομισματική πολιτική. Γνωστή και ως σχέση της «μη επιθυμητής αριθμητικής», βασίζεται στο γεγονός ότι σ' ένα τέτοιο ενοποιημένο περιβάλλον πρέπει να υπάρχει ένας κοινός δημοσιονομικός προϋπολογισμός.

Ο σύνδεσμος ανάμεσα στη δημοσιονομική και στη νομισματική πολιτική οδηγεί ταυτόχρονα και στο πρόβλημα της ασυνέπειας της οικονομικής πολιτικής. Το πρόβλημα έγκειται στο γεγονός ότι εάν είναι δυνατή η αθέτηση υποσχέσεων, κυρίως από την πλευρά των οικονομικών αρχών, τότε το οικονομικό σύστημα το αναγνωρίζει και η ζημιά από την έλλειψη αξιοπιστίας επηρεάζει ολόκληρη τη λειτουργία του εν λόγω συστήματος. Η πιθανή λύση, όπως αυτή μεταφράζεται με κοινή νομισματική και δημοσιονομική αρχή, οδηγεί σε περαιτέρω προβλήματα αξιοπιστίας, αφού εάν η νομισματική αρχή δεν είναι ανεξάρτητη, τότε υπάρχει πάντα ο πειρασμός να χρηματοδοτεί τα μεγάλα δημοσιονομικά ελλείμματα με την κοπή χρήματος και την τροφοδοσία του συστήματος με υψηλούς ρυθμούς πληθωρισμού. Το φαινόμενο αυτό οδήγησε στην παρουσία της ανεξάρτητης Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και στο Σύμφωνο Ανάπτυξης και Σταθερότητας.

Για μία ενοποιημένη ευρωπαϊκή αγορά πρέπει να υπάρχει ένας κοινός δημοσιονομικός προϋπολογισμός

Ομως με τη δημοσιονομική πολιτική να παραμένει στη διακριτική ευχέρεια των εθνικών κυβερνήσεων, αυτή θα συνεχίζει να μολύνει την άσκηση κοινής νομισματικής πολιτικής. Με τον τρόπο αυτό, το δημοσιονομικό ελληνικό δράμα μετατράπηκε σε ευρωπαϊκή κρίση ή κρίση του ευρώ. Ενα από τα σημερινά λάθη της παγκόσμιας (άρα και της ευρωπαϊκής) οικονομικής πολιτικής είναι ότι η σταθερότητα του χρηματοοικονομικού συστήματος δεν αποτελούσε μέχρι τώρα βασικό πυλώνα της οικονομικής πολιτικής, σε συνάρτηση με τους άλλους δύο πυλώνες, δηλαδή της μείωσης της ανεργίας και της σταθερότητας των τιμών. Η Κεντρική Τράπεζα των ΗΠΑ διέγνωσε γρήγορα το φαινόμενο αυτό και με μαζικές εισροές ρευστότητας στην οικονομία μετρίασε τις επιπτώσεις της χρηματοοικονομικής και τραπεζικής κρίσης στις ΗΠΑ, κάτι που δυστυχώς δεν έκανε η ΕΚΤ στην Ευρώπη.

Επιπλέον, η άσκηση δημοσιονομικής πολιτικής από τις εθνικές κυβερνήσεις δημιουργεί έντονες πολιτικές πιέσεις σε αυτές να υποκύψουν στη διενέργεια δαπανών που περικλείουν τα στοιχεία της κοινωνικής πολιτικής και επιβαρύνουν τόσο τα δημοσιονομικά ελλείμματα όσο και τα δημοσιονομικά χρέη, ενώ ταυτόχρονα αποδυναμώνουν το κίνητρο για την υιοθέτηση διαρθρωτικών αλλαγών των ευρωπαϊκών οικονομιών που θα τις οδηγήσει στο αναπτυξιακό μονοπάτι, που με τη σειρά του, θα ελαφρύνει σημαντικά τα δημοσιονομικά προβλήματα.

Οι ανωτέρω διασυνδέσεις ανάμεσα στα κράτη-μέλη οδηγούν σε έντονες προστριβές μεταξύ τους, ενώ η αποφυγή τέτοιων προστριβών απαιτεί την υιοθέτηση μιας εκ των κατωτέρων λύσεων, που αποτελούν και τις δύο πιο σημαντικές ομάδες στην Ευρώπη. Η πρώτη ομάδα επιθυμεί την ενδυνάμωση της περαιτέρω επεκτατικής δημοσιονομικής πολιτικής για την υποστήριξη στόχων που σχετίζονται με την επέκταση του κοινωνικού κράτους, ενώ η δεύτερη ομάδα βρίσκεται κάπου ανάμεσα στη παρουσία αποτελεσματικών κερδών, από την ολοκλήρωση της οικονομικής πολιτικής σε όλες τις μορφές της (περιλαμβανομένης και της δημοσιονομικής) και τις ζημιές που επιφέρουν φαινόμενα ντόμινο που μια πιθανή αύξηση της συγκέντρωσης της οικονομικής πολιτικής μπορεί να επιφέρει. Η πρόσφατη δημοσιονομική κρίση στην Ευρώπη επιβεβαιώνει την παρουσία της σύγκρουσης των δύο αυτών ομάδων στην ήπειρό μας.

Εάν δεν αλλάξει ο κεντρικός σχεδιασμός της λειτουργίας των διαφόρων θεσμών στην Ευρώπη, τότε δυστυχώς η κρίση αυτή θα γιγαντωθεί. Ετσι, χρειάζονται δραστικές θεσμικές αλλαγές, όπως η μεγαλύτερη διαφάνεια στις χρηματοοικονομικές συναλλαγές, η αλλαγή του τρόπου άσκησης των δημοσιονομικών πολιτικών καθώς και η αποκοπή του συνδέσμου ανάμεσα στην ΕΚΤ και τις «απρόσεκτες» δημοσιονομικές πολιτικές.

Ταυτόχρονα, το ερώτημα είναι στην ικανότητα των ευρωπαϊκών οικονομιών να εκμεταλλευτούν τις δυνατότητες που δίνει η Συνθήκη της Λισσαβώνας σχετικά με την ανάθεση μεγαλύτερου ρόλου στους ευρωπαϊκούς θεσμούς, όπως είναι το ευρωπαϊκό κοινοβούλιο. Τα μέλη του ευρωπαϊκού κοινοβουλίου εξακολουθούν μέχρι σήμερα να μεταφέρουν τον εθνικό (αλλά και κομματικό) τους μανδύα στην ευρωπαϊκή άσκηση των καθηκόντων τους. Ομως, η αποτελεσματική διαχείριση και η άσκηση κοινής δημοσιονομικής πολιτικής δεν επιτρέπουν κάτι τέτοιο. Το ευρωπαϊκό όραμα απαιτεί άμεσα την υιοθέτηση αναπτυξιακών στρατηγικών και μόνον ο νέος θεσμικός ανασχεδιασμός στην Ευρώπη μπορεί να το πετύχει. Θα γίνει; Οψόμεθα!!

Ο κ. Νικόλαος Απέργης είναι καθηγητής Τμήματος Χρηματοοικονομικής & Τραπεζικής Διοικητικής στο Πανεπιστήμιο Πειραιώς.

Η βελτίωση της κρατικής μηχανής

Του **ΝΙΚΟΥ ΤΙΜΟΘΕΟΥ**

Ο δημόσιος τομέας της Κύπρου περιλαμβάνει μεγάλο μέρος της αφρόκρεμας του κυπριακού λαού. Και όμως δεν είναι παραγωγικός. Αυτό δεν το λέμε εμείς, αλλά ο ίδιος ο πολίτης και η πλειονότητα των δημοσίων υπαλλήλων:

- Οι δημόσιοι υπάλληλοι δεν μας εξυπηρετούν!
- Η τάδε δημόσια υπηρεσία δεν είναι αποτελεσματική!
- Το δείνα κυβερνητικό τμήμα είναι αργό!
- Η ποιότητα της δημόσιας παιδείας είναι απαράδεκτα χαμηλή!
- Η παραγωγικότητα των δημοσίων υπαλλήλων είναι πολύ χαμηλή!

Τι άραγε συμβαίνει; Γιατί τόσο χαμηλή παραγωγικότητα;

Το σχήμα φαίνεται εκ πρώτης όψεως οξύμωρο. Η πλειοψηφία των δημοσίων υπαλλήλων προσλήφθηκαν μετά από γραπτές και προφορικές εξετάσεις και σίγουρα κατατάχθηκαν κι αργότερα προάχθηκαν ανάμεσα στους καλύτερους υποψηφίους (άσχετα αν μπορεί να παρεισέφρησε στο τελικό στάδιο και κάποιο «μέσο»). Οι άνθρωποι αυτοί έχουν αρκετά από τα αναγκαία προσόντα, τις ατομικές ικανότητες και την τεχνογνωσία, για να εκτελέσουν παραγωγικά τη δουλειά τους. Οι περισσότεροι διέπρεψαν στα σχολεία και στα πανεπιστήμια όπου φοίτησαν και στην πλειοψηφία τους μπορούν να επιμορφωθούν, για να καλύψουν τα κενά. Γιατί άραγε δεν μπορούν να αποδώσουν;

Προφανώς η ρίζα του κακού βρίσκεται αλλού και όχι στους δημοσίους υπαλλήλους. Αυτό που φταίει είναι το σύστημα: Η έλλειψη ξεκάθαρης αποστολής και καθορισμένων στόχων, οι απηρχαιωμένες διαδικασίες, οι λανθασμένοι ρόλοι που ανατίθενται στα άτομα, ο μη αποδοτικός τρόπος εκτέλεσής τους, η έλλειψη δεικτών μέτρησης της παραγωγικότητας, η σύγχυση ως προς τις προτεραιότητες, ο συγκεντρωτισμός και η συνύπαρξη στην ίδια μονάδα των λειτουργιών διαμόρφωσης πολιτικής και των δραστηριοτήτων υλοποίησής της κι εξυπηρέτησης του πολίτη-πελάτη, η μη εκχώρηση της εξουσίας στο επίπεδο εκτέλεσης της εργασίας κ.ο.κ.

Μια ματιά στις διάφορες κυβερνητικές υπηρεσίες πείθει για του λόγου το αληθές. Στα πλείστα κυβερνητικά γραφεία υπάρχει μονίμως συνωστισμός, το Κτηματολόγιο σπάει τα νεύρα των πολιτών που περιμένουν να εξυπηρετηθούν, στα νοσοκομεία οι ουρές είναι ατέλειωτες και οι κατάλογοι αναμονής πολύμηνοι, η διακίνηση στους δρόμους των πόλεων χειροτερεύει από μέρα σε μέρα, το Ταχυδρομείο παραδίδει ανά δεκαπενθήμερο (δυο-δυο) τα εβδομαδιαία περιοδικά στις αγροτικές περιοχές, οι λακκούβες στους δρόμους περιμένουν εβδομάδες και μήνες να επιδιορθωθούν (και μεγάλο μέρος των χρημάτων που καταβάλλονται για την αποκατάσταση των οδοστρωμάτων κλείνει άλλες τρύπες των ανεπαρκών προϋπολογισμών των δήμων), οι πολεοδομικές άδειες δεν εκδίδονται ποτέ έγκαιρα, η παιδεία πάσχει και συμπληρώνεται με την απαραίτητη πια παραπαιδεία με τεράστια δαπάνη χρόνου, χρήματος και περιβαλλοντική επιβάρυνση – ο κατάλογος είναι ατέλειωτος!

Φωτεινή εξαίρεση τα Κέντρα Εξυπηρέτησης του Πολίτη που επιβεβαιώνουν τον κανόνα και φυσικά δεν λύνουν το πρόβλημα, αφού απλά συνιστούν ωραία βιτρίνα ενός αντιπαραγωγικού οικοδομήματος.

Ο μύθος

Πολλοί ανά το παγκόσμιο προσπάθησαν να αναμορφώσουν τον δημόσιο τομέα και απέτυχαν. Γιατί; Επειδή όλες οι (αποτυχημένες) προσπάθειές τους βασίζονταν σε κάποιον μύθο και σε λανθασμένες αρχές και μεθόδους.

Ο συντηρητικός μύθος λέει ότι μια κυβέρνηση μπορεί να βελτιωθεί με το να ξοδεύει λιγότερα και να κάνει λιγότερα. Στην πραγματικότητα θα εξοικονομηθούν κάποια χρήματα των φορολογουμένων, αλλά οι πολίτες θα ταλαιπωρούνται περισσότερο και δεν θα βελτιωθεί η παραγωγικότητα.

Ο φιλελεύθερος μύθος, που περιέργως ταυτίζεται με τον κομμουνιστικό μύθο, ισχυρίζεται ότι μια κυβέρνηση μπορεί να βελτιωθεί με το να ξοδεύει περισσότερα και να κάνει περισσότερα. Στην πραγματικότητα, με το να ρίχνεις περισσότερα χρήματα σε ένα μη αποδοτικό σύστημα, απλά αυξάνεις τη σπατάλη. Η κατάρρευση των καθεστώτων κεντρικού προγραμματισμού (ή κατ' ευφημισμόν του υπαρκτού σοσιαλισμού) το απέδειξε περίτρανα.

Ο επιχειρηματικός μύθος επιζητεί να βελτιώσει την κυβερνητική μηχανή με το να τη διευθύνει σαν μια επιχείρηση. Στην πραγματικότητα, αν και ορισμένες τεχνικές διεύθυνσης επιχειρήσεων μπορούν να συμβάλλουν στη βελτίωση, υφίστανται κρίσιμες διαφορές ανάμεσα στον δημόσιο και στον ιδιωτικό τομέα.

Ο μύθος του υπαλλήλου ισχυρίζεται ότι οι δημόσιοι υπάλληλοι θα γίνουν πιο παραγωγικοί, αν αφεθούν να λειτουργούν με αυτονομία και τους δοθούν περισσότερα χρήματα. Στην πραγματικότητα δεν είναι η έλλειψη χρημάτων που φταίει για τη χαμηλή παραγωγικότητα, αλλά ο τρόπος που δαπανώνται (ή σπαταλούνται) τα χρήματα και γενικότερα οι πόροι του Δημοσίου. Και είναι απίθανο να μπορέσουν μόνοι οι δημόσιοι υπάλληλοι, χωρίς κατάλληλη μεθοδολογία, τεχνογνωσία και καθοδήγηση, να αναμορφώσουν την υπηρεσία-μονάδα τους.

Ο μύθος του καλύτερου προσωπικού λέει ότι η δημόσια υπηρεσία θα βελτιωνόταν, αν προσλαμβάνονταν άτομα υψηλότερων προσόντων. Στην πραγματικότητα δεν φταίνε τα άτομα, αλλά το σύστημα. Και αν δεν διορθωθεί αυτό, όποια άτομα και αν προσληφθούν, θα αποδειχθούν εξίσου χαμηλής παραγωγικότητας. Πιθανότατα, μάλιστα, άτομα υψηλότερων προσόντων να απογοητευτούν περισσότερο εργαζόμενοι σε ένα μη αποδοτικό περιβάλλον.

Ριζική αναμόρφωση

Απαιτείται ριζική αναμόρφωση του δημόσιου τομέα, για να επιτευχθεί δραματική βελτίωση της αποτελεσματικότητας, της αποδοτικότητας και της ποιότητάς του ή με μια λέξη της παραγωγικότητάς του.

Η αναμόρφωση αυτή μπορεί να επιτευχθεί μόνον με:

- Αλλαγή του σκοπού, των αξιών, της αποστολής και του οράματος.
- Αλλαγή των διαδικασιών/διεργασιών.
- Αλλαγή των ρόλων, των εξουσιών και των ευθυνών των δημοσίων υπαλλήλων.
- Αλλαγή της δομής.
- Αλλαγή της κουλτούρας των δημοσίων υπηρεσιών-μονάδων.

Για την επίτευξη της ριζικής αναδιαμόρφωσης του Δημοσίου, απαιτείται η διαμόρφωση μιας σειράς κατάλληλων στρατηγικών που να αλληλοσυμπληρώνονται και να αλληλοσυνδέονται και ενός αποδεδειγμένα αποτελεσματικού μοντέλου τόσο ριζικής όσο και συνεχούς βελτίωσης:

(1) Η βασική στρατηγική: Ο σκοπός

Να καθορίζονται με σαφήνεια ο σκοπός, η αποστολή, ο ρόλος και η κατεύθυνση κάθε κυβερνητικής υπηρεσίας (τμήματος/μονάδας).

(2) Η στρατηγική των συνεπειών: Τα κίνητρα

Να καθορίζονται η διεύθυνση της υπηρεσίας, η διαχείριση της απόδοσής της και η διαχείριση του ανταγωνισμού μεταξύ της υπηρεσίας και του ιδιωτικού τομέα.

(3) Η στρατηγική του πελάτη: Το ελέγξιμο

Να καθορίζεται η δυνατότητα του πελάτη (πολίτη) να έχει ανταγωνιστική επιλογή και να διασφαλίζεται η ποιότητα της υπηρεσίας (που λαμβάνει) και της εξυπηρέτησης (που απολαμβάνει).

Εδώ χρησιμοποιούμε τον όρο «πελάτης», για να συγκεκριμενοποιήσουμε τον πολίτη τον οποίον εξυπηρετεί η κάθε υπηρεσία-μονάδα του Δημοσίου και να αποφύγουμε τη γενίκευση που δεν επιτρέπει να έχει τον λόγο στην αξιολόγηση της παραγωγικότητας – αποτελεσματικότητας, αποδοτικότητας και ποιότητας – κάθε υπηρεσίας-μονάδας ο ίδιος ο πολίτης που εξυπηρετείται απ' αυτήν.

(4) Η στρατηγική του ελέγχου: Η εξουσία

Να καθορίζονται η οργανική δομή της υπηρεσίας/μονάδας και η σχέση της με άλλες υπηρεσίες (υπουργείο, διεύθυνση, τμήμα κ.λπ.), ο ρόλος, οι εξουσίες και οι ευθύνες των δημοσίων λειτουργών, οι εξουσίες των διοικητικών οργάνων (π.χ. συμβουλίων) και οι εξουσίες της κοινότητας (π.χ. της τοπικής αυτοδιοίκησης).

(5) Η στρατηγική της κουλτούρας: Η κουλτούρα

Να καθορίζονται οι αξίες, οι επιδιωκόμενες συνήθειες και η συμπεριφορά, οι κακές (προς αποφυγή) συνήθειες και συμπεριφορά, οι ευαισθησίες και να αναγνωρίζονται οι δημόσιοι υπάλληλοι (τι αγγίζει την καρδιά τους και τι κερδίζει το μυαλό τους).

Στο 2ο μέρος του άρθρου μας αυτού θα παρουσιάσουμε το μοντέλο επιχειρηματικής αριστείας, η εισαγωγή του οποίου διασφαλίζει την υλοποίηση των πιο πάνω στρατηγικών.

Ο κ. Νίκος Τιμοθέου είναι τέως ανώτατος εκτελεστικός διευθυντής της ΣΥΤΑ και νυν σύμβουλος επιχειρήσεων.

ΚΥΠΡΟΣ (ΧΑΚ) - ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

ΚΛΕΙΣΙΜΟ 10/12	ΤΙΜΗ ΠΡΟΗΓ. ΕΒΔ.	ΔΙΑΦ. ΕΒΔ.	ΜΕΤΑ-ΒΟΛΗ %	ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ	ΚΕΦΑΛΑΙΟ-ΠΟΙΗΣΗ
0,17	0,16	0,01	6,25%	A&P (ANDREOU & PARASKEVAIDES) ENTERPRISES PUBLIC COMPANY LTD	31,06
0,18	0,18	0,00	0,00%	A. PANAYIDES CONTRACTING PUBLIC LTD	6,58
0,09	0,08	0,01	12,50%	A. TSOKKOS HOTELS PUBLIC LTD	22,61
1,48	1,38	0,10	7,25%	A. ZORBAS & SONS PUBLIC LTD	22,64
0,03	0,03	0,00	0,00%	A.L. PROCHOICE GROUP PUBLIC LTD	4,76
0,27	0,27	0,00	0,00%	A.S.G. (ANDY SPYROU) GROUP PUBLIC LTD	5,67
0,02	0,03	-0,01	-33,33%	ACTIBOND GROWTH FUND PUBLIC COMPANY LTD	1,17
0,18	0,18	0,00	0,00%	AD Shopping Galleries Plc	4,74
2,48	2,48	0,00	0,00%	"AGROS DEVELOPMENT COMPANY ""PROODOS"" PUBLIC LTD"	8,90
0,02	0,02	0,00	0,00%	AIAS INVESTMENT PUBLIC LTD	1,62
0,15	0,15	0,00	0,00%	ALKIS H. HADJIKYRIACOS (FROU-FROU BISCUITS) PUBLIC LTD	14,83
0,02	0,02	0,00	0,00%	ALKIS H. HADJIKYRIACOS (FROU-FROU) PUBLIC LTD (WAR. 2001/2015)	0,50
0,07	0,07	0,00	0,00%	AMATHUS PUBLIC LTD	6,16
0,18	0,19	-0,01	-5,26%	APOLLO INVESTMENT FUND PLC	10,18
0,10	0,10	0,00	0,00%	AQUA SOL HOTELS PUBLIC COMPANY LTD	25,80
0,01	0,01	0,00	0,00%	ASPIS HOLDINGS PUBLIC COMPANY LTD	0,78
0,06	0,06	0,00	0,00%	ASPIS LIBERTY LIFE INSURANCE PUBLIC COMPANY LTD	5,45
0,10	0,10	0,00	0,00%	ASTARTI DEVELOPMENT PLC	9,99
0,49	0,49	0,00	0,00%	ATHINA CYPRUS PUBLIC COMPANY LTD	53,34
1,04	1,01	0,03	2,97%	ATLANTIC INSURANCE COMPANY PUBLIC LTD	40,67
0,01	0,01	0,00	0,00%	AVACOM NET PUBLIC COMPANY LTD	1,50
0,22	0,23	-0,01	-4,35%	AVACOM PUBLIC COMPANY LTD	2,82
2,93	2,88	0,05	1,74%	BANK OF CYPRUS PUBLIC COMPANY LTD	1.739,67
83,00	83,00	0,00	0,00%	Bank Of Cyprus Public Company Ltd – Convertible Bonds 2013/2018	38,40
98,00	98,01	-0,01	-0,01%	Bank Of Cyprus Public Company Ltd – Convertible Capital Securities	632,42
0,22	0,22	0,00	0,00%	BLUE ISLAND PLC	3,40
100,00	100,00	0,00	0,00%	BONDS 2004-2011 A. PANAYIDES CONTRACTING PUBLIC LTD	248,00
0,10	0,10	0,00	0,00%	C.C.C. TOURIST ENTERPRISES PUBLIC COMPANY LTD	14,17
0,08	0,08	0,00	0,00%	C.T.O. PUBLIC COMPANY LTD	16,70
0,30	0,30	0,00	0,00%	CCC HOLDINGS & INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD	13,20
0,04	0,06	-0,02	-33,33%	CEILFLOOR PUBLIC COMPANY LTD	0,20
0,06	0,06	0,00	0,00%	CHARILAOS APOSTOLIDES PUBLIC LTD	3,00
0,04	0,04	0,00	0,00%	CHRIS JOANNOU PUBLIC LTD	0,40
0,06	0,06	0,00	0,00%	CLARIDGE PUBLIC LTD	6,49
0,02	0,03	-0,01	-33,33%	CLR INVESTMENT FUND PUBLIC LTD	5,76
0,13	0,13	0,00	0,00%	CONSTANTINOU BROS HOTELS PUBLIC COMPANY LTD	20,89
0,17	0,17	0,00	0,00%	COSMOS INSURANCE PUBLIC COMPANY LTD	3,06
0,40	0,40	0,00	0,00%	CYPRINT PLC	2,06
0,05	0,06	-0,01	-16,67%	CYPRUS AIRWAYS PUBLIC LTD	19,56
0,21	0,21	0,00	0,00%	CYPRUS AIRWAYS PUBLIC LTD (Nil Paid Rights)	23,32
4,84	4,84	0,00	0,00%	CYPRUS FOREST INDUSTRIES PUBLIC LTD	14,81
0,49	0,51	-0,02	-3,92%	CYPRUS TRADING CORPORATION PLC	45,69
0,39	0,40	-0,01	-2,50%	CYTRUSTEES INVESTMENT PUBLIC COMPANY LTD	11,05
0,16	0,16	0,00	0,00%	CYVENTURE CAPITAL PUBLIC COMPANY LTD	2,18
0,11	0,11	0,00	0,00%	D & M TELEMARKETING PUBLIC LTD	0,85
0,03	0,03	0,00	0,00%	D.H. CYPROTELS PLC	4,90
0,25	0,25	0,00	0,00%	DEMETRA INVESTMENT PUBLIC LTD	50,00
0,17	0,17	0,00	0,00%	Dimco Plc	13,77
0,07	0,08	-0,01	-12,50%	DISPLAY ART PLC	0,95
0,03	0,03	0,00	0,00%	DODONI PORTFOLIO INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD	8,47
0,65	0,65	0,00	0,00%	DOME INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD	16,25
0,03	0,02	0,01	50,00%	EFREMICO HOLDINGS PUBLIC LTD	0,34
0,40	0,40	0,00	0,00%	ELLINAS FINANCE PUBLIC COMPANY LTD	6,40
0,05	0,04	0,01	25,00%	ELMA HOLDINGS PUBLIC COMPANY LTD	14,25
0,65	0,65	0,00	0,00%	EMPIRE CAPITAL INVESTMENTS PUBLIC LTD	3,88
0,17	0,18	-0,01	-5,56%	ERMES DEPARTMENT STORES PLC	29,75
0,01	0,01	0,00	0,00%	ERMES DEPARTMENT STORES PLC (WARRANT)	0,35
0,12	0,12	0,00	0,00%	EUROPROFIT CAPITAL INVESTORS PUBLIC LTD	2,15
0,30	0,30	0,00	0,00%	FINIKAS AMMOCHOSTOU PLC	4,36
0,02	0,02	0,00	0,00%	FINIKAS AMMOCHOSTOU PLC (WARRANTS 2009-2010)	0,03
0,07	0,06	0,01	16,67%	G & K EXCLUSIVE FASHIONS PUBLIC COMPANY LTD	0,47
0,17	0,17	0,00	0,00%	G.A.P. VASSILOPOULOS PUBLIC LTD	6,59
0,01	0,01	0,00	0,00%	Globalvalue Plc	4,08
0,14	0,14	0,00	0,00%	HARVEST CAPITAL MANAGEMENT PUBLIC LTD	1,96
0,90	0,89	0,01	1,12%	HELLENIC BANK PUBLIC COMPANY LTD	275,11
0,20	0,18	0,02	11,11%	INTERFUND INVESTMENTS PLC	11,45
0,03	0,03	0,00	0,00%	ISXIS INVESTMENT PUBLIC LTD	0,33
0,11	0,11	0,00	0,00%	JUPITER PORTFOLIO INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD	6,87
0,12	0,14	-0,02	-14,29%	K + G COMPLEX PUBLIC COMPANY LTD	12,00
0,92	0,91	0,01	1,10%	K. ATHIENITIS CONTRACTORS DEVELOPERS PUBLIC LTD	12,34
0,28	0,31	-0,03	-9,68%	K. KYTHREOTIS HOLDINGS PUBLIC LTD	11,89
0,10	0,10	0,00	0,00%	KANIKA HOTELS PUBLIC COMPANY LTD	6,03
0,07	0,07	0,00	0,00%	KARAOLIS GROUP PUBLIC LTD	1,56
0,18	0,18	0,00	0,00%	KARKOTIS MANUFACTURING & TRADING PUBLIC LTD	1,58
0,37	0,37	0,00	0,00%	KARYES INVESTMENT PUBLIC COMPANY LTD	0,74
1,33	1,28	0,05	3,91%	KEO PLC	41,20
0,01	0,01	0,00	0,00%	KNOSSOS INVESTMENTS PUBLIC LTD	0,22
0,90	0,94	-0,04	-4,26%	KRONOS PRESS DISTRIBUTION AGENCY PUBLIC COMPANY LTD	18,36
0,23	0,23	0,00	0,00%	L.P. TRANSBETON PUBLIC LTD	1,97
0,17	0,18	-0,01	-5,56%	LASER INVESTMENTS GROUP PLC	8,80
0,36	0,36	0,00	0,00%	LEDA INVESTMENT PUBLIC COMPANY LTD	50,28
0,08	0,08	0,00	0,00%	LEPTOS CALYPSO HOTELS PUBLIC LTD	8,13
0,01	0,01	0,00	0,00%	LIBRA HOLIDAYS GROUP PLC	1,87
0,41	0,40	0,01	2,50%	LOGICOM PUBLIC LTD	29,37
0,01	0,01	0,00	0,00%	Logicom Public Warrants 2008/2010)	0,02
0,16	0,16	0,00	0,00%	LORDOS HOTELS (HOLDINGS) PUBLIC LTD	5,60
0,10	0,09	0,01	11,11%	LORDOS UNITED PLASTICS PUBLIC LTD	4,80
0,08	0,08	0,00	0,00%	LOUIS PLC	33,82
0,27	0,27	0,00	0,00%	MALLOUPPAS & PAPACOSTAS PUBLIC CO LTD	11,67
0,10	0,08	0,02	25,00%	MARFIN CLR PUBLIC CO LTD	28,57
1,18	1,28	-0,10	-7,81%	MARFIN POPULAR BANK PUBLIC CO LTD	994,00
0,05	0,06	-0,01	-16,67%	MINERVA INSURANCE COMPANY PUBLIC LTD	3,92
0,76	0,76	0,00	0,00%	MITSIDES PUBLIC COMPANY LTD	6,23
0,02	0,02	0,00	0,00%	MODESTOU SOUND & VISION PUBLIC COMPANY LTD	0,30
0,06	0,06	0,00	0,00%	MULTICHOICE (CYPRUS) PUBLIC COMPANY LTD	4,08
0,55	0,55	0,00	0,00%	MUSKITA ALUMINIUM INDUSTRIES PLC	45,38
0,40	0,39	0,01	2,56%	NEMESIS CONSTRUCTIONS PUBLIC COMPANY LTD	18,41
0,01	0,01	0,00	0,00%	NEW MARATHON TOURS PUBLIC CO LTD	0,50
0,06	0,06	0,00	0,00%	OCEAN TANKERS HOLDINGS PUBLIC COMPANY LTD	11,71
0,05	0,05	0,00	0,00%	OPTIONS CASSOULIDES PLC	2,32
0,23	0,23	0,00	0,00%	ORFANIDES PUBLIC COMPANY LTD	18,62
0,14	0,14	0,00	0,00%	PANDORA INVESTMENTS PUBLIC LTD	59,42
0,64	0,62	0,02	3,23%	PETROLINA (HOLDINGS) PUBLIC LTD	56,00
0,34	0,34	0,00	0,00%	PHC FRANCHISED RESTAURANTS PUBLIC LTD	6,05
0,09	0,11	-0,02	-18,18%	PHIL. ANDREOU PUBLIC LTD	4,05
0,44	0,40	0,04	10,00%	PHILOKTIMATIKI PUBLIC LTD	2,11
0,12	0,12	0,00	0,00%	PIERIDES HOLDINGS PLC	2,65
0,09	0,09	0,00	0,00%	PIPIS BROS FARMS PUBLIC COMPANY LTD	0,87
0,01	0,01	0,00	0,00%	PLYNTEX PUBLIC LTD	0,10
0,09	0,09	0,00	0,00%	Primetel Plc	17,21
0,01	0,01	0,00	0,00%	Primetel Plc (WARRANT 2008/2011)	0,32
0,08	0,08	0,00	0,00%	R.A.I. CONSULTANTS PUBLIC LTD	0,91
0,02	0,02	0,00	0,00%	REGALLIA HOLDINGS & INVESTMENTS PUBLIC LTD	0,40
0,01	0,01	0,00	0,00%	RENOS HATZIOANNOU FARM PUBLIC COMPANY LTD	0,83
0,06	0,06	0,00	0,00%	ROLANDOS ENTERPRISES PUBLIC LTD	3,25
0,07	0,07	0,00	0,00%	ROYAL HIGHGATE PUBLIC COMPANY LTD	2,31
0,01	0,01	0,00	0,00%	SAFS HOLDINGS PUBLIC LTD	0,70
0,10	0,10	0,00	0,00%	SALAMIS TOURS (HOLDINGS) PUBLIC LTD	3,65
0,03	0,03	0,00	0,00%	SEA STAR CAPITAL PLC	18,89
0,18	0,18	0,00	0,00%	SFS GROUP PUBLIC COMPANY LTD	11,97
0,23	0,22	0,01	4,55%	STADEMOS HOTELS PLC	7,48
0,15	0,15	0,00	0,00%	STARIO PORTFOLIO INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD	8,66
0,01	0,01	0,00	0,00%	SUPHIRE HOLDINGS PUBLIC LTD	1,24
0,24	0,24	0,00	0,00%	TELIA AQUA MARINE PUBLIC LTD	5,45
0,27	0,27	0,00	0,00%	THE CYPRUS CEMENT PUBLIC COMPANY LTD	32,05
0,01	0,01	0,00	0,00%	THE CYPRUS CEMENT PUBLIC COMPANY LTD (WARRANTS 2009)	0,11
0,21	0,21	0,00	0,00%	TOP KINISIS TRAVEL PUBLIC LTD	2,56
0,04	0,03	0,01	33,33%	TOXOTIS INVESTMENTS PUBLIC LTD	0,83
2,05	2,05	0,00	0,00%	TRIENA INVESTMENT PUBLIC COMPANY LTD - CAPITAL	5,59
0,85	0,85	0,00	0,00%	TRIENA INVESTMENT PUBLIC COMPANY LTD - INCOME	2,32
0,60	0,60	0,00	0,00%	TRIENA INVESTMENT PUBLIC COMPANY LTD - INTERNATIONAL	0,82
0,04	0,04	0,00	0,00%	UNIFAST FINANCE & INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD	0,40
0,27	0,27	0,00	0,00%	UNIGROWTH INVESTMENTS PUBLIC LTD	3,04
0,74	0,74	0,00	0,00%	USB Bank Plc	33,58
0,87	0,74	0,13	17,57%	VASSILICO CEMENT WORKS PUBLIC COMPANY LTD	62,58
1,00	1,00	0,00	0,00%	VISION INTERNATIONAL PEOPLE GROUP PUBLIC LTD	75,00
0,01	0,01	0,00	0,00%	WARRANTS 2005/2012 EUROPROFIT CAPITAL INVESTORS PUBLIC LTD	0,01
6,41	6,41	0,00	0,00%	Woodland Designs PLC	83,33
0,34	0,36	-0,02	-5,56%	WOOLWORTH (CYPRUS) PROPERTIES PLC	38,97
0,03	0,02	0,01	50,00%	XENOS TRAVEL PUBLIC LTD	1,07

Οι μεγαλύτερες μεταβολές της εβδομάδας

Άνοδος		Πτώση	
50,0%	EFREMICO HOLDINGS PUBLIC LTD	-33,33%	ACTIBOND GROWTH FUNDLTD
50,0%	XENOS TRAVEL PUBLIC LTD	-33,33%	CEILFLOOR PUBLIC COMPANY LTD
33,3%	TOXOTIS INVESTMENTS PUBLIC LTD	-33,33%	CLR INVESTMENT FUND PUBLIC LTD
25,0%	ELMA HOLDINGS LTD	-18,18%	PHIL. ANDREOU PUBLIC LTD
25,0%	MARFIN CLR PUBLIC CO LTD	-16,67%	CYPRUS AIRWAYS PUBLIC LTD

cdb GlobalCapital
Global Capital Securities and Financial Services Limited
Regulated by the Cyprus Securities & Exchange Commission and Member of the Cyprus Stock Exchange
Λεωφ.Αρχ. Μακαρίου Γ', αρ. 50, Κτήριο Άλφα, 1ος όροφος, 1065 Λευκωσία
Τηλ.: 22 710710 Fax: 22339332, www.globalcapital.com.cy

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ - ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

ΚΛΕΙΣΙΜΟ 10/12	ΤΙΜΗ ΠΡΟΗΓ. ΕΒΔ.	ΔΙΑΦ. ΕΒΔ.	ΜΕΤΑ-ΒΟΛΗ %	ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ	ΚΕΦΑΛΑΙΟ-ΠΟΙΗΣΗ
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΓΑΛΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗΣ					
0,83	0,83	0,00	0,00%	ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	751,52
3,78	3,61	0,17	4,71%	ΒΙΟΧΑΛΚΟ (ΚΑ)	754,01
3,47	3,23	0,24	7,43%	ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (ΚΟ)	298,01
2,07	2,00	0,07	3,50%	ΓΕΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	293,94
11,27	10,93	0,34	3,11%	ΔΕΗ (ΚΟ)	2.614,64
7,04	6,71	0,33	4,92%	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	6.730,88
1,10	1,07	0,03	2,80%	ΕΛΒΑΛ (ΚΑ)	136,51
3,43	3,27	0,16	4,89%	ΕΛΛΑΚΤΩΡ (ΚΟ)	607,11
5,80	5,72	0,08	1,40%	ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ (ΚΟ)	1.772,68
5,16	5,24	-0,08	-1,53%	ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ (ΚΟ)	337,30
3,97	3,88	0,09	2,32%	ΕΥΑΘ (ΚΟ)	144,11
4,63	4,45	0,18	4,04%	ΕΥΔΑΠ (ΚΟ)	493,10
1,34	1,28	0,06	4,69%	ΙΑΣΩ (ΚΟ)	71,23
2,73	2,65	0,08	3,02%	ΙΝΤΡΑΛΟΤ (ΚΟ)	433,97
4,70	4,41	0,29	6,58%	ΚΑΕ (ΚΟ)	247,57
2,93	2,90	0,03	1,03%	ΚΥΠΡΟΥ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	2.622,20
9,44	8,92	0,52	5,83%	ΜΕΤΚΑ (ΚΟ)	490,41
7,80	7,68	0,12	1,56%	ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ (ΚΟ)	864,11
4,35	4,29	0,06	1,40%	ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	508,88
10,70	10,75	-0,05	-0,47%	ΟΛΘ (ΚΟ)	107,86
11,67	11,97	-0,30	-2,51%	ΟΛΠ (ΚΟ)	291,75
13,25	13,42	-0,17	-1,27%	ΟΠΑΠ (ΚΟ)	4.226,75
7,16	7,40	-0,24	-3,24%	ΟΤΕ (ΚΟ)	3.509,48
3,39	3,01	0,38	12,62%	ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	1.139,96
4,38	4,76	-0,38	-7,98%	ΠΛΑΙΣΙΟ COMPUTERS (ΚΟ)	96,71
3,00	2,92	0,08	2,74%	ΣΑΡΑΝΤΗΣ ΓΡ. (ΚΟ)	115,05
2,53	2,32	0,21	9,05%	ΣΙΔΕΝΟΡ (ΚΟ)	243,50
3,38	3,13	0,25	7,99%	ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟ (ΚΟ)	961,49
3,00	2,95	0,05	1,69%	ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ (ΚΟ)	328,00
15,61	15,68	-0,07	-0,45%	ΤΙΤΑΝ (ΚΟ)	1.202,08
9,01	9,50	-0,49	-5,16%	ΤΙΤΑΝ (ΠΟ)	68,20
0,71	0,64	0,07	10,94%	ΥΓΕΙΑ (ΚΟ)	124,86
2,11	2,11	0,00	0,00%	AEGEAN AIRLINES (ΚΟ)	150,69
0,79	0,80	-0,01	-1,25%	ALAPIS (ΚΟ)	193,67
4,52	4,40	0,12	2,73%	ALPHA BANK (ΚΟ)	2.414,90
0,29	0,25	0,04	16,00%	AVENIR (ΚΟ)	30,57
19,50	20,30	-0,80	-3,94%	COCA - COLA (ΚΟ)	7.139,66
4,43	4,18	0,25	5,98%	EUROBANK EFG (ΚΟ)	2.385,98
6,24	5,80	0,44	7,59%	EUROBANK PROPERTIES (ΚΟ)	380,64
17,52	17,00	0,52	3,06%	FOLLI - FOLLIE (ΚΟ)	577,23
0,62	0,57	0,05	8,77%	FORTHNET (ΚΟ)	96,37
5,81	5,85	-0,04	-0,68%	FOURLIS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	296,04
10,00	10,19	-0,19	-1,86%	FRIGOGLASS (ΚΟ)	402,01
1,27	1,25	0,02	1,60%	J. & P. - ΑΒΑΞ (ΚΟ)	98,62
5,08	5,20	-0,12	-2,31%	JUMBO (ΚΟ)	659,78
4,98	4,98	0,00	0,00%	JUMBO (ΚΟ ΑΝΕΥ ΜΕΡΙΣΜΑΤΟΣ)	0,32
3,76	3,60	0,16	4,44%	LAMDA DEVELOPMENT(ΚΟ)	165,55
0,75	0,68	0,07	10,29%	MARFIN INVESTMENT GROUP (ΚΟ)	577,75
1,17	1,12	0,05	4,46%	MARFIN POPULAR BANK (ΚΟ)	1.149,06
4,04	3,86	0,18	4,66%	S & B ΟΡΥΚΤΑ (ΚΟ)	209,20
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΙΜΩΝ ΑΜΟΙΒΑΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ					
7,26	7,03	0,23	3,27%	ALPHA ETF FTSE Athex 20	44,66
15,76	15,40	0,36	2,34%	NBGAM ETF ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ Χ.Α.	4,41
8,37	8,63	-0,26	-3,01%	NBGAM ETF GREECE & TURKEY 30	3,25
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΣΑΙΑΣ & ΜΙΚΡΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗΣ					
1,69	1,65	0,04	2,42%	ΑΙΟΛΙΚΗ ΑΕΕΧ (ΚΟ)	18,89
0,61	0,59	0,02	3,39%	ΑΚΡΙΤΑΣ (ΚΟ)	7,93
0,41	0,40	0,01	2,50%	ΑΛΚΟ ΕΛΛΑΣ (ΚΟ)	7,05
0,61	0,58	0,03	5,17%	ΑΛΟΥΜΥΛ (ΚΟ)	13,43
0,51	0,50	0,01	2,00%	ΑΛΦΑ ΓΚΡΙΣΙΝ (ΚΟ)	5,70
1,15	1,05	0,10	9,52%	ALPHA TRUST ΑΝΔΡΟΜΕΔΑ ΑΕΕΧ (ΚΟ)	31,63
0,98	0,77	0,21	27,27%	ΑΤΤΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ (ΚΟ)	14,99
0,38	0,40	-0,02	-5,00%	ΒΑΡΒΕΡΗΣ Ν. - MODA BAGNO (ΚΟ)	7,15
1,10	1,10	0,00	0,00%	ΒΑΡΔΑΣ (ΚΟ)	3,27
0,72	0,60	0,12	20,00%	ΒΙΟΚΑΡΠΕΤ (ΚΟ)	17,27
0,78	0,86	-0,08	-9,30%	ΒΙΣ (ΚΟ)	3,88
1,09	1,05	0,04	3,81%	ΒΟΓΙΑΤΖΟΓΛΟΥ SYSTEMS (ΚΟ)	6,89
1,96	1,86	0,10	5,38%	ΒΩΒΟΣ ΜΠΑΜΠΗΣ (ΚΟ)	66,50
0,33	0,33	0,00	0,00%	ΓΑΛΑΞΙΔΙ (ΚΟ)	4,65
0,74	0,68	0,06	8,82%	ΓΙΟΥΡΟΜΠΡΟΚΕΡΣ (ΚΟ)	4,44
6,29	6,50	-0,21	-3,23%	ΔΑΙΟΣ ΠΛΑΣΤΙΚΑ (ΚΟ)	94,35
0,71	0,65	0,06	9,23%	ΔΙΑΣ ΑΕΕΧ (ΚΟ)	74,81
1,70	1,60	0,10	6,25%	ΔΙΑΣ ΙΧΘ/ΓΕΙΕΣ (ΚΟ)	41,35
0,55	0,47	0,08	17,02%	ΔΟΛ (ΚΟ)	45,65
1,15	1,13	0,02	1,77%	ΔΟΜΙΚΗ ΚΡΗΤΗΣ (ΚΟ)	18,26
0,84	0,95	-0,11	-11,58%	ΔΟΥΡΟΣ (ΚΟ)	3,33
0,35	0,40	-0,05	-12,50%	ΔΡΟΜΕΑΣ (ΚΟ)	12,15
0,43	0,35	0,08	22,86%	ΕΒΡΟΦΑΡΜΑ (ΚΟ)	5,88
0,40	0,40	0,00	0,00%	ΕΙΔΗΣΕΟΦΩΝΙΚΗ ΕΛΛΑΣ (ΚΟ)	11,14
0,61	0,60	0,01	1,67%	ΕΚΤΕΡ (ΚΟ)	6,86
0,84	0,80	0,04	5,00%	ΕΛ. ΒΙΟΜ. ΖΑΧΑΡΗΣ (ΚΑ)	30,87
0,73	0,73	0,00	0,00%	ΕΛΑΣΤΡΟΝ (ΚΟ)	13,61
0,55	0,61	-0,06	-9,84%	ΕΛΒΕ ΕΝΔΥΜΑΤΩΝ (ΚΟ)	7,28
0,71	0,62	0,09	14,52%	ΕΛΓΕΚΑ (ΚΟ)	22,68
0,47	0,39	0,08	20,51%	ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ (ΚΟ)	3,76
1,36	1,42	-0,06	-4,23%	ΕΛΙΝΟΙΛ (ΚΟ)	32,41
30,72	29,76	0,96	3,23%	ΕΛΛΑΔΟΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	610,25
1,04	0,99	0,05	5,05%	ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΚΑΛΩΔΙΑ (ΚΟ)	28,32
0,30	0,30	0,00	0,00%	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΥΦΑΝΤΟΥΡΓΙΑ (ΚΟ)	4,11
0,59	0,58	0,01	1,72%	ΕΛΤΟΝ (ΚΟ)	15,77
1,95	1,85	0,10	5,41%	ΕΛΤΡΑΚ (ΚΟ)	29,19
0,34	0,32	0,02	6,25%	ΕΠΙΛΕΚΤΟΣ (ΚΟ)	17,79
0,40	0,36	0,04	11,11%	ΕΤΕΜ (ΚΑ)	12,00
0,59	0,54	0,05	9,26%	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΙΣΤΗ (ΚΟ)	16,35
3,51	3,42	0,09	2,63%	ΕΥΡΩΣΥΜΒΟΥΛΟΙ (ΚΟ)	25,79
0,72	0,60	0,12	20,00%	ΙΑΤΡΙΚΟ ΑΘΗΝΩΝ (ΚΟ)	62,45
0,81	0,85	-0,04	-4,71%	ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ (ΚΟ)	23,15
0,52	0,50	0,02	4,00%	ΙΛΥΔΑ (ΚΟ)	4,68
0,66	0,58	0,08	13,79%	ΙΝΤΕΡΤΕΚ (ΚΟ)	7,41
4,91	4,91	0,00	0,00%	ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ (ΚΟ)	83,47
1,68	1,61	0,07	4,35%	ΚΑΝΑΚΗΣ Σ. (ΚΟ)	12,60
0,71	0,79	-0,08	-10,13%	ΚΑΡΑΜΟΛΕΓΚΟΣ (ΚΟ)	6,92
1,41	1,41	0,00	0,00%	ΚΑΡΑΤΖΗ (ΚΟ)	20,70
1,05	1,05	0,00	0,00%	ΚΕΠΕΝΟΥ ΜΥΛΟΙ (ΚΟ)	7,04
0,94	0,91	0,03	3,30%	ΚΛΟΥΚΙΝΑΣ - ΛΑΠΠΑΣ (ΚΟ)	37,81
0,44	0,40	0,04	10,00%	ΚΛΩΣ/ΓΙΑ ΝΑΥΠΑΚΤΟΥ (ΚΑ)	5,06
4,21	4,11	0,10	2,43%	ΚΟΡΡΕΣ (ΚΟ)	48,63
0,52	0,49	0,03	6,12%	ΚΡΕΚΑ (ΚΟ)	3,71
4,02	3,19	0,83	26,02%	ΚΡΕΤΑ ΦΑΡΜ (ΚΟ)	118,51
0,85	0,77	0,08	10,39%	ΚΡΙ - ΚΡΙ (ΚΟ)	28,11
0,44	0,41	0,03	7,32%	ΚΤΗΜΑ ΛΑΖΑΡΙΔΗ (ΚΟ)	6,95
0,62	0,60	0,02	3,20%	ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ Η.- F.H.L. (ΚΟ)	15,36
0,46	0,41	0,05	12,20%	ΚΥΡΙΑΚΟΥΛΗΣ (ΚΟ)	3,49
0,60	0,56	0,04	7,14%	ΛΑΝΑΚΑΜ (ΚΟ)	3,56
0,55	0,52	0,03	5,77%	ΛΕΒΕΝΤΕΡΗΣ Ν. (ΚΑ)	4,58
0,41	0,42	-0,01	-2,38%	ΛΕΒΕΝΤΕΡΗΣ Ν. (ΠΑ)	0,89
0,28	0,22	0,06	27,27%	ΛΙΒΑΝΗΣ (ΚΟ)	6,50
1,51	1,49	0,02	1,34%	ΛΟΥΛΗ ΜΥΛΟΙ (ΚΟ)	25,10
0,58	0,44	0,14	31,82%	ΜΑΘΙΟΣ ΠΥΡΙΜΑΧΑ (ΚΟ)	5,70
0,35	0,32	0,03	9,38%	ΜΗΧΑΝΙΚΗ (ΚΟ)	23,43
0,25	0,23	0,02	8,70%	ΜΗΧΑΝΙΚΗ (ΠΟ)	6,49
1,00	1,04	-0,04	-3,85%	ΜΙΝΕΡΒΑ (ΚΑ)	6,20
0,64	0,65	-0,01	-1,54%	ΜΟΤΟΔΥΝΑΜΙΚΗ (ΚΟ)	7,36
0,50	0,48	0,02	4,17%	ΜΠΗΤΡΟΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΗ (ΚΟ)	7,93
0,85	0,91	-0,06	-6,59%	ΝΑΚΑΣ ΜΟΥΣΙΚΗ (ΚΟ)	5,39
0,44	0,42	0,02	4,76%	ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ (ΚΟ)	10,53
0,72	0,75	-0,03	-4,00%	ΝΕΩΡΙΟΝ (ΚΟ)	16,89
0,76	0,75	0,01	1,33%	ΝΗΡΕΥΣ (ΚΟ)	48,36
0,42	0,45	-0,03	-6,67%	ΝΤΡΟΥΚΦΑΡΜΠΕΝ (ΚΟ)	6,51
1,13	1,17	-0,04	-3,42%	ΙΝΤΕΑΛ ΟΜΙΛΟΣ (ΚΟ)	9,38
0,60	0,54	0,06	11,11%	ΠΑΪΡΗΣ ΠΛΑΣΤΙΚΩΝ (ΚΟ)	2,98
0,71	0,66	0,05	7,58%	ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ (ΚΟ)	14,35
2,54	2,61	-0,07	-2,68%	ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ (ΚΟ)	17,96
0,72	0,81	-0,09	-11,11%	ΠΗΓΑΣΟΣ ΕΚΔΟΤΙΚΗ (ΚΟ)	33,75
0,53	0,51	0,02	3,92%	ΠΛΑΣΤΙΚΑ ΘΡΑΚΗΣ (ΚΟ)	24,35
3,95	3,80	0,15	3,95%	ΠΛΑΣΤΙΚΑ ΚΡΗΤΗΣ (ΚΑ)	108,15
0,81	0,72	0,09	12,50%	ΡΕΒΟΪΛ (ΚΟ)	18,05
2,48	2,53	-0,05	-1,98%	ΣΑΡΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ ΚΥΛ/ΜΥΛΟΙ (ΚΟ)	10,37
0,34	0,32	0,02	6,25%	ΣΕΑΜΑΝ (ΚΟ)	20,48
0,70	0,70	0,00	0,00%	ΣΕΛΟΝΤΑ ΙΧΘ/ΓΕΙΑΙ (ΚΟ)	20,50
0,54	0,54	0,00	0,00%	ΣΠΥΡΟΥ ΑΓΡ. ΟΙΚ. (ΚΟ)	15,36
0,44	0,34	0,10	29,41%	ΣΦΑΚΙΑΝΑΚΗΣ (ΚΟ)	17,41
0,72	0,67	0,05	7,46%	ΣΩΛ/ΓΕΙΑ ΚΟΡΙΝΘΟΥ (ΚΟ)	89,40
1,30	1,14	0,16	14,04%	ΤΕΧΝΙΚΗ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ (ΚΟ)	43,06
0,38	0,35	0,03	8,57%	ΤΖΙΡΑΚΙΑΝ ΠΡΟΦΙΛ (ΚΑ)	4,83
2,02	2,30	-0,28	-12,17%	ΤΗΛΕΤΥΠΟΣ (ΚΟ)	76,35
0,30	0,30	0,00	0,00%	ΦΙΝΤΕΞΠΟΡΤ (ΚΟ)	2,20
1,18	1,15	0,03	2,61%	ΧΑΪΔΕΜΕΝΟΣ (ΚΟ)	9,84
0,65	0,59	0,06	10,17%	ΧΑΛΚΟΡ (ΚΑ)	65,83
0,40	0,38	0,02	5,26%	ΧΑΤΖΗΚΡΑΝΙΩΤΗ Ε. ΥΙΟΙ (ΚΟ)	3,23
0,37	0,33	0,04	12,12%	A.S. COMPANY (ΚΟ)	8,09
0,50	0,49	0,01	2,04%	ALSINCO (ΚΟ)	2,51
1,12	1,00	0,12	12,00%	ATTICA BANK (ΚΟ)	274,27
0,41	0,37	0,04	10,81%	AUDIOVISUAL (ΚΟ)	18,64
1,59	1,41	0,18	12,77%	AUTOHELLAS (ΚΟ)	57,81
0,49	0,44	0,05	11,36%	AXON ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	9,93
0,43	0,40	0,03	7,50%	BYTE COMPUTER (ΚΟ)	6,80
0,44	0,43	0,01	2,33%	CENTRIC ΠΟΛΥΜΕΣΑ (ΚΟ)	11,77
0,31	0,35	-0,04	-11,43%	CPI (ΚΟ)	3,07
0,48	0,44	0,04	9,09%	CYCLON ΕΛΛΑΣ (ΚΟ)	12,80
0,39	0,39	0,00	0,00%	DIONIC (ΚΟ)	11,33
1,09	1,05	0,04	3,81%	EURODRIP (ΚΟ)	48,20
1,53	1,44	0,09	6,25%	EUROLINE ΑΕΕΧ (ΚΟ)	16,26
1,52	1,49	0,03	2,01%	EUROMEDICA (ΚΟ)	66,33
0,51	0,49	0,02	4,08%	F.G. EUROPE (ΚΟ)	26,93
8,74	8,80	-0,06	-0,68%	FLEXOPACK (ΚΟ)	102,43
1,19	1,16	0,03	2,59%	INFO - QUEST (ΚΟ)	57,96
1,04	0,99	0,05	5,05%	INFORM ΛΥΚΟΣ Π. (ΚΟ)	21,40
1,16	1,12	0,04	3,57%	INTERINVEST ΑΕΕΧ (ΚΟ)	12,93
0,50	0,46	0,04	8,70%	INTRACOM HOLDINGS (ΚΟ)	66,51
0,68	0,66	0,02	3,03%	INTRAKAT (ΚΟ)	15,74
1,20	1,17	0,03	2,56%	KLEEMAN HELLAS (ΚΟ)	28,38
0,49	0,46	0,03	6,52%	LAVIPHARM (ΚΟ)	25,03
0,64	0,60	0,04	6,67%	LOGISMOS (ΚΟ)	3,03
1,80	2,02	-0,22	-10,89%	MEDICON ΕΛΛΑΣ (ΚΟ)	7,52
4,90	4,95	-0,05	-1,01%	MERMEREN KOMBINAT A.D.PRILEP(ΕΛΠ)	2,30
0,91	0,90	0,01	1,11%	MEVACO (ΚΟ)	9,56
3,27	3,36	-0,09	-2,68%	MIG REAL ESTATE ΑΕΕΑΠ (ΚΟ)	40,35
2,46	2,38	0,08	3,36%	MLS ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ (ΚΟ)	30,55
2,52	2,35	0,17	7,23%	NEXANS ΕΛΛΑΣ (ΚΟ)	15,45
0,94	0,93	0,01	1,08%	PAPERPACK ΤΣΟΥΚΑΡΙΔΗΣ Ι. (ΚΟ)	11,15
0,45	0,45	0,00	0,00%	PASAL (ΚΟ)	6,74
0,58	0,49	0,09	18,37%	PROFILE (ΚΟ)	7,07
0,79	0,79	0,00	0,00%	PROTON BANK (ΚΟ)	49,52
0,67	0,69	-0,02	-2,90%	QUALITY & RELIABILITY (ΚΟ)	4,58
0,68	0,70	-0,02	-2,86%	REDS (ΚΟ)	39,06
2,58	2,42	0,16	6,61%	RILKEN (ΚΟ)	8,67
0,47	0,43	0,04	9,30%	SCIENS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	124,42
1,45	1,45	0,00	0,00%	SPACE HELLAS (ΚΟ)	9,36
0,35	0,30	0,05	16,67%	SPRIDER STORES (ΚΟ)	27,58
0,78	0,78	0,00	0,00%	TRASTOR ΑΕΕΑΠ (ΚΟ)	42,81
0,31	0,32	-0,01	-3,13%	YALCO - ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ (ΚΑ)	4,09
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΧΑΜΗΛΗΣ ΔΙΑΣΠΟΡΑΣ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΩΝ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΩΝ					
0,30	0,31	-0,01	-3,23%	ΑΘΗΝΑ (ΚΟ)	14,75
0,23	0,16	0,07	43,75%	ΑΝΕΚ (ΚΟ)	36,19
2,96	2,96	0,00	0,00%	ΑΝΕΚ (ΠΟ `90)	1,11
0,95	0,95	0,00	0,00%	ΑΝΕΚ (ΠΟ `96)	3,39
2,04	2,05	-0,01	-0,49%	ΑΣΤΗΡ ΠΑΛΑΣ (ΚΟ)	130,36
0,47	0,42	0,05	11,90%	ΒΑΛΚΑΝ ΑΚΙΝΗΤΑ (ΚΟ)	9,46
0,16	0,17	-0,01	-5,88%	ΒΙΟΤΕΡ (ΚΟ)	2,81
7,20	7,35	-0,15	-2,04%	ΓΕΚΕ (ΚΑ)	60,62
0,22	0,22	0,00	0,00%	ΓΕΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΟΥ (ΚΟ)	5,29
1,64	1,62	0,02	1,23%	ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	840,06
12,50	12,50	0,00	0,00%	ΕΡΙΟΥΡΓΙΑ ΤΡΙΑ ΑΛΦΑ (ΚΟ)	4,56
4,08	4,52	-0,44	-9,73%	ΕΡΙΟΥΡΓΙΑ ΤΡΙΑ ΑΛΦΑ (ΠΟ)	1,00
7,10	7,00	0,10	1,43%	ΖΑΜΠΑ (ΚΑ)	7,12
4,51	4,59	-0,08	-1,74%	ΗΡΑΚΛΗΣ ΑΓΕΤ (ΚΟ)	320,58
0,30	0,25	0,05	20,00%	ΙΜΠΕΡΙΟ-ΑΡΓΩ ΓΚΡΟΥΠ (ΚΟ)	9,31
14,00	14,00	0,00	0,00%	ΙΟΝΙΚΗ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΗ (ΚΟ)	187,66
62,00	62,00	0,00	0,00%	ΚΑΡΕΛΙΑ (ΚΑ)	171,12
2,31	2,20	0,11	5,00%	ΚΕΚΡΟΨ (ΚΟ)	7,62
0,33	0,26	0,07	26,92%	ΚΟΡΔΕΛΛΟΥ Χ. ΑΦΟΙ (ΚΟ)	7,00
17,85	18,30	-0,45	-2,46%	ΛΑΜΨΑ (ΚΟ)	381,35
0,27	0,29	-0,02	-6,90%	ΜΟΥΖΑΚΗΣ (ΚΑ)	8,69
0,11	0,10	0,01	10,00%	ΜΟΧΛΟΣ (ΚΟ)	8,08
0,11	0,11	0,00	0,00%	ΜΠΟΥΤΑΡΗΣ Ι. & ΥΙΟΣ (ΚΑ)	2,80
0,44	0,44	0,00	0,00%	ΜΠΟΥΤΑΡΗΣ Ι. & ΥΙΟΣ (ΠΑ)	0,68
1,23	1,20	0,03	2,50%	ΝΙΚΑΣ (ΚΟ)	24,88
0,28	0,38	-0,10	-26,32%	ΠΕΡΣΕΥΣ (ΚΟ)	4,83
0,24	0,26	-0,02	-7,69%	ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ (ΚΟ)	5,84
0,16	0,15	0,01	6,67%	ΣΑΝΥΟ ΕΛΛΑΣ (ΚΟ)	8,17
0,33	0,28	0,05	17,86%	ΤΕΓΟΠΟΥΛΟΣ Χ.Κ. (ΚΟ)	18,00
0,34	0,34	0,00	0,00%	ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ (ΚΟ)	2,22
0,13	0,13	0,00	0,00%	ΦΙΕΡΑΤΕΞ (ΚΟ)	1,33
0,12	0,11	0,01	9,09%	ΧΑΤΖΗΙΩΑΝΝΟΥ (ΚΟ)	8,60
7,60	7,60	0,00	0,00%	ALPHA ΑΣΤΙΚΑ ΑΚΙΝΗΤΑ (ΚΟ)	106,40
0,67	0,72	-0,05	-6,94%	ATTICA ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	108,82
9,74	9,74	0,00	0,00%	CROWN HELLAS CAN (ΚΟ)	234,37
0,59	0,46	0,13	28,26%	ELBISCO ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΑ)	31,72
0,59	0,54	0,05	9,26%	ELMEC SPORT (ΚΟ)	32,69
0,30	0,30	0,00	0,00%	INTERFISH ΙΧΘ/ΓΕΙΕΣ (ΚΟ)	8,67
0,27	0,27	0,00	0,00%	ΙΝΤΕΡΓΟΥΝΤ - ΞΥΛΕΜΠΟΡΙΑ (ΚΟ)	9,23
0,60	0,60	0,00	0,00%	ΙΝΤΕΡΓΟΥΝΤ - ΞΥΛΕΜΠΟΡΙΑ (ΠΟ)	1,54
0,74	0,74	0,00	0,00%	MARFIN ΕΓΝΑΤΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	213,75
0,17	0,15	0,02	13,33%	NUTRIART (ΚΟ)	7,23
0,69	0,69	0,00	0,00%	OLYMPIC CATERING (ΚΟ)	4,80
0,17	0,18	-0,01	-5,56%	PC SYSTEMS (ΚΟ)	6,96
0,15	0,13	0,02	15,38%	SATO AE (ΚΟ)	4,21
0,13	0,15	-0,02	-13,33%	SPIDER - ΠΕΤΣΙΟΣ Ν.& ΥΙΟΙ (ΚΟ)	3,78
0,27	0,28	-0,01	-3,57%	T BANK (ΚΟ)	39,07
0,09	0,09	0,00	0,00%	UNIBIOS (ΚΟ)	8,26
0,18	0,22	-0,04	-18,18%	VELL GROUP (ΚΟ)	9,46
12,56	12,56	0,00	0,00%	VIVARTIA ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	1.024,63
0,36	0,40	-0,04	-10,00%	VIVERE (ΚΟ)	11,85
ΥΠΟ ΕΠΙΤΗΡΗΣΗ					
0,28	0,21	0,07	33,33%	ΑΕΓΕΚ (ΚΟ)	9,32
0,19	0,24	-0,05	-20,83%	ΑΤΛΑΝΤΙΚ (ΚΟ)	5,41
0,09	0,10	-0,01	-10,00%	ΑΤΤΙ - ΚΑΤ (ΚΟ)	7,35
0,54	0,54	0,00	0,00%	ΒΑΡΑΓΚΗΣ (ΚΟ)	3,49
0,16	0,16	0,00	0,00%	ΒΑΡΒΑΡΕΣΟΣ (ΚΑ)	1,65
0,09	0,09	0,00	0,00%	ΕΔΡΑΣΗ - ΨΑΛΛΙΔΑΣ Χ. (ΚΟ)	2,83
0,04	0,07	-0,03	-42,86%	ΕΙΚΟΝΑ - ΗΧΟΣ (ΚΟ)	0,83
3,70	3,70	0,00	0,00%	ΕΛΒΙΕΜΕΚ (ΚΟ)	26,22
0,08	0,08	0,00	0,00%	ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΙΧΘ/ΓΕΙΕΣ (ΚΟ)	2,43
0,35	0,39	-0,04	-10,26%	ΕΛΦΙΚΟ (ΚΟ)	1,57
0,08	0,08	0,00	0,00%	ΕΜΠΟΡΙΚΟΣ ΔΕΣΜΟΣ (ΚΟ)	1,97
0,14	0,14	0,00	0,00%	ΕΜΠΟΡΙΚΟΣ ΔΕΣΜΟΣ (ΠΟ)	0,17
0,09	0,09	0,00	0,00%	ΕΥΡΩΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ (ΚΟ)	0,99
0,36	0,37	-0,01	-2,70%	ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΑΘΗΝΩΝ (ΚΟ)	6,21
0,18	0,18	0,00	0,00%	ΙΠΠΟΤΟΥΡ (ΚΑ)	3,22
0,14	0,14	0,00	0,00%	ΚΑΡΔΑΣΙΛΑΡΗΣ (ΚΟ)	3,07
0,50	0,50	0,00	0,00%	ΚΕΡΑΜΕΙΑ ΑΛΛΑΤΙΝΗ (ΚΟ)	12,31
0,04	0,04	0,00	0,00%	ΚΛΩΝΑΤΕΞ (ΚΟ)	0,83
0,06	0,07	-0,01	-14,29%	ΚΛΩΝΑΤΕΞ (ΠΟ)	0,47
0,13	0,14	-0,01	-7,14%	ΚΟΥΜΠΑΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	2,28
0,20	0,20	0,00	0,00%	ΜΑΪΛΛΗΣ Μ.Ι.(ΚΟ)	14,64
0,29	0,29	0,00	0,00%	ΜΑΡΑΚ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ (ΚΟ)	2,77
2,93	2,89	0,04	1,38%	ΜΙΝΩΙΚΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ (ΚΟ)	207,81
0,20	0,22	-0,02	-9,09%	ΝΕΛ (ΚΟ)	68,12
0,43	0,44	-0,01	-2,27%	ΠΕΤΖΕΤΑΚΙΣ (ΚΟ)	11,00
0,97	0,93	0,04	4,30%	ΣΙΔΜΑ (ΚΟ)	9,70
0,09	0,09	0,00	0,00%	ΤΕΞΑΠΡΕΤ (ΚΟ)	1,25
0,08	0,06	0,02	33,33%	ALTEC (ΚΟ)	17,22
0,07	0,07	0,00	0,00%	COMPUCON (ΚΟ)	0,87
1,50	1,50	0,00	0,00%	FASHION BOX (ΚΟ)	12,89
0,53	0,46	0,07	15,22%	HELLAS ONLINE (ΚΟ)	82,44
0,45	0,38	0,07	18,42%	PLIAS (ΚΑ)	22,86
0,08	0,08	0,00	0,00%	RIDENCO (ΚΟ)	1,84
ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ					
0,89	0,89	0,00	0,00%	ALPHA TRUST ΑΕΠΕΥ (ΚΟ)	27,68
ΕΜΠΟΡΙΟ ΕΝΔΥΜΑΤΩΝ					
2,86	2,86	0,00	0,00%	DIVERSA (ΚΟ)	5,03
ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ					
1,85	2,16	-0,31	-14,35%	OPTRONICS TECHNOLOGIES (ΚΟ)	6,17
ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ					
2,90	2,90	0,00	0,00%	EUROXX ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑΚΗ (ΚΟ)	28,37
ΙΑΤΡΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ					
2,47	2,47	0,00	0,00%	ΒΙΟΪΑΤΡ.& ΡΟΜΠΟΤ.ΤΕΧΝΟΛ. (ΚΟ)	13,34
ΛΙΑΝΙΚΟ & ΧΟΝΔΡΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ ΤΡΟΦΙΜΩΝ					
2,00	2,00	0,00	0,00%	MEDITERRA (ΚΟ)	14,60
ΛΟΓΙΣΜΙΚΟ					
1,40	1,40	0,00	0,00%	ΕΝΤΕΡΣΟΦΤ (ΚΟ)	12,48
ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ					
2,34	2,34	0,00	0,00%	ΝΤΟΠΛΕΡ (ΚΟ)	24,80
ΤΡΟΦΙΜΑ					
1,14	1,14	0,00	0,00%	ΚΡΗΤΩΝ ΑΡΤΟΣ (ΚΟ)	4,85
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ & ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ					
1,64	1,64	0,00	0,00%	ENVITEC (ΚΟ)	16,27
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ					
0,54	0,59	-0,05	-8,47%	EPSILON NET (ΚΟ)	3,02
2,52	2,52	0,00	0,00%	PERFORMANCE TECHNOLOGIES (ΚΟ)	9,85
3,96	3,96	0,00	0,00%	VIDAVO (ΚΟ)	3,39
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ					
2,25	2,37	-0,12	-5,06%	ΦΟΥΝΤΛΙΝΚ (ΚΟ)	16,31

Οι μεγαλύτερες μεταβολές της εβδομάδας

3/12/10 - 10/12/10

Ανοδος	3/12/10	10/12/10	
ΑΝΕΚ (ΚΟ)	0,16	0,23	**43,75%**
ΑΕΓΕΚ (ΚΟ)	0,21	0,28	**33,33%**
ALTEC (ΚΟ)	0,06	0,08	**33,33%**
ΜΑΘΙΟΣ ΠΥΡΙΜΑΧΑ (ΚΟ)	0,44	0,58	**31,82%**
ΣΦΑΚΙΑΝΑΚΗΣ (ΚΟ)	0,34	0,44	**29,41%**

Πτώση	3/12/10	10/12/10	
ΕΙΚΟΝΑ - ΗΧΟΣ (ΚΟ)	0,07	0,04	**-42,86%**
ΠΕΡΣΕΥΣ (ΚΟ)	0,38	0,28	**-26,32%**
ΑΤΛΑΝΤΙΚ (ΚΟ)	0,24	0,19	**-20,83%**
VELL GROUP (ΚΟ)	0,22	0,18	**-18,18%**
ΚΛΩΝΑΤΕΞ (ΠΟ)	0,07	0,06	**-14,29%**

ΣΕ ΑΝΑΣΤΟΛΗ : ΑΛΥΣΙΔΑ (ΚΟ), ΑΛΥΣΙΔΑ (ΠΟ), ΑΣΠΙΣ ΠΡΟΝΟΙΑ (ΚΟ), ΑΤΕΡΜΩΝ (ΚΟ), ΔΙΕΚΑΤ (ΚΟ), ΛΑΝ-ΝΕΤ (ΚΟ), ΜΑΞΙΜ ΠΕΡΤΣΙΝΙΔΗΣ (ΚΑ), ΜΕΣΟΧΩΡΙΤΗ ΑΦΟΙ (ΚΟ), ΠΡΑΞΙΤΕΛΕΙΟ (ΚΟ), ΠΡΑΞΙΤΕΛΕΙΟ (ΠΟ), ΣΑΟΣ ΦΕΡΡΥΣ (ΚΟ), ΧΑΛΥΒΔΟΦΥΛΛΩΝ (ΚΟ), ΩΜΕΓΑ ΑΕΕΧ (ΚΟ), ALTIUS ΑΕΕΧ (ΚΟ), BETANET (ΚΟ), HITECH SNT (ΚΟ), MICROLAND COMPUTERS (ΚΟ), UNITED TEXTILES (ΚΟ)

* Αφορά τη χρήση 2009. Για τον υπολογισμό του P/E, έχουν χρησιμοποιηθεί τα Ενοποιημένα Κέρδη μετά Φόρων και Δικαιωμάτων Μειοψηφίας ανά μετοχή, βάσει του σταθμισμένου αριθμού μετοχών.

alphatrust
ALPHA TRUST ΑΕΠΕΥ
Ξενίας 5, 145 62 Κηφισιά
Τηλ.: 210 6289300
www.alphatrust.gr

Πρόβλεψη για πετρέλαιο άνω των 100 δολ.

Αιτίες, το ασθενές δολάριο και η αύξηση της ζήτησης, σύμφωνα με JPMorgan και Bank of America

Τριψήφιες τιμές «βλέπουν» και πάλι για το πετρέλαιο το 2011 αναλυτές των JPMorgan και Bank of America Merrill Lynch, ενώ η Goldman Sachs αναμένει «σημαντικά υψηλότερες» τιμές το 2012. Το ασθενές δολάριο, η αύξηση της ζήτησης, οι περιορισμοί στην προσφορά -με την άρνηση του ΟΠΕΚ να αυξήσει την παραγωγή του «έστω και σε περίπτωση τριψήφιων τιμών» - και η πιθανότητα νέου κύματος κερδοσκοπίας, όπως το 2007-08 ή το σημερινό στις αγορές χρυσού, είναι οι βασικότεροι παράγοντες νέας εκτίναξης των τιμών πάνω από τα 100 δολάρια. Οι ίδιοι αναλυτές, ωστόσο, επικαλούνται και την τεράστια ρευστότητα που διοχέτευσαν οι κεντρικές τράπεζες για να τονώσουν τις οικονομίες.

Σύμφωνα με τον Λόρενς Ιγκλς της JP Morgan, «πιστεύουμε ότι η τιμή spot του αργού θα ξεπεράσει τα 100 δολάρια μέσα στο πρώτο εξάμηνο του 2011». Ο Φρανσίσκο Μπλαντς της BofA Merrill Lynch εκτιμά ότι «η παγκόσμια πετρελαϊκή ζήτηση θα αγγίξει νέα ρεκόρ το 2011 - η εικόνα της οικονομίας παραμένει θετική και αναμένουμε ανάπτυξη λόγω της ποσοτικής χαλάρωσης και της επιτάχυνσης των ρυθμών στις αναδυόμενες αγορές».

Άνοδος κατά 22% προβλέπεται και για την τιμή του χαλκού στα επόμενα δύο έτη

Η ζήτηση το γ΄ τρίμηνο του 2010 διαμορφώθηκε αυξημένη 3,7%, καταγράφοντας θετικούς ρυθμούς για τέταρτο συναπτό τρίμηνο. Η Διεθνής Υπηρεσία Ενέργειας προβλέπει ότι θα διαμορφωθεί στα 88,2 εκατ. βαρέλια ημερησίως το 2011, έναντι των φετινών 86,9 εκατ. Η παγκόσμια πετρελαϊκή κατανάλωση έχει ανακάμψει από το ναδίρ των αρχών του 2009 και ξεπερνά σήμερα τα προ της κρίσης επίπεδα. Ωστόσο, στον ανεπτυγμένο κόσμο παραμένει 8% χαμηλότερη από το 2007. Οι τιμές έχουν αυξηθεί 13% από τις αρχές του έτους, ξεπερνώντας προχθές και τα 90 δολάρια και πυροδοτώντας εικασίες για περαιτέρω άνοδο ως και 65%.

Την ίδια ώρα, της τάξης του 22% μέσα σε 24 μήνες προβλέπεται το άλμα στις τιμές του χαλκού αν επαληθευθούν οι φόβοι για αδυναμία της προσφοράς να καλύψει την αυξανόμενη ζήτηση. Οι τιμές έχουν ενισχυθεί 43% από τον Ιούλιο, όταν τα παγκόσμια αποθέματα συρρικνώθηκαν στα χαμηλότερα επίπεδα από τον Οκτώβριο του 2009.

BLOOMBERG, REUTERS

EPA

Η ζήτηση το γ΄ τρίμηνο του 2010 διαμορφώθηκε αυξημένη 3,7%, καταγράφοντας θετικούς ρυθμούς για τέταρτο συναπτό τρίμηνο.

ΞΕΝΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ

(Πηγή: Reuters)

New York/Νέα Υόρκη
(Σε δολάρια)

Εταιρείες	Πριν από το κλείσιμο	Πρ/vo
3M COMPANY/d	83.94	84.68
ALCOA INC/d	14.08	14.14
ALLEGHENY TECH/d	53.03	52.39
ALTRIA GROUP/d	24.58	24.40
AMAZON COM/d	174.80	176.29
AMER ELEC PWR/d	35.29	35.08
AMER EXPRESS C/d	45.54	45.63
AMER INTL GROU/d	46.21	42.32
AMGEN/d	53.20	53.28
APPLE INC/d	319.90	321.01
AVON PRODUCTS/d	29.25	29.18
BAKER HUGHES I/d	53.53	53.43
BANK OF AMERIC/d	12.38	12.00
BAXTER INTL IN/d	49.57	49.50
BOEING CO/d	64.88	65.18
BRISTOL MYERS /d	25.78	25.90
CAMPBELL SOUP /d	34.39	33.87
CATERPILLAR IN/d	89.20	89.62
CIGNA CORP/d	37.50	36.93
CISCO SYSTEMS/d	19.68	19.35
CITIGROUP/d	4.66	4.64
CERVECERIAS/d	58.36	60.07
COCA-COLA CO/d	64.68	64.39
COLGATE PALMOL/d	78.49	78.65
COMPUTER SCIEN/d	47.07	47.30
DANAOS CORP/d	3.82	3.85
DIANA SHIPPING/d	13.00	13.04
DOW CHEMICAL C/d	33.69	33.56
DRYSHIPS/d	6.04	5.91
DU PONT CO/d	48.03	48.88
EASTMAN KODAK/d	5.41	4.77
EMC CORP/d	21.94	22.07
ENTERGY CP/d	69.49	69.43
EXCEL MARITIME/d	5.80	5.89
EXELON CORP/d	39.49	39.61
EXXON MOBIL/d	71.53	71.85
FEDEX CORP/d	93.71	92.81
FORD MOTOR CO/d	16.77	16.69
FREESEAS/d	3.78	3.75
GENERAL DYNAMI/d	68.31	68.47
GENERAL ELEC C/d	17.13	17.04
GENL MARITIME /d	3.61	3.64
H J HEINZ CO/d	49.21	49.23
HALLIBURTON CO/d	40.22	40.23
HARTFORD FINL/d	24.96	25.00
HEWLETT-PACKAR/d	42.31	42.66
HOME DEPOT INC/d	34.26	34.03
HONEYWELL INTL/d	51.28	51.37
INTEL CORP/d	21.88	21.82
INTL BUS MACHI/d	143.55	144.98
INTL PAPER CO/d	26.57	26.52
JOHNSON JOHNSO/d	61.95	62.45
JPMORGAN CHASE/d	40.78	40.26
LAZARD/d	38.04	38.03
LIMITED BRANDS/d	31.31	31.10
MCDONALD'S COR/d	78.35	78.74
MERCK & CO/d	35.46	35.40
MICROSOFT CP/d	27.14	27.23
MORGAN STANLEY/d	26.30	26.47
NATL SEMICONDU/d	14.91	14.74
NORFOLK SOUTHE/d	62.44	62.06
ORACLE CORP/d	29.15	29.23
PEPSICO INC/d	64.31	64.63
PFIZER INC/d	16.66	16.72
PROCTER & GAMB/d	62.71	62.63
RADIOSHACK/d	18.80	18.83
RAYTHEON CO/d	45.93	46.46
ROCKWELL AUTOM/d	69.65	68.98
SARA LEE CORP/d	15.69	15.59
SCHLUMBERGER L/d	80.90	80.90
SOUTHERN/d	37.81	37.58
STEALTHGAS/d	6.90	6.80
TEXAS INSTRUME/d	33.72	33.75
THE AES CORP/d	11.43	11.35
TSAKOS ENERGY/d	10.11	10.27
TYCO INTL/d	40.80	40.80
UNISYS CORP/d	25.25	25.30
UNITED TECH CP/d	77.66	77.69
US BANCORP/d	25.50	25.17
VERIZON COMMS/d	33.54	32.98
VIACOM CL B/d	39.36	39.49
WAL-MART STORE/d	54.45	54.49
WALT DISNEY CO/d	36.58	36.97
~~WELLS FARGO & /d~~	~~29.63~~	~~29.37~~

London/Λονδίνο
(Σε πένες)

Εταιρείες	Χθεσινό	Προ/vo
3I GROUP/d	316.98	319.50
ADMIRAL GROUP/d	1563.39	1584.00
AGGREKO/d	1506.38	1533.00
ANGLO AMERICAN/d	2995.00	2970.50
ANTOFAGASTA/d	1504.31	1510.00
ARM HOLDINGS/d	394.60	399.70
ASSOC.BR.FOODS/d	1106.03	1106.00
ASTRAZENECA/d	3021.37	3044.00
AVIVA/d	393.67	389.00
B SKY B/d	734.19	730.50
BAE SYSTEMS/d	321.87	325.10
BARCLAYS/d	272.35	264.15
BG GROUP/d	1333.54	1287.50
BHP BILLITON/d	2469.00	2428.00
BP/d	455.40	456.55
BR LAND CO/d	512.02	510.00
BRIT AM TOBACC/d	2366.00	2376.50
BRITISH AIRWAY/d	271.24	272.00
BT GROUP/d	180.77	177.80
BURBERRY GRP/d	1137.28	1170.00
BUNZL/d	722.13	718.50
CAIRN ENERGY/d	415.56	413.80
CAPITA GROUP/d	695.88	689.00
CARNIVAL/d	2740.00	2710.00
CENTRICA/d	322.16	318.90
COMPASS GROUP/d	584.15	586.00
DAILY MAIL TST/d	547.52	540.50
DIAGEO/d	1166.00	1158.00
DOLPHIN CAP IN/d	43.33	45.00
ENTERPRISE INN/d	115.31	110.30
GLAXOSMITHKLIN/d	1240.51	1246.50
HAMMERSON/d	413.58	411.20
HAYS/d	120.90	120.30
HSBC HOLDINGS/d	666.87	658.90
IMPERIAL TOBAC/d	1900.00	1920.00
INTERCONT HOTE/d	1218.57	1215.00
INTL POWER/d	414.31	415.00
ITV/d	73.03	72.80
JOHNSON MATTHE/d	1922.19	1907.00
KAZAKHMYS/d	1512.00	1545.00
KINGFISHER/d	253.76	255.80
LAND SECS GROU/d	658.00	652.50
LEGAL & GENERA/d	99.42	98.00
LLOYDS BNK GRP/d	68.30	67.65
MAN GROUP/d	286.89	278.20
MARKS & SP./d	377.60	385.20
MORRISON SUPMK/d	272.69	274.70
NATIONAL GRID/d	543.20	544.00
NEXT/d	2027.02	2060.00
OLD MUTUAL/d	119.33	119.30
PARTYGAMING/d	239.97	242.50
PEARSON/d	1014.00	1010.00
PORVAIR/d	99.00	99.00
PRUDENTIAL/d	654.00	634.50
RECKIT BNCSR G/d	3481.05	3469.00
REED ELSEVIER/d	520.44	515.00
RENTOKIL INITI/d	95.74	92.10
REXAM PLC/d	305.08	305.00
RIO TINTO/d	4400.00	4370.00
ROLLS ROYCE GP/d	644.07	652.00
RSA INSRANCE G/d	126.01	125.40
ROYAL BANK SCO/d	42.70	40.98
ROYAL DTCH SHL/d	2030.50	2035.00
SABMILLER/d	2153.50	2146.00
SAGE GROUP/d	282.11	281.40
SAINSBURY(J)/d	373.14	372.30
SCHRODERS/d	1777.00	1768.00
SCHRODERS NV/d	1405.00	1402.00
SCOT & STH ENR/d	1116.15	1111.00
SEVERN TRENT/d	1421.60	1449.00
SHIRE/d	1486.83	1487.00
SMITH&NEPHEW/d	636.02	662.00
SMITHS GROUP/d	1234.71	1229.00
STANDRD CHART /d	1818.00	1878.00
TATE & LYLE/d	535.13	535.50
TESCO/d	425.65	425.45
UNILEVER/d	1908.99	1898.00
UNITED UTIL GR/d	588.89	589.00
UTD BUSINESS M/d	663.50	657.00
VODAFONE GROUP/d	163.89	164.15
WHITBREAD/d	1767.53	1812.00
WILLIAM HILL/d	165.95	167.00
WOLSELEY/d	1841.46	1855.00
WPP PLC/d	775.06	763.00
XSTRATA/d	1420.00	1451.50
YELL GROUP/d	12.26	12.11

Zurich /Ζυρίχη
(Σε ελβ.φρ.)

Εταιρείες	Χθεσινό	Προ/vo
ABB LTD N/d	20.40	20.35
ADECCO N/d	62.40	61.40
BALOISE HLD N/d	92.45	90.95
CLARIANT N/d	18.14	19.11
CS GROUP AG/d	39.23	38.85
GIVAUDAN N/d	1037.00	1047.00
HOLCIM N/d	69.55	69.40
INTERSHOP I/d	300.00	298.00
JULIUS BAER N/d	42.71	42.48
LONZA GRP AG N/d	79.80	79.80
NESTLE SA/d	55.50	55.40
NOVARTIS N/d	54.00	53.95
RICHEMONT I/d	55.45	56.65
ROCHE HOLDING /d	142.70	141.00
SGS N/d	1667.00	1704.00
SWATCH GROUP I/d	414.40	423.60
SWISS LIFE HLD/d	130.80	126.20
SWISS REINSUR /d	50.20	49.66
SWISSCOM N/d	418.50	415.80
SYNGENTA N/d	286.60	287.70
SYNTHES/d	126.20	126.00
UBS AG N/d	16.16	15.77
ZURICH FIN N/d	244.50	239.50

Frankfurt/Φρανκφούρτη
(Σε ευρώ)

Εταιρείες	Χθεσινό	Προ/vo
ADIDAS N/d	46.81	47.22
ALLIANZ SE/d	90.85	88.26
BASF SE/d	44.61	44.84
BAY MOT WERKE/d	60.13	62.28
BAYER N AG/d	58.28	59.10
BEIERSDORF/d	46.37	46.45
COMMERZBANK/d	5.88	5.78
DAIMLER AG N/d	53.30	53.85
DEUTSCHE BANK /d	39.44	38.68
DEUTSCHE POST /d	12.67	12.56
DT BOERSE N/d	49.25	48.90
DT TELEKOM N/d	9.93	9.88
DT LUFTHANSA A/d	16.92	17.65
E.ON AG NA/d	22.59	22.48
FRESENIUS MEDI/d	44.35	44.50
HENKEL AG&CO V/d	45.46	46.45
HEIDELBERGCEME/d	46.70	46.50
K+S AG/d	53.45	54.63
INFINEON TECH /d	6.95	7.32
LINDE/d	109.60	111.45
MAN SE/d	90.12	92.79
METRO AG/d	54.12	56.27
MLP/d	7.68	7.65
MUENCH. RUECK /d	113.60	112.50
RWE AG/d	49.51	48.37
SAP AG/d	36.83	36.66
SIEMENS N/d	89.72	90.86
THYSSEN KRUPP/d	30.57	31.08
TUI N/d	9.04	9.09
VOLKSWAGEN AG/d	110.10	115.65

Amsterdam/Αμστερνταμ
(Σε ευρώ)

Εταιρείες	Χθεσινό	Προ/vo
AEGON	4.64	4.50
AHOLD KON	9.51	9.54
AKZO NOBEL	43.20	43.31
AIR FRANCE - K	14.13	
ARCELORMITTAL	27.03	26.84
ASML HOLDING	28.40	26.30
BAM GROEP KON	4.39	4.36
BOSKALIS WESTM	34.00	34.35
CORIO	47.26	46.87
FUGRO	57.14	57.79
HEINEKEN	35.48	35.75
ING GROEP	7.70	7.52
KONINKLIJKE DS	38.85	39.05
KPN KON	11.01	11.00
PHILIPS KON	22.32	22.13
R.DUTCH SHELL	24.24	24.27
RANDSTAD	36.60	36.01
REED ELSEVIER	9.19	9.13
SBM OFFSHORE	15.62	15.50
TNT	19.64	19.85
TOMTOM N.V.	7.34	7.27
UNIBAIL RODAMC	145.35	146.50
UNILEVER CERT	23.35	23.24
WERELDHAVE	71.94	71.96
WOLTERS KLUWER	16.72	16.17

Milano/Μιλάνο
(Σε ευρώ)

Εταιρείες	Χθεσινό	Προ/vo
A2A SPA/d	0.00	1.03
ATLANTIA/d	0.00	15.44
AZIMUT HLDG/d	6.55	6.37
BANCO POPOLARE/d	3.56	3.60
BULGARI/d	7.68	7.86
CIR-COMP/d	1.40	1.40
ENEL/d	3.78	3.79
EXOR/d	22.83	23.20
ENI/d	16.16	16.13
FINMECCANICA/d	8.44	8.56
GENERALI ASS/d	14.84	14.91
GEOX/d	3.50	3.50
IMPREGILO/d	0.00	2.08
INTESA SANPAOL/d	2.20	2.18
LUXOTTICA/d	0.00	21.71
MEDIASET/d	4.42	4.47
MEDIOBANCA/d	6.82	6.82
MEDIOLANUM/d	3.26	3.19
PIRELLI & C/d	6.21	6.39
PARMALAT/d	1.98	1.99
RCS MEDIAGROUP/d	1.02	1.01
PRYSMIAN/d	0.00	12.65
SNAM RETE GAS/d	0.00	3.75
STMICROELEC.N./d	7.65	7.60
TELECOM ITALIA/d	0.97	0.98
TENARIS/d	17.22	17.24
TERNA/d	3.13	3.10
UNICREDIT/d	1.72	1.69

Tokyo/Τόκιο
(Σε γιέν)

Εταιρείες	Χθεσινό	Προ/vo
AJINOMOTO/d	830	829
ASAHI BREWERIE/d	1630	1641
ASAHI KASEI/d	524	524
ASTELLAS PHARM/d	3060	3050
BANK OF YOKOHA/d	411	408
BRIDGESTONE CO/d	1660	1675
CANON INC/d	4115	4085
CASIO COMPUTER/d	640	638
CITIZEN HOLDIN/d	553	552
CLARION/d	156	156
CREDIT SAISON/d	1287	1293
DAIWA SEC GROU/d	403	390
FUJI HEAVY IND/d	637	630
FUJIFILM HOLDI/d	2958	2927
FUJITSU LTD/d	548	544
HINO MOTORS/d	431	436
HITACHI/d	414	420
HONDA MOTOR/d	3185	3135
IHI/d	178	177
ISUZU MOTORS/d	380	378
JPN STEEL WORK/d	820	826
KAWASAKI HVY I/d	271	269
KEIO/d	570	570
KOBE STEEL/d	208	209
KONICA MINOLTA/d	881	890
JTEKT/d	1002	989
MITSUB UFJ FG/d	417	402
MITSUBISHI COR/d	2178	2179
MITSUBISHI ELE/d	853	852
MITSUBISHI MOT/d	117	116
NEC CORPORATIO/d	237	237
NIKON CORP/d	1672	1666
NIPPON EXPRESS/d	358	351
NISSAN MOTOR C/d	825	815
NOMURA HOLDING/d	509	490
NTT/d	3830	3815
OBAYASHI CORP/d	367	365
ODAKYU ELEC RA/d	785	782
OSAKA GAS/d	313	318
PIONEER/d	345	351
RICOH CO LTD/d	1220	1193
SANYO ELECTRIC/d	137	137
SECOM/d	3860	3850
SEVEN & I HLDG/d	2116	2091
SHARP CORP/d	828	828
SHIMIZU CORP/d	347	347
SHISEIDO/d	1774	1729
SONY CORP/d	3040	3040
SUMITOMO CORP/d	1188	1188
SUZUKI MOTOR/d	2016	2023
TAISEI CORP/d	198	197
TDK CORPORATIO/d	5780	5640
TOBU RAILWAY/d	458	456
TOKYO DOME COR/d	224	222
TOKYO ELEC PWR/d	1975	1984
TOKYO ELECTRON/d	5300	5250
TOKYO GAS/d	366	370
TOPY INDS LTD/d	209	208
TORAY INDUSTRI/d	491	478
TOSHIBA CORP/d	430	437
TOYOBO/d	148	148
TOYOTA MOTOR C/d	3275	3280
YAMAHA CORP/d	1052	1035
YAMATO HOLDING/d	1136	1144

Paris/Παρίσι
(Σε ευρώ)

Εταιρείες	Χθεσινό	Προ/vo
ACCOR/d	33.11	33.50
AIR LIQUIDE/d	94.94	95.40
ALSTOM/d	34.97	34.75
AXA/d	12.83	12.27
BNP PARIBAS/d	52.01	50.61
BOUYGUES/d	32.03	31.82
CAP GEMINI/d	34.57	34.31
CARREFOUR/d	31.96	32.30
CASINO GUICHAR/d	72.27	72.22
CREDIT AGRICOL/d	10.57	10.20
DANONE/d	47.02	47.11
DASSAULT SYSTE/d	55.76	55.84
EADS/d	17.92	18.49
EDF/d	32.06	31.79
ESSILOR INTERN/d	49.12	49.07
FRANCE TELECOM/d	16.04	15.90
L OREAL/d	85.65	85.67
L.V.M.H./d	120.70	122.00
LAFARGE/d	46.64	45.96
LAGARDERE S.C./d	31.16	31.28
MICHELIN/d	53.63	54.77
PERNOD RICARD/d	67.43	66.90
PEUGEOT/d	30.16	31.91
PPR/d	124.80	126.90
PUBLICIS GROUP/d	37.05	36.08
RENAULT/d	43.66	45.00
SAINT-GOBAIN/d	38.70	38.61
SANOFI-AVENTIS/d	49.34	49.15
SCHNEIDER ELEC/d	114.80	115.80
SOCIETE GENERA/d	41.60	40.07
SODEXO/d	49.80	49.25
STMICROELECTRO/d	7.65	7.60
TF1/d	13.06	12.84
THALES/d	28.10	28.29
TOTAL/d	39.42	39.12
VEOLIA ENVIRON/d	21.44	21.20

Madrid/Μαδρίτη
(Σε ευρώ)

Εταιρείες	Χθεσινό	Προ/vo
ABERTIS/d	12.90	12.79
ACCIONA SA/d	54.97	54.59
ACERINOX/d	11.66	11.60
ADOLFO DOMINGU/d	8.60	8.28
AGUAS BARNA A/d	0.00	19.77
AMPER/d	2.83	2.87
ANTENA 3 DE TV/d	6.95	6.95
BANESTO/d	6.50	6.53
BBVA/d	8.15	7.99
BCO DE SABADEL/d	3.32	3.28
BEFESA/d	16.00	15.74
BK PASTOR/d	3.80	3.82
BK POPULAR/d	4.32	4.26
BODEGAS RIOJAN/d	7.05	7.05
CAMPOFRIO FOOD/d	7.21	7.31
CAT OCCIDENTE/d	12.60	12.19
CIE AUTOMOTIVE/d	4.18	4.12
CONS AUX FERR/d	378.85	377.50
DINAMIA CAP PR/d	8.50	8.52
DURO FELGUERA/d	5.00	5.15
EADS/d	17.94	18.38
ELECNOR/d	9.85	9.81
ENAGAS/d	15.30	15.25
ENDESA/d	18.45	18.26
ERCROS/d	0.70	0.70
FUNESPANA/d	6.50	6.50
GAMESA/d	5.07	5.05
GAS NATURAL/d	11.52	11.26
IBERIA LIN AER/d	3.28	3.25
IBERPAPEL/d	14.00	13.75
INDO INTL/d	0.60	0.60
INMOB COLONIAL/d	0.06	0.06
JAZZTEL/d	3.42	3.42
MAPFRE/d	2.11	2.07
METROVACESA/d	6.06	5.95
MIQUEL Y COSTA/d	20.79	20.89
NATRA/d	2.09	2.09
NH HOTELES/d	3.21	3.23
PAP Y CART EUR/d	3.30	3.28
PESCANOVA/d	24.77	24.76
PRISA/d	1.55	1.54
RED ELECTR COR/d	35.95	35.33
SACYR-VALLE/d	4.63	4.45
BANCO SANTANDE/d	8.49	8.29
SEDA BARCELONA/d	0.06	0.05
SOL MELIA/d	6.51	6.46
SOS CORP ALIME/d	0.73	0.71
SOTOGRANDE/d	2.58	2.65
TELEFONICA/d	17.30	17.17
TUBACEX/d	2.37	2.32
TUBOS REUNIDOS/d	1.85	1.82
UNIPAPEL/d	10.16	10.00
URBAS/d	0.06	0.06
VIDRALA/d	19.65	19.32
VINICOLA DEL N/d	14.60	14.60
ZARDOYA OTIS/d	11.40	11.46
ZELTIA/d	2.87	2.77

ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ

Δείκτης εμπορευμάτων Reuters
ΚΛΕΙΣΙΜΟ

ΣΤΑΘΜΙΣΗ ΣΥΣΤΑΤΙΚΩΝ ΤΟΥ ΔΕΙΚΤΗ
Σιτάρι (14), Βαμβάκι (13), Καφές (11), Μαλλί (11), Χαλκός (9), Ζάχαρη (7), Καουτσούκ (7), Αραβόσιτος (5), Ρύζι (4), Σόγια (3), Κρέας Βοδ. (3), Κακάο (3), Κασσίτερος (2), Φιστικέλαιο (2), Καρύδα ψίχα (2), Ψευδάργυρος (2), Μόλυβδος (1).

Brent DTD (Λονδίνο)
Σε δολάρια/βαρέλι
ΩΡΑ: 20.00

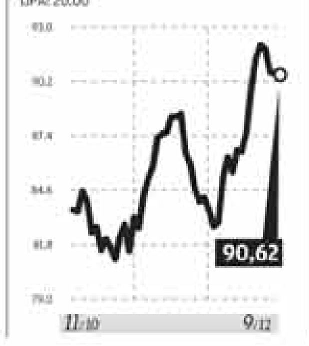

Χρυσός (Λονδίνο)
Τιμή spot
ΩΡΑ: 20.00

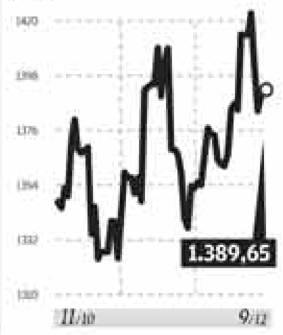

Ζάχαρη/Sugar

Λονδίνο 09/12/10 (σε δολ. ο τόνος)	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Δεκέμβριος '10	738,00	709,10
Μάρτιος '11	730,50	732,40
Νέα Υόρκη 09/12/10 (σε σεντς η λίμπρα)	**Πριν το κλείσ.**	**Προηγ.**
Μάρτιος '11	28,71	28,98
Μάιος '11	25,99	26,26

Καφές/Coffee

Ρομπούστα Λονδ. 09/12/10 (σε δολ./τόν.)	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Νοέμβριος '10	-	1.763
Ιανουάριος '11	1.916	1.881
Νέα Υόρκη 09/12/10 (σε σεντς η λίμπρα)	**Πριν το κλείσ.**	**Προηγ.**
Δεκέμβριος '10	205,90	204,25
Μάρτιος '11	205,35	204,65

Σιτάρι/Wheat

Σικάγο 09/12/10 (σε σεντς/μποσέλ) (70 lb)	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Δεκέμβριος '10	744	742
Μάρτιος '11	783	784
Λονδίνο 09/12/10 (σε στερλ. ο τόνος)	**Πριν το Κλείσ.**	**Προηγ.**
Νοέμβριος '10	-	167,25
Ιανουάριος '11	187,25	186,90

Καλαμπόκι/Corn

Σικάγο 09/12/10 (σε σεντς ανά μποσέλ)	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Δεκέμβριος '10	561	560
Μάρτιος '11	575	575

Βρώμη/Oats

Σικάγο 09/12/10 (σε σεντς ανά μποσέλ)	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Δεκέμβριος '10	385	378
Μάρτιος '11	380	378

Σόγια/Soybeans

Σικάγο 09/12/10 (σε σεντς ανά μποσέλ)	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Δεκέμβριος '10	572	572
Μάρτιος '11	569	569

Χυμός πορτοκαλιού (Orange Juice)

Νέα Υόρκη 09/12/10 (σεντς/lb)	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Ιανουάριος '11	165,05	166,00
Μάρτιος '11	165,10	166,80

Οι αναγραφόμενες τιμές είναι της 6ης μ.μ.

Βαμβάκι/Cotton

Νέα Υόρκη 09/12/10 (σε σεντς η λίμπρα)	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Δεκέμβριος '10	137,00	138,00
Μάρτιος '11	135,95	131,95

Κακάο/Cocoa

Λονδίνο 09/12/10 (σε στερλ. ο τόνος)	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Δεκέμβριος '10	1.995	2.008
Μάρτιος '11	1.993	2.009
Νέα Υόρκη 09/12/10 (σε δολ. ο τόνος)	**Πριν το κλείσ.**	**Προηγ.**
Δεκέμβριος '10	3.000	2.990
Μάρτιος '11	3.014	3.050

Μαλλί/Wool

Αυστραλία 09/12/10 (σε σεντς το kg)	Κλείσ.	Προηγ.
Σίδνεϊ	–	–
Μελβούρνη	–	–

Bradford Αγγλ. 09/12/10 (σε πένες το kg)

Μερινός		Crossbred	
70s Super	468	58s Super	308
66s Super	490	58s Blended	264
64s Super	390	56s Super	274
64s Blended	372	54s Carded	257

Βαμβάκι/Cotton

Κίνα 09/12/10 (σε lots το kg)	Κλείσ.	Προηγ.
Νοέμ. '10	30.240,00	–
Ιανουάρ. '11	27.580,00	27.595,00

Πετρέλαιο/Oil

Λονδίνο 09/12/10 (σε δολ. / βαρέλι, FOB) 15.00 GMT	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
BRENT (DTD)	90,62	90,68
Δεκέμβριος '10	–	86,70

Νέα Υόρκη 09/12/10 (σε δολ. το βαρέλι, FOB) 15.00 GMT

LIGHT CRUDE	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Ιανουάριος '11	88,33	88,28
Φεβρουάριος '11	88,84	88,82
Μάρτιος '11	89,99	90,09
Απρίλιος '11	89,56	89,63
Μάιος '11	89,79	89,89
Ιούνιος '11	89,99	90,09

ΑΓΟΡΑ ΜΕΤΑΛΛΩΝ

BULLION MARKETS

Χρυσός/Gold (σε δολάρια ανά ουγγιά)		Πλατίνα/Platinum (σε δολάρια ανά ουγγιά)	
SPOT	1.386,70	SPOT	1.675,50
Προηγούμενο	1.381,49	Προηγούμενο	1.680,74
Αργυρος/Silver (σε σεντς ανά ουγγιά)		**Παλλάδιο/Palladium (σε δολάρια ανά ουγγιά)**	
SPOT	2.869,00	SPOT	741,50
Προηγούμενο	2.833,00	Προηγούμενο	723,97

ΒΑΣΙΚΑ/LONDON METAL EXCHANGE
(σε δολάρια ο τόνος)

Χαλκός/Copper		Αλουμίνιο/Aluminium	
Μετρητοίς	9.041,00	Μετρητοίς	2.345,00
3 μηνών	9.010,00	3 μηνών	2.361,00
Μόλυβδος/Lead		**Νικέλιο/Nikel**	
Μετρητοίς	2.367,00	Μετρητοίς	23.750,00
3 μηνών	2.385,00	3 μηνών	23.860,00
Ψευδάργυρος/Zinc		**Κασσίτερος/Tin**	
Μετρητοίς	2.260,00	Μετρητοίς	25.750,00
3 μηνών	2.267,00	3 μηνών	25.675,00

STRATEGIC METALS
(Τιμή BID σε δολ. ΗΠΑ αποθηκευμένα στο Ρότερνταμ)

Antimony (99,6%) a tonne	11.800
Arsenic a LB	0,65
Bismuth a LB	9,00
Cadmium (99,99%) a LB	1,85
Chrome Fe HC a LB	1,17
Cobalt (99,8%) a LB	16,75
Indium a Kilo	525
Iridium a troy ounce	755
Magnesium (99,9%) a tonne	3.250
Maganese Elect (99,7%) a tonne	3.300
Molyb Fe 65 Western	37,00
Molyb Mo 3 Western	15,80
Rhodium a troy ounce	2.225
Ruthenium a troy ounce	160
Selenium a LB	48
Silicon metal lumps a tonne	2.500
Tantalite a LB	90
Titanium (8,00%) a Kilo	8
Vanadium Fe 80 (T2)	29
Vanadium Pentox	6,70

Οι αναγραφόμενες τιμές είναι της 6ης μ.μ.

ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑ

ΗΜΕΡΗΣΙΕΣ (SPOT) ΚΑΙ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑΚΕΣ ΤΙΜΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΟΣ

		ΗΠΑ		ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ		ΙΑΠΩΝΙΑ		ΑΓΓΛΙΑ	
		Αγορά	Πώληση	Αγορά	Πώληση	Αγορά	Πώληση	Αγορά	Πώληση
ΑΝΑ ΔΟΛΑΡΙΟ	SPOT			0.7567	0.7569	84.03	84.08	0.6342	0.6344
	1 μήνας			0.0001	0.0001	-0.03	-0.03	0.0001	0.0002
	3 μήνες			0.0003	0.0005	-0.08	-0.08	0.0004	0.0004
	6 μήνες			0.0009	0.001	-0.21	-0.2	0.001	0.001
	12 μήνες			0.0021	0.0022	-0.56	-0.55	0.0022	0.0023
ΑΝΑ ΕΥΡΩ	SPOT	1.3211	1.3216			111.01	111.12	0.8378	0.8384
	1 μήνας	-0.0002	-0.0001			-0.05	-0.05	0.0001	0.0001
	3 μήνες	-0.0008	-0.0006			-0.17	-0.15	0.0001	0.0002
	6 μήνες	-0.0018	-0.0015			-0.43	-0.39	0.0001	0.0004
	12 μήνες	-0.0038	-0.0036			-1.06	-1.03	0.0005	0.0008
ΑΝΑ 100 ΓΙΕΝ	SPOT	1.1893	1.1901	0.8999	0.9008			0.7542	0.7549
	1 μήνας	0.0004	0.0004	0.0004	0.0004			0.0004	0.0005
	3 μήνες	0.0011	0.0012	0.0012	0.0014			0.0012	0.0013
	6 μήνες	0.0028	0.003	0.0031	0.0035			0.0029	0.0031
	12 μήνες	0.0078	0.008	0.0084	0.0087			0.0077	0.0079
ΑΝΑ ΣΤΕΡΛΙΝΑ	SPOT	1.5764	1.5769	1.1928	1.1936	132.46	132.59		
	1 μήνας	-0.0004	-0.0003	-0.0002	-0.0001	-0.08	-0.07		
	3 μήνες	-0.0011	-0.001	-0.0003	-0.0001	-0.22	-0.21		
	6 μήνες	-0.0025	-0.0024	-0.0005	-0.0002	-0.54	-0.51		
	12 μήνες	-0.0058	-0.0056	-0.0011	-0.0008	-1.37	-1.33		

Η τιμή spot είναι η τιμή που είχε το νόμισμα χθες στις 17.00 ώρα Ελλάδος. Πηγή: HSBC Bank plc
Για να υπολογισθούν οι προθεσμιακές τιμές για 1 μήνα, 3 μήνες και 12 μήνες, προσθέτουμε [ή αφαιρούμε αν έχει αρνητικό πρόσημο (-)] στις τιμές spot τα αντίστοιχα ψηφία.

ΒΑΣΙΚΑ ΕΠΙΤΟΚΙΑ

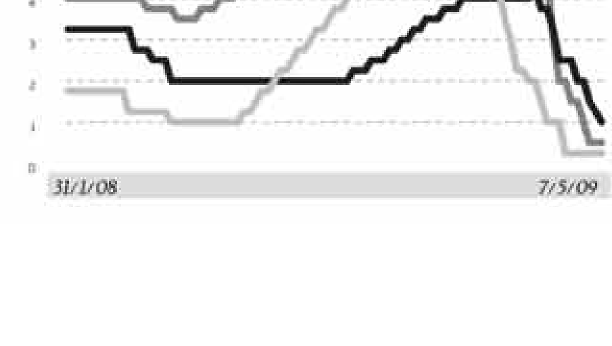

ΙΣΟΤΙΜΙΕΣ ΔΟΛΑΡΙΟΥ

ΕΥΡΩ	0,7578
ΚΟΡΩΝΑ ΔΑΝΙΑΣ	5,6482
ΛΙΡΑ ΑΓΓΛΙΑΣ-ΣΚΩΤ.-Β.ΙΡΛ.	0,6353
ΚΟΡΩΝΑ ΣΟΥΗΔΙΑΣ	6,9039
ΓΙΕΝ ΙΑΠΩΝΙΑΣ (100)	83,84
ΦΡΑΓΚΟ ΕΛΒΕΤΙΑΣ	0,9853
ΚΟΡΩΝΑ ΝΟΡΒΗΓΙΑΣ	6,0490
ΔΟΛΑΡΙΟ ΚΑΝΑΔΑ	1,0094
ΔΟΛΑΡΙΟ ΑΥΣΤΡΑΛΙΑΣ	1,0171

ΤΙΜΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΟΣ

ΣΕ ΟΡΟΥΣ ΕΥΡΩ	ΜΕΣΗ ΤΙΜΗ	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΛΗΣΗ
Δολάριο ΗΠΑ	1,3214	1,3198	1,3199
Κορόνα Δανίας	7,4555	7,4526	7,4567
Λίρα Αγγλίας-Σκωτίας-Β. Ιρλ.	0,8382	0,8384	0,8387
Κορόνα Σουηδίας	9,1310	9,1167	9,1222
Γιεν Ιαπωνίας (100)	111,02	110,64	110,73
Φράγκο Ελβετίας	1,3060	1,3003	1,3009
Κορόνα Νορβηγίας	7,9550	7,9816	7,9873
Δολάριο Καναδά	1,3354	1,3319	1,3327
Δολάριο Αυστραλίας	1,3432	1,3419	1,3424

ΕΙΔΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΤΡΑΠΕΖΟΓΡΑΜΜΑΤΙΩΝ

ΣΕ ΟΡΟΥΣ ΕΥΡΩ	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΛΗΣΗ
Δηνάριο Ιορδανίας	0,9342	0,9362
Φιορίνι Ουγγαρίας	277,19	277,70
Δηνάριο Μπαχρέιν	0,4975	0,4976
Δολάριο Νέας Ζηλανδίας	1,7670	1,7684
Δολάριο Σιγκαπούρης	1,7310	1,7326
Δολάριο Χονγκ-Κονγκ	10,2589	10,2605
Κορόνα Ισλανδίας	151,700	152,700
Λίρα Αιγύπτου	7,6403	7,6428
Λίρα Γιβραλτάρ	0,8339	0,8338
Λίρα Συρίας	61,503	61,639
Λίρα Τουρκίας	1,9908	1,9929
Ντιρχάμ Ην. Αραβ. Εμιράτων	4,8475	4,8481
Ραντ Νοτίου Αφρικής	9,0730	9,0902
Ριάλ Κατάρ	4,8028	4,8044
Ριάλ Ομάν	0,5081	0,5082
Ριάλ Σαουδικής Αραβίας	4,9498	4,9505
Σεκέλ ή Σεκαλίμ Ισραήλ	4,7808	4,7845
Κορόνα Τσεχίας	25,071	25,121

ΙΣΟΤΙΜΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΦΠΑ
Ισχύει από 1/12/2010 έως 8/12/2010

Δολάριο ΗΠΑ	1,3481	Κορωνα Δανιας	7,4550
Λιρα Αγγλιας-Σκωτιας-Β. Ιρλ.	0,8490	Κορωνα Σουηδιας	9,3980

ΧΡΥΣΗ ΛΙΡΑ

Αγορά: Παλαιάς κοπής (Βικτωρίας, Εδουάρδου, Γεωργίου) **237,15 ευρώ.** Παλαιάς κοπής (Ελισάβετ 1973 και προγενέστερα) **237,15 ευρώ.** Νέας κοπής (Ελισάβετ 1974 και μεταγενέστερα) **237,15 ευρώ.**
Πώληση: Ελισάβετ νέας κοπής **285,53 ευρώ.**

ΝΟΜΙΣΜΑΤΑ

ΙΣΟΤΙΜΙΕΣ ΕΥΡΩ
ΤΙΜΕΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

ΔΟΛΑΡΙΟ
1,3214 δολ. (προηγ. **1,3200** δολ.)

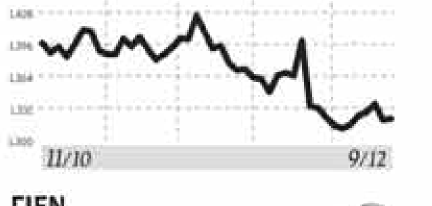

ΣΤΕΡΛΙΝΑ
0,8382 στερλ. (προηγ. **0,8367** στερλ.)

ΓΙΕΝ
111,02 γιεν (προηγ. **111,08** γιεν)

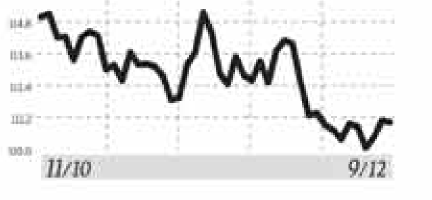

ΕΛΒΕΤΙΚΟ ΦΡΑΓΚΟ
1,3060 φράγκα (προηγ. **1,3060** φράγκα)

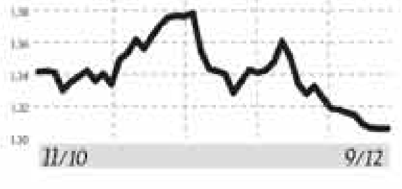

ΔΕΙΚΤΕΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ

Baltic Dry Index

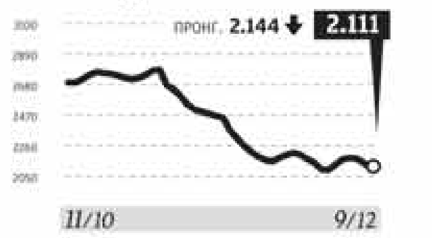

Baltic Capesize Index

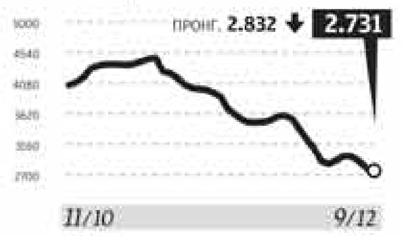

Baltic Panamax Index

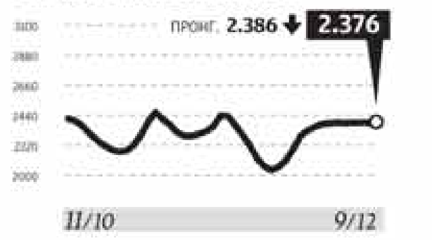

Baltic Supramax Index

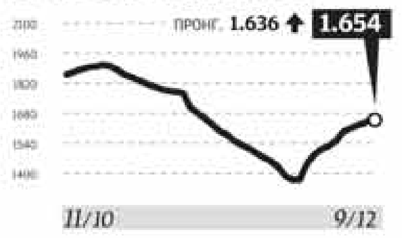

«Κατά λάθος»... μάνατζερ

Ποια τα δυνατά και ποια τα αδύνατα σημεία – 1 στους 2 αυτοαξιολογούν λάθος την απόδοσή τους

Της **ΧΡΙΣΤΙΝΑΣ ΔΑΜΟΥΛΙΑΝΟΥ**

«Αν σύμφωνα με αποδεικτικά στοιχεία η απόδοσή σου είναι ανεπαρκής, αποδέξου το και αναζήτησε τους τρόπους εκείνους με τους οποίους μπορείς να βελτιωθείς». Θα μπορούσε να είναι μια νηφάλια, «homemade» συμβουλή προς κάθε στέλεχος που έχει αυτοαξιολογήσει λάθος την απόδοσή του στον εργασιακό χώρο του και, που συνήθως, απονέμει «εύσημα» στον εαυτό του. Μια γενναιοδωρία την οποία, ωστόσο, δεν δικαιούται. Πόσο εύκολο όμως είτε δύσκολο είναι για έναν μάνατζερ να κρίνει, σωστά, ποια είναι τα «δυνατά» και ποια τα «αδύνατα» σημεία της απόδοσής του; Η απάντηση μας έρχεται από έρευνα του Βρε-

Ερευνες του Βρετανικού Ινστιτούτου Μάνατζμεντ με αντικρουόμενα τα αποτελέσματα

τανικού Ινστιτούτου Μάνατζμεντ και μας λέει ότι ο ένας στους δύο μάνατζερ αυτοαξιολογούν λάθος την απόδοσή τους. Και ότι οι μάνατζερ σήμερα δεν γνωρίζουν πού πραγματικά βρίσκονται τα δυνατά στοιχεία που διαθέτουν.

Η διαπίστωση αυτή προέκυψε από δύο διαφορετικές έρευνες. Και τα συμπεράσματα της πρώτης –που πραγματοποιήθηκε σε 6.000 μάνατζερ– ώθησαν τον έγκυρο και δραστήριο αυτόν φορέα να μιλήσει για μια «γενεά "κατά λάθος" (accidental) μάνατζερ που βλάπτουν τις επιχειρήσεις της χώρας». Με τη συνήθη αυστηρή –αλλά και τόσο εποικοδομητική– κριτική που ασκεί για τα μέλη του, υπογράμμισε ότι «η κατάσταση αυτή γίνεται τροχοπέδη στην απόδοση των επιχειρήσεων και των δημόσιων οργανισμών της χώρας που ήδη αγωνίζονται γι' αυτήν». Απευθύνεται, λοιπόν, στους εργοδότες τους οποίους καθιστά υπεύθυνους γι' αυτό το «χάσμα» που υπάρχει ανάμεσα στην αυτοαξιολόγηση και στην πραγματικότητα και τους συνιστά να αναπτύσσουν εκείνοι τις δεξιότητες των στελεχών τους προς μακροπρόθεσμο όφελος του μέλλοντος της χώρας.

Το ερώτημα που έθεσε το Ινστιτούτο στους μάνατζερ ήταν να αναφέρουν ποιες πλευρές του μάνατζμεντ που ασκούν πιστεύουν ότι είναι οι καλύτερες. Σχεδόν ο ένας στους δύο ανέφερε ότι ήταν πολύ καλός στη διοίκηση προσωπικού. Ο ένας στους τέσσερις ότι είναι καλός στο να «προωθεί τους στόχους». Ενα μικρότερο ποσοστό ανέφερε ότι το δυνατό σημείο του είναι η διαχείριση του ίδιου του εαυτού του. Και, ευτυχώς, μόνο 14% είπαν ότι «γεννήθηκαν για να είναι ηγέτες». Ωστόσο, το Ινστιτούτο δεν αρκέσθηκε στην αυτοαξιολόγηση των μάνατζερ και διενήργησε δεύτερη έρευνα, προσφέροντας ένα ειδικά διαμορφωμένο διαγνωστικό «εργαλείο». Προσκάλεσε τους εργαζόμενους –ανταποκρίθηκαν 6.056– να αποφανθούν και εκείνοι για τα δυνατά και τα αδύνατα στοιχεία των μάνατζερ. Και ιδού πώς προέκυψε το «χάσμα»: «τα αποτελέσματα είναι άκρως αντίθετα με τις αντιλήψεις που έχουν εκφράσει οι μάνατζερ», σημειώνει η ανακοίνωση του Ινστιτούτου. Και εξηγεί ότι, όπως προκύπτει στην πράξη, οι μάνατζερ στη χώρα αυτή είναι «καλοί στο να φέρνουν αποτελέσματα» (41%) και στο να ασκούν ισχυρή ηγεσία (37%). Ενα μικρό ποσοστό μόνο (14%) αποφάνθηκε ότι τους χαρακτηρίζει αριστεία στη διοίκηση προσωπικού. Οσο για την «αυτοδιαχείρισή» τους, αυτή την παραδέχθηκε μόνο το 8% των εργαζομένων που συμμετείχαν.

Σύμφωνα με το Βρετανικό Ινστιτούτο Μάνατζμεντ, οι μάνατζερ σήμερα δεν γνωρίζουν που, πραγματικά, βρίσκονται τα δυνατά στοιχεία που διαθέτουν.

Η εκπρόσωπος του Ινστιτούτου κ. Ρουθ Σπέλμαν –δεδηλωμένη υπέρ της ανάπτυξης και της απόκτησης αριστείας από τα μέλη του– εξέφρασε το εξής αυστηρό σχόλιο: «Εχουμε απελπιστική έλλειψη καλών ηγετών σε αυτή τη χώρα. Δεν έχεις παρά να κοιτάζεις από πού αντλούν τους CEOs πολλές από τις εταιρείες FTSE 100 και πόσοι αλλοδαποί μάνατζερ ηγούνται των υψηλού επιπέδου λεσχών μας. Φωνάζουμε, βέβαια, ότι υπάρχει απόλυτη ανάγκη να αναπτύξουμε εδώ στον τόπο μας τα ηγετικά ταλέντα μας. Ωστόσο, είναι απογοητευτικό το ότι οι εργοδότες αποτυγχάνουν να κεφαλαιοποιήσουν τις «εν υπνώσει» ηγετικές δεξιότητες, τις οποίες, όμως, ούτε και οι ίδιοι οι εργαζόμενοι γνωρίζουν ότι τις διαθέτουν».

Και με υψωμένο το δάχτυλο προς τους εργοδότες, την κυβέρνηση αλλά και τους ίδιους τους μάνατζερ συνεχίζει ότι εδώ και πολύ καιρό έχουν όλοι παραμελήσει την ανάπτυξη της δεξιότητας του μάνατζμεντ και της ηγεσίας. «Χρειαζόμαστε να ανανεώσουμε την εστίασή μας στην επένδυσή μας στην εκπαίδευση και στην ανάπτυξη αυτού του τομέα. Τόσο για την σημερινή γενιά, όσο και για τις μελλοντικές γενιές των μάνατζερ».

Ως πρώτο βήμα θεωρεί «να σοβαρευτούν τα ίδια τα άτομα και να εργαστούν για τη δική τους ανάπτυξη, αναγνωρίζοντας τα δυνατά και αδύνατα σημεία τους». Και επειδή οι συμβουλές του Ινστιτούτου συνήθως δεν περιορίζονται στα λόγια, τους προτείνει να χρησιμοποιήσουν το «εργαλείο» comparethemanagers. com που θέτει στη διάθεσή τους (σ.σ.: αφορά μόνο τη Βρετανία). «Στοιχίζει πολύ λιγότερο να αναβαθμίσεις τις δεξιότητες του υπάρχοντος προσωπικού παρά να προσλαμβάνεις καινούργιο. Προσβλέπουμε, λοιπόν, ότι οι εργοδότες, με την υποστήριξη της νέας κυβέρνησης, θα αγκαλιάσουν και θα διευκολύνουν να πραγματοποιηθεί αυτή η επιθυμία.

Αλλωστε, η χαρακτηριστική αυστηρότητα με την οποία το Ινστιτούτο απαντά στα αντικρουόμενα αποτελέσματα που απέδωσαν οι δύο συγκεκριμένες αυτές έρευνες υποστηρίζεται και από το δεδομένο ότι ένα σημαντικό ποσοστό (68%) μάνατζερ στη χώρα αυτή χαρακτηρίζουν τους εαυτούς τους «κατά λάθος» (accidental) μάνατζερ «που σημαίνει ότι δεν είχαν καμία επιθυμία να γίνουν μάνατζερ όταν άρχισαν τη σταδιοδρομία τους.

Ελλάδα: προτιμάται η εκπαίδευση μεσαίων στελεχών

Τα μεσαία στελέχη σε έναν οργανισμό θα μπορούσε κανείς να τα συγκρίνει με τη σημερινή «γενιά σάντουιτς» - τους νέους και επαγγελματικά ενεργούς οικογενειάρχες που συνθλίβονται ανάμεσα στις ανάγκες των πολυγενεακών, πλέον, οικογενειών τους. Οπως είναι γνωστό, αμφότεροι δέχονται την πίεση, αλλά είναι και οι πλέον προσβάσιμοι πυλώνες τόσο από «τους από επάνω» όσο και για «τους από κάτω» – άμεσους υφισταμένους και απογόνους. Ωστόσο, η πίεση αυτή, όπως και η άμεση προσβασιμότητά τους, μπορεί μεν να επιβαρύνει το καθημερινό έργο τους, θωρακίζει όμως και αναδεικνύει τον σημαντικό ρόλο τους μέσα στους οργανισμούς, όπως και συμβαίνει και με τη «γενιά σάντουιτς» στις ευρείες οικογένειες.

Η επίκαιρη ένδειξη για τον σημαντικό ρόλο των μεσαίων στελεχών προκύπτει από τα αποτελέσματα έρευνας για τις εκπαιδευτικές ανάγκες των επιχειρήσεων που πραγματοποίησε το KPMG Institute σε δείγμα εταιρειών διαφορετικών μεγεθών και κλάδων και για το πώς τις αντιμετωπίζουν υπό το καθεστώς της σημερινής οικονομικής κρίσης με συνθήκες μείωσης προσωπικού. Προκύπτει, λοιπόν, ότι «οι εταιρείες προτιμούν εν γένει να εκπαιδεύουν, κυρίως, τα μεσαία στελέχη και λιγότερο τους απλούς εργαζόμενους». Προβλέπεται, μάλιστα, έστω και με ελαφρά μείωση, ότι η τάση αυτή θα επικρατήσει και το επόμενο έτος. Ενώ, ιδιαίτερη ενίσχυση θα υπάρξει και στην εκπαίδευση ανωτέρων και ανωτάτων στελεχών, προκειμένου οι ηγέτες των εταιρειών να αναπτύξουν τις νέες εκείνες ικανότητες που απαιτούνται για να οδηγήσουν τον οργανισμό εκτός ύφεσης. Οσο για το κατά πόσον η κρίση επηρέασε τον εκπαιδευτικό σχεδιασμό των εταιρειών κατά το έτος 2009 - 2010, προκύπτει διαφοροποίηση μεταξύ των εταιρειών, όπως και στις προοπτικές για τον σχεδιασμό του έτους 2010-2011.

Ερευνα του KPMG Institute για τις εκπαιδευτικές ανάγκες των επιχειρήσεων υπό συνθήκες ύφεσης και μείωσης προσωπικού

Ωστόσο, το 50% των επιχειρήσεων δεν έχουν περιορίσει σημαντικά τα εκπαιδευτικά σχέδιά τους – μια τάση που προφανώς διατηρείται και το επόμενο έτος. Κάτι που αποδίδεται στην επιδότηση του ΛΑΕΚ. Τα 2/3 των εταιρειών (67%) χρησιμοποιούν την επιδότηση του ΛΑΕΚ σε ποσοστό άνω του 50%, ενώ ένα μικρότερο ποσοστό (18%) δηλώνει ότι τη χρησιμοποιεί σε ποσοστό μικρότερο του 20%. Προκύπτει επίσης ότι οι εταιρείες σε ένα σημαντικό ποσοστό (78%) αξιοποιούν σχεδόν απολύτως (50% - 100% του διαθέσιμου ποσού) την ευκαιρία να εκπαιδεύσουν τα στελέχη με την συγκεκριμένη επιδότηση. Εστω και αν διατηρείται το ενδιαφέρον για τις τεχνικές εκπαιδεύσεις για τον επόμενο χρόνο, οι προθέσεις που εκφράζονται είναι να δοθεί μεγαλύτερη έμφαση στην εκπαίδευση σε θέματα coaching και ηγεσίας.

ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΔΑΜΟΥΛΙΑΝΟΥ

cyta
Νιώσε κοντά, φτάσε μακριά

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΑΤ. 35/2010

Γίνονται δεκτές προσφορές για την προμήθεια:

ΚΑΡΤΩΝ ΑΝΑΝΕΩΣΗΣ ΧΡΟΝΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΡΟΠΛΗΡΩΜΕΝΗΣ ΚΙΝΗΤΗΣ ΤΗΛΕΦΩΝΙΑΣ

Οι σχετικές προδιαγραφές θα είναι διαθέσιμες από την Παρασκευή 10 Δεκεμβρίου 2010 έναντι του μη επιστρεφόμενου ποσού που αναφέρεται πιο κάτω:

1. €40 πλέον ΦΠΑ με πληρωμή σε μετρητά ή με επιταγή για δύο πλήρη σετ σε έντυπη μορφή από τα ακόλουθα Cytashop:
Λευκωσία - Οδός Νάξου 5, Λυκαβητός
- Οδός 28ης Οκτωβρίου 1, Έγκωμη
Λεμεσός - Οδός Αθηνών 89
Λάρνακα - Οδός Ζήνωνος Πιερίδη 7
Πάφο - Λεωφόρος Γρίβα Διγενή 11
Αμμόχωστος - Λεωφόρος Ελευθερίας 124, Δερύνεια

2. €20 πλέον ΦΠΑ με πληρωμή με πιστωτική κάρτα για προδιαγραφή σε ηλεκτρονική μορφή από την ιστοσελίδα: http://www.cyta-tenders.cytanet.com.cy
Σύντομη περιγραφή του διαγωνισμού διατίθεται δωρεάν στην πιο πάνω ιστοσελίδα.
Οι προσφορές πρέπει να κατατεθούν κλειστές στη θυρίδα προσφορών που βρίσκεται στο ισόγειο των Κεντρικών Γραφείων της Cyta, Οδός Τηλεπικοινωνιών, Στρόβολος, Λευκωσία, μέχρι τις 10:00 της Παρασκευής 4 Φεβρουαρίου 2011.

Η Cyta δεν είναι υποχρεωμένη να αποδεχθεί τη χαμηλότερη ή οποιαδήποτε άλλη προσφορά.

cyta
Νιώσε κοντά, φτάσε μακριά

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΑΤ. 43/2010

Γίνονται δεκτές προσφορές για:

X-Band Weather Radar Network for Cyprus Meteorological Service

Οι σχετικές προδιαγραφές θα διατίθεται δωρεάν και μόνο σε ηλεκτρονική μορφή από την ιστοσελίδα http://www.cyta-tenders.cytanet.com.cy από την Τετάρτη, 8 Δεκεμβρίου 2010.

Οι προσφορές πρέπει να κατατεθούν κλειστές στη θυρίδα προσφορών που βρίσκεται στο ισόγειο των Κεντρικών Γραφείων της Cyta, Οδός Τηλεπικοινωνιών, Στρόβολος, Λευκωσία, μέχρι τις 10.00 της Παρασκευής, 14 Ιανουαρίου 2011.

Η Cyta δεν είναι υποχρεωμένη να αποδεχθεί τη χαμηλότερη ή οποιαδήποτε άλλη προσφορά.

Κάθε μέρα, κάθε λεπτό
kathimerini.com.cy
ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ONLINE

ΥΠΟΣΧΕΣΗ ΓΑΜΟΥ

Ο Κ. Ευγένιος Φράγκος από τη Λευκωσία και η κ. Ήβη Γιασουμή από τη Λευκωσία έδωσαν αμοιβαία υπόσχεση γάμου.

«ΚΕΝΤΡΟ ΠΛΑΣΤΙΚΗΣ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗΣ ΧΑΡΗΣ ΖΑΒΡΙΔΗΣ»

Ο Δρ Χάρης Ζαβρίδης M.D, Ph.D Πλαστικός Χειρουργός, ανακοινώνει την έναρξη λειτουργίας του «Κέντρου Πλαστικής Χειρουργικής Χάρης Ζαβρίδης» στη Λευκωσία. Το κέντρο είναι ειδικά φτιαγμένο και διαρρυθμισμένο για τις ανάγκες της σύγχρονης Πλαστικής Χειρουργικής.

Λεωφ. Σπύρου Κυπριανού 20
2ος όροφος, Γραφείο 202, 1075, Λευκωσία

Τηλ: 22445588, Φαξ: 22753222

E-mail : info@harriszavrides.com
Web: www.harriszavrides.com

Excellence in Education
UNIVERSITY OF NICOSIA

Διεθνής Σύμβουλος Σταδιοδρομίας και Επαγγελματικής Ανάπτυξης
Global Career Development Facilitator (GCDF)

Το πιστοποιημένο από το European Board For Certified Counselors (EBCC) πρόγραμμα εκπαίδευσης καλύπτει ποικίλες ανάγκες: των νεοεισερχόμενων στον χώρο της Συμβουλευτικής Σταδιοδρομίας, αλλά και των επαγγελματιών που απασχολούνται στον χώρο της Συμβουλευτικής, της Διοίκησης Ανθρώπινου Δυναμικού, της Εκπαίδευσης, της Κοινωνικής Εργασίας και συναφών ειδικοτήτων.

Οι πιστοποιημένοι GCDF μπορούν να αξιοποιήσουν τις γνώσεις που αποκτούν σε σχολεία και πανεπιστημιακά ιδρύματα, τμήματα ανθρώπινου δυναμικού, ιδιωτικές συμβουλευτικές εταιρείες, γραφεία εξευρέσεως εργασίας και μη-κυβερνητικούς οργανισμούς. Μπορούν επίσης να εργασθούν ως ανεξάρτητοι σύμβουλοι επαγγελματικής σταδιοδρομίας ή/και ανάπτυξης.

Έναρξη προγράμματος: 15 Δεκεμβρίου 2010

Επικοινωνία: Αθηνά Κυριάκου, τηλ.: 22-841571, e-mail: kyriacou.a@unic.ac.cy

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ
TRAINING AND DEVELOPMENT UNIT*

*Σε συνεργασία με το M.F. Counseling & Educational Services, τοπικό εκπρόσωπο του EBCC.

P&P ICE CREAM

Διευθυντής Πωλήσεων

Ζητείται άτομο με:

- Μεταπτυχιακό πτυχίο Marketing ή/και Business Administration
- Πολύ καλή γνώση της Κυπριακής αγοράς
- Άριστη γνώση της Ελληνικής και Αγγλικής γλώσσας- προφορικός και γραπτός
- Άριστες γνώσεις χειρισμού ηλεκτρονικού υπολογιστή, έρευνας στο διαδίκτυο και
- προγραμμάτων word, excel κλπ
- Ελάχιστη πείρα: 5 χρόνια σε ανάλογη θέση
- Διαπροσωπικές ικανότητες, ακεραιότητα χαρακτήρα, υπευθυνότητα και πρωτοβουλία.

Με ένα πολύ καλό πακέτο απολαβών

Για περισσότερες πληροφορίες επικοινωνήστε και στείλτε το βιογραφικό σας στο Τμήμα Ανθρώπινου Δυναμικού:
Τηλ. 22 44 55 66, Fax. 22 83 57 38
e-mail: human.resource@pandpicecream.com

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
Real Estate
ΚΥΡΙΑΚΗ 12 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2010

ΜΑΡΙΑ ΧΡΕΤΟΔΟΥΛΟΥ

«Το κράτος μπορεί να εισπράξει πέραν του 1 δισ. ευρώ σε περίπτωση που προχωρήσει στην έκδοση τίτλων ιδιοκτησίας στις χιλιάδες των ακινήτων που δεν διαθέτουν», αναφέρει ο κ. Σολομών Κουρουκλίδης.

Έπιασε πάτο η κτηματαγορά

Ένας στους δέκα κτηματομεσίτες έκλεισαν τα γραφεία τους λόγω της κρίσης

Του **ΑΝΔΡΕΑ ΚΩΣΤΟΥΡΗ**

Το κακό για την εγχώρια αγορά ακινήτων 2010 ολοκληρώνεται με πολύ άσχημα δεδομένα για τις περισσότερες περιοχές της Κύπρου και με πολύ σοβαρότερες συνθήκες για Πάφο και ελεύθερη περιοχή Αμμοχώστου. Αυτά επισημαίνει ο πρόεδρος του Συνδέσμου Κτηματομεσιτών, Σολομών Κουρουκλίδης, ο οποίος τονίζει παράλληλα ότι θα έπρεπε να παρθούν μέτρα προς ενίσχυση της εγχώριας κτηματαγοράς, που θα γέμιζαν και με πολλά εκατομμύρια ευρώ τα δημόσια ταμεία.

ΜΑΡΙΑ ΧΡΕΤΟΔΟΥΛΟΥ

Η έκδοση των τίτλων ιδιοκτησίας που εκκρεμούν δύναται να αποφέρει έσοδα ενός και πλέον δισ. ευρώ στο κράτος, αναφέρει ο πρόεδρος των κτηματομεσιτών.

Άσχημη εικόνα

Ο κ. Κουρουκλίδης τονίζει ότι η αγορά περνά μια από τις χειρότερες περιόδους στην ιστορία της μετά το 1974. Αυτή την τοποθέτηση τη στηρίζει στο ότι οι πωλήσεις έχουν πιάσει πάτο, κάτι που επέφερε και σημαντική πτώση στις τιμές, ενώ η ζήτηση από τους εν δυνάμει αγοραστές είναι υποτονική έως και απογοητευτική. Εξάλλου, ο πρόεδρος των Κτηματομεσιτών σημειώνει πως στην Πάφο οι τιμές μειώθηκαν έως και 40%, την ίδια ώρα που σε Παραλίμνι, Πρωταρά και Αγία Νάπα οι τιμές μειώθηκαν έως και κατά 30%. Παράλληλα, ο κ. Κουρουκλίδης μιλάει και για τους «αλεξιπτωτιστές», όπως τους αποκαλεί, αυτούς δηλαδή που μπήκαν στην αγορά ακινήτων ξεγελώντας, παραπλανώντας και κερδίζοντας χρήματα από ξένους επενδυτές χωρίς ωστόσο να τους παραδίδουν κάποιο ακίνητο ή στην καλύτερη περίπτωση πουλώντας κακής ποιότητας κατασκευές. Σε αυτούς οφείλεται και η πολύ κακή περίοδος που βιώνουν σήμερα Πάφος και ελεύθερη Αμμόχωστος. Αυτοί είναι που έδιωξαν τους ξένους επενδυτές που έφταναν μαζικά στην Κύπρο, ενώ είναι οι ίδιοι που ευθύνονται για καταγγελίες που φτάνουν από βρετανικές υπηρεσίες σχετικά με διάφορες παρανομίες με τις οποίες ξεγέλασαν ξένους επενδυτές. Πολλοί μάλιστα από αυτούς έχασαν πολλά λεφτά στην προσπάθεια να κάνουν μια καλή επένδυση και να απολαύσουν τις καιρικές συνθήκες της Κύπρου.

Εξάλλου, ο Σολομών Κουρουκλίδης τονίζει πως ο Σύνδεσμος Κτηματομεσιτών διαθέτει μελέτη η οποία αποδεικνύει πως η αγορά βίωσε εντός

«Προτείναμε λύσεις αλλά δεν εισακουσθήκαμε»

του 2010 τη χειρότερη περίοδο από πλευράς πωλήσεων και ύψους τιμών την τελευταία πενταετία. Αυτό διότι οι τιμές δεν μπορούν να συγκριθούν με αυτές που ίσχυαν για παράδειγμα πριν μία δεκαετία.

«Πολλοί συνάδελφοι έκλεισαν τα γραφεία τους ή έστω δεν ανανέωσαν τις άδειες ασκήσεως του επαγγέλματός μας. Ποσοστό της τάξης του 7% έως και 10% από τους συναδέλφους κτηματομεσίτες έχουν εγκαταλείψει ή έχουν αναστείλει τη λειτουργία των γραφείων τους, απόρροια της άσχημης εικόνας που δεν δίνει ευκαιρίες για δουλειές», είναι τα λόγια του κ. Κουρουκλίδη σχετικά με το πώς η ύφεση στα ακίνητα επηρεάζει τον κλάδο στον οποίο δραστηριοποιείται. Μόνο ελπίδα ότι θα έρθουν καλύτερες μέρες εκφράζει ο πρόεδρος του Συνδέσμου Κτηματομεσιτών, αφού τονίζει πως χειρότερες μέρες δεν γίνεται να υπάρξουν, και εάν γίνουν διορθωτικές κινήσεις τόσο από την πολιτεία όσο και από τους ιδιώτες, τότε η αγορά θα ανακάμψει.

Προοπτικές

Σήμερα υπάρχουν πέραν των 100 χιλιάδων ακινήτων χωρίς τίτλους ιδιοκτησίας, αναφέρει ο κ. Κουρουκλίδης, αριθμός ο οποίος έγινε γνωστός προ δύο και πλέον ετών από τον Σύνδεσμο Κτηματομεσιτών. Σε περίπτωση που γίνουν κινήσεις προς έκδοση τίτλων ιδιοκτησίας, το κράτος θα εξασφαλίσει πολλά κεφάλαια από τα μεταβιβαστικά τέλη και φυσικά από τον φόρο κεφαλαιουχικών κερδών. Ο κ. Κουρουκλίδης εντάσσει στα θετικά το γεγονός πως σήμερα η αγορά έχει πιάσει πάτο, κάτι που έχουν συνειδητοποιήσει όλοι όσοι εμπλέκονται με την κυπριακή κτηματαγορά, οπότε μόνο καλύτερες μέρες αναμένονται. Ωστόσο, η ανάκαμψη θα έρθει σταδιακά και αφού γίνουν οι απαραίτητες κινήσεις. Μάλιστα, ο Σολομών Κουρουκλίδης παρομοιάζει τις τάσεις της αγοράς με αυτοκίνητο που στον κατήφορο – εν καιρώ οικονομικής κρίσης δηλαδή – αναπτύσσει ταχύτητα πολύ γρήγορα, ενώ για να ανακάμψει χρειάζεται πολύ περισσότερος χρόνος και φυσικά πολύ μεγαλύτερη προσπάθεια.

Προτάσεις

Μπορεί οι πρώτες προτάσεις για περαιτέρω ανάπτυξη της αγοράς ακινήτων να δόθηκαν από τους Κτηματομεσίτες αρχικά πριν τρία χρόνια, ωστόσο δεν λήφθηκαν υπόψη από την κυβέρνηση, αναφέρει ο πρόεδρος του Συνδέσμου. Μάλιστα, το συγκεκριμένο πακέτο μέτρων για την εγχώρια κτηματαγορά προωθήθηκε και ένα χρόνο αργότερα από τους Κτηματομεσίτες, όπως επίσης και πριν από ένα εξάμηνο, με ορισμένες αλλαγές αναλόγως των συνθηκών στην κάθε περίοδο. Πάντως, οι Κτηματομεσίτες θεωρούν πως εάν εισακούονταν θα ήταν σαφώς βελτιωμένα τα δεδομένα για την κτηματαγορά σήμερα.

Βασικό σημείο σε αυτά που προτείνουν οι Κτηματομεσίτες είναι η προσωρινή μείωση του φόρου κεφαλαιουχικών κερδών. Συγκεκριμένα, ο κ. Κουρουκλίδης αναφέρει πως από τη στιγμή που χρειάζεται πάρα πολύς χρόνος για να γίνει μελέτη επαναξιολόγησης των αξιών των ακινήτων, θα πρέπει να μειωθεί ο φόρος κεφαλαιουχικών κερδών από το 20% που βρίσκεται σήμερα στο 10%. Η εν λόγω κίνηση θα τονώσει τις αγοραπωλησίες ακινήτων, αφού οι ιδιοκτήτες δεν θα σκέφτονται πόσα πολλά θα καταβάλουν στο κράτος σε περίπτωση αποξένωσης του ακινήτου τους. Την ίδια στιγμή, ο Σολομών Κουρουκλίδης επισημαίνει την ανάγκη για αναθεώρηση και των όσων εισπράττει από μια πώληση ακινήτου, αφού δεν είναι λογικό να καταβάλλονται και ΦΠΑ και μεταβιβαστικά τέλη για κάθε πράξη που γίνεται.

Μάλιστα, όσον αφορά τα μεταβιβαστικά τέλη, ο κ. Κουρουκλίδης αναφέρει πως οι κλίμακες για καταβολή των μεταβιβαστικών θα πρέπει να αναθεωρηθούν, αφού οι σημερινές αξιολογούνται ως ιδιαίτερα χαμηλές για τα δεδομένα που επικρατούν στην αγορά. Σημειώνεται πως οι τρεις κλίμακες των μεταβιβαστικών τελών είναι στο 3%, 5% και 8% για ακίνητα αξίας μέχρι 50.000, 85.000 και 171.000 ευρώ αντίστοιχα. Ακόμη, ο πρόεδρος των Κτηματομεσιτών αναφέρει ότι μια απλή λύση για τα μεταβιβαστικά μπορεί να είναι η καταβολή τους για ακίνητα που αξίζουν από 200.000 ευρώ και άνω, κίνηση η οποία θα μπορούσε να στηρίξει εκείνους τους χαμηλόμισθους που στρέφονται σε διαμερίσματα ή μεταχειρισμένες μονοκατοικίες, αλλά και να ωθήσει ευρύτερα αγοραπωλησίες στην κτηματαγορά του τόπου.

Προτάσεις έχουν γίνει και για περιορισμό του τεράστιου προβλήματος που ονομάζεται γραφειοκρατία από πλευράς Κτηματομεσιτών, οι οποίοι θεωρούν πως πιο ευέλικτες και απλές διαδικασίες μπορούν να φέρουν περισσότερα έργα, αυξημένο αριθμό αγοραπωλησιών και ανάκαμψη στην αγορά.

ΑΡΘΡΟ *του* **ΑΝΤΩΝΗ ΛΟΪΖΟΥ**

Οι ήρωες της υπαίθρου

Γράφουμε αυτό το άρθρο με σκοπό να υποδείξουμε ότι υπάρχουν και άλλοι ήρωες σε αυτή την πολιτεία. Επιχειρηματίες και οικογένειες που πιστεύοντας σε ένα καλύτερο μέλλον, επενδύουν τα χρήματα και τη ζωή τους (και της οικογένειάς τους κατ' επέκταση) σε μια προσπάθεια στροφής προς την ύπαιθρο. Είναι δεδομένο ότι η ύπαιθρος παραπαίει και λόγω της οικονομικής κατάστασης και διότι η ζωή στην πόλη είναι πιο «γλυκιά», με όλες τις διευκολύνσεις. Εκείνο όμως που μας κάνει εντύπωση είναι οι νέοι (σε ηλικία) ήρωες που επιλέγουν την επιστροφή τους στην ύπαιθρο και κατ' επέκταση το μέλλον τους για τις επενδύσεις χρειάζονται επείγον τη στήριξη του κράτους, όχι απαραίτητα οικονομική, αλλά μια πρόσθετη κατανόηση από τις Αρχές.

Ξεκαθαρίζουμε από την αρχή ότι οι αναφορές μας είναι τελείως τυχαίες που γίνονται βάσει γνωριμιών του προσωπικού του γραφείου αυτού και τις προβάλλει για να ενημερωθούν οι αναγνώστες μας σε τι αναφερόμεθα. Αναφερόμεθα σε ονόματα, διότι το να μην αναφερθούμε σε αυτούς τους ιδιαίτερους ανθρώπους (διότι θα φοβούμεθα ότι θα παρεξηγηθούμε), θα ήταν μεγάλο λάθος.

• Οινοποιεία: Τουλάχιστον υπάρχουν τέσσερα, όπως έχουμε παρατηρήσει, ιδιαίτερα κατά μήκος του δρόμου Ερήμης-Πλατρών-Ομόδους, όπως επίσης και στα ορεινά χωριά της Πάφου, π.χ. Παναγιά, αλλά και αλλού. Πρόκειται για νέους ανθρώπους που έκαναν επενδύσεις εκατοντάδων χιλιάδων ευρώ, με αβέβαιο μέλλον.

• Ξέρει κανένας το χωριό Πλατανίσκια; Είναι ένα τ/κ χωριό, με ελάχιστους κατοίκους (πρόσφυγες) και όμως ένας θαρραλέος Κύπριος, με 20 χρόνια πείρα στις ΗΠΑ σε εστιατόρια, δημιούργησε ένα πολύ όμορφο εστιατόριο, με όλη την οικογένεια να εργάζεται εκεί (πατέρας/γυναίκα, γιαγιά και δύο παιδιά), με τα παιδιά να τα μεταφέρει ο πατέρας στο σχολείο καθημερινώς στη Λεμεσό!

• Άκουσε κανένας για τον κυρ Γιάννη στο Όμοδος; Νέος άνθρωπος, με οικογένεια από τη Λευκωσία. Υπάρχουν και άλλα παρόμοια στο πολύ όμορφο αυτό χωριό, τα οποία όμως δεν τα επισκεφθήκαμε. Απογοήτευση αποτελεί η πλατεία του χωριού.

• Ξέρει κανένας τον Αυγουστή από το Φοινί; Διατηρεί με τη γυναίκα του γαλλικό εστιατόριο από Angus steaks, μέχρι και πέστροφα της περιοχής. Νέο ζευγάρι, πολύ απογοητευμένο από την έλλειψη πελατείας και όμως με ποιότητα φαγητού (και σε ½ τιμή) στο εστιατόριό τους, που συγκαταλέγεται ανάμεσα στα καλύτερα του νησιού.

• Είστε λάτρεις της σούβλας και των μεζέδων; Είστε έτοιμοι να απολαύσετε ένα πολύ ωραίο περιβάλλον; Επισκεφθείτε τις Πλάτρες, με τις χοιρινές μπριζόλες (Village Tavern), τον Γιαννή (για σούβλα κ.λπ.) και για σπιτικό φαγητό το Πετίτ-Παλέ, το εστιατόριο της πέστροφας στο Ψηλό Δένδρο.

• Θέλετε γαλλικές/ελβετικές σοκολάτες που παρασκευάζονται στο σπίτι (τεράστια ζήτηση) και παραδοσιακά γλυκά;

• Θέλετε να έχετε εμπειρία ενός μοναδικού έργου SPA σε μια απόμακρη όμορφη αγροτική περιοχή; Ιδέ Άγιοι Ανάργυροι.

• Ίσως να σας ενδιαφέρει να γευτείτε ιδιαίτερους σπιτικούς μεζέδες από παστουρμά, μέχρι και σπιτίσια λουκάνικα και άλλα – ιδέ πλατεία στα Κούκλια – με όλη την οικογένεια από πάνω σας.

• Μήπως επισκεφθήκατε το χωριό Λύμπια για το χοιρινό του «κότσι»; Όταν πάτε, θα θέλετε να το επισκεφθείτε ξανά. Νέοι άνθρωποι που ζητούν στήριξη της επιχείρησης, με θέσεις εργασίας για τους ντόπιους.

• Μήπως δεν φάγατε το πρόγευμα της ταβέρνας Χάνι στο χωριό Πισσούρι; Θέλετε να γευθείτε λουβί και παραδοσιακές φασολάδες, ντόπια χαλούμια με τοπικό ψωμί ή ψητό με πατάτες του φούρνου ή ακόμα (το διασημότερο) το πρόγευμα με αυγά τηγανητά και άλλες πρωινές λιχουδιές; Νέος άνθρωπος (με οικογένεια), τώρα 25 ετών, με τη γιαγιά του να είναι ο αρχιμάγειρας και μπράβο σε όλους.

• Μια επίσκεψη στο ιχθυοτροφείο του Φοινιού είναι μια εμπειρία αξιοποίησης της φύσης, καθώς και ευκαιρία μάθησης.

Διερωτώμεθα, λοιπόν, με ποια επιχειρηματική στρατηγική ένας νέος θα θέλει να επανέλθει στις ρίζες του στην ύπαιθρο. Αυτοί οι ήρωες της νέας τάσης διερωτώνται εάν έκαναν λάθος. Ένας βουνίσιος εστιάτορας μας πληροφόρησε ότι δεν έχει εξασφαλίσει άδεια του ΚΟΤ, διότι δεν έχει τουαλέτα για ανάπηρους και ντους για το προσωπικό. Λέμε ναι, έπρεπε να είχε, αλλά σε ένα δωμάτιο 80 τ.μ. και με 30 πελάτες την εβδομάδα, πώς θα ανταποκριθεί, όταν μάλιστα το κτήριο είναι 100 χρονών; Δεν μπορούμε για κάποιες περιπτώσεις και για το ευρύτερο δημόσιο συμφέρον να παραβλέπουμε ή να αλλάξει η νομοθεσία για τέτοιες περιπτώσεις;

Ο κ. Αντώνης Λοΐζου είναι μέλος του RICS και εγκεκριμένος εκτιμητής ακινήτων.

Εκτόξευση πλειστηριασμών το 2011 στην Ισπανία

Τριπλασιασμό του αριθμού των κατοικιών που θα πλειστηριαστούν στην Ισπανία προβλέπουν για το 2011 φορείς της αγοράς ακινήτων με ειδίκευση στις κατασχέσεις. Κύριος λόγος της εκτίναξης των πλειστηριασμών αναμένεται να είναι τα νέα λογιστικά πρότυπα, που θα εξωθήσουν τις πιστώτριες τράπεζες να «ξεφορτωθούν» περιουσιακά στοιχεία των οποίων οι αξίες μειώνονται. Σύμφωνα με υπολογισμούς αναλυτών, περίπου 100.000 κατοικίες και διαμερίσματα, που βρίσκονται σήμερα στα χέρια τραπεζών, είναι ήδη διαθέσιμα προς πώληση.

Συνολικά, με βάση στοιχεία που δημοσιοποίησε πρόσφατα η κεντρική τράπεζα της χώρας, τα «προβληματικά στεγαστικά δάνεια και δάνεια προς τον κατασκευαστικό κλάδο αγγίζουν σε αξία τα 181 δισ. ευρώ». Πλέον, με βάση νέες οδηγίες προς τις τράπεζες που τέθηκαν σε ισχύ από τα τέλη Σεπτεμβρίου, οι τελευταίες οφείλουν να αντιδρούν ταχύτερα σε ακίνητα που διαθέτουν και των οποίων οι τιμές υποχωρούν, εν ολίγοις καλούνται να ξεφορτώνονται ακίνητα με ταχύτερο ρυθμό, αντί να περιμένουν την ανάκαμψη της αγοράς ακινήτων, που άλλωστε ήδη μετρά τρία χρόνια πτώσης.

Ενδεικτικό της κρίσης που έχει πλήξει την αγορά της Ισπανίας, μετά το σπάσιμο της φούσκας που δημιουργήθηκε την περίοδο 1995-2007, είναι ότι 2.600 εταιρείες ανάπτυξης ακινήτων έχουν βάλει «λουκέτο» την τελευταία διετία (με βάση στοιχεία της Credito y Causion), τη στιγμή που η ανεργία στη χώρα έχει αγγίξει το 20%, ποσοστό σχεδόν διπλάσιο από εκείνο του 2007. Η κυβέρνηση της χώρας έχει ήδη χορηγήσει πακέτα στήριξης ύψους 70 δισ. ευρώ προς τον τραπεζικό κλάδο, προκειμένου αυτός να βελτιώσει τη λογιστική του εικόνα.

Τα προβληματικά στεγαστικά δάνεια και δάνεια προς τον κατασκευαστικό κλάδο αγγίζουν σε αξία τα 181 δισ. ευρώ

Την ίδια στιγμή, πιθανότητα ανάκαμψης της αγοράς ακινήτων δεν διαφαίνεται στον ορίζοντα, αν τουλάχιστον ληφθούν υπόψη οι προβλέψεις των εταιρειών συμβούλων ακινήτων της χώρας, που κάνουν λόγο για περαιτέρω πτώση των τιμών κατά 20% τα επόμενα πέντε χρόνια. Μάλιστα, το μεγαλύτερο μέρος της μείωσης αναμένεται να συμβεί κατά τη διάρκεια του επόμενου χρόνου.

Αγορά εμπορικού κέντρου αντί 890 εκατ. ευρώ στη Βρετανία

Σε μια από τις μεγαλύτερες επενδύσεις του τρέχοντος έτους στην παγκόσμια αγορά ακινήτων, ο μεγαλύτερος βρετανικός όμιλος εμπορικών κέντρων, η Capital Shopping Centres Group, κατέληξε πρόσφατα σε συμφωνία για την αγορά, αντί ποσού 890 εκατ. ευρώ (σε μετοχές και εταιρικά ομόλογα), του εμπορικού κέντρου Trafford Centre. Πρόκειται για τη μεγαλύτερη επένδυση που έχει γίνει διαχρονικά σε εμπορικό ακίνητο της χώρας.

Διόλου τυχαία, καθώς το Trafford Centre που βρίσκεται στην πόλη του Μάντσεστερ συγκαταλέγεται στα 10 μεγαλύτερα κέντρα της χώρας, όπου προσφέρονται 176.500 τ.μ. χώρων, προσελκύοντας περίπου 35 εκατ. επισκέπτες ετησίως. Με την προσθήκη του εν λόγω κέντρου, η Capital Shopping Centres θα είναι ιδιοκτήτης των πέντε από τα δέκα μεγαλύτερα κέντρα της Μεγ. Βρετανίας. Οπως ανέφεραν φορείς της αγοράς ακινήτων, εφόσον ολοκληρωθεί ομαλά η συμφωνία, θα πρόκειται για την πρώτη αγοραπωλησία του 100% ενός τέτοιου μεγέθους εμπορικού από το 1999.

Στο ναδίρ η ζήτηση γραφείων στην ελληνική κτηματαγορά

Μηδαμινή προβλέπεται να είναι η ζήτηση ενοικίασης γραφειακών χώρων στην Αθήνα από ξένες επιχειρήσεις στο εγγύς μέλλον, αν κρίνει κανείς από πρόσφατη έρευνα της Cushman & Wakefield, βάσει της οποίας η ελληνική πρωτεύουσα κατατάσσεται στην τελευταία θέση μεταξύ 36 μεγάλων πόλεων, όσον αφορά την εγκατάσταση επιχείρησης. Η έρευνα παρουσιάστηκε κατά τη συνεδρίαση των προέδρων και γενικών διευθυντών της λέσχης των 10 μεγαλύτερων επιμελητηρίων της Ευρώπης, που πραγματοποιήθηκε στο Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Αθηνών στις αρχές της εβδομάδας.

Είναι λοιπόν προφανές ότι η Αθήνα ως επιχειρηματική πόλη βρίσκεται στο ναδίρ, παρότι συγκέντρωσε το ίδιο ποσοστό με το προηγούμενο έτος, όταν όμως είχε καταταγεί στην 34η θέση. Είναι ένα σαφές δείγμα της επιδείνωσης του κλίματος για την Αθήνα, απόρροια κυρίως της οικονομικής κατάστασης στη χώρα. Σύμφωνα με την Cushman & Wakefield, οι πόλεις που ευνοούν περισσότερο την επιχειρηματικότητα είναι το Λονδίνο, το Παρίσι και η Φρανκφούρτη, ακολουθούμενες από τις Βρυξέλλες και τη Βαρκελώνη. Αξίζει να σημειωθεί ότι στις αρχές της δεκαετίας του '90, η Αθήνα βρισκόταν στην 22η θέση της ίδια κατάταξης.

Οι βασικοί παράγοντες στην επιλογή περιοχής - πόλης εγκατάστασης, οι οποίοι επισημάνθηκαν από τα μεγάλα στελέχη των επιχειρήσεων που έλαβαν μέρος στην έρευνα, είναι οι εξής: «Ευκολία Πρόσβασης στις Αγορές και στους Καταναλωτές» (η Αθήνα στην 33η θέση), «Διαθεσιμότητα Καταρτισμένου Προσωπικού» (η Αθήνα στην 36η θέση), «Κόστος Προσωπικού» (η Αθήνα στην 8η θέση), «Ποιότητα των Τηλεπικοινωνιών» (η Αθήνα στην 30ή θέση), «Μεταφορικές Διασυνδέσεις με άλλες Πόλεις και Διεθνώς» (η Αθήνα στην 27η θέση), «Ευκολία Μετακινήσεων Μέσα στην Πόλη» (η Αθήνα στην 36η θέση), «Ομιλούμενες Γλώσσες» (η Αθήνα στην 35η θέση), «Σχέση Ποιότητας και Τιμής των Εγκαταστάσεων» (η Αθήνα στην 22η θέση), «Διαθεσιμότητα Χώρου Εγκατάστασης» (η Αθήνα στην 30ή θέση), «Διάθεση που Δημιουργείται από την Κυβέρνηση» (η Αθήνα στην 27η θέση), «Ποιότητα Ζωής» (η Αθήνα στην 30ή θέση).

ΝΙΚΟΣ Χ. ΡΟΥΣΑΝΟΓΛΟΥ

Με δύο ταχύτητες θα τρέξει η παγκόσμια αγορά γραφείων

Κατακόρυφη αύξηση των αξιών των κτιρίων γραφείων της Μόσχας προβλέπει για το 2011 η Jones Lang LaSalle, εκτιμώντας ότι οι επενδυτές θα ανταγωνιστούν μεταξύ τους για την απόκτηση σύγχρονων ακινήτων σε καλές τοποθεσίες της πόλης. Αντίστοιχα, η εταιρεία θεωρεί ότι και σε ακόμα έντεκα αγορές γραφείων αναμένονται αυξήσεις τιμών κατά τουλάχιστον 10% στη διάρκεια του επόμενου έτους. Ωστόσο, προειδοποιεί ότι η παγκόσμια αγορά γραφείων θα εξακολουθήσει να κινείται σε διαφορετικές ταχύτητες, με τις αξίες να ποικίλλουν ανάλογα με το προϊόν, την ποιότητα κατασκευής και την τοποθεσία. Ετσι, θεωρεί ότι τα ακίνητα που βρίσκονται σε δευτερεύουσες αγορές και τοποθεσίες θα διατηρήσουν τις χαμηλές τους τιμές και κατά το επόμενο έτος. Χαρακτηριστικό είναι το παράδειγμα του Ντουμπάι, όπου έως τα τέλη του 2012 αναμένεται να προστεθούν εκατοντάδες χιλιάδες τετραγωνικά μέτρα νέων γραφείων, που αντιστοιχούν στο 70% του σημερινού αποθέματος. Η υπερπροσφορά αυτή θα συνεχίσει τις πιέσεις για υποχώρηση των τιμών.

Στον αντίποδα, σε πόλεις όπως το Λονδίνο, η Νέα Υόρκη, το Τόκιο και το Χονγκ Κονγκ, τα ενοίκια και οι τιμές των ακινήτων γραφείων θα αυξηθούν με διψήφια ποσοστά ανόδου. Αντίστοιχα, και η επενδυτική δραστηριότητα προβλέπεται να ενισχυθεί κατά τουλάχιστον 25% στα 350 δισ. δολάρια (περίπου 265 δισ. ευρώ) παγκοσμίως, με την αύξηση στην περίπτωση της Ευρώπης να εκτιμάται σε 30%.